د تروږمی مسافر

Ketabton.com

۵

لیکوال: نسیم حجازی

ژباړن: زبیر شفیقی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې اثر پر دوهم چاپ
د ژباړن څو کرښې

الحمد لله د اروابناد نسیم "حجازي" د تاریخی ناولونو پښتو ژباړې دومره تودې استقبال شوې، چې ما یې تصور نشو کولي.

په اردو ژبه کې چې ددې آثارو څومره هرکلی شوی و، په همغه پیمانه یې افغانی ځوانانو هر کلی کړی دي. چې زه پرې د ستر پروردګار شکرونه ادا کوم.

دادی ددې آثارو د بیا خپراوی په لړ کې د میوند خپرندویې ټولنې په زیار د "تر وږمې مسافر" په نویی بڼه دوهم ځل دچاپ ویاړ مومی چې زه یې د داستانی ادب مینه والو ته مبارکی وایم او د میوند خپرندویی ټولنې ته د همدغی رغنده آثارو دخپراوی بری غواړم.

"شفیقي"

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینتافی

په ۱٤۹۱ م د وروستی میاشتی یو سهار په ختیځ غرونو لمر د خپلو زرینو وړانګو جال خپراوه، د جنوب په غرنیو سیمو کی ویدو تیارو ورو ورو خپله لمن ورنغښتله او د سیرانویدا، الفجاره او الحمه په لوړو څوکو د واورو تاجونه ځلیدل.

د سینتافی په پوځی قرارګاه کی ګرځیدل راګرځیدل پیل شوی وو، ملکه ازابیلا له شاهی خیمی نه لږ لرې پر یوه غونډۍ ولاړه وه او د غرناطې شنه منظره یی په مخکی وه، کله کله به ددی سترګی په شاوخوا غځیدلیو خیمو او یا له پړاوه بیرته د «ویګا» په لوړو ژورو کی په هغو ویجاړو کلیو او کورونو میخ شوی چی هلته سوځیدلیو او کنډواله کورونو د جګړی د تباهی ګواهی ویله.

خو څو شیبی وروسته به دغه له سحره ډك ښار چی دی ته په شپږ میلی کی پروت ؤ او په وار وار یی لیدلی ؤ او لوړ لوړ مناروونه او ګنبزی یی په ذهن کی انځور وو بیرته د دی د سترګو مخی ته راغی.

د جګړی په ورځو کی چی دی لومړی ځل له دی غونډۍ نه دغه ښار لیدلی ؤ، هغه مهال لمر په لویدو ؤ او دی ته داسی ښکاریدله چی د «سینتافی» او الحمرا» فاصله یو په یو ختمه شوه، له هغی شیبی وروسته دغه غونډۍ د دی د ځانګړی میل یو مقام ؤ. د دی د اسانی لپاره یی د ورختلو لاره صافه او پراخه کړه، او په څوکه یی یوه ښکلی خیمه هم ودروله. په عام ډول به چی کله هغه بهر ته وتله نو د خدمتګارانو او وینځو بشپړ لښکر به ورسره ؤ، خو چی کله به څه ذهنی پریشانی ور پیدا شوه نو دی ته به د خاصو همزولو ملګری هم ګرانه پریوتهنن هم د دی همدغسی حالت ؤ چی کله له شاهی خیمی نه ووتله یوازی دوی خدمتګاری ورسره وی چی کله غونډۍ ته ورسیدله هغوی یی هم رخصت کړی.

«ازابیلا» پردی خبره اندیښمنه وه چی د قسطلی پادری او د کلیسا د احتساب

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځانگی مشر په ځپل لیك کی د اوربند پر ترون سخت احتجاج کړی ؤ او فردیناند ته یی دا مشوره ورکړی وه چی د اوربند ترون زر تر زره فسخه او په غرناطه یرغل وکړی.

د دی لیك ځواب ضروری ؤ خو فردیناند د «زیمنس» پرلیك له سرسری نظر اچولو پرته نور هیڅ ارځښت ورنکړ، د شپی د ډوډی پر وخت د دریم ځل لپاره ملکی، د هغه لیك یادونه وکړه، خو فردیناند دا وویل او خبره یی شاته وغورځوله چی : پردی به سهار غور کوو... اوس ډیر ستومانه یم.

او چی کله سهار شو هغه په چکر وتلی ؤ.

* * * * *

ازابیلا تر لږ ځنډه خیمی ته نژدی ولاړه وه. بیا شاته شوه په یوه کرسی کښیناسته، ناڅاپه یی د اس د پښو ترپهار واورید، جگه شوه ښی لوری ته یی وکتل، فردیناند د غونډی سرته ور وخوت له اس نه پلی شو ور وړاندی شو د ملکی لاس یی ښکل کړل بیا یی وویل:

نن ډیره یخنی ده تا باید په خیمه کی استراحت کړی وای.

ملکی ځواب ورکړ: کله چی منزل دومره لنډ شی بیا مسافر آرام نشی کولی. نن سهار ما غوښتل تاته دا در په یاد کړم چی د اوربند لس ورځی تیری شوی او د ترون له مخی باید موږ د غرناطی او سینتافی ترمنځ دغه ٦ میله لاره په شپیتو نورو ورځو کی ووهو.

فردیناند ځواب ورکړ: ملکی ! ته ولی داسی نه وایی چی دغه شپږ میله او شپیته ورځی د هغه اولس د مرگ او ژوند ترمنځ وروستی واټن دی چی پردی ځمکه یی اته سوه کاله حکومت کړی دی. ماته معلومه ده چی ستا پر ذهن تر اوسه د «زیمنس» د لیك اغیزه شته، خو هغه بوډا پادری ته څه معلومه ده چی کوم اولس چی موږ د مرگ وروستی ځنډې ته راوستی دی، په څو کلونو کی یی د جبل الطارق څخه د پیرنی تر غرونو پوری د کلیسا بیرغونه رانسکور کړی وو.

«زیمنس» پردی ځوك پوهولی شی چی کله د دی اولس زوال پیل شوی ؤ هم د کلیسا متحد ځواك د الکبیر تر دری پوری څو پړاوه ایله په څلورو پیړیو کی ووهل، او په دی څلورو پیړیو کی چی کله د دوی د دفاع جذبه را ویښه شوی ده نو د کلونو حساب یی په ورځو کی بیرته پری کړی دی.

دوی دواړه په کرسیو کښیناستل، ازابیلا وویل: زما مقصد ستا له رایی سره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اختلاف نه ؤ، زه پردی خبره ویارم چی په کومو لاسونو چی د اندلس ډیوه مړه کیږی هغه زما د میړه دی، زه هسی خپل جذبات او احساسات ښکاروم، که تا د «زیمینس» لیك تر پایه ټول لوستی وای دا بدگومانی به درسره نه وه چی هغه ستا سترو بریو ته اهمیت نه ورکوی.

: ما د هغه لیك لوستی دی. هغه غواړی چی زه زر تر زره اوربند مات او په غرناطه حمله وکړم، هغه یوازی یو پادری دی.او زه د ټولو حالاتو څارونکی یو سپاهی یم.

هغه داسی گڼی چی د غرناطی خلك مړه شوی دی او اوس د دوی د مړیو د شکولو خبره پاتی ده، خو زما په نظر غرناطه په همدی حالت هم یوه اور غورځوونکی غره ته ورته ده، چی په تل کی یی لا لاوا خوتیږی، د دی اور غورځوونکی پرځوکه د کلیسا د تخت ایښودلو نه وړاندی د دی ډاډ ضروری دی چی هغه «لاوا» سړه شی.

دا سهی ده چی زموږ پوځونه اوس له غرناطی نه یوازی شپږ میله لری پراته دی. خو د اوربند له تړون نه وړاندی ما دا ډاډ ترلاسه کړی چی زموږ جگړه به اوس د غرناطی د شاوخوا پرځای د دیوالونو دننه وی، او کوم کار چی زموږ پوځ په کلونو کی ونکړای شو. هغه اوس د هغو خلکو په لاس پوره کیږی چی په غرناطه کی دننه اوسیږی او د خپل اولس فکری حصار ماتولی شی، آیا زما دا بری وروکی دی کوم هدف چی موږ د زرگونو سپاهیانو د قربانولو په صورت کی ترلاسه کولای شوای هغه د هغه سړی په لاس پوره کیږی چی زموږ دښمنان یی د کلا وروستی ساتونکی گڼی.

ازابیلا وویل : زه هره شیبه دا دعا کوم چی کومی هیلی تا په ابو عبدالله پوری تړلی هغه ترسره شی. خو کله کله ما دا خبره اندیښمنه کړی چی هغه یو ځل له تا سره وعده خلافی کړی ده. ځکه خو پر هغه دویم ځلی اعتماد کول هوښیاری نه ده.

فردیناند وویل : د قسطلی پادری هم همدا خبره په لیك کی لیکلی ده، خو دا بلکل غلطه ده چی زه پر هغه اعتماد کوم، هغه یو عیاش، سست او د(بدلیدونکي)مزاج خاوند دی. خو زما ورته اړتیا ده، ماته ځکه د هغه ضرورت دی چی د خپل قوم د ذلیلولو کومی وسیلی چی ده پیدا کړی دی هغه نور څوك نشی برابرولی، نن د غرناطی حالت هغه زمری ته ورته دی چی له ټپی کیدو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته د یوه بوتی په بیخ کی خپل زخمونه ځتی، اوس زه د وروستی گوزار لپاره له وړاندی کیدو دمخه ابو عبدالله ته دا فرصت ورکول غواړم چی دغه تپی زمری وتړی او زما په پښو کی یی وغورځوی.

ملکی وویل : ستا باور دی چی که په راتلونکو شپیتو ورځو کی دننه د غرناطی اولس د جگړی پریکړه وکړه نو ابو عبدالله به د هغوی د احساساتو په مقابل کی ودریدای شی؟

فردیناند: ابو عبدالله غوندی خلك د هری تالندی سره د الوتو او د هر سیلاب سره د بهیدو لپاره تیار دی، دوی تل یوی تکیی ته ضرورت لری، کله چی موږ هغه ته تکیه ورکړه نو هغه له خپل پلار نه هم بغاوت وکړ، او کله چی موسی بن ابی غسان تر لاس ونیو نو زموږ پرخلاف ودرید.

اوس په غرناطه کی بل موسی نشته او ابو عبدالله د یوه داسی سړی په واك کی دی چی زه یی د خپل بری ضمانت گنم، هغه دی داسی ځای ته رسولی دی چی د بیرته راتلو لاره نه لری، موږ باید د خدای «ج» شکر ادا کړو چی کوم سړی موسی بن ابی غسان ترکانو او بربریانو ته د خپل استازی په حیث واستاوه هغه د مالتا په جیل کی پروت دی. که هغه له بهرنی نړۍ نه دمرستی په ترلاسه کولو بریالی شوی وای نو زموږ جوړه لویه به ویجاړه شوی وه.

: د خدای «ج» شکر دی چی ستا دا وروستۍ اندیښنه هم لری شوی.

فردیناند ځواب ورکړ: دا اندیښنه به هغه مهال لری شی چی هغه د یوه بندی په څیر زما مخی ته وړاندی شی، او د هغه پیژندونکی دا گواهی ورکړی چی حامد بن زهره همدی دی.

ملکه اندیښمنه شوه ویی پوښتل : ایا دا امکان هم شته چی د مالتا خلکو بل څوك د حامد بن زهره په نامه نیولی وی، او زموږ سفیر هم د هغه په اړه د زیاتی پوښتنی ضرورت نه وی احساس کړی؟

: نه! په مالتا کی زموږ سفیر ډیر هوښیار سړی دی، زما یوازی دا اندیښنه ده چی کومه کښتی موږ د بندی د راوستلو لپاره استولی ده د هغی د بیرته راستنیدو څه احوال تر اوسه نه دی راغلی.

ملکی په اندیښنه وویل : تا ویل چی د ترکانو جنگی بیړۍ په دی وختونو کی د روم په بحیره کی گزمی کوی، خدای «ج» د نه کوی چی زموږ کښتی ته کومه پیښه نه وی شوی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فردیناند ځواب ورکړ: که د یوی کښتی په له لاسه ورکولو هغه خطر لری کیدای شی چی د حامد بن زهره د ژوندی را ستنیدو په صورت کی موږ ته را پیښیدای شی نو دا سودا گرانه نه ده،

: ته هغه دومره خطرناك گنی؟

: کله کله د شپی په چوپتیا کی د یوه پهره دار چیغه ټول کلی را ویښ کړی، دا زما رومبنی ذمه واری ده، چی زه په کوم کلی شوا خون ورورم هلته باید د کوم ویښ پهره دار کریږه له کومی روانه وزی، چی موږ د گټلی جنگ له سره جگړی ته اړ نه شو.

ملکه آزرده شوه خپل میره ته یی وکتل، ددی حالت هغه ماشوم ته ورته ؤ چی له لاسه یی یوه ښکلی نانځکه بیرته اخلی.

فردیناند دی ته د تسلی په دود وویل : ازابیلا! زما دا مقصد نه ؤ چی تا اندیښمنه کرم، زما باور دی چی د نوی کال له پیلیدو سره به زه تاته په تحفه کی غرناطه درکوم، خو بیا هم ځینی جگړه ایز تدبیرونه داسی وی چی یوازی د لښکر مشر باید پری خبر وی، زما په زړه کی ډیری داسی خبری دی چی تر اوسه می تاته نه دی ویلی، ددی لپاره نه چی زه په څه خبره ستا اعتماد ترلاسه کول ضروری گنم. بلکی زما هیله وه چی زه کومه ورځ ناڅاپه زیری درکړم او ته زیاته پری خوښه شی.

د ازابیلا بنه له خوښی وځلیده، جگه شوه څوگامه وړاندی ولاړه او فردیناند د ختیځ په لوری اشاره وکړه ویی ویل ته د دری له مخ څورنه لږ وړاندی وگوره!

ملکی څو شیبی په ځیر ځیر وکتل بیا یی وویل : هلته زیات خلك ښکاری هغوی څه کوی؟

: هغوی سرك جوړوی، ستا پام نه دی شوی دا کار له دری ورځو راسی روان دی. او که ستا سترگی یو میل وړاندی نور هم لیدای شی نو ته به هلته د غرناطی خلك وگوری چی خپله برخه کار یی نژدی پای ته رسولی دی.

ملکی په حیرانی وپوښتل : ستا دا مطلب دی چی ابو القاسم هغوی زموږ د بری د لاری په هوارولو او پراخولو گومارلی دی؟

فردیناند ځواب ورکړ: ابو القاسم د غرناطی خلکو ته ډاډ ورکړی دی چی دوی له سینتهافی څخه د ضروری شیانو د رانیولو اجازه ترلاسه کوی او دوی به بیا کولی شی چی خپل جوړ شوی شیان هم هلته وپلوری، اوس لږ دی بل لوری ته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه! ازابیلا له فردیناند سره د غوندی‌بل اړخ ته ولاړه،

هغه ورته وویل : د شمال او لویدیز له لوریو سینتافی لوری ته راغلیو لارو ته وګوره، تا به تر اوسه په دی لارو هیڅکله هم دومره ګاډی‌نه وی لیدلی.

: مګر هغه څه شی راوړی؟ ملکی هغی لوری ته له ځار وروسته وویل.

فردیناند په موسکا ځواب ورکړ: غله، میوه، سابه، لرګی، وابښه، چرګان، هګی، او ښایی د وزواو پسونو رمی هم وګوری! پرون ما امر کړی ؤ چی سینتافی باید ډیره لویه منډیی شی، او ابو القاسم ته دا پیغام ور رسیدلی دی چی بله ورځ به د «سینتافی» لاره پرانیزو، زما یوازی پردی خبره افسوس دی چی دا کار لږ ځنډنی شو.

ملکی په ډیر زحمت د خپلی پریشانی د پټولو هڅه کوله په اندیښنه یی وپوښتل:

آیا رښتیا هم د سوداګری دا لاره پرانیزی؟

: هو! زه د دی خبری عملی ثبوت ورکوم چی د قسطلی زړه سواندی ملکه دا نه خوښوی چی نوی رعیت یی له لوږی مړه شی، هسی هم «زیمینس» دا کار هم ښایی خوښ نه کړی،

ملکی وویل : زما خو دا ګومان دی چی که هغه پر دی خبرو خبر شی ځان وژلو ته به چمتو شی.

فردیناند وموسکل: آیا هغه ته دا بس نه دی چی ورته ووایو د غرناطی خلکو ته د څو ورځو ښه خوراك په بدل کی د تل لپاره دوی د فقر او بی وسی جهنم ته ورغورځول زموږ لپاره ګرانه سودا نه ده.

ته به حیرانه شی چی دا واوری چی دغه تجویز هم د ابو القاسم ؤ. د هغه دا شکایت ؤ چی که د غرناطی اولس د جنوب له غرنیو سمو څخه د خوراك وسایل برابروی د قبایلو سره یی اړیکی ځواکمنی کیږی، ما د هغه دا شکایت لری کړ، اوس باید موږ دا هڅه وکړو چی د غرناطی خلکو ته د خوراك ځښتاك څیزونه په ډیره غوره او مناسبه بیه ورکړو، وږی انسان له مړیدو وروسته د جګړی پر ځای خوب زیات غوره ګڼی.

ملکی وویل : که ماته د دی پروګرامونو معلومات وای نو دومره به اندیښمنه نه وای، مګر یوه خبره می ذهن ته نه رالویږی چی زموږ دښمن اته سوه کاله دلته د واګمنی کولو نه وروسته له خپل راتلونکی نه ولی نا خبره دی، ایا هغوی دومره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر هم نه شی کولی چی کله زموږ لپاره د غرناطی دروازی خلاصی شی، نو د دوی د حساب کتاب ورځ به پیلیږی؟

فردیناند ځواب ورکړ:

هغوی پر هر څه پوهیږی، خو کله چی پر کوم اولس زوال راځی نو هغوی د خپلی سلامتیا د نیغی لاری نه د کږیدو بهانی لټوی او تل ځان ته دا فریب ورکوی چی د دوی حیلی د دوی د زور او ځواك بدل کیدای شی. او د اولسونو د لویدو وروستی پړاو داسی وی چی د مقابلی او مقاومت پرځای ځان وژنه ورته اسانه ښکاری، نن زموږ د دښمن حالت همدغسی دی. دوی د ټولنیز ژوند د ژمه واریو نه د ځان ساتلو په خاطر د ټولنیز مرگ له خطر نه سترگی پټول ډیر اسانه گنی، دا زموږ نیکمرغی ده چی د کومو خلکو هوښیاری او عقل دوی خپله وروستی تکیه گنی همغوی خپل برخلیك پر موږ پوری تړلی دی.

ازابیلا وویل : ابو عبدالله ته دا معلومه ده چی څو اونی وروسته به یی پاچاهی پای ته رسیږی، او د دی په بدل کی به په الفجاره کی د یوی وړوکی ځمکی ترلاسه کولو نه وروسته دی د یوه وړوکی زمیندار په حیث وی. او چی کله موږ وغواړو نو لری کولای او شړلای به یی شو، ابو القاسم هم په دی ته نشی پاتی کیدای چی کله د ابو عبدالله پاچاهی رنگه شی نو د ده وزارت هم ورسره ځی، پیا دوی په کوم امید دا لوبه لوبوی؟

فردیناند وموسکل : لوبه یوازی زما ده، هغوی دواړه خو یوازی د شطرنج دانی دی، ابو عبدالله د هغو کسانو له ډلی څخه دی چی که د ځنکندن په حالت کی وی هم مرگ ته به د دوکی ورکولو هڅه کوی، او ابو القاسم غوندی چالاك سړی ته دا ډاډ ورکول گران نه وو چی موږ دا هر څه کوو د ده د ښیگنی لپاره یی کوو. کله چی د اوربند په اړه خبری کیدی نو د ده تر تولو لویه هیله دا وه چی د وسلی له ایښودلو سره سره بیا لږ تر لږه تر یوه کاله هغه له الحمرا څخه ونه ویستل شی.

: او تا زما د اعتراض سره سره د ده دا غوښتنه ومنله؟

: تاته د احتجاج ضرورت نه ؤ. ما د ده ددی غوښتنی له منلو نه مخکی د دی ډاډ حاصل کړی ؤ چی کله زموږ لښکر غرناطی ته ننوزی نو ابو عبدالله به په غرناطه کی نه وی

: مگر دا څنگه امکان لری، موږ په کومه پلمه له خپل لیکلی تړون نه سرغړونه کولی شو؟ ملکی په حیرانی پوښتنه وکړه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ ته به د کومی پلمی ضرورت نه شی، کله چی وخت راشی نو ابو القاسم به په یوه ورځ کی داسی حالات رامنځته کړی چی هغه په خپله رضا له الحمرا څخه ووزی، خو سمدستی هغه باید په همدی ځان غولولو کی پاتی وی، همدغه لامل دی چی زه د هغه هیڅ غوښتنه نه ردوم. بلکی د ده استازو ته داسی ښکاره کوم چی موږ هغه ته نور هم ډیر څه ورکول غواړو، د ترون په دوهمه ورځ ما پټ دا پیغام ور واستاوه چی د غرناطی د مسلمان رعیت د اعتماد د ترلاسه کولو لپاره ماته د دوی څخه د پاچاهی د یوه نایب ضرورت دی او اوس هغه احمق داسی گومان کوی چی په الفجاره کی هغه ته د ځمکو ورکولو اعلان هسی د ده د وفاداری د ازموینی لپاره وو، که نه نو ما د هغه د نایب کولو پریکړه کړی ده، هغه په ځان تیر ایستلو روږدی دی، او زه پردی پوهیږم چی هغه همدغسی روږدی وساتم.

فردیناند څو شیبی ازابیلا ته په داسی نظر کتل چی شاباس پری ووایی بیا یی په ډاډمنه لهجه وویل:

تر کومه چی په ابو القاسم پوری مربوطه ده ماته له هغه سره د څه وعدی ضرورت نشته، هغه د خپل اولس کښتی په گرداب کی ولیده زموږ کښتی ته راوخوت، او هغه پوهیدلی دی چی د ژوندی پاتی کیدو لپاره هغه زموږ تکیی ته اړتیا لری. ځکه خو له خپل اولس سره په خیانت کی دومره وړاندی تللی چی اوس د بیرته راگرځیدو لپاره لاره نه لری. زما په گومان به اوس ته ډاډه شوی وی؟

ملکی وموسکل : هوکی! زه هر ډول ډاډ احساسوم چی زما ټولی دعاگانی قبولی شوی دی. نن به زه پادری «زیمینس» ته لیکم چی زما میړه په سیاست او جگړه کی ستا مشورو ته اړتیا نه لری، ته یوازی دعا کوه، کاشکی نن موږ ته د حامد بن زهره په اړه هم کوم خبر راشی.

فردیناندوویل : تاته د هغه په اړه د څه اندیښنی ضرورت نشته، ما ډیری ورځی پخوا دا فکر کړی چی که د غرناطی اولس کوم لاربنود وموند او هغه خلك د ابو عبدالله او ابو القاسم پرخلاف را وپارول او له دی سره جوخت، د بربر او ترکانو څو ډلگی لښکر هم د دوی مرستی ته راغئی نو زموږ دا ټولی نقشی به له خاورو سره برابری کړی.

ملکی په اندیښنه پاچا ته وکتل: نو تا د دی د علاج لپاره څه فکر کړی دی؟

زه دا زیری درته اورولی شم چی ما د دی بندوبست کړی دی تاته معلومه ده

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی د اوربند د تړون سره ما د پوځ لپاره له دی ځایه لږ لری د یو نوی ځای د جوړولو امر کړی ؤ. اوس هلته په سلګونو تنه شپه ورځ کار کوی.

: هوکی! مګر زه اوس هم وایم چی هغه تنګه دره د پوځ د ځای په ځای کولو لپاره مناسبه نه ده. او بیا چی ته د غرناطی فتحه دومره باوری ګنی نو د زیات لښکر راوستل خو ضروری نه دی نو بیا هلته د چونیړجوړولو ضرورت څه دی؟

: که زه درته ووایم چی کله دغه چونیړجوړه شوه نو د غرناطی کنجی به ستا په لاس کی وی نو باور به دی شی؟

ملکی د شکایت په لهجه وویل : ته د یوه ښه خبر د اوریدو نه وړاندی زما د هوښیاری امتحان ولی ضروری ګنی! د خدای «ج» لپاره ووایه هلته څه لوبه روانه ده؟

فردیناند خو شیبی هغی ته په فاتحانه نظر کتل بیا یی وویل:

زه د خپل پوځ لپاره نوی چونیړنه بلکی د دښمن لپاره کپس جوړوم، چی د غرناطی د آزادی روح به پکی بندی وی. د دی میاشتی تر پای ته رسیدو وړاندی به د غرناطی څلور سوه تنه یرغمل موږ ته سپارل کیږی، دغه څلور سوه تنه به د پوځ نه علاوه د هغو سردارانو او مشرانو له ډلی څخه وی چی په اولس کی د دوی له ملاتړ پرته هیڅ خوځښت نشی بریالی کیدای.

ازابیلا خو شیبی هکه پکه ولاړه وه او خپل خاوند ته یی کتل، بیا یی وویل:

ستا مطلب دا دی چی ابو عبدالله او د هغه وزیر ابو القاسم به یی د وزو او پسونو په څیر لاس او پسی تړلی تاته سپاری؟ د پوځ او اولس لخوا به یی هیڅ مزاحمت نه کیږی؟

: نه! دا د ابو القاسم ذمه واری ده، چی هلته به څه مزاحمت نه وی. او هغه په دی ذمه واری کی هغه وخت کامیابیدای شی چی د غرناطی خلکو د امن خواته د مایل کولو په خاطر زما تجویزونه بریالی شی د سوداګری لاری خلاصول او سمدستی دوی ته د ژوند د اسانتیاؤ له برابرولو نه هدف دا دی چی دوی موږ د دښمنی پرځای خپل نیکی کونکی وبولی.

: «څلور سوه عزتمن خلك!»

: هو! څلور سوه داسی خلك چی د ژوندی بیرته ورستنیدو مسأله یی زرګونو دوستانو ته د غرناطی د آزادی او غلامی له مسألی نه مهمه وی او موږ پر هغوی هره خبره ومنلای شو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکی وویل : زه داسی فکر کوم لکه خوب چی وینم، ایا ستا دا باور دی چی ابو القاسم به ستا دا غوښتنه ومنی، او له اولس نه به هیڅ خطر احساس نه کړی؟

: هغه دا غوښتنه منلی ده او د هغه په وړاندی له اولس نه د خلاصون یوازینی لاره دا ده، د ده دا گومان دی چی که کوم سر شوخه د هغوی د راپارولو هڅه کوی نو د نفوذ خاوندان به یی د خپلو زامنو او وروڼو د سلامتی دښمنان بولی او د دوی پرخلاف به توری راوباسی.

ازابیلا وویل : اوس د زعینس د لیك په باب موږ ته د څه بحث ضرورت نشته، د هغه استازی د بیرته ستنیدو لپاره سخت ناکرار دی، که تاسو هغه ته څو دقیقی اجازه ورکړی نو سبا سهار ته به یی رخصت کړو.

: زه به یی سبا ته د لیدو لپاره راوغواړم، زه نن ډیر مصرف یم : ابو القاسم د استازی انتظار کوم.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماضی روښنایی او د راتلونکی تیاري

د غره په لمنه یوه کلی کی دری خواو ته په پراخه باغونو د خزان اغیزی راښکاره شوی وی، جنوب لوری ته د سیرانوادا په لوړو څوکو تر لری لری ځایه لومړی واوری اوریدلی وی.

سلما د خپلی کلا پر بام لمر ته پرته وه، په پنځوس کلنی هم ددی په څیره کي د ځوانی د تازگی نخښی وی، عاتکه یوه څوارلس پنځلس کلنه نجلی چی د بربریانو، هسپانیی او عربو د ښایست گډی نخښی یی په ښکلی څیره کی وی یو کتاب په لاس کی په زینو کی راښکاره شوه، وړاندی ولاړه او له سلما سره په قالینه کښیناستله.

هغی کتاب پرانست ویی ویل : کاکا ناویی!

زه د کتاب لپاره د سعیدی دوی کره تللی وم، ماویل زر به راستنه شم خو له زبیدی سره په خبرو وځنډیدم، سعید تر اوسه له غرناطی، نه دی راستون شوی.

منصور ډیر خفه ؤ، جعفر او زبیده هم ډیر پریشانه وو، جعفر ویل، چی که هغه تر ماښامه راته غی نو زه پخپله غرناطی ته ورپسی ځم، او احوال یی اخلم، د هغه دا اندیښنه وه چی د غرناطی د آزادی معامله گرو دی هم عیسویانو ته نه وی سپارلی.

سلما جگه شوه کیناستله، هغی ځوانی نجلی ته یي په تسلی وویل:

عاتکی! ماته معلومه ده چی د سعید په اړه د هغه د وراره او نوکرانو څخه ستا اندیښنه زیاته ده، خو ته ډاډه اوسه چی ډیر زر به ابو عبدالله څلور سوه تنه د یرغمل په توگه فردیناند ته وسپاری، له دی وروسته به دا اندیښنه امکان نه لری

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی د غرناطی اوسیدونکی به د سولی د تړون پرخلاف چاته د خولی چوله کولو اجازه ورکړی.

زموږ په کلی کی د هغوی ستا د کاکا په اړه تشویش ؤ، ځکه خو د غرناطی د مشرانو دا ټینګار ؤ چی امین او عبید هم باید په هغه ځلور سوه کسانو کی شامل شی، بیا هم دا هڅه کیږی چی د عمیر په ځیر دوی هم له دی لست څخه وګښکل شی.

عاتکی وویل : کاکاناوی! زه د سعید په باب ځکه پریشانه یم چی له هغه پرته د منصور څوك نشته.

سلمی وویل : لوری! زه به ستا کاکا ته ووایم چی کوم نوکر غرناطی ته واستوی او د هغه پوښتنه وکړی، خو ته باید دومره ډیره د سعید دوی کړه ولاړه نه شی، ته اوس پیغله شوی یی، سعید ډیر ښه هلك دی ستا پر تره هم هغه د زامنو په ځیر گران دی، خو د عمیر نه خوښیږی چی ته له هغه سره راشه درشه کوی.

د عاتکی ځیره له غوسی نه وځلیده کتاب یی یوی خواته کیښود ویی ویل :

: تاته خو معلومه ده چی زه د عمیر نوم اوریدل هم نه غواړم.

سلمی وموسکل ویی ویل : ماته معلومه ده او زما هم د ده عادتونه خوښ نه دی، خو ستا کاکا هغه ته تر امین او عبید هم زیات ناز ورکوی، د هغه دا نظر دی چی کله ته لویه شي امکان لری هغه بیا دومره د کرکی وړ ونه گنی.

: کاکاناوی! دا ته څه وایی؟

: لوری زما دا مطلب نه دی چی تا څوك مجبورولی شی، خو ستا کاکا جان ویل چی عمیر ترڅو ورځو پوری کور ته راځی د هغه په موجودیت کی ته لږ باید پام وکړی، هسی هم اوس ستا له کوره وتل ښه نه ښکاری، زه به د جعفر میرمن ته ووایم چی هغه زموږ کره راځی.

عاتکه لږ چوپه شوه بیا یی وویل: که کاکا جان د عمیر سپارښت کولی شی نو امین او عبید ورونو څه گناه کړی وه؟

سلمی ځواب ورکړ : هغه هغوی هم راخلاصول غوښتل، خو وزیر ابو القاسم ویلی وو چی که ستا دری واړه زامن وباسو نو نور به هم داسی غوښتنه وکړی، ځکه خو په دوی کی یوازی د یوه د پاتی کیدو وعده کولی شی.

عاتکی وویل : او کاکا جان د امین او عبید پرځای د عمیر نوم ورکړ؟

: هو زما ناسکه زوی پر هغه ډیر گران دی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: او د هغه مور هم پر ده ډیره ګرانه وه؟

سلمی وویل : هو! هغه زما لپاره یو قیامت ؤ، که ستا کاکا د حامد بن زهره له ملامتی نه ویریدای نو په دی کور کی زما ژوندی اوسیدل ګران وو، خو اوس هغه مړه شوی ده او مور باید دعا ورته وکړو.

عاتکی وویل : زبیدی ویل چې هغه د اشبیلیی د یوی یهودی کورنی څخه وه او مور او پلار یی په غرناطی کی له پناه اخستلو وروسته مسلمانان شوی وو. پلار جان له هغوی نه سخته کرکه کوله، اودمورجانی هم هیڅ خبری ورسره زړه نه غوښتلی.

: لوری! ستا پلار او مور زما پلویان وو، او یو ځل چی دوی ته معلومه شوه چی ستا کاکا زما له بچیانو سره ښه سلوك نه کوی نو هغه غرناطی ته بوتلل.

ستا کاکا ستا له پلار نه یوازی یو نیم کال کشر ؤ خو د نصیر دوړاندی د هغه هیڅ دم نه ؤ. هغه ډیر د هیبت خاوند ؤ، د دی سیمی هیچا هم له هغه سره سترګی په سترګو خبری نشوای کولی.

عاتکی! کله چی ته په غوسه شی نو څیره دی همغسی ځلیږی، سترګی دی کټ مټ د نصیر په څیر دی.

کاکا ناوی! زما لږ لږ هغه ورځی رایادیږی، خو تاسو ډیر زر بیرته له غرناطی نه راغلی.

: هوکی! د عمیر د مور له وفات وروسته ستا کاکا په خپل زیاتی پوه شو او زه بیرته ورسره راغلم.

: کاکا ناویی! که بده نه منی زه یوه پوښتنه درڅخه کوم؟

: ووایه!

: ایا دا امکان لری چی کاکا جان د دښمن په غلامی ډاډه شی؟

: نه لوری! هغه سړی چی دری ورونه یی شهیدان شوی وی، چی پر بدن یی د تورو او نیزو نخښی وی، او یو لاس یی هم غوڅ شوی وی هغه د عیسویانو پر غلامی څرنګه راضی کیدای شی؟

: مګر هغه خپل زامن یرغمل استولی دی. ایا له دی نه دا نه څرګندیږی چی هغه له زړه نه د غرناطی ماته منلی ده؟

سلمی ځواب ورکړ : دا خبره د چا په خیال او ګومان کی هم نه وه چی ابو عبدالله او د هغه مشاور به د اوریند د تړون د مودی له پای ته رسیدو نه دمخه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور سوه تنه د برغمل په ډول عیسویانو ته سپاری، کاشکی ستا تره د غرناطی د مشرانو او د ابو عبدالله د پریکړی د ماتولو اختیار درلودلای.

عاتکی وویل : کاکا ناوی! فرض کړه چی که حامد بن زهره په خپل مقصد کی بریالی شی او موږ ته بوه ورځ ناڅاپه دا خبر راشی چی د مراکش، ترکانو او یا مصریانو د مرستی لښکر د اندلس په خوا راخوځیدلی دی نو کاکا جان به څه وکړی؟ سعید وویل چی اندلس بیا د یوه یوسف بن تاشفین د راتلو انتظار کوی، د هغه باور ؤ چی حامد بن زهره به ناکام نه راستنیږی.

سلمی څو شیبی په دردناك نظر عاتکی ته کتل بیا یی ځان راقابو کړ ویی وویل : ته په دی فکر کی مه کیږه چی د اسلام غازیان میدان ته راووزی نو ستا تره به د اندلس د آزادی پرځای د خپلو زامنو غم کوی خو اوس د امیدونو تولی ډیوی مړی شویدی، اوس به هیڅوك هم له بهر نه زموږ مرستی ته رانشی، له موږ نه پخوا د قرطبی، اشبیلیی، او طلیطلی مسلمانانو همدغسی خوبونه لیدل چی د تقدیر کومه معجزه به دوی د عیسویانو له مرئیتوبه وژغوری. خو په دی نړی د هغو خلکو لپاره د پناه هیڅ ځای نه و چی په خپلو لاسو یی ځان ته د مرگ سامان برابر کړی ؤ.

یوسف بن تاشفین د هغو خلکو د قربانیو انعام ؤ چی په توپان کی یی ډیوی بلی کړی وی، هغه غازی میره د هغو رښتنیو علماؤ بلنی ته لبیك ووایه چی د اسلام د سرلوړی لپاره یی جیلونه او بندیخانی گاللی د هغه وخت سردارانو او مشرانو بی لاری غوره کړی وه، د هغوی خپلمنځی سیالیو او رقابتونو اندلس د بربادی پر گرنگ درولی ؤ. خو د اولس زیاتره ،نلك له خپل حال او راتلونکی څخه ناخبره نه ؤ، اولس د خپلی آزادی داخلی او بهرنی غلیمان پیژندل او د هغوی په صفونو کی هغه لارښوونکی و چی د ډلو، قبیلو او نسلونو ترمنځ یی راپورته کیدونکی د کینی او کرکی دیوالونه نړولی شوای. همدغه سبب ؤ چی کله یوسف بن تاشفین د اندلس پر ساحل پل کیښود نو ټول اولس یی هرکلی ته ورغلی ؤ د اولس ټولنیز شعور دومره وبښ ؤ چی د ډلو واکمن هم د هغه تر بیرغ لاندی تولیدو ته مجبور شول. خو د غرناطی امیران نن د امن لپاره د خپلی آزادی سودا کولو ته چمتو دی، د اولس ټولنیز شعور او احساس لوټ شوی دی، او زموږ علما په داسی ځان تیر ایستلو باندی روږدی شوی دی چی که فردیناند پر غرناطه قبضه وکړی نو دوی به آرام خوب وکړای شی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام غازیانو خپلی وینی نذرانه کړی، خو د غرناطی اولس له دی وینو څخه د خپلی خپلواکی ډیوی بلی نکړای شوی، که په دی اولس کی د ژوند کومه ساه پاتی وه نو د موسی بن ابی غسان حوصلو دوی ته د یوه اوسپنیز دیوال کار ورکولای شوای، خو کله چی هغه ستر غازی د خپلی وروستی وینا نه وروسته د ابو عبدالله له درباره راووت سترگی یی له اوښکو لمدی وی.

عاتکی وویل : کاکا ناوی! موږ باید نا امیده نه شو، تاته معلومه ده چی بدر بن مغیره له خپل لږ شمیر سرښندویانو سره تر اوسه جنگیږی او دښمن په دی حالت کی هم د هغوی حوصلی ورماتی نکړای شوی چی د شاهین دره له څلورو واړو لوریو کلاښنده ده،

: ماته معلومه ده، خو دا د گوتو په شمیر غازیان د ټول قوم د گناهونو کفاره نشی ادا کولی. ستا کاکا ویل چی د شاهین دری او غرناطی ترمنځ لاره غوڅه شوی ده، اوس موږ ته دا هم معلومه نه ده چی هغوی به په څه ور ستونزمنو حالاتو کی له دښمن سره لاس او گریوان وي؟. د هغوی په رگونو کی څومره وینی پاتی دی او په دی وینو به تر کومه پوری د ازادی د یوه بله وساتی؟

: موږ یوازی پردی خبر یو چی هغوی د غلامی پرځای د شهادت لاره غوره کړه او دوی د هغه انسانی عظمت امانت داران دی چی یو مسلمان د بری او ماتی څخه بی پروا کوی.

د غرناطی په اولس کی دومره همت نشته چی د هغوی پر پله ولاړ شی، موږ یوازی ژوندی پاتی کیدل غواړو او ژوند له موږ نه لمن نغاړی. زموږ حالت د هغه انسان په څیر دی چی د مرگ له ویری خپل ځان غرغره کوی.

د غرناطی د اوسیدونکو د بی حسی تر دی لوی بل ثبوت څه کیدای شی چی د موسی غوندی د سترو ارادو غازی چیغو هم د دوی ضمیرونه راویښ نکړای شول. او کله چی هغه د شهادت له ارزو سره د ابو عبدالله له درباره راووت نو یوازی ؤ.

عاتکی وویل : مگر د غرناطی څو علما، او امیران د ټول اولس د برخلیك پریکړه نشی کولی، مسلمان ته یوازی د کوم حوصله ورکوونکی ضرورت دی، خدای «ج» دی وکړی چی حامد بن زهره په خپل هدف کی بریالی شی. بیا به وگوری چی د سیرانوادا په لمن کی د مسلمانانو هرکلی د آزادی غوښتونکو سنگرونه، او د غرناطی اولس به هم پاڅیدلی وی، سعید وویل چی د غرناطی خلك اوس هم د یو چا د اشاری انتظار کوی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: د غرناطی خلك د هغه ورځی انتظار کوی چی فردیناند الحمرا ته ننوزی او له څو اونیو وروسته د دوی د برخلیك هغه توری شپی پیل شی چی هیڅ سهار نه لری، له الله نه دعا غواړه چی که د دی هیواد نه بهر زموږ څوك خواخوږی وی نو د اوربند د مودی له پوره کیدو څخه مخکی راورسیږی، تر کومه چی د غرناطی په اولس پوری اړه لری نو هغوی پردی خبره هم باور نه لری چی حامد بن زهره تر اوسه ژوندی دی.

: د خدای «ج» لپاره داسی مه وایه، هغه ژوندی دی هغه به خامخا راځی.

: لوری! زه تا د ناڅرګندو امیدونو د ډیوو له بلولو څخه نه ایساروم. خو زما د سترګو مخی ته داسی تیاری دی چی د هیڅ ډول رڼا تصور نشم کولی.

: کاکا ناوی! زه به د فردیناند غلامی ونه ګورم، په کومه ورځ چی زه پردی وپوهیږم چی نور موږ ته له غلامی پرته بله لاره نشته، نوزه به دلته ونه اوسیږم. زه به خپل ماما ته ورشم او د الفجاره له غازیانو سره به وږی تږی هستوګنه غوره کړم.

پلار جان به ویل چی په دی دنیا د یوه مسلمان لپاره د آزادی تر ژوند لوی انعام د شهادت مرګ دی د عاتکی په سترګو کی اوښکی وځلیدی، هغه ناڅاپه جګه شوه اوښکی یی پاکی کړی د بام څنډی ته ولاړه د جنوب ختیز لوری ته یی د سیرانوادا واورینو څوکو ته وکتل.

سلمی جګه شوه ویی ویل : عاتکی راځه! نوره هوا سړه شوه، عاتکی بیله دی چی مخ ور واړوی ځواب ورکړ: کاکا ناوی ته درځه زه درپسی یم.

سلمی د زینو په لوری ولاړه.

عاتکه لږ څنډ وروسته ښی لور ته وګرځیده او د بام په بله څنډه یی په یو ګز لوړ دیوال څنګلې تکیه کړی لویدیځ لوری ته یی وکتل او د ماضی په تیارو کی ورکه شوه.

اوس د دی په مخکی هغه ژور خوږ ژ چی هغه غرنی کلی یی په دوو برخو ویشه د شمال د وادی په مخ څوړی کی تر یوی ویالی پوري غځیدلی ؤ.

خوږ دیر ژور نه ؤ، د کلی د دواړو غاړو ترمنځ له لږ لږ فاصلی وروسته د تګ راتګ لاری وی، خو سپاره بیا مجبور وو چی بیا د کلی نه لری د دری د مخ څوړی نه په جلا جلا لارو کلی ته راشی او یا نیم میل پاس د غونډی پر سر راوګرځی چی دغه خوږ تری راغلی ؤ.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغی سترګی د خوږ په بله غاړه په یوه بل کور ښخی وی، او دی د هغو ورځو تصور کاوه چی دی به د مورګو ته نیولی وه او ګرځیدله به.

دا د محمد بن عبدالرحمن کور ؤ، د هغه مور آمنه د دی د مور ملګری وه او د کلی خلکو به ویل چی د دی پلار حامد بن زهره د غرناطی ډیر لوی عالم دی، د عاتکی پلار هم هغه ته زیات عقیدت درلود. کله چی دا په غرناطه کی له خپل پلار او مور سره اوسیدله نو د حامد بن زهره کور دوی ته ډیر نژدی ؤ. سعید د حامد دریم زوی له دی نه یوازی دری کاله مشر ؤ او د دی د لوبو او ساعت تیری وخت له هغه سره شریك تیر شو، د سعید دوه مشران ورونه د جګړی په لومړیو ورځو کی شهیدان شوی وو، او د عاتکی پلار او مور د هغوی د جهادی کارنامو او د بودا پلار د صبر او حوصلی کیسی کولی.

د حامد بن زهره په کور کی د عاتکی لپاره تر ټولو زیاته دلچسپی او خوښی د هغه لور آمنه وه، چی دی به خاله بلله، آمنی په خپل کور کی د ګاونډیو نجونو ته سبقونه ویل، او په پنځه کلنی عاتکه هم د هغی شاګرده شوه.

محمد بن عبدالرحمن د همدی کلی د یوه عزتمن کور ځوان ؤ، هغه له نصیر نه څو کاله کشر ؤ، او که کله به هغه غرناطی ته ولاړ نو له نصیر کره به خامخا ورتلو، بیا د نصیر په سبب د هغه اړیکی له حامد بن زهره سره پیدا شوی او بیا عاتکی یوه ورځ واوریدل چی د دی سایښته استاده چی دی به ورته خاله جانه ویل د محمد بن عبدالرحمن د ژوند ملګری کیدونکی ده.

کله چی دا شپږ کلنه وه نصیر ته د یوی سرحدی کلا قوماندہ ورکړل شوه، هغه عاتکه او مور یی هماغه کلا ته ورسره بوتلل، دواده نه څو میاشتی وروسته محمد بن عبدالرحمن هم خپله میرمن په کور کی پریښودله او پخپله د جګړی محاذ ته ولاړ ، د هغه له رخصتیدو نه دوی میاشتی وروسته منصور وزیږید.

حامد بن زهره خپل وفادار نوکر جعفر او د هغه میرمن د آمنی کره ور واستول. عاتکی په دی کلی کی هم د غرناطی په حیر له آمنی نه سبق وایه، او د هغی په لیدو د کلي نورو خلکو هم خپل ماشومان د آمنی کور ته ور واستول، تر دی چی د دوی د کور لاندینی پوړ د یوی مدرسی بنه غوره کړه.

سعید به له غرناطی نه چی کله د حامد بن زهره او کله د کوم نوکر سره د خپلی خور د لیدو لپاره راتلو نو د دی وړوکی دنیا به د خوښیو څخه ډکه شوه، دا به سهار وختی د آمنی کره ورغله که به د کور دروازه بنده وه نو جعفر کاکا ته به

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یی ناری کړی، جعفر به په موسکا دروازه خلاصه کړه او عاتکه به په منډه کور ته ورننوته او په سعید پسی به یی ناری وهلی، سعید به چیرته غلی شو، هغه به بیا آمنی ته ورغله او تری پوښتل به یی چی سعید چیرته دی؟

آمنی به ځان ناګاره واچاوه بوی او بلی خواته به یی وکتل او عاتکی به بیا د کور په کونجونو او کوټو کی د هغه لټون کاوه، لږ ځنډ وروسته ټول کور کړسندو خنداګانو لړزاوه، په دی کلی کی د سعید اوسیدل ټولو ته په زړه پوری وو، او چی عاتکی به سبق ووایه نوره ټوله ورځ به یی له هغه سره په سات تیری تیروله، کله کله به یی هغه خپل کور ته ورسره بیوه او له هغه ځایه کله کله د کلی له نورو هلکانو سره پړیا خوړ اویا غونډیو ته ولاړل.

کله چی بیا لږ رالوی شول بیا به په اسونو سپریدل او سپاره به په چکر وتل، سعید په لس کلنی کی ښه سپور ؤ او په سختو غرنیو لارو یی اس زغلولی شوای. او چی کله به عاتکی هغه ولید خپلی مور ته به یی ویل، چی زه هم په همدغو لارو پر اس چکر وهم، عماری به تر یوه وخته دا را ایساروله خو چی ځیل او ضد یی زیات شو نو اجازه یی ورکړه، خو له دی شرط سره چی د اس جلب به د یوه نوکر په لاس کی وی نوکر به هم ورسره ځی.

یو ځل نصیر خو ورځی په رخصت راغی، هغه چی د خپلی لور مینه ولیده یو وړکی بهیان یی ورته راونیو، او دری ورځی وروسته هغه خپلی میرمن ته ویل چی نور زموږ لور ته د کوم نوکر د ساتنی او څار ضرورت نشته،ځکه خو سبا ته چی نصیر پر اس سپور له کوره ووت عاتکه هم ورسره ملګری وه، تر دی وروسته به چی کله سعید کلی ته راغی د هغه سره به یی یوځای پر اس سپارلی کولی.

بیا دا ورځی هم د یوه خواږه خوب په څیر تیری شوی او دی داسی احساسوله چی د هوښیاریدو په پیل کی دی د ژوندانه په ښه کی دکور کړسندو خنداګانو تصور کاوه اوس یی ورورو لمن ورټولوله، د خوړ نه پوری غاړی ته هغه کور اوس هم د دی تر سترګو لاندی ؤ. خو د حامد بن زهره لور او زوم چی دی له فخره خاله جانه او ماما جان ورته ویل هلته نه وو.

* * * * *

د منصور د زیږیدو په دریم کال محمد بن عبدالرحمن د جنوب جبهی ته تللی ؤ او د مالقه په خبیځ کی د سمندر د غاړی د څو سیمو د ساتنی ذمه واری ورسپارل شوی وه، یوه ورځ آمنه خبره شوه چی هغه تپی شویدی او د سمندر له

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځندی نه ځو میله لری یوی کلا ته رسول شویدی. آمنی دغه خبر خپل پلار ته واستاوه او دایی هم ورته ولیکل چی زه منصور جعفر او زبیدی ته پریږدم او پخپله خپل خاوند ته ورځم، عاتکه او د هغه مور به هم منصور ته پام کوی، بیا هم سعید د ځو ورځو لپاره دلته راواستوی، زه چی د منصور د پلار له حالت څخه ډاډه شم بیرته به راستنه شم.

ددی تره هاشم له آمنی سره ځلور سپاره له کلی نه واستول او هغوی ځو ورځی وروسته بیرته راستانه شول دا خبر یی راوړ چی د محمد بن عبدالرحمن حالت ډیر د اندیښنی وړ نه ؤ خو بیا هم د هغه د تپ حالت داسی دی چی دوی دری اونی وروسته ایله د ګرځیدو راګرځیدو شی.

دا او مور به یی هره ورځ د آمنی دوی کره ورتلی او چی کله تر یوی میاشتی پوری څه احوال را معلوم نه شو نو هاشم بیا نوکر واستاوه چی احوال یی راوړی. خو د هغه د خوځیدو په درعه ورځ د دی کلی یو مجاهد له هغه جبهی نه راستون شو هغه د کلی خلکو ته د محمد بن عبدالرحمن او د هغه د میرمنی د شهادت کیسه کوله ویی ویل:

عیسویانو د ساحلی سیمو د نیولو نه وروسته پر غرنی کلا ځو حملی وکړی خو بریالی نه شول، محمد بن عبدالرحمن چی مخ په رغیدو شو د کلا د دفاع قوماندہ یی په غاړه واخستله ځوابی حملی یی وکړی او دښمن یی بیرته د سمندر د ځنډو په لوری ورټولیدو ته مجبور کړ، خو په دی موده کی دښمن پر مالقه د یرغل لپاره نور پوځونه هم ساحل ته راورسول یو لښکر په ساحل د ختیځ او بل د لویدیځ په لوری پر مخ ولاړ، پر دی سربیره د سپرو ډلی هم د مالقه په لوری پرمختګ پیل کړ، ځکه خو د مالقه سردار د شاوخوا چونیو د پریښودلو پریکړه وکړه، هغه محمد بن عبدالرحمن ته هم امر وکړ چی هغه دی له منظم پوځ سره مالقی ته ځان ورسوی او د کلا د ساتنی ذمه واری درضا کارو قبایلو ته پریږدی.

په کلا کی دننه تر دری سوه تنو پوری سرتیری او نژدی څلویښت تنه ښځی وی.

محمد بن عبدالرحمن د لمر لویدونه وروسته هغوی ته د تیاری حکم وکړ،، او د ماسختن له لمانځه نه وروسته موږ د مالقی په لور وخوځیدو، د سمندر پر غاړه په پراخه لاره د دښمن د یرغل امکان ؤ، ځکه مو غرنی سخته او اوږده لاره غوره کړه. د شپی په وروستی برخه کی موږ تر یوه تنګه لاره تیریدو چی ناڅاپه د ښی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوری له غونډۍنه د غشو او ډبرو باران پیل شو. د سترګو په رپ کی زموږ زیات خلك شهیدان او زیات تپیان شول، یو شمیر سپاره له اسونو سره د لاری ترڅنګ خوړ ته ور وغورځیدل.

محمد بن عبدالرحمن په زوره زوره چیغی وهلی چی پلی سرتیری دی د غونډی سر ونیسی او سپاره دی له ښځو او ماشومانو سره خپل مزل ته دوام ورکړی. خو د شپی په تیاره کی د ښځو او ماشومانو په هیبتناکو کریږو کی د هغه چیغو ته د چا پام نه شو.

له ځیکه مرغه له شانه راتلونکو سپرو سرتیرو خپله ذمه واری احساس کړه او هغوی پر غونډۍ ور وختل، د شپی په تیاره کی د دښمن لټول اسانه نه وو خو چی کله حمله راوړونکو تر شا د تکبیر ناری واوریدی نو وتښتیدل، په تیاره کی موږ ته د زخمیانو او شهیدانو سهی شمیر معلوم نه شو، میړونو خپلو ماینو ته، بچیانو خپلو پلرونو او میندو ته او سرتیرو خپلو سالارانو ته چیغی وهلی خود محمد بن عبدالرحمن څه درك نه لګیده، موږ ګومان کاوه چی د ماشومانو او تور سریو د ساتنی له دلی سره وړاندی تیر شوی دی، د هغه مرستیال یوه سپاره ته امر وکړ چی د وړاندی تللیو احوال معلوم کړی. که سالارو رسره ؤ مشوره ورکړه چی په دی تیاره کی موږ ته تر وړاندی تګه دا غوره ده چی د دی غونډۍ پر سر شپه تیره کړو، بیا یی څو نورو خلکو ته امر وکړ چی د شاوخوا کلیو خلك د مرستی لپاره راوغواړی.

لږ څنډ وروسته وړاندی تللی سپاره له ښځو او ماشومانو سره بیرته راستانه شول د هغوی له خولی معلومه شوه چی دوه میله وړاندی د ویالی پل نړیدلی دی، او څو تنه سپاره په بی خبری لاندی پریوتل، د محمد بن عبدالرحمن او د هغه د میرمنی هیڅ درك معلوم نه شو، د سپیده چاود نه دمخه د شاوخوا کلیو په سلګونو تنه خلك هلته ور ورسیدل، د مشالونو، په رڼا کی یی د شهیدانو مړی او تپیان راټول کړل. څو تنه له مشالونو سره خوړ ته ښکته شول او څو تنو نورو د ویالی په لوری منډه واخستله، په خوړ کی نژدی دڅلویښتو تنو مړی شاوخوا پراته وو، د آمنی مړی هم د هغی د آس تر تنه لاندی وموندل شو هلته پنځه تنه تپیان هم وو خو محمد هلته هم نه ؤ.

کله چی سهار شو یوه سپاهی چیغی کړی: دلته راشی محمد بن عبدالرحمن دلته دی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ چی په منده ورغلو د محمد بن عبدالرحمن مړی د څوکی بلی ډډی ته پروت ؤ، د هغه ترڅنګ د دوو مسلمانو او پنځو عیسوی سرتیرو لاشونه هم پراته وو، یو نصرانی له ده نه څو ګامه لری د ځنکدن په حال کی ؤ، د محمد پر بدن پنځلس ټپونه وو او توره یی تر اوسه په لاس کی وه، مرستیال یی خپله چپنه وویستله او پر هغه یی وغوړوله بیا یی موږ ته وویل:

زه نن د خدای «ج» او د هغه د بندګانو په وړاندی شرمنده یم، ما دا سوچ هم باید نه وی کړی چی محمد له څه خطره تښتیدلی شی. ما تر اوسه پوری داسی ګومان کاوه چی حمله کوونکو زموږ د شانه راتلونکو د تکبیر چیغی اوریدلی دی او تښتیدلی دی. د داسی خلکو سره په مرګ او ژوند ملګرتیا یو ویاړ دی، د هغه د میرمنی مړی راورسوی.

د ډلی مرستیال ته دا معلومه وه چی موږ د یوه کلی یو ځکه یی ماته امر وکړ چی ته سمدستی روان شه او توره یی کورنی ته ور ورشوه.

* * * * *

حامد بن زهره او سعید چی د آمنی او محمد بن عبدالرحمن له شهادت څخه خبر شول کلی ته راغلل، حامد څو شپی تیری کړی او بیا بیرته ستون شو هغه منصور هم له ځانه سره بیوه؛ خو د عاتکی مور د هغه د پالنی ذمه واری پخپله واخستله.

د محمد بن عبدالرحمن د کښتونو باغونو او کور ځارنه د جعفر په غاړه وه، د هغه میرمن زبیده به کله کله د منصور د پام غلطولو لپاره د «عماره» دوی کره تله او کله به یی هغه رابلله، عماره غوښتل منصور تل له همدوی سره واوسی، خو هغه ویل چی د خپل آغا کور به ویجاړیدو ته پری نږدی. همدغه حالت د سعید هم و، هغه د عاتکی او د هغی د مور د ټینګار سره سره له څو ورځو زیات پاتی نه شو، بیا هم د خپل خوریه د لیدو لپاره په ورځ کی یو، دوه ځله د هغوی کره خامخا ورتلو. او چی کله به بیرته تلو منصور به له هغه سره د تلو ضد کاوه.

عاتکی به ویل: ورورکیه له موږ سره نه پاتی کیږی؟

: نه زه می له ماما سره ځم.

: تاته به کیسی څوك کوی؟

: ماما جان به یی راته کوی.

سعید به هغه په اوږه کیناوه او ورسره به ولاړ، خو چی کله به خپل کور ته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسید عاتکه به یی وریاده شوه او هغه به لږ خُند وروسته بیرته راووست:
عاتکی! واخله دی درسره سنبال کړه.
هغی به تری پوښتل : ولی منصوره له ماما سره دی جنگ کړی؟
: هوکی! هغه به شونډی بوخی کړی او خُواب به یی ورکړ.
: ماما جان می کیسی نه راته کوی.
زه می د ماما کیسی نه اورم!!

* * * * *

د هغو ورځو د خُومره پیښو انځورونه د عاتکی په زړه پاتی وو، خو زمانی یو بل لټ وخوړ او د موسکا گانو او کړسندو خنداگانو دغه ښایسته ئړی په هغو اوښکو کی ډوبه شوه چی د قوم د ټولنیز احساس هنداره وه. نور د راتلونکی پر افق تیارو غلبه کړی وه، او د کلی د نورو نجونو او هلکانو په څیر سعید او عاتکی هم د هغو وطن پلورو کیسی اوریدی چی بی حسی او غداری یی د غرناطی د لښکر او د غرنیو قبایلو د غازیانو ستری فتحی په ماتو بدلی کړی وی.

بیا د غمونو او مصیبتونو هغه دوران پیل شو چی [illegible] پر غرناطی د فردیناند د کلابندی کړی ورځ په ورځ تنگیده.

د عاتکی پلار نصیر بن عبدالملك ته چی په ډیرو محاذونو یی غیرت او زړوتیا ښکاره کړی وه د دی کلی په شمال کی نژدی پنځه میله لری د یوی کلا او د هغه ښی او کیڼ لور ته چوپیو قوماندو ور سپارلی وه، چی اصل مقصد یی د «سیرا ورمیجا» او الفجاره او غرناطی ترمنځ د اکمالاتو د لارو ساتنه او خلاص پاتی کیدل . وو، نصیر ته د دی مهم مسئولیت د سپارلو یو دلیل دا و چی هغه د دی سیمی د یوی بانفوذه کورنی غړی ؤ او د خطر په وخت کی یی د خپل شخصی نفوذ په سبب هم له شاوخوا کلیو څخه په زرگونو تنه رضاکار د پوځ مرستی ته رابللی شوای.

د عاتکی پلار د نوی مسئولیت له قبلولو سره په غرنیو قبایلو کی د جهاد د جذبی د تازه کولو لپاره د حامد بن زهره د خدمتونو ضرورت احساس کړ، ځکه هغه د غرناطی د پوځی سالار حضور ته ورغی او دا غوښتنه یی وکړه چی که حامد بن زهره د غرناطی پرځای زموږ کلی خپل مرکز او د اوسیدو ځای غوره کړی نو تر سیرانوادا پوری به ټول قبایل د ده غږ ته لبیك ووایی، کله چی زموږ کلی د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رضاکارانو مرکز شی نو د غرناطی د لاری پهری به له شانه نوری هم په امن او خوندی شی.

حامد بن زهره هسی هم کلی په کلی د مجاهدینو د حوصلی د اوچتولو په خاطر گرځیده. هغه ته د پوخ د سالار اشاره کافی وه او غرناطه یی پریښوده کلی ته راغی.

په کلی کی کاکا هاشم د حامد بن زهره غوره ملاتړ کوونکی شو، عاتکی د پلار په څیر حامد بن زهره له کلونو کلونو راسی پیژاند، دهاشم مشران زامن په پوخ کی تر شاملیدو وړاندی د ده شاگردان وو، په غرناطه کی د اوسیدو په وخت کی هاشم پخپله هم څو ځلی د هغه ارواپالی ویناوی اوریدلی وی، ځکه خو چی کله ده له خپل ورور څخه واوریدل چی هغه به له غرناطی نه دلته کلی ته راځی نو زیات خوشاله شو. هغه د خپلی سیمی تولو مشرانو ته احوال ورکړ چی له ویالی نه پوری غاړی ته د دغه ستر مجاهد هرکلی ته راتول شی.

بیا عاتکی د تصور په سترگو هغه ارواپاله منظره لیدله چی په زرگونو خلکو د بی دریغه خوښی په څپو کی حامد بن زهره ته هرکلی وایه.

لږ ځنډ وروسته بیا دی، مور یی او د کلی نورو تورسریو د کورونو د دروازو له درشل څخه د حامد بن زهره د راتلو ننداره کوله، هاشم د هغه د اس جلب نیولی ؤ، او گڼ شمیر خلك تر شا وړپسی روان وو، د گڼې گونې مخه د خوړ په بله غاړه د محمد بن عبدالرحمن د کور پرځای د هاشم د کور په لوری وه.

بیا هغه دروازی ته نژدی ودرید، حامد له اس نه پلی شو ښی لوری ته په یوه لوړه وخوت او دوی د هغه اروا پاله وینا اوریده.

د هغه په خبرو کی یو سحر پروت ؤ، په حاضرینو کی یو داسی نه ؤ چی سترگی یی اوښلنی نه وی، د هغه د خبرو وروستی جملی د عاتکی په زړه لیکلی وی چی ویل یی:

: زما دوستانو!

د اولسونو په ژوند کی یو داسی مهال هم راځی چی د تولنی د بقا غوښتنه هر سړی د دښمن مخی ته په ټټر سپرکولو مجبوروی د ځوانانو په څیر بوډاگان، واړه او ښځی هم توری اوچتوی او نن د الحمرا ډبری هم دا وایی چی نن د غرناطی د آزادی د مړو شویو ډیوو د بلولو لپاره یوازی د قوم زامنو وینی کافی نه دی.

بلکی د قوم لورانی هم باید خپلی وینی تویی کړی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او عاتکی په زړه کی دا ویل چی کاشکی زه د قوم د بوی لور په حیث خپلی ذمه واری پوره کړای شم.

او کله چی دوی ورځی وروسته یی پلارد څه وخت لپاره کور ته راغی نوورته ویی وویل: پلار جانه! حامد بن زهره ویل چی نن د اولس هر فرد ته د جنگی زده کړی ضرورت دی.

: هو لوری! مبوږ له ډیرو حساسو حالاتوسره مقابله کوو. او زه په دی خبره خوښ یم چی لور می د اس سپارلی او غشی ویشتل زده کړی دی.

: مگر پلاره زه له دی زیات څه زده کول غواړم.

: ته څه زده کول غواړی؟

: زه د جهاد عملی تجربه ترلاسه کول غواړم ، ته ما له ځانه سره کلا ته دی نه درسره بیایی، هلته ماته بنوونکی هم پیدا کیدای شی.

: ستا کلا همدا کور دی لوری! او که خدای مه کړه کوم بد مهال راغی نو زما باور دی چی ته به د ځان ساتنه وکړای شی. خو إن شاء الله داسی وخت به نه راځی او تاته تر سعید ښه استاد چیرته پیدا کیدای شی؟

ما له رضا کارانو سره هغه د غشی ویشتو په مشق لیدلی دی، هغه په توره وهلو کی پوره مهارت لری، د عمر په سبب هغه دوه کاله نور هم په پوځ کی نشی شاملیدای او زه به ورته ووایم چی تر څو دلته اوسی تاته دی منظم وخت درکړی، عمیر هم اوس فارغ شوی دی، هغه به سبا ته راورسیږی او تر دری اونیو پوری به په کور کی وی. ته له هغه نه هم ډیر څه زده کولی شی.

: پلار جانه! هغه خو زه له سعید سره داس له سپارلی نه هم ایسارولم، یوه ورځ می په انگړ کی د غشیو ویشتلو مشق کاوه هغه می لینده ماته کړه.

پلار یی وموسکل ویی ویل : هغه لږ ساده دی.

: ډیر زیات احمق دی پلار جانه! هغه می مور جانی ته ویل چی عاتکه ڈی بی لاری کړی ده، یوه ورځ یی سعید پرمخ په څپیره وواهه.

د هغی پلار وویل : سعید تر ده کشر دی، که نه دا امکان نه لری چی د حامد بن زهره زوی پرمخ څپیره وخوری او چوپ پاتی شی.

: پلار جانه! سعید هم دی ډیکه کړ او په لبنتی کی یی وغورځاوه.

: لورجانی دا به د وروکتوب خبری وی اوس هغه ډیر هوښیار شوی دی.

: نه پلار جانه په غرناطه کی په هستوگنه هغه نور هم بی عقل شوی دی. وایی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی زه کله لوی شم د پوځونو سالار به شم.

: دا خو بده خبره نه ده.

: مگر هغه دا هم ویل چی کله د پوځ سالار شم نو سعید به پر خره سپروم او په تول ښار به یی راگرځوم.

: پلار یی په خندا شو ویی ویل : تا به خوروی لوری!

عماره وویل : عاتکی ته د درس جاری ساتل هم ضروری دی. زما په گومان خو یی د حامد بن زهره کره ورواستوه.

نصیر ځواب ورکړ : که هغه لږ وخت دی ته وقف کړی نو دا به د دی نیکمرغی وی، خو دلته د هغه د کار ځرنگوالی داسی دی چی په عام ډول باید له کوره بهر وی، بیا به هم زه نن له هغه نه وغواړم چی که یی فرصت وموندل نو دا د ورغواړی، هسی هم دی ته زما د سپارښت اړتیا نشته، د حامد بن زهره ورسره زیاته مینه ده.

له دی وروسته به چی کله حامد بن زهره په کلی ؤ د دی لپاره یی لږ وخت ایسته او چی کله به په دوره روانیده نو دلوستلو لپاره به یی دی ته کتابونه پریښودل. سعید هم پر لپسی غشی ویشتل او توره وهل ور وښودل. خو د دوی د ملگری دغه نوی پړاو ډیر لنډ ؤ.

* * * * *

د فردیناند پوځونو د شمال د حاصلخیزو ځمکو او سیمو له تباه کولو وروسته د غرناطی په مخکی پړاو واچوه، دوی ته د جنوب لوری د هغو کلاگانو ارځښت او اهمیت زیات شو چی له غرنیو سیمو سره د تړاو په لارو کی پرتی وی، نصیر ته څو څو ورځی کورته د راتلو فرصت نه برابریدو، ځکه خو هغه خپله میرمن او لور هلته ور وغوښتل.

هغه کلا ډیره لویه نه وه، دننه یوازی پنځه سوه تنه پکی اوسیدای شوای. خو کلا په داسی ځای کی وه چی ډیره خوندی او یرغل کوونکی له څو ډوله ستونزو سره مخ کیدای شول.

دغه کلا په یوه لوړه غونډۍ جوړه وه، شمال لوری ته نژدی دوه سوه گزه وړاندی لاندی یوه ویاله وه، جنوب لوری ته غرناطی ته تللی سرک له کلا نه سل متره لرې تیریده او همدغه سرک شمال ختیځ ته دومره کلا ته نژدی ؤ چی د کلا له برجونو نه لاندی د ډبرو باران تر غشو زیات خطرناک ؤ او بیا دغه سرک د غره په لمنه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کی وړاندی تللی ؤ او د ویالی تر پله پوری غځیدلی ؤ. له کلا نه د ویالی تر پله پوری د سرك څوړ دومره خطرناك ؤ چی غرناطی ته د اکمالاتو هغه گاډی چی غویانو کشولی له کلا نه، دویالی تر پله پوری باید خلکو په تکیه رسولی وای او له هغی لوری تشی گاډی باید په پیچومی خلکو په تیل وهلو راخیژولی وای. د پله د ساتنی لپاره د ویالی پوری غاړی ته هم یوه ډله سرتیری پهره وو.

د کلا لویدیځ لوری ته یو نیم میل لری هم یوی ژوری کندی د طبیعی کندی کار ورکاوه، جنوب لوری ته کلا د هغو سیمو او غرونو په سبب خوندی وه چی د جنگیالیو قبایلو کلی د نه فتحه کیدونکو کلاگانو کار ورکاوه، له کوم لوری چی د ناڅاپی برغل لږ امکان ؤ هلته د پوځ پهری ولاړی وی.

د کلا په جنوب لویدیځ کونج کی د یوه دوه پوړه کور پاسنی پور د عاتکی د پلار د هستوگنی لپاره غوره کړای شوی ؤ. په لاندینی پوړ کی د نورو افسرانو کورونه وو، دوی ته د کلا چاپیریال د خپل کلی له چاپیریال څخه ډیر توپیر نه درلود، په کلی کی له یوی مودی راسی د اس په سپارلی شرمیدله، ځکه خو به سهار وختی د چکر لپاره وتله، خو دلته دی ته پوره آزادی وه، هره ورځ به یی څو څو میله سپارلی کوله، او دی ته شاوخوا خوړونه، کندی او شیلی د خپل لاس د کرښو په څیر معلوم وو.

د کلا په څیر به د بهر پهره دارانو هم چی دا له لری ولیده وبه یی پیژندله، په پیل کی به چی له کلا نه وتله نو یو نوکر به ورسره ؤ، خو څو ورځی وروسته دی ته د ساتونکی اړتیا نه وه. دی به له زغلیدونکی اس نه د غشو ویشتلو تمرین کاوه، او سرتیرو به چی دا لیدله په مړاؤ څیرو به یی تازگی راغله.

د خپل سالار د لور حوصلی او ارادی به په دوی دومره ژوره اغیزه وکړه چی ډیر خلك د خپلو اولادونو او کډو راوستلو ته چمتو شول. خو په کلا کی دننه دومره ځای نه ؤ د دی پلار زیاتره غوښتنی رد کړی.

د یوه افسر میرمنی د دی لپاره د «غرناطی لور» نوم غوره کړ او څو ورځی وروسته همدغه نوم په کلا او شاوخوا پهرو کی مشهور شو.

لمر لویدو ته نژدی به هغی زیاتره د کور له بام نه او کله له ویالی نه پوری غاړی د یوی غونډی نه د جنوب مخ څوړ لوری ته کتل چی تر غرناطی پوری شنه فصلونه او باغونه غځیدلی وو.

کله کله به یی اس د جنوب په لوری وزغلاوه او خپل کلی ته به ولاړه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغی کاکا به زیاتره له حامد سره په سفر وتلی ؤ. دی به د کاکا ناوی سره ولیدل، بیا به د منصور د لیدو په پلمه د هغوی کره ورغله او بیا به یی په بیرته راستنیدو کی د حامد له کتابونو څخه کوم یو ورسره راوړ.

سعید په هغو رضاکارانو کی شامل شوی ؤ چی غرناطی ته یی د غذایی او نورو ضروری شیانو کاروانونه رسول. او چی هغه به له غرناطی نه راستون شو، عاتکی به تر لړ ځنډه د هغه د لیدو موقع مونده.

د غرناطی له کلابندی نه وروسته فردیناند ددغه کلا د نیولو لپاره څو ځلی هڅه وکړه خو کامیاب نشو. یوه شپه عیسویانو له زیاتو سرتیرو سره له دری لوریو حمله وکړه او د هغوی د سپرو ډلی پله ته نژدی راورسیدی خو د درنو زیانونو ګاللو وروسته بیرته په شا شول.

د کلا ساتونکو پر دی بری خوبنی کوله چی د ختیځ لوری د یوی پهری د غفلت په سبب د دښمن پلیو پوځونو حمله راوړه او تر ویاله پوری وتل، د یوی اوپدی لاری له وهلو وروسته دغه سپاهیان کلا ته نژدی راورسیدل، هغوی څو ځلی په زینو او کمندونو پر کلا د ورختلو هڅی وکړی خو د غشو په باران کی یی هیڅ ونه کړای شول. یو ساعت وروسته د شاوخوا کلیو رضاکاران وروورسیدل او دښمن د سختو ځانی زیانونو نه وروسته ماته وخوړه خو په بیرته تلو کی چی تر ویالی پوری وتل دریمه برخه پوځ یی وژل شوی ؤ.

عاتکی د لومړی ځل لپاره په همدی جګړه کی عملاً برخه واخستله خو تر لمر ختو پوری د دی پلار ته دا نه وه معلومه چی هغه غیشی ویشتونکی چی د ده ترڅنګ ولاړ ؤ او د هر غشی له ویشتو سره به یی لاندی د دښمن د یوه سرتیری کریزی پورته کړی دده خپله لور وه.

دی د نارینه ؤ جامی اغوستی وی او مخ یی په خول کی پټ ؤ، نصیر دی ته د شاباسی په اراده وراندی ورغی چی ناڅاپه یی له خول نه په تاورا تاو ښکلو ویښتانو سترګی ولګیدی او بیا یی سترګی په هغو نازکو لاسونو میخ شوی چی له ګلونو سره لوبیدلو ته جوړ شوی وو.

د دی د پلار تندی ګونځی شو او بیله دی چی څه ووایی مخ یی واړاوه. دا لږ په دوو کی حیرانه ودرېده او بیا یی زړه نا زړه وویل : پلار جانه! ته لکه چی خفه شوی؟!

پلار یی مخ راوګرځاوه پر شونډو یی موسکا وه او په سترګو کی یی اوښکی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډنډ وی.

یو سپاهی را وړاندی شو ویی ویل : جنابه! دا سرتیری د انعام حقدار دی، زه نژدی ورسره ولاړ وم او زما باور دی چی د شپی د تیاری سره سره د دی یو غشی هم خالی نه دی وتلی.

پلار یی په مینه په خول لاس راتیر کړ او ویی ویل : دا ځوان زما لور ده، د دی د غرناطی له ازادی نه زیات د بل انعام هیله نشته.

* * * * *

اوس د ماضی هغه شیبی دی ته د ژوند شتمنی گرځیدلی وه، بیا هغه ورځ هم راغله چی کله د غرناطی په شاوخوا د کلابندی کړی تنگه شوه او دی به د خپل با همته پلار په څیره کی د ستومانی او اندیښنی نخښی لیدلی.

د کلا پر شاوخوا دفاعی پهرو د دښمن حملی زیاتی او زور وری شوی. له بهر څخه زیات تپیان کلا ته راوړل شول. او د هغوی پر ځای له کلا نه سرتیری هلته واستول شول، د دی پلار د سرتیرو د کمبود پوره کولو لپاره له شاوخوا کلیو څخه رضا کاران راټولول پیل کړل او پر دی سربیره یی له غرناطی څخه هم د مرستی غوښتنه وکړه.

دوی ورځی وروسته شل تنه پلی او اته تنه سپاره وروسیدل د هغوی سالار د عتبه په نامه ورسره معرفی شو، د هغه سترگی بوری او د ږیری ویښتان یی سره رنگی وو.

عاتکی د پلار نه واوریدل چی دی د مالقه په جنگ کی اسیر شوی ؤ او نصرانیانو اشبیلی ته ورسره بیولی ؤ، دوی اونی وړاندی له پنځو نورو بندیانو سره را تښتیدلی او غرناطی ته رارسیدلی دی.

د پوځ له قرارگاه نه څرگنده شوه چی دی سپه او هوښیار افسر دی او یو ملگری یی ډیر سپه توپچی دی.

دوی هفتی وروسته عتبه په خپله هوښیاری او چستی د عاتکی د پلار اعتماد ترلاسه کړ او د پنځوس تنو یوه گروپ قوماندہ یی په اوږه ور واچوله.

په کلا کی د هغه په باب دا مشهوره وه چی یوازی په حکم اوریدو او حکم ورکولو پوهیږی او بس، او د هغه پر شونډو موسکا هیڅکله نه راتله.

یوه ورځ هغه د یوه تپي په پټی بوخته وه، ناڅاپه یی احساس کړه چی څوك په دروازه کی ولاړ دی، ورویی وکتل عتبه ؤ، هغه چی ولیدل ددی ورپام شو یوی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا ته ولاړ.

بوه ورځ عاتکه په اس سپره شوه او له کلا را ووتله او ختیځ لوری ته ووتله، له کلا نه دری میله لری هغی عتبه ولید چی په بوه گړندی اس سپور دی هغی په تنگه لاره کی خپل اس یوی خواته کړ او هغه ته یی لاره ورکړه خو عتبه چی ور نژدی شو ناڅاپه یی د اس قیضه ورکش کړه هغی ته یی بو ځل وکتل او بیا یی سترگی ښکته واچولی ویی ویل:

وبخښه ته باید یوازی دی خواته رانه شی. پرون زموږ پهره دارانو لږ وړاندی د دښمن د کسانو تگ راتگ لیدلی ؤ. په عادی حالت کی هم د کلا د ساتونکی لور پهری ته وزی نو باید د امنیت بشپړ تضمین یی وشی. تاسو دا گستاخی مه گنی له خطره ستاسو خبرول زما ذمه واری وه، د جنوب لوری تر دی خوندی دی خو هغه لوری ته هم باید له تاسو سره کوم ساتونکی ضرور وی.

هغی ځواب ورکړ : ته زما غم مه کوه زما د ډیر لری تلو اراده نه وه، او کومه مشوره چی ته ماته راکوی پخپله هم بایدعمل پری وکړی.

: زه ستا په مطلب ونه پوهیدم.

: زما مطلب دا دی چی د پوځ یو اعلی افسر باید د ځان خیال وساتی.

عتبه وویل : ته به ما هیڅکله هم غافل ونه وینی، اوس هم ځلور تنه له ماسره شته، دوه تنه غشی ویشتونکی لاندی په خوړ کی دی او دوه پاس پر غونډی، د دی لاری ځارنه کوی، نور په شاوخوا سیمه کی د دښمن ځارنه کوی، خو که زه ونیول شوم هم د دښمن جیل راته نوی خبره نه ده مگر تاته ښایی معلومه نه وی چی هغوی له ښځو سره څه وړ سلوك کوی، ته د یوه زړور پلار لور یی، او ما ستا په باب ډیر څه اوریدلی دی. مگر ته بده مه منه زه مشوره درکوم چی په دی حال کی باید په کلا کی هم ونه اوسی، ستا سو کلی تر دی زیات خوندی دی.

زه به ستا له پلار نه وغواړم چی تا همالته واستوی؟

: نه، نه! د هغه د اندیښمن کولو هیڅ ضرورت نشته، زه د پام کولو وعده درکوم.

: ماته د دی اجازه شته چی درسره پاتی شم! عتبه په پوره سپین سترگی دی ته کتل خو د عاتکی څیره له غوسی تکه سره وخوټیده، د اس جلب یی راوگرځاوه او ویی ویل:

نه ته دی خپل کار کوه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او بیا د سترګو په رپ کی د دی اس له هوا سره خبری کولی.
له دی وروسته عاتکی هغه ته له دی سره د خپرو موقع ور نکړه د سپرلی لپاره به دا د لری تلو پر ځای د کلا شاوخوا راوګرځیده او بیرته به راغله، خو بیا به هم کله چی له کلاوتله دا به یی احساسوله چی د بورو سترګو او سرو وینښتانو خاوند دغه سړی یی له کومی ګوښی څخه ځاری.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حمله او خیانت

او بیا دی د هغو شیبو تصور کاوه چی په کلا کی دننه ددی د خوبونو او خیالونو نړیږتاخاپه په تیارو کی ډوبه او رنګه شوه. یوه شپه دا په درانه خوب ویده وه چی د درنی او ویروونکی چاودنی په غږ راویښه شوه، په کوټه کی تیاره وه، عاتکه تر لږ څنډه د ویری او اندیښنی په څپو کی پر بستره غځیدلی وه، چی بیا یی ه خلکو د کریږو او فریادونو غږونه واوریدل نو جګه شوه کیناسته او بیا یی خپلی مور ته ناری کړی.

دمخامخ کوټی دروازه بیرته شوه او «عماره» په ویریدلی غږ وویل زه دلته یم.

: مور جانی دا څه وشول؟ پلار جان چیرته دی؟

: ماته هیڅ معلوم نه دی. هغه همدا اوس لاندی کوز شو ښایی دښمن حمله راوړی وی. مګر ما یوه ویروونکی چاودنه واوریده داسی می ګڼله لکه چی زلزله وی.

عاتکه له بستری نه راپورته شوه په مخامخ دیوال یی خپلی جامی او وسله ولټوله، عماره په تیاره کی ورغله او هغه یی تر لاس ونیوه ویی ویل:

: لوری! ته څه کوی. ستا د پلار امر دی چی ته باید له کوره بهر ته ونه وزی.

هغه د زینی دروازه له بهر نه وتړله ویل یی چی زه هم همدا اوس بیرته راستنیږم.

: مور جانی! زه د پلار له امر نه غاړه نه غړوم. خو د هغه تر بیرته راتلو پوری خو باید جامی بدلی کړم.

عماره څه ځواب ورنکړ. د هغی زړه بی دریغه ټکانونه خوړل، لږ څنډ وروسته عاتکی د جامو له بدلولو وروسته وسله تړله، چی یو عمر خوړلی نوکر مشال په لاس کی له څلورو تور سربو او لږو ماشومانو سره کوټی ته ورننوت.

عاتکی تری وپوښتل : پلار جان می چیرته ه‌ی؟

: هغه لاندی دی او دا امر یی کړی چی تاسو دروازی بندی کړی.

دی لینده راپورته کړه او د روازی پلو ته یی مخه کړه، خو بوډا نوکر ور وړاندی شو تر مټ یی ونیوه ویی ویل : لوی! ته بهر ته نشی تلای.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن د لویدیځ دیوال له سوری کولو نه وروسته کلا ته د ننوتلو هڅه کوی.
موږ هغوی شاته تیل وهلی دی، خو حالت ډیر د اندیښنی وړ دی.
: د دښمن توپخانه دلته څه وړ راورسیده؟
: لوری دیوال یی په باروتو والوزاوه. او د برج نه لاندې د باروتو لپاره سوری له بهر نه نه بلکی کوم خاین دننه څخه کړی دی.
: دا څنګه امکان لری، څنګه کیدای شی چی ټول پهره داران دی ویده وی؟
: لوری د برج سره لاندی د سرتیرو کوټی دی او سوری له یوی کوټی څخه شوی دی، د دیوال سوری ډیر لوی نه دی خو له هغه سره ډیری کوټی په ځمکی لویدلی دی.
: زه لاندی نه ځم خو له برج نه غشی ویشتلای شم.
عاتکی دا وویل او د خپل مټ د خلاصولو هڅه یی وکړه. خو عماره ورسره غاړه غړی شوه وی ویل : لوری! د خدای «ج» په خاطر د ده خبره ومنه!
بوډا سپاهی وویل : کله چی د دیوال سوری بند کړای شی نو بیا زه تانه ایساروم، خو په دی حالت کی باید د خپل پلار له امر نه سرغړاوی ونه کړی.
هغه خفه شوه ویی ویل : ډیر ښه زه برج ته نه خیژم مګر د کور بام خو خوندی دی لږ تر لږه خو می هنلته پریږده!
: لوری! دښمن دی طرف ته نه هغه بل لوری ته دی او ګوره ته ما د جهاد څخه را ایساروی دا یی وویل او بیا یی مشال په دیوال کی چوخ کړ بهر ته ووت او دروازی ته یی زنځیر واچاوه.
لږ څنډ وروسته د کلا لویدیځ لوری ته د خلکو ګنه ګونه لږ شوه، عاتکی خپل زړه ته تسلی ورکوله چی دښمن په شاشو خو ناڅاپه د کلا ختیځ لوری ته شور ماشور پورته شو او د دی زړه ولوید. هغی د جګړه کوونکو د کریزو سره سره د تورو شرنګهار هم اوریده، په کوټه کی ماشومانو او ښځو په ویره ویره یو بل ته کتل.
د عاتکی په زړه کی ناڅاپه یو خیال راوګرځید. په منډه د شا کوټی ته ولاړه، په کوټه کی دننه د کور سامان او د لرګیو دوه صندوقونه وو، دا په صندوق ودریده او د شا د دیوال کړکی یی خلاصه کړه، بهر ته یی وکتل، خولاندی یی د دښمن هیڅ نښه ونه لیده.
عماره ور نږدی شوه ورته ویی ویل: لوری ته څه کوی؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: هیڅ نه موری ما بهر ته کتل خو دلته هیڅوك هم نشته. هغی زر کړکی بیرته بنده کړه او له خپلی مور سره بلی کوټی ته ولاړه، بیا یی د زینو له لوری د څو تنو د پښو له غږ سره د خبرو غږونه واوریدل او دی په حیرانی بلی کوټی ته کتل. د زینی او مجلس د کوټی دروازه بیرته شوه او د دی د پلار غږ اوچت شو.

: د خدای «ج» لپاره وخت مه ضایع کوی، اوس به دښمن تر دې ځایه په را رسیدو کی ځنډ ونکړی. له تاسو نه دوه تنه زینه ساتی. او نور بام ته اوچت شی د جنوب برج پهره دارانو ته غږونه کوی، که هغوی له همت نه کار واخست نو دښمن به د شپی پر ځای تر سهار رڼا پوری انتظار وکړی. ته هغوی بهر ته وباسه او تولی دروازی وتړه.

ده مشال را پورته کړ بلی کوټی ته ننوت، څو شیبی وروسته نصیر دملاقات له کوټی نه راښکاره شو، د هغه په لیدو عماره چی خپله لور یی تر مټ نپولی وه یوه چیغه وکړه او پر غولی راولویده.

عاتکی په حیرانی د خپل پلار په وینو لمبیدلی وجود ته کتل، نصیر ور وړاندی شو عماره یی په خپلو لاسو راپورته کړه پر بستره یی وغورزوله او بیا یی سیکه پریوه کرسی کیناست، د هغه سترګی د عماره پر مخ ښخی وی او ویل یی : عماره عماره! زه روغ یم، بالکل رك روغ یم. یوی ښځی چیغی کړی تاسو څه ته ګوری د هغه وینی بهیږی او بیا راوړاندی شوه په ټیکری یی د هغه وینی پاکی کړی.

عاتکی خپل اعصاب راقابو کړل او بلی کوټی ته ولاړه د ملهم او پټی د سامان کڅوړه یی راواخستله او یوی ښځی ته یی ډیوه په لاس ورکړه کڅوړه یی پرانستله چی د دوی بوډا نوکر عبدالله کوټی ته ورننوت دروازه یی بنده کړه ویې ویل :

تاسو ماشومان بلی کوټی ته بوزی او چوپ یی وساتی. یوی ښځی وویل : د خدای «ج» لپاره طبیب راولی د ده زخم ډیر ژور دی.

: اوس د طبیب لټول امکان نه لری، عاتکی لوری! دا کار باید ته وکړی.

هغی په لړزیدلیو لاسونو د خپل پلار د سر پر زخم ملهم کیښود او پټی یی پری وتړله، بیا یی پلار خپل کمیس وشلاوه په پښتیو کی یی یو بل ټپ وروښود ویی ویل : لوری! زر کوه زما ملګری زما د ورتلو انتظار کوی.

لږ ځنډ وروسته هغه د دوهم ټپ له تړلو څخه هم وزګاره شوه او د پلار یی بیا عماره ته پام شو: عماره، عماره! عماره سترګی وغړولی. او تر لږ ځنډه یی خپل

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

میره ته حیران حیران کتل. د هغی شونډی خوځیدلی خو له کومی نه یی غږ نه راوت. نصیر خپل لاس د هغی پر سر کیښود او د موسکی کیدو هڅه یی وکړه او له دی سره یی سترګی اوښلنی شوی.

عماره د هغی لاس ونیو او ښکل یی کړ، او په سلګیو کی یی وویل: ستا زخم؟!

هغه ځواب ورکړ: زما زخم ډیر معمولي دی ته هسی وویریدی، عماره جګه شوه کیناستله.

: پلار جانه اوس به څه کیږی؟ عاتکی په ډیر زحمت وویل:

نصیر مخ وروګرځاوه هغی ته یی وکتل او خپل لاس یی وغځول هغی په غولي ګونډه ووهله او سر یی د پلار پر سینه ورکیښود او په ډیر زحمت یی خپلی سلګی راتم کړی.

د هغه پلار لکه چی له ځانه سره وایی: زما لوری عاتکی! زما غیرتی لوری! اوس ته باید له زیات همت څخه کار واخلی، موږ د بهرنی دښمن غاښ ماتولی شو، خو پخپلو کورونو کی د پټو غدارانو مقابله نشو کولی. موږ هغوی زغلولی وو، زما ملګریو د حصار سوری پخپلو مړیو پټ کړ، خو غدارانو ته د دروازی پرانستلو فرصت برابر شو ماتل د هغه په اړه په زړه کی اندیښنه احساسوله پلارجانه! ستا خو به پر هغه سرو ویښتانو خاوند سړی شك نه وی؟

: زما شك نه بلکی پوره باور دی چی هغه د دښمن جاسوس دی. په کوم ځای کی چی دیوال په باروتو الوزول شوی دی په هماغه ځای د ده د ملګرو کوټی وی چی له چاودنی نه لږ مخکی پهره دارانو له هغو کوټونه دوه تنه لیدلی وو چی دروازی ته تللی وو، دا زموږ بد مرغی وه چی عتبه نن پر دروازه پهره کوله. هلته خو وفادار سرتیری هم وو او د هغوی په موجودیت کی د دروازی پرانستل ممکن نه وو خو کله چی په دیوال کی سوری جوړ شو له هغوی نه زیات د غلیم د یرغل د مخنیوی لپاره هلته ورغلی وو.

عاتکی د لومړی ځل لپاره احساسوله چی د دی حیثیت د یو کمزوری او بی وسی نجلی نه زیات نه دی، هغی سر راپورته کړ خپل پلار ته یی وکتل او ویی ویل:

پلار جانه اوس به څه کیږی؟

: لور جانی! زه اوس هیڅ نشم ویلای. کیدای شی دښمن زموږ په وینو د خپلی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تندی ماتولو لپاره تر سهاره انتظار وکړی او له بهر نه موږ ته مرسته راورسیږی. خو که هغوی جګړی ته دوام ورکړ نو دلته په رارسیدلو کی به ځنډونه کړی، زما له خپلو ملګرو سره اوسیدل ضروری دی. خو پخوا له دی چی بهر ته ووزم له تانه یوه وعده اخلم ایا ته د یوی نیکمرغه لور ثبوت راکولی شی؟

: پلار جانه! ما هیڅکله هم ستا اعتماد ته زیان نه دی رسولی، خو ته په دی حالت کی بهر ته نشی تلای.

: زه بام ته ځم د بهر احوال اخلم، که خدای مه کړه دښمن پر کور حمله وکړه نو بیرته به راکوز شم خو ته باید له خپلی مور سره پاتی شی او ستاسو لپاره د شا کوټه تر دی غوره ده، عبدالله به له تاسو سره وی. ماشومان به په تیاره کی ویریږي ځکه هلته بل مشال بل کړی خو کړکی‌بنده کړی چی رڼا بهر ته ونه وزی.

دی څه ویل خو پلار یی په خوله کی ور ولوید: لوری! اوس د خبرو وخت نه دی، عبدالله ته څه ته ګوری! زر کوه د ماشومانو لپاره ډوډی او اوبه هم دننه یوسه. عماره استراحت ته اړتیا لری د هغی بستره هم دننه وغوړوه.

: نه زما بستری ته ضرورت نشته. عماره په خپ غږ وویل.

لږ ځنډ وروسته ماشومان او ښځی د شاکوټی ته تللی وی. خو عماره او عاتکه تر اوسه پوری زړه نا زړه د نصیر په مخکی ولاړی وی. نصیر اوبه وغوښتی او له خو غوږیه څښلو وروسته ناڅاپه ودرید ویی ویل: نوروخت مه تیروی وفاداری میرمن خپل میړه ته وکتل، د خپلی لور لاس یی ونیو او په لړزیدلیو ګامونو بلی کوټی ته ولاړه.

د هغی پلار خپل وفادار ملګری عبدالله ته وکتل: اوس ته درڅه او دروازه بنده کړه. نوکر دننه ولاړ دروازه یی زنځیر کړه او نصیر وړاندی شو د بهر دروازی ته یی له بهر نه کولپ واچاوه.

عاتکی په وارخطایی چیغه کړه: پلار جانه! تا وعده کړی وه چی بام ته به ځی او بیرته به راښکته کیږی!

: لوری! زه هڅه کوم چی خپله وعده تر سره کړم، اوس زما خبری په غور واوره، عبدالله به درته ووایی چی ما دروازه ولی بنده کړه. او زه غواړم که وځنډیدم نو تاسو د ده په وینا عمل وکړی. عبدالله! هغه سامان د صندوق شاته پروت دی.

: پلار جانه! پلارجانه! هغی غږونه پسی وکړل خو پلار یی څه ځواب ورنکړ او

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبی وروسته یی د هغه د گامونو غږ اورید.

* * * * *

عبدالله وویل : لوری په زوره چیغی مه وهه.

هغی خپلی مور ته وکتل ویی ویل : مور جانی ماته معلومه ده چی د صندوق تر شا څه شی دی، پلار جان غواړی چی موږ د کلا نه ووزو او دی له موږ سره نه ځی. د هغه باور ؤ چی موږ به تر مرگه د ده ملگرتیا پرینږدو ځکه هغه دروازه له بهر نه وتړله.

عبدالله د صندوق له شانه د پړی زینه راوایستله ویی ویل : لوری! کله چی موږ دلته راغلو نو دا زینه دلته پرته وه، ښایی د دی کلا پخوانی ساتونکی ته دا خیال ور غلی وی چی دا به یی د بال بچ کومه ورځ په ښه راشی، خو ستا پلار جان په دغسی خبرو فکر ته هم چمتو نه ؤ، که نن هغه ته یوازی ستا د مرگ او ژوند مسأله وای نو دومره به اندیښمن نه ؤ، خو ته پوهیږی چی له بندی ښځو سره نصرانیان څه ورږ سلوك کوی؟

د دی کلا ساتونکی تا د «غرناطی لور» په نامه پیژنی، نن سبا د ژوند ستر ازموینبت دی، که تا له همت څخه کار واخست نو امکان لری دا ښځی او ماشومان د دښمن د وحشیانه ظلمونو څخه وژغورل شی. اوس به د جنوبی برج ساتونکو اور بل کړی وی او زما باور دی چی بهر ته به د اور د لمبو رڼا دننه وضعیت ښه روښانه کړی وی، هغوی به دلته په رارسیدو کی ځنډ نه کوی خو که دښمن د هغوی د راتگ نه وړاندی زموږ دفاعی ځواکونه وځپل بیا خو زموږ ټوله هڅه دا ده چی تاسو او ماشومان باید له کلا نه وباسو.

د شپی مهال به تاسو ته د جنوب سیمه خوندی وی او زموږ تر کلی پوری به د لاری ټول خلك له تاسو سره مرسته خپل فرض گنی، اوس تاسو باید بهر ته تلو ته چمتو شی. کله چی زه د زینی د ځړولو لپاره کړکی خلاصوم نو مشال باید مړ شی چی رڼا یی بهر ته ولاړه نه شی. ستاسو څخه چی هر څوك مخکی کوزیږی هغه به یوی او بلی خواته له منډو او تیښتی ډډه کوی او ځای پر ځای به دیوال ته نژدی د نورو دورکوزیدو په انتظار پاتی کیږی.

* * * * *

لږ ځنډ وروسته عبدالله زینه کړکی ته نژدی پر دیوال په اوسپنیزو میخونو وتړله.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کلا کی د جنگیدونکو چیغی او کوکاری د دوی هستوگن ځای ته ور نژدی کیدی، ښځو او ماشومانو حیران دریان یو بل ته کتل، عاتکی سترگی په وره خښی کړی وی او له یوه وړوکی درز څخه یی بلی کوټی ته کتل. ناڅاپه دا په شا شوه او له درشل نه یی پاس محراب ته وکتل، بیا یی یو لوی صندوق راکش کړ دروازی ته یی کیښود،او یو بل وړوکی صندوق یی را واخست د هغه پر سر یی د کیښودو هڅه وکړه خو صندوق دروند ؤ ونه توانیدله، عبدالله ورته وویل : لوری څه کوی؟

: هیڅ هم نه، ته مرسته راسره وکړه، زه د پاس دریځی نه هغه کور ځارم. زر کوه پر دی کور هم حمله وشوه لکه چی لاندی دروازی ماتی شوی عبدالله تر اوسه زړه نا زړه ولاړ ؤ چی دوو نورو ښځو له هغی سره مرسته وکړه وړو کی صندوق یی پورته کړ د لوی پر سر یی کیښود.

عاتکه په بیړه د صندوقونو پر سر ودریده او له جالی نه یی بلی کوټی ته وکتل، د جالی سوری دومره وړوکی وو چی دی ایله د بلی کوټی نیمایی غولی لیدلی شو، دی خنجر را ویوست او دوراسته لرگی یوه برخه یی ماته کړه.

عبدالله همغسی چیغی وهلی : ته څه کوی؟ له هوښیاری نه کار واخله، او اوس د هغه مور او نوری ښځی هم د بوډا نوکر له اعتراض سره ملگری شوی، هغی د نیم بالښت په اندازه په لرگی کی له سوری جوړولو وروسته خنجر په تیکی کی کیښود شاته یی راوکتل او ویی ویل : تاسو دومره ولی پریشانه یاست؟ تاسو گوری که زه دا ټول محراب مات کړم هم دا دومره وړوکی دی چی یو دری کلن ماشوم نشی تری تیریدای. ما یوازی دا غوښتل چی که می پلار جان راشی زه یی ښه ولیدای شم.

عماره په ډوبیدونکی غږ وویل : هغه تر اوسه ولی رانغی ولی دومره وځنډیده؟

په کوټه کی تر لږ څنډه چوپتیا خپره شوه بیا د هغو خلکو شور پورته شو چی د زینو په لور یی مندی وهلی او عبدالله چیغی کړی : هغوی د زینی لاندینی دروازه ماتوی، اوس تاسو چمتو کیږی. عاتکی تر ټولو دمخه ستا نوبت دی.

هغه زر لاندی کوزه شوه لینده یی راواخستله او ویی ویل : نه! تر ټولو دمخه د هغو ماشومانو مینندی باید کوزی شی، بیا به ماشومان کوز کړو بیا به مور جانه او وروستی به زما نوبت وی.

د څنگ له کوټونه د خلکو د منډو رامنډو غږونه راغلل او بیا د دری ورونو د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاصیدو او پوری کیدو غړونه راغلل، هغه بیرته زر پر صندوق ودریده او تر سوری یی وکتل.

د هغی پلار له شپږ اوو تنو سره کوټی ته راننوت او په بیړه راغی د دروازی زنځیر یی خلاص کړ ویی ویل : عبدالله‌زر کوه نور ستاسو سره زیات فرصت نشته. عاتکه راکوزه شوه عبدالله صندوق له دروازی نه کش کړ دروازه یی بیرته کړه. له نصیر سره دری تنه نور له خپلو میرمنو او بچیانو سره د خدای پامانی لپاره ورننوتل. هغه یوی ښځی ته وویل : خوری! موږ ستا خاوند ونه موند، تاسو اوس بیړه کوی، دښمن به دلته په رارسیدو کی ځنډ ونه کړی، عبدالله مشال په بله کوټه کی بل ملګری ته ورکړ بیا یی دروازه بنده کړه او ور پورته شو کړکی یی پرانستله زینه یی لاندی وغورځوله.

د عاتکی پلار وویل : عبدالله یو ماشوم درسره واخله او لاندی کوز شه عبدالله یوه شیبه په اوښلنو سترګو ده ته وکتل بیا یی وویل : تاسو عاتکی ته ووایی چی په راکوزیدو کی ځنډ ونه کړی.

هغی خپل سر د پلار پر اوږه ورکیښود په هیله منه لهجه یی وویل : پلار جانه! زه ستا امر منم زه یوازی دومره غواړم چی د ټولو نه وروسته کوزه شم، ستا لور د ځان ساتنی په لاره کی باید لومړی نه وی.

: لوری! دا تا ولی داسی ګومان کړی چی زه به ستا ژوند د نورو پر ژوند غوره بولم. زما باور دی چی تر ځنډه به دښمن را ایسار کړای شو، او تاسو ټول به په پوره ډاډ د ښکته کوزیدو فرصت ترلاسه کړی. که موږ له بهر نه څه مرسته تر لاسه نه کړه هم دښمن به ستاسو د لټون پر ځای تر سهاره په کلا کی په مرګ ژوبله بوخت وی، بیا هم تاسو باید له سرك نه لری اوسی دغه ښځی او ماشومان کورته درسره بوزه، هلته به ستا کاکا د دوی لپاره مناسب بندوبست وکړی، که تا په خپل کلی کی څه خطر احساس کړ نو له خپلی مور سره د ماما کره ولاړه شه، عاتکی ډیر په زحمت خپلی سلګۍ را تم کړی ویی ویل : پلار جانه موږ به تر وروستۍ سلګۍ ستا د راتلو انتظار کوو.

*****

لږ ځنډ وروسته چی له دوو وړوکو لجونو د هغوی میندو او عماره نه پرته نوری ښځی او ماشومان ښکته شوی وو حمله راوړونکو د زینی دوهمه دروازه ماتوله.

یو ځوان مشال له لاسه په بلی کوټی کی وغورځاوه او نصیر یی تر مټ ونیو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیغه یی کړه : دښمن موږ ته د مرستی را رأسیدو د انتظار فرصت نه راکوی، د خدای «ج» په خاطر ته هم له دوی سره ولاړ شه. غرناطه تاته زیاته اړتیا لری.

نصیر له کوټی راووت ویی ویل :غرناطه د شهیدانو وینو ته ضرورت لری او زما په رګونو کی لا څو څاڅکی وینه شته. بیا یی د کوټی دروازه له شانه بنده کړه غږ یی وکړ : عاتکی له شانه ته هم دروازه زنځیر کړه او په ښکته کیدو کی بیره کوه.

دی د پلار وروستی امر عملی کاوه چی د زینی لخوا د دروازی د ماتیدو غږ یی واورید او له دی سره یی د خپل پلار غږ واورید چی موږ به په بله کوټه کی د دوی د ایسارولو هڅه کوو.

دا څو شیبی چوپه او حیرانه ودریده بیا یی زر دروازه زنځیر کړه، صندوق یی ور تیل واهه دروازی ته یی پریښود پر هغی ودریده او بلی کوټی ته یی ور وکتل چی اوس خالی شوی وه، په دی ځند کی حمله راوړنکو د دوهمی دروازی د ماتولو هڅه کوله یوه ښځه کړکی ته نژدی ولاړه وه دوی ته یی راکتل. بیا یی غږ وکړ: عاتکی، عماره! زر راشی تول جګته شول.

دی مور ته وویل : مور جانی ورځه هغوی به ډیر زر ور رامات کړی.

: ته به څه کوی؟

: زه هم راځم، لور جانی زر کوه د خدای «ج» لپاره! په دروازه کی د خلکو چیغی او د تبرونو غږونه اوچت شول، عماره په ته زره کړکی لوری ته ولاړه، خو یو درز یی پښو ته زولنی واچولی. له دی سره یی د جنګیالیو چیغی او د تورو شرنګهار واورید. عماره څو شیبی حیرانه ودریده بیا یی زره ولوید او لاس یی پری ونیو او کښیناسته.

عاتکی وویل : مور جانی! خو چی غږ یی وانه ورید داده شوه فکر یی کاوه چی تللی ده، د دی د زره غږ دا ؤ چی اوس باید په تلو کی ځند ونه کړی، اوس زه د هغوی هیڅ مرسته نشم کولی. خو د پلار مینی د عقل تولی پرزیکری رد کړی. د هغی اوس هم دا هیله وه چی د تقدیر کومه معجزه به یی پلار وژغوری.

له بهر نه ناڅاپه د دوی مرستندویان را ورسیږی، او بیا ښایی د دوی د تیښتی اړتیا هم نه وی.

په دی ځند کی څلور تنه له بلی کوټی نه دوهمی ته د دښمن د تورو د ګوزارونو په دفاع کی په شا راغلل وروستی سړی د دی پلار ؤ، هغه چی دهلیز ته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نژدی راغی ځوابی حمله یی وکړه، حمله راوړونکو دوه مړی پرځای پریښودل او په شا شول. یوه ځوان زر دروازه پوری کړه او زنځیر یی ور واچاوه.

* * * * *

حمله راوړنکو اوس دا دروازه هم ماتوله نصیر دیوال ته شا کړی وه او ولاړ ؤ. جامی یی په وینو سری وی او سترگی یی له بی سیکی نه پتیدی او غړیدلی. پاتی دری نور کسان هم زخمی زخمی وو، یو زلمی چی د ورمیږ له زخم نه یی وینی خوتیدی ناڅاپه وغورځید.

عاتکی پلار ته فریاد کول غوښتل خو د خولی چوله کولو جرئت یی ونه کړ. بیا یی غشی په لینده کی سم کړ او د ماتیدونکی دروازی په لوری یی وکتل. چا له بلی کوټی نه په عربی ژبه ویل : نصیره! ځان وژنه مه کوه! تالوبه بایللی ده، اوس ستا یو مرستندوی هم دلته نه راځی وسله وغورځوه زه اوس هم ستا د سر د امن ذمه واری اخلم.

نصیر چیغی کړی : ښتبه! ته غدار یی، تا د اولس د آزادی معامله کړی ده، مگر زما توره یوازی مرگ رانه اخستی شی. ته یوازی زما د مړی بیه اخستی شی. زما د عیسویانو د مریی کیدو قیمت نشی ترلاسه کولی.

او بیا دا دروازه هم ماته شوه، یو دیو صورته نصرانی له تبر سره وړاندی راغی او ورسره سم د عاتکی غشی د هغه په ورمیږ کی بنخ شو. هغه وغورځید او وریسی نور را روان یوی او بلی خواته تیت پرك شول. خو د حمله راوړنکو یوه بله ځپه د خپل ملگری په مړی وروختل او کوټی ته ورغلل.

د دی پلار دوه تنه تپی کړل او بیا یی د شا کوټی دروازی ته ډډه ولگوله، د ده یو ملگری پر غولی راوغوځید او ساه یی ورکړه، پاتی دوه نورو د زخمی زمریانو په ځیر د ده بنی او کیڼ لوری ته حملی کولی. د عاتکی په غشیو دوه تنه نور نصرانیان هم تپیان شول، او نصیر چیغی وهلی: عاتکی! زما خبره واوره، زر کوه، ته باید زما نافرمانی ونه کړی، بیا ناڅاپه د هغه آواز چوپ شو. عاتکی د سوری نه هغه توری او نیزی لیدلی چی د خپلو رقیبانو له لاسونونه یی وروستی بدل اخست. د عاتکی زړه له دی ویروونکی ننداری نه ولړزیده، په سترگو کی یی

اوښکی ډنډ شوی نژدی وه چی بی هوښه شی خو د وضعی نزاکت دی ته اړه کړه چی ځان راقابو کړی.

عتبه د حمله کوونکو په گنه گونه کی لاره وکړه او وړاندی ولاړ، عاتکی پر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د غیشی د ویشتلو هڅه وکړه خو ناڅاپه بچ شو، هغه خپلو ملګرو ته وویل:
تاسو لیونیان یاست ما درته ویل چی تاسو داسی سړی وواژه چی که مو ژوندی نیولی وای ډیر لوی کار مو تری اخستلای شوای!!!

یو سړی راوړاندی شو دروازه یی تیله کړه ویی ویل : په دی کوټه کی دننه هم خلك شته.

عتبه وویل : ته احمق کیږه مه! په دی کوټه کی له تور سریو او ماشومانو پرته نور څوك نشته او د هغوی ژوندی نیول ضروری دی.

د عتبه له ملګرو نه یوازی دوه تنه عاتکی سهی لیدای شوای، د هغوی شاته د عتبه څیره هم زیاته د دی له نظره پناه وه.

عتبه له لږ چوپتیا وروسته وویل : ماته معلومه ده چی ته دننه یی، او ستا په غشی یو داسی سړی وژل شوی دی چی ژوند یی ډیر ارځېښتناك ؤ، زه افسوس کوم چی ستا پلار می ونه ژغورلای شو. تاته په یاد دی چی ما خپل کور ته د تلو مشوره درکړی وه، اوس زه له تانه پرته ستا مور او نورو ماشومانو او ښځو ته هم پناه درکولی شم. موږ دا دروازه د سترګو په رپ کی ماتولای شو خو زه تا د یوه برېمن لښکر له ظلم نه ژغورل غواړم. موږ دا جګړه بایللی ده او زه ستانه پرته د اندلس د لکونو لورانو له مرګه ژغورل غواړم، ته یوه با تدبیره نجلی یی، زه د اندلس د مسلمانانو د نوری تباهی د مخنیوی لپاره ستا د مرستی غوښتونکی یم. پر ما اعتماد وکړه او دروازه خلاصه کړه، زه دا نه غواړم چی ته د یوی زندانی په څیر دی لښکر ته را وړاندی شی. زه په عزت ستا کور ته د استولو ذمه واری اخلم، ستا په سبب به ستا کلی هم خوندی او په امن وی، د خدای «ج» لپاره زما پر وعده اعتبار وکړه که نه نو زه به دا دروازه ماتوم. د خبرو په وخت کی د عتبه مخ ټول دی ته ښکاره شو، خو کله چی دی غوښتل غشی ورخوشی کړی له شا نه یی د چا ټوخی واورید:

عاتکی! عاتکی ته! عبدالله په ویریدلی لهجه وویل او له دی سره سم د دی له لړزیدونکو لاسونو غشی خوشی شو. عتبه زخمی شو او یوی خواته یی ځان وغورځاوه، دی د سترګو په رپ کی د هغه ښی وروځی ته نژدی غوځ پوستکی او سوری غوږنه پرته نور ونه لیدای شو.

عتبه چیغی کړی : یو لوری ته شی او بیا تیت تیت وړاندی ورشی دروازه ماته کړی!!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاتکه په بیړه راکوزه شوه.

عبدالله چیغی وهلی : عاتکی، عاتکی! ته څه کوې د خدای«ج» لپاره له عقل نه کار واخله، ستا مور چیرته ده؟

: مور می! دا وارخطا شوه زیاته یی کړه:

لاندی نه ده کوزه شوی!

: نه د خدای «ج» لپاره ووایه هغه چیرته ده؟

هغه په وارخطایی وړاندی ولاړه خو دریځی ته نژدی یی پښه بنده شوه توک یی وخوړ او د یوی شیبی لپاره یی ساه بنده شوه، بیا یی چیغه کړه:

کاکاجانه! مور می دلته ده ماته معلومه نه ده ما فکر کاوه چی کوزه شوی ده، دا بی سده وه، ما د تلو نه مخکی غوښتل یو ځل می پلار جان ووینم خو هغه شهید شو.

عبدالله زر عماره په اوږه کړه او ویی ویل:

لوری ته زر ځان لاندی ورسوه، زه ستا مور دلته نشم پریښودلای، وخت مه ضایع کوه هغوی دروازه ماتوی.

عاتکه له کړکی نه ووتله ویی ویل : ته به هغه را کړای شی؟

: ته د هغی فکر مه کوه اوس د خبرو وخت نه دی.

عاتکی په یوه لاس کی لینده نیولی وه او لاندی کوزه، شوه، خو د زینو په منځ کی ناڅاپه ودریده او دریځی ته یی وکتل، عبدالله دریځی نه راوتلی ؤ او دی په تیاره کی دا احساسوله چی هغه یوازی نه دی.

دا زر لاندی کښته شوه دیوال ته نژدی څوك نه وو، څوگامه شاته ولاړه او د کندی په څنډه یی د عبدالله د راتگ انتظار کاوه عبدالله عماره په اوږه ورو ورو ښکته کوزیده او په زینو کی یی په احتیاط پل ایښودو د عاتکی زړه درزیده او په لینده کی یی غشی ایښی ؤ او پاس یی دریځی ته کتل، ناڅاپه له دریځی نه رڼا ښکاره شوه او یو سړی چی مشال یی په لاس کی ؤ سر له دریځی بهر راویوست او شور یی گډ کړ له دی سره د دی له لیندی غشی ووتل او مشال ځمکی ته راولوېد، په دی څنډ کی عبدالله ځمکی ته را رسیدلی ؤ، هغه وویل عاتکی په کنده کی کوزه شه، اوس به هغوی خامخا په موږ پسی راځی. ښی لاس ته وگرځه هلته د زیتون د ونو ترڅنگ یوه لاره لاندی کښته شوی ده.

دی له څه ویلو پرته لاره ونیوه او څو شیبی وروسته دوی تول په یوه نری لاره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاندی کوزیدل، عماره تر اوسه بی سده وه.

عاتکی په وار وار د هغی په نبض لاس نیوه بیا یی له عبدالله نه پوښتل چی تر اوسه ولی په هوش نه ده راغلی. هغه به د تسلی ورکولو هڅه کوله ویل به یی : لوری له حوصلی نه کار واخله إن شاء الله روغه به شی.

نژدی نیم میل چی ولاړل عبدالله عماره په ځمکه پری ایستله ویی ویل : زموږ ملگری به دلته شاوخوا چیرته وی، ته دلته ودریږه زه به یی شاوخوا ولټوم، یوی ښځی له نژدی بوټونه سر راوویست ویی ویل:

تاسو ډیر ځنډ وکړ موږ ویریدو چی تاسو په کومه بله لاره نه وی تللی.

لږ ځنډ وروسته ټولی ښځی او ماشومان راټول شول، یوی ښځی د عماره په نبض لاس کیښود ویی ویل : ددی بدن لړزیږی موږ باید زر له دی ځایه روان شو.

عبدالله په بیړه هغه په اوږه کړه.

* * * * *

نژدی دری میله یی چی په کنده کی مزل وکړ دوی بلی غاړی ته په یوه غونډۍ د ختلو په وخت کی د عبدالله توان پای ته ورسید او له لږ لږ لاری وروسته یی د دمی جوړولو اړتیا لیدله.

کله چی د غونډۍ سرته وختل سپیدی وچاودی او د سهار سترگه په راختو وه، عبدالله عماره په ځمکه ځملوله ویی ویل: اوس موږ لږ استراحت کولی شو.

موږ چی دری ته ورښکته شو یو کلی ته به ورسیږو. که خلك تری تښتیدلی نه وی نو زموږ ملاتړ به وکړی.

عاتکی وویل : ته ډیر ستومانه شوی که ماته اجازه راکوی د کلی خلك به راولم. امکان لری په کلی کی کوم طبیب هم پیدا شی.

عبدالله په غمجنه لهجه ځواب ورکړ: لوری! ستا تگ ته اړتیا نشته زه به پخپله ولاړ شم مگر ستا د مور نور طبیب ته ضرورت نشته، ما چی راپورته کړه دا می احساس کړه چی د هغی د ژوند سفر پای ته رسیدلی دی، ستا په ځیرما هم ټوله لاره ځان ته دا دوکه ورکوله، ستا پلار دی ته چمتو نه ؤ چی تا ځان ته وروبولی، خو ستا د مور جانی پردی ټینگار ؤ چی دواړه به په مرگ او ژوند یو د بل ملگری وی.

دی په حیرانی یوه شیبه خپلی مور ته کتل بیا یي سر پورته کړ آسمان ته یی وکتل او له سترگو نه یی د اوښکو سیلاب رامات شو. عبدالله جگ شو ویی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل:

زه ځم، سهار کیدونکی دی، موږ تر اوسه د خطر څخه نه یو راوتلی ځکه خو تاسو باید د بوټو له منځه راونه وزی، عبدالله ددری لوری ته ولاړ، خو څو گامه وړاندی ناڅاپه د بوټیو په منځ کی کیناست، د عاتکی سترگی د خپلی مور پر مخ میخ وی خو نورو ښځو او ماشومانو عبدالله ولید چی غلی شو، د هغوی په زړونو کی د یوی ناڅاپی خطری احساس راپورته شو.

چا په لوړ آواز وویل : که ته له کلانه راتښتیدلی یی نو د غلی کیدو ضرورت نشته، موږ ستا خبری اوریدلی دی.

له دی سره د ښی او کیڼ لوري نه له بوټیو نه څو کسان راووتل، عبدالله چی پړمخی خپلو ملگرو خواته بیرته را ښوییده ودرید پوښتنه یی وکړه: تاسو څوك یاست؟

یو سړی ورمخکی شو ویی ویل : مه ویریږه، موږ مسلمانان یو، له دی کلی نه راغلی یو.

عبدالله وویل : تاسو ته معلومه ده چی په کلا حمله وشوه؟

: هوکی موږ چی د چاودنی غږ واورید دا خطر مو احساس کړ، او بیا مو چی په برج کی د اور لمبی ولیدی زموږ باور شو چی حمله شوی ده، زموږ سردار د رضاکارو له ډلی سره د جنوب کلا ته ولاړ، تر سهاره به د شاوخوا نورو کلیو رضاکاران هم هلته ور ورسیږی.

عبدالله وویل : اوس دوی د کلا د ساتونکو هیڅ مرسته نشی کولای.

یو سپور راوړاندی شو ویی پوښتل: ستا مطلب دا دی چی دښمن کلا نیولی ده؟

: دښمن کلا فتحه نه کړه بلکی یوه خاین دروازه خلاصه کړه، دا زموږ د سالار د میرمنی مړی دی. او هغه یی لوړ ده، سواره له اسونو پلی شول او د هغوی د پوښتنو په ځواب کی عبدالله د تیرو پیښو کیسه لنډه لنډه ورته تیره کړه. بیا یی وویل : اوس کلی ته د مړی رسولو لپاره ستاسو مرستی ته اړ یو.

رضا کار خپل یوه ملگری ته امر وکړ: په بیړه له کلی نه څوك راوله.

عاتکه زر جگه شوه ویی ویل : ستاسو باور دی چی په جنوبی کلا کی د سیمی رضاکاران راټولیږی؟

: هوکی! زموږ مشر هغوی ته همدا امر کړی دی، او په کلا کی د چاودنی دا

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اغیزه وه چی په شاوخوا کلیو کی خلکو نغاری وږغولی.
دی وویل : تاسو ماته یو اس راکولی شی؟
: دلته زموږ سره څلور اسونه دی، که د خبر رسولو لپاره یوه آس ته زموږ ضرورت نه وای نو څلور واړه به مو درته سپارلی وو.
نه! ماته یوازی یو اس ضرورت دی. زه خپل کور ته خبر ورکول غواړم، تاسو د دی تور سرپو او ماشومانو سره زما د مور مړی کلی ته ورسوی.
رضاکار وویل : د خبر لپاره ستا تگ ته ضرورت نشته، دا کار زه پخپله کوم.
تاسو زموږ د سردار کورته تشریف یوسی، که بیا هم تاسو تر ایساریدو سفر کول غوره بلل نو د کلی هر سړی ستاسو ملگرتیا ته چمتو دی. ستا د مور مړی به له تا سره یوځای کورته ورسول شی.
عبدالله د رضاکار له رایی سره موافق ؤ، خو عاتکی وویل : نه زه په بیړه کلی ته ځان رسول غواړم.
زما د پلار او مور مړی باید په جلا جلا هدیرو کی خاورته ونه سپارل شی. زما باور دی چی موږ به بیا کلا ونیسو او د ټولو شهیدانو قبرونه به همالته وی. زه سمدستی خپل کلی ته ځکه ځان رسول غواړم چی که زموږ د سیمی خلك له خپلی ذمه واری نه غافل وی نو راویښ به یی کړم، که دښمن څو ورځی په کلا کی دپښی ټینگولو فرصت وموند نو زموږ لپاره به یی بیرته نیول ډیر گران وی، او دا به بیا یوه بله سینتافی شی او د جنوب لوری ته به دوه مهمی لاری بندی شی.
:که ستا اراده دا وی نو یوه شیبه هم باید له لاسه ورنکړو.
زه به له تا سره ولاړ شم.
هغی یو ځل خپلی مور ته وکتل او بیا یی پر اس پښه واړوله.
ځوان په بیړه خپلو ملگرو ته له لارښوونی وروسته ورسره روان شو. لږ وروسته چی دوی تر یوه تنگی تیر شول په دره کی یی د نغارو غږونه او د آس د پښو ترپهار اوریده.
: له لمر ختو سره یی د یوی غونډۍ پر ډډه د پلیو او سپرو مجاهدینو ډله ولیده، له دی سره یی د کلا له لوری د ویروونکو چاودنو غږونه واوریدل. زه یی د آس مخه هغه لوری ته ور واړوله او ورو یی کتل د شمال پر افق دودونه و گردونه خپاره وو، دی بیا اس پونده کړ او لږ ځنډ وروسته یی د لښکر په منځ کی د خپل کاکا په غیږ کی سلگی وهلی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعید دی ته نژدی ولاړ ؤ او په زحمت یی خپلی اوښکی راتم کړی وی.

هاشم په ډاډه زړه ددی داستان اوریدو فرصت ونه موند، ځو تنه سپاره چی د حملی نه وروسته د کلا د وضعی د احوال لپاره استول شوی وو اسونه یې چارگام زغلول او راورسیدل، هغوی خبر راوړ چی دښمن کلا پریښودله مورږ د دوی ځو ټولگی د ویالی پر پله د تیریدو په حال کی ولیدل او راغلو.

هاشم لښکر ته د وړاندی تلو امر وکړ، او لږ ځنډ وروسته هغوی د سرك ښی لوری ته د یوی غونډی له ځوکی نه د کلا ننداره کوله.

د گردونو او دوړو سیلی ناسته وه، د هغی پرځای [illegible] اور لمبی پورته وی، په دیوالونو او برجونو کی ځای ځای چاکونه راغلی وو، او په کوم ځای چی دروازه وه هلته د ایرو او خاورو یو انبار پروت ؤ، د نورو زیاتو کوټو او ودانیو په څیر هغه ودانی هم پر ځمکه رالویدلی وه چی عاتکی ته د خوښیو زانگو وه.

دا په منډه کلا ته ننوتله، او لږ ځنډ وروسته هلته نور سرتیری هم راټول شول چی د عامی وژنی په وخت کی په یوه او بله خوا تښتیدلی او غلی شوی وو.

د دی په ورښو د لویې له خاورو نه مړی راوویستل د نصیر مړی یی بلکل مسخه کړی ؤ.

هاشم عوښتل چی د ورور مړی یی کلی ته یوسی، خو د عاتکی پردی ټینگار ؤ چی د نورو شهیدانو په څیر دی د دی مور او پلار هم همدلته په کلا کی ښخ کړای شی، بالاخره هاشم ځو تنه واستول چی د عماره مړی راوړی او مازدیگر مهال یی هغه د خپل میړه ترڅنگ خاوروته وسپارله.

د خپل تره په کور کی دی ته هر وخت د هغی کلا ویروونکی منظری سترگوته دریدی. او دی به تل د خپل مور او پلار پر وروستی آرام ځای د اوښکو مرغلری ښندلی.

نن هم د شمال لوری ته دې همغه کاږه واږه سرك ته کتل. د دی سترگو ته به د اوښکو پردی حایل شوی، وږو ورویی سلگی وکړی او په زړه کې یې وویل: مورجانې! تا پر دی بی رحمه نړۍ یوازی ولی پریښودم؟ او له دی سره سم د دی له سترگو د اوښکو دوه غټ څاڅکی لاندی وڅڅیدل.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادی روح

ددی کلا له ورانیدو وروسته غرناطی ته ورغلی یوه مهمه لاره بشپړه خطرناکه شوه.

پر سرك یوازی د شپی لخوا د موادو کاروانونه تلای شول چی د هغوی د ساتنی لپاره به شاوخوا د غیشو وبشتونکو گروپونو تل پهره کوله.

د ختیځ لوری ته نوری غرنی لاری لږ خوندی او په امن وی خو هغه بیا دومره سختی او تنگی وی چی غله یوازی په کچرو پری وړل کیدای شوای. په شمال کی د «ویگا» حاصلخیزه سیمه د دښمن د پرله پسی برغلونو په سبب شاړه شوی وه، په دی ورځو کی موسی بن ابی غسان له ښاره راوت او پر دښمن به یی ځوابی برغل کاوه، د هغه حملی به دومره زوروری او سختی وی چی دښمن به د سینتافی او غرناطی ترمنځ خپلی ټولی مورچلی پریښودلی او پر شاته تلو به مجبوریده. پر دی به د اندیښمن قوم مورال را اوچت شو او هیلی به یی بیرته را ژوندی شوی چی دښمن ښایی په ځو اونیو یا میاشتو کی یو ځل بیا پر کلا بندی ماتولو مجبور شی، وضعه به بدله شی، او د غرناطی پر اولس به د غذایی کمبود راغلی ستونزی لری او لاری به خلاصی او د مصیبتونو روان دوران به پای مومی.

عاتکه د هغو خلکو له ډلی څخه وه چی اوس یی هم پر دی خبره باورو ؤ چی د ملت د شهیدانو وینی به بی ځایه نه ځی او د غرناطی اولس به د غمونو او مصیبتونو له دی توپانونو څخه سرلوړی وزی.

حامد بن زهره په لری لری سیمو کی د جهاد لپاره تبلیغ کاوه او ځو ځو ورځی به له کلی نه لری ؤ.

سعید د هغو رضاکارانو د یوی ډلی مشر و چی ځانونه یی خطر ته غورځولی وو او د غرناطی اولس ته به یی د ضروری شیانو قافلی رسولی، کله به چی هغه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هاشم کره ورغی نو عاتکی ته به یی د غرناطی د خلکو د همت او زړورتیا کیسی کولی.

یو ځل هغه پنځه ورځی وځنډیده له ده سره چی څوك د قافلی د ساتنی لپاره تللی وو بیرته راغلل هغوی وویل چی کله دوی قافله غرناطی ته ورسوله نو موسی بن ابی غسان له ښاره راوتلی ؤ او پر دښمن یی برید کړی ؤ، سعید د بیرته را ستنیدو پرځای له هغه سره په جګړه کی شریك شو.

سعید پنځمه ورځ بیرته راستون شو، هغه هاشم ته خبر ورکړ چی دری واړه زامن یی په غرناطه کی روغ رمټ وو، عبید او امین د سر لښکر په توپانی ډلو کی د شهرت خاوندان شوی دی، او عمیر د خوندی پوځ د یوی ډلی مشر غوره شوی دی، او هغه ویل چی که می فرصت وموندہ یوه ورځ د څو ورځو لپاره کورته درځم.

یوه شپه عاتکه په خپله کوټه کی ناسته وه کتاب یی لوست چی خدمتګاره ورننوته او ویی ویل : د سعید پلار راغلی دی، او سعید ورور هم ورسره دی.

حامد بن زهره له دوو هفتو راسی په کلی کی نه ؤ، او چی په عامو حالاتو کی به کله له سفر څخه راستون شو نو لومړی به یی تر هر چا وړاندی د عاتکی د خیریت پوښتنه کوله، دی زر کتاب بند کړ او په بیړه لاندی کوزه شوه.

لږ ځنډ وروسته دا د یوی کوټی د نیم خلاصی دروازی شاته ولاړه وه، د هاشم او حامد غږونه یی اوریدل، لږ ودریده او شرمیدلی کوټی ته ورننوته، هاشم دی ته وکتل ویی ویل : عاتکی ته ولاړه شه، موږ لږ ضروری خبری کوو.

عاتکه بیرته وګرځیده خو حامد وویل:

نه لوری! ته کښینه، کومی خبری چی د سعید د وړاندی کیدای شی هغه ستا په وړاندی هم کیدای شی.

عاتکی هاشم ته وکتل او د هغه د لاس اشاره یی چی ولیده د حامد ترڅنګ کیناسته.

حامد تر لږ ځنډه سر ښکته واچاوه او تر سوچ وروسته یی هاشم ته وویل : د غرناطی اوسنی وضعه ډیره د اندیښنی وړ نه ده، موسی ثابته کړی ده چی موږ په دی اوسنی وخت کی هم د خپلو پلرونو روایات ژوندی ساتلی شو، خو اوس ژمی پیلیدونکی دی، چی واوری پیل شی نو د ضرورت وړ موادو د راوړو پاتی لاری به هم بندی شی موسی بن ابی غسان هم دا خطر احساسوی چی که له بهر نه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرستی راونه رسیږی نو د کلابندی په حالت کی به د غرناطی د اولس مصیبتونه هم زیات شی. هغه چی کوم استازی له سمندر نه پوری غاړی اسلامی هیوادونو ته استولی ؤ تر اوسه پوری یی هیڅ پیغام ندی را رسیدلی..

داسی اټکل کیږی چی هغه تر اوسه له سمندر څخه نه وی پوری وتلی، امکان لری چی نصرانیانو هغه نیولی وی، اوس د هغه هیله ده چی زه د شمالی افریقا او ترکیی واکمنو ته دده پیغام یوسم.

: تا له موسی سره لیدلی دی؟

: نه هغه ماته لیك را استولی ؤ.

: مگر ته خو په سفر وتلی وی لیك چیرته در ورسید؟

: د هغه لیك سعید راوړی ؤ، او زه غواړم چی له څه ځند پرته روان شم.

هاشم سعید ته وکتل ویی ویل : مگر تا خو له غرناطی نه تر راتلو وروسته ماته ونه ویل چی موسی د ده په نامه کوم لیك را استولی دی.

سعید ځواب ورکړ : هغه ماته امر کړی ؤ چی له دوی پرته یی چاته ونه وایم.

حامد وویل : زه له تلو مخکی دا ویل غواړم چی اوس به زما له تگ وروسته زما پاتی کار سرته ورسوی.

د غرناطی د اولس د اخلی گډوډی، د ابو عبدالله د نا اهلی، او د خاینانو د پرلپسی دسیسو په سبب د جنوب آزاد قبایل مایوسه شوی دی. موسی یوازی په دی صورت کی جگړه جاری ساتلای شی چی له هغو سیمو څخه مرسته او د ضرورت وړ شیان ور رسیږی.

تاته به دا گرانه نه وی چی قبایل وپوهوی که د غرناطی اولس له موږ نه مأیوس شو نو د ابو عبدالله په دربار کی به د امن غوښتونکو پله درنه شی، موسی په خپل لیك کی لیکلی دی چی اوس هم ځینی سرداران ابو عبدالله ته د وسلی ایښودلو مشوره ورکوی او د علماؤ یوه بانفوذه ډله هم له دوی سره همنظره شویده.

زه په دی ټه ځم چی زموږ ورونه به موږ نه مایوسه کوی. هغوی د اندلس د حکومت د دعوه دارانو د خپلمنځی جگړی نه بی پروا کیدای شوای خو اوس فردیناند ته ماته ورکول د لکونو مسلمانانو د بقا سوال دی.

زما په غیاب کی به د منصور پاملرنه هم ستا په ذمه وی، او زما باور دی چی سعید هم ته ځوی ویولی، ما چی د موسی بن ابی غسان لیك ولوست د جعفر په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس می پیغام د هغه خدمت ته واستاوه چی زه به ډیر زر روان شم.

هاشم وویل : زما دعاگانی درسره دی. خو ستا باور دی چی بهرنی مسلمانان به زموږ ملاتړ ته تیار شی. او د غرناطی اولس به د هغوی په انتظار جگړه جاری وساتلای شی؟

حامد ځواب ورکړ: که موږ ځانونه د الله د نصرت حقدار ثابت کړل، نوموږ ته د مایوسی هیڅ دلیل نشته د غرناطی اولس په هر صورت باید د خپلو تیرو گناهونو کفاره ادا کړی. اوس دوی د ابو عبدالله د تخت او تاج د دفاع لپاره نه بلکی د خپلی بقا لپاره جنگیږی او دوی پردی پوهیږی چی که یی حوصله ماته شوه نو په اندلس کی به یی هیڅ د پناه ځای پاتی نه وی.

زموږ ترکی ورونو د اروپا د خلکو غرور په خاورو کی را نسکور کړ. د هغوی د برباو سیلاو د پولینډ او اطریش تر سرحدونو پوری رسیدلی دی، د دوی په لاسو پر قسطنطنیه د اسلام د بری بیرغ رپیدلی د روم په بحیره کی د دوی سمندری ځواکونه د اندونیزیا او ایتالیا پر ځنډو اورونه بل کړی دی.

زما پوره باور دی چی که هغوی زموږ لوری ته لږ پام راواړاوه او څو بیړی یی د اندلس ځنډو ته را ورسیدی نو په ټول قوم کی به د ژوند نوی ساه وچلیږی.

زه دا دعوا نه کوم چی ترکان به تر څو ورځو او میاشتو پوری زموږ مرستی ته راورسیږی خو دا په پوره داډ وایم چی که د غرناطی اولس د بری او شهادت له لاری پرته کومه بله لاره غوره نکړه نو هغوی به خامخا را ورسیږی. د امیدونو د سهار رڼا یوازی د هغو قافلو برخه ده چی د مایوسی په تیارو کی د عزم او ارادی ډیوی بلوی.

د غرناطی د اولس دا فرض دی چی تر څو د بری او نصرت د مالك په دربار کی د دوی د عاگانی نه دی قبولی شوی دوی دی د امیدونو د ډیوو د بلو ساتلو لپاره خپلی وینی ورکوی. یوه مسلمان ته د شهادت لاره د بری لاره ده، زه د غرناطی له اولس نه خطر نه احساسوم، هغوی ته د غلامی د ذلت پرځای د عزت او شهادت لاره ورښودل کیدای شی. زه د اندلس تر ځنډو پوری راگرځیدلی یم، د هغو کلیو او ښارونو احوال راته معلوم دی چی د هغو په اړه دا تصور کیده چی د نصرانیانو پر غلامی قانع شوی دی. زه دا په ځغرده وایم چی د هغوی په سینو کی د آزادی ولولی نه دی سړی شوی. کله چی له کوم افق نه د امید یوه وړانگه وځلیږی دوی به بیا راپورته شی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یوازی د غرناطی د هغو مشرانو په باب اندیښمن یم چی خپل تدبیر ورته سمه لاره ښکاری.

زه له هغه آرامی خوښوونکو ویریږم چی داسی ګڼی چی کله د غرناطی سرتیری توری وغورځوی نو فردیناند به د امن له پیغام سره راشی. د هغوی کورونه او شتمنی به خوندی پاتی شی او د نصرانیانو په پهره کی به آرام خوب کوی.

که کومه ورځ تا دا احساس کړه چی په غرناطه کی د هغو ځان غولوونکو کسانو زور شونو ته باید هلته ورشی او سمی لاری ته یی راولی، د غرناطی آزادی غوښتونکی اولس او حقپال علما به درسره ملاتړ وی، اوس زه له تانه اجازه غواړم.

ته باید له خپلو ډیرو اعتمادی دوستانو څخه پرته زما په باب چاته څه ونه وایی چی څه پروګرام لرم. عاتکی ته هم باید پام وکړی.

حامد جګ شو ودرید.

هاشم وویل: ته سهار ته روانیږی؟

: نه زه همدا اوس ځم، په کور کی می اس تیار ولاړ دی.

: ستا سره به نور څوك حی؟

زه له دی ځایه یوازی ځم په مخه کی به له بل کلی نه څوك راسره روان کړم.

: زه تا ستا له کوره رخصتوم.

هغه توله ننداره اوس د دی په سترګو کی وه چی کله حامد بن زهره د کور په دروازه کی په لمدو سترګو او موسکی خوله خدای پامانی کوله او بیا دی سر په سجده کیښود او د غرناطی د دغه ستر میړه د بری د عاګانی یی کولی.

*****

د حامد بن زهره له روانیدو نه وروسته هم تر څو اونیو پوری د غرناطی اولس ته د مرستی د سامان په رسولو کی پوره برخه واخستله. خوچی کله له یوه پلوه د یخنی د موسم او واورو اوریدو له لامله لاری بندی او له ستونزو سره مخ شول له بل لوری د دښمن د چاپه غورځوونکو ډلو یرغلو نه زیات شول نو عاتکی د ده په کړو وړو کی هم یو ژور بدلون احساس کړ، عمیر په هغو شپو ورځو کی دوه ځله کورته راغی، لومړی ځل یی دوی شپی تیری کړی او د غرناطی د اولس د بی وسی او بی چارګی کومی کیسی یی چی وکړی ډیری مایوسوونکی وی. دویم ځل هغه د شپی مهال کورته راورسید، عاتکی ته معلومه شوه چی د غرناطی دوه د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نفوذ خاوندان ورسره راغلی دی.

دا د غرناطی د نویو حالاتو اوریدوته ناکراره وه خوله عمیر سره.یی د لیدو فرصت ترلاسه نه کړ، ده خپل میلمانه میلمستون ته ورسول خپل پلار ته یی احوال ورکړ چی هغوی د ابو القاسم له لوری یو مهم پیغام راوړی دی. هاشم له ده سره میلمستون ته ولاړ.

لږ څنډ وروسته عمیر په انګړ کی نوکرانو ته ویل: تاسو زر ډوډی تیاره کړی اسونو ته واپنه واچوی زینو نه مه لری کوی، موږ چی ډوډی وخورو بیرته ستنیږو، د پلار جان اس هم تیار کړی هغه هم له موږ سره ځی.

عاتکی تر لږ څنده په اندیښنه خپلی کاکا ناوی ته کتل، بالاخره یی ورته وویل : د عمیر له ځیری نه داسی معلومیږی چی کوم ښه خبر یی نه دی راوړی. او اوس چی د ابو القاسم استازی شپه په شپه کاکا جان له ځانه سره بیایی نو د دی سبب د دی پرته هیڅ نشی کیدای چی په غرناطه کی یوه مهمه پیښه شوی ده.

سلمی ځواب ورکړ : لوری! ته باید دومره پریشانه نه وی ته عمیر پیژنی، که کوم بد خبر وای دننه به راغلی و او شور به یی ګډ کړی ؤ. ته ډاډه اوسه که کومه مهمه خبره وه نو ستا کاکا به یی ماته له ویلو پرته غرناطی ته نه ځی، ما د عمیر نه د امین او عبید په باب هم ونه پوښتل.

لږ څنډ وروسته عاتکه د اندیښنی په حال کی بالاخانی ته خپلی کوټی ته روانه وه، د زینی په منځ کی د پاسنی پوړ نه دوه ګامه لاندی یوه کړکۍ د هستوګنی کوټو او میلمستون ترمنځ د هغو کوټنیو بام ته خلاصیده چی نوکران پکی اوسیدل.

عاتکه دی کړکی ته ودریده، بیا یی زړه نا زړه کړکۍ پرانسته او د کوټو پر بام ورو ورکوزه شوه او په چوپو ګامونو وړاندی ولاړه.

نژدی دیرش ګامه وړاندی د دی بام یوه څنډه د میلمسون د شادیوال سره پیوست وه .خو د میلمستون د پراخه کوټو بامونه له دی بام نه تر یو نیم ګز پوری اوچت وو. تر بام لاندی دوې وړی وړی دریځی وی. یوه دریځه پرانستی وه او له هغی نه د کوټی تته رڼاراوتله، عاتکه په ګونډو شوه او دننه یی دورکتلو هڅه وکړه خو دیوال دومره پلن ؤ چی د دی نظر لاندی نشو لویدلی، دی یوازی خبری اوریدی.

یو چا ویل : ګوره که دا معامله دومره مهمه نه وای نو صدر اعظم ابو القاسم

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

به د شپی مهال تاته د سفر زحمت نه درکاوه، هغه په خپل لیك کی ټول تفصیلات نشوای لیکلی. بیا هم ته د وضعی د نزاکت لړ او ډیر احساس کولی شی. موږ ته د غرناطی د ژغورنی وروستی فرصت دی او که موږ دا فرصت هم بایلو د نو زموږ راتلونکی نسلونه به مو معاف نه کړی.

د هاشم غږ اوچت شو: ما د ابو القاسم د امر له تعمیل نه غاړه نه ده غړولی، زه غرناطی ته د تلو لپاره چمتو یم خو که ابو القاسم دا غواړی چی زه د دی سیمی د ټولو قبایلو مسئولیت واخلم نو لومړی باید د دی قبایلو د مشرانو سره مشوره غواړم.

: که یی ته قانع نکرای شوای نو امکان لری ته هغه قانع کړی، ته ـــ

یی د همدی لپاره غوښتی یی چی هغه ستا رایی ته زیات اهمیت ورکوی.

هاشم وویل : ډیر ښه زه تیار یم.

عمیر وویل : پلار جانه! زما باور ؤ چی ته به انکار نه کوی ځکه خو چیغ راغلم ستا د اس د زین کولو امر می وکړ.

هاشم وویل : ته ورشه مور ته دی تسلی ورکړه چی ستا ورونه په خیریت کی دی.

په کوټه کی د ګامونو غږ واوریدل شو، او عاتکه زر جګه شوه او د خپلی کوټی په لوری روانه شوه، د دی د زړه بار سپك شوی ؤ او زړه ته یی تسلی ورکوله چی وزیر ابو القاسم پر دښمن له پریکنده برید نه وړاندی د اولس له مشرانو سره مشوره کول غواړی، خو پردی کار شکمنه وه چی د موسی بن ابی غسان په موجودیت کی دا پیغام د وزیر لخوا ولی راغی او د دی د کاکا د دوه زړه توب سبب څه دی؟

* * * * *

غرناطی ته د هاشم له تلو نه لس ورځی تیری شوی او په کلی کی هیچا ته معلومه نه وه چی هلته څه کیدونکی دی، په دی موده کی سعید هم په کلی کی نه ؤ، منصور به هره ورځ د عاتکی کورته راتلو خو د سعید په باب هغه هم څه دادمن خبر ورنکړای شو. یوه ورځ عاتکی زبیده راوغوښته او ټینګار یی پری وکړ چی سعید بیرته راستون شو خامخا یی دلته را واستوه.

دوی ورځی وروسته دا د سهار له لمانځه نه فارغه شوه چی منصور په منده کوټی ته ورننوت او ویی ویل:

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماما جان راغی.

چیرته دی؟

: په جومات کی له خلکو سره خبری کوی، اوس به دلته راشی د شپی کورته راورسید.

عاتکه په بیړه له منصور سره لاندی ښکته شوه، هغی له برنډی نه د کاکا ناوی کوټی ته وروکتل چی د قرآنکریم تلاوت یی کاوه. عاتکه په بیړه له انګړ نه تیره شوه او درشل ته نژدی ودریده او د سعید د راتلو انتظار یی کاوه.

لږ څنډ وروسته سعید راښکاره شو، عاتکه څو ګامه دبړ لوری ته چپه ودریده، سعید چی ورنژدی شو ویی ویل :

زه چی د شپی راغلم ستا پیغام راورسید، مګر ډیره ناوخته وه، ته ډیره پریشانه یی څه خبره ده؟

عاتکی وپوښتل : ته غرناطی ته تللی وی؟

: نه! ماته هلته د تلو فرصت په لاس نه دی راغی. زه له څو ورځو راسی په الفجاره کی مصروف وم. ماته یی هلته د رضاکارانو راټولولو کار سپارلی ؤ.

عاتکی وویل : تاته معلومه ده چی په غرناطه کی کومه مهمه پریکړه کیدونکی ده؟

سعید ځواب ورکړ: زه یوازی دومره پوهیږم چی موسی بن ابی غسان به ډیر زر له ښاره راووزی او پر دښمن به بریدوکړی، او له دی سره سم به د سمندر ترڅنډو پوری په ټولو نیول شویو سیمو کی خلك پر دښمن ور پورته شی. د غرناطی وضعه دومره نازکه شوی چی نور موږ تر ډیری مودی پوری په یو نیم ټکر اکتفا نشو کولی.

تا یوه ورځ ویلی ووچی ابو عبدالله او د هغه وزیر ابو القاسم د جګړی په باب زیات امیدوار نه دی او که یی وس ورسیږی نو د جګړی دوام به خوښ نه کړی.

: هوکی د غرناطی اولس همداسی احساسوی خو د موسی بن ابی غسان په موجودیت کی د هغوی وس نه رسیږی.

: تاته معلومه ده چی هاشم کاکا له څو ورځو را سی په غرناطه کی دی؟

: هو زه چی کورته راغلم دغه خبره می واوریده.

: مګر تاته دا معلومه نه ده چی هغه د ابو القاسم په بلنه هلته تللی دی، د هغه له لوری دوه تنو پیغام راوړی ؤ چی صدر اعظم ته د لویی مشوری لپاره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغوښتی یی، عمیر له هغوی سره یوځای راغلی ؤ.

: مگر په دی کی د اندیښنی څه خبره ده، تاته معلومه ده چی ستا تره د لوی سالار سره همنظره دی او هغه ابو القاسم ته کومه غلطه مشوره نشی ورکولی.

عاتکی وویل: که د حملی په باب خبره وای نو د ابو القاسم پرځای باید د موسی بن ابی غسان لخوا کاکا جان ته پیغام راغلی وای، زه دا خطر احساسوم چی ابو القاسم د موسی بن ابی غسان د نفوذ راکمولو په خاطر د قوم د مشرانو راټولو او له ځان سره د هم نظره کولو پروگرام نه وی پیل کړی.

سعید ځواب ورکړ: په موجوده حالاتو کی باید موږ دغسی فکر ونه کړو، که د ابو القاسم په ذهن کی داسی خیال راوگرځی هم نو ستا کاکا به خپل همراز نکړی. که هغه له هاشم کاکا سره د مشوری ضرورت احساس کړی وی نو د هغی یوازینی سبب دا کیدای شی چی حالاتو دی هم د موسی په څیر فکر کولو ته اړ کړی دی او هغه له دښمن سره د وروستی جگړی لپاره د اولس د مشرانو ملاتړ غواړی. که نه نو ستا د کاکا جان په اړه هغه څه بد گومانی نشی کولی چی د سولی په کوم پروگرام به ورسره خبری غوره وبولی.

عاتکه هیله منه شوه ویی ویل : که ته دلته وای نو زه به دومره اندیښمنه نه وای، زما په زړه کی ډول ډول اندیښنی سر را اوچتوی، ما دا فکر کاوه چی ښایی د پوځ یو ټولگی له اوږدی جگړی نه مایوس او ستومانه شوی او د سولی ملگرتیا کوی او اوس له مخی نه د موسی دلری کولو لپاره کوم ژور سازش کوی.

سعید وموسکل : د اندیښنی هیڅ چاره نشی کیدای ستا د ډاډ لپاره ایا دا بس نه دی چی ستا کاکا جان همدا اوس په غرناطه کی دی؟

عاتکی ځواب ورکړ: زه په هاشم کاکا بدگومانی نه کوم، خو له تیرو څو اونیو راسی یی په کړو وړو کی زیات بدلون راغلی، د جهاد د تبلیغ په اړه د هغه احساسات ساړه شوی دی او د جگړی پر ځای اوس د خپلو زامنو په باب فکر کوی.

: عاتکی! هر پلار د خپل اولاد په باب فکر کوی.

: پخوا خو دا حالت و چی که به چا لږ مایوسی ښودله نو دی به پری په غوسه شو، له عمیر نه به په همدی خفه ؤ چی هغه د دښمن د ځواك نه وېریدلی ؤ. خو اوس عمیر د هغه په وړاندی پر موسی هم انتقاد کوی او دی چوپ وی.

سعید ځواب ورکړ: هغه پوهیږی چی عمیر بی عقل دی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: نو آیا دُ حیرانی خبره نه ده چی د ابو القاسم استازی له عمیر سره راغلی وو؟

: عاتکه ته ښه حُایه اندیښنی کوی، ته دا فکر ولی نه کوی چی د غرناطی نه راتلونکی ایلچی ته به د یوه لارښوونکی ضرورت ؤ او ستا د تره زوی به دومره احمق هم نه ؤ چی هغوی ته یی د خپل کور لاره نه وای وربښودلی.

عاتکی وخندل، د هغی له زړه نه د تشویش پاتی بار هم لری شو.

سعید وویل : راحُه زه کاکا ناوی ته سلام ته ورحُم.

* * * * *

بلی ورحُی ته هاشم له غرناطی نه بیرته راستون شو.

سعید یی چی په راتلو خبر شو کور ته یی ورغی، هاشم پر بستره غحُیدلی ؤ سلمی او عاتکه نژدی ورته ناستی وی عاتکی خپله چوکی سعید ته پریښوده او شاته ولاړه.

سعید چی کښیناست پوښتنه یی وکړه:

ماته همدا اوس منصور خبر راکړ چی ته له غرناطی نه راگرځیدلی یی او سمدستی ستا خدمت ته راغلم. ته څه وخت راورسیدلی؟

: ډیر وخت نه کیږی چی راورسیدم. هاشم له ستومانی نه په ډکه لهجه خُواب ورکړ.

: ستا طبیعت څنگه دی؟

: ډیر ستری شوی یم، په غرناطه کی د خوب او آرام فرصت راته نه ؤ.

: ډیر وخُندیدی، کاکا ناوی ستا په باب ډیره اندیښمن وه،

: گومان می کاوه چی یو دوی ورحُی به پاتی شم او بیرته به راشم خو دغرناطی حالت داسی ؤ چی زه له مجبوری پاتی شوم.

: کاکا ناویی ویل چی له هغه حُایه دوو تنو پیغام درته راوړی ؤ او ته ناڅاپی روان شوی.

هاشم سلمی ته وکتل او بیا یی سعید ته مخ واړاوه ویی ویل:

زه ابو القاسم وربللی وم، په غرناطه کی د خوراکی موادو کمبود خطرناك حالت راوستلی دی که دښمن د یخنی د موسم تر پایه کلابندی ته دوام ورکړی نو په زرگونو تنه به له لوږی مړه شی، او د اولس په څیر به په لښکر کی هم مایوسی خپره شی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موسی بن ابی غسان تینگار دا دی چی موږ بی له ځنډه باید له بشپړ پوځ سره بهر ته ور ووزو او پر دښمن کلکه حمله وکړو، خو د غرناطی د مشرانو یوه بانفوذه ډله د حملی مخالفت کوی.

: ته وزیر اعظم ورغوښتی وی آیا هغه هم د موسی د پلان مخالف دی؟

: نه! هغه یوازی دا غواړی چی له غرناطی نه د وروتلو او د پریکنده جګړی نه وړاندی باید ځو نور محاذونه هم پرانستل شی، چی د دوی قوت ځو توتی شی.

له مانه هغوی پوښتل چی د غرنیو سیمو قبایل به د غرناطی د اولس د بار سپکولو لپاره ځومره مرسته ورسره وکړی.

ما هغوی ته دا ځواب ورکړ چی زه د خپلی قبیلی او د خپلو ځو ګاونډیو نورو قومونو ذمه واری اخستلای شم خو د نورو سیمو قبیلی چی د جګړی ډګر ته راکاږی باید له سردارانو سره یی مشوره وشی.

اوس د حکومت استازی هغوی ته ورغلی دی.

سعید وویل : قبایلو موږ هیڅکله ته یو مایوسه کړی او اوس هم د غرناطی له اولس سره چی لږ او ډیره مرسته کړیږی هغه هم د همدوی د اخلاص او قربانی نتیجه ده، له موسی بن ابی غسان سره دی ملاقات وشو؟

: هوکی! هغه ماته وویل چی د غرناطی امن خوښوونکی د وسلی ایښودلو له خطرونو څخه پوه کړم، همدغه سبب ؤ چی زه بیرته زر راستون نه شوم.

سعید تر لږ ځنډه له چورت وهلو وروسته وویل:

که ته بده نه منی نو په ډیر ادب درنه پوښتنه کوم چی سلطان ابو عبدالله او ابو القاسم خو به د موسی بن ابی غسان په ناخبری کی کومه ځانګړی خطرناکه پریکړه نه وی کړی؟

هاشم ځواب ورکړ: د هغوی په اړه زه د داسی خبری فکر نشم کولی خو زما سره دا اندیښنه خامخا شته چی که موږ ته له بهرنیو هیوادونو څخه ملاتړ راونه رسیږی نو په غرناطه کی به د سوله خوښوونکو خلکو پله درنه شی، تر اوسه پوری ستا د پلار له لوری هم کوم پیغام نه دی راغلی خدای «ج» پوهیږی هغه چیرته دی!

موسی چی زه ولیدم د هغه په اړه یی پوښتنه راڅخه وکړه او ما له دی زیات څه ځواب ورنکړای شو چی که هغه ژوندی وی نو ان شاء الله ډیر زر به بیرته راشی.

: سعید بچیه ! د هغه د بری لپاره دعا کوه، که هغه له ترکانو نه د ځو بیړیو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په راوستلو بریالی شو نو د غرناطی د اولس په منځ کی به نوی روح وچلیږی او بیا به وګوری چی د اندلس د هر مسلمان کور به په یوه مزبوط مورچل بدل شی. ما د خپل توان او استعداد په اندازه پوره هڅه وکړه چی اولس د هغوی تر راتلو پوری د دښمن پرخلاف خپلی سینی سپر کړی. خو د اولس په رګونو کی اوس ډیره وینه نه ده پاتی.

سعید وویل : ته باید نا امیده نه شی، زما باور دی چی، پلار جان به زر بیرته راستون شی او د غرناطی خلك به د هغه تر راتګه جګړی ته دوام ورکړی.

: خدای «ج» د وکړی چی ستا هیلی پرځای ثابتی شی.

خو زما دا حالت دی چی کله د اولس د راتلونکی په فکر کی شم نو ساه می بنده شی.

هاشم دا وویل او د حسرت په حالت کی یی سترګی پټی کړی.

لږ څنډ وروسته چی سعید له کوټی نه بهر ووت عاتکی په انګړ کی د هغی انتظار کاوه سعید دی ته نژدی پښه ونیوله ویی ویل : عاتکی رښتیا ووایه اوس هم ته د خپل کاکا په باب ډاډمنه نه یی؟

: نه! اوس له ما سره د هغه په اړه څه بدګومانی نشته، زه یوازی د عمیر په سبب اندیښمنه وم.

سعید وویل : ما د هغه له خبرو نه دا احساس کړه چی د غرناطی له وضعی نه ډاډه نه دی، ځکه خو زما اراده ده چی زه یو ځل هلته ولاړ شم او بیرته راشم، تر نن ماښام به پنځوس تنه رضاکار چی له جنوب نه غله راوړی دلته راورسیږی، زه به هم ان شاء الله ورسره شامل شم او ان شاء الله چی هلته ورسیږم تا زه احوال به راوړم.

: مګر اوس خو د غرناطی هیڅ لاره خوندی نه ده.

: ماته معلومه ده خوله څو هفتو راسی د دښمن شواخون راوړونکو ګروپونو زیات تاوانونه زغملی دی. اوس دوی غرنیو سیمو ته په ننوتلو دا خطر احساسوی چی د هری ډبری ترشا او د هر بوټی په بیخ کی به زموږ یو تن کمین نیولی وی. او دوی چی کوم مناسب ځای ته ورسیږی نو د غشو او ډبرو تر باران لاندی به راځی. دغرناطی دسرك وروستی څو میله لاره زموږ لپاره ډیره خطرناکه وه خو اوس موږ هغه لاره پریښی ده، او د خوراکی شیانو قافلی اوس د ګاډیو پرځای په کچرو باروو او په هغو تنګو او سختو لارو یی راوړو چی دښمن هلته هیڅ خنډ

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشی جوړولی.

زموږ پوځ ته معلومه ده چی د اکمالاتو کاروان په کومه لاره راځی او څه مهال به را رسیږی ځکه خوکه د ښار شاو خوا د دښمن د یرغل امکانات وی هم د قافلی د ساتنی لپاره سرتیری ور استول کیږی.

عاتکی وویل : زه د غرناطی په اړه زیاته اندیښمنه یم. تاسو زر د بیرته راتلو هڅه وکړی.

*****

عاتکی گومان کاوه چی د غرناطی خطرناك حالت به هاشم خوب او آرام ته پری نږدی او هغه به له نویو احساساتو او جذبی سره په غرنیو قبایلو کی د جهاد لپاره تبلیغ وکړی، خو اوس د هاشم وضعه داسی وه چی تبلیغ خو پرځای پریږده له کوره وتل یی هم نه خوښول.

د غرناطی له وضعی نه پریشانه خلك به د پوښتنی په خاطر ورته راتلل، له ده سره د هغوی د تولو پوښتنو یوازی یو ځواب و چی غرناطه اوس د بوډاگانو د الفاظو پرځای د ځوانانو وینی ته ضرورت لری. که تاسو وینی ورکولی شی نو دلته د خبرو پرځای هلته ولاړشی. که نه نو دا دعا کوی چی له بهر نه څوك ستاسو ملاتړ ته راورسیږی. ما د غرناطی له مشرانو سره کتلی دی اوس دا خبره له دوی نه پټه نه ده چی حامد بن زهره د اسلامی هیوادونو د ملاتړ ترلاسه کولو لپاره تللی دی. زما باور دی چی دوی به د هغه تر کامیاب راتلو پوری د وینی تر وروستی څاڅکی جنگ کوی. خو د غذایی موادو د کمبود په وجه د غرناطی حالات ډیر خراب شوی دی. ځکه خو دا دعا کوی چی حامد بن زهره بیرته راستون شی او د غرناطی مشران داسی کومه غلطی ونه کړی چي زموږ د بربادی سبب شی.

د هاشم میرمن د.هغه په باب ډیره اندیښمنه وه او هغی عاتکی ته ویل : لوری! خپل کاکا جان ته دی دعا کوه، دی له هغی ډلی نه ؤ چی حوصله وبایلی خو اوس یی کوم غم دننه خوری، د شپی لټ په لټ اوړی. او کله کله په ناکراری راپورته شی او قدم وهی.

عاتکی به هغی ته په تسلی کی ویل : کاکا ناوی! په دی ورځو کی د اولس هر غمخور اندیښمن دی، کاکا جان ته می په غرناطه کی د اوسیدو په وخت کی د هغو خلکو له خبرو څخه صدمه رسیدلی ده چی د خپلی آزادی په قیمت امن

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړی، د هغه د ناکراری سبب دا هم دی چی تر اوسه د سعید د پلار جان احوال نه دی راغلی. خو زما باور دی چی کله هغه له کوم امیدوارونکی پیغام سره راورسیږی نو ددده حوصله به هم بیا را ژوندی شی.

* * * * *

غرناطی ته د سعید له تلو یوه هفته پوره شوی وه، خو هغه هم د هغه ځای په باب هیڅ احوال نه ؤ را استولی.

بیا یوه ورځ د غرناطی د لښکر د سالار موسی بن ابی غسان په باب ډول ډول آوازی خپری شوی.

یوه آوازه داسی وه چی هغه له ډیری مایوسی نه د عبدالله له دربار څخه راووت او بیا لږ لښکر وروسته یوازی له ښاره بهر شو پر دښمن یی برید وکړ د دښمن لیکی یی څیری کړی او چیرته ورک شو.

یو خبر دا ؤ چی هغه له دښمن سره لاس په گریوان په جگړه کیوت څو تنه یی ووژل او بیا د سیند غاړی ته ورسید او بیا چی ښه تپی شو نو له اس سره یی ځان سیند ته واچاوه، چی د وسلی او زغری د وزن له امله په سیند کې ډوب شو او مړی یی هم بهر ته را ونه وت.

ځینی خلکو دا هم ویل چی هغه پر دښمن له برید نه وروسته غرونو ته ولاړ او د جنگیالیو قبایلو له لښکر تیارولو وروسته به بیرته راوگرځی.

خو سبا ته دی خبر په کلی کی غوغا گډه کړه چی سلطان ابو عبدالله د لنډ مهالی سولی په خاطر د دښمن ټول شرطونه ومنل.

د دغه دردوونکی پیښی نه دری ورځی وروسته ماسپښین مهال سعید پر اس سپور د هاشم د کور مخی ته ورسید، هغه د برنډی مخی ته لمر ته پروت ؤ او سلمی نږدی ورته ناسته وه.

سعید له اس نه پلی شو ور وړاندی شو، هاشم راپورته شو، کیناست، دواړو څو شیبی په چوپه خوله یو بل ته کتل بیا د سعید له سترگو اوښکی راتویی شوی او هاشم د بی وسی په حالت کی سر ښکته واچاوه.

سلمی وویل : کښینه زویه!

هغه د هاشم ترڅنگ کیناست.

خالده د سلمی پنځه کلنه خور څه په برنده کی ولاړه وه او عاتکی ته یی چیغی وهلی : خوری! هغه راغی، د منصور ماماجان راغی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاتکه له خپلی کوټی نه راووتله، ورو ورو یی گامونه اخستل او وړاندی ورغله چی نژدی ورغله ودریده، د هغی د مخ رنگ تك زیړ اوښتی ؤ او د ژړا له لاسه یی سترگی پړسیدلی وی.

د سلمی د لاس په اشاره ور وړاندی شوه او سعید ته نژدی کیناسته، تر لږ ځنډه هغوی چوپه خوله یو بل ته کتل، بالاخره سلمی په خپ غږ له سعید نه وپوښتل:

سعیده اوس به څه کیږی؟

: کاکا ناوی! ماته ښکاری چی د اولس د آزادی روح یی ترئ واخست او اوس به د خپلی راتلونکی په باب د هری پوښتنی ځواب د دښمن د څیری په گونځو کی لټوو.

سلمی وپوښتل : ستا باور دی چی موسی بن ابی غسان شهید شویدی؟

: هوکی!دښمن د هغه اس ښار ته رالیږلی ؤ. هغه یی په بازارونو او کوڅو کی وگرځاوه، د ښار پر خلکو ویره او ترهه خپره ده او حکومتی چارواکی اولس ته دا ډاډینه ورکوی چی سلطان یوازی د اویا ورځو لپاره د اوربند تړون کړی دی، په دی موده کی که له موږ سره له بهر نه ملاتړ وشو نو بیرته به جگړه پیل کړو.

هاشم وویل : که موسی بن ابی غسان د اویا ورځنی اوربند څخه وروسته د بیا جگړی پیلیدو امید درلودای نو دومره به نه مایوسه کیدو، فردینانډ دومره احمق نه دی، هغه پر دی پوهیږی چی اویا ورځنی په امن کی تیری کړی د غرناطی اولس به بیا د توری اوچتولو لپاره تیار نشی.

سعید زړه نا زړه له هاشم نه وپوښتل : تاته معلومه وه چی سلطان ابو عبدالله او وزیر ابو القاسم د وسلی ایښودلو پریکړه کړی ده؟

: نه ! زه یوازی پر دی پوهیدم چی د ابو عبدالله د تصمیم نیولو اراده فلج شوی وه او د ابو القاسم لاس دومره مضبوط نه دی چی جگړی ته دوام ورکړای شی. ځکه خو که د ابو عبدالله په دربار کی د امن غوښتونکو پله درنده شوه او ده د هغوی د خبرو تر اغیزی لاندی کومه غلطه پریکړه وکړه نو هغه به د یوه وزیر په حیث مخالفت ونکړای شی.

کله چی ما له هغه سره ولیدل ډیر مایوس ؤ. هغه ما ته وویل چی د موسی بن ابی غسان د میړانی او اتلولی سره سره موږ له دی حقیقت څخه سترگی نه شو پټولی چی د غرناطی د امن خوښوونکو امیرانو او علماؤ په څیر د پوځ ځینی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

افسران هم د دی جګړی له پای نه مایوسه شوی دی او زما اندیښنه ده چی یوه ورځ ابو عبدالله ماته دا امر ونه کړی چی موږ باید په هر قیمت سوله وکړو.

سعید وویل : مګر په غرناطه کی خو داسی آوازی خپری وی چی د غرناطی د امن غوښتونکو ملاتړ ابو القاسم کاوه او له موسی سره د ده اختلافونه ډیر زیات شوی وو.

هاشم ځواب ورکړ : تر اوسه اولس دننه حالاتو څخه ناخبره دی. خبره اصلاً داسی وه چی موسی بیله ځنډه له ټول پوځ سره بهر پر دښمن برید کول غوښتل او د ده دا ګومان ؤ چی په اوسنیو حالاتو کی به د غرناطی یو سړی هم د ده د پلان مخالفت ونه کړی. ځکه خو ده ابو عبدالله ته دا مشوره ورکړی وه چی زر تر زره د غرناطی مشران په الحمرا کی راټول کړه چی د پریکنده جګړې لپاره د دوی تائید او ملاتړ ترلاسه کړو، خو له ابو القاسم سره دا ویره وه چی د امن خوښوونکو امیرانو د علماؤ یوه بانفوذه ډله به د هغه له دی تجویز سره مخالفت کوی. ابو القاسم د موسی د پوهولو هڅه کړی وه چی که ستا دا تجویز په ډك دربار کی رد شی نو پر اولس به ډیره بده اغیزه وکړی. ځکه ځو د دغسی معاملی په دربار کی د راپورته کولو پرځای یو ځل باید دا تسلی وکړو چی هلته باید ستا د طرحی د پلویانو پله درنه وی.

او دا په هغه صورت کی امکان لری چی تاسو د ماتی خوړلی ذهنیت خاوندانو ته ډاډ ورکړی چی کله د غرناطی اولس میدان ته را ودانګی نو یوازی به نه وی.

د دوی جګړه به په ټول اندلس کی خپره شی او بیا به بهرنی اسلامی هیوادونه هم د دوی ملاتړ کوی، تر څو داسی یو حالت پیدا نشی د غرناطی اولس باید له خپل حصار څخه راونه وزی، خو د غرناطی د مشرانو په اړه دموسی اټکل غلط ؤ چی هغوی به د ځان وژنی پریکړه نه وی کړی، چی زه له غرناطی نه بیرته راستون شوی وم تا به په وار وار رانه پوښتل، ته ولی دومره پریشانه او خفه یی او ما به د ځان تیرولو هڅه کوله، خو نن زه درته ویلی شم چی زه له دی خبری څخه ویریدم چی که دغه معامله په دربار کی راپورته شی نو د غرناطی زیاتره مشران به د موسی مخالفت کوی.

زه دا نه وایم چی موسی له بیړی نه کار اخست، د غرناطی وضعی هغه مجبور کړی ؤ چی په بیړه ګام واخلی خو د هغه ارادی او عزم ته په درناوی برسیره زه پردی ویریدم چی اوس به د غرناطی اولس د دغه ستر انسان د حوصلو ملاتړ ونه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی.

د ابو القاسم د ملامتولو هیڅ گټه نشته، هغه د یوه داسی حاکم وزیر دی چی د غرناطی پر اولس د یوه عذاب په بڼه را نازل شویدی. اوس به د هغه وروستی هڅه دا وی چی د اوربند په وخت کی له دښمن نه زیات امتیازات واخلی. تر دی وروسته که غلامی زموږ په تقدیر کی نه وه نو بنایی د الله کوم بنده مو مرستی ته راشی. خو اوس موږ ته تر جوش او احساساتو زیات هوښیاری او تدبیر ته ضرورت دی.

اوس د غرناطی د اولس پریکړه اورول زموږ له توان څخه وتلی، او تر څو داسی امیدوارووونکی حالت رانشی موږ باید داسی خبره ونه کړو چی دښمن ته پردی سیمه د یرغل پلمه په لاس ورشی.

ته د حامد بن زهره زوی یی او تاته زیات د پام کولو ضرورت دی اوس ستا ساتنه زما تر ټولو لویه ذمه واری ده، او زه له تانه دا ژمنه غواړم چی د اوربند پر مهال به د احساساتی خلکو نه یوازی اوسی.

په غرناطه کی د هغه سربښندویانو کمبود نشته چی هره شیبه احساساتی کیدای شی، کله چی داسی خلك درته راغلل نو ته به د دی خبری خیال ساتی چی له هغوی سره د دښمن د جاسوسانو هم امکان شته. زما باور دی چی اوس به د غرناطی د اولس لپاره لاری پرانستل شی او ستا پرته به هم دا کار وشی. که ته هلته ولاړی نو له امین او عبید نه پرته باید له بل چا سره ایسار نشی.

زه اوس هم ستا د پلار د راتلو په انتظار یم، زما امید پای ته نه دی رسیدلی چی هغه به د ځنکدن په حالت کی قوم ته د نوی ژوند له پیغام سره راستون شی. خو تر څو موږ داسی څه تکیه نه وی موندلی نو یوازی په سوله کی اوسیدل د نوی ازمویښت د تیاری فرصت راکولی شی.

سعید وویل : کاکا جانه! نه بیغمه اوسه، زما له لوری به هیڅ بی احتیاطی ونه گوری، خو زه داسی احساسوم چی په دی ورځو کی ستا موجودیت په غرناطه کی ضروری دی. هلته به آزادی غوښتونکی ستا مشورو ته ضرورت لری.

هاشم ځواب ورکړ: زه نه پوهیږم چی اوس زما مشوری څه گټه رسولی شی. بیا هم زه غواړم په دوو دری ورځو کی غرناطی ته ولاړ شم او ژر به د بیرته راستنیدو هڅه کوم، خو که په کوم سبب زما ډیری ورځی تیری شوی او په دی موده کی ستا د پلار څه پیغام راغی نو دا خبره به بل چاته نه کوی. که هغه پخپله راغی نو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څه کولو نه وړاندی باید له ما سره مشوره وکړی، زه چی د ده د راتلو څخه خبر شم سمدستی به راشم. د تازه حالاتو له معلومولو وروسته به پخپله وپوهیږی چی سمدستی د هغو خلکو له نظره پټ باید خپلی ذمه واری ترسره کړی.

* * * * *

څلورمه ورځ هاشم غرناطی ته ولاړ، د هغه له تلو نه دوی هفتی وروسته د کلی دری کسه چی په پوځ کی شامل ؤ کورونو ته په رخصتی راغلل، هغوی دا خبر راوړ چی په غرناطه کی ځینی خلك د اوربند پرخلاف زیات خفگان بنیی، او خلك ځای ځای د ابو عبدالله پرخلاف مظاهری کوی.

تیره هفته د «الحمرا» له محلی نه د الحمرأ مانی په لوری د خلکو یوه مظاهره ولاړه، د هغوی د تیت پرك کولو لپاره پوځ رامیدان ته شو.

په ښار کی دا آوازه هم توده ده چی فردیناند هم له دی وضعیت نه زیات پریشانه دی. هغه د پخوانی ترون له مخی له سلطان ابو عبدالله نه غوښتی دی چی د پوځ کوم افسران او د غرناطی د امیرانو د کورنیو کوم کسان سینتافی ته د یرغمل په ډول استول کیږی باید زر تر زره یی ور واستوی که نه نو دی به د اوربند د ترون پابند نه وی.

د ځینو خلکو دا گومان دی چی د غرناطی امن غوښتونکی د بیا جگړی وروستی امکانات هم ختمول غواړی، هغوی ابو عبدالله ته مشوره ورکړی ده چی د هغو با نفوذه امیرانو څخه چی د بغاوت خطر احساسیږی د هغوی د راقابو کولو همدا یوه لاره ده چی د یرغمل په بڼه یی ژر تر ژره فردیناند ته وسپاری او ابو عبدالله د دوی د مشوری عملی کولو ته چمتو شویدی.

سعید چی دا خبر واورید د هاشم کره ورغی او عاتکی ته یی وویل : ماته دا خبره د منلو نه ښکاری، بیا هم زه غواړم غرناطی ته ولاړ شم، د هاشم کاکا احوال اخستل هم ضروری دی. د هغه د تلو هم ډیری ورځی تیری شوی، له کلی نه څلور کسه نور هم له ما سره روانیدو ته تیار دی او موږ به تر لږ څنډه وخوځیږو.

عاتکی او د هغه د کاکا میرمنی له سعید سره د دی ژمنی اخستلو وروسته چی پام به کوی! خدای پامانی وکړه او لږ څنډ وروسته پنځه پر برښنا ډوله گړندیو اسونو سپاره د غرناطی په لور وخوځیدل.

د سعید له تلو دوی ورځی وروسته هاشم راغی، او خپلی کوټی ته چی ننوت بی حاله پریوت.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ څنډ وروسته هغه سلمی ته وویل:

زما تر اوسه پوری دا امید ؤ چی ښایی ابو القاسم د یرغمبلو له لست نه د امین او عبید نومونه وباسی، خو پر دی پریکړه د سلطان مهر لګیدلی دی او د لست یو نقل فردیناند ته استول شویدی، اوس به څه وخت ناڅاپه هغوی سینتهافی ته واستوی.

سلمی خپلي اوښکی پاکی کړی وبی ویل: مګر ابو القاسم خو ستا دوست دی.

: زما له ابو القاسم نه څه ګیله نشته، که د هغه وس وای نو خامخا به یی زما مرسته کړی وای، خو د پوځ د سالار دا ټینګار ؤ چی د پوځ د آرام ساتلو لپاره دښمن ته د عبید او امین په څیر د بانفوذه افسرانو سپارل ضروری دی. بیا هم ابو القاسم له ماسره دا وعده کړی چی هغه به څو ورځی وروسته بیرته را وغواړی.

سلمی! حوصله وکړه، زما په وړاندی د خپلو زامنو نه زیات د دی سیمی د ساتنی ذمه واری وه، ما نه غوښتل چی فردیناند می یو دښمن او عبدالله می باغی وبولی، خپل پوځونه دلته راواستوی او زه د زرګونو انسانانو د وژنی مجرم شم.

کوم څلور سوه تنه یی چی د فردیناند کمپ ته ور استولی دی د هغوی حیثیت به د بندیانو نه، د میلمنو وی. زما سره یوازی د دی خبری غم دی چی د راتلونکو امیدونو ټولی ډیوی مړی شوی دی.

عاتکی په حیرانی خپل کاکا ته کتل بیا یی په خپ غږ وویل : سعید ستا د احوال لپاره غرناطی ته درغی، هغه دی ونه لید؟

: هوکی ومی لید، غوښتل می بیرته یی راسره راولم، خو د هغه یو څه ضروری کارونه وو ځکه له ما سره رانه غی، زما باور دی چی کومه خطرناکه لاره به نه غوره کوی او زر به بیرته راستون شی.

او اوس د عاتکی سترګی د ګنډې پوری غاړی ته په هغه ودانی ګنډلې وی چی د وخت په تیاروتوپانونو کی دی اوس هم هلته د امید کومه وړانګه لیدلی شوای.

دی ډیر په ناکراری د سعید انتظار کاوه، له زینی نه یی د کاکا ناوی غږ واورید: عاتکی! عاتکی لوری! ته تر اوسه دلته ولاړه یی؟ ډیره یخنی ده لوری!

دی په ژړه غونی غږ ځواب ورکړ: درځم کاکاناوی!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هاشم میلمه

د اوربند پنځه ویشت ورځی تیری شوی وی، خو د پنځه ویشتو ورځو دغه پیښی عاتکی ته د یوه ویروونکی خوب په څیر ښکاریدی. کله به چی د هغو خوبونو لړی وشلیده نو دی به د بی وسی او بی کسی په حالت کی له خپل زړه نه پوښتل:

آیا په راتلونکو پنځه څلویښت ورځو کی داسی کومه معجزه امکان لری چی زموږ مظلوم قوم د غلامی له ذلت نه وژغورل شی! آیا دا امکان لری چی حامد بن زهره ناڅاپي راشی او موږ ته پیغام راکړی چی د ترکیی، مراکش او الجزایر نه د اسلام د غازیانو لښکر زموږ د مرستی لپاره راخوځیدلی دی.

د دی پوښتنو په ځواب کی به کله د دی څیره د ډاډ او باور په رڼا وپړقیده او کله به د بی باوری او مایوسی تیاری پری خپری شوی.

یوه ورځ چی لمر لویده او په لویدیځ افق خپری وړانگی سری سری څلیدلی ناڅاپه دې د خالدې غږ واورید:

خورجانی ! خورجانی د منصور ماما راغی.

عاتکی تکان وخوړ زینی ته یی وکتل، خالده په منده ورغله او د هغی لاس یی ونیو ورکش یی کړه، عاتکه لاندی ورسره ښکته شوه خو په انگړ کی هیڅوك هم نه وو، خالدی چی دا اندیښمنه ولیده ویی خندل.

: هغه دلته نشته، راشه زه یی در وښیم، ما چی هغه ولید ومی پیژاند، پر هغی پسی یو بل سپور هم را روان دی، خالدی عاتکه د انگړ د درشل په لوری ورسره بوتله چی دروازی ته نژدی شوه ویی ویل:

پاس وخیژه خور جانی هغوی له دی ځایه نه ښکاری. عاتکه چی درشل ته ورغله یوی او بلی خوا ته یی وکتل بیا یی په اندیښنی وپوښتل:

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: چیرته دی؟

خالدی په خندا ځواب ورکړ: خورجانی! پاس وخیژه هغه به له هغه ځایه ووینی.

عـاتکه په یوه نری‌زینه د دالان بام ته وختله، خـالده په منډه د بام څنډی ته ولاړه او یو ځل یی له لاندی کتلو وروسته په ورو وویل:

خورجانی! هغه دی راغلل.

عـاتکه ور وړاندی شوه او بیـا یی ناڅاپه سترگی پر سعیـد ولگیدی، هغـه د حـویلی لویدیځ کـونج ته رارسیدلی ؤ وړپسی یو بل سپـور هم و، چی دروازی ته راورسیدل له اسونو پلی شول، عـاتکی چی د سعید ملگری ولید نو د یوی شیبی لپاره یی وینه په رگونو کی ودریده.

د هغـه پر سـر سپین پتکی ؤ، بوری سـترگی یې وې او د یـوه غـوږ منځ یی تر څنډی پوری شلیدلی و، دسترگی له کونج څخه د غوږ تر مینځ پوری د زخم یو تت خـاپ اوس هم د هغـه پر مخ ښکاریده. ږیره یې خـرییلی او د سـرویښتـان یی په پتکی کی پټ وو که د هغه د بریتونو او وروځو د ویښتو رنگ د تور پر ځای سور وزمـه وای نو بیله کوم شکه دی ویلای شوای چی دا د هماغـه ځیـری نخښی دی چی د دی په زړه نقش دی.

نوکران ور ووتل او د دوی د اسونو جلبونه یی ونیـول، سعیـد وویل : د ده اس په طبیله کی وتړی او زما اس کـورته واستـوی، جـعفـر ته ووایی چی تر لږ څنډه درځم هاشم کاکا خو په کور دی که نه!

یوه نوکـر ځواب ورکـړ: هغـه گـاونډی کلی ته د یوی جنازی لپـاره تللی ؤ، تر اوسه نه دی راغلی تاسو دننه کښینی هغه به راشی.

دوی چی له درشل نه تیر شول او انگړ ته ننوتل نو عاتکی د بام له بلی څنډی نه ورته کتل.

میلمه له سعیـد سره میلمستون ته ننوت خالدی له عاتکی څخه وپوښتل : خور جانی هغه راوغواړم؟

: نه ته لږ صبر وکړه.

څو دقیقی وروسته سعید له میلمستون نه راووت عاتکه په بیړه له بامـه ښکته نوه د هغه په لاره کی ودریده ویی ویل:

سعیده! له تا سره څوك راغلی دی؟

: د هغـه نوم طلحـه دی او زه تر دی زیات هغـه نه پیـژنم چی له قـرطبی نه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرناطی ته راتښتیدلی دی او اوس د ابو القاسم په دفتر کی د قسطایی ژبی د ترجمان په حیث کار کوی. اوریدلی می دی چی د اوربند د تړون د خبرو اترو په وخت کی یی هم د سلطان په دربار کی د یوه ترجمان ذمه واری سرته رسولی. څو ورځی وړاندی له هغه سره زما لومړی ملاقات وشو، هغه له عمیر سره راغلی ؤ. عمیر چی را پیژاند ویی ویل چی هاشم کاکا دی پیژنی. په تیرو ورځو کی چی هغه غرناطی ته راغلی ؤ نو له ده سره یی لیده کاته شوی وو هاشم کاکا چی د ده داستان اوریدلی ؤ ډیره اغیزه یی پری کړی وه، تر دی وروسته به چی کله عمیر امین او عبید ته ورتلو نو دی به ورسره ؤ، ماته یو مظلوم سړی ښکاری، نن سهار ماته معلومه شوه چی د کومو خلکو په باب چی پریکړه شوی وه چی دښمن ته به یی د یرغمل په څیر سپاری هغوی یی د شپی په وروستی برخه کی سینتافی ته استولی دی.

: امین او عبید هم په هغوی کی وو؟

: هوکی! ما چی دا خبر واریدد هغوی له دوستانو سره می ولیدل او بیا عمیر هم دا خبره تصدیق کړه، زما اراده وه چی کور ته راشم هاشم کاکا ته ډاډ ورکړم. خو د آزادی غوښتونکو په یوه غونډه کی شریك شوم او هلته راباندی ناوخته شوه. بیا نژدی دوی بجی بیرته راغلم او د سفر تیاری می کاوه چی عمیر طلحه راوست او ویی ویل چی ته که کلی ته ځی نو طلحه هم درسره بوزه. لوی وزیر د پلار جان د تسلی لپاره هغه ته یو لیك ورکړی دی، عمیر پخپله د ده سره راتلو خو د غرناطی د موجوده وضعی په خاطر هغه د رخصتی اخستل لازم ونه بلل.

عاتکی لږ فکر وکړ بیا یی وویل:

: ستا باور دی چی د ده نوم طلحه دی؟

: هوکی ما د ده همدا نوم اوریدلی دی مگر ته دومره اندیښمنه ولی یی؟

عاتکی ځواب ورکړ:

د تیرو وختونو پیښو ماته پر هر انسان بد گومانی راښودلی ده ما تا.ته د عتبه یادونه کړی وه ، هغه په همدی څیره ؤ، هغه زما په غشی تپی هم شو او کټ مټ په همغه ځای د دغه سړی غوږ هم شلیدلی دی خو د هغه د سر او ږیری ویښتان سره وو. د ده ږیره نشته او د سر ویښتان می یی ونه لیدل، خو که یی وروځی او بریتونه د تور پر ځای سره وزمه وای نو ما به داسی گڼله چی هغه خپل نوم اړولی دی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: عاتکی! تا چی کومه پیښه په خپلو سترګو لیدلی ده هغه د ډیر قوی زړه خاوند لپاره هم له زغم نه وتلی ده، خو ددغه سړی په باب ته بدګومانی مه کوه، ستا د پلار قاتل ستا کور ته د راتلو جرئت چیرته کولی شی، او ته بیا پخپله وایې چی د هغه وروځی او بریتونه سره وو، زما په ګومان د هغه د زخم خاپ ته شکمنه کړی، خو داسی پیښی له امکان نه وتلی نه دی، د ډیرو خلکو د زخمونو نخښی یو شان کیدای شی.

عاتکی ډاډمنه ساه واخستله ویی ویل:

سعیده ! زه رښتیا هم بدګومانه شوی یم، ما دا فکر کاوه چی ښایی هغه په څه طریقه خپل ویښتان تور کړی وی، راځه دننه، کاکاناویی ډیره خفه ده.

سعید له عاتکی سره روان شو او لږ څنډ وروسته د سلمی په مخکی ناست ؤ. سعید هغی ته د غرناطی د وضعی په باب خبری وکړی او د عبید او امین په باب یې د تسلی نه وروسته لږ څنډ د هاشم انتظار وکړ او بیا اوچت شو ویی ویل : کیدای شی هغه د شپی مهال تم شی، ځکه خو ماته اجازه راکړی، زه به سهار وختی د هغه خدمت ته حاضر شم. عاتکی! که ستا سره د میلمه په باب تر اوسه پوری څه تشویش وی نوزه به یی راسره بوزم.

: نه، نه! زما د هغه په باب څه اندیښنه ده! پری یی ږده که کاکا جان راشی بده به پری ولګیږی.

*****

سلمی د ماسختن تر لمانځه د هاشم انتظار وکړ او بیا یی یوی خدمتګاری ته وویل :

اوس ښایی هغه رانه شی، میلمه ته ډوډی ور واستوه، لږ څنډ وروسته هغی له عاتکی سره خبری کولی چی خدمتګاره کوټی ته ورننوته ویی ویل:

آغا راغی او سیده میلمستون ته ولاړ، د ډوډی په باب یی وویل چی له میلمه سره تر لیدو وروسته یی خوری.

عاتکه ناڅاپه جګه شوه ویی ویل:

کاکا ناویی! زه ځم خوب راځی.

: دومره زر؟

: کاکا ناویی! زما طبیعت وران دی، ښایی لمونځ وکړم او ویده شم.

خالده له بلی کوټی نه راغله او ویی ویل :

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خور جانی! تا له ما سره د کیسی کولو وعده کړی ده. زه درسره ځم.

: نه، نه! هغه پریشانه شوه ویی ویل : ته دی په خپله بستره کی پریوزه، زه چی لمونځ وکړم درته راځم.

خالدی شونډی بوځې کړی ویی ویل:

: ته به له لمانځه وروسته ویده شی.

عاتکی د خفګان په حالت کی هغه تر مټ ونیوه بلی کوټی ته یی بوتله او زر یی پر بستره ځملوله برستن یی پری وغوړوله او په لږ غوسه ناکه لهجه یی ورته وویل:

ډیری رغړیدونکی نجلی آرامه ویده شه که نه نو بیا به هیڅ کیسه نه درته اوروم.

خالدی چی د هغی حالت ولید وویریده، عاتکه له کوټی راووته دزینی په لوری ولاړه زړه یی په درزا ؤ.

لږ ځنډ وروسته دګډیه خپله کوټه کی د لمانځه ادا کولو پځای د هغی دریځی سره غوږ نیولی ؤ چی د مزدورانو د کوټو څو بالښته اوچته وه او د میلمه او کاکا خبری یی اوریدی.

هاشم ویل:

دا څنګه کیدای شی چی هغه بیرته راستون شوی وی او زه پری خبر نه وم. ابو القاسم باید په داسی آوازو باور ونه کړی.

میلمه وویل : جنابه ! د حامد بن زهره په باب لومړنی خبر داسی ؤ چی هغه د مالتا په جیل کی پروت دی.

: ابو القاسم ته دا معلومه وه چی هغه بندی دی.

: نه! فردیناند دا خبر پټ ساتلی ؤ، او د هغه د راوستلو لپاره یی یوه جنګی بیړی ور استولی وه، په دی ګومان چی په مالتا کی د ده سفیر په کوم بل سړی د حامد بن زهره ګمان نه وی کړی. د هغه په بیړیکی هغه دوه تنه جاسوسان هم د حامد بن زهره د پیژندلو په خاطر استولی وو.

هغه بیړیله ډیرو ورځو راسی بی درکه وه او اوس دمالتا نه دا خبره معلومه شوه چی کوم بندی په هغه کی راوړل کیدو هغه حامد بن زهره ؤ.

په هغو ورځو کی د روم د سمندرګی په لویدیځو برخو کی د ترکانو او د هغو د بربری حلیفانو بیړیو ګزمې کولې او دا خبره له اټکل نه لری نه وه چی دغه بیړی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به څه پیښه ور شوی وی، د فردیناند دا گومان و چی که د بربریانو او یا ترکانو په مرسته حامد بن زهره ژغورل شوی وی نو دهغه لومړنی هڅه به همدا وی چی د جنگ بندی د ترون له مودی پوره کیدو نه دمخه غرناطی ته راورسیږی.

اوس وروستی خبر دا دی چی د کوم بهرنی یرغلگر دری بیړۍ په تیاره کی ساحل ته نژدی راغلی او د قسطلی د دوو کښتیو له ډوبولو وروسته په کوم لور تښتیدلی دی.

د ډوبو شویو کښتیو ماڼوگان چی بچ شوی دی وایی چی یوه لویه کښتی چی ډزی یی ډیری وژونکی او خطرناکی وی ساحل ته ډیره نژدی راغله،

هاشم پوښتنه وکړه : ستا دا مطلب دی چی نا معلومې بیړۍ حامد بن زهره پر ساحل کښته کړی دی؟

: د فردیناند همدا اندیښنه ده چی یرغل کوونکو د کوم مهم ضرورت نه پرته دومره لوی خطر نه شوای زغملی په کوټه کی تر لږ څنډه چوپتیا حاکمه شوه بالاخره هاشم وویل: زما اوس هم باور نه راځی، خو که حامد بن زهره رښتیا هم پر څنډه پلی شوی وی نو د هغه په رارسیدو کی به څنډونه شی.

میلمه وویل : امکان لری چی هغه په اوسنیو حالاتو کی غرناطې او یا خپل کلی ته تر تگ دا غوره وبولی جی کوم بل چیرته غلی شی او د یوه مناسب وخت انتظار وکړی. په هر صورت دا مسئله ډیره مهمه ده، هغه باید داسی فرصت ونه مومی چی فردیناند ته د اوربند ماتولو پلمه په لاس ورشی.

هاشم وویل که هغه له بهر نه کوم امیدوارونکی پیغام راوړی وی نو همدلته به راشی او بیا به نیغ غرناطی ته ځی. که هغه د خلکو له نظره غلی کیدل غواړی نو ابو القاسم باید د هغه په باب اندیښنه ونه کړی.

: ابو القاسم څکه پریشانه دی چی پر هغه د هغو څلور سوه تنو د ژغورنی بار پروت دی چی د یرغملو په څیر دښمن ته سپارل شوی دی او ستا دوه بچیان پکی شامل دی.

ابو القاسم دا هیله لری چی که تاسو د نورو په اړه نه وی نو لږ تر لږه د خپلو بچیانو په خاطر خپلی ذمه واری احساس کړی.

: آیا ابو القاسم اوس هم دا گومان کوی چی زه به حامد بن زهره ته د خپل کور د سوځولو لپاره اور تیاروم؟

: نه! له هغه سره یوازی د دی خبری اندیښنه ده چی که تا هغه سمی لاری ته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رانه وست او هغه کومه هنگامه جوړه کړه نو نصرانیان به تر ټولو دمخه په همدی سیمه کی وحشت ښکاروی او د غرناطی خلك به له تا سره هیڅ همدردی هم نه کوی. بیا به د فردیناند په جیل کی ستا د زامنو څه حال کیږی ته پردې ښه فکر کولی شي. په کوټه کې یو ځل بیا چوپتیا خپره شوه.

لږ څنډ وروسته هاشم وویل:

مگر زه څه کولی شم، زه څه وږ هغه سمی لاری ته راوستلی شم؟ که هغه د قبایلو په راپارولو بریالی شو نو ددی سیمی یو سړی به هم برالا د هغه پر خلاف د غږ اوچتولو جرئت ونه کړی.

: لوی وزیر همدا ویل چی هغه باید د خلکو د پارولو فرصت ترلاسه نه کړی. تاسو هغه ولټوی او ویی پوهوی او بیا که تاسو له هغه نه د څه خطر احساس کاوه نو په داسی تجویزونو فکر کیدای شی چی څو اونی او یا څو میاشتی د هغه خوله بنده شی.

: ستا په خیال هغه باید ونیول شی؟

: هوکی! که د هغه سمی لاری ته راوستلو ته نوری لاری نه وی نو ته باید له دی اقدام نه هم ډډه ونه کړی.

هغه په داسی یوه ځای کی ساتل کیدای شی چی له هغه ځایه یی غږ خلکو ته ونه رسیدای شی، که هغه غرناطی ته ورسید نو موږ به مناسب گام اوچت کړو، او بیا به تا ته د زحمت درکولو ضرورت نه وی. خو که هغه بهر اوسیدو او د څه بغاوت خورولو هڅه یی وکړه نو دغه بی خونده ذمه واری به ته تر سره کوی، موږ ته معلومه ده چي سعید د هغه زوی دی، موږ ته دا هم معلومه ده چی یو کشر لمسی یی هم دلته اوسی او ته پوهیږی چی هغه په حامد بن زهره څومره گران دی.

: زه یوازی دومره پوهیږم که حامد بن زهره د بغاوت د جنډی اوچتولو پریکړه کړی وی نو د لسو بچیانو او شلو لمسیانو ژوند که په خطر کی ووینی هم په چلند کی به یی کوم بدلون را نشی.

همدغه لامل ؤ چی سعید مو په غرناطه کی ونه نیو ، لوی وزیر کوم داسی گام پورته کول نه غواړی چی خلك پری وپاریږی.

: نو بیا هغه څه غواړی؟

: هغوی دا غواړی چی تاسو له هغو بانفوذه خلکو سره اړیکی ونیسی او په هر قیمت چی وی له حامد بن زهره نه یی د لری ساتلو هڅه وکړی. ځینی سرداران د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فردیناند له انتقام نه ویرول کیدای شی، ځیني نور د انعامونو په طمع راقابو کیدای شی. ابو القاسم د دی خبری ذمه واری اخلی چی تاسو له هغوی سره هر ډول وعدی وکړی هغه به ترسره کیږی. د زیاتی ډاډینی لپاره به هغوی دوی ته داسی لیکونه ور واستوی چی د ابو عبدالله او فردیناند مهرونه پری لگیدلی وی.

په کوټه کی دننه لږ ځنډ چوپتیا خپره وه، عاتکی غوښتل چی تره ته یی په چیغو چیغو ووایی چی د ابوالقاسم استازی زما د پلار قاتل دی او اصلی نوم یی عتبه دی، خو د هغه له کومی نه غږ ونه وت، دی له هغه ځایه تښتیدل غوښتل خو د گام اوچتولو سیك پکی نه ؤ.

هاشم وویل : که حامد له بهر نه د کوم امیدوارونکی خبر سره راغلی وی او خلکو ته دا معلومه شی چی زه د هغه مخالفت کوم نو په دی سیمه کی به زما لپاره د ساه کښل گران شی.

· که تاته کوم خطر پیښ شو د ابو القاسم پر دوستی اعتماد کولی شی. هغه تاسو ته دا مشوره نه ده درکړی چی تاسو بی تدبیر او بی اتکله د هغه پرخلاف رامیدان ته شی، ترڅو ټول حالت معلوم نه شی ته باید له پوره احتیاط نه کار واخلی.

د ابو القاسم پردی باور دی چی حامد به د کوم گام اوچتولو نه وړاندی خامخا له تا سره مشوره کوی که تاسو هغه ته دا مشوره ورکړای شوه چی د بیرون د قبایلو له راپارولو نه د مخه د غرناطی آزادی غوښتونکی له ځان سره ملگری کول ضروری دی نو ستا ټول تشویشونه به لری شی.

حامد بن زهره یوازی له غرناطی نه بهر زموږ لپاره سر درد جوړیدلی شی. چی سهار شو تاسو د هغه لټون پیل کړی. دا خبره ډیر وخت له هغه نه پټه نشی پاتی کیدای چی څلور سوه تنه با نفوذه خلك فردیناند ته د یرغمل په توگه سپارل شویدی، او کله چی تاسو د هغه په وړاندی دا اندیښنه ښکاره کړی چی که فردیناند د اوریند ذ مودی له پوره کیدو وړاندی پر غرناطه د قبضی اراده وکړی نو د غرناطی اولس به یی مقابله ونکړی، نو زما باور دی چی هغه به ستا سره له مشوری پرته هلته، ولاړ شی او هغه هلته کوم لوی خطر نه شی راپیدا کولی.

هاشم وویل : ماته د څه پریکړی نه وړاندی د فکر کولو ضرورت دی. کیدای شی تر سهاره تاته یو ډاډمن ځواب درکړای شم، خو یوه خبره همدا اوس هم کولی شم چی زه په هیڅ حالت کی هم دا نشم زغملی چی په غرناطه کی له هغه سره د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن په څیر چلن وشی.

که هغه ته هلته د سر کوم خطر پیښ شو نو زه به د سلطان ابو عبدالله او وزیر ابو القاسم د ملګری په حیث تر ژوندی پاتی کیدو د حامد بن زهره په ملګری مرګ غوره ګنم او عبید او امین ته هم زه تر دی بله غوره لاره نه وینم.

میلمه وویل : تاسو داسی فکر ولی کوی چی که هغه ته په غرناطه کی کوم خطر پیښ شی نو ابو القاسم به یوه شیبه هم وزیر پاتی کیدل غوره ونه ګنی او زما په ګومان په غرناطه کی د هغه ډیر سخت مخالف هم پر هغه ظلم نشی زغملی، زموږ اصلی ربړه دا ده چی هغه په امن او چوپ وساتلی شی، او زما باور دی چی په دی مسئله کی ته له ابو القاسم سره همنظره یی.

اوس ته ویده شه، زه به د شپی په وروستی برخه کی له دی ځایه روان شم، هغه وخت ښایی له تا سره ونه لیدای شم.

: نه ته چی راویښ شی نو ما به همدلته ووینی، او امکان لری چی د شپی کومه داسی خبره زما ذهن ته راشی چی زه هم درسره روان شم، په هر صورت له تا سره د خدای پامانی لپاره خامخا راځم.

*****

لږ څنډ وروروسته عاتکی په خپله کوټه کی د ډیر خفګان په حالت کی قدم واهه.

: زما خدایه! څه وکرم، زه کمزوری او بی وسه یم، په دی کور کی زما حیثیت د یوی یتیمی او بی وسه نجلی نه زیات نه دی. په دی کلی کی یو څوك هم د کاکا پر خلاف زما په خبره باور نه کوی، ای د جزا او سزا مالکه! ماته همت راکړه چی کاکا می له دی ګناه نه وژغورم.

بیا چی هغه په لمانځه ودریده نو سترګی یی نمجنی وی.

له لمانځه نه چی وزګاره شوه جګه شوه او بی سیکه پر خپله بستره وغځیده، بهر لری د وریځو دتنا، غړونه راتلل، دا تر ډیره په ناکراری لټ په لټ اوښته، بیا یی ناڅاپه داسی احساس کړه چی لاندی څوك دروازه ټکوی. هغه څو شیبی چوپه او بی حرکت پرته وه، بیا ناڅاپه راجګه شوه زر یی یو دریځه خلاصه کړه او انګړ ته یی ور وکتل.

هاشم ګړندی له انګړ نه تیریده او د هغه په مخه کی یو پهره دار مشال نیولی روان ؤ. د سترګو په رپ کی هغه د دی له سترګو الونیه شو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: هغه چیرته ولاړ، آیا هاشم کاکا ناڅاپه‌میلمه ته څه ویل ضروری وبلل؟ آیا دا امکان لری چی د کاکا ضمیر ناڅاپه راویښ شوی دی. او هغه د یوه غدار د مریه‌خپه کولو ته چمتو شویدی او یا هغه د سهار پر ځای همدا اوس د حامد بن زهره د لټولو پریکړه کړی ده. د عاتکی په زړه کی ډیری پوښتنی راپورته شوی خو هیڅ ډاډمن ځواب یی ونه موند.

ناڅاپه د برښنا له پرق سره د کور دیوالونه ولړزیدل او بیا ورسره د شمال توند څپه راغله، او شرکند باران پیل شو، عاتکی زر کړکی بنده کړه بیا د خپلی بستری ترڅنګ ودریده او په چورتونو کی ډوبه شوه.

په دی تالنده او برښنا کی به هغه سفر ونه کړی، او که تر سهاره باران اوریدو نو امکان لری میلمه هم پاتی شی، چی کاکا وی ښایی د سعید دوی کره تګ راته آسانه نه وی خو د سعید خبرول ضروری دی، اوس که هغه له میلمه سره تر ډیره خبری کوی نو سهار به د خوب کولو ضرورت لری، او زه به د دروازی له خلاصیدو سره بهر ته ولاړه شم.

سعید ویلی وو چی زه به سهار ته کاکا ته راشم امکان لری تر سهاره باران ودریږی. او هغه په جومات کی تر لمانځه وروسته سیده زموږ کور ته راشی. په هر صورت چی هر څنګه وی زه به خامخا هغه ته ورځم. ماته له هغه غدار سره د کاکا د خبرو اوریدل ضروری وو، امکان لری ما له هغوی نه نوی څه اوریدلی وای. خو اوس د باران او توند شمال په شور کی د هغوی غږونه زما تر غوږ نشی رارسیدای.

عاتکه بیرته پر بستره وغځیده او تر یوه ساعته لټ پر لټ اوښتو، وروسته خوب ورغی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عاتکی تشویش

عاتکه د درانه خوب نه ویښه شوه، په کوټه کی تر اوسه تیاره وه، بیا یی سترگی پټې کړې او په اړخ واوښته خو ناڅاپه یوه ویروونکی خیال د هغه بدن ټول ولړزاوه، له بستری نه راجگه شوه زر زر یی څادر پر سر کړ او د زینو په لور گړندی شوه، څو شیبی وروسته دا په انگړ کی ولاړه وه.

باران تم شوی ؤ، په فضا کی دومره گردونه وو چی څو گامه لری څه لیدل گران وو، دا له انگړ نه تیره شوه او د حویلی د دروازی درشل ته ورسیده، دروازه ترلی وه، دی چی درنه پله وخوځوله وپوهیده چی دننه خوانه زنځیر ده، بیا یی ناڅاپه دروازی ته نژدی په ختهٔ کی تازه د اسونو د پښو خاپونه ولیدل، دا یی چی ولیدل په بیړه د میلمستون په لوری ولاړه، د منځ کوټه خلاصه وه، هلته یوه شیبه ودریده او بیا د اسونو د طبیلی په لوری په منډه ولاړه، هلته یوازی دری اسونه وو د میلمه له اس نه پرته د دی د تره اس هم نه ؤ. اوس دی ته په دی کی د شك ځای نه و پاتی چی هغوی تللی وو، دا په بیړه بیرته دروازی ته راغله او په زوره زوره یی له ټکولو وروسته نوکرانو ته غږ وکړ.

یوه نوکر دروازه خلاصه کړه او په حیرانی یی عاتکی ته کتل.په بیرونی انگړ کی یو بل نوکر په برستن کی ځان نغارلی ؤ، عاتکی تری وپوښتل: کاکا جان چیرته لاړو؟

: هغه دا ونه ویل چی چیرته درومی، هغه نیمه شپه د سعید دوی له کوره بیرته راستون شو او د شپی په ورستی برخه کی له میلمه سره یوځای بهر ته ووت.

: تاته معلومه ده چی هغه له سعید دوی کره تللی ؤ؟

: هو صیب! هغه له میلمه سره تر لیدو وروسته لږ ځنډ آرام وکړ چی جعفر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغی، ما ډیر ورته وویل چی هغه ویده دی خو هغه ټینګار کاوه چی زه همدا اوس ورسره ګورم.

: تا ته معلومه ده چی جعفر ولی راغلی ؤ؟

: نه هغه یوازی دا ویل چی مایو ضروری پیغام ورته راوړی، په کور کی نور څوك باید خبر نه شی چی زه یی لیدو ته راغلی وم.

زه ویریدم چی که هغه له کوټی راووزی پر ما به منت وکړی او بیا به د جعفر وار راځی، په ویره ویره می د هغه د کوټی ور وروټکاوه، هغه په غوسه بهر راووت خو چی ما د جعفر نوم واخست نو د هغه ټوله غوسه سړه شوه.

په خدای «ج» سوګند! دا هغه ته یوه له مصیبته ډکه شپه وه، دی چی له کوره ووت باران پیل شو، تر نیمی شپی پوری یی موږ د راتلو انتظار وکړ، بیا چی بیرته راستون شو نو موږ ډاډه شوو خو د شپی په وروستی برخه کی یی بیا پاڅولو او د اسونو د زین کولو حکم یی راته وکړ.

هغه میمله هم د سعید دوی کره ورسره تللی ؤ؟

: نه هغه په مزه خپل خوبونه غورول.

: ښه ده بهر دروازه خلاصه کړی.

: دومره زر، تر اوسه خو سهار شوی هم نه دی.

: ساده کیږی مه، سهار شوی دی ځنډ مه کوی!

: ته چیرته ځی؟

: هوکی! تاسو بیړه کوی وخت مه ضایع کوی.

نوکر زړه نا زړه بهرنی دروازه خلاصه کړه، عاتکه په منډه بهر ته ووته او د سترګو په رپ کی د نوکر له سترګو پناه شوه.

لږ ځنډ وروسته دا په یوه کنده کی ټیټه شوه، په مخ څوړی نری لاره ختی ډیری وی او دا د ښوئیدو له سببه ورو ورو ښکته تله، د کندی په منځ کی تر اوسه لږ لږ اوبه بهیدلی، دی په راوتلیو ډبرو پښی ایښودلی او وړاندی تله، خو په یوه ډبره یی پښه ولړزیده، او په اوبو کی پریوته، تر ملا پوری یی جامی لندې شوی، خو دا زر راپورته شوه او د اوبو او ختو نه بی پروا یی بیا منډه واخستله.

څو شیبی وروسته دا د کندی په بله غاړه د سعید دوی د کور په مخ کی دریدلی وه، بهرنی د پاټك دروازه تړلی وه، دی په زوره زوره دروازه وټکوله او سعید ته یی چیغی وکړی خو دننه څخه هیڅ ځواب رانه غی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په څیر د حجری دیوال هم ډیر لوړ نه ؤ، عاتکی څو شیبی یوی او بلی خوا ته په اندیښنه له کتلو وروسته د حجری پر دیوال ور توپ کړل او له لږ جنجال وروسته بل لوری ته تری کوزه شوه، د پراخ انګړ نیمایی لاره یی چی ووهله د ګردونو له منځ یی په دوه پوړه کور سترګی ونښتی، بیا یی په تته رڼا کی د یوی کوټی تر دریځی د ډیوی رڼا ولیده، دا وړاندی ولاړه دروازه یی تیله کړه چی بیرته شوه عاتکه د شمال د څپی په څیر تونده ورننوته او سعیده، سعیده! چیغی یی وهلی. یو سړی مخ پر قبله ناست ؤ او دعا یی کوله، عاتکی یی مخ ونه لید، هغه په بیړه دعا پای ته ورسوله او عاتکی ته یی مخ ور واړاوه خو هغه سعید نه ؤ.

عاتکه وارخطا شوه ویی ویل : ته څوك یی، سعید چیرته دی؟ پردی سړی سر تر پښودی ته وکتل او له ځایه جګ شو هغه له سعید نه په ونه جګ ؤ اود وړیو له درانه ځادرنه یی عاتکی دا احساس کړه چی هغه :و عادی سړی نه دی، هغه په ډاډ ځواب ورکړ:

سعید دلته نشته،.

: هغه چیرته دی؟ عاتکی په اندیښنه وپوښتل:

: هغه په یوه داسی مهم کار پسی تللی دی چی له یادولو نه دمخه یی زه باید تا وپیژنم چی څوك یی؟

عاتکه وارخطا غوندی شوه ویی ویل : هغه زما له کاکا سره تللی دی؟

: ما ته نه دی معلوم چی ستا کاکا څوك دی، زه په دی کلی کی نابلده یم.

: زما تره یی د شپی دلته راغوښتی ؤ، د خدای «ج» لپاره مامه پریشانه کوه جعفر چیرته دی؟

پردی سړی بیا وپوښتل : ته عاتکه نومیږی؟

عاتکه تر یوی شیبی پوری حیرانه ودریده بیا یی ځان راقابو کړ ویی ویل : هوکی مګر تاته څه معلومه شوه؟

: ماته ستا په باب ډیر معلومات دی، زه تر یوی مودی د حامد بن زهره د سفر ملګری وم، هغه د خپل زوی او لمسی سره ستا نوم هم زیات یاداوه، ما د هغه کلا په باب هم زیات اوریدلی دی چی ستا مور او پلار پکی ښخ دی. زه دی کور ته د یوه دوست په حیث راغلی یم او که تا ته څه پریشانی وی نو د سعید او جعفر په شان پر ما هم اعتماد کولی شی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: جعفر هم له هغوی سره تللی دی؟: هوکی! هغه ځواب ورکړ،
: تاسو ویل چی د حامد بن زهره سره د سفر اندیوال وی؟
: هوکی!
: د هغوی له لوری مو کوم پیغام راوړی ؤ؟
هغه دوه زړی شو دروازی لوری ته یی وکتل، په دروازه کی د چا د پښو غږ اوچت شو او عاتکی هم مخ ور واړاوه، زبیده کوتی ته ور ننوته او په حیرانی یی وویل:
: لوری ته په دی وخت کی؟
: عاتکی په وارخطایی وویل : تروری! دا د خبرو وخت نه دی زه پردی ځان پوهول غواړم چی د سعید پلار جان اوس چیرته دی؟
: لوری! هغه د شپی مهال ناڅاپه روان شو او زما په گومان به اوس غرناطی ته رسیدلی وی، خو ته باید دا خبره چاته ونه کړی.
د عاتکی رنگ تك زیړ شو او په مایوسونکی لهجه یی وویل :
هاشم کاکا له هغه سره ولیدل؟
: هوکی! هغه چی دلته راغی را ویی غوښت او د ملاقات نه لږ ځنډ وروسته ناڅاپه له دی ځایه روان شوی ؤ.
عاتکی نا بلده سړی ته مخ ور واړاوه ویی پوښتل: ته له هغه سره راغلی وی؟
: هوکی! زه د هغه د رارسولو په خاطر ورسره راغلی وم.
: هغه چی په مالتا کی بندی ؤ او دښمن خپله جنگی بیړۍ د هغه د راوستلو لپاره ور استولی وه؟
بیگانه سړی حیران شو ځواب یی ورکړ: هوکی! خو دا خبری تاته څه وړ معلومی شوی!
عاتکی د هغه د پوښتنی پروا ونه کړه پوښتنه یی وکړه:
زه له تانه دا پوښتم چی هغه د قسطلی له بیړۍ نه څه ډول وتښتید او هغه دری بیړۍ چی د اندلس پرځنډو یی د دښمن دوی بیړی ډوبی کړی او حامد بن زهره یی پر ځنډه پلی کړل له کومه ځایه راغلی وی؟
: نابلده «پردی» ځواب ورکړ: زه ستا هری پوښتنی ته ځواب ویلی شم خو تاته دا خبره دومره زر څه وړ راورسیده چی د دښمن دوی کښتۍ ډوبی شوی دی؟
عاتکی ځواب ورکړ: تیر ماښام د وزیر ابو القاسم استازی زما کاکا ته راغلی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژ. د هغوی خبری چی ما واوریدی نو دا خطر می احساس کړ چی که حامد بن زهره غرناطی ته ولاړ شی نو وبه نیول شی، ماته دا معلومات نه ؤ چی دلته رارسیدلی که نه نو د شپی به زه د ده د خبرولو لپاره راغلی وم.

نابلده دی ته تسلی ورکړه ویی ویل : ته دومره اندیښنه مه کوه، حامد بن زهره په دغو خطرونو پوه دی چی په غرناطه کی ورپیښیدای شی، بیا هم هغه په دی ډاډه ؤ چی که دی د غدارانو د خبریدونه دمخه غرناطی ته ننوت نو اولس به له ده سره وی همدا سبب ؤ چی په دی مسئله کی هغه ستا له کاکا سره هم راز شریك نه کړ.

: مگر تاته دا معلومه نه ده چی زما کاکا هم د شپی په وروستی برخه کی چیرته تللی دی او د ابو القاسم استازی هم ورسره تللی دی. زما باور دی چی هغوی له غرناطی پرته بل ځای ته نه دی تللی، او د هغه همدا هدف دی چی په غرناطه کی د حامد بن زهره پرخلاف له غدارانو سره په دسیسی کی شریك شی.

دی بیا شاته وکتل زبیدی ته یی وویل : تروری! زه غرناطی ته ځم، تاسو زر تر زره یو نوکر راوبیئ کړی چی له دری نه وړاندی پر سرك زما انظار کوی، زه به تر لږ ځنډه اس راولم او ځان به راورسوم.

نابلده وویل : ودریږه!دی شاته وروکتل.

: ستا باور دی چی کاکا دی...!

عاتکی خبره ورغوڅه کړه ویی ویل : زه پوهیږم چی که می د خپل کاکا پر خلاف څه ووایم نو خلك به می لیونی وبولی. خو که تا د حامد بن زهره نه زما د پلار د شهادت او د کلا د الوزولو کیسه اوریدلی وی نو ښایی هغه د هغه غدار په اړه هم څه درته ویلی وی چی په باروتو یی د کلا له الوزولو وروسته دښمن ته لاره خلاصه کړی وه. اوس تا ته همدومره کافی ده چی همغه غدار د ابو القاسم د ایلچی په بڼه تیره شپه زما د کاکا میلمه ؤ، هغه خپل نوم بدل کړی دی، د ویښتانو رنگ یی بدل کړی دی خو د هغه غوږ پر بدلیدو نه دی توانیدلی چی زما په غشی زخمی شوی ؤ، ما چی هغه ولید ومی پیژاند مگر که هغه بل څوك وای هم له خپل تره سره می یی چی خبری واوریدی په دی کی راسره شك پاتی نه دی چی هغه یو خاین دی، او د غرناطی معامله گرو زما د کاکا د ضمیر د قیمت ورکولو لپاره را استولی ؤ،

نا پیژندوی وویل : په دی حالاتو کی ستا تگ غرناطی ته مناسب نه دی، زه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د پیغام رسولو ذمه واری اخلم، که حامد بن زهره ته په غرناطه کی د کوم سربښندوی ملگری ضرورت ؤ نو ته پر ما اعتماد کولی شی، ما قصداً ستا د پوښتنو ځواب نه درکاوه، اوس ستا د تسلی لپاره دا ویل ضروری بولم چی د هسپانیی په کومه بیړۍ کی حامد بن زهره سپور ؤ پر هغو د ترکانو یوی کښتی حمله وکړه او په همغه کښتی کی هغه د اندلس ځنډو ته راوړل شو.

عاتکی وویل : او ته په همغه کښتی کی د ده سره د سفر ملگری وی؟

: هوکی! هغه سترگی ښکته واچولی زیاته یی کړه:

زه د هغه کښتۍ کپتان یم، او دوی نوری کښتۍ زموږ د مرستی لپاره راغلی وی.

عاتکی د لومړی ځل لپاره د زور، شرافت، او سادگی یوی مجسمی ته په ځیر ځیر وکتل، او دی داسی احساس کړه چی د ویری، مایوسی او خفگان په تیارو کی ناڅاپه د رڼا یو ځلی راپورته شوی دی.

دی بیا وویل : مگر ته خو ترکی نه یی!

زبیدی وویل : لوری! د منصور بابا ویل چی دی د اندلس د یوی عزتمندی کورنی څخه دی او دوه ځله یی زما ژوند ژغورلی دی، خو دی غرناطی ته نشی تلای، آقا زما د وړاندی وویل چی غرناطی ته د ده تگ ډیر خطرناك دی، هغه به زر بیرته راستون شی او دی به رخصت کړی، که هغه په څه سبب وځنډیده نو سعید به راواستوی او سعید هم پر ما ټینگار کړی ؤ چی دی په کلی کی له چا سره باید ونه گوری.

نا آشنا وویل : د هغه دا خبره نه خوښیده چی زه بی سببه غرناطی ته د تلو خطر قبول کړم، خو اوس باید خامخا ولاړ شم، تاسو نوکر ته ووایی چی زما اس زین کړی.

عاتکه ناکراره غوندی شوه ویی ویل : تروری د خدای «ج» په خاطر زر کوه! زبیده بهر ته ووتله.

عاتکی نا آشنا ته وویل : تاسو په غرناطی کی څوك پیژنی؟

: نه! زه په وروکتوب کی یو ځل له جپل پلار سره هلته تللی وم، هغه څلور ورځی له یوه دوست کره پاتی شو خو اوس زما دا هم په یاد نه دی چی هغه څوك ؤ؟

: بیا ته یو خدمتگار درسره بوزه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: نه! که حکومت دومره را ویښ شوی وی نو د دی کلی یو سړی هم باید له ماسره ولاړ نه شی.

: زما په گومان ښایی د هغوی لټول تاته گران نه وی، تاسو د «البسین» لوی چوك ته ورشی، هلته له جومات سره جوخته د هغه مدرسه ده، د هغه د کور یوه دروازه جومات او بله یی شاته یوی تنگی کوڅی ته وتلی ده، کور یی له یوی مودی راسی تړلی دی، امکان لری چی هغه د اوسیدو لپاره له کوم دوست کره پاتی شوی وی، په هر حال د هغه درك له مدرسی نه ترلاسه کولی شی، اوس زر کوه تیاریږه، زه بهر ستا انتظار کوم.

عاتکی دا وویل او له کوټی نه بهر ووتله.

څو دقیقی وروسته نا آشنا هم له کوټی نه راووت د هغه پر سر سپینه پگړی او نور بدن یی په یوه پراخه چپنه کی پټ شوی ؤ د چپنی د پاسه یی پر ملا یو د څرمنی کمربند ؤ چی توره له تیکی سره پرې ځړیده.

په انگړ کی د زبیدی او عاتکی نه پرته دوه نوکران هم وو چی د یوه په لاس کی د هغه د اس قیضه وه، هغه اوږده اوږده گامونه واخستل وړاندی ورغی او د نوکر نه یی د اس جلب واخست پښه یی پری واړوله او د سترگو په رپ کی د انگړ له چمبر نه ووت.

ناڅاپه منصور له یوی کوټی نه راووت وړاندی راغی او په غریو نیولی غږ یی وویل : هغه ولاړ؟

زبیدی هغه ته تسلی ورکړه ویی ویل : زویه ! هغه د یوه ضروری کار لپاره ولاړ.

: ماما جان خو می ویل چی زما تر راتگه به دی دلته وی، تا زه ولی راویښ نه کړم، هغه به بیا رانشی.

: هغه به خامخا بیا راشی بچیه! که دی زما پر خبره باور نه کیږی نو کوټی ته ورشه د هغه سامان وگوره. هغه خپل زیات شیان همدلته پریښی دی.

منصور لږ امیدوار شو د «سلمان» د کوټی په لوری یی منډه واخستله عاتکی له زبیدی نه وپوښتل:

تاسو ته د ده نوم معلوم دی؟

: نوم یی سلمان دی.

: هاشم کاکا ته معلومه شوه چی دی د ترکانو له سمندری پوځ څخه دی؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: نه! آغا ستا کاکا ته یوازی دا وویل چی دغه سړی د الفجاره د یوی عربی قبیلی د مشر زوی دی او ده ته یی په لاره کی زما د ساتنی ذمه واری ورسپارلی وه.

تا یی ټولی خبری اوریدلی وی؟

: هوکی! کله چی دوی خبری کولی زه یی د څنګ په کوټه کی وم. ستا د کاکا د خبرو له اوریدو وروسته ما دا تصور هم نشو کولی چی هغه له غدارانو سره ملګری کیدای شی. د سعید پلار پر دی ډیر خفه ؤ چی ده خپل دوه زامن په یرغملو کی استولی وو. هغه ده ته د بی غیرتی او بی زړه توب پیغور ورکاوه، خو ستا کاکا په وار وار دا ویل چی دا یوه مجبوری وه، موږ د تیاری لپاره فرصت ته ضرورت درلود. اوس که تا له بهر نه د څه ملاتړ کوم امید راوړی وی نو زه درسره ملګری یم، د دښمن پرخلاف په توره اوچتولو کی به له ما سره پردی هیڅ افسوس نه وی چی دوی بنه زما له دوو زامنو سره څه وړ سلوك کوی، تاسو وایی چی په غرناطه کی یوه خطرناکه دسیسه په کار لویدلی ده، خو که ستا کاکا د هغه دښمن وای نو هغه به په وار وار دا نه ورته ویل چی په اوسنیو حالاتو کی غرناطه ستا لپاره بالکل خطرناکه ده.

: هاشم کاکا دا وویل؟

: هوکی!

: هغه څه ځواب ورکړ؟

: هغه ورته وویل چی زه به په دی خبره فکر وکړم، اوس ماته د خوب ضرورت دی.

عاتکی وویل : تروري! د دی مطلب له دی پرته بل څه نشی کیدای چی هاشم کاکا غوښتل خبری تری راوباسی، ځکه چی د سعید پلار له هغه سره مشوره نه ده کړی او اعتماد یی نه دی پری کړی. د هغه د ناڅاپی تګ سبب همدا دی چی هغه هاشم کاکا ته د دی موقع ورکول نه غوښتل چی هغه ابو القاسم او نور غداران خبر کړی چی کله هغه غرناطی ته ور ورسیږی ویی نیسی. اوس هم زما پوخ باور دی چی هغه به نیغ غرناطی ته تللی وی.

زبیدی له لږ فکر وروسته پوښتنه وکړه: تاته معلومه ده چی هغه څه وخت وخوځیدل؟

: نوکرانو راته وویل چی د شپی په وروستی برخو کی روان شول.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سعید پلار نژدی نیمه شپه چی ستا کاکا رخصت کړ ولاړ، د دی مطلب دا دی چی هغه به ستا له کاکا نه ډیر وړاندی غرناطی ته رسیدلی وی.

منصور موسکی بیرته راغی او ویی ویل : هغه خپله لینده، د غیشو کخوړه او یوه جوړه جامی پریښی دی، خو توره او تومانچه یی ورسره وړی دی.

عاتکی وپوښتل : تا له هغه سره تومانچه لیدلی وه؟

: هو! هغه زما دوړاندی پر خپل ورانه ایښی وه.

ما له هغه سره یوه د باروتو ډکه کخوړه هم ولیده.

عاتکی تروری! هغه خو به دا پاتی شیان هسی بی کاره نه وی گنلی چی پریښی یی دی ستا باور دی چی هغه به بیرته راستون شی؟

: که د خدای «ج» خوښه وه خامخا به راشی، مگر زه پردی نه پوهیږم چی ته دومره ولی پریشانه یی؟

: زه پریشانه نه یم، پردی غوسه یم چی هغه له ما سره له لیدو پرته ولی ولاړ، او زبیدی ترور ولی ورته راویښ نه کړم، کله چی بابا روانیده نو راته ویی ویل چی نور ته د ده کوربه یی.

: ته هغه وخت ویښ وی؟ عاتکی وپوښتل؟

: هوکی! او د بابا جان له رخصتیدو وروسته هم هغه له ما سره ډیری خبری وکړی.

: هغه خو به ستا د بی معنی خبرو نه په تنگ شوی نه وی؟

: له چانه؟

: ستا له خبرونه!

: منصور په غوسه شو ویی ویل : ولی؟

: ته پردی هم نه پوهیږی چی خلك په نیمه شپه کی تر خبرو ویده کیدل زیات خوښوی. عاتکی هڅه کوله چی خپله موسکا پټه کړی.

منصور نور هم غوسه شو ویی ویل : زبیدی تروری! ته خو لږ ددی جامو ته وگوره! داسی ښکاری لکه ټوله شپه یی چی کښان نیولی وی.

عاتکه په خندا شوه.

زبیدی وویل : لوری ! یخ دی ونه وهی، دننه راځه زه اور درته بل کړم.

: نه زه اوس کورته ځم! منصوره! ووایه ته راسره ځی که نه؟

منصور د خواب پرځای د هغی لاس ونیو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

*****

د غرناطی اته تنه مهم مشران د وزیر ابو القاسم په شانداره ماڼۍ کی په یوه پراخه کوټه کی ناست وو، هاشم د یوه خدمتگار سره د کوټی په دروازه کی ودریده او له لږ دریدو وروسته یی السلام علیکم! وویل او د درناوی لپاره ټول پاڅیدل خو هاشم چاته له لاس ورکولو پرته دروازی ته نژدی په یوه کرسی کیناست، د هغه تندی تروش ؤ.

په کوټه کی تر لږ ځنډه چوپتیا خپره شوه، بیا د غرناطی یوه سوداگر وپوښتل : څه خبره ده ته ډیر اندیښمن ښکاری!

هاشم په ډك غږ ځواب ورکړ: اوس د اندیښنی کلمه زموږ د احساساتو د ترجمانی لپاره بس نه ده، ابو القاسم څه وخت راځی؟

: که په الحمرا کی څه مهمه پیښه نه وی نو اوس به راورسیږی، موږ یی هم له ډیر وخته انتظار کوو، یو ساعت وروسته څلور کسان نور هم پر هغوی ور زیات شول، هاشم په ډیره حیرانی د ابو عبدالله د تدبیر او د ابو القاسم د هوښیاری او د فردیناند د سخاوت او لورینی په اړه د دوی خبری اوریدی.

یوعمر خوړلی سړی چی له جامو نه د کومی مدرسی ښوونکی ښکاریدو ویل : زموږ اندیښنه وه چی ځینی بی تدبیره به د سولی د شرطونو پرخلاف د اولس د راپارولو هڅی وکړی. خو د خدای «ج» شکر دی چی د غرناطی خلکو د شر اچوونکو نه مخ اړولی دی، کومو خلکو چی تر پرونه لوی وزیر ته د بی غیرتی او بی حسی پیغورونه ورکول اوس یی د قوم احسان کوونکی گڼی، اوس د غرناطی میندی لوی سلطان ته هم دعاگانی کوی چی اولس یی له زیاتی بربادی نه وژغوره.

د حکومت یوه چارواکی وویل : موږ باید د لوی وزیر شکر گزار وو، چی د ښار د ډیرو با نفوذه کورنیو غړی یی فردیناند ته وسپارل، د راتلونکی لپاره یی د جگړی د پیښیدو امکانات ختم کړل، اوس که څوك شر جوړونکی د اولس د راپارولو هڅه وکړه نو په خوله به گوزار وخوری.

یوه بل وویل : څو ورځی پخوا چا دا ویلی شوای چی د دښمن پوځی قرارگاه به موږ ته د یوی منډیی حیثیت غوره کوی او د غرناطی په بازارونو کی به د غلی، سونگ موادو او میوو انبارونه جوړ شی. آبله ورځ له لمر ختو تر ماښامه له سینتافی نه غرناطی ته شپیته گاډی راغلل، پرون د هغو شمیر تر سلو زیات ؤ،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کـچـرو او خـرو هم زیات شـیـان راځی، د غـرناطی په بازارونو کی د ژوند د ضروروی شیانو نرخونه په توندی سره ټیټیږی.

پردی سربیره فـردیناند چی د جنوب لاره وتړله مـوږ ته یی نوری اسانتیاوی جوړی کړی، د ابو القاسم دغه کارنامه له یوی سیاسی معجزی نه کمه نه ده چی هغه اولس د مـرگ له منگولو نه وژغـوره او د امن او خوشحالی په لاره کی یی ودراود.

ناڅاپه د هاشم زغم او صبر پای ته ورسید او ویی ویل : د خدای «ج» لپاره ځانونه مه غولوی!

د ټولو سترگی پر هاشم میخ پاتی شوی، او په کوټه کی د لږ ځنډ لپاره چوپتیا شوه.

بیا یوه سړی وپوښتل : ستا مطلب؟

هاشم ځواب ورکړ : زمـا مطلب دا دی چی زمـوږ ځلور سـوه تنه به ځو اونی د دښمن د میلمستیاو مزه وځکی او بیا به د هغی په بدل کی د ټول اولس په غاړو کی د غلامی کړی‌واچول شی. تاسو به ځو ورځی د فردیناند د سخاوت او د خپلو مشرانو د تدبیر او عـقل ترانی ووایی او وروسته به بیا ستاسو نور نسلونه تر پیړیو پیړیو پوری پر تاسـو لعنتونه وایی، تاسو پردی خبره خوښ یاست چی د سینتهافی لاره خلاصه شوه او ستاسو لپاره د امن او خوښی یو نوی دوران پیل شو، خو دا درته معلومه نه ده چی پردی لاره پر تاسو ځومره بلاگانی نازلیدونکی دی او ستاسو راتلونکی نسلونه به ستاسو د ځو ورځو خوښی ځومره دروند قیمت ادا کوی! ټول ځو شیبی حیران وو او هاشم ته یی کتل، بیا د غـرناطی یوه لوی سوداگر وویل : هاشمه! پر تا څه وشول؟ ایا ته په اوریند خوښ نه یی؟

هغه ځواب ورکړ: یو ماته خوړلی او مایوس انسان له خپلو مصیبتونو څخه د خلاصون لپاره د مرگ آرزو کولی شی خو د ټول قوم پر غلامی او مرگ خوښیدای نه شی.

یوه پوځی افسر وویل : مگر پخوا خو ستا نظر داسی نه ؤ. او تر کومه چی زما یادیږی تا دی فـردیناند ته د دوو زامنو په یرغـمل استولو هم اعتراض نه کاوه، اوس باید داسی خبره ونه کړی چی د غرناطی د امن پرخلاف وی.

هاشم ځواب ورکړ: آیا زه پر خپله اشتباه د پښیمانی حق هم نه لرم؟

یوه په عمر پوخ سړی ځواب ورکړ: ته د زړه له تله پښیمانه کیدای شی خو د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی لپاره د لوی وزیر هستوګن ځای مناسب نه دی.

هاشم شونډې وچیچلی ویی ویل : تر کومه چی ماته معلومه ده شپږ اونی وروسته به فردیناند پر غرناطی قبضه وکړی او بیا به دا ځای زموږ د مدبر او هوښیار وزیر کورنه وی.

یو بل سړی وویل : تاسو له هاشم سره خبره مه کوی، دی د خپلو بچیانو لپاره اندیښمن دی، خو زما باور دی چی د هغه اندیښنه به ډیر زر لری شی.

موږ به له ابو القاسم نه وغواړو چی ستا سره دی د زامنو د ملاقات بندوبست وکړی.

هاشم چیغی کړی : د خدای «ج» لپاره په وار وار زما زامن مه یاودی. او بیا له شره چا د خبرو جرئت ونه کړ.

لږ ځنډ وروسته ابو القاسم کوټی ته ورننوت او ټول کسان یی په درناوی ودریدل، ابو القاسم په ولاړه له یوه ځوان نه وپوښتل:

اوس د ښار وضعه څنګه ده؟

: ښاغلیه داسی څه خبر نه دی راغلی چی څه اندیښنه پری ښکاره شی، ابو القاسم وړاندی ولاړ د مجلس د حاضرینو په مخکی په یوه کرسی کیناست او ویی ویل : تاسو ښاغلیو ته د خپلو عزیزانو د احوال لپاره په وار وار ماته د راتلو د زحمت اړتیا نشته هغوی د فردیناند په قرارګاه کی تر تاسو زیات ارام دی، که موږ فردیناند ته دا ډاډ ورکړای شو چی موږ د زړه له کومی د اوربند د شرایطو پوره پابندی کوو نو د هغوی د ډیر یرغمل ساتلو ضرورت به ونه وینی، له سینتهافی سره د سوداګری د لاری پرانستل یو ډیر لوی بری دی او زما هیله ده چی تر څو ورځو پوری به تاسو له بندیانو سره د ملاقات اجازه هم ترلاسه کړای شی. اوس باید تاسو د بیځایه وخت تیرولو پرځای اولس ته ورشی او هغوی ته دا ډاډ ورکړی چی حکومت څه وایی ستاسو په خیر دی.

هاشم تر ډیره پوری سرځوړند اچولی ؤ او د هغوی خبری یی اوریدلی ناڅاپه ابو القاسم هغه ته وکتل تکان یی وخوړ ویی ویل : هاشمه! وبخښه زما پام نه ؤ چی ته هم شته یی، ته څه وخت راغلی؟

: زه همدا اوس راغلم. هغه په سړه لهجه ځواب ورکړ.

یوه سړی وویل : ښاغلیه! دی ستا پر بریاو ډاډه نه دی، د هغه دا نظر دی چی د غرناطی په لاری خلاصولو سره مو ډیر لوی خطر ته اوږه ورکړه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: تاسو ته خو باید معلومه وی چی زه د ده نظر ته احترام لرم، اوس که تاسو ښاغلی اجازه راکړی زه له ده سره خو خبری کوم.

ابو القاسم ودرید او هغوی تول په وار وار ورغلل، خدای پامانی یی ورسره وکړه او له کوټی ووتل.

ابو القاسم بیرته په کرسی کیناست او له هاشم نه یی وپوښتل: تاته زما پیغام در ورسید؟

: هوکی!

: نو بیا غرناطی ته د راتلو پرځای باید پر خپل کور کی پاتی وای، امکان لری د حامد بن زهره د راتلو په باب زما اندیښنی بی بنیاده وی خو د اندلس پر ساحل د فردیناند د دوو کښتیو تباهی کومه معمولی واقعه نه ده، له دی نه وړاندی د فردیناند له خوا دا خبر موږ ته راکړل شویدی چی کومه کښتی مالتا ته د حامد بن زهره د راوستلو لپاره استول شوی وه په سمندر کی بی درکه شوی ده، ځکه خو دا له قیاس نه لری نه ده چی په لاره کی ترکی یا بربری کښتیو پری حمله کړی وی او د حامد بن زهره د ژغورلو نه وروسته یی د اندلس پر غاړه د هغه د پلی کولو هڅه کړی وی. زما گومان ؤ چی حامد بن زهره به غرناطی ته له راتلو دمخه له تا سره خامخا اړیکی نیسی او ستا د مشوری نه پرته به کوم مهم گام اوچت نه کړی.

که حامد بن زهره بیرته راستون شو نو د قبایلو په پارولو کی به څنډ ونه کړی، ځکه خو تاسو زر بیرته ولاړ شی او د قبایلو د آرام ساتلو هڅه وکړی، فردیناند به ستا دا خدمت نه هیروی، ماته پر دی پوهیدل گران نه دی چی ته دی زامنو ته ډیر په اندیښنه کی یی، خو ته پر ما باید اعتماد وکړی، چی د حامد بن زهره خطر لری شی زه به د هغوی د راخلاصولو هڅه وکړم.

هاشم هیله من شو ویی ویل : ښاغلیه په ما احسان وکړه همدا نن یی راته راوغواړه.

: مگر زه ستا د ناڅاپی اندیښنی په سبب ونه پوهیدم.

: ښاغلیه ما له اندلس نه د هجرت پریکړه کړی ده.

: په څه سبب؟

: زه ویریږم چی غرناطی ته د دښمن ننوتل به ماته له زغم نه وتلی وی، تاسو زما په باب دا ډاډ غوښت چی آرام واوسم، او چی زه له خپل کلی نه هجرت وکړم

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو زما په باب به ستا ټولی اندیښنی لری شی.

ابو القاسم ځواب ورکړ: زما شخصاً هیڅ اندیښنه نشته، خو ته پوهیږی چی هغه څلور سوه تنه د فردیناند د ډاډ لپاره هغه ته تسلیم شوی دی، که زه د چا د بیرته راوستلو لپاره منډی رامنډی وکړم نو فردیناند به څه گومان کوی ـــ

او د غرناطی د نورو خلکو د خپلوانو او عزیزانو عکس العمل به څه وړ وی؟

هاشم پخپلو وچو شونډو ژبه رانیره کړه ویی ویل : د خدای «ج» لپاره زما مرسته وکړه! د خپلو بچیانو پرځای زه پخپله د فردیناند قرارگاه ته ورتلو ته چمتو یم.

ابو القاسم په بی پروایی ځواب ورکړ: له دی نه وړاندی ته هیڅ پریشانه نه وی، ستا د دی اندیښنی لپاره باید کوم معقول لامل وی.

: تر دی وړاندی ما دا سوچ کاوه چی هجرت نه کوم، خو اوس په اندلس کی د یوی ورځی تیرول هم راته گران ښکاری، زه تر مرگ وړاندی د خپلو زامنو په اړه دا ډاډ غواړم چی دوی په یوه خپلواك هیواد کی هستوگن دی.

ابوالقاسم په ځیر هغه ته وکتل او ناڅاپه یی لهجه بدله کړه ویی ویل : ته له مانه کومه خبره پټوی، ستا سترگی د کوم سملاسی خطر د احساس غمازی کوی، ته د کوم داسی مجلس نه زما مخی ته راغلی یی چی هلته د امن پرخلاف خبری شوی دی.

: زه نیغ له خپل کلی نه ستا حضور ته راغلی یم.

: ماته معلومه ده خو ته سهی خبره ولی نه کوی؟

: سهی خبره!؟

: هو! ته ولی دا نه وایی چی زموږ خبرونه رښتیا وو، حامد بن زهره بیرته راغلی دی، تا له هغه سره لیدلی دی او له هغه سره له لیدو وروسته اوس ته له خپلو ذامه واریو نه د تښتیدو د لاری لټولو په فکر کی یی، هاشمه ته ما تیر ایستلی نه شی، ما چی ستا ځیره ولیدله وپوهیدم چی حامد بن زهره راغلی دی، او ته د هغه راتگ د یوه نوی توپان د راتلو خبر گنې. اوس لږ له همت نه کار واخله، که هغه غرناطی ته ننوتلی وی نو دا د تا ذمه واری ده چی هغه د نوی فتنی له راویښولو نه ایسار کړی موږ په یوه کښتۍ کی سپاره یو او د دی کښتۍ د ډوبیدولو مخنیوی زموږ ټولو لومړنی فرض دی، ووایه هغه چیرته دی؟

: ښاغلیه! هغه غرناطی ته نه دی رارسیدلی که رارسیدلی وای هم ما به دا نه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ درته ویلی چی هغه چیرته دی.

: ته تیره شپه په خپل کور کی وی، که حامد بن زهره دلته نه وی راغلی نو پخپل کور کی به وی.

زه ستا څخه مننه کوم.

هاشم چیغه کړه : ته هغه په کلی کی نشی نیولی.

: هلته د هغه د نیولو هیڅ ضرورت نشته، زه یوازی هغه د ښار له دروازو نه لری غواړم، او که ته د خپلو زامنو دښمن نه وی نو زما سره باید مرسته وکړی.

ابو القاسم دا وویل او بیا یی لاسونه وپړقول، پهره دار کوتی ته ورننوت ابو القاسم امر ورته وکړ:

سمدستی کوتوال ته ورشه ورته ووایه چی د ښار پرتولو لارو پهری ودروه، که حامد بن زهره ښار ته د ننوتلو هڅه وکړه نو ویی نیسی او سمدستی یی ماته راولی.

چی پهره دار ولاړ هغه بیرته هاشم ته وکتل: که هغه غرناطی ته تر راتلو د مخه د قبایلی خلکو د پارولو هڅه وکړه نو ماته به گام په گام ستا د مرستی ضرورت وی، که ته د خپلو زامنو خیر غوښتونکی وی نو د حکومت سره به پوره مرسته کوی، زه درسره وعده کوم چی یو ویښته به یی نه زیانیږی. زما هدف له بربادی څخه د غرناطی ژغورل دی. که ته ماته دا وویلی شی چی د بربریانو او ترکانو بیړی د اندلس پر څنډو د لنگر اچولو په حال کی دی نو زه به د هغوی د هر کلي لپاره تر هر چا وړاندی وم، خو که هغه یوازی راغلی دی نو د غرناطی خلکو ته به له هغه سره د موهومو امیدونو او خوشحالوونکو خبرو پرته هیڅ نه وی.

هاشم ځواب ورکړ: ښاغلیه! زه دا هڅه کوم چی هغه غرناطی ته د راتلو اراده پریږدی. مگر د هغه په نیولو کی درسره مرسته نشم کولی.

ابو القاسم لږ نرم شو ویی ویل : زه له تاسره وعده کولی شم چی زما له لاسه به حامد بن زهره ته کوم تاوان نه رسیږی، او که تاسو غواړی نو هغه له نیولو نه ژغورلی هم شی، خو دا ضروری ده چی هغه ته د خلکو د پارولو زمینه برابره نه شی.

یو نوکر کوتی ته ورننوت او ویی ویل :

ښاغلیه! د غرناطی کوتوال درسره لیدل غواړی، هغه کوم خبر راوړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

: هغه دلته راولی.

نوکر له کوټی نه بهر ووت او لږځنډ وروسته یو د قوی متهو خاوند چی د پنځوس کلونو نه په عمر زیات معلومیده کوټی ته ورننوت او بیله څه مقدمی یی وویل:

: ښاغلیه! زه دی لوری ته راروان وم چی ستا استازی په مخه راغی، ما ستا د حکم سره سم پهره دارانو ته هدایت ورکړ، ابو القاسم په غوسه شو ویی ویل : اوس ته زما د حکم د سبب معلومولو لپاره راغلی یی؟

: نه ښاغلیه! زه دومره په خبره پوهیږم چی ستا په امر کی به خامخا کوم مصلحت وی، خو ما یو مهم خبر اوریدلی دی.

: څه دول خبر؟

: کوتوال د ځواب پر ځای په شك هاشم ته وکتل، ابو القاسم وویل:

ته ولی چوپ شوی، له هاشم نه د غرناطی یوه خبره هم پټه نه ده.

کوتوال وویل : ښاغلیه! زه تاته ددی خبری لپاره راتلم چی حامد بن زهره ښار ته ننوتلی دی. هغه په البسین کی له چا کره اوسی. خپل کور یی تش دی، پخپله مدرسه کی هم نشته، کیدای شی چی دا هسی آوازه وی خو د ښار خلك د البسین په څلور لاری کی راټولیږی او زموږ خلکو له ډیرونه دا اوریدلی دی چی حامد بن زهره بیرته راستون شوی دی او نن د البسین په جومات کی د ښار خلکو ته وینا کوی. په ښار کی داسی خبری هم کیږی چی هغه د اسلامی هیوادونو له مشرانو څخه کوم امیدوارونکی پیغام راوړی دی.

ابو القاسم هاشم ته وکتل خو هغه وویل:

دا امکان نه لری، زه دا تصور هم نشم کولی چی هغه دی دلته را رسیدلی وی.

ابو القاسم وویل : تا هغه غرناطی ته له راتگه ایسار کړی ؤ؟

: هوکی!

: تا دا هم ورته وویل چی ستا د بچیانو په شمول د غرناطی څلور سوه کسان د یرغمل په څیر تللی دی؟

: دا خبره هغه ته زما سره له لیدو وړاندی معلومه وه.

ابو القاسم له لږ فکر وروسته وویل : په دی حالاتو کی دا له اټکل نه لری نه ده چی هغه ستا په اړه بد اعتمادی احساس کړی وی او غرناطی ته د راتگ د ارادی په باب یی تاته څه ویل مناسب نه وی بللی، په هر حال که هغه دلته را

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسیدلی وی نو د سهی احوال په معلومولو ځنډ نه وزی.

ابو القاسم دا وویل او کوتوال ته یی پام واړاوه: ستا پردی پوهول ضروری نه دی چی په اوسنیو حالاتو کی دی ذمه واری څه دی؟ ته په البسین کی د داسی خلکو څخه کار اخستی شی چی د هری شیبی احوال درکړی خو ستا له لوری باید داسی څه گام اوچت نه شی چی خلك پری وپاریږی.

اوس به زه بیا سلطان ته ورځم، او زما به دا هڅه وی چی د غرناطی ټول با نفوذه خلك په ځانگړی توگه هغه خلك چی ورونه او زامن یی د یرغمل په توگه استول شوی دی په الحمرا کی راټول شی، سمدستی باید د ښار دروازی وتړل شی.

کوتوال په ویره ویره وویل : ښاغلیه! زما اندیښنه ده چی که حامد بن زهره غرناطی ته رارسیدلی وی نو آرام به نه کښینی، که ستا اجازه وی په البسین کی هم داسی کسان پیدا کیږی چی چاره یی وکړی.

هاشم جگ شو ودرید او له غوسی نه په ریږدیدونکی غږ یی وویل:

په غرناطه کی پر حامد بن زهره لاس اوچتول د ماشومانو لوبه نه ده، که د هغه د وژلو هڅه وشوه نو د ښار هیڅ گوټ به درته په امن نه وی.

بیا هغه په هیله منه څیره ابو القاسم ته وکتل : ښاغلیه! ماته اجازه راکړی.

: ته چیرته روانیږی؟

: زه د حامد بن زهره د پیدا کولو هڅه کوم، امکان لری زه هغه د بریادی له لاری راوگرځوم.

: نه ته نور بهر ته نشی تللی.

هاشم څو شیبی هغه ته په حیرانی کتل، بیا یی په خپ غږ وویل:

ستا مطلب دا دی چی زه ستا بندی یم؟

: نه زما مطلب دا دی چی اوس ستا ساتنه زما ذمه واری ده. که د حامد بن زهره کوم ملگری ته زما له کوره د تلو په حال کی ولیدی نو ژوندی به بیرته راستون نه شی، ځکه خو تر څو ستا په اړه بله پریکړه نه وی شوی ته به همدلته اوسی.

هاشم څه ویل غوښتل خو ابو القاسم او کوتوال د کوټی نه ووتل او دی بی حاله پر کرسی ورولوید، لږ ځنډ وروسته جگ شو دروازی پلو ولاړ خو هلته دوه تنه وسله وال پهره داران ولاړ وو. هغه ځان ملامتاوه بیرته راوگرځید او په کرسی کیناست.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلمان سفر

له غرناطی نه نژدی دوه میله لری سلمان یوه کلی ته ننوت چی په دیوالونو او ورونو یی د تیری جگړی نخښی برالاوی، د پراخه سرك دواړو غاړو ته کورونه زیاتره ویجاړ شوی وو او بامونه یی پر ځمکه رانسکور شوی وو، یوازی څو داسی کورونه تر سترگو کیدل، چی د ژوند نخښی پکی لیدی شوی.

چپ لوری ته د جومات بام لویدلی ؤ او نژدی هلته دوه تنه په یوه گاډی کی د وښو پر راوړو بوخت وو.

گاډی په دوو کچرو پوری تړلی وه، او کوچوان چی یو د څوارلس کلو په شاوخوا کی هلك ؤ پاس پری ناست ؤ. ښی لوری ته د یوی پراخی حویلی دیوال ؤ چی ځای ځای درزونه پکی راغلی وو. سلمان چی د حویلی دروازی ته نژدی شو ناڅاپه یو بوډا سړی چی لکنه یی لگوله راووت د اس مخی ته راغی د اس تگ ډیر گرندی نه ؤ سلمان په وخت د اس جلب راکش کړ او ښی اړخ ته یی تری کوږ کړ خو بوډا سړی چی هغه یی د اس سره دښتکر هڅه کوله د مخامخ وړاندی تلو پرځای شاته شو او له اس سره د تکر په سبب یوی خواته وغورځید.

سلمان له اس نه راکوز شو هغه ته یی تکیه ورکړه ویې ویل:

وبخښی تاسو خو به ډیر ژوبل شوی نه یاست؟

زه پر خپله بی احتیاطی پښیمانه یم.

یو ځوان په منډه بهر ته راووت او په غوسه یی وویل : تاسو په یوه پراخه میدان کی باید د اس د سپارلی مشق وکړی، او سترگی هم باید وغړوی.

کوچوان راکوز شو او په منډه ورغی ویی ویل : مسعوده!

په ادب خیال کوه ما ورته کتل د هغه غلطی نه وه.

بوډا هم راپورته شو ویی ویل : مسعوده ته ډیر احمق یی زه بالکل روغ یم، د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هیڅ گناه نشته اشتباه زما وه، له حویلی نه یوه نجلی راښکاره شوه او وړاندی راغله له بوډا نه یی وپوښتل : څه خبره دو بابا ؟

: هیڅ نه لوری!

د نجلی عمرد لسو کلونو په شاوخوا کی ؤ، د هغی کمزوری او ډ نگر بدن د تیرو جگړو د مصیبتونو هنداره وه، هغی سلمان ته وکتل او په شرمیدلی لهجه یی تری وپوښتل :

ته له غرناطی نه راغلی؟

: نه زه هلته روان یم.

سلمان دا وویل او بیا یی مسعود ته وکتل : دی ناڅاپه د آس مخی ته راغی او زه افسوس کوم چی بخه می وکړه خو ونه شوه هغه می له غورځیدو ونه ژغورلای شو.

مسعود ځواب ورکړ: ښاغلیه زه پخپله خبره پښیمانه یم، او بخښته درڅخه غواړم.

د سلمان آس په خولو لوند خیشت ؤ او له ستومانی سیلیده کوچوان یی جلب ونیو ویی ویل:

ښاغلیه ! ستا اس ډیر تږی ښکاری که دی اجازه وی زه اوبه پری وڅښم.

: ډیره ښه ده خو زر بیرته راستون شه چی پر ما ځنډ وزی.

: ښاغلیه !دا دی زر بیرته راځم.

هلك آس جومات ته نژدی د کوهی په لوری بوت.

نجلی وویل : ښایی ته له لری راغلی وی؟

: هوکی!

: ښایی تر اوسه دی سبا ناری هم نه وی کړی، زموږ په کور کی ډوډی تیاره ده راځه!

: نه مننه زما بیړه ده.

بوډا وویل : راځه بچیه د دی کلی د سردار لور بلنه درکوی، له جگړی وروسته په دی ویجاړ کور کی ته لومړنی میلمه یی.

د اسماً حوصله مه ماتوه.

: سلمان د نجلی پرسر د مینی لاس کیښود ویی ویل : که زما بیړه نه وای ستا بلنه می نه ردوله، پلار جان ته دی زما سلام ووایه او ورته ووایه چی که په بیرته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

راستنیدو کی فرصت په لاس راغی نو دلته به ډوډی وخورم او بیا به ځم.

مسعود وویل : ښاغلیه ! د هغه پلار شهید شوی دی.

سلمان اسمأ ته وکتل ، د هغی په سترګو کی اوښکی ځلیدې.

بوډا وویل : د جګړی په ورځو کی دغه کلی رنګ شوی ؤ، زموږ آغا خپل زامن او میرمن «اندراش» ته استولی وو، اوس یوه هفته وړاندی موږ بیرته راغلی یو، څو تنه زموږ نه وړاندی دلته را رسیدلی وو او که جګړه بیا پیل نه شوه نو امید دی چی پاتی کورونه هم زر بیرته ودان شی.

اسمأ په ستومانی خپلی اوښکی پاکی کړی ویی ویل : بابا جګړه به خامخا پیلیږی. مور جانی می ویل چی دا ځل به موږ «اندراش» ته د تلو پرځای په غرناطه کی پاتی کیږو.

کوچوان چی د اس له اوبولونه وروسته بیرته راستون شو ویی ویل:

: ښاغلیه ! ستا آس ډیر تږی ؤ، ته باید د دومره ښکلی حیوان ډیر خیال وساتی.

سلمان د هغه له لاسه جلب ونیو اسما ته یی وکتل : اسمأ زه ژمنه درسره کوم جی بیرته راوګرځیدم دلته به راګرځم تا به وینم او بیا به ځم.

: ته له کومه ځایه راغلی یی؟

: زه له ډیر لری ځایه راغلی یم، او سلمان پر اس سپور شو.

اسمأ وویل : لږ ودریږه زه اوس بیرته راځم، او هغه بیا په منډه بیرته په کور ننوته، سلمان اندیښمن ودرید یوی او بلی خواته یی کتل.

بوډا وویل : د دی نجلی په خاطر ته خامخا باید راشی، اوس خو را سنبال شوی ده خو په اندراش کی یی دا حالت ؤ چی له لری به یی هر سپور ولید د خپل پلار ملګری به یی ګانه.

کوچوان وویل : په غرناطه کی به ته د کوم دوست کره اوسی که په سرای کی؟

: ماته نه ده معلومه، دا د هغه ځای په وضعی پوری اړه لری. امکان لری ماته د ایساریدو فرصت په لاس رانه شی.

: ښاغلیه! زه د دی لپاره دا پوښتنه کوم چی په غرناطه کی د اسونو لپاره پروړه ډیر په زحمت موندل کیږی، او ستا آس داسی نه دی چی وږی دی وساتل شی، که ته زموږ په سرای کی اوسیدل خوښوی نو هلته به د وښو زحمت درته نه وی، موږ د دی خبری ځانګړی خیال ساتو، او همدغه سبب دی چی اوس خلك

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په سرای کی شپه تیرول خوښوی، زه پرون دلته د وښو د پیرلو لپارهٔ راغلی وم، او اوس می ایله څو گیډی پیدا کړل.

: مننه، که زه هلته پاتی کیدم، نو د اس په وړی ساتلو به خوښ نه شم، ستاسو سرای چیرته دی؟

: تاسو له جنوبی دروازی نه سیده پر سرك ولاړ شی، کیڼ لوری ته به د سرای دروازه ووینی، د مالك نوم عبدالمنان دی، خو له چانه د پوښتنی حاجت نشته، دروازه دومره لویه ده چی گاډی هم تری تیریدای شی، د سرك بلی غاړی ته سرای ته مخامخ حمام دی او څو گامه وړاندي به یو لوی چوك ووینی، زما نوم عثمان دی.

اسمأ په منډه راښکاره شوه او وړاندی ورغله دوی دانی منی یی سلمان ته ورکړی: موږ په خپل ویجاړ بن کی منی ولټولی، که ته مخکی راغلی وای نو څولی به می ډکه درته راوړی وای، مور جانی می ټولی وویشلی یوازی همدغه دوی دانی اوس پاتی وی.

سلمان زړه نا زړه نجلۍ ته کتل او بیا یی د هغی له لاسه یوه منه واخستله او اس یی پونده کړ، او بیا لږ څنډ وروسته یوه معصومه، خفه، او هوښیاره څیره چی د اندلس د ماضی د وړانگو او د زاتلونکو تیارو هنداره وه د ده په سترگو کی تاویدله.

* * * * *

سلمان چی د ښار دروازی ته نژدی شو نو یوه گاډۍ درشل ته ننوتله، له هغی څوگامه شاته د وښو، خسو او غلې نه ډکې گاډۍ کتار ولاړې وې، کله چې په گاډی پسی د وښو یوه بله گاډی هم د درشل په لور ور نژدی شوه نو پهره دار راوړاندی شو او نیزه یی ور اوږده کړه هغه یی بیرته په شا کړه. یو سړی چی پر سر یی د چرگانو کپس ؤ په ویره ویره راوړاندی شو، خو پهره دار هغه په زوره په شا ټیله کړ چی له ټوکری سره شاپه تخته وغورځید.

یو لرگی ماتوونکی خپل خر پریښود منډه یی کړه او هغه یی راپورته کړ، په غوسه یی بیا پر پهره دارانو پټکی وکړی:

تاسو له یوه بی وسی سړی سره په زور ازمویلو باید وشرمیږی. د هغه په لیدو نورو خلکو هم شور گډ کړ، د چرگانو خاوند په بیړه ټوکری راپورته کړه څوگامه شاته شو اوپهره دارانو ته یی سختی بدی ردی پیل کړی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان څو گامه لری اس ودراوه او له یوه کوچوان نه یی د دی هنگامی سبب وپوښت، هغه وویل:

: ښاغلیه ! دا پهره داران ډیر ظالمان دی، کله یی چی زړه وغواړی دروازه تړی موږ له یوه ساعت راسې دلته ولاړ یو، همدا اوس د کوم امیر سړی بگۍ راغله د یوې شیبی لپاره یی دروازه ورته پرانسته، اوس بیرته دروازه تړی.

سلمان په ځیر درشل لوری ته وکتل، دوو تنو د دروازی پلی پوری کولی، هغه په بیړه اس پونده کړ د دروازی په مخه کی د درشل دننه چی کوم پهره داران په مخه کی ولاړ وو هغوی په چیغو او شور یوی او بلی خواته ځانونه شاته کړل، او دوو وسله والو ساتونکو خپلی نیزی سمی کړی، بیا هغوی په ده پسی منډی وهلی، خو سلمان یو ځل شاته ورپسی راوکتل او بیا یی هغوی ته د پام اړلو اړتیا نه لیده او اس یی له هوا سره خبری کولی. لږ ځنډ وروسته یی کین لوری ته یوه لویه دروازه ولیده هغه اس ودراوه او د یوی شیبی لپاره یی شاته وکتل او بیا یی اس راوگرځاوه او د دوه پوړه ودانی پر لویه دروازه ورننوت. هلته د منځنی عمر یو د ښکلی ځیری خاوند پر کرسۍ ناست ؤ، سلمان له اس نه پلی شو له مخامخ برنډی نه یو نوکر په منډه راغی او د ده له لاسه یی د اس جلب واخست.

سلمان وپوښتل : دا د عبدالمنان سرای دی؟

: نوکر ځواب ورکړ: هو صیب!

: هغه چیرته دی؟

پر کرسۍ ناست سړی راپورته شو ویی ویل : صیب امر کوی زه عبدالمنان یم.

: ماته عثمان ستا درك راکړ، سلمان دروازی پلو وکتل او زیاته یی کړه : د لاری پر سر یوه کلی کی می ورسره ولیدل، زما په ښار کی یو ضروری کار دی، خو زما اس ستومانه دی، ځکه خو غواړم دلته یی پریږدم.

عبدالمنان نوکر ته وویل : اس طبیلی ته بوزه!

خدمتگار آس ورسره بوت، سلمان په بیړه د درشل په لوری ولاړ.

عبدالمان غږ پرې وکړ : ودریږه!

سلمان ودرید او په اندیښنه یی فمخ ورته راوگرځاوه:

گوره زما ډیره بیړه ده.

عبد المنان ورغی او له سلمان سره روان شو ویی ویل : زه ددی بی ادبی بخښنه غواړم ، خو که تاته څه خطر درپیښ وی یا څوك درپسی وی نو یوی او

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلی خواته دی د تلو اړتیا نشته، زه مرسته درسره کولی شم.

سلمان ځواب ورکړ: زما دا اندیښنه ده چی د دروازی پهره داران به می تعقیبوی کله چی زه هلته راورسیدم هغوی غوښتل دروازه وتړی، زما بیړه وه د دوی نه راتیر شوم او دلته راغلم، هغوی می ډیر شاته پریښودل، که د هغوی د مرستی لپاره سپاره ورونه رسیدل نو ماته سمدستی څه خطر نشته، په ښار کی د یوه ضروری کار د ترسره کولو نه وروسته بیا زه د دی پروانه لرم چی هغوی له ما سره بیا څه وړ سلوك کوی.

که یوازی دومره خبره وی نو هیڅ پریشانی ته دی ضرورت نشته، پهره داران تر دی ځایه د تعقیبولو جرئت نشی کولای، اوس د ښار دا حالت دی چی ته په بازار کی چیرته د حکومت پر ضد یو شعار ورکړی شاوخوا خلك به ټول ستا د ملاتړ لپاره راټول شی، تاسو چیرته تلل غواړی؟

: غواړم تر البسین پوری ولاړ شم.

: په راتلونکی چوك کی به گاډی ردرته پیدا شی.

سرك ته چی ورسید سلمان وویل : زه ستا څخه مننه کوم.

اوس ماته اجازه راکړه.

عبدالمنان هغه ته لاس ورکړ ورته ویی ویل : عثمان دا درته ونه ویل چی څه وخت به راشی؟

: هغه د خوځیدو لپاره تیار ولاړ ؤ، خو که پهره دارانو دروازه ورته بیرته نه کړه نو له ښاره بهر به ولاړ وی.

: زه هلته ور روانیږم او چی تاسو بیرته راځی ان شاء الله عثمان به دی هر کلی ته ولاړ وی.

سلمان چی چوك ته نژدی شو یوه وړوکی ډله یی ولیده چی په مخ کی یی یوه سړی نغاره ډنگوله، سلمان چی وړاندی ورغی نو نغاره والا دا اعلان کاوه:

د غرناطی آزادی خوښوونکو!

حامد بن زهره تاسو ته د یوه نوی ژوند پیغام راوړی، هغه غرناطی ته رارسیدلی دی او نن د ماښام له لمانځه وروسته د البسین په جامع جومات کی اولس ته وینا کوی، که تاسو د اولس د خاینانو دسیسی ناکامول غواړی نو د هغه تر بیرغ لاندی راټول شی.

د دی اعلان له اوریدو وروسته د حامد بن زهره په اړه د سلمان اندیښنه تر څه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حده کمه شوه او لږ څنډ وروسته هغه په یوه بګۍ کی سپور ؤ او البسین ته روان شو.

* * * * *

گاډی د مدرسی د دروازی په مخه کی ودریده او سلمان تری ښکته شو کوچوان ته یی یو دینار په لاس کی ورکیښود او د بندی دروازی په لوری ولاړ، څو ځلی یی د درنی دروازی له ټکولو وروسته تیل وهله ویی لیدل چی دننه له خوا زنځیر شوی ده.

له لږ څنډ دروازی ټکولو وروسته یی غږ وکړ:

څوك شته دروازه خلاصه کړی! څوك شته!! هلته څو هلکان او دری تنه وسله وال ځوانان ولاړوو په هغوی کی یوه دنګ او د ښکلو جامو خاوند وویل:

ښاغلیه! دننه هیڅوك نشته، مدرسه رخصت شوی ده، سلمان مخ راوګرځاوه کوچوان ته یی وویل: د هغه د هستوګنځای یوه دروازه د شا کوڅی ته وتلی ده هلته به کوم نوکر خامخا وی.

کوچوان وویل : راځه زه تا د هغی کوڅی خولی ته رسوم. سلمان په بیړه په بګۍ کی کیناست، کوچوان د ګاډی مخه راوګرځوله او د جومات نه پاس د کوڅی خواته راوګرځید او د تنګی کوڅی په مخه کی ودرید ویی ویل:

ښاغلیه! وړاندی کوڅه تنګه ده، بګۍ نشی پکی تلای ته پخپله ورشه پوښتنه یی وکړه، امکان لری د مدرسی په څیر یی کور هم تش وی او ستا بیرته تګ ته ضرورت شی، تا ماته له دوه طرفه کرایی نه همزیاتی پیسی راکړی دی په خوښه ستا تر راتلو پوری انتظار کوم.

: نه ته درځه! زما دلته لږ څنډ وزی، سلمان دا وویل او روان شو.

کوچوان ګاډی راګرځوله چی هغه دری ځوانان چی د جومات په مخه کی یی لیدلي وو په مخه کی ورته ودریدل او لاره یی ونیوه په هغوی کی هغه د لوړ قد خاوند وویل : دا څوك ؤ؟

کوچوان ځواب ورکړ: نه یی پیژنم خو داسی ښکاری چی له بهر نه راغلی دی، د البسین لاره ورته نه وه معلومه د کومی شریفی کورنی سړی ښکاری ماته یی یو دینار راکړ.

: دی څوك لتوی؟

: ماته نه ده معلومه، لومړی یی راته وویل چی د البسین جامع جومات ته می

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسوه، بیا یی وویل چی د جومات ترڅنګ یوه مدرسه ده ما هلته ښکته کره، زه هلته د خپل یوه دوست پوښتنه کوم.

: ساده سړیه تاته معلومه نه ده چی په دی کوڅه کی د حامد بن زهره کور دی او نن د غرناطی هر غدار د هغه په لټه کی دی، څه له دی ځایه زغله!

کوچوان اندیښمن شو اس ته یی متروکه ورکړه اوهغه دری ځوانان په کوڅه ورننوتل.

سلمان لږ وړاندی له یوه عمر خوړلی سړی نه پوښتنه کوله: ته په همدی کوڅه کی اوسیږی؟

: هوکی! وړاندی اوم کور زما دی.

: دا د حامد بن زهره کور دی؟

: هوکی!

: تاته معلومه ده چی د دی دروازه له کومه وخته راسی تړلی ده؟

: زه چی سهار له لمانځه راوګرځیدم نو دروازه یی بیرته وه، وروسته می د حامد بن زهره د راتګ خبر واورید او په منډه راغلم چی دلته پر دروازه کولپ، پروت و او ډیر خلك بهر ولاړ وو. زه د مدرسی د دروازی په لوری ولاړم هلته می یی پوښتنه وکړه خو معلومه شوه چی مدرسه رخصت شوی ده، زما په ګومان به ساتونکی د مدرسی د دروازی له تړلو نه وروسته د شا له خوا په دی کوڅه راوتلی وی.

سلمان وویل : زه له حامد بن زهره سره لیدل غواړم. ته د داسی چا درك راکولی شی چی د ده د اوسیدو ځای ورته معلوم وی؟

: ښاغلیه ما له څو کسانو د هغه د هستوګنی د ځای پوښتنه کړی ده خو هیچا ته هم معلومه نه وه.

د اوږده قد خاوند چی له دوی نه لری ولاړ ؤ، او خبری یی اوریدی ور وړاندی شو ویی ویل:

که څه ضروری خبره وی زه درسره مرسته کولی شم زما باور دی چی دلته یو سړی ته به د هغه د هستوګنی ځای معلوم وی راځه!

: هغه چیرته دی؟

: د هغه کور ډیر لری نه دی تاسو په ما پسی راځی!

سلمان له هغه سره روان شو او پاتی ځوانان له شانه وروسته ورغلل، نژدی دوه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوه گامه وړاندی بنی خواته وگرځید او یوی پراخی کوڅی ته ورننوتل د سلمان لارښود ناڅاپه وپوښتل:

: ته له کومه ځایه راغلی یی؟

: له اندراش څخه!

: ته نن راغلی؟

: هوکی!

: د حامد بن زهره د راتگ نه هغه خبر شوی؟

: سلمان لږ پریشانه شو ځواب یی ورکړ:

زه تولی خبری نشم درته ویلی، ستا د ډاډ لپاره دومره عرض کول کافی بولم چی حامد بن زهره زه ډیر ښه پیژنم او زه هغه ته یو ضروری پیغام رسول غواړم.

: وبخښی! زه پر تا شك نه کوم خو په دی ورځو کی موږ له داسی وضعی سره مخ یو چی یو ورور بل ته د لاس په ورکولو ویریږی.

: ماته معلومه ده اوس په خبرو وخت مه تیروه.

بل ځوان وویل : ولیده! دی سهی وایی موږ باید وخت ضایع نه کړو.

په کوڅی کی چی دوی بنی لوری ته وگرځیدل څو تنه یی ولیدل چی د مدرسی زده کوونکی معلومیدل یوه تن د حامد بن زهره د راتلو اعلان کاوه او خلك له شاوخوا کورونو راوتل او پر هغوی ورټولیدل. یوه تن د سلمان ملگری ولید چیغی یی کړی:

وگوری ولید را روان دی هغه ته به یی خامخا هستوگنځی معلوم وی، هغوی د سترگو په رپ کی پر ولید راټول شول، یوه تن تری وپوښتل:

تاته معلومه ده چی حامد بن زهره چیرته دی؟

: نه!

: ایا هغه رښتیا غرناطی ته راغلی دی؟

: تاسو په شعار ورکونکیو باید اعتماد وکړی، زما باور دی چی هغه د وینا لپاره جومات ته راشی تاسو به یی پخپلو سترگو ووینی، خو اوس که چاته د هغه د اوسیدو ځای معلوم وی هم نه یی درته ښیی، تاسو باید همدومره پوه شی چی اوس تر تاسو زیات د حکومت جاسوسان او غداران د هغه په باب په فکر کی دی. چی د هغه د راتلو په سبب د جگړی د بیا پیلیدو په ویره کی دی، موږ څو تنه غداران ولیدل چی د جومات شاوخوا گرځیدل، کیدای شی له هغوی نه کوم یو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته هم وی، ځکه خو باید تاسو تر ماښامه صبر وکړی، نور زما وخت مه ضایع کوی زما ضروری کار دی، ولید وړاندی ولاړ او خلك یوی او بلی خواته تیت شول، سلمان چی لږ پخوا د خپل لارښود له پوښتنو نه پریشانی احساسوله بیرته لری شوه.

*****

لږ ځنډ وروسته هغوی یو زاړه کورته ننوتل چی د کور پرځای یوی مسافرخانی ته ورته ؤ، د درشل دننه د پراخه غولی دری لوریو ته وړی وړی کوټې وی.

سلمان هلته له یوه بوډا نوکر نه پرته چی د درشل نه بهر لمر ته پروت ؤ او خرّیده هیڅوك ونه لیدل.

: تاسو زه چیرته راوستم؟ سلمان له خپل لارښودنه وپوښتل، ولید ځواب ورکړ: دا د شاگردانو هستوگنځای دی خو اوس هغوی ټول تللی دی د حامد بن زهره د وینا لپاره خلك خبروی.

: مگر تاسو زه ولی دلته راوستم؟

: تاسو لږ ځنډ د جمیل په کوټه کی استراحت وکړی. زه به اوس د هغه درك راپیدا کړم او تاته به راشم.

: جمیل څوك دی؟

: ښاغلیه! جمیل زما نوم دی راځه! یوه ځوان ځواب ورکړ.

سلمان ولید ته وکتل ویی ویل : گوره که ته د حامد بن زهره د ژوند په ارځښت پوهیږی نو وخت مه ضایع کوه، او ما زر تر زره هغه ته ور وله.

: ستا مطلب دا دی چی د هغه پرخلاف څه دسیسه په کار لویدلی ده؟

سلمان خفه شو ویی ویل : ما یو ځل درته وویل چی د هغه ژوند په خطر کی دی.

ولید وویل : که ته هغه ته دا ویل غواړی چی په غرناطه کی د غدارانو ډله د هغه د وینو تږی ده نو دا هغه تا، نوی خبره نه ده، بیا هم زه هڅه کوم چی تا بی له ځنډه هغه ته ورسوم، ما چی د هغه د کوم دوست خبره کوله د هغه کور ډیر لری نه دی، که هغه د حامد بن زهره د هستوگنځی د درك راکولو ته چمتو شو نو زه به سمدستی هلته ورشم او که هغه ته د اعتماد وړ وبللی نو ور رسوم دی. امکان لری هغه پخپله دلته راشی، تاسو یوازی خپل نوم ماته ووایی.

: زما نوم سلمان دی، مگر که ستا په زړه کی څه شك وی هم ماته باید د دی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبری فرصت راکړی چی زه خپل برائت وړاندی کړم، او زه په غرناطه کی د حامد بن زهره نه پرته بل گواه نشم وړاندی کولی.

: گوره دغه بحث هیڅ گټه نه لری، که تاسو نور وخت ضایع کول نه غواړی نو لږ څنډ صبر وکړی، ولید دا وویل او په بیړه بیرته وگرځید او د سترگو په رپ کی تر درشل ووت، سلمان د اندیښنی او بی وسی په حالت کی د هغه ملگرو ته کتل.

جمیل خپل ملگری ته وویل : اویس! ته د درشل دروازه بنده کړه او له بهر نه څوك دننه مه را پریږده.

بیا یی سلمان ته مخ واړاوه: ښاغلیه! د اندیښنی هیڅ خبره نه ده، که حامد بن زهره تاسو پیژنی نو ډیر زر به مو ان شاء الله ورسره ملاقات وشی، راځی!

سلمان د مجبوری په حالت کی له هغه سره ولاړ جمیل د انگړ نه تیر شو او د یوی کوټی دروازه یی خلاصه کړه ورننوتل.

د کوټی دننه سامان ډیر لږ و، پر مځکه یوه معمولی سطرنجی غوړیدلی وه، ښی لاس ته د دیوال ترڅنگ پر یوه کټ بستره غوړیدلی وه، پاس د دیوال په یوه تاخچه کی د ډیوی دودونو دیوال تور کری ؤ، د چپرکټ ترڅنگ یوه وړوکی صندلی او منقل ایښی وو.

د کوټی په یوه ګونج کی یو د لرگی صندوق او د اوبو صراحی ترسترگو کیدل چی پاس پری یوه ختینه پیاله نسکوره وه، ښی لاس ته دروازی ته نژدی په یوه لویه الماری کی کتابونه ایښودل شوی وو، مخامخ په دیوال کی یوه وړوکی دریڅه وه.

تشریف راوړی! جمیل صندلی ته اشاره وکړه.

سلمان د توری د راځړولو پرځای کمربند سست کړ او پر صندلی کیناست، جمیل د هغه په مخکی پر چارپایي کیناست ویی ویل: کله چی زه لومړی ځل دی کوټی ته راننوتم داسی راته ښکاریده لکه کوم زندان ته چی راغلی وم، او زما باور دی چی ته به هم همدغسی احساسوی.

: هوکی! سلمان په بی پروایی ځواب ورکړ، ماته دا ودانی عجیبه غوندی ښکاری.

جمیل وویل : د دی عمر تر سلو کالو زیات دی، رومبی دا یو وړوکی جیل ؤ، نژدی څلویښت کاله پخوا چی مرکزی جیل پراخه کړای شو حکومت دغه بیا په یوه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یهوذی سوداگر باندی وپلوره، هغه بیا سرای تری جوړ کړ، بیا هغه یهودی سوداگر مړ شو کونډې یی دغه سرای پر یوه مسلمان سوداگر باندی وپلوره، د جگړی په لومړیو شپو کی د هغه سوداگر زوی شهید شو او هغه خپل زیات جایداد نیمایی برخه د مدرسی د مستحقو زده کوونکو لپاره وقف کړه او پخپله «طنجی» ته ولاړ.

سلمان ظاهراً په ډیر غور د جمیل خبری اوریدی خو هغه د ودانی له تاریخ سره هیڅ مینه نه درلوده.

جمیل ناڅاپه اوچت شو ویی ویل : وبخښی ما له تانه د ډوډی په اړه پوښتنه ونه کړه، زما په گومان دی تر اوسه پوری سبا ناری نه دی کړی زه یی همدا اوس درته راغواړم.

سلمان وویل : نه، نه ته زما د ډوډی غم مه کوه، زه د خپلی ذمه واری له سرته رسولو دمخه د لوږی هیڅ احساس نه کوم.

: د یوه سرتیری لومړی ذمه واری دا وی چی خپل ځواك او صحت پرځای وساتی، جمیل دا وویل او بهرته ووت. څو دقیقی وروسته چی بیرته راغی نو په لاس کی یی کوزه وه.

هغه کوزه په دهلیز کی کیښوده ویی ویل : راشه لاس دی ومینځه.

سلمان راپورته شو وړاندی ولاړ او یوه نوکر په پتنوس کی ډوډی راوړه، جمیل د هغه لاس پری ومینځل ویی ویل:

ماته له بیرون نه د ډوډی راوړو اړتیا نه وه، شاگردانو چی د حامد بن زهره د راتلو خبر اوریدلی دی بهر ته وتلی دی او د هغوی ډوډی ځای په ځای پاتی ده.

نوکر پتنوس پر سطرنجی کیښود او بهر ته ووت او سلمان او د هغه کوربه بیا هم یو بل ته مخامخ کیناستل.

جمیل له پتنوس نه ټوکر لری کړ ویی ویل : بسم الله کړی!

سلمان تری وپوښتل : تاسو یی نه خوری؟

: ما د یوه دوست په کور کی ډوډی خوړلی ده.

: بیا دی هغه ملگری راوغواړه!

: هغه هم خوړلی ده.

سلمان: په خوراك بوخت شو، لا یی دوی گولی تر کومی تیری کړی وی چی په انگړ کی یی د چا د پښو غږ واورید څو دقیقی وروسته اویس په دروازه کی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرید ویی ویل:

جمیله! بهر راووزه! د محلی خو ساده خلك د حویلی مخی ته راغونډ شوی دی، چا دا آوازه گډه کړی ده چی حامد بن زهره دلته غلی شوی دی، هغوی دننه راتلو تینگار کوی، ما هغوی وپوهول چی دننه خوك نشته خو هغوی زما خبری اوریدو ته نه دی چمتو، ښایی ته هغوی وپوهوی.

جمیل چی بهر ته وتلو ویی ویل ته راځه! او چی دواړه ووتل ناڅاپه اویس دروازه پوری کړه او له شانه یی زنځیر کړه.

سلمان وارخطا راپورته شو او دروازی ته یی منډه واخستله هغه د دروازی د خلاصولو له ناکامی هڅی نه وروسته چیغی کړی : اویسه! جمیله! دا تاسو څه کوی دروازه خلاصه کړی!

خو هغو هیڅ ځواب وانه ورید، خو ځلی یی دروازی ته ډیکی ورکړی خو ټولی هڅی یی بی نتیجی وی، بهر دیوال ډیر پلن ؤ، د دروازی چوکات او پلی دومره مزبوتی وی چی سلمان په زور ازمویلو کی هیڅ گټه نه لیده.

له بهر نه د اویس غږ واوریدل شو: ښاغلیه! ته باید په زور د بهر راوتلو خیال پریږدی، کله چی په ښار کی د حامد بن زهره کار پای ته ورسیږی نو تا به د یوی شیبی څنډه پرته خوشی کړو.

سلمان چیغی کړی: احمقه! که د حکومت جاسوس او د حامد بن زهره دښمن نه وی نو زما خبره واوره!

: چی څومره دی زړه غواړی هومره کنځلی راته کوه خو هیڅ گټه نه لری، موږ ته دا امر شوی چی په البسین کی به هر نا آشنا خپل دښمن گڼی، او تاسو موږ ته سر تر پایه نا آشنایاست.

امکان لری زموږ په زړه کی ستا له خبرو راپیدا شوی شکونه غلط وی او وروسته به پری پښیمانه شو، خو اوس زموږ په مخکی له دی پرته بله مسأله نشته چی حامد بن زهره جومات ته ورسیږی. او اولس ته خپله وروستی وینا واوروی.

سلمان چیغی کړی: د خدای جل جلاله لپاره ولید. راوغواړی زه له هغه سره څه خبره کوم.

د ولید غږ اوچت شو : گوره تاسو به له ما سره په خبرو کی هم څه گټه ونه کړی. تاسو به په هر حال تر ماښامه همدلته پراته یاست. موږ د حامد بن زهره د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتگ اعلان ځکه کاوه چی له دی پرته د خلکو راټولولو بله کومه لاره نه وه، که نه نو موږ په هغو زیانونو ښه پوهیږو چی هغه ته د اولس د غدارانو لخوا ورپیښیدای شی. غداران به خامخا پوره هڅه وکړی چی د ده غږ له کومی زلزانه وزی، په ښار کی داسی خلك لږ نه دی چی په لږ تمه د هغه د وژلو لپاره تیار شی خو که ته د حامد بن زهره خیرغوښتونکی یی او د ده د سلامتی په اړه درسره اندیښنه ده نو ستا لپاره دا داد کافی دی چی د هغه سربښندویان له خپلو ذمه واریو څخه غافل نه دی. موږ هسی موهوم خطر هم له پامه نه دی غورځولی. داخبری می د دی لپاره درته وکړی چی زه شخصاً ستا په باب دوه زړی یم، اوس درته په ادب عرض کوم چی په داده زړه تر ماښام انتظار وکړه، زموږ او د ځان لپاره زیاته بد مزگی مه پیدا کوه، چی کله وخت راشی تا به هغه ته وړاندی کړو.

وروستی خبره می چی درته کوم یی دا ده چی تر ماښام د مخه ستا د دی کوټی نه هر ډول هڅی بی گټی دی. که ته د دروازی له چاکونو بهرته کتلی شی نو اته تنه وسله وال به وگوری ته به خامخا دانه خوښوی چی د دوی په لاس دی بی گناه وینی تو یی شی، خدای پامان.

سلمان په دردناکه لهجه وویل : ولیده! د خدای جل جلاله لپاره زما یوه خبره واوره، زه د حامد بن زهره دوست یم د هغه زوی سعید او نوکو یی جعفر ما پیژنی، که له ماښام نه وړاندی له هغوی نه د کوم یوه سره ستا د خبرو فرصت برابر شو نو هغوی ته خامخا دومره ووایه چی پر هاشم اعتماد ونه کړی، هاشم د هغوی د کلی یو مشر دی.

زه د دی خبر وزکولو لپاره راغلی وم چی هغه له غدارانو سره ملگری شویدی. هغه په هیڅ صورت هم باید حامد بن زهره ته نژدی ورنشی.

ولید وویل : د دی مطلب دا دی چی ته د «اندراش» پر ځای د دوی له کلی راغلی یی او ستا لومړی خبره غلطه وه، په هر صورت زه د دی خبری ذمه واری اخلم که ماته فرصت برابر شو ستا دا پیغام به ورسوم. تر کومه چی په هاشم پوری اړه لری تاسو باید هیڅ اندیښنه ونکړی، په غرناطه کی تر هغه خطرناك دښمنان شته، او ته د هغوی په اړه ما له خپلو ذمه واریو نه را ایساروی خدا ی پامان! سلمان تر لږ ځنډه له دروازی نه د لری کیدونکو گامونو غږ اورید او بیا بی سیکه کیناست.

لږ ځنډ وروسته د هغه دا حالت ؤ چی کله به جگ شود دروازی د یوی پلی له

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاکونو به [illegible] د کتلو هڅه کوله او کله به یی د ناکراری په حال کی قدم واهه، له دی [illegible] د وتلو لپاره د ده په ذهن کی ډیر تدبیرونه راغلل او که هغه پردی خبره [illegible] درلودای چی دی به د ولید او د هغه د ملگرو له مرستی پرته حامد وموندلی شی نو له دی کوتی څخه د وتلو لپاره یی له لوی څخه لوی خطر قبلولی شوای.

د توری، خنجر او تومانچی [illegible] د باروتو بوی کڅوړه له ده سره وه، او په دی هم پوهیده چی د دیوال په [illegible] کی پر باروتو سوری جوړول گران نه دی. په دی کی خو خامخا خطر ؤ مگر [illegible] فطرتاً یو نه ویریدونکی انسان ؤ، هغه د ولید له دی گواښ څخه [illegible] چی بهر ته له راوتلو سره سم به د غشو په باران د ده هرکلی وشی.

د هغه ذهنی کیفیت [illegible] و چی کله به یی د یوی خطرناکی ارادی سره وینی په رگونو کی تودی [illegible] او بیا به ناڅاپه د ده د پریکړی قوت خواب ورکړ. ده به له خپل زړه څخه پوښتل [illegible] د حامد بن زهره په اړه د ولید او د هغه د ملگرو احساسات زما له احساساتو څخه توپیر لری؟ [illegible] هغوی د احتیاط سبب دا ندی چی په هر صورت یو ناپیژندوی یم. او دغه [illegible] له داسی حالاتو سره لاس او گریوان دی چی له خپل سیوری څخه هم ویریږی [illegible] که زه د دوی پرځای وای نو ایا زما چلن به د دوی سره توپیر درلود؟

او بیا به سلمان داسی احساسوله چی ولید یی په مخکی ولاړ دی او ورته وایی:

وروره! زموږ له تا سره هیڅ دښمنی نشته، موږ یوازی خپل مسئولیت ترسره کوو، او تا دا ولی گڼلی چی له تا پرته بل چا [illegible] حامد بن زهره ژوند گران نه دی؟

ستا په څیر د غرناطی یه زرگونو تنه د هغه [illegible] لتپه کی دی، په هغوی کی آزادی غوښتونکی هم دی او غداران هم، له موږ سره د دی ټولو د پیژندلو فرصت نشته، موږ یوازی دومره پوهیږو چی حامد بن زهره د قوم د ضمیر وروستی غږ دی، او د قوم مجرمان د هغه د وینو تږی دی. زموږ د اخلاص او د مسئولیت د احساس تر دی لوی بل ثبوت څه کیدای شی چی هغوی لا تر اوسه د ده ځای ونه موندلی شو.

د سلمان ذهنی خفگان ورو ورو لری کیده او نژدی یو سهال وروسته هغه په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بستره غحیدلی ؤ او د ډاډ احساس یی کاوه چی ده د خپل عقل او توان په اندازه خپل مسئولیت ترسره کړی دی. له دی زیات د ده له وسه وتلی خبره وه، او بیا لږ ځنډ وروسته خوب ورغی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

د البسین په جومات کی د حامد بن زهره غږ وکړنگیده:

: د اولس بچیانو! که د غفلت له خوبه ستاسو د راویښولو او له دی هدیری څخه ستاسو د راپورته کولو لپاره زما چیغو ته اړتیاوی نو زه د دی وروستی ذمه واری د ترسره کولو پوره هڅه کوم. ستاسو د آزادی د مړ ژواندو ډیوو لپاره نن وینی ته اړتیا ده، خو یو بوډا او کمزوری سړی تاسو ته له اوښکو پرته څه نشی درکولی، او یوازی د یوه تن اوښکی د یوه اولس د گناهونو کفاره نشی کیدای.

په دی نړۍ کی د کومی سیاسی اشتباه جبران ممکن دی، بایللی جگړی له سره گټل کیدای شی. ویجاړی کلاگانی بیرته جوړیدای شی. په تیارو شپو کی سرگردانه قافلی د سهار په رڼا کی خپلی لاری موندلای شی؛ خو یوه ټولنیزه گناه داسی هم ده چی هیڅ کفاره نه لری، او د لار ورکو قافلو لپاره یوه داسی شپه هم شته چی هیڅ سهار نه لری.

د غرناطی اولسه ! زه تاسو د هغی وروستی گناه څخه را ایسارول غواړم چی له هغی وروسته د اولسونو پر مخ د رحم او کرم دروازی تړل کیږی.

زه تاسو د هغی توری شپی له هیبتونو خبرول غواړم چی هیڅ پای نه لری.

د یوه اولس وروستی گناه دا وی چی هغوی د ظلم پرخلاف د جگړی او مقابلی له حق څخه لاس واخلی، او له بده مرغه ستاسو مشران اوس په دی گناه ککړ شوی دی.

هغوی د خدای جل جلاله د رحمت دروازی د تل لپاره پر تاسو تړلی دی. هغوی راتلونکی ټولی هیلی زیندی کړی دی. هغوی هغه ذهنی او خلاقی حصار مات کړی دی چی بی وسه او مظلومو خلکو ته د پناه وروستی مقام وی.

که د دی گناه سزا ستاسو تر موجوده نسل پوری محدوده وای نو زه به دومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندیښمن نه وای خو ستاسو واکمنو هغه ټولی ډیوې مړې کړې دی چې ستاسو راتلونکو نسلونو ته د سلامتی لاره وربښودلای شی.

په یاد ولری! کله چی دوی د غـوناطی راتلونکی، ستـاسـو آزادی او بقـا دښمنانو ته وسپاری نو ستاسو د دردونو او مصیبونو نه ختمیدونکی شپه به پیل شی. زما اروا د هغی شپی د تیاروله تصور نه په لړزه شی.

دوستـانو ! مـاته پر هغـه تړون د څه ویلو ضـرورت نشتـه چی تاسـو یی د راتلونکی د امن او خوښی ضـمانت گنی، دا د هغی ښلا د څیری ښکلی پرده ده چی وینی زبیښونکی لاس یی ستاسو تر شاه رگونو پوری رسیدلی دی.

کـه تاسـو دا گنی چی د پسونو په څیر به د لیوانو په څنگ کی هوسۍ ژوند وکړی نو زما له تاسو سره د خبرو هیڅ اړتیا نشته، خو که د انسانیت له تیرو پیښو څخه څه درس اخستلی شی نوزه به په وار وار وایم چی تاسـو د هغه دوزخ دروازی ټکوی چی د بی لاری او ذلت وروستی پړاو دی. له مـا سره یوازی د دی خبری اندیښنه نه ده چی تاسو به د هغه دوزخ په اور کی خوړین شی بلکی زه وینم چی ستـاسـو راتلونکی نسلونه به هم کلونه بلکی تر پیـړیو پوری د دی دوزخ خاشاك وی.

تاسو یوازی د ژوندی پاتی کیدو لپاره د دښمن پر غـلامی منلو راضی شوی یاست، خو ستاسو زامن او لمسیان به په لاسو کی د غلامی پرکړیو پرویاړ برسیره له خپلو بادارانو څخه د ژوندی پاتی کیدو حق نه شی ترلاسه کولی.

زما سره یوازی دا اندیښنه نه ده چی تاسو به په ډیره بده غلامی مجبور کړی بلکی دا وینم چی تاسو به دخپلو ارواو او بدن له ټولو آزادیو څخه په محرومی برسیره هم د ژوندی پاتی کیدو حق دار نه شی گڼل کیدای.

تاسو د قسطلی او ارغون د سرتیرو ظلم لیدلی دی خو تر اوسه پوری مو د کلیسا د پادریانو بی رحمی نه ده لیدلی. تاسو د احتساب د اداری هغه شکنجه ځایونه نه دی لیدلی چی په اوسپنـزو شکنجو کی راگیـر انسـانان په نه کړیو کـ هونو اعتراف ـ محبور وی. تـ : اور په سکروټو د ډاډه شویو خلکو کریږی ـ ی اوریدلی خو : : هر څه . ـ

په غونډه کی څو ـ حـاسانی ـ ـ او چیغه یی وکړه : ابو عبدالله غدار دی! ـ القاسم د دښمن جاسوس دی. : بیا د جومات له هر گوټ نه د هغوی پرخلاف نوری چیغی راپورته شوی. له څو شیبو سکوت وروسته د حامد بن زهره غږ بیا

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوچت شو:

زماعزیزانو! ستاسی چیغی هغوی سمی لاری ته نشی راړولای، هغوی د امن په لټون پسی د هدیری دروازی ټکوی، د هغوی جګړی د خپل اقتدار لپاره دی، ابو عبدالله خپل زړه ته په دی دوکه ورکولی شی چی ده ته به د خپل خیانت انعام ورکړل شی. د هغه وزیر او نور چارواکی هم په دی ځان تیر ایستنه مبتلا کیدای شی چی د بادارانو بدلون د دوی پر راتلونکی اغیزه نه کوی. او دوی به له ابو عبدالله څخه وروسته د فردیناند خدمتګاران وی او د خپل سر او مال ساتنه به وکړی. او بنایی ځینی د دین هغه مفتیان چی د خپلو بد عمله او نا اهله چارواکو د هیلو په چوکاټ کی د دین د احکامو په اچولو عادت شوی دی، همدا فکر وکړی چی د زمانی نوی حالات د الهی احکامو د نوی تعبیر، غوښتنه کوی، اوس به دوی د ابو عبدالله پر ځای د فردیناند د چپنی ښکلول د وضعی سره سم ګنی، خو ستاسو جګړه د خپلی بقا او آزادی جګړه ده، دا هغه انسانی مسئولیت دی چی د تیښتی هره لاره یی پر بشپړه بربادی پای ته رسیږی.

که تاسو د انسانیت د لوړو هدفونو څخه مخ واړاوه، که تاسو له اسلام نه کاږه شوی نو یوازی د حیواناتو په څیر د ژوندی پاتی کیدو لپاره هم باید له هغو ځناورو سره جګړه وکړی چی ستاسو د وینو له څښلو، د غوښو له ټکولو او د هډوکو له شپیللو څخه وړاندی دا ډاډ ترلاسه کول غواړی چی تاسو بشپړ د دوی په منګولو کی ایسار شوی یاست، او ستاسو په زړونو کی هغه حیوانی شعور هم نه دی پاتی شوی چی کمزوری وزی هم ښکرغورځولو ته اړی کړی.

غرناطه د اندلس د مسلمانانو وروستی مورچل دی، دا هغو مجبورو او تر جبر لاندی انسانانو ته هم وروستی د امید، ځای دی چی په قرطبه، بلنسیه، اشبیلیه، طلیطله او د شمال په نورو سیمو کی یوازی په دی اسره ژوند کوی چی له دی ځایه به کوم مجاهد میړه راښکاره شی او د هغه د ارادی او عزم په رڼا کی به د غلامی تیاری لری شی.

خو چی کله دښمن ستاسو پردی وروستی مورچل او پناه ځای هم برلاسي شی. نو د اندلس په ساره او اوږدو کی به د هغو لکونو انسانانو لپاره هیڅ د پناه ځای نه وی.

تاسو پر دی خبره باید خوښ نه شی چی د ترون شرطونه نرم دی. او د آزادی له معاملی وروسته به تاسو د خپلی شانداری ښکلی، مال او دولت ، ځمکی او

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښتو نه وژغوری.

په یاد ولری!

کله چی دښمن پردی ډاډه شو چی ستاسو د حڅواك او زور ټول بوټی وچ شول، ستاسو د هیلو ټولی ډیوی مړی شوی او ستاسو ارواوی نوری د کوم ظلم پرخلاف بغاوت نشی کولی نو بیا به دی بلا ته د مکر او فریب تر پردو لاندی دخپلی خیری د پټولو اړتیا نه وي.

بیا به تاسو د وحشت او ځناورتوب هغه سیلاو وگوری چی د ځمکی پر مخ به تر اوسه پوری کوم شوم نه وی لیدلی. د دغه ترون د ښکلیو الفاظو معنی به بدله شی، هغه وخت به تاسو دا احساس کړی چی د ظلم او وحشت د اور په سکروټو مو د امن د گلانو گومان کړی ؤ او ځولی مو تری ډکی کړی وی.

زما یوازی پردی اندیښنه نه ده چی ستاسو مدرسی به وتړل شی، ستاسو کتابتونونه به وسوځول شی، او جوماتونه به مو په کلیساگانو بدل شی، بلکی زه خو دا وینم چی د مرگ او تباهی د لاری هر نوی پړاو به مو له پخوانی څخه ډیر زیات تیاره وی.

بیا به د راتلونکی تاریخ لیکونکی ستاسو د ویجاړو شویو ښارونو د کنډوالو په لیدو وایی چی دا کنډوالی د هغه بد مرغه اولس یادگار دی چی د اسمان تر څنډو د عروج څخه وروسته یی د ذلت او پستی لاره غوره کړی وه.

دا د هغه قافلی وروستی پړاو دی چی لاربښوونکو یی پر خپلو سترگو پټی تړلی وی. دا د هغه قوم هدیره ده چی په خپلو لاسو یی خپلی مری خپه کړی وی.

زما دوستانو! له مانه دا پوښتنه په وار وار شویده چی ما د سمندر نه پوری غاړی وړونو څخه څه پیغام راوړی دی. زما ځواب دا دی چی که د غرناطی اولس د عزت لاره غوره کول غواړی او د الله تعالی له رحمت څخه مایوسه نه وی نو زه دا تسلی ورکولی شم چی د اسلامی نړۍ ټولی خواخوږی به له دوی سره وی. که تاسو د دین په حصار کی پناه واخستله او نړۍ ته مو دا ثابته کړه چی په اندلس کی د کفر او اسلام وروستی جگړه پیل شوی ده او تاسو به د فتحی او یا شهادت نه پرته بله لاره نه غوره کوی نو تاسو به بی ملاتړه او مرستندویه پاتی نه شی.

مسلمانان به ستاسو ملاتړ خپله فریضه وبولی یوازی افریقایان نه بلکی د ترکانو هغه ستره پاچاهی به هم ستاسو تر شا دریږی چی د بیرغ سیوری یی د دجلی او فرات له سیندونو څخه د دانیوب تر سینده پوری غځیدلی دی. که تاسو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلو قربانیو او خپلونه ماتیدونکو ارادو په سبب د غرناطی د آزادی جګړه د کفر او اسلام معرکه ثابته کړای شوه نو د روم له سمندرګی څخه به د اندلس ساحل ته د ترکانو د سمندری بیړیو په رارسیدو کی هیڅ ځنډ ونه شی.

خو که تاسو مایوس او نا امیده شوی او یا مو داسی وګڼله چی د نورو مرستنه ستاسو د خپل قوت بدله کیدای شی نو هیڅوك به هم ستاسو مرستی ته رانشی.

تاسو که د بیرون مسلمانانو ته دننه لاره ورښیی نو لومړی د خپلو وینو ډیوی بلې کړی، خو که تاسو د مرګ په خوب ویده شوی نو هغوی به پر تاسو په دی هدیره کی غږونه کړی.

په دی وخت کی یو سړی جګ شو ویی ویل : ښاغلیه! زه ستا هره خبره منم، خو که یی تاسو ګستاخی نه بولی نو دا پوښتنه کوم چی تاسو د هغو بندیانو په اړه څه فکر کړی دی؟

د جومات له هر ګوټ څخه د پاریدلیو خلکو غږونه را اوچت شول : کینه! چوپ شه! دی وباسئ، دا د حکومت جاسوس دی، حامد بن زهره دواړه لاسونه اوچت کړل او په لوړ غږ یی چیغه کړه:

ښاغلیو! تاسو مه راپاڅیږی، زه د ده پوښتنی ته ځواب ورکولای شم، تر اوسه ما خپلی خبری پای ته نه دی رسولی. خلکو یو د بل د چوپولو هڅه کوله.

حامد بن زهره لږ ځنډ چوپ ؤ او بیا یی پوښتونکی ته مخ واړاوه:

زما وروره! دا پوښتنه واقعاً ډیره مهمه ده، او زه یی د ځواب نه ډډه نه کوم. خو زما سره تر دی ډیر مهم یو بل سوال دی، او هغه دا چی هغو کسانو چی د دښمن د خوښی ترلاسه کولو په خاطر بندیان سینتافی ته واستول هغوی د قوم په اړه څه فکر کړی ؤ؟

زه هغه زلمی نه تورن کوم چی ستاسو تش په نامه واکمنو او لارښوونکو د یوی شرموونکی پیښی د بشپړیدو په خاطر دښمن ته ورسپارلی دی. هغوی ته یی دا دوکه ورکړی ده چی که تاسو څه موده د دښمن په لاس کی یرغمل پاتی کیدل ومنی نو هغوی به ډاډه شی او ستاسو اولس به د تیاری فرصت ترلاسه کړی.

اوس ستاسو په ذهن کی دا خبره اچوی چی که تاسو ډله ایزی ځان وژنی ته چمتو نه شی او بیرته مو جګړه پیل کړه نو ستاسو هغه ورونه به بیرته رانشی خو موږ به دغه دسیسه بریالی کیدو ته پری نژدی.

دوستانو! هغه څلور سوه تنه ځوانان د غرناطی د پوځ د ژوند ارواوه. خو د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی بیرته راوستل د هغوی له وسه وتلی ده، اوس یوازی ستاسو همت او اراده او ستاسو عزیمت هغوی بیرته راوستلای شی. اوس تاسو باید عملی ثبوت وړاندی کړی چی د اندلس پر خاوره د آزادی د ژوند حق لری. او که مو د پسونو لاره غوره کړه نو وینی ځښونکی لیوان به مو ووژنی.

زما هیوادوالو! د اوربند د تړون کوم شرطونه چی ماته معلوم شوی دی، د هغو له مخی د وسلی ایښودلو او یا د جګړی د بیا پیلولو د پریکړی لپاره او یا ورځی مهلت ایښودل شوی دی، خو دا یوه دوکه وه، کومو غدارانو چی خپله راتلونکی له فردیناند سره تړلی ده هغوی دا ډاډ ورکړی ؤ چی د اویا ورځو له پوره کیدو څخه د مخه به داسی وضعه جوړه کړی چی د اولس په زړونو کی به د جګړی حوصله پاتی نه شی.

ماته معلومه شوی ده چی د اولس غداران اوس په الحمرا کی راټول شوی دی، له هغوی نه دا لری نه ده چی نا څاپه دښمن ته د ښار دروازی خلاصی کړی، او تاسو ته باید دا معلومه وی چی تاسو غلامان شوی یاست. ځکه خو تاسو باید د دوی له دسیسو څخه یوه شیبه هم غافل پاتی نشی.

زه همدا نن غرناطی ته رارسیدلی یم، ماته د هغو خلکو د مشورو ضرورت دی چی په جنګی امورو تر ماښه پوهیږی. د حال او راتلونکی له خطر څخه ستاسو خبرول زما لومړنی ذمه واری وه او تاسو شاهدان یاست چی ما د خپل توان او استعداد سره سم خپله ذمه واری تر سره کړه.

د خبرو په پای کی حامد بن زهره لاس په دعا اوچت کړل بیا د البسین خطیب جګ شو ویی ویل:

ښاغلیو! اوس د ښار مشران په یوه ځای کی را غونډ شوی دی او ستاسو د عالیقدر لارښود انتظار کوی ځکه خو حامد بن زهره رخصت درڅخه غواړی، زه له تاسو څخه غواړم چی ده ته لاره ورکړی او له شانه مه ورپسی زغلی، یوازی څو تنه ملګری به یی ورسره ولاړ شی، د جومات نه بهر هم د ده د ساتنی لپاره کسان شته، اوس د ماسختن لمانځه وخت دی تاسو ډاډه پر خپلو خپلو ځایونو کښینی.

لږ څنډ وروسته حامد بن زهره له جومات څخه ووت او په یوه بګی کی سپور شو.

* * * * *

سلمان چی له خوبه را ویښ شو په کوټه کی تیاره خپره وه، هغه په بیړه جګ

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو د کوټی دوره په لوری ولاړ، او له درزونو څخه یی بهر ته وکتل، خو په انګړ کی هم تیاره وه، له یوه لوری د خلکو غږونه راتلل خو سلمان یی خبری نه شوای اوریدای. لږ څنډ وروسته هغوی په څه خبره په کړس کړس خندل، د سلمان لږ او ډیره پاته اندیښنه هم لری شوه، په ډاډه زړه یی دیوال ته تکیه وکړه او کیناست، د ورځی په حالاتو یی فکر کاوه او ذهن ته یی ډول ډول خیالونه راغلل:

آیا دا امکان لری چی عاتکی کوم سړی لیدلی ؤ هغه د دی د پلار د وژونکی سره په څیره کی ورته وی او عاتکی د کومی فرضی اندیښنی په سبب زه په پریشانی کی غورځولی وم؟

که زه حامد بن زهره ته ور رسیدلی وای هم دا څه وړ ممکنه وه چی ما د یوی نجلی پیغام ور رسولی وای او د یوی داسی فریضی څخه می ایسار کړی وای چی د هغی لپاره هغه هر ډول خطر قبلولو ته تیار ؤ؟

ولید رښتیا وویل : په غرناطه کی د حامد بن زهره سر ښندونکو او ملاتړ کوونکو څخه د قوم د غدرانو هیڅ خبره پټه نه وه، د هغوی ترتیبات دومره بشپړ وو چی که ما د عاتکی پیغام ورسولی وای هم د نورو ترتیباتو نیولو ضرورت نه ؤ، ما تر دی زیات نور څه کولی شوای؟ ښایی په دی کی څه غوره والی وی چی هغوی زه یو شکمن سړی وګڼلم او دلته یی بندی کړم.

بیا هغه په تصور کی له عاتکی سره خبری کولی:

ناپوهی نجلی! تا هسی زه پریشانه کړم، تا دا ولی ګڼلی وه چی هغه حق پال چی په غرناطه کی د قوم غدارانو ته چیلنج ورکوی او د فردیناند پر خلاف د جهاد د اعلان حوصله لری ستا د کاکا ګسیسی څخه به وویریږی او خپله لاره به بدله کړی؟

دده پوره باور ؤ چی ولید به د ده پیغام حامد بن زهره ته رسولی وی. او هغه چی له جومات څخه وزګار شی یا به پخپله دلته راشی او یا به ما ور وغواړی.

تر یو ساعت پوری نور انتظار څخه وروسته هغه بله ناکراری احساس کړه:

آیا دا امکان لری چی ولید زما د پیغام رسول ضروری نه وی بللی او هغه چی له وینا څخه وزګار شوی وی له غرناطی څخه وتلی وی. او بیا هغو غدارانو چی په غرناطه کی یی له څه ټکر څخه ویره احساسوله په لاره کی د هغه د درولو هڅه کړی وی؟

نه نه! داسی نشی کیدای! داسی باید ونشی، دغه بدمرغه اولس حامد بن زهره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اړتیا لری. هغه بایدژوندی واوسی.

بیا یی په انګړ کی د بوټونو غږ واورید، او لږ څنډ وروسته چا دروازه خلاصه کړه، سلمان جی بهر ته ورووت، د غوسی پرځای یی په ګیله منه لهجه وویل: تاسو ظالمان هم یاست او ساده ګان هم.

په ځواب کی د جعفر غږ اوچت شو: ښاغلیه زه جعفر یم، او زما باور نه کیده چی ته به غرناطی نه را رسیدلی وی. د جعفر په لیدو د سلمان توله غوسه سړه شوه، هغه زر ور وړاندی شو تر مټ یی ونیو او له نورو پنځو کسانو څخه یی یوی ګوښی ته کړ په ټیټ غږ یی تری وپوښتل:

هغه به په خیریت وی؟

هوکی د الله احسان دی، زه افسوس کوم چی تا یی وینا وانه وریدله، که ماته دمخه احوال راغلی وای نو دلته به راتلم او راسره بیولی می، ولید هغه وخت سعید ته ستا خبره وکړه چی موږ له جومات څخه راوتلو. سعید پر دی ډیر خفه ؤ چی ته غرناطی ته راغلی یی، که له خپل پلار سره د هغه موجودیت ضروری نه وای نو سمدستی به دلته راتلو. اوس هغه پر ما ټینګار کړی دی چی ولید دوی ته دی ورسوم او سهار وختی له تا سره کلی ته روان شم. ولید دا غوښتنه هم کړی ده چی زه د ده له خوا له تانه بخښنه وغواړم.

: هغه چیرته دی؟

: هغه هم له هغوی سره په بګی کی سپور شو.

: هغوی چیرته ولاړل؟

: د کوم دوست کره ولاړل خو اوس ستا لیدل ورسره ممکن نه دی. هلته د غرناطی د مشرانو غونډه ده او هغه به تر ډیره مشغول وی. سعید ویل چی د پلار جان اندیښمن کول ضروری نه دی. هغه چی وزګار شی پخپله به درته راشی، راحه چی زه تا د ولید دوی کره ورسوم.

زه بل لور ته روانیږم.

ستا آس چیرته دی؟

. ما خپل آس د جنوبی دروازی څخه لږ لری په یوه سرای کی پریښی دی. د سرای د خاوند نوم عبدالمنان دی، هغه به زما انتظار کوی.

جعفر وویل : زه عبدالمنان پیژنم، هغه یو مخلص سړی دی، تا که د هغه سرای ته په رسیدو ویلی وای چی د حامد بن زهره دوست یم نو دومره له پریشانیو سره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نه وی مخ شوی. هغه تا ته دا ډاډ درکولی شوای چی هغه ته په غرناطه کی هیڅ خطر نشته، اوس راځه چی تا د ولید کور ته ورسوم، بیا به دی په اس پسی څوك واستوم.

سلمان وویل : که تاسو عبدالمنان اعتمادی بولی نو ایا دا غوره نه ده چی زه هم سرای ته ولاړ شم او هلته د حامد د هدایت انتظار وکړم. که ماته د بیرته ستنیدو اجازه شوه نو چی سهار شو له همغه ځایه به ولاړ شم، اوګوره ستا خو پوره باور دی چی په غرناطه کی حامد بن زهره ته څه خطر نشته؟

جعفر ځواب ورکړ: که تا د هغه له وینا وروسته د خلکو احساسات او جوش لیدلی وای نو د دی پوښتنی ضرورت به دی نه ؤ احساس کړی. اوس د ښار داسی وضعه ده چی که بوازی څوك پر سرك روان وی هم غداران به د حملی جرئت پری ونکړی. خو زما دا ګومان دی چی هغه به په غرناطه کی ډیر پاتی نه شی. خو تا دا ونه ویل چی ته د هغه د هدایت پرخلاف دلته ولی راغلی او د هاشم په اړه تا ته څه وړ معلومه شوه چی هغه کوم خطرناکه لوبه لوبوی؟ سلمان لنډه کیسه ورته تیره کړه، جعفر له لږ چورت وروسته وویل:

: موږ چی دلته راغلو هاشم مو نه دی لیدلی، که هغه غرناطی ته راغلی وای نو د حامد بن زهره تلاش به یی خامخا کاوه، بیا دا خبره هم زما ذهن ته رانه غله چی کله حامد بن زهره غرناطی ته د تلو اراده ظاهره کړه هغه په وار وار ورته ویل چی اوس دی د تلواراده وځنډوه، که هغه له غدارانو سره ملګری شوی وای نو د هغه د ژوند او سلامتیا په اړه دومره اندیښمن ولی ؤ؟ زما په ګومان دا ټولی خبری د عاتکی هسی تشویش او وهم دی. که د هغی اندیښنی رښتیا وی هم موږ ته د ډیر تشویش ضرورت نشته، نن د اولس هر غدار د حامد بن زهره د وینو تږی دی که هاشم هم له هغوی سره ملګری شوی وی نو څه فرق نه کوی؟

حامد بن زهره په غرناطه کی خپل مسئولیت سرته رسولی کله چی هغه د جنوب په لور وخوځیږی نو قبایل به ورسره وی.

سلمان وویل : ماته معلومه ده چی هغه به د ځان د خطر په اړه اندیښنه ونه کړی خو ما له عاتکی سره وعده کړی ده چی زه به یی پیغام ور ورسوم. اوس که تاله هغه سره ونه لیدای شوای لږ تر لږه سعید ته دا خبره ور ورسوه.

جعفر ځواب ورکړ: ته ډاډه اوسه زما له لوری به هیڅ تنبلی ونه شی. سعید په وار وار پر دی ټینګار کاوه چی دلته باید څوك ونه پوهیږی چی ته څوك یی په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرناطه کی له حامد بن زهره څخه ستا لری ساتل هم په همدی خاطر دی. ستا په زړه کی داسی تیره نه شی چی هغه اوس له کومو خلکو سره گوری نو تر تا زیات ارځښت ورکوی، ولید هم په خپلو کړو وړو ډیر خفه او پښیمانه ؤ او له تاسو څخه یی بخښنه غوښته.

: ولید خپله ذمه واری پوره کړی او زما له هغه څخه هیڅ گیله نشته، خو زه له تانه یوه ژمنه غواړم.

: وفرمایی!

که حامد بن زهره ناڅاپه له غرناطی څخه د وتلو اراده وکړه نو ماته خامخا خبر راکړه، زه غواړم چی هغه خپل کور او یا کوم بل خوندی ځای ته نه وی رسیدلی ورسره وم.

: زه دا وعده کوم.

: زه به دی انتظار کوم

* * * * *

لږ څنډ وروسته سلمان له دوو ځلمیانو سره د سرای په لور روان ؤ. له تنگی کوڅی څخه ووتل او په پراخ سرك ځای ځای دوی د هغو خلکو ډلی لیدلی چی د ابو عبدالله او ابو القاسم پر خلاف یی چیغی وهلی. له خپلو ملگرو څخه یی چی پوښتنه وکړه ورته معلومه شوه چی د غرناطی اولس د غدارانو پرخلاف د مظاهری لپاره د الحمرا په مخکی راټولیږی. سرای ته نژدی یی په یوه پراخ چوك کی ډیره لویه غونډه ولیده، ده خپلو ملگرو ته وویل : نور تا سو زحمت مه باسی، ماته لاره معلومه ده.

څو دقیقی وروسته چی دی د سرای پر درشل ورننوت عثمان دننه ولاړ و، هغه ده ته هر کلی ووایه او ویی ویل : ښاغلیه زه ستا په انتظار وم، د سرای مالك هم ستا په باب زیات په اندیښنه کی ؤ. هغه ماته دا حکم کړی چی ستاسو تر راتلو په دروازه کی ودریږم.

: هغه چیرته دی؟

: هغه د حامد بن زهره خبرو اوریدو ته البسین ته تللی ؤ او اوس ښایی په کوم جلوس کی شامل شوی وی الحمرا ته به تللی وی، هغه ښایی هلته ډیر څندونه کړی که ماته معلوم وای چی ته دومره ناوخته راځی زه به هم خامخا البسین ته تللی وم، ته د وینا له اوریدو وروسته راغلی؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: نه! افسوس چی ما د هغه وینا وانه وریدای شوه!

: راځه، ته به شپه همدلته تیروی که نه؟

سلمان له هغه سره روان شو ویی ویل : کیدای شی زه شپه همدلته تیره کړم خو تر اوسه پوری می دا پریکړه نه ده کړی، زه د یوه ملګری په انتظار یم، کله چی هغه راشی زه به یی په مشورو عمل کوم.

هغه بهر د درشل نه تیر شو او انګړ ته ورننوت عثمان یوه نوکر ته غږ وکړ: ته د میلمه لاسونه ومینځه پاس یی بوزه زه ډوډی ورته راوړم.

سلمان وویل : د ډوډی ارتیا نشته، یوازی د اوداسه لپاره اوبه راوړه.

عثمان وویل : ښاغلیه : د سرای مالك ستا لپاره په کور کی د ډوډی تیارولو امر کړی ؤ، تاسولږ خامخا وخوری که نه نو هغه به هم خفه شی او د کور نور غړی به یی هم، تاسو اودس او لمونځ وکړی وروسته به زه ډوډی درته راوړم، راشه زه غلسخانه دروښیم.

* * * * *

د پاسنی پور هغه کوټه چی سلمان پکی ؤ د درشل د لویی دروازی پر سر وه چی یوه دریځه یی بهر سرك لوری ته خلاصیدله. عثمان ده ته یوه ښکلی قالینه وغوړوله او بهر ته ولاړ.

سلمان چی لمانځه ته اوچت شو نو د کړکی نه یی لږ لږ ځنډ وروسته د اسونو د پښو ترپهار اوریده، وروسته بیا چی دی له لمانځه نه وزګار شو نو د سرك له لوری یی د څو تنو غږونه واوریدل، ورجګ شو کړکی یی خلاصه کړه او لاندی یی وکتل، څو کسان د سرك په یوه او بله خوا ولاړ وو او خبری یی کولی. یوه تن وویل:

وروره هغه غدار ؤ، او زما باور دی چی هغه ښار پریښود او بهر ته تښتی، وګوره هغه نیغ دروازی لوری ته روان دی.

دوهم تن وویل : وروره! غداران له څو ورځو راسی له کورونو د وتلو جرئت نشی کولی. امکان لری هغه د حامد بن زهرهٔ سګری وی او د څه کار لپاره یی استولی وی.

دریم وویل : د حامد بن زهرهٔ سګری دومره بی غیرته نه دی چی د غرناطی پر سرکونو هم پر حیدو ځیرو پردی ر چپری کړی ' و ب دا کله کیدای شی چی د شپی په مهال د درو ری ساتر کی دروازه ورته خلاصه کړی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلورم وویل : نن د حامد بن زهره د یوه وړوکی خدمتگار لپاره هم څوك دروازه نشی تړلی، پهره دارانو ته دا معلومه ده چی نور وضعه بدله شوی ده، که هغوی غداران وای نو هغوی له دی دروازی څخه د وتلو پر ځای باید سینتهافی ته تللی وای، ځکه چی هغوی ته یوازی فردیناند پناه ورکولی شی.

بیا یو بل غږ واوریدل شو: وروره! تاسو هسی وخت تیروی راځی الحمرا لوری ته ور شو. راځی!!

* * * * *

سلمان دریځه بنده کړه او پر کرسی کیناست، عثمان دروازه وتړکوله او بیا کوټی ته ور ننوت او بیا یی د ډوډی پتنوس د هغه په مخ کی په یوه وړوکی میز کیښود.

سلمان وپوښتل : عثمانه! تا په سرك څو تنه سپاره ولیدل؟

: هوکی! ما له سرای نه د وتلو په وخت کی دری ډلی ولیدی چی ټول شمیر یی د شلو تنو په شاوخوا کی ؤ هغوی ټولو پر مخونو نقابونه غوړولی وو. که شپه نه وای نو ما به په هغوی کی کوم یوله اس څخه خامخا پیژندلی وای، ما ستا له راتگ څخه لږ وړاندی هم اته تنه سپاره ولیدل چی د ښار د دروازی په لور روان وو.

: آیا دا امکان لری چی هغوی په څه کار پسی وتلی وی او پهره دارانو دروازه ورته خلاصه کړی وی؟

عثمان ځواب ورکړ : ماته هم دا خبره عبجیبه ښکاری... د شپی له خوا یوازی هغو خلکو ته دروازه خلاصیږی چی له کوم افسر سره یی شخصی اړیکی وی، خو نن هغوی د ورځی هم دروازه بنده کړی ده.

که په لاره کی زموږ لیده کاته نه وای شوی او تاسو د سرای مالك ته زما په باب یادونه نه وای کړی نو ښایی چی تر اوسه به همالته پاتی وم.

: نو د دی مطلب دا دی چی ماته نا څاپی له ښاره د وتلو ضرورت شی عبدالمنان راسره مرسته کولی شی.

: هوکی د پهره دارانو مشر له هغه سره پیژنی، نن د هغه په واسطه زما په شمول نورو خلکو ته هم ښار ته د ننوتلو اجازه وشوه.

سلمان وویل : ایا ته دا معلومولی شی چی کوم سپاره همدا اوس له دی ځایه تیر شول هغوی ته د ښار دروازه خلاصه کړای شوه که نه، که هغوی د حکومت

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلك وی نو ښایی پهره دار درته څه حال ونه وایی، خو دا امکان لری چی هلته شاوخوا چا دوی له دروازی نه بهر ته د وتلو په حال کی لیدلی وی.

: که دا ضروری وی نو زه به سمدستی ووزم او دا معلومات به راوړم.

: ته زما آس درسره بیولی شی!

: نه ښاغلیه ! د اس ضرورت نشته زه همدا اوس بیرته راستنیږم.

عثمان په منډه له کوټی نه ووت او سلمان د ډوډی څخه څو غړی په خوله کړی، یا جګ شو، په کوټه کی یی قدم وهل پیل کړل، لږ څنډ وروسته هغه لری د نالندی او بریښنا ګرزهار اوریده.

عبدالمنان کوټی ته ورننوت او ویی ویل : د خدای شکر دی چی ته راغلی، ماتر ماښامه ستا انتظار کاوه، بیا می دا ګومان وکړ چی ښایی ته به د حامد وینا وری او بیا به راځی.

ما د هغه د وینا اوریدو فرصت ونه موند، سلمان څواب ورکړ.

عبدالمنان د هغه په مخکی کیناست ویی ویل : دا وینا تا باید خامخا اوریدلی وای. ما داسی احساسوله چی د ده له ژبی د موسی بن ابی غسان فریاد اورم هغه د یوی ډوبیدونکی کښتی د ماڼو وروستی فرض ادا کړل.

: آیا ستا هیله شته چی د ده له دی وینا وروسته به د غرناطی خلك را په خود شی؟

عبدالمنان تر لږ څنډه سر په ګریوان شو او بیا یی څواب ورکړ: سمدستی دی پوښتنی ته څواب ډیر ګران دی. تر کومه ځایه چی د خلکو د خوځولو او د راتلونکو خطرونو څخه په خبرولو پوری اړه لری نو هغه خپل فرض ادا کړی دی. بیا هم د ده دوینا په وخت کی ماته دا خیال په وار وار ذهن ته راتلو چی که بوه سړی د قوم د ګناهونو کفاره ادا کولی شوای نو د غرناطی پر خلکو به د موسی بن ابی غسان وینا بی اغیزی نه ثابتیدله آه په څومره دردناك غږ هغه ویل:

«موږ تر خپلی آزادی او د خپل راتلونکی نسل تر بقا څو چنده له خپل دولت، ځمکو، مینیو او باغونو سره مینه لرو، د آزادی مړه کیدونکی ډبوه د هغو وینو غوښتنه کوی چی زموږ د نیکونو په رګونو کی بی پریمانی دی ځمکی ته د پیړیو پیړیو سرلی ور وبخښل خو نن زموږ زینی په اوښکو بدلی شوی دی او زموږ په سینو کی د ژوند اوړونه مړه شوی دی.

که حامد بن زهره څو اونی دمخه دلته را رسیدلی وای او موږ ته یی د اسلامی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیوادونو له خوا د مرستی په باب کوم امیدوارونکی بیغام راوړی وای د دی اولس په سینو کی د ژوند د ولولو راویښول به بیا هم یوه معجزه وه، اوس ښایی پر نامعلومو امیدونو د تکیی کولو مهال هم تیر شوی وی. موږ دښمن ته د دی اجازه ورکړی ده چی زموږ پر ورمیږونو خنجر کیږدی اوس موږ ځانونو ته دا دوکه ورکوو چی ښایی زموږ شارگونه خوندی پاتی شی او یا مو که شارگونه غوځ شی هم موږ به ژوندی پاتی وو.

زموږ اخلاقی برجونه را نړیدلی دی. زموږ د ژوند او ځواك ټولی سرچینی زهرجنی شوی دی.

تاسو دا مه گڼی چی زه د غرناطی د امن خوښوونکو ملگری شوی یم، زما د کورنی اته تنه شهیدان شوی دی، او زه پردی خبره ویاړم چی زما یو ورور د اوربندله تړون نه وروسته دومره مایوسه شو چی له هغو غازیانو سره ملگری شو چی له ځلورو خواو را کلابند کیدو سره سره یی د خپلی خپلواکی بیرغ نسکوریدو ته پرینښود. هغه د ذلت د ژوند پر ځای د عزت مرگ غوره کړی دی، خوزه له هغه سره توپیر لرم زه یوازی ژوندی پاتی کیدل غواړم.

وضعی زه دی فکر ته اړ ایستی یم چی د کوم اولس واگی د ابو عبدالله او ابو القاسم غوندی خلکو په لاس کی وی چی مشرانو یی له دی ویری ځلور سوه بچیان د برغمل په توگه دښمن ته سپارلی چی خلك هغوی بیا په جگړه پیلولو مجبور نه کړی، نو د هغوی په زړونو کی د ژوندی پاتی کیدو هیله هم غنیمت ده.

د اندلس د مسلمانانو په تاریخ کی راتلونکی څو ورځی ډیری مهمی دی. زه ویریږم چی د حامد بن زهره وینا د تقدیر لخوا موږ ته وروستی جتکه نه وی.

له دی وینا وروسته به په غرناطه کی په هیڅ گوښه کی هم هغه په امن نه وی، د اولس غداران به د هغه دله منځه وړو لپاره له هیڅ گام اوچتولو څخه ډډه ونه کړی او که هغه ته څه پیښه وشوه نو پر اولس به هغه عذاب پیلړی چی نخښی یی را برسیره شوی دی.

د غونډی له پای ته رسیدو وروسته چی ما له کومو دوستانوسره خبری کړی وی هغوی ټول دی خبری ته اندیښمن وو چی د غرناطی اولس به په بوه وخت کی څه ډول د بهرنیو او داخلی دښمنانوسره وجنگیږی. د کوم قوم لپاره تر دی لوی عذاب بل کوم دی چی د هغوی د آزادی ساتونکی د دښمن د پوځ لومړنی صف جوړ کړی؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالمنان تر لږ څنده نور هم د قوم د غدارانو د دسیسو په اړه خبری کولی بالاخره جگ شو ویی ویل :

: وبخښی ! ما دا هیر کړل چی ته یو میلمه یی او زما حیثیت د یوه سرای د مالك نه زیات نه دی، زه د لږ څنډ لپاره الحمرا ته حُم. که تاسو د غرناطی د اولس احساسات لیدل غواړی تاسو هم راسره ولاړ شی.

سلمان ځواب ورکړ: تاسو لږ صبر وکړی ما عثمان په څه کار پسی لیږلی دی، زه دلته د یوه بل چا په انتظار هم یم.

عبدالمنان بیرته پر کرسی کیناست.

لږ څنډ وروسته عثمان ساه نیولی کوټی ته ورننوت او ویی ویل:

: بناغلیه هغوی له بناره بهر وتلی دی.

عبدالمنان وپوښتل : څوك له بناره بهر وتلی دی؟ عثمان د ځواب پرځای سلمان ته وکتل او هغه د مول وهلیو سپرو لنډه یادونه ورته وکړه.

عبدالمنان وویل : که دغه سپاره آزادی غوښتونکی وی او حامد بن زهره په څه کار پسی لیږلی وی نو زه یی زر معلومولی شم. خو که هغوی د حکومت جاسوسان وی نو په دی وخت کی د هغوی له بناره وتل دوه سببه کیدای شی چی زما ذهن ته راځی لومړی دا چی غرنیو قبایلو ته یی استولی دی چی د حامد بن زهره له ملاتړ څخه یی ایسار کړی، او دوهم دا چی حکومت د حامد بن زهره لاره بندول غواړی.

- مگر د پنځلس شل تنو لپاره د جنوب د ټولو لارو بندول آسانه نه دی.

سلمان وویل : خو دا هم امکان لری چی حکومت د دی لپاره تر اوسه دکوزو دروازو له لاری نور کسان هم استولی وی، نن به ټوله ورځ د سولی غوښتونکی آرام نه وی ناست، ځکه خو حامد بن زهره ته دا ویل ضروری دی چی د خپل حفاظت له بندوبست پرته د سفر خطر قبول نه کړی.

عبدالمنان جگ شو ویی ویل : ماته اجازه راکړه.

: ته چیرته روان شوی؟

: زه په دی تشویش کی یم چی سهار هغه روان نه شی ځکه د هغه خبرول ضروری دی.

: تاته معلومه ده چی هغه چیرته دی؟

: نه ما قصداً د هغه د څارلو هڅه ونه کړه، زما کاروبار داسی دی، دا خطرنه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شم قبلولی چی د حکومت جاسوسان په ځان پسی کړم. خو زما دا پیغام به خامخا هغه ته ورسیږی، زه به کوم داسی دوست وګورم چی د هغه د هستوګنی ځای ورته معلوم وی.

: ماته نه ده معلومه چی هغه به ستا پیغام ته څومره ارځښت ورکړی خو که تاسو ما هغه ته ورولی نو دغه ربړه به ډیره اسانه حل شی.

: ډیره ښه ده، زه هڅه کوم راځم!

سلمان جګ شو عثمان ته یی وویل : ته زما آس تیار کړه، امکان لری زه ناڅاپی روان شم، که څوك زما پوښتنی ته راغلل نو همدلته یی ایسار کړه.

عثمان.په منډه بهر ته وتوت څو شیبی وروسته سلمان او عبدالمنان په زینو کی ښکته کیدل چی دوی د یوی ګاډی غږ واورید. او چی دوی انګړ ته ښکته شول بګړ «ګاډی» هلته ولاړه وه او یو سړی تری راکوزیده، سلمان چی ولید غږ یی پری وکړ: جعفره!

جعفر په منډه ورغی او عبدالمنان ته یی له سلام وروسته سلمان ته وویل : هغه ماته دا حکم وکړ چی زه سبا ته کلی ته درسره ولاړ شم.زه چی له لمانځه نه وزګار شوم را به شم ته ځان تیاروه.

سلمان وویل : موږ د هغه په لټه پسی را روان وو اوس مو بیله ځنډه هلته ورولـه.

:مګر هغه خو...!

سلمان په اندیښنه وپوښتل : اوس د خبرو وخت نه دی بیړه کوه، که هغه چیرته لری وی موږ به په دی ګاډی کی ورشو، زه د دی خبری ذمه واری اخلم چی هغه به له تانه نه خفه کیږی.

جعفر یوی او بلی خواته وکتل او ورو یی وویل : ښاغلیه! په غرناطه کی ستا له هغه سره ملاقات امکان نه لری هغه له دی ځایه روان شوی دی.

: چیرته؟

: دایی ونه ویل چی چیرته خو ناڅاپی روانیدل یی ماته هم سوال وو. کله چی ما له تا سره ولیدل او بیرته ولاړم نو کور به یی په کور کی نه و یوه ملازم زه ډیر ښه پیژندلم هغه ماته وویل چی هغوی د الحمرا په لور ولاړل.

: د الحمرا په لوری؟

: هوکی! هغه ته دا خبر ور رسیدلی ؤ چی مظاهره کوونکی له قابو وتلی دی،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا خطرپیدا شویدی چی هغوی د امارت مانۍ ته اور واچوی. د مظاهره کوونکو د پوهولو لپاره ورغلی دی، او کوم خلك چی د ده د ملاقات لپاره ورغلی وو هغه هم ورسره تللی وو، په هغوی کی کوم یوه زما اس هم ورسره بیولی و. زه پلی پسی ورغلم هغه د الحمرا د دروازی په مخه کی وینا کوله، د خلکو د احساساتو له سړولو او له هغوی نه د آرام اوسیدلو له ژمنی اخستلو وروسته له وسله والو رضاکارانو سره له هغه ځایه ولاړ. په زرگونو مظاهره چیان د جلوس په ځیر له هغه سره روان شول، زه ډیر په زحمت لنډ ورغلم خو په دی ځنډ کی وسله والو رضاکارو خلك نژدی نه ور پرېښودل او په شایی تیل وهل. بیا چی ما هغوی ته وویل چی زه د هغه خدمتگار یم نو لاره یی راکړه. لږ وړاندی پر سرك دوی گاډۍ ولاړی وی او آغا په هغوی کی سپریده. ما منډه کړه او په وروستی بگۍ کی سپور شوم. آغا له دری نورو کسانو سره دننه کیناست. ما ستا یادونه وکړه بیا راته معلومه شوه چی سعید هر څه ورته ویلی دی.

سعید له هغه سره ؤ؟

: نه هغه د مخی په گاډی کی ؤ، له اغا سره د ولید نه پرته دوه نور کسان مانه پیژندل.

: د زیاتو خبرو ضرورت نشته د خدای جل جلاله په خاطر دا راته ووایه چی هغه چیرته ولاړ؟

: ښاغلیه ! گاډۍ چی ختیځی دروازی ته ورسیدلو نو پهره دارانو بیله دی چی څه پوښتنه تری وکړی دروازه یی خلاصه کړه، اوه اسونه له دروازی بهر ولاړ وو په هغو کی زما اس هم ؤ، پر هغو ولید سپور شو، هغه راته وویل چی ته د دی په بدل کی زما له کوره زما اس راوستلی شی.

سلمان مخ راواړاوه عثمان ته یی چی څو گامه لری له یوه نوکر سره ولاړ و وویل:

ته دلته د څه لپاره ولاړ یی ولاړ شه زما اس راوله، عثمان د طبیلی په لوری منډه واخستله ویی ویل : جنابه! اوس به یی راولم.

جعفر وپوښتل : ته چیرته ځی؟

سلمان په ترخه لهجه ځواب ورکړ: دا به وروسته درته ووایم لومړی ته دا راته ووایه چی ته تر الحمرا پوری په هغه پسی ورتلی ولی دی لومړی زه نه خبرولم؟

: آیا دا کیدای شوای چی ما هغه له کوم خطر څخه خبر کړی وای او زما خبری

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته یی اهمیت نه وای ورکړی! اوس صفا ووایه هغه چیرته ولاړ؟

: صیب! ما له هغه نه وپوښتل خو هغه ماته دا وویل او ځان یی تیر کړ چی ته له میلمه سره ځان کلی ته ورسوه، ماته څه معلومه وه چی هغه به مظاهره چیانو ته له وینا وروسته له ښاره وزی، او د هغوی اسونه هم بهر ته رسول شوی دی. ما د هغه ایسارولو زیاته هڅه وکړه خو د هغه اراده تل نه ماتیدونکی وی.

عبدالمنان وویل : اوس له جعفر سره بحث بی ځایه دی، زما باور دی چی هغه د غدارانو په اړه څه خوشباوری نه لری او د ختیجی دروازی څخه یی د وتلو سبب هم همدغه کیدای شی چی د ده ملگری د دسیسی څخه پوره خبر دی.

ماته معلومه نه ده چی هغه به کومه لاره غوره کړی وی، خو که هغه تاته کلی ته درسیدو هدایت کړی وی نو د دی زیات امکان دی چی هغه د قبایلو د سیمو له دوری څخه دمخه کلی ته د تلو هڅه وکړی، اوس خو دا دی باران هم راغی امکان لری په غره کی چیرته ایسار شی.

سلمان وویل : زه یوازی په یوه لاره خبر یم او هغه همدغه لاره ده چی زما په نظر، د هغه لپاره زیاته خطرناکه کیدای شی، زه اوس له تانه دا پوښتنه کوم چی اوس له ښاره زما د وتلو امکان شته؟

عبدالمنان ځواب ورکړ: زما په گومان به څه ستونزه درته مخی ته نشی. تاسو پر اس سپور شی راځی، زه په دی گاډی کی ځم او په لویدیځه دروازه کی دی انتظار کوم، که پهره دار ولیدی دروازه یی خلاصه کړه ته بیله دی چی له چا سره څه خبری وکړی ووزه، که نه نو بیرته راوگرځه.

: بیرته؟

: زما مطلب دا دی چی بیا به د ښار په نورو دروازو خپل نصیب وازمویو.

سلمان د خپلی چپنی دننه لاس ننه ویست او یوه کڅوره یی را وایستله عبدالمنان ته یی ونیوه ویی ویل :

دا واخله سل اشرفی پکی دی. امکان لری ورته ضرورت دی شی.

: نه! دا درسره وساته او یوازی دعا کوی چی کوم افسران زه پیژنم له هغوی نه کوم یو په دروازه کی وی.

سلمان وویل : زما یوی ښی لیندی او څو غشیو ته اړتیا ده، د سرای مالك یو بل خدمتگار خپل کورته په لینده او غیشو پسی واستاوه، او بیا په بیړه گاډی ته ورغی جعفر په منډه ورغی تر مټ یی ونیو ویی ویل :

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دلته د کوم بل اس بندوبست کیدای شی نو زه به له ده سره ولاړ شم که نه نو تاسو پهره دارانو ته ووایی چی په ده پسی یو بل سړی هم را روان دی. زه به تر لږ څنډه د ولید اس راولم او ځان به راورسوم. که په لاره کی خطر ږی نو د ده یوازی سفر بنه نه دی. زه څو نور کسان هم له ځان سره بیولی شم، د الحمرا په مخکی په زرګونو تنه مظاهره چیان دی او زه چی هلته ورشم یوازی د یوه غږ ضرورت دی.

عبدالمنان وویل : ته زما اس درسره بیولی شی. خو هغه داسی سست دی چی پری سپور شی له ده سره یوځای سفر نشی کولی. او د کوم بل بندوبست په وجه ناوخته کیږی. ته د هغه د ایسارولو هڅه مه کوه.

سلمان د غوسی په حالت کی وړاندی ورغی او ویی ویل:

جعفره ! د خدای لپاره ما پریږده، د کومو خلکو لخوا چی هغه ته څه خطر پیښیدای شی ستا او د الحمرا د مظاهره چیانو د ورتګ انتظار نه کوی، زه ستا لپاره یوه شیبه انتظار هم نشم کولی.

جعفر ملامت غوندی شو سلمان ته یی وکتل او عبدالمنان په منډه په ګاډی کی سپور شو.

سلمان د جعفر په اوږه لاس ورکیښود ویی ویل : ته باید خفه نه شی، زه یوازی د خپلی اندیښنی د لری کولو لپاره ځم. که هغوی په لاره کی په مخه راغلل نو ستا د خبرولو لپاره به څوك درته راولیږم.

جعفر وویل : صیب! زه د هغه په باب هیڅ اندیښنه نه لرم. کوم کسان چی له هغه سره تللی دی هغوی به یی په ساتنه کی غفلت ونه کړی! په ګاډی کی ما له هغه سره دوه ناپیژندوی ولیدل. هغوی داسی معمولی خلك نه وو. یو خو یی د پوځ یو لوی افسر ښکاریدو. کله چی هغوی له ګاډی نه پلی او پر اسونو سپاره شول پهره دارانو سلامی ورته ووهله. زه پردی ډیر حیران شوم چی له جامونه هغه د یوه عالم په څیر ښکاریده. او له سترګو پرته یی نور مخ په پرده کی پټ و. سره له دی هم پهره دارانو ته معلومه وه چی هغه څوك دی. زه د داسی خلکو په ملګری د خپل بادار سفر ته اندیښنه نه لرم زما اندیښنه پردی ده چی ته یوازی روان یی.

: ته زما په باب چورت مه وهه، إن شاء الله زه به ستاسو د کلی لاره نه غلطوم.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو دقیقی وروسته چی سلمان پر اس سپور له سرای نه راووت نو باران پیل شوی ؤ، پر سرك چوپه چوپتیا وه او هغه اس چارگام زغلاوه.

دروازی ته چی نژدی ور ،ورسید هغه گاډی ولیده بیا یی د درشل دننه د ډیوی په رڼا کی عبدالمنان له څلورو وسله والو کسانو سره دریدلی ولید، چی له هغوی نه یو د نورو منصبدار معلومیده. دوه تنو نورو د دروازی درنی پلی بیرته کولی. سلمان څو شیبی د درشل په مخکی ودرید بیا چی دروازه خلاصه شوه او وسله وال کسان یوی خواته لری شول نو هغه افسر په لاس اشاره ورته وکړه او ده اس پونده کړ.

سلمان یوه شیبه اس ودراوه او بیا یی واگی سستی پریښودی د دروازی نه چی تیر شو شاته یی وکتل منصبدار لاس د خدای پامانی په دود ورته اوچت کړل، سلمان په لوړ آواز ورته وویل : خدای پامان! او بیا یی اس چارگام کړ.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حامد بن زهره شهادت

باران هره شیبه توندیده، خو دقیقی پرلپسی د ګړندی اس زغلولو نه وروسته سلمان هغه دوه لاری ته ورسید چی له بنی او کین لوری دوی لاری سره یوځای شوی وی. هغه اس ودراوه او خو شیبی یی شاوخواته وکتل او بیا په همغه ګړندی توب پرمخ ولاړ.

نژدی یو میل نور چی وړاندی ولاړ د اسونو شنهار او د پښو ترپهار یی واورید، هغه په بیړه د خپل اس جلب را کش کړ له سرك نه کوز د یوی ونی شاته ودرید. د سترګو په رپ کی دوه اسونه تری تیر شول او وړاندی ولاړل او ده داسی احساس کړه چی خوك پری سپاره نه وو. بیا دتورو برښنا دا اټکل سهی کړ.

تر اوسه ده خپل زړه ته تسلی ورکوله چی ښایی حامد بن زهره له بلی دروازی څخه د بهرکیدو نه وروسته خپل کلی ته د تلو اراده بدله کړی وی یا یی کلی ته د تلو لپاره د سرك پرځای بله لاره غوره کړی وی. خو چی تش اسونه یی د ښلیدو په لور په منډو ولیدل زړه یی ولوید.

بیا یی په خیال کی ورغلل چی د حامد او یا د هغه د زوی اسونه خو باید د ښار پرځای د کلی په لوری تښتیدلی وای. امکان لری د دی اسونو خاوندان یا د دښمن سرتیری او یا دحامد بن زهره هغه ملګری وی چی له غرناطی څخه ورسره ملګری شوی وو، هغوی به له دښمن سره مقابله کړی وی او د حامد د ژوندی وتلو لپاره به یی فرصت برابر کړی وی هغه پر نا معلومو امیدونو تکیه کوله او وړاندی روان ؤ د هغه د اس زغاسته ورو ورو کراریدله.

بیا هغه ناڅاپه د خو نورو اسونو د پښو ترپهار واورید، مخامخ د سرك ژوره برخه تر اوبو لاندی وه، چی توری وبریښیدی ښی لوری ته یی خو ونی او د یوی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویجاړې ودانۍ کنډوالې ولیدې، هغه د اس واګی راکش کړې او آس یی د کنډوالو شاته ورساوه، په یوه ونه پوری یی وتاړه او په منډه راغی سرك ته تر ټولو نژدی ونی شاته ودرید.

څو شیبی وروسته هغه د تورو په بریښنا کی شپږ تنه سپاره ولیدل، د سرك په بهیدونکو اوبو کی هغو ناڅاپه اسونه ودرول او غړونه یی واوریدل شول خو د باران په سبب د هغوی خبری سلمان نشوای اوریدی. بیاهغوی ورو ورو وخوځیدل، د سرك په منځ کی اوبه ډیری وی او اسونه ورو ورو په یوه لیکه پکی تیریدل، له اوبو څخه چی تیر شول هغوی بیا ودریدل، اوس هغوی سلمان ته دومره نژدی وو چی د باران د شور سره یی غړونه صفا اوریدل کیدل.

یوه سپاره په لوړ غږ ویل : موږ هسی په دی باران کی ځانونه په زحمت کړی دی. هغو به اوس غرناطی ته رسیدلی وی، او هلته پری د لاس اوچتولو سوال نه پیدا کیږی.

دوهم سړی وویل : تاته معلومه ده چی که هغه ښار ته ننوزی نو زموږ پای به څه وړ وی؟

دریم وویل : د خدای لپاره اوس دا دعا کوی چی پهره دار هغوی ته دروازه خلاصه نه کړی.

: کله چی په دروازه کی هغه چیغه وکړی چی د حامد بن زهره وژونکی راپسی دی نو پهره داران به د هغو د درولو جرئت ونه کړی. بلکی زه داسی احساسوم چی هغوی به موږ ونیسی او پاریدلیوخلکو ته به مو په لاس ورکړی.

وروره! داسی هم امکان لری چی پهره داران هغوی زموږ ملګری وبولی او دروازه ورته خلاصه کړی، او چی موږ کله هلته ور ورسیږو د ښار خلك مو په دروازه کی مخی ته په انتظار ولاړ وی. اوس زموږ پای په هیڅ صورت هم ښه نشی کیدای.

که ماته دا معلومه وای چی هغه د حامد بن زهره د لاری نیولو لپاره روان دی نو ما به هیڅکله هم ملګری نه وه ورسره کړی. اوس به دا څوك ومنی چی موږ له کومو خلکو سره راغلی وو هغوی موږ نه پیژندل او موږ ته یی یوازی دومره وویل چی دوی د یو دښمن د نیولو لپاره زموږ ملاتړ ته اړتیا لری، تاسو ټول پردی شاهدان یاست چی ما تاسو د غشو له ویشتلو نه منع کړی.

: ښاغلیه! تا هغه وخت ایسار کړو چی زموږ غشی له لیندو څخه تللی وو، او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه تنه رالویدلی وو، اوس موږ ټول په یوه کښتی کی سپاره یو، موږ ته په تیاره کی دا څه معلومیده چی زموږ د غشیو نخښه حامد بن زهره دی، اوس یو د بل ملامتول هیڅ گټه نه لری، زموږ هڅه باید دا وی چی په څه ډول خپلو خپلوکورونو ته ځانونه ورسوو.

که ستا سره دا اندیښنه ده چی هغه به ښار ته ننوتلی وی نو موږ باید لږ لری ودریږو او وضعه وگورو او وروسته بیا څه پریکړه وکړو. بیا که زموږ نور ملگری راغلل نو امکان لری د هغوی په مرسته ښار ته د ننوتلو موقع ومومو، دا هم امکان لری چی کوتوال پر پهره دارانو اعتبار ونه کړی او پخپله زموږ د راتگ په انتظار وی. اوس د دی خبرو وخت نه دی درځی!

سلمان ته پردی پوهیدل گران نه وو چی حامد بن زهره او یا لږ تر لږه د هغه دوه ملگری له اسونو څخه د پریوتلو په وخت کی د دوی لاس ته نه دی ورغلی او دوی د هغه دوو اسونو د فرضی سپرو د نیولو په نیت ورپسی دی چی ده لږ څنډ دمخه په تیښته لیدلی وو.

سمدستی ده ته دا خیال هم ورغی چی له اسونو څخه محروم شوی تپیان چیرته غلی شوی وی نو تعقیبوونکو ته به د غرناطی تر دروازی پوری دا څرگنده شی چی هغوی په تشو اسونو پسی وو، بیا به د غدارانو یو پوځ د دوی د نیولو لپاره ورپسی راولی. د ده په گومان د حامد بن زهره او یا د هغه د ملگرو دتښتی یوازینی لاره دا وه چی دغه کسان له غرناطی نه بهر مصروف وساتل شی، ځکه خو چی مخکینی سپاره اس پونده کړ سلمان غیشی خوشی کړ. دزخمی چیغی دا گواهی ویله چی غشی یی په نخښه برابر لگیدلی دی او پخوا له دی چی د هغه نور ملگری وضعیت احساس کړی سلمان دوه نور غشی هم ویشتلی وو.

څو دقیقی په ختو او اوبو کی د اسونو د پښو شړپ شړپ او د سرتیرو چیغی اوریدل کیدی، بیا چی توری وبریښیدی سلمان نژدی په اوبو کی یو تپی د منډی په حالت کی ولید.

یو بل سړي له لری خپلو ملگرو ته چیغی وهلی سلمان په ډاډ خپل اس راخلاص کړ پری سپور شو لږ څنډ یی یوه او بله خوا وکتل، بیا یی اس پونده کړ او د سترگو په رپ کی تر گوندو پوری په اوبو کی د تښتیدونکی پر سر ودرید، او په لوړ غږ یی وویل:

ودریږه! ته نور نشی خلاصیدای!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زخمی دواړه لاسونه اوچت کړل ویی ویل: پرما ورحمیږه زه تپی یم.

سلمان ورته وویل : چوپ زما په مخه کی روان شه، زخمی بیله دی چی څه ووایی د هغه په مخ کی روان شو چی له اوبو نه تیر شول سلمان وویل : وسله دی وغورځوه! نور دی ملگری مرستی ته نه راځی.

زخمی وسله وغورځوله او له ویری په ریږدیدونکی غږ یی وویل: د خدای لپاره په ما رحم وکړه، ما څه گناه نه ده کړی.

سلمان ځواب ورکړ: د حامد بن زهره قاتل د رحم وړ نه دی.

زخمی چیغی کړی: ما له مجبوری د هغوی ملگرتیا وکړه. هغوی ټول به پردی گواهی ورکړی چی ما په حمله کی هم برخه وانه خستله. ستا د ژغورل کیدو سبب هم دا و چی ما خپلو ملگرو ته وویل چی غشی ونه اوروی.

سلمان پردی د پوهیدو لپاره زیات فکر ته اړتیا نه درلوده چی زخمی دی د حامد بن زهره له ملگرو څخه ښولی چی د غدارانو له حملی څخه ساتل شوی وو او د ده هم دا گومان په یقین بدل ؤ چی په لاره کی یی کوم اسونه لیدلی وو د هغوی سپاره په زخمی حالت کی کومه خوا چیرته غلی شوی دی، بیا یی ډیر زر په ذهن کی یو تدبیر راغی او ویی ویل: کوم دوه کسان چی تاسو ورپسی وی، هغوی غرناطی ته نژدی موږ ته په مخه راغلل او تر اوسه پوری به د ښار نیمایی خلك پر هغوی راټول شوی وی.

زما یوازی پردی افسوس دی چی د حامد بن زهره د وژلو په دسیسه ناوخته خبر شوم. ستا په شان خلکو رحم کول گناه ده خو که ته د حامد بن زهره په باب رښتیا رښتیا راته ووایی نوزه به دی ژوند وبخښم.

زخمی په امیدوارونکی لهجه وویل:

تاسو وعده کوی!

: زه وعده کوم او زما وعده د یوه غدار او د دین د دښمن وعده نه ده.

ستا ملگری چیرته دی؟ زخمی زړه نا زړه وپوښتل. سلمان په ذرانده غږ وویل : ته یوازی زما د پوښتنو ځواب راته وایه، او په یاد لره چی که دی کوم ځواب دروغ ؤ نو وبه دی وژنم، زه درنه پوښتم چی حمله په کوم ځای کی وشوه؟

زخمی په ویریدلی لهجه ځواب ورکړ: کلا ته نژدی د ویالی د پله دی لوری ته.

: حامد بن زهره وژل شویدی؟

: هوکی!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: د هغه زوی سعید څنګه دی؟ سلمان په ژړه غونی آواز وپوښتل.

: د هغـه په اړه هیڅ نشم ویلی، کـه هغـه له دوی سـره ؤ نو امکان لری چی ژغورل شوی وی.

: تاسو څو کسه ووژل؟

: مـوږ چی کوم مـړی ولیـدل شمـیر یی اوه کسـه وو، په هغوی کی دوه زمـوږ ملګری وو، خو خدای شاهد دی چی ما په حمله کی هیڅ برخه نه ده اخیستی.

سلمان په درانه غږ وویل : ته دروغ وایی.

: په خدای سوګند زه دروغ نه وایم، د حامـد بن زهره وژونکی مـا نه پیژاند، موږ ته له غرناطی نه د روانیدو په وخت کی دا هم نه وه معلومه چی موږ حامد بن زهره ته د لاری نیولو په خاطر روان یو.

کوتوال مـوږ ته یوازی دومـره وویل چی د ښـار څو رضـاکـاران د یوه خطرناك پروګرام لپاره روانیږی هغوی ستاسو مرستی ته اړ دی، تاسو د پوځی جامو پر ځای په سـاده جامو کی ولاړ شی او د جنوبی دروازی نه بهر د هغه انتظار وکړی. له دی نه علاوه یی دا امر هم راته وکړ کله چي له چوکی څخه ووتلو باید مولونه ووهو، کله چی له دروازی نه بهر ورسید ولږ ځند وروسته هلته شل تنه وسله وال مول وهلی نور راغلل بیا د هغوی قوماندان موږ په دوو برخو وویشلو یوه ډله د جنوب ختیځ لوری ته روانه شوه او زما دری تنه ملګری په هغی کی شامل شول، موږ دیارلس تنه په دی لاره راغلو.

سلمان خفه شو پوښتنه یی وکړه: احمقه! زما سره ستا د دومره اوږده داستان د اوریدو وخت نشته لنډه لنډه یی وایه!

: ښاغلیـه! ته بـه د پوره کیـسی له اوریدو پرته باور ونه کړی چی زه رښـتیـا وایم. موږ چی پله ته نژدی شوو باران په زور اوریده، د ډلی مشر پنځو تنو ته امر وکړ چی ټول اسونه د پله بلی غـاړی ته ورسوی او نور د سـړك دواړو خواوو ته د بوټیو او د ډبرو شـاته کیناستل او په انتظار شول، بیا مـوږ د هغوی د اسونو د پښـتو تریهـار واورید، کله چی پله ته را نژدی شـول ناڅـاپه چاپه زوره وویل : ودریږئ وړاندی مه ځئ!

له دی سره سم زمـوږ لاربښونکی د غشو د ویشـتلو امر راکړ. زما په ګومان پنځه تنه د غشیو په لومړی حمله کی راپریوتل، بیا ناڅاپه یو سپور چی له ټولو وروسته ؤ له سرك څخه راکوز شو د غشی ویشتونکو شاته یی ځان ورساوه، د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګو په رپ کی یی بو سړی وواژه، بیا د تورو په برېښنا کی ما دوه تنه نور ولیدل چی له سرك څخه ذ لویدیځ په لور یی منډی وهلی.

بو سپور پر زین ځان غورځولی ؤ او بل د هغه د اس جلب نیولی و، زما په ګومان هغه تپی ؤ دریم سپور چی ناڅاپه یی له ښی لوری څخه حمله وکړه او زموږ بو ملګری یی وواژه له سرکه تیر شو او کیڼ لوری ته یی ځان ورساوه، که ما خپل ملګری له غشی ویشتلو څخه نه وای ایسار کړی د هغه روغ وتل له امکان څخه وتلی وو، موږ ته هغه ځناور ګواښ وکړ که له دی دری واړو څخه کوم سړی روغ خلاص شو نو کوتوال به ستاسو ورمیړونه غوڅ کړی.

سلمان وویل : تاته د خپل ځان د وکالت ضرورت نشته، ماته معلومه ده چی ته څومره نیك سړی یی، زه له تانه د حامد بن زهره په اړه پوښتنه کوم.

: ښاغلیه! هغه وژل شویدی، هغوی د تورو په برېښنا کی د هغه مړی پیژندلی ؤ، زما په ګومان چی کله هغه له اس څخه ولوید چا پر سر او سینه د تورو ګوزارونه پری وکړل، دوو نورو زخمیانو زګیروی کول هغوی یی هم ووژل.

: د هغوی مړی څه شول؟

: هغوی یی ویالی ته وغورځول، تر اوسه امکان لری سیند ته رسیدلی وی.

سلمان وویل : تایو دروغ وویل.

: صیب! زه سوګند یادوم چی هغوی یی په ویاله کی وغورځول.

: احمقه! زه د مړیو خبره نه کوم، تا وویل چی ستاسو له ملګریو څخه هم دوه تنه ووژل شول، په دی حساب خو د مړیو شمیر شپږ نه بلکی اوه کیږی.

: صیب ! اووم تن بیا وروسته ووژل شو، زموږ لارښوونکی ماته د اسونو له راغوښتلو وروسته دا حکم وکړ چی له خپلو ملګرو سره پر سرك نیغ د غرناطی لاره ونیسم پخپله له خپلو ملګرو سره په کینه لار ولاړ.

موږ به ایله سل ګامه لری تللی وو چی د تومانچی له غږ سره مو جوخت د رضا کارانو چیغی واوریدی، موږ اسونه ودرول او د احوال لپاره مو یو تن ور واستاوه هغه چی بیرته راستون شو دا احوال یی راکړ چی د تښتیدونکو سپرو څخه یو تن دویالی سره نژدی په بوټو کی ولاړ ؤ او هغه له رضاکارو څخه یو تن وواژه.

: بیا پر سرك یوازی دوه تنه سپاره تاسو ولیدل؟

: هوکی! موږ د لاری له یوه کلی څخه وړاندی د سرك په پیچومی د اسونو د پښو غږ واوریده او زموږ دا اټکل ؤ چی هغوی دوه وو، زموږ په ګومان دریم سړی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تومانچی په ډز د رضاکارانو پام ځان ته ور واړاوه او دی نورو دوو تنو ته یی د تیښتی زمینه برابره کړه.

اوزه پردی خوښ شوم چی هغوی ځانونه وایستلی شول.

: ته به په دی خبره ډ یر خوښ وی چی هغوی ژوندی ووینی او انعام پری واخلی!

: د خدای په خاطر پر ما اعتماد وکړه، که موږ هڅه کولی نو د هغوی رالاندی کول راته گران نه وو. موږ هسی دا ښودله چی په هغوی پسی یو او د دی یو سبب دا و چی موږ یو پر بل اعتماد نه درلود چی کله به مو فاصله ورسره لږ شوه نو موږ به کرار شوو او چی هغوی به رانه لری شول موږ به بیا ورپسی گړندی شوو.

تاته د حامد بن زهره د شهادت نه وروسته هم دا معلومه نه شوه چی ستاسو لارښود څوك ؤ؟

: نه، ما عرض وکړ چی هغه خپل مخ په نقاب کی پوښلی ؤ.

سلمان وویل : ته هغه جونگړی ته ننوزه، کیدای شی د بام کومه برخه یی روغه وی او له باران څخه پناه پکی واخلی، زه چی غرناطی ته ولاړ شم تاته به کوم مرستندوی راواستوم.

زخمی چیغی کړی: د خدای په خاطر دا ظلم مه کوه، که په غرناطه کی چاته دا معلومه شوه چی زه د حامد بن زهره د وژونکی ملگری یم نو کوتوال ته به می هم د سر خیر گران شی. خلك به می د بوټیو شکولو ته چمتو شی.

: ته چیرته تلل غواړی؟

: ماته معلومه نه ده خو اوس غرناطی ته نشم تلای.

زما دا باور هم نه دی چی تر سهاره به ژوندی پاتی شم.

: تا غوندی خلکو ته زر مرگ نه راځی او زه دا احساسوم چی پر تا تر زخم د ویری اغیزه زیاته ده، ته د څه رحم حقدار نه یی خو ما د بخښنی وعده درسره کړی ده. ستا له خبرونه ما دا اټکل کړی دی چی د پولیسو نور کسان ستا تر لاس لاندی وو.

: صیب ! زه له دی څخه انکار نه کوم چی هغوی زما تر قوماندہ لاندی له غرناطی څخه راووتل، خو د ښار نه تر راوتلو وروسته زما ذمه واری یوازی دومره وه چی پر هغوی د خپل لارښوونکی هدایات عملی کړم، دا زما بد مرغی وه چی کله د رضاکارانو لارښود د غشو اورولو قوماندہ ورکړه ما خپل ملگری پر وخت

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایسار نه کړل، خو که ما هغوی ایسار کړی هم وای څه توپیر به نه ؤ راغلی.

سلمان وویل : زما په گومان به ستا ملگری دا جرئت ونه کړی چی تا په دی حالت کی پری ږدی او غرناطی ته ولاړ شی. څکه خو ته زما په مخ کی درومه، امکان لری لږ وراندی هغوی چیرته غلی شوی وی. راځه!

* * * * *

زخمی د بی وسی په حالت کی د سلمان په مخ کی روان شو، پر سرك کوم دوه سوه گامه له تلو وروسته ناڅاپه له کوم لوری یو غږ راغی، یحیی، یحیی ! مروانه سلمان اس ودراوه او ملگری ته یی وویل : ودریږه! ستا نوم څه شی دی؟

: زما نوم یحیی دی.

سلمان وویل : ته په څمکه پریوزه او خپل ملگری را وغواړه، زر کوه که نه نو ورمیږ به دی غوڅ کړم. زخمی زر پریوت او چیغی یی کړی: زه دلته یم.

سلمان وویل : احمقه په پوره زور چیغی کړه.

که تا د هغوی د پوهولو هڅه وکړه نو زما لومړنی گوزار به پرتا وی، هغوی ته ووایه چی زه تپی یم او حمله راوړونکی پر ما د مړه گومان وکړ او پری یی ښودم.

زخمی کومی وشلاوه او په زوره زوره یی خپلو ملگروته چیغی وکړی، سلمان د سرك کیڼ لوری ته د څیړیږه بوټیو کی غلی کیناست. څو شیبی وروسته د سرك له ښی لوری د فصلونو له منځه د اسونو د پښو ترپهار اوچت شو بیا اسونه ناڅاپه ودریدل او د یوه سړی غږ واوریدل شو: یحیی ته چیرته یی؟

هغه ځواب ورکړ: زه دلته یم.

: مروان چیرته دی؟

: ماته نه دی معلوم.

: حمله کوونکی چیرته دی؟

: ماته نه دی معلوم ښایی هغه غرناطی ته رسیدلی وی. تاسو زر راشی موږ باید زر تر زره له دی ځایه ووزو.

یو بل غږ واوریدل شو: هغوی څو تنه وو؟

: ماته نه دی معلوم چی څو تنه وو، خو که تر څو شیبو پوری نور دی ټوکو ته دوام ورکړی نو له غرناطی څخه به په زرگونو کسان راورسیږی.

د اسونو د پښو غږ بیا پورته شو. او د سترگو په رپ کی څلور سپاره سرك ته راووتل، یو تن له اس څخه پلی شو او د تپی د راپورته کولو هڅه یی وکړه وبی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل : ما په وار وار درته ویل چی له سرکه باید لری شو، ستا اس په موږ پسی راغی موږ هغه لږ وړاندی تړلی دی.

دوه نور سپاره هم له اسونو پلی شول، له هغوی څخه یوه وویل : اوس د خبرو وخت نه دی، ته دی پر خپل اس درسره سپوره کړه، موږ به مروان ولټوو. هغه د ختیځ په لوری ولاړ امکان لری د غرناطی پرځای اوس خپل کلی ته رسیدلی وی.

د بوتیو له منځه آواز راغی : اوس تاسو هیچری نشی تلای. او له دی سره یو ډز اوچت شو، پر اس سپور کس په یوه غرب پر ځمکه راپریوت او بیا د سترګو په رپ کی سلمان پر سرك دریدلی ؤ د هغه د توری په لومړی ګوزار یو بل تن هم وغورځیده، دریم پر اس سپور شو او د تیښتی هڅه یی کوله چی سلمان ورپسی راوګرځید او خپل اس یی ورپسی خوشی کړ.

ناڅاپه هغه اس کیڼ لوری ته وګرځاوه او د سلمان لومړی غشی هسی ولاړ خو د سترګو په رپ کی هغه بیا د ده تر ګوزار لاندی راغی، هغه دا ځل هم ځان یوی خواته کوږ کړ او غوښتل یی ځان وساتی خو د یوی کریږی سره ځوړند شو، د هغه یوه پښه په رکاب کی بنده وه او بدن یی په اس پسی په ځمکه کش کیده. ترهیدلی اس له څوګامه وروسته ودرید. ناڅاپه سلمان له شانه څه غږ واورید او هغه په بیړه د خپل اس جلب راوګرځاوه او پونده یی کړ، بیا یی د تورو په برېښنا کی دوه تنه ولیدل چی یو له بل سره غیږ په غیږ وو.

هغه چی ورنژدی شو چیغه یی کړه یحیی! په ځواب کی یی یوه کمزوری چیغه واوریده، له دی سره یو تن جګ شو او د تیښتی هڅه یی وکړه، خو دوهم یی تر پښو لاسونه راوځرخول او هغه پرمخی پریوت.

یحیی په ډوبیدونکی غږ وویل : دی درنه خلاص نه شی، ده پر تا د غشی د ګوزار هڅه وکړه.

دوهم سړی د بیا جګیدو هڅه وکړه خو سلمان له اس څخه پلی شو او بیا یی د سترګو په رپ کی توره د هغه په وینو ولمبوله.

سلمان یحیی ته پام واړاوه ویی ویل : ما ګومان کاوه چی دی وتښتید او ته هم ښایی ورسره تللی وی، ما فکر وکړ چی تاته د یوه مرستندوی ضرورت شته، ځکه خو که تښتیدلی نو زه به نه درپسی تلم، اوس تاته یوازی د یوه اس ضرورت دی اوزه ستا دا اړتیا پوره کوم.

یحیی ځواب ورکړ: زما اوس هیڅ شی ته اړتیا نشته، زما وروستی منزل

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رارسیدلی دی. تا ماته دا احساس راکړ چی د یوه گناهگار لپاره تر وروستی سلگۍ د توبی دروازه بیرته وی او زه ستا مننه کوم، اوس ته باید له دی ځایه ځان وباسی.

ته زما ملگری یی،او زه تا په دی حال کی نشم پریښودلای. دلته نژدی یو کلی دی، زما باور دی چی که هلته ورسیږو زه به ستا د علاج ځه بندوبست وکړای شم.

سلمان هغه ته د تکیی ورکولو هڅه وکړه خو یحیی د هغه لاس ونیو او خپل بغل ته یی نژدی کړ، د سلمان گوتی په تودو وینو کی ډوبی شوی، بیا یی د خفگان په حالت کی دهغه خنجر په موټی لاس وواهه چی د ده په تټر کی ښخ ؤ.

یحیی له درده په زگیروبو شو ویی ویل : ستا غشی زما په ښی اړخ کی ښخ ؤ او ما همغه وخت هغه وکیښ او ومی غورځاوه خو دغه خنجر...

هغه د خپلی خبری د پوره کولو پرځای په توخی، پیل وکړ، او بیا یی سمدستی کانگې وکړی. سلمان نژدی ورسره کیناست، لږ ځنډ وروسته یحیی لږ راسنبال شو ویی ویل:

ماته معلومه نه وه چی هغه تاته کمین نیولی دی. ما داسی گڼله چی هغه له ویری تښتیدلی نشی. خو چی کله هغه غشی په لینده کی کیښود مایی لاس ونیو. هغه راته ویل چی ته له دښمن سره ملگری شوی یی، تا موږ ته دوکه راکړه، هغه پر ما زور ورنه ؤ خو زه تپی وم، ته چی په کوم سړی پسی ورغلی هغه خو به تښتیدلی نه وی؟

: نه!

:اوس له موږ څخه یوازی یو تن چیرته تښتیدلی دی خو هغه تپی دی او زما باور دی چی د غرناطی په ځای به یی هغه خپل کلی ته ولاړ شی.

زه له تا سره نشم تلای خو له دی حلکو سره یوځای ښخیدل می زړه نه غواړی.

: زه تا دلته نه پریږدم. که ته لږ همت وکړی نو ډیر زر ډیر خوندی ځای ته ځانونه رسولی شو. زه اوس اس درته راولم، سلمان جگ شو پر خپل اس سپور شو.

لږ ځنډ وروسته هغه بیرته راغی او یحیی ته یی غږ وکړ: یحیی! راځه تاته می اس راوستی دی.

ته راپورته کیدای شی که زه درسره مرسته وکړم!

خو یحیی هغه ته هیڅ ځواب ورنکړ.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: یحیی! یحیی! هغه په اندیښنه له خپل اس څخه راکوز شو، د یحیی نبضونه یی وکتل خو د هغه په بدن کی د ژوند نخښی نه وی.

د لږ فکر وروسته یی د هغه مړی پر اس واچاوه او بیا یی دواړه اسونه تر جلب ونیول او روان شو. لږ ځنډ وروسته هغه د سرك پر غاړه د ویجاړ شوی کور مخی ته ودرید او مړی یی دننه یووړ، بیا زر راووت او پر خپل اس یی پیښه واړوله، په بل لاس یی د دوهم اس جلب ونیو او له هغه ځایه روان شو، د هغه مخه جنوب لوری ته وه، د هغه لومړنی منزل همغه کلی ؤ چی سهار یوی ماشومی نجلی بلنه ورکړی وه.

اوس باران دریدلی ؤ او سپوږمی د وریځو نه سر را ایستلی ؤ.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدریه

سلمان کلی ته نژدی ودرید او شاوخوا یی تر نظر تیرکړل، بیا خو گامه وړاندی د سرک ښی لوزی ته یوی چوپی کوڅی ته ننوت او د کیڼ لوري وروستی کور دروازی په مخه کی یی اس ودراوه تری پلی شو.

د کوڅی د نورو کورونو په څیر دغه کور هم داسی ښکاریده چی څوك پکی نه وی، بهر دیوال ځای ځای لویدلی ؤ او د انگړ د دروازی یوه پله ورکه وه.

څو شیبی یی یوه او بل لوری ته له کتلو وروسته دننه قدم کښیښود وروکی انگړ ته یوه دروازه راوتلی وه او د شمال څپو د هغی ماتی پلی ړچولی چی کړچ کړچ غږ یی اوچتیده.

سلمان له څو شیبو چوپتیا وروسته د احتیاط لپاره غږ وکړ:

څوك شته! څوك شته؟ او چی څه ځواب یی وانه ورید دواړه اسونه یی د برنډی په ستنی پوری وتړل او په بیړه بهر ته راووت.

څو شیبی وروسته د جومات په مخکی د پراخی حویلی په مخه کی ودرید، څو شیبی بیړ شاوخواته له ځار وروسته ورو ورو وړاندی ولاړ، او له یوه لویدلی دیوال څخه دننه واوښت، هغه د یوه غله په څیر حویلی ته ننوتل نه غوښتل خو د ننه کور له بهرنی دروازی څخه دومره لرې و چی که یی هر څومره په زوره چیغی کړی وای هم چا به دننه نه وای اوریدلی او د دی خبری ډیر امکان ؤ چی د کور د خلکو پر ځای کلیوال پری ور ټول شوی وای.

په باغ کی نژدی دوه سوه گامه وړاندی هغه د یوی ښکلی ماڼی لویه دروازه ور وټکوله، خو هیڅ ځواب یی وانه ورید، هغه بیا دروازه وټکوله او بیا یی څو شیبی وروسته چیغه وکړه: مسعوده! مسعوده!

لږ څنډ وروسته یی یو ښځینه غږ واورید : ته څوك یی؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: تاسو مسعود راوغواړی هغه می پیژنی!

: ته ودریږه!

سلمان نژدی پنځه دقیقی نور انتظار وکړ، بیا یی ناڅاپه له شانه څه غږ واورید، او ورسره جوخت چا له رعبه په ډکه لهجه تری وپوښتل: ته څوك یی؟

سلمان مخ واړاوه شاته یی وکتل یو سړی د ونو له منځه را ووت چی په لاس کی یی توره وه.

هغه وویل: مسعوده! سهار زموږ لیده کاته شوی وو، زه افسوس کوم چی بی وخته زحمت درکوم. بهر دروازه تړل شو ی وه، که بند ه نه وای هم زما دا تمه نه وه چی غږ به می دومره وړاندی ولاړ شی، له ما سره د دی خبری په باب هم خطر و چی که ما شور گډ کړ نو د کلی خلك به په سرك راټول شی، که ماته دا معلومه وای چی ته له کوره بهر پهره کوی نو ما به د کور خلك نه ناکراره کول، ته د کور خاوندی ته خبر ورکړه زه د حامد بن زهره ملگری یم.

له دننه څخه آواز راغی: ستاسو نوم څه شی دی؟

سلمان ته دغه غږ اشنا په غوږو ورولگید او بی له ځنډه یی وویل: زما نوم سلمان دی.

ناڅاپه دروازه خلاصه شوه او یو د لوړ قد خاوند تری راووت هغه ولید ؤ. سلمان پر خپلو سترگو باور نه کاوه، پوښتنه یی تری وکړه: سعید له تاسره ؤ

: هوکې!

: هغه ټپی دی؟

: هوکی مگر تاته څه وړ معلومه شوه چی هغه ټپی شوی دی؟

: ماته ډیر څه معلوم دی. خو دا راته معلومه نه ده چی تا هغه دلته راوستی دی.

د ولید په پوښتنه سلمان خپل لنډ داستان تیرکړ په پای کی څو شیبی هغه سلمان ته په چوپتیا کتل بیا یی مسعود ته وویل: ته دی میلمستون ته بوزه، بیا د سرك په سر بهر اوسه چی عمر راغی ماته احوال راکړه.

: تشریف راوړی! مسعود سلمان ته وویل:

سلمان په تذبذب ولید ته وکتل ویی ویل:

د سعید وضعه څنگه ده؟

هغه ځواب ورکړ: بی سده دی، اوس یی پر ټپونو مرهم ایښودل کیږی، خو د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندیښنی خبره نه شته، هغه به انشا الله روغ شی،زه اوس راځم بیا دننه ولاړ او سلمان له مسعود سره روان شو.

دوی له برج سره روان وو او بیا ښی لوری ته وګرځیدل او له دوهم لوری څخه د کور د نارینه و برخی ته ننوتل، هلته په یوه پراخه کوټه کی ډیوه بلیده او بوډا نوکر چی سلمان سهار لیدلی ؤ دروازی ته نژدی په برنده کی ولاړ ؤ.

مسعود سلمان له دروازی سره پریښود او بیرته روان شو، سلمان لمده چپنه او پګړی لری کړل، بوډا ته یی ورکړل او په یوه کرسی کیناست.

نوکر د لمدو جامو له مینځلو او پر دیوال [illegible] له راځړولو وروسته په نغری کی اور بل کړ او له کوټې نه راووت، سلمان د لومړی ځل لپاره احساس کړه چی له یخنی څخه یی بدن په لړزه دی. کرسی یی راکش کړه او اور ته یی لاسونه ونیول.

* * * * *

نژدی تر نیم ساعت پوری هغه د ولید انتظار وکړ، بیا یی ناڅاپه په دهلیز کی د چا د درنو بوټونو غږ واورید او ده د دروازی لوری ته سترګی ور واړولی.

ولید کوټی ته ورننوت او بی سیکه یی ده ته نژدی په یوه بله کرسی ځان ور وغورځاوه.

سلمان په اندیښنه له هغه د سعید پوښتنه وکړه، هغه ځواب ورکړ: اوس خو یی وضعه لږ ښه ښکاریده خو تر اوسه پوری را پخوه شوی نه دی.

دوی دواړو بیا تر لږ څنډه یو بل ته په چوپړ خولو کتل بیا ناڅاپه د ولید په سترګو کی اوښکی راغلی او سر یی ځوړند کړ.

سلمان وویل : وروره! اوس باید له صبر او زغم څخه کار واخلی.

ولید ډیر په زحمت خپلی سلګی راتم کړی ویې ویل : زما اوس هم باور نه راځی چی حامد بن زهره موږ پریښی یو، ما هغه د غشو په لومړی حمله کی ولید چی له اس څخه راولوید پردی سربیره می خپل زړه ته دا دوکه ورکوله چی ښایی هغه ژوندی وی او ظالمانو د وژلو پرځای نیولی وی، خلك به اوس دا وایی چی ما هغه د مرګ په کومی کی پریښود او تری وتښتیدم، خو خدای شاهد دی چی زما په مخکی د سعید د ژغورلو مسأله نه وای نو د ژوند تر وروستی سلګی به ورسره ملګری وم، زما به تر مرګ ورځی دا ارمان وی چی زه یو ناپوه دوست وم، که ما تا، ته ور، خلاص پریښی وای ښایی ژوندی ژغورل شوی وای.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان ده ته تسلی ورکړه ویی ویل : هغه خپل منزل لیدلی ؤ او لاره بدلول یی زموږ له وسه وتلی وه، اوس زموږ لومړنی ذمه واری همدغه ده چی د سعید د ژغورلو هڅه وکړو. د هغه زخم خو به ډیر خطرناك نه وی؟

ولید ځواب ورکړ: سمدستی د هغه په باب هیڅ خبره نشی کیدای.

سلمان وویل : که ته د کوم ښه ډاکتر درك راکولی شی زه غرناطی ته تلو ته چمتو یم.

ولید ځواب ورکړ: که زه پَر دی ډاډه وای چی د حکومت جاسوسان به هغه تر دی کوره تعقیب نه کړی نو د غرناطی هر ښه ډاکتر دلته راغوښتل کیدای شی خو تاسو باید اندیښنه ونکړی اوس د هغه زخمونه تړل کیږی لږ وروسته به یی پخپله ووینی.

سلمان وویل : دوهمه مهمه مسئله دا ده چی د هغه دریم تن د ژوندی ژغورل کیدو څومره امکان دی چی دوه تنه حمله کوونکی یی‌ووژل او د نورو پام یی ځان ته ور واړاوه او تاسو ته یی د تیښتی زمینه برابره کړه، د دغسی توریالی ژغورل زموږ لومړنی ذمه واری ده، که تاته معلومه وی چی هغه کوم لوری ته تللی زه د هغه مرستی ته چمتو یم.

ولید ځواب ورکړ: اوس به هغه ډیر لری تللی وی.که موږ هڅه وکړو هم مرسته ورسره نشو کولی، خو تاسو د هغه په باب اندیښنه مه کوی. د هغه اس دومره ګړندی دی چی دښمن یی په ګرد پسی نشی رسیدای.

که د حمله راوړونکو د دوکی لپاره موږ خپل اسونه نه وای پریښی نو دلته د سعید له رارسولو وروسته به زه ورپسی ورغلی وم. په دی کور کی یوازی دوه اسونه وو خو هغه د داسی کار وړنه وو، ما د سعید په اړه له ډاډ وروسته د کلی خلك راټول کړل خو له هغوی سره یوازی یوه تن ښه اس درلود، ځکه خو ما دا مناسبه وبلله چی څلور تنه پله ته ور واستوم چی دا معلومه شی چی غدارانو له ټپیانو سره څه سلوك کړی دی. امید دی چی تر لږ څنډه هغوی بیرته راستانه شی.

سلمان له لږ فکر وروسته وویل : دا دریم تن څوك و؟

: وبخښی د هغه په باب زه تاته څه نشم ویلی، موږ ته د هغه د نوم ښودلو اجازه هم نشته، اوس تاته همدومره پوهیدل بس دی چی هغه یو ښه سرتیری دی.

: هغو تاسو له پله نه اخوا له تلو څخه ایسار کړی وی؟

: هوکی!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: ته پردی ډاډه یی چی سعید ته دغه کور خوندی دی؟

ولید ځواب ورکړ: سمدستی له دی کوره غوره ځای د هغه لپاره نشته، که یی وضعیت لږ تردی غوره وای نو ما به غرناطی ته استولی ؤ. اوس به تر څو ورځو پوري هغه همدلته وی، دا زما د ماما د لور کور دی او یوه تپی ته تردی ښه سرپرست اوس نشی موندل کیداي، د هغی په گومان که سعید په خود شی هم ترڅو ورځو پوری به د سفر توان نه لری.

: که هغه بی سده وی نو تر ټولو دمخه باید د یو ښه طبیب بندوبست ور وکړو.

ولید ځواب ورکړ: د طبیب په باب اندیښنه مه کوه، زما پلار د غرناطی د څو نومیالیو ډاکترانو څخه یو دي، که ضرورت ؤ هغه به دلته راشی، مگر اوس د حکومت جاسوسان ډیرمخك شوي دی، موږ دا خطر نشوزغملی چی هغه له کوره راووزی او قاتلان ورپسی شی.

بدریه زما د ماما لور د هغه شاگرده ده او تر عامو طبیبانو زیاته تجربه لري، د سعید د بیهوښی سبب دا دی چی د ده له بدن څخه د دوو غیشو د ویستلو لپاره یی د بی هوشی دوا ورکړی وه.

سلمان وویل : اوس تاسو د هغه بدمرغه د مړی ښخولو بندوبست هم وکړی چی ما په لاره کی پریښی دی، د سرك پر غاړه د یوه ویجاړ کور موندل به زیات گران نه وی. هغه ته نژدی ډیری اوبه بهیږی، دا ضروری ده چی هغه له هغه ځایه ښه لری ښخ کړای شی.

ولید وویل : تاسو د دی غم مه کوی زه ستا په مطلب وپوهیدم.

: اوس تاسو د سعید احوال واخلی که د هغه حالت ښه ؤ زه هم درسره ملگری کیږم.

* * * * *

مسعود کوتی ته ورننوت اوولید ته یی وویل : هغوی بیرته راغلل او وایی چی موږ د پله په شاوخوا کی هیڅ مړی ونه لید. عمر وایی چی که ستاسو اس ته ضرورت وی زما اس درسره بوزی.

: نه اوس هغه ته د زحمت ورکولو ضرورت نشته، خو ته هغه ایسار کړه اوعمر ته ووایه چی دلته راشی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسعود بیرته ولاړ ولید سلمان ته وویل : ماله تانه ډیر څه پوښتل خو اوس زما سمدستی غرناطی ته تګ ضرور دی.

: اوس به دوهم اس زما په کار راشی.

: خو ته سمدستی غرناطی ته نشی تلای.

سلمان وویل : نو دا څه وړ کیدای شی چی زه د غرناطی د سهی احوال نه پرته بیرته ستون شم؟

: نه،نه! ته هلته نشی تلای. ماته په لاره سعید ستا کیسه کړی وه، هغه په دی خبره ډیر خفه ؤ چی ته غرناطی ته راغلی یی. ځکه خو زما دا مشوره ده چی ته همدلته پاتی شی، إن شاء الله زه به ډیر زر بیرته راشم، که زه چیرته غلی شوم هم نو زما پیغام به خامخا درته راورسیږی. د سعید د ساتنی لپاره هم ستا دلته پاتی کیدل ضروری دی. امکان لری د کوم ناڅاپی خطر څخه د هغه د ایستلو لپاره ستا مرستی ته ضرورت پیښ شی، ته تر څه وخته دلته پاتی کیدای شی؟

سلمان ځواب ورکړ: له نن نه څلور ورځی وروسته به یوه کښتی په ساحل کی چیرته زماانتظار کوی، که په ټاکلی وخت ور ونه رسیدم نو هغه به ولاړه شی او بیا به څو ورځی وروسته په بل ځای کی د هغی انتظار کوم. په دی ډول به تر راتلونکو دوو میاشتو پوری زماملګری پر ټاکلیو نیټو د مختلفو ځایونو چکری وهی که زه بیا د ډیر وخت لپاره پاتی شوم نو بیا په ساحلی سیموکی هغه کسان پیژنم چی څه مرسته راسره کولی شی.

ولید وویل : په عامو حالاتو کی د حامد بن زهره د شهادت څخه وروسته زموږ دښمن ښایی د سعید په باب زیات اندیښمن نه وای خو زه ویریږم چی د حامد بن زهره د نورو ملګرو د لټولو لپاره دوی د سعید نیول ضروری ونه بولی. که د دوی دا اشتباه وی چی له بهر نه هم کوم مرستندوی ورته رارسیدلی دی نو د سعید نیول به ورته د مرګ او ژوند سوال شی، ځکه ته باید زیات پام وکړی.

*****

مسعود له عمر سره کوټی ته ورننوت، د هغه عمر د څلویښتو کالو په شاوخوا کی معلومیده، ولید هغه ته سلمان د حامد بن زهره د یوه دوست په نامه معرفی کړ بیا یی د هغه مړی د ښخولو هدایت ورکړ او مسعود ته یی د اس د راوستلو وویل ، او چی هغوی بیرته ووتل سلمان وویل :زه داسی احساسوم چی په غرناطه کی می خپل کار نیمګړی پریښی ؤ او زه باید هلته ولاړ شم، که ستا له خوا کوم

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام راونه رسید امکان لری یوه ورځ ناڅاپه هلته ولاړ شم، زه د دی دعوه نه کوم چی زیات هوښیار یم خو بیا هم زه ستا ملگرو ته دا مشوره ورکوم چی په اوسنی وضعیت کی دی د حامد بن زهره د وژل کیدو خبره پټه وساتی. که اولس راپورته شی نو د قوم له غدرانو څخه دا لری نه ده چی د ځانونو د ژغورنی په خاطر دښمن ته د ښار دروازی خلاصی کړی. تاسو له ننتیو غدارانو او بهرنیو دښمنانو سره د ټکر نه وړاندی دومره فرصت خامخا باید ترلاسه کړی چی غرنی قبایل له ځان سره ملگری کړی. له هغی وروسته د حامد بن زهره له قاتلانو څخه هر وخت کسات اخستل کیدای شی.

ولید وویل: تاسو داده اوسی موږ ته معلومه ده چی دښمن به زموږ له هری غلطی نه د گټی پورته کولو هڅه وکړی. اوس وخت په ذهنی کشمکش کی د حکومت د ښکیلولو لپاره غوره لاره دا ده چی موږ له خپل لوری هیڅ ونه وایو، له ما پرته یوازی دوه کسان دی چی د دغی دردوونکی پیښی په باب خبر دی یو سعید چی تپی دئ او غرناطی ته نشی تلای او دوهم سړی زما د مخه په هیڅ صورت هم غرناطی ته نشی تلای او که ولاړشی هم هغه ډیر باتدبیره او هوښیار دی، زه به یوازی څو اعتمادی ملگرو ته د دی پیښی په باب ووایم، یوی بوډۍ خدمتگاری له دروازی وروکتل وبی ویل : صیب! بدریه وایی چی اوس له میلمه سره دننه راشی.

دوی دواړه له کوټی نه ووتل.

* * * * *

لږ څنډ وروسته دوی د کور دننه یوی پراخی کوټی ته ننوتل، سعید سترگی پټی په بستره پروت ؤ او په څیره یی آرامی او سکون غوړیدلی ؤ، داسی معلومیده چی هغه په درانه خوب ویده دی. سلمان ور وړاندی شو او پر تندی یی لاس کیښود ناڅاپه د بلی کوټی څخه یو ښځینه غږ اوچت شو:

تاسو به تر لږ څنډه له زخمی سره خبری نشی کولی، تر اوسه د دوااغیزه ده پری، سلمان مخ ور واړاوه او سترگی یی په یوه ښایسته، با وقاره او جدی څیره ولگیدی.

ولید هغی ته وویل : بدریی! دی سلمان دی، او ده چی څه کیسه وکړه داسی ښکاری چی حامد بن زهره شهید شوی وی. او قاتلانو پر ده سر بیره زموږ د څلورو نورو ملگریو مړی هم په ویاله کی غورځولی دی. زه اوس سمدستی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرناطی ته تلل غواړم، دی به د سعید د ساتنی لپاره ستاسو سره پاتی وی، که تاسو ته د سعید د ساتنی په باب څه اندیښنه پیدا شوه نو له دی ځایه پړپلار جان پسی څوك واستوی.

بدریی ځواب ورکړ: که د وژونکی غشی په زهرو ککړ نه وی نو هغه ته د زحمت ورکولو ضرورت نشته، خو چی ته کله کور ته ورسیدی څو ضروری دواګانی راواستوه، ته یوه دقیقه تم شه زه به د ماما جان په نامه یو لیك درته ولیکم امکان لری هغه کومه غوره مشوره راکړی.

ولید وویل : زما کورته تګ د غرناطی په حالاتو پوری اړه لری، امکان لری زه تر څه وخته پوری غلی شم، په هر صورت زه دا هڅه کوم چی ستا رقعه پلار جان ته ورسیږی.

: زه اوس راځم.

بدریه زر بلی کوتی ته ولاړه، سلمان ولید ته وویل : که د دواګانو د را استولو لپاره بل بندوبست ونشو نو جعفر پیدا کړه او دلته یی راواستوه، تاسو نیغ سرای ته ورشی، امید دی چی هلته یی پیدا کړی، او هغه دریم تن چی د سعید لپاره یی د لیوانو دډلي پام ځان ته ورو اړاوه چی په خیریت در ورسیږی زما سلام ورته ووایه، او زما له لوری دا پیغام ورورسوه چی که ماته بیا غرناطی ته د راتلو زمینه برابره شوه نو تر ټولو لویه آرزو به می دا وی چی هغه یو نظر ووینم.

ولید ځواب ورکړ: زما باور دی چی کله زه هغه ته ستا په اړه یادونه وکړم نو هغه به هم ستا لیدو ته ډیر ناکرار شی.

د جګړی د بیا پیلیدو په صورت کی به زموږ تر ټولو رومبی ضرورت دا وی چی د ترکانو او افریقایانو سره د اړیکو لپاره باید یو تجربه کار منصبدار ور واستوو اوزه دا احساسوم چی دغه سړی چی ته یی دریم کس بولی د دی کار لپاره ډیر مناسب دی، ځکه خو دا له امکان نه لری نه ده چی هغه کله ناڅاپه درته راشی او درته ووایی چی زه له تاسره ځم.

: زه به د داسی سړی په ملګری سفر د ځان لپاره ویاړ وبولم.

بدریه د څنګ له کوټې نه راغله او یو کاغذ یی ولید ته په لاس کی ورکړ.

ولید سمدستی سلمان ته لاس ورکړ او خدای پامانی یی واخستله له کوټی ووت

*****

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدریی کرسیِ راکش کړه نغری ته نژدی یی مخامخ کړه او ویی ویل : وبخښی! زما دی ته پام نه ؤ چی ته په باران کی لوند شوی یی، دلته کښینی زه د نورو جامو بندوبست درته کوم.

سلمان د اور خواته ور وښوییده ویی ویل: نه! تاسو کینی اوس زما ساړه نه کیږی او جامی به می هم ډیری زر وچی شی.

بدریی د سعید نبض وکوت او بیا له سلمان نه دوه گامه لری په یوه کرسیِ کیناسته ویی ویل:

ولید ویل چی ته د ترکانو له سمندری ځواك سره یی، زه در څخه د حامد بن زهره د بندی کیدو او ژغورل کیدو کیسه اوریدل غواړم، آیا هغه وخت یی هغه نیولی ؤ. چی له اندلس څخه روان شوی ؤ؟

: نه! هغه د مراکش تر څنډو پوری رسیدلی ؤ. له هغه ځایه یوه بربری مانو تر قسطنطنیی د رسولو ذمه ورته وهلی وه، خو په لاره کی د مالتا دوو جنگی بیړیو حمله پری کړی وه او کومو مسافرو چی له اور اخستی کښتیِ څخه په اوبو کی ځانونه غورځولی وو هغوی یی نیولی وو او مالتا ته یی رسولي وو. څو اونی د حامد بن زهره په اړه دوی ته هیڅ معلومات نه ؤ، خو وروستیو پیښو وښودله چی په اندلس کی د هغه دښمنان غافل نه وو، یوه ورځ یی هغوی بندیان د فردیناند سفیر ته ور وستلی وواو څو ساعته وروسته حامد بن زهره د هسپانیی یوی جنگی بیړی ته وروستل شوی ؤ.

په همغو ورځو کی د تونس او صقلیه ترمنځ د ترکانو دوو کښتیو گزمی کولی، هغوی یو ماښام د هسپانیی د بیړیِ یو څرك ولید او راتلونکی سهار وختی هغه د دوو لوریو څخه تر ډزو لاندی ؤ. په لومړی گولی بادبان را ولوید، دښمن ته له تسلیمی او ډوبیدوپرته بله لاره نه وه، ځکه خو یی په څو دقیقو کی سپینه جنډه اوچته کړه، تاته د دی تفصیل ضرورت نشته، حامد بن زهره په داسی حالت کی بلی کښتی ته ولیږدیده چی سخته تبه یی وه، هغه تر دوو ورځو پوری بی سده ؤ.

دریمه ورځ چی په هوښ راغی لومړنیِ پوښتنه یی د غرناطی په باب وه، او چی چا ځواب ورکړ چی هلته اوربند شوی دی نو په زوره زوره یی چیغی کړی: نه! نه! ته دروغ وایی، داسی هیڅکله نشی کیدای. ته موسی بن ابی غسان نه پیژنی، له دی وروسته هغه بیا بی سده شو. بله ورځ چی را په خود شو لومړنیِ غوښتنه یی دا وه چی د هسپانوی بیړیِ د کپتان توره بیرته ور وسپاری او دا ډاډ ورکړی چی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هغه سره به د یوه شریف دښمن په حیث چلند وشی. د دی سبب دا و چی کله پر دوی حمله وشوه نو د بیړۍ د نوروافسرانو پردی پریکړه اتفاق ؤ چی حامد بن زهره سمدستی ووژنی، خو کپتان ډیر په سختی دا تجویز رد کړی ؤ.

بدریی وپوښتل : ته په دی وخت کی د حامد بن زهره سره وی؟

: نه! زموږ ملګری له جګړی وروسته بیل شول زه د هغی بیړۍ کپتان وم چی پر هسپانوی کښتی یی ډزی وکړی، حامد بن زهره یی وروسته زما بیړی ته راوست.

زموږ د سمندری ځواك یوه برخه له یونان څخه د افریقا څنډو ته لیږدول کیده، او امیر البحر کمال رئیس ترابلس ته نژدی لنګر اچولی ؤ.

د غرناطی د وضعی په باب چی موږ د حامد بن زهره اندیښنه ولیده نو موږ د دی اړتیا احساس کړه چی سمدستی یي امیر البحر ته ورولو.

د سمندری قواو امیر د هغه ډیر تود هرکلی وکړ، او دا مشوره یی ورکړه چی بی له ځنډه بیرته ولاړ شه او د دښمن له ولکی د غرناطی د ژغورلو هڅی وکړه، که د غرناطی اهل وسلی کیښودی نو سلطان ته به ستا ورتلل بی ګټی وی موږ به په هغه صورت کی د غرناطی مرسته وکړای شو چی ستاسو دننه مورچل مزبوت وی.

د حامد بن زهره د ډاډ لپاره امیر البحر دا ژمنه وکړه چی دی به پخپله سلطان ته د غرناطی خبره کوی. بیا یی اندلس ته د هغه د رارسولو ذمه واری ماته وسپارله. د افریقا د سمندری ځواکونو څو تنه مانوګان چی د ترکانو حلیفان وو زموږ د سمندری قواو له امیر سره د لیدو لپاره راغلی وو هغوی زما د بیړۍ د دفاع ذمه واری واخستله او خپلی کښتۍ یی راسره روانی کړی.

د اندلس د څنډونه څو میله لری د دښمن دوو بیړیو ګزمی کولی، هغوی په موږ پسی راغلی، مابنام لږ لویدوته دوه ساعته پاتی وو موږ د تکر نه د ژغورنی په خاطر د ساحل پرځای د لویدیځ لاره ونیوه او ترمابنامه د هغوی ترمخی زغلیدو له هغی وروسته مو له تیاری نه ګټه واخستله او له خپلو ملګرو سره می تر مشوری وروسته خپله بیړۍ څنډی ته نژدی د دوو کمرونو ترمنځ یوه تنګ خلیج ته یوړه.

زموږ یوه کښتی له ساحل نه لږ لری ودریده او دوهمی کښتی دوه میله وړاندی د دښمن په یوه چونی حمله وکړه د دی نتیجه دا شوه چی د دښمن بیړۍ چی په عامو حالاتو کی باید ډیر په احتیاط وړاندی راغلی وای ډیری ګړندی وړاندی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلی او لږ څنډ وروسته خلیج ته مخامخ زما د توپونو تر برید لاندی راغلی چی د سترګو په رپ کی یی تختی په هوا کې څرخیدی او په هغه پسی بلی بیری خلاص سمندر لوری ته د تیښتی هڅه وکړه خو هغه چی لاره بدلوله زموږ د بلی کښتی تر برید لاندی راغله

بیا موږ هم له خلیج څخه ور ووتلو او پر هغی مو برید وکړ چی تر څو دقیقو زیات یی د دوارو بیړیو د برید تاب رانه وړ چی له دی پیښی وروسته شاوخوا یو ځای هم د حامد بن زهره د پلی کولو لپاره مناسب نه ؤ.

موږ له ساحل څخه لری د دریمی کښتی د راتلو انتظار وکړ او له هغی وروسته بیا دا پریکړه وشوه چی هغه باید ختیځ لوری ته هغه ځای باید پلی شی چی پخوا مو غوره کړی و.

ماته امیر البحر دا امر کړی ؤ چی د حامد بن زهره د امنیت له پوره او ډاډمن بندوبست پرته بیرته راستون نه شم، او که ضرورت ؤ تر وروستی منزله باید ورسره ولاړ شم.

حامد بن زهره چی د کومې غرنې قبیلې د مرستی په تمه ؤ هغه له ساحل څخه پنځه میله لری وه، که د دښمن له کښتیو سره مو ټکرنه وای راغلی نو ما به هغه په شپه شپه کی هغه ځای ته رسولی ؤ او بیرته به ترې راستون شوی وم او زما ملګرو دومره زما انتظار کولی شوای خو اوس داسی امکان نه ؤ، سهار کیدونکی ؤ او زموږ کښتی د ورځی له مخی ساحل ته نژدی د جګړی خطر نشوای قبلولی.

څکه خو ما خپل ملګری رخصت کړل او خپل مرستیال ته می امر وکړ چی هغه هم خپله کښتی بوزی، حامد بن زهره تر اوسه د پلی تلو توان نه درلود او په غرنی سخته لاره په وار وار ماته دا مجبوری وه چی هغه تر لاسه ونیسم. له لمر ختو سره مو د څو کلوالو جونګړی ولیدی ما له هغوی نه د حامد بن زهره د سپارلی په خاطر یو اس واخست او بیا موږ د بریر شپنو او کروند ګرو کلی ته ورسیدو.

د دی کلی مشر په غرناطه کی د حامد بن زهره شاګرد پاتی شوی و، هغوی زموږ دیر تود هرکلی وکړ، او پردی یی تینګار کاوه چی ورسره پاتې شو، خو حامد یوه شیبه وخت تیرولو ته تیار نه ؤ، هغه وویل چی موږ ډوډی وخورو بیا به روانیږو او زما ملګری ته د یوه اس بندوبست وکړی، زموږ ګرر به ماته یو ډیر غوره اس راکړ ویی ویل چی دا زما له لوری سوغات ومنی له هغه وروسته پاتی سفر په آرامی تیر شو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی ورځی وروسته چی حامد بن زهره کور ته ورسید زما مسئولیت ختم شو، خو هغه ناڅاپی غرناطی ته د تلو پریکړه وکړه او ماته یی امر وکړ چی د ده تر راتګ پوری یی انتظار وکړم، خو بیا داسی حالات رامخی ته شول چی زه هم په هغه پسی غرناطی ته ورغلم.

بدریی له لږ فکر وروسته وویل : که غدارانو ته دا معلومه شی چی د حامد بن زهره یو ملګری د ترکانو دسمندری قواو څخه دی نو زر تر زره به دښمن ته دا حال ووایی او بیا به د سمندر څنډی ته ستا د تلو لاری بندی کړی. که تاسو د سعید په خاطر پاتی شوی یاست نو زه داډدرکوم چی د ده لپاره جو یوه شیبه هم مه ایساریږی.

سلمان ځواب ورکړ: ماته معلومه ده چی په موجوده حالت کی هیڅوك هم له سعید سره مرسته نشی کولی، خو اوس د بیرته ستنیدو څخه وړاندی باید د غرناطی وضعه معلومه کړم، که تر سبا پوری د ولید څه درك رامعلوم نه شو نو زه به پخپله هلته د تلو خطر قبلوم. حامد بن زهره د دی لپاره زه ایسار کړی وم چی بنایي په غرناطه کی له خپلو دوستانو سره تر مشوری وروسته امیر البحر ته د څه پیغام استولو ضرورت شی.

* * * * *

بدریی په ډیر غور د سلمان خبری اوریدلی، او سلمان داسی احساسوله چی ورو ورو یی د زړه بوج لري کیږي، لږ څنډ د مخه چی هغه لومړی ځل دی کوټی ته راغی نو یوازی د یوی شیبی لپاره یی بدریی ته وکتل خو وروسته یی بیا دا حالت ؤ چی په بی پروایی کی به یی هم هغی ته وکتل نو له حیا څخه به یی سترګی ښکته واچولی. بیا یی ناڅاپه دا په ذهن کی ور وګرځیدل چی لکه چی تر ضرورت زیاتی خبری کوی او هغه بیا چوپ شو.

بدریی له څو شیبو چوپتیا وروسته وویل : ماته داسی ښکاری چی ته زموږ د وطن سړی یی بهرنی سړی ته زموږ د سمندر غاړی دومره نه دی معلومی.

سلمان ځواب ورکړ: زه د المریی په یوه عربی کورنی کی زیږیدلی یم، مور می بربري وه خو دا یوه اوږده کیسه ده.

: که ته ستومانه نه وی نو زه همدا اوږده کیسه اوریدل غواړم.

د بدریی پر ټینګار سلمان خپله کیسه پیل کړه:

بیړۍ چلول او سوداګری زموږ کورنی کسب ؤ، زما د پلار څلور شخصی بیړۍ

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وی، هغهٔ المریی او مالقی نه علاوه په مراکش او الجزایر کی هم د سوداگری مرکزونه جوړ کړی وو او زیاتره به د کوره بهر ؤ، چی زما عمر د شپږو کالو شو مور می وفات شوه، زه می بابا خپل کورته بوتلم، پلار جان می دوی میاشتی وروسته راغی او زه یی له ځانه سره مالقی ته بوتلم هلته ما لومړنی زده کړی ترسره کړی، د پلار جان می تر ټولو لویه هیله دا وه چی زه یو بریالی ماڼو شم، د دی لپاره چی ما وروزی هغه به کله کله له ځانه سره بیولم. دوه کاله وروسته هغه په یوه اوږده سفر ووت او زه د ده په غیاب کی سخت ناروغ شوم، چی بیرته راستون شو هغه له ځانه سره دا پریکړه وکړه چی ما تل له ځانه سره وگرځوی؛ له دی وروسته زما کور د هغه کښتی وه، زما د ښوونی لپاره یی یو داسی استاد راته ونیو چی په کښتی کی به راسره په سفر روان و.

د یو نیم کال په موده کی د المریی او مالقی په منځ کی موږ څو ځله چکر وواهه. کله چی ترکانو پر ایتالیا بریدونه پیل کړل نو د نورو ترکی ماڼوگانو په شان زما پلار جان هم د ترکانو د رضاکارانو په ډله کی شامل شو، دا ځل زه هغه په کور کی پریښودم، څو میاشتی وروسته چی هغه بیرته راستون شو نو سلطان ابو الحسن هغه د مالقی د سمندری زده کړو د ښوونځی ناظم وټاکه، زه یو کال نور هم له هغه سره وم، بیا یی زه د کښتی چلولو د اعلی تعلیم لپاره قسطنطنیی ته واستولم، د جگړی په موده کی ما واوریدل چی دی د سمندری قواو د امیر مرستیال ټاکل شوی دی.

ښه نو ته د نائب امیر البحر ابراهیم زوی یی؟

بلدریی وپوښتل.

: هوکی! د جگړی په موده کی ما له ماما څخه واوریدلی چی بابا می وفات شوی دی او کورنی یی الجیریا ته هجرت کړی دی. شپږ میاشتی وروسته یی دوهم پیغام دا ؤ چی پلار جان می هم په یوه تونده سمندری جگړه کی شهید شوی دی، له هغه وروسته زما اړیکی له اندلس سره غوڅی شوی.

کمال رئیس چی اوس د روم په سمندرگی کی د ترکی سمندری قواو امیر دی زما د پلار له هغه وخت دوستانو څخه دی چی دواړو د «ترانتو» (د ایتالیی مهمه سمندری قرارگاه وه چی ترکانو ونیوله) په جگړه کی برخه درلوده.

هغه به چی کله قسطنطنیی ته راغی نو زما پوښتنه به یی خامخا کوله، د پلار جان د وفات نه وروسته هغه زما پالنه په غاړه واخستله. کله چی زه له تعلیم نه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فارغ شوم په خپله شخصي عمله کی یی شامل کړم او دوه کاله وروسته ماته د یوی جنگی بیړی کپتانی وسپارل شوه.

سلمان چی تردی ځایه خبره راورسوله چوپ شو، د بدریی په ذهن کی زیاتی پوښتنی را پیدا شوی، ناڅاپه سعید د هغوی پام ور واړاوه، هغه د بیهوشی په حالت کی له ورو وروزگیرویو سره عاتکی ته ناری وهلی، هغوی دواړه په بیړه جگ شول او د سعید د بستری خواته ورغلل، بدریی د هغه په نبضونو لاس کیښود او سلمان ته یی وکتل، سعید د ناکراری په حالت کی څو ځلی اړخ په اړخ واوښت او بیا چوپ شو، بدریی د هغه له تندی څخه خولی پاکی کړی سلمان ته یی وویل:

: دی به تر ډیره وخته په هوښ رانشی، که تاسو لږ ځند دلته کښینی نو زه له تا څخه نوری ډیری پوښتنی لرم.

سلمان پر کرسی کیناست ویی ویل : که ستا اعتراض نه وی نو زه به د سعید تر بیداری پوری له دی ځایه لری کیدل خوښ نه کړم.

بدریه او سلمان دواړه په خپلو خپلو ځایونو کیناستل او بدریی وویل : ولید ویل چی تاسو د غدارانو له دسیسو څخه د حامد بن زهره د خبرولو لپاره غرناطی ته تللی وی: خو تاته دا څنگه معلومه شوه چی د هغه پرخلاف دسیسی روانی وی؟

سلمان ځواب ورکړ: د سعید د کلی یوه نجلی ده، هغه سهار وختی د دوی کره راغله هغی ماته وویل چی د قوم غداران د حامد بن زهره په لټه کی دی، دا یوه غمیزه وه چی د ولید او د هغه د ملگرو په رامخی ته کیدو زه حامد بن زهره ته ورونه رسیدای شوای، هغوی زه په یوه کوټه کی بندی کړی وم.

بدریی وپوښتل : د کلی یوی نجلی ته څه دول معلومه شوه چی غداران د هغه په لټه کی دی!-تاته معلومه ده هغه څوك وه.

: د هغی نوم عاتکه دی، هغی دا اندیښنه ښکاره کړه چی تره یی له خاینانو سره لاس یو کړی دی.

د بدریی په نور ټینگار سلمان خپله پاتی کیسه واورولـه.

په پای کی هغی ورته وویل : سعید د بی خودی په حالت کی هم دوه ځله عاتکی ته غږ وکړ، که تر سهاره دده حالت همدغسی ؤ نو ښایی همغه ورته راولو. خو که د هغی کاکا له خاینانو سره ملگری شوی وی نو دی ته به له کوره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وتل آسان نه وی.

سلمان وویل:که د سعید د اوسنی حالت په نظر کی نیولو سره یی دلته د راوستلو اړتیا احساسوی نو موږ باید وخت تیر نه کړو، تر یو دوو ورځو پورې به په شاوخوا ټوله سیمه کی د حکومت ځړی خپاره شی.

: د حکومت جاسوسان دی کور ته د ننوتلو جرئت نشی کولی، او هغوی ته دا معلومیدای هم نشی چی سعید ټپی دی. غرناطی ته سمدستی د ولید د تلو مقصد هم همدغه دی چی د غدارانو پام د دی سیمی پرځای غرناطی ته ور واوړی.

سلمان وویل : که تاسو اجازه راکړی نو زه همدا اوس هلته تلو ته تیار یم.

: نه ته اوس نشی تلای، امکان لری تر سهاره د ټپي حالت ښه شی او موږ هغه نجلۍ ته د پریشانی پرځای کوم ښه پیغام ورکړو.

دواړه لږ ځنډ چوپ شول بیا بدریی وویل:

پرون زما لور ډیره خوښه وه، هغی چی ته ولیدی ماته یی پیغام راکړ چی یو مجاهد غرناطی ته تللی او چی بیرته راستون شی زموږ میلمه به شی. هغه ستا تر راتلو د مخه ویده شوی وه، که نه نو تر سهاره به یی خبری درسره کولی.

اسما پر دی اصرار کاوه چی زه یی میلمه شم. او ما هسی د دی د زړه ساتلو په خاطر کومه وعده کړی وه اوس یی په داسی حالاتو کی پوره کوم چی ماته یو ویروونکی خوب ښکاری.

بدریی وویل : تاته معلومه ده چی زه د سعید په ځیر ستا په باب هم زیاته اندیښمنه یم. که غدارانو ته دا معلومه شوه چی له حامد بن زهره سره کوم ترکی یا بربر ملګری هم ؤ نو ستا په نیولو او دښمن ته په سپارلو به هم دریغه ونه کړی. که له تلو نه وړاندی دی د غرناطی له ځینو مشرانو سره لیدل ضروری نه وای نو ما به دا مشوره درکوله چی همدا اوس روان شه.

اوس په دی کور کی هم باید چاته دا ځرګنده نه شی چی ستا له ترکانو سره څه اړیکی شته، که څوك پوښتنه وکړی نو ته ورته ووایه چی له «اندراش» نه راغلی یی او زما د میړه د عمه زوی یی، زما د خاوند نوم عبدالجبار ؤ.

سلمان وویل : کله چی زه د قسطنطنیی د سمندری قواو د ښوونځی زده کوونکی وم زیاتره به می دا خوب لیده چی زه د یوی جنګی بیړۍ قوماندان یم او د اندلس پر ځنډه د دښمن پر کومه کلا ډزی کوم، خو اوس داسی احساسوم چی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقدیر ناڅاپه پر داسی لاره برابر کړی یم چی بالکل راته نویی ده، زه د داسی کار لپاره مناسب نه وم، د دی لپاره زیات هوښیار سړی ته اړتیا وه په هر صورت زه به دا هڅه وکړم چی دلته زما له پاتی کیدو سره د غرناطی خپلواکی غوښتونکو ته څه گټه ونه رسیږی نو کوم تاوان هم ور ونه رسیږی.

بدریی وویل : ستا له راتلو څخه لږ وړاندی ولید ویل چی د حامد بن زهره وینی بهوونکو پر موږ د الله د رحمت دروازی بندی کړی دی په غرناطه کی د هغه وینا د دی اولس د ضمیر وروستی کریغه ده چی له کلونو راسی د مرگونو او ورانیو توپان ته ناری وهی. اوس به موږ ته د سلامتی لاره څوك راوښیی، بیا چی کله هغه وویل چی ته د ترکانو له سمندری پوځ سره اړیکی لری نو ما ناڅاپه احساس کړه چی موږ یوازی نه یو، زه د غرناطی د اولس په اړه مایوسه کیدای شم خو له ترکانو څخه باید مایوسه نشو.

زه د محمد فاتح د میراث خواره لمن نیولی او ورته ویلی شم چی اوس زما د عزت او آزادی ساتونکی ته یی، اوس که ته د ترکانو د سمندری قواوو امیر را استولی وی نو دا د دی ثبوت دی چی هغوی له موږ څخه غافل نه دی.

سلمان وویل : کاشکی ما د ترکانو لخوا د څه اعلان اختیار درلودای.

له امیر البحر کمال رئیس سره دا اندیښنه وه چی اوربند د وسلی ایښودلو مقدمه نه شی. هغه پر دی خبری امیدوار ؤ چی که حامد بن زهره د هغوی حوصلی را اوچتی کړی نو ترکان به د دوی د جگړو چوپ نندارچیان نه وی، اوس موږ باید دا دعا وکړو چی د غرناطی اولس له وخت څخه وړاندی د ځان وژنی پریکړه ونکړی. تاسو دعا وکړی چی حامد بن زهره د خلکو په زړونو کی کومی ولولی راپارولی هغه سړی نشی.

ناڅاپه د بدریی پر څیره د مایوسی سیوری خپور شو ویی ویل:

کله چی د اولس مشران د نفاق او بی لاری لاره غوره کړی او کله چی فاسق او بد چاری خلك د اولس د تقدیر د پریکړو واکمن شی نو اولس به څه وکړای شی؟

له ما سره د هغوی په اړه هم څه ښه گومان نشته، هغوی پر حامد بن زهره د دی لپاره نه وو راټول شوی چی زړونه یی د ژوند له ولولو او د آزادی له جذبو ډك وو، بلکی د پسونو درمی غوندی د مرگ له ویری د لږ وخت لپاره پر هغه راټول وو.

اوس چی هغوی دا واوری چی د آزادی په لاره د وینو ډیوی بلوونکی به بیا

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

درته رانشی، نو په دوی کی به زیاتره پردی ډاډه شی چی له نورو قربانیو ورکولو څخه وژغورل شول. زه تا مایوسه کول نه غواړم خو کاشکی ما د غرناطی د اولس په اړه غوره نظر درکولی شوای. ما په شپاړس کلنۍ کې د غرناطې د آزادی په جګړه کی برخه اخستل پیل کړل، په ډیرو جګړو کی می د تپیانو پر تپونو پټی ایښی دی، ما هغه غازیان لیدلی دي چی ارادی یی د فتحی او بری ضمانت بلل کیدی، چی غږ به یی وزو واورید له زمریانو سره د مقابلی حوصله ورسره پیدا کیده، زما د ژوند ملګری د هغوی له ډلی څخه یو ؤ. هغه د دی کلی مشر ؤ او له موسی بن ابی غسان سره یی په ډیرو جګړو کی برخه اخستی وه. د هغه پر بدن «۱۱» تپونه وو، هغه له هغو زرګونو غازیانو څخه یو ؤ چی دښمن به یی د نامه په اوریدو په لرزه شو، که هغه مهال چا دا ویلی وای چی د دی غیرتی غازیانو د قربانی او اخلاص سره سره به یوه ورځ زموږ دغه لویی سوبی په ماتو بدلی شی نوزه او زما په څیر د اندلس هره لور به د هغه د مخ د شکولو لپاره تیاره وه، خو موږ ته خپل غداران بی اهلیته واکمن او دسیسه کوونکی امیران تر بهرنی دښمن زیات خطرناك ثابت شول او نن دا حالت دی چی د اولس با نفوذه طبقه د غلامی درس ورکوونکو پر ځای د جهاد لاربښوونکی خپل دښمنان بولی، زه ویریږم چی که د حامد بن زهره د شهادت خبر مشهور شی د اولس حوصلی به ماتی شی او غداران به پر دی خوښی کوی چی د جګړی له مصیبت څخه د تل لپاره خلاص شول، هغوی له دښمن سره د آزادی په معامله کی خپل کښتونه ، کورونه، او شتمنی ژغورلی دی.

هغوی به د حامد بن زهره په اړه خلك داسی پوهوی چی هغه یو شر خوښوونکی او باغی ؤ او د خپل غرور په خاطر یی غوښتل اولس د بربادی په لاره رهی کړی.

سلمان وویل : ماته ستا له نوکرانو څخه معلومه شوه چی ته دی خپل ویجاړ کور ته څو شپی وړاندی راستنه شوی یی، ایا په دغسی ګډو وډو حالاتو کی دا غوره نه وه چی ته له دی ځایه لری پاتی وای؟

بدریی ځواب ورکړ: زه هغه وخت له دی ځایه تللی وم چی دلته د ماشومانو او ښځو پاتی کیدل ممکن نه وو، که یوازی د ځان ژغورنی مسئله وای نو زه به په هر صورت له خپل میړه سره پاتی وای خو په دی کور کی تر څلویښت تنو زیات زخمیان پراته وو، په غرناطه کاختی وه او تول روغتونونه له ناروغانو ډك وو، کله چی زما خاوند ماته له زخمیانو سره د تلو امر وکړ نو انکار می ونکړای شو، هغه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وعده وکړه چی کله د دی کلی دفاع نا ممکنه شی نو له پاتی خلکو سره به زه هم ځان در رسوم، خو زما زړه هغه وخت هم دا گواهی راکوله چی دا زموږ وروستی دیدن دی، موږ «اندراش» ته نژدی پناه یووړه، هلته زما د میړه د ماما کورنی اوسیږی.

کله چی پر کلی دښمن قبضه وکړه خو تنه کډوال هلته راغلل هغوی راته وویل چی زما میړه شهید شوی دی، هغه یی د کور شاته ښخ کړی دی.

د اوربند نه وروسته زموږ په مخکی دوی لاری وی، یوه دا چی اندلس د تل لپاره پریږدو او مراکش، الجیریا، او یا تونس ته ولاړ شو، دوهمه دا چی موږ له هغو لکونو انسانانو سره پاتی شو چی د دی خاوری نه بهر ځان ته د راتلونکی تصور نشی کولی، زه له هغو یتیمانو او کونډو سره اوسیدل غواړم چی ورور، خاوند او یا پلار یی زما له میړه سره یوځای شهیدان شوی دی.

هغوی تر لږ ځنډه نور هم خبری سره کولی بالاخره بدریی وویل:

ویخښی ستا سره په خبرو کی زما د وخت تیریدو ته پام نه شو ستا خوب ته ضرورت دی.

سلمان ځواب ورکړ: ته زما غم مه کوه، زه له خوب نه د سعید په خدمت کی زیات آرام احساسوم.

: د سعید د خدمت لپاره له مانه پرته دوی خدمتگاری نوری هم دلته شته، ته لږ خوب باید وکړی امکان لری تاسو ناڅاپی سفر کولو ته اړ شی.

بدریی دا وویل او خدمتگاری ته یی غږ وکړ، خدمتگاره له برنډی څخه کوتی ته ورننوته او له دی سره په بله کوټه کی د اسماء غږ اوچت شو.

بدریی وویل : لوری زه دلته یم. تر اوسه تر سهاره لا ډیر وخت دی ته آرامه پر خپله بستره پریوزه زه دا دی درځم.

خو اسماً سترگی مښلی کوتی ته ورننوته خو شیبی یی په حیرانی سلمان ته کتل بیا ناڅاپه ور وړاندی شوه او نژدی ورغله ورته ویی ویل : ته خوبه زخمی نه یی؟

: زه بالکل روغ یم سلمان د هغی پر سر لاس ورکیښود

: مامی مور جانی ته وویل چی دی به خامخا راشی دوی راپوری خندل، ماتوله ورځ ستا د راتلو انتظار کاوه، کله چی باران پیل شو نو ومی ویل چی نه به راځی، بیا چی ولید ماما راغی نو ما داسی گڼله چی ته راغلی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: لوری! د خبرو وخت نه دی، ده ته د خوب ضرورت دی ته هم ولاړه شه ویده شه.

بدریی دا وویل او بیا یی یوی خدمتگاری ته وویل: ته دی میلمستون ته بوزه.

سلمان جگ شو ویی ویل : نه! دی ته د زحمت ورکولو ضرورت نشته.

لږ ځنډ وروسته چی دی خپلی کوټی ته ورننوت په نغری کی اور بلیده او مسعود مخامخ ورته ناست ؤ او د ده چپنه یی ورته اړوله، سلمان یی چی ولید جگ شو چپنه یی پر میخ راوځړوله ویی ویل:

اوس به دا زر وچه شی، ولید ټینگار کاوه چی تاسو باید له میلمستون څخه بهر ونه وزی. تاسو څه شی ته ضرورت لری؟

: نه ته ورځه ویده شه.

مسعود څو لرگی نور هم نغری ته وروغورځول او له کوټی ووت.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار او زوی

دلوی وزیر ابو القاسم په کور کی د هاشم بی وسی او نا چاری هره شیبه په زیاتیدو وه، هغه خو ځلی له محل څخه د وتلو هڅه وکړه خو د پهره دارانو او خدمتگارانو چلن دا ورته معلومه کړه چی دی د یو بندی حیثیت لری. ده هغوی ته بد رد وویل او اخطارونه یی ورکړل تر دی چی په غوسه یی یو خدمتگار پرځپیره پر مخ وواهه، سلطان ابو عبدالله او لوی وزیر ابو القاسم یی وطن پلوری او غداران وبلل خو د محل پهره داران د ده د دی کنځلو او گواښونو څخه بی پروا وو، هغوی ظاهراً له ده سره په ډیر درناوی چلن کاوه خو د کوټی د دروازی څخه د ایستلیو تورو پهره دارانو لری کولو ته چمتو نه وو.

له پهره دارانو سره د ده د ټولو پوښتنو . بوازی یو ځواب ؤ:

وزیر اعظم دا امر کړی دی چی ته دلته پاتی شی، هغه وفرمایل چی ستا بهر ته وتل ډیر خطرناك دی، ځکه خو به د ده تر راتگه ته همدلته وی، اوس که ته بهر ته ولاړی او په لاره کی څه پیښه درته وشی نو هغه به زموږ څرمنی وباسی، موږ ته دا امر شوی چی تاته څه تکلیف نه وی خو دا لاربښونه راته شوی ده چی تاسو که بهر ته د وتلو هڅه وکړی نو له نیولو څخه به دی ډډه نه کوو.

هاشم د ابو القاسم د کور د ډوډی له خوړلو څخه انکار وکړ، ماسپښین یی د یخنی په پلمه وغوښتل چی بهر لمر ته کینی، وسله والو کسانو انگړ ته بوتلو، نژدی یو ساعت هغه سترگی پټی کړی او لمر ته بی سده ناست ؤ، بیا ناڅاپه جگ شو او د حویلی د غولی په لوری وړاندی ولاړ، خو لا له دروازی څخه پنځوس گامه لری ؤ چی پهره دارانو ور منډه کړه راویی نیو او په زور یی د یوه کونج په کوټه کی بند کړ، اوس هغه د یوه وږی ځناور په څیر په کوټه کی قدم واهه.

هاشم پردی پوهیدلو ته ناکرار ؤ چی په غرناطه کی څه پیښیږی. هغه به چی د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا د تگ او یا راتگ په وخت کی د پښو ترپهار واورید ور غږ به یی کړ خو هغوی له ده څخه بی پروا شوی وو.

بالاخره له ډیر غم او غوسی څخه بی سیکه پر بستره وروغورځید.

* * * * *

د شپی یوه برخه تیره وه چی د کوټی دروازه خلاصه شوه، یو افسر او دوه خدمتگاران ورننوتل، یوه نوکر د مشال له لمبی څخه د کوټی ډیوه بله کړه، هاشم په هیله منه لهجه ورته وویل : د خدای «ج» لپاره ماته ووایه چی تر څه وخته به ستاسو بندی وم. په ښار کی څه تیریږی او ابو القاسم چیرته دی؟

افسر ځواب ورکړ: په ښار کی بد امنی ده بلکی د بغاوت خطر دی، او لوی وزیر خپل.دوستان له دی هنگامی څخه لری ساتل غواړی، ته اندیښنه مه کوه، زموږ باور دی چی د ښار وضعه به ډیر زر ښه شی، اوس که ستا اجازه وی نو ډوډی به درته راوړی!

هاشم په غوسه ورته وویل : آیا دا نشی کیدای چی ماته زهر تیار کړی!

: ویخښی! موږ د دی سوال ځواب نشو درکولی، افسر د بیرته گرځیدو په حال کی ځواب ورکړ.

هاشم چیغی کړی: د خدای «ج» لپاره ودریږه!

هغه ودرید هاشم ته یی راوکتل.

هاشم له لږ ځنډ وروسته وویل : د حامد بن زهره په باب پوښتنه کټوم، آیا ابو القاسم د هغه د نیولو او یا وژلو امر کړی دی؟

افسر ځواب ورکړ: لوی وزیر ته د هغه په باب د څه امر کولو اړتیا نشته، د هغه معامله د غرناطی د هغو لکونو انسانانو سره ده چی امن غواړی او له هغه نه ځان ژغورل د دغو خلکو لومړنی فرض دی چی ورونه، پلرونه او زامن یی له دښمن سره دی. زما زوی هم د هغوی په ډله کی دی او اوریدلی می دی چی ستا هم دوه زامن په یرغملو کی تللی دی! ماته دا هم معلومه ده چی تا د هغه له شر څخه د غرناطی د ژغورلو ذمه واری منلی وه.

هاشم د درد په حالت کی چیغی کړی: زه ځان له دی شرمناکی دسیسی څخه لری ساتل غواړم، زه له کومی بدی څخه د ځنگ کولواو له کومی گناه د توبی او یا د کومی غلطی لاری پرځای د سهی لاری غوره کولو حق لرم او ابو القاسم ما له دی حق څخه نشی محرومولی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: که ستا په گومان سهی لاره دا وی چی غرناطه یو ځل بیا د جگړی په اور کی ښکیل کړی نو زموږ لومړنی او لویه ذمه واری به دا وی چی د غرناطی اولس د داسی سړی له شره وژغورو چی په خبرو یی ستا په څیر هوښیار خلك هم تر اغیزی لاندی راغلی، زه درسره وعده کوم چی د حامد بن زهره جادو به ډیر زر مات شی.

دا یی وویل او افسر له کوټی نه ووت، هاشم تر ډیره بی حرکته ولاړ ؤ، د هغه په ذهن کی ډیر خیالونه راگرځیدل.

*****

هاشم د غرناطی د پاچاهی له راتلونکی نه تر مایوسی وروسته له ابو القاسم سره مرسته کړی وه، او د خپل ضمیر د ډاډ لپاره تر ټولو لوی دلیل دا ؤ چی حامد بن زهره یا د کومی پیښی قربانی شوی دی یا د غرناطی له وضعی او بهرنی ملاتړ څخه دومره مایوس شویدی چی بیرته راتگ نه خوښوی، خو تیره شپه له هغه سره د ناڅاپی لیدو ورسته یی په زړه کی د امیدونو مړژواندی ډیوی بیا بلی شوی. حامد بن زهره ویلی وو چی که د غرناطی اولس څو میاشتی نور هم دښمن له ښاره بهر ایسار کړی نو ترکان به دوی مایوسه نه کړی، خو که دوی پخپله پر غلامی راضی شول نو له بهر نه به هیڅ څواك هم د دوی د سیاسی گناهونو د کفاری ادا کولو لپاره را نشی.

کله چی هاشم له غرناطی څخه د حامد بن زهره د ایسارولو لپاره د هغه ځای د خلکو د بی حسی او مایوسی تصویر کاږلو نو د ده پر ذهن دا ویره سپره وه چی که هغه د خلکو په پارولو بریالی شی او جگړه بیا ونښلی نو هغه به د فتحی او ماتی څخه بی پروا ورسره ملگری شی، د دی به لومړنی نتیجه دا وی چی کوم کسان فردیناند ته د یرغمل په توگه سپارل شوی دی هغوی به د دښمن د کسات نخښه شی.

د اولاد مینی دی، دی ته مجبور کړ چی ابو القاسم ته راشی خو بیا هم هغه ابو القاسم ته د زاریو په وخت کی هم خپل ضمیر ته پردی ډاډ ورکاوه چی که حامد بن زهره د غرناطی د اولس په غیرت راپارولو کی بریالی شو او زما زامن د دښمن له منگولو راخلاص شول نوزه به دوی د آزادی د بیرغ اوچتوونکو په لومړی کتار کی وینم، د ابو القاسم چلند د هغه په خوبوړی ضمیر د متروکی د گوزار کار وکړ. هغه په وار وار په زړه کی ویل : حامد بن زهره داسی وخت راغی چی اولس

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زهرو پیاله پر سر اړولی ده، کاشکی هغه څو هفتی دمخه راغلی وای، او موږ د قوم له قاتلانوسره د خپل راتلونکی د تړلو له ذلت څخه ژغورل شوی وای.

آیا ماته له حامد بن زهره سره مرگ د ابو عبدالله او ابو القاسم غوندی وطن پلورو سره تر ژوند غوره نه ؤ؟

عمیر به خامخا پردی خبره خوښ وی چی د ابو القاسم او ابو عبدالله د خوښی په ترلاسه کولو سره مو کورنی د راتلونکو خطرونو څخه وژغورله، د ددی په سبب به فردیناند موږ د غوره سلوك وړ وبولی، سلمی به هم د خپلو دوو زامنو په ورخوشی کیدو خوښه شی. خو که د حامد بن زهره اندیښنی رښتیا شوی او نصرانیانو د غرناطی له اولس سره هماغسی وحشیانه سلوك وکړ چی تر دی دمخه یی د نورو فتحه شویو ریاستونو له مسلمانانو سره کړی دی نو راتلونکی نسلونه به زما په اړه څه وایی؟

زه ابو القاسم ته ولی راغلم؟ زه باید له حامد بن زهره سره پاتی شوای وای، ما دخپلو زامنو لپاره د غلامی د ژوند پرځای د آزادی د مرگ آرزو ولی ونه کړه؟ کاشکی ما هغوی د فردیناند د قید څخه را ایسارولی شوای. اوس به څه کیږی او زه څه کولی شم؟

* * * * *

هاشم به لږ څنډ پر کرسی کیناست او بیا به د خفگان په حالت کی جگ شو او قدم به یی واهه، نژدی نیمه شپه ناڅاپه دروازه خلاصه شوه یو پهره دار مشال په لاس کی ورننوت او ویی ویل : لوی وزیر صاحب ورغوښتی یی: هغه دا هم وفرمایل چی که تاسو خوب کوی نو غرض مه پری لری.

هاشم د وینو غوړپ تر ستونی تیر کړ او له څه ویلو پرته چوپه خوله له پهره دار سره روان شو. څو شیبی وروسته د مجلس په کوټه کی د ابو القاسم په مخ کی ولاړ ؤ. هغه یو ځل هاشم ته وکتل او په لاس یی تشو کرسیو ته اشاره وکړه ویی ویل : مهربانی وکړی!

هاشم زړه نا زړه د هغه په مخکی په یوه کرسی کیناست. څو شیبی دواړو چوپ یو بل ته کتل، بالاخره ابو القاسم وویل : زه افسوس کوم چی زما په غیر حاضری کی په زحمت شوی. ما خپلو خلکو ته دا لارښوونه کړی وه چی تا بهر ته پرینژدی. زما اندیښنه ده چی که تاسو یو ځل د جگړی د پلویانو په گیر کی ورغلی نو د بیرته راتلو هیڅ لاره به ونه مومی. هیڅ هوښیار سړی دا نه خوښوی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی له خپلو دوستانو څخه محروم شی. که ما ستاسو د ایسارولو هڅه نه وای کړی نو ښایی نن د الحمرا د دروازی په مخه کی زما پرخلاف په شعار ورکوونکو کی ترټولو اوچت آواز ستا وای.

هاشم ځواب ورکړ: که ما د غرناطی په اولس کی د ژوند څه نخښی لیدای، نو د دی پرځای چی حامد بن زهره د غرناطی له راتګه ایسارم کړم د هغه ملګری کړی وه، بیا به ما د دی پروا هم نه درلوده چی فردیناند زما له زامنو سره څه وړ سلوك کوی! ته باید له نارو څخه پریشانه نشی، دا د هغو بی وسه انسانانو وروستی احتجاج دی چی د تباهی پر وروستی ګړنګ دریدلی دی، زما باور دی چی د غرناطی په کوڅو او واټونو کی به ډیر ژر د هدیرو چوپتیا حاکمه شی.

ابو القاسم وویل : ماته یی وویل چی تاسو بهر ته تلو ته ډیر بی تابه یی؟

: ما غوښتل پردی وپوهیږم چی له حامد بن زهره سره مو څه چلند وکړ، خو دلته څوك له ما سره خبری کولو ته تیار نه وو.

: موږ له هغوی سره کوم بد سلوك نه دی کړی، هغه د خلکو له پارولو څخه وروسته له ښاره ووت او موږ یی د لاری ترلو هڅه هم ونه کړه، زموږ معلومات داسی دی چی هغه به د غرنیو سیمو دوره وکړی او د قبایلو له منظم کولو وروسته به غرناطی ته د رضاکارانو را اسرل پیل کړی.

هاشم وویل : کوم قبایل چی مایوسه شوی وی بیا جګړی ته دهغوی دتیارولو لپاره یوازی احساساتی وینا ګانی کافی نه دی ، او کوم چی تر اوسه په جګړه بوخت دی هغوی به دغرناطی پر اولس د اعتماد پرځای دا غوره وبولی چی همالته غرونوته د دښمن د راتلو انتظاروکړی هلته چی یو غیشی ویشتونکی د سلو تنو لاره بندولی شی ،د اوربند له تړون وروسته هغوی له موږ نه ډیرلری شوی دی ،حامد بن زهره په هغه صورت کی بریالی کیدای شی چی ترکان اوبربریان زموږ مرستی ته راورسیږی ،هغه د ترکانو د سمندری ځواك دراتلو امید واردی خوماته یی دا ډاډ رانکړای شو چی داوربند دمودی له پای ته رسیدو وړاندی به هغوی زموږمرستی ته راورسیږی.

ابوالقاسم وویل : حامد بن زهره دغرناطی اولس ته هم کوم ډاډ من پیغام ورنکړای شو ،بیا هم هغه دښاریوزیات شمیر خلك جګړی ته چمتوکړی دی ،امکان لری ځینی قبایل هم دهغه دخبروتراغیزی لاندی راشی اوهغه دجګړی اوربل کړی دښمن ته یوځل بیا دلوټ اووژنی پلمه برابره کړی ،دهغه هدف دادی چی موږپه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرحال له دښمن سره په جګړه کی کیوزو.له هغه سره داولس د هغو څلور سوه تنو غم نشته چی د اولس د تباهی د مخنیوی لپاره مودښمن ته یرغمل ومنل، هغه ته دا خبره هم هیڅ ارځښت نه لری چی کله قبایل غرناطی ته مخه کړی نو دښمن به بیا پر ښار د کلابندی صرفه نه کوی.

هاشم وویل : تاسو له دی ټولو اندیښنو سره د هغه د ایسارولو هڅه ونکړه؟

ابو القاسم ځواب ورکړ: د هغه ایسارول یوازی زما مسئولیت نه دی، په غرناطه کی په زرګونو داسی کسان شته چی د جګړی د بیا پیلیدو د پای په اړه فکر کوی.

هاشم څو شیبی د ابو القاسم پر سترګو سترګی ورښخی کړی بیا یی وویل :

که هغه په خپله خوښه چیرته تللی وی نو د دی مطلب دا دی چی هغه پخپله ستاسو پریشانی لری کړه.

: زه ستا په مطلب ونه پوهیدم!

: زما مطلب دا دی چی تاسو په غرناطه کی پر هغه لاس نشوای اوچتولی، خو له غرناطی څخه بهر به د هغه د امنیت په اړه په تاسو هیڅ ذمه واری نه وی.

ابو القاسمه! ته له مانه څه خبره پټوی، زه پردی پوهیدل غواړم چی تاسو له هغه سره څه ور سلوك کړی دی؟

ابو القاسم ځواب ورکړ: زه داسی احساسوم چی تاسو به زما پر کومه خبره باور ونکړی. ځکه خو به دا غوره وی چی تاسو نیغ له هغو کسانو سره خبره وکړی چی تر ما زیات معلومات لری.

: هغوی څوك دی؟

ابو القاسم لاسونه وپړقول او ویی ویل : اوس به درته معلوم شی.

هاشم تر څو شیبو پوری یوه او بله خوا کتل، بیا یی په مخامخ بله کوټه کی د پښو غږ واورید، دروازه خلاصه شوه او ده بیا په حیرانی عمیر او عتبه ته کتل.

ابو القاسم وویل : عمیره! ستا پلار د حامد بن زهره په اړه زیات اندیښمن و ته څه تسلی ورکولی شی؟

عمیر پلار ته وکتل خو د څه ویلو جرئت یی ونکړ، عتبه ور وړاندی شو ویی ویل : صیب! اوس د عمیر د ورونو په اړه ستا اندیښنه باید لری شوی وی!

حامد بن زهره چی په غرناطه کی کوم اور بل کړی ؤ هغه د تل لپاره ګل شو، اوس خلك د هغو لیونیانو خبری نه اوری چی دغه لوی ښار یی په هدیره بدلول

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتل او نور تاسو ته هم د دی ضرورت نشته چی قبایلو ته ولاړ شی.

هاشم په خپ غږ وویل : تاسو هغه وواژه!

عتبه د ځواب پرځای ابو القاسم ته وکتل، هاشم د درد په حالت کی خپل زوی ته وکتل او په زوره یی چیغه کړه:

عمیره! زه له تا پوښتم، د خدای «ج» په خاطر راته ووایه چی زه په دی دسیسه کی شریك نه وم، ستا لاسونه د حامد بن زهره په وینو نه دی داغدار شوی، زه له مرگه وړاندی دا اوریدل غواړم چی د غلامۍ، ذلت او رسوایی له منلو سره سره زماکورنی د اولس په وروستی گناه کی برخه نه درلوده، ته ولی چپ یی؟

ابوالقاسم وویل : هاشمه !زه ستا داحساساتوقدر کوم ،که ته دحامد بن زهره دوست وی موږیی هم دښمنان نه یو،خوزما به پردی خبره بالکل باوررانشی چی ته دیوه له سره تیرسړی دولولو د تسکین په خاطردغرناطی نوره تباهی خوښوی .تا پردی حقیقت اعتراف کړی دی چی موږجگړه بایللی ده ،ته پردی هم خبریی چی دغرناطی دخلکو احساسات او جوش به له شعارونو اونارووړاندی ولاړنشی ،اوبهرپه قبایلوکی بیا زیات کسان داسی دی چی بی زړه اومایوس شویدی او هغه ځو سرتیری چی تراوسه جنگیږی دانه خوښوی چی دغرناطی دخلکولپاره له خپلو مورچلو څخه راووزی په یوه لو محدوده سیمه کی په محلی ډول جگړی دفردیناند لپاره دځه اندیښنی سبب نشی کیدای ،داندلس دحاصل ورکوونکوسیمو مهموښارونواوبندرونوله نیولووروسته به دوی دوروستی گوزارلپاره په پوره ډاډ دمناسب فرصت راتلو انتظارکولای شی .کله چی دهغو سرتیرو وروستی ځاځکی وینی هم وبهیږی نوددوی پوځونه به دځه مزاحمت څخه پرته په هغو درو او گوټونو کی خپاره شی چی دغه خلك یی نه فتحه کیدونکی بولی.

حامد بن زهره ناڅاپه دا خطر را پیدا کړی ؤ چی امن خوښوونکی قبایل هم د جگړی په اور کی ور ښکیل شی او فردیناند هسی انتقامی چلن ته مجبور شی چی له ویری یی موږ د اوربند ترون ته مجبور شوی وو.

هاشمه! ته خپل زامن په خطر کی غورځولی شی، خو د نورو د زامنو او ورونو ژوند په خطر کی اچولو حق نه لری، ته د لکونو انسانانو څخه پردی ماتی، بی وسی او مایوسی برسیره د ژوندی پاتی کیدو حق نشی اخیستلی.

عمیر بوازی د ژوندی پاتیکیدودهیلی له ښکاره کولوپرته هیڅ گناه نه ده کړی.

هاشم په لړزیدونکی غږ وویل : د دی لکونو انسانانو ماته، بی وسی او

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسی د هغو غدارانو د دسیسو نتیجه ده چی زموږ د ماضی تول عظمتونه یی تر خپلو پښو لاندی کړی او د راتلونکی د امیدونو تولی ډیوی یی گل کړی دی.

حامد بن زهره اولس ته د هغو عیاشو، بی حسو او بی غیرتو چارواکو د گناهونو د کفاری ادا کولو له بلنی سره راغلی ؤ چی د اقتدار لپاره یی د هیواد راتلونکی له گوابښونو سره مخ کړی وه.

ابو القاسمه ! ته دا ویلی شی چی هغه یو له سره تیر او بی پروا سړی ؤ، او په دغو حالاتو کی له هغه نه د معجزی هیله هسی لیونتوب ؤ خو ته دا حق نه لری چی ووایی اوس قوم د ذلت پر ژوند رضا شوی دی ځکه خو حامد بن زهره قوم ته د عزت د لاری په گوته کولو هیڅ حق نه درلود. اوس چی په لکونو انسانان د ظلم او وحشت پرخلاف د جگړی له حق څخه د تل لپاره لاس پر سر شوی دی، ځکه هغه ستر انسان د وژلو لایق ؤ چی له دی حق څخه لاس اخستلو ته تیار نه ؤ

اوس چی د ذلت او رسوایی ژوند زموږ په برخه شوی دی ځکه خو د آزادی د ژوند او یا غیرت د مرگ د لاری په گوته کوونکی گناهکاران دی.

حامد بن زهره د هغه نیك ذاته خلکو د ضمیر غږ ؤ چی ډیر بدمصیبتونه یی هم د الله له رحمت څخه نه مایوسوی. که موږ هغه ته له لاس ورکولو څخه انکار کولی او دا مو ورته ویلی چی موږ د دښمن پرغلامی رضا شوی یو او یوازی د ژوندی پاتی کیدو د ذلت او رسوایی د زغملو لپاره تیار یو نو نړی به د بی همته او نامردانو پیغور راکړی ؤ، بیا به هم موږ په همدی تمه ژوندی پاتی وو چی د اوسنی وخت تیاری به تل نه وی، موږ به د بیا راپاڅیدلو او سنبالیدو د مناسب فرصت په انتظار وو، موږ به د مایوسی په تیارو کی د هغو لاربښوونکو انتظار کاوه چی لارورکو قافلو ته د رڼا څلی کیږی او په یوه غږ یی په مړو رگونو کی د وینی حرکت توندیږی.

که حامد بن زهره په خپلو مقصدونو کی نه وای بریالی شوی هم دا امید به پاتی ؤ چی تردی ښه لیدونکی او پوهیدونکی او تردی د لوړو ارادو خاوندان به راپورته شی او زموږ راتلونکی نسلونه به د هغوی د ضمیر په رڼا کی د خپلی بقا او سلامتی لاره ووینی.

خو د حامد بن زهره وژل کیدل به د دی ثبوت وی چی موږ د دایمی تیارو سره نه یوازی خپل بلکی د خپلو راتلونکو نسلونو برخلیك هم تړلی دی. اوس به په دی تیارو هیڅکله هم رڼا رانشی، موږ به د هغو تیارو شپو مسافر وو چی لمن به

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یی د ستورو او سپوږمۍ له وړانګو نه تشه وی، اوس به هیڅ سرتیری هم د حامد بن زهره په پله د تلو هڅه ونکړی، هغه د دغه بدمرغه اولس په رګونو کی د ژوند د وینی وروستی څاڅکی ؤ، او په کومه ځمکه چی دا وینی تویی شوی هغه ښایی تر قیامته زموږ پر بی حسی ماتم وکړی.

د ابو القاسم حوصلی ځواب ورکړی ؤ شونډی یی وچیچلی او ویی ویل : هاشمه!

د غرناطی د زیاتی بربادی مخنیوی که ګناه وی نو د دی پړه یوازی پرما نه ده، تا پخپله پردی حقیقت اعتراف کړی ؤ چی موږ د بیا جګړی پیلولو توان نه لرو، ځکه خو که حامد بن زهره بیرته راغی هم د خلکو، راپارولو ته یی پریښودل لویه اشتباه ده، تا د دی خبری ذمه واری منلی وه چی قبایل به د هغه له ملاتړ څخه ایساروی، اوس ته یوازی له دی ویری خپل دریځ بدلوی چی د خلکو په مخ کی له رسوایی ویریږی. خو زما پرخلاف د خولی خلاصولو نه وړاندی پردی ښه غور وکړه چی ستا خپل زوی په دی ګناه کی نیغ ککړ دی.

ته به یوه یادوی ورځی خلك زما پرخلاف وپارولی شی، خو هغه با نفوذه خلك چی زامن او ورونه یی له دښمن سره یرغمل پراته دی ستا تائید او ملاتړ نه کوی. هغوی تاته ښایی د خولی چوله کولو موقع هم درنکړی. زه دا هم تاته ویلی شم چی د غرناطی هغه خطیبان او مفتیان چی پرخلکو یی اغیزه شته په هر صورت زما ملګرتیا کوی.

هاشم په ماته خوږلی لهجه وویل : که ما خلکو ته خپل مخ وربښکارولی شوای نو له هر څه وړاندی به می په خپله بی غیرتی او بی همتی اعتراف کاوه، که زه چوپ پاتی شوم نو ستا له ویری به نه وم، بلکی د خپل شرم او پښیمانی په سبب به چوپ وم.

مګر ته ګواه اوسه چی زه د حامد بن زهره پړوژلو کی شریك نه یم.

ابو القاسم څو شیبی په غوسه او اندیښنه هغه ته کتل بیا یی پر شونډو یو له حقارت څخه ډك تبسم خپور شو ویی ویل:

: تر اوسه یوازی څو تنو ته دا راز معلوم دی چی موږ غرناطه د هغه له شره وژغورله، او که ته خپله خوله چوپه وساتلای شی.نو په هغوی کی به یو هم دا ونه وایی چی ستا زوی هم په دی وژنه کی شریك و. چاته به د دی شاهدی ویلو ضرورت هم نه وی چی تا د قبایلو د نه پاریدلو ذمه واری منلی وه، ته له دی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقیقت څخه انکار نشی کولی چی موږ د یوی کښتۍ سپاره یو، توپیر یوازی دا دی چی ته پر موږ پړه اچوی او د خپل ضمیر بار سپکول غواړی.

اوس تاته د خوب ضرورت دی، تر سبا پوری به دی طبعه ښه شی او ته به دا احساس کړی چی موږ د خپل ضمیر له فریادونو سره ژوندی پاتی کیدل غواړو. زه پردی خبره ډیر خفه یم چی حامد بن زهره وژل شوی، خو زه د دی پاچاهی وزیر یم چی اولس یی په خپلو وینو د آزادی د ډیوی بلولو پرځای یوازی د بی وسی په اوښکو سودا او معامله کول غواړی، زه یی د هغه هدیری ساتونکی ټاکلی یم چی اوسیدونکی یی د کوم ژوندی انسان چیغی نشی زغملی، ته پخپله دا منی چی ما غرناطی ته د هغه د نه راتلو هڅه وکړه، آیا د دی مطلب دا نه دی چی ته د غرناطی له اولس څخه مایوس شوی یی او د نوی جګړی د دردونو او مصیبتونو څخه ډِ ژغورل غوښتل؟ تاته اوس زما د پوښتنو د ځواب اړتیا نشته، زما باور دی چی دوی ورځی وروسته ته د البسین په څلور لاری کی د خلکو خبری واوری نو د حامد بن زهره یاد به دی نه پریشانه کوی. ابوالقاسم لاسونه وپړقول، یو وسله وال سړی کوتی ته ورننوت. ابو القاسم ورته وویل : دی میلمستون ته ورسوه.

هاشم خو شیبی په غوسه او پښیمانی ابوالقاسم ته کتل بالاخره یی وویل : که زه ستا بندی نه وم نو اجازه راکړه!

ابو القاسم ځواب ورکړ: خلك په نیمه شپه کی له خپلو بندیانو سره بحث نه کوی، که زه ستا دښمن وای هم په دی وخت کی به می رخصت نه و درکړی. تر سهاره آرام خوب وکړه، اوس د غرناطی وضعه ښه نه ده، تر اوسه د حامد بن زهره ملګری ډیر څك دی، امکان لری چی د بهر ته وتلو په وخت کی ورسره مخامخ شی، د حکومت د طرفدارانو معامله له تا سره توپیر لری. دوی به دلته د هغو تلو راتلو ته چندان اهمیت ورنکړی، خو ته د حامد بن زهره پخوانی آشنا او ملګری یی، که اوس ته هغوی زما له کوره د وتلو په حال کی ولیدی نو په زړونو کی به ډول ډول شکونه ورته پیدا شی، ته پاتی شپه همدلته ویده شه.

هاشم له نوکر سره روان شو خو چی دروازی ته نژدی شو ناڅاپه ودرید مخ یی راوګرځاوه او ویی ویل : عمیره! ته هم راسره راځه!

عمیر په یوازیتوب کی له پلار سره خبروته تیار نه ؤ، هغه په هیله من نظر ابو القاسم ته وکتل ابو القاسم یی پلار ته وویل: عمیر لږ ځنډ له ماسره پریږده، زه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ضروری خبری ورسره لرم.

هاشم په دردناك نظر څو شیبی عمیر ته کتل او بیا ناڅاپه له کوټی ووت.

* * * * *

ابو القاسم عمیر او عتبه ته وویل : که د حامد بن زهره زوی غرناطی ته رارسیدلی وی نو موږ ته به زر احوال راشی، خو که هغه تاسو ته دوکه درکړی وی او په بل لوری تللی وی نو د هغه موندل ستاسو تر ټولو لویه ذمه واری ده، هغه ته په هیڅ صورت هم د قبایلو د راپارولو زمینه باید برابره نه شی. که هغه خپل کلی ته تللی وی نو عمیر ته به یی درك معلومول گران نه وی.

عمیر وویل : صیب! تاسو د هغه غم مه کوی، موږ به سهار ته وخوځیږو.

ابو القاسم وویل : د ډیرو کسانو د بیولو ضرورت نشته، په اوسنیو حالاتو کی برالا له هغه سره د ټکر خطر نشو قبلولی، هغه ته باید معلوم نه شی چی د پلار قاتل یی څوك ؤ، او تاته باید د یوه دښمن پرځای د یوه دوست په حیث د هغه راقابو کول آسانه وی. ته اوس تلای شی، پلار به دی انتظار کوی، خو هغه ته د دی ویلو ضرورت نشته چی ته چیرته روان یی. زما باور دی چی ترپو دوه ورځو پوری به د هغه غم او غوسه لری شی.

عمیر وویل : صیب! زه له هغه سره له مخامخ کیدو ویریږم.

ډیر ښه! ورځه اوس له هغه سره خبری مناسب نه دی. زه به سهار ته هغه ته د تسلی هڅه وکړم.

سمدستی د سعید راپیدا کول ضروری دی، د هغه اهمیت یوازی پردی نه دی چی هغه د حامد بن زهره زوی دی او د جگړی پلویان به یی د لاس اله کړی د حکومت پرخلاف به یو توپان را اوچت کړی بلکی د هغه په راقابو کولو سره به حکومت ته د حامد بن زهره د بهرنیو ملاتړ کوونکو نیول اسانه شی، د فردیناند پردی باور دی چی کومو بیړیو هغه د سمندر پر څنډه پلی کړی دی هغوی بهرنی جاسوسان هم راوړی دی. که د سعید په واسطه د هغوی درك ته معلوم کړای شی نو فردیناند به دی دا خدمت هیڅکله هم هیر نه کړی. سمدستی باید د حامد بن زهره د وژلو خبر پټ وساتل شی. که د هغه ملگرو دا خبر مشهور کړ هم تاسو ځانونه تری بی خبره ښیی.

عتبه وویل : موږ ته دا معلومه وه چی که موږ دا خبر مشهور کړ نو خلك به پر موږ شکمن شی، ځکه خو ما خپلو ملگرو ته پخوا دا ویلی وو چی باید پټه خوله

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وی. که د هغوی کوم ملګری دلته رارسیدلی وی نو تر سبا پوری به دلته کرېږی پورته شی، د پهره دارانو په اړه موږ له پخوا نه ډاډه نه وو او اوس خو دا خبره هم ثابته شوی چی د هغوی مشر پټ له باغیانو سره ملګری شویدی، د پولیسو کوم کسان چی له موږ سره استول شوی وو هغوی هم د خپلی ذمه واری ښه احساس نه دی کړی، که د هغوی مشر خپل ملګری له دوهم ځلی غیشو ویشتلو څخه نه وای ایسار کړی نو هغو پاتی دری تنو به هم د ژغورنی زمینه نه وه موندلی.

زه پدی خبره خفه یم چی موږ له څو میله اوږده چکر وروسته راورسیدو خو د پولیسو شپږ کسان چی نیغ پر سرك را استول شوی وو تر اوسه پوری ورك دی.

ابو القاسم وویل:

تاسو له پهره دارانو څخه پوښتنه کړی ده؟

: نه! موږ له لویدیځی دروازی څخه ښار ته راغلو او نیغ کوتوال ته ورغلو، خو هغه ته هم تر هغه مهالړځه خبر نه و ورغلی. ما پر هغه ټینګار وکړ چی زر تر زره د هغوی درك معلوم کړی او بیا دلته تاسو ته خبر درکړی، که له دی پیښو څخه ستاسو خبرول ضروری نه وای نو موږ به هم ورسره تللی وو، اوس به موږ بیا هغه ته ورشو.

عمیر وویل : موږ په یوه سپور پسی ورغلو او دوه نور ناڅاپه چیرته ورك شول، امکان لری هغه موږ ته دوکه راکړی وی او بیرته سرك ته وتلی وی او د پولیسو د ډلی کسانو ته یی درك معلوم شوی وی، دا هم کیدای شی چی هغوی تر اوسه هغه نیولی وی او په ډاډه زړه بیرته راغلی وی.

ابو القاسم وویل : دا هم کیدای شی چی هغوی تر اوسه د هماغه سپاره په تعقیب کی وی، په هر حال تاسو کوتوال ته ورشی او درك یی معلوم کړی. که کومه داندیښنی خبره وه هغه ته ووایی چی سمدستی ما خبر کړی وروسته بیا ستاسو ذمه واری دا ده چی سعید پیدا کړی.

*****

د ابو القاسم د ساتونکو ډلی مشر کوتی ته ورننوت او ویی ویل : صیب! کوتوال د حاضریدو...!

ابو القاسم یی خبره بشپړولو ته پری نښوده چیغه یی کړه : هغه راوله!

هغه په بیړه له کوتی نه ووت او یوه دقیقه وروسته کوتوال سیلیدلی کوتی ته ورننوت، د هغه جامی په ختو کی لیت پیت وی او پرمخ یی هم د ختو څاڅکی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنکاریدل.

هغه وویل : صیب! پرسرك د ځلورو تنو مړي وموندل شول او د پاتی دوو نورو لټون دوام لری.

ابو القاسم په حیرانی وپوښتل : ځلور واړه د پولیسو کسان دی؟

: هوکی!

: د هغوی وژونکی روغ خلاص شویدی؟

: صیب! تر اوسه له هغو ځلورو پرته د بل چا مړی موږ نه دی موندلی، زموږ یو سړی د تومانچی پر گولی وژل شویدی او پاتی نور دری...

ابو القاسم په غوسه شو ویی ویل : احمقه! زما له دی سره هیڅ مینه نشته چی دوزخ ته ستا د خلکو د لیږلو قاتلانو څه وړ وسله کارولی ده، ته باید اوس دا هڅه وکړی چی تر سهاره د خپلو دوو نورو ملگرو مړی هم پیدا کړی، چی هغوی زخمی د دښمن لاس ته نه وی ورأغلی که داسی وی د ځان د ژغورنی په خاطر به تاسو قربانی ته وتړی، د هغوی موندل او خولی یی گنډل زما نه ستاسو مسئولیت دی.

کوتوال په دی اړه د نور څه ویلو جرئت ونه کړ او حیران حیران یی ابو القاسم ته کتل.

ابو القاسم لږ نرم شو ویی ویل : تاسو مړی څه کړل؟

: صیب! مړی مودلته راوړی!

: ابو القاسم چیغی کړی: دلته زما کورته!

: نه صیب، مړی به د هغوی کورونو ته ورسول شی.

: د څه لپاره؟

: صیب! که یی دلته راوړل مناسب نه گڼی نو په لاره کی به یی ایسار کړو.

: زما پردی څه کار نشته چی تاسو مړی چیرته غلی کوی، خو زه دا درته وایم چی که خلکو ته دا معلومه شوه چی حامد بن زهره وژل شوی دی نو دا مړی به پر تاسو شاهدی وایی چی د هغه په وژلو کی مو لاس درلود، د خدای «ج» په خاطر ماته داسی مه گوره!

عتبه کوتوال ته وویل : تاسو زر تر زره د مړیو بندوبست وکړی او د هغو نورو دوو تنو د موندلو هڅه وکړی، له هغی وروسته په غرناطه کی د حامد بن زهره د ملگرو لټون پیل کړی. تاسو له پهره دارانو څخه پوښتنه وکړه؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: هوکی! هغوی وویل چی تر اوسه هغوی ښار ته نه دی راغلی خو زه پر هغوی اعتماد نشم کولی.

ابو القاسم وویل : کاشکی تا دی ډه خپلو کسانو په اړه هم داسی پام درلودای. د خدای په خاطر نور زما وخت مه ضایع کوه ورځه!

کوتوال له کوټی نه ووت.

ابو القاسم عتبه او عمیر ته وکتل: تاسو سهار د سعید د کلی په لور ولاړ شی، کیدای شی چی هغه د پولیسو د کسانو له وژلو وروسته غرناطی ته تر راتګ دا مناسبه بللی وی چی همالته پناه واخلی، خو څوك باید پردی پوه نه شی چی تاسو د هغه دښمنان یی، په کلی کی پر هغه د حملی ضرورت نشته، موږ چی د هغه د پټیدو ځای پیدا کړو مناسب ګام به اوچت کړو.

*****

هاشم په زړه یو له زغم نه وتلی بوج احساساوه او د میلمنو حجری ته ننوت، تر لږ څنډه یی په ناکراری قدم واهه، هغه ته دا خبره له باور نه لری ښکاریده چی حامد بن زهره شهید شوی دی، او په زړه کی یی په وار وار ځانته دا ډاډ ورکاوه چی ابو القاسم یو خیالی داستان ورته اورولی او د ده د ازمویلو هڅه یی کړی ده، ښایی هغه نیول شوی وی او ابو القاسم د هغه د وژلو د امر څخه وړاندی غوښتل دا معلومه کړی چی د هغه د دوستانو عکس العمل به څه وی، خو بیا به ناڅاپه د عمیر څیره مخی ته ورغله او زړه به یی ولوید، لږ څنډ وروسته هغه له زغم نه وتلی فشار احساس کړ، له کوټی راووت په برنده کی یی یو وسله وال پهره دار مخی ته ورغی او ورته ویی ویل:

: صیب تاسو چیرته ځی!

: زه له صدر اعظم سره یو ه مهمه خبره کوم.

: صیب! تاسو تر سهار د مخه له هغه سره نشی لیدای؛ هغه دننه تللی دی؟

: ماته معلومه ده، تاسو هغه ته ووایی چی زه می یوازی له زوی سره لیدل غواړم.

ستا زوی!

: هو هغه د ابو القاسم په کوټه کی دی.

: صیب! زه اوس د هغه کوټی ته چیرته تلای شم!

: تاته د دی ضرورت نشته چی د هغه کوټی ته ورشی، زه دا غواړم چی عمیر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له لومړی وزیر سره د مجلس نه وروسته ماته راشی. ځکه خو ته کوم نوکر ته ووایه چی هغه له کوټی نه راووزی زما پیغام دی ورکړی که نه نو زه به یی پخپله په لاره کی ودریږم.

: نه صیب! تاسو پخپله کوټه کی استراحت وکړی. زه د هغه درك درته را معلوموم.

پهره داردا وویل او له هغه ځایه ولاړ، هاشم کوټی ته د ننوتلو پر ځای په برنده کی قدم وهل پیل کړل. د فکر د خرابی په سبب په سخته یخنی نه پوهیده څو دقیقی وروسته پهره دار بیرته راوګرځید له هغه سره د ساتونکو د ډلی مشر هم ؤ چی د ورځی یی هم له ده سره ملاقات شوی ؤ پهره دار څو ګامه وړاندی ودرید افسر هاشم ته نژدی ورغی ویی ویل:

: صیب ! عمیر خو ډیر ځنډ وشو چی تللی دی او صدر اعظم اوس د ښار له څو مشرانو سره مجلس کوی.

د هاشم زړه ولوید په لویدلی غږ یی وپوښتل : عمیر چیرته تللی دی؟

: صیب! ماته هیڅ معلومات نشته، که کومه ضروری خبره وی نو زه به سهار څوك د هغه په لټون پسی ور ولیږم اوس تاسو باید استراحت وکړی.

هاشم د وړاندی تلو هڅه وکړه ویی ویل : نه زه یی همدا اوس د لټولو هڅه کوم. خو افسر یی سمدستی مخی ته ورغی ویی ویل : زه د دی ګستاخی بخښنه غواړم خو تاسو د لومړی وزیر له اجازی پرته له محل څخه نشی وتلی. اوس پهره دار تاسو ته د ماڼی د دروازی خلاصولو جرئت نشی کولی.

هاشم له غوسی شونډی وچیچلی ویی ویل : زه له صدر اعظم سره خبری کول غواړم.

: صیب ! تاسو اوس له هغه سره نشی لیدای، او بیا افسر بیرته مخ واړاوه.

هاشم په پوره زور هڅه وکړه چی چیغی کړی خو غږ یی په کومی کی بند شو، هغه غوښتل چی منډه واخلی خو په پښو کی یی د ځان بوج پورته کولو توان نه ؤ.

هغه په دواړو لاسونو د برنډی پایه ونیوه او په ړډو ړډو یی پهره دار ته کتل، ساه یی ورو ورو تونده شوه او د درد په څپریکو کی یی د زړه درزا ورو ورو کراریدله، بیا یی ناڅاپه لاسونه بی سیکه شول او دواړه ګونډې یی پر ځمکه ولګیدی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهره دار په بیره راوړاندی شو او غوښتل یی هغه تر متهو ونیسی، خو ده یی لاسونه وځنډل او بیا یوی خواته رنګ شو، بیا یی څو شیبی پښی ووهلی او د وروستی ځل لپاره یی اوږده ساه واخستله او د سترګو مخی ته یی د مرګ دایمی تیاری خپری شوی.

پهره دار یی په وارخطایی په بی روحه بدن لاسونه وهل او بیا یی د خپل افسر د خبرولو لپاره منډه واخستله، لږ ځنډ وروسته دری تنو د هغه مړی کوټی ته یووړ او په بستره یی څملاوه، د ساتونکی ډلی مشر یو پهره دار ته د دروازی ترلو او د کلکی پهری هدایت ورکړ او بیا یی یو بل تن ته وویل چی سمدستی ولاړ شه په دروازه کی دا امر وکړه چی څلور تنه همدا اوس په کوټوال پسی ورشی، هغه ته دا ووایی چی له دروازی بهر یوه ګاډی تیاره ودروی او هم ورته ووایی چی د لومړی وزیر درسره ضروری کار دی.

: صیب! که تاسو غواړی چی عمیر را پیدا کړی نو د کوټوال راوستلو ته هیڅ ضرورت نشته، کله چی دوی د صدر اعظم له کوټی راووتل نو ما واوریدل چی هغه عتبه ته ویل چی اوس سهار کیدونکی دی ځکه خو خپل هستوګنځی ته د تلو پرځای له ماسره ولاړ شه.

افسر وویل : نه اوس عمیر ته د دی خبر ورکول ضرور نه دی. سمدستی خو په دی مانۍ کی دننه او بهر هیچا ته هم باید د هاشم د مرګ په باب معلومات ونه شی او په یاد ولری چی دا د لومړی وزیر امر دی.

* * * * *

لا سپیدی نه وی چاودلی چی یوه نوکر عتبه په زوره زوره وخوځاوه او ورته ویی ویل : صیب! زه د دی ګستاخی بخښنه غواړم خو کوټوال همدا اوس له تا سره په لیدو ټینګار کوی، هغه وایی چی لومړی وزیر را استولی یم.عتبه ډیر په زحمت خپله غوسه راقابو کړه ویی پوښتل: هغه چیرته دی؟

: صیب! هغه بهر په ګاډۍ کی ناست دی، ما هغه ته د ملاقات په کوټه کی د کیناستلو وویل خو هغه وایی چی زما بیره ده او د عمیر په موجودیت کی زما دننه راتګ ښه نه دی. دوه تنه سپاره نور هم ورسره دی، ما ورته وویل چی هغه اوس ویده دی خو دوی ویل چی ضروری پیغام یی راوړی دی.

عتبه له بستری راپورته شو پایزار یی پښو کړ او نوکر [illegible] چپنه د هغه پر اوږو ور واچوله. څو شیبی ورسته عتبه د کور دروازی ته ورسید کوټوال چی ولید

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له گاډی نه پلی شو او ویی ویل : وبخښی بی وخته می له خوبه راپورته کړی، خو ستاسو خبرول ضروری وو، او د لومړی وزیر هم دا مشوره وه چی د هاشم پر مازر له تاسو سره مشوره وکړم.

عتبه وویل : مگر موږ خوله پریکړی وروسته له هغه ځایه راووتو، چی ترڅو موږ د خپل پروگرام له بری وروسته بیرته نه یو راستانه شوی نو هغه همدلته وساتی، عمیر هم پردی پریکړه څه اعتراض نه درلود چی که د هغه پلار د څه اندیښنی سبب کیدای شو نو تر سهاره یی تردی مناسب ځای ته استولی شی.

: زه د دی لپاره راغلی یم چی درته ووایم چی هاشم مړ شو، زه چی کورته ورسیدم. بیرته هلته د ورتلو امر راته وشو، د هاشم زړه ناڅاپی ودرید، اوس یی مړی له هغه ځایه د یوه حکومتی طبیب ځای ته رسول شویدی، او هغه ته یی دا لاربښونه کړی چی سمدستی له دی راز څخه څوك باید خبر نه شی.

صدر اعظم غواړی پردی وپوهیږی چی که عمیر پردی خبره خبر شی عکس العمل به یی څه وی؟

عتبه د هاشم د مرگ په اړه له خو پوښتنو وروسته وویل : عمیر به په مناسب وخت کی خبر کړای شی، اوس هغه پر شرابو مدهوشه پروت دی، له هغه سره یوازینی اندیښنه دا وه چی که سهار ته موږ د سعید د لټون په غرض کلی ته ولاړ شو نو لومړی وزیر د ده پلار راخوشی نه کړی. هغه چی څومره د حامد بن زهره له زوی څخه ویریږی تر هغی زیات له خپل پلار سره د مخ کیدو څخه ویره لری. اوس به هغه په خپل کلی کی په پوره داډ خپلو مشغولتیا و ته دوام ورکړی، او چی کله زموږ سفر پای ته ورسیږی نو دی به موږ ته د څه پریشانی سبب نه وی، په دی ښار کی چاته دا باید معلومه نه وی چی هاشم تیره شپه د ابو القاسم په مانۍ کی د هغه میلمه ؤ. که نه نو د هغه په ناڅاپی مرگ همدا نتیجه اخستل کیږی چی موږ د حامد بن زهره یو بل ملگری هم له خپلی مخی لری کړ.

کومو خلکو چی هغه هلته لیدلی ؤ تاسو هغه هم ښه وپوهوی.

: خو د هغه مړی؟

: عتبه ځواب ورکړ: د هغه د لاش خوندی کول تر ټولو مهم کار دی او زما په گومان په دی کار کی ته زما مرستی ته ضرورت نه لری، موږ د ضرورت په وخت کی داهم مشهورولای شو چی هغه د حامد بن زهره د لټولو لپاره چیرته تللی دی.

یا هغه د خپلو بندی زامنو لپاره اندیښمن ؤ او لومړی وزیر هغه ته یو سپارښت لیك ورکړ او سینتافی ته یی واستاوه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاتکه د بدریی کره

غرناطی ته د تللیو کسانو په اړه عاتکیه د څه خبر په انتظار وه، سهار یی چی لمونځ ادا کړ د سعید دوی کره ورغله په زبیدی او منصور یی تینګار وکړ چی که د غرناطی څخه څوك راغلل ماته سمدستی احوال راکړه، پر دی سربیره د هغی ناکراری شیبه پر شیبه زیاتیدله، له ښه زیات انتظار وروسته لمر ته د کیناستلو په پلمه بام ته وخته هلته به یی کله له کندی پوری غاړی د سعید دوی کورته کتل او کله به یی شمال لوری ته د غرناطی لاری څارلی.

چی کله به یی له دری نه پوری غاړی ته پر کوم سپاره سترګی ونښتی نو د زړه درزا به یی ورسره زیاته شوه خو چی کله به هغه له خوړ نه له پوری وتلو وروسته د سعید دوی د کور پرځای بل لوری ته مخه کړه نو د دې پر تندی به د مایوسی سیوری خپور شو.

هغی اراده وکړه چی کوزه شی چی ناڅاپه یی یو سپور ولید د هغه اس ورو ورو کندی ته ښکته کیده، خوړ ته نژدی یی لږ ځنډ هغه له سترګو پناه شو او چی بیرته یی سترګی پری ولګیدی نو مخه یی د کندې پورې غاړې ته د کلی بلې غاړې کورونو ته وه، او لږ ځنډ وروسته دی سلمان لیده چی د سعید دوی کورته ننوت.

دی منډه واخستله او د زینو په لوری ولاړه، نیمایی زینی ته چی کوزه شوه پام یی شو چی سلمی ورته ګوری لږ خجالت شوه یوه شیبه ودریده خو بیا ورو ورو راکوزه شوه په انګړ کی یی د بهرنی دروازی په لوری مخه وکړه چی سلمی پری غږ کړ:

لوری چیرته ځی؟

: د منصور دوی کره کاکا ناوی! هغی بی له دی چی مخ راواړوی دا وویل او ګړندی له کوره ووته.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ څنډ وروسته چی دا له خوږ ته تیریدله منصور یی ولید دی ته یی وویل : زه ستا په لور در تلم، بیا په منډه ورغی د دی په څنګ کی ودرید.

: هغه میلمه بیرته راغی او همدا اوس له تا سره لیدل غواړی.

عاتکی وپوښتل : هغه ستا د بابا په باب څه ونه ویل؟

: نه!

: هغه دا هم ونه ویل چی سعید او جعفر به څه وخت راشی؟

: نه هغه تاته کوم ضروری پیغام راوړی دی. ښه وشول چی ته می دلته مخی ته راغلی، هغه په وار وار راته ټینګار کاوه چی زه د بل چا د وړاندی هم درته ونه وایم.

: هغه خو به تپی نه وی؟

: بالکل روغ رمټ دی.

عاتکه لږ ډاډه شوه او له هغه سره روانه شوه، کله چی د منصور دوی کورته ورسیده سلمان یی ولید چی په غولی ولاړ و له زبیدی سره یی خبری کولی. هغه یوه شیبه تم شوه، بیا ور وړاندی شوه او په سوالیه نظر یی سلمان ته وکتل.

سلمان زبیدی ته وویل : تاسو منصور دننه درسره بوزی، زه له دی سره یوه ضروری خبره کوم.

زبیده ور وړاندی شوه او منصور یی تر لاس ونیو او هغه زړه نا زړه ورسره روان شو.

عاتکه وارخطا شوه ویی ویل : د منصور دننه استول ضرور نه وو کوم خبر چی ماته د زغم وړ وی هغه د حامد بن زهره د لمسی لپاره هم له زغم نه وتلی نه شی کیدای. موږ تول دیرو خبرو له اوریدو سره روږدی شوی یو.

سلمان وویل : کاشکی ما تاته ښه خبر راوړای شوای، سعید په یوه پیټه کی تپی شوی دی.

عاتکی وپوښتل : ستا پردی باور دی چی تر دی بد خبر خو به دی نه وی راوړی؟

: د سعید په اړه زه دا درته ویلی شم چی حالت یی د خطر نه بهر دی.

: زه د هغه د پلار په اړه درنه پوښتم، چی ماته د هغه په خاطر استولی وی. او د خدای «ج» په خاطر ته زما حوصله مه ازمویه!

سلمان ځواب ورکړ: هغه د خپل بدمرغه اولس د ګناهونو کفاره اداء کړی ده،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه د لاری تړلو په خاطر زما تولی هڅی ناکامی شوی. او چی کله پرې برید وشو زه ورسره نه وم. هغه د شپی سبال ناڅاپی له غرناطی څخه د وتلو پریکړه کړی وه.

«هغه شهید شو»، إنا لله و إنا الیه راجعون». عاتکه څو شیبی هکه پکه ولاړه وه، بیا یی په ژړغونی آواز وپوښتل : سعید چیرته دی؟

سلمان وویل : له تپی کیدو وروسته یی غرناطی ته نژدی یوه کلی ته رسولی دی، هغه اوس د ډیرو اعتمادی خلکو تر ساتنی لاندی دی. او زه د دی لپاره راغلی یم چی هغه د بی هوښی په حالت کی په وار وار ستا نوم اخلی.

: ته به ما هغه ته ږورولی؟

: هوکی خو له دی ځایه په وتلو کی ته باید ډیر زیات پام وکړی. د حامد بن زهره قاتل د هغه د زوی په لټه کی دی، که په تا پسی له شانه څوك د سعید د غلی کیدو ځای ته ورسیدل بیا به د هغه ساتنه ډیره گرانه شی. هغه ښایی ډیری ورځی نور هم د تگ راتگ وړ نه وی. ته زما پر اس سپره شه موږ باید بیله ځنډه هلته د رسیدو هڅه وکړو.

: او ته به څه کوی؟

: زه پلی تلای شم.

عاتکی وویل : نه تاته د پلی تگ ضرورت نشته، زموږ په طبیله کی اوس هم دری اسونه ولاړ دی، تاسو پر خپل اس ولاړ شی او د خوږ نه پوری غاړی ته زما انتظار کوی زه به ډیره ژر هلته ځان درورسوم.

سلمان وویل : سعید د غرناطی د لاری پر سر په یوه کلی کی دی، خو تاسو په کور کی چاته مه وایی چی ته چیرته روانه یی.

عاتکی وویل : په داسی حال کی بیا له دی ځایه زموږ یوځای وتل سهی نه دی، که په لاره کی چا ولیدم نو پردی پوهیدل به ورته گران نه وی چی زه چیرته ځم.

: تا په لاره کی یوه ویجاړه کلا لیدلی ده؟

: هوکی! هوکی!

: نو ته هغی کلا ته ځان رسوه او زما انتظار کوه. زه به عامه لاره پریږدم په بله لاره هلته ځان رسوم. دوهمه لاره ډیره اوږده او سخته ده، ځکه خو که لږ وځنډیدم اندیښنه مه کوه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان وویل : که زه په کوم سبب کلا ته ونه رسیدای شوای نو ته هلته د ایساریدو هڅه مه کوه، د کلا نه وړاندی د غرناطی سرك د یوه کلی په مینځ کی تیر شویدی، هلته به د سرك کیڼ لوری ته یو جومات درته ښکاره شی چی له هغو نه څو گامه وړاندی د کلی د رئیس کور دی، چی سعید پکی دی، تاسو بی غمه ور ننوزی د کور اوسیدونکی به ستا د ورتگ په انتظار وی، او تاته به ددی ضرورت نه وی چی ځان ور وپیژنی.

: ما له بهر څخه هغه کور لیدلی دی، تاته یی د دومره بیان ضرورت نشته، تا زبیدی ته ویلی چی سعید هلته دی؟

: نه! ما هغوی ته یوازی دومره ویلی دی چی ما عاتکی ته یو ضروری پیغام راوړی دی.

عاتکی وویل : اوس زه دا احساسوم چی د سعید لټوونکی خامخا دلته راځی، ځکه خو ته زبیده ښه وپوهوه چی که څوك د سعید په باب پوښتنه وکړی دا دی دا ورته ووایی چی یو نا آشنا سړی عاتکی ته کوم پیغام راوړی ؤ او اوس هغوی دواړه جنوب لوری ته ولاړل.

عاتکی چی دا وویل پر اس یی پښه واړوله او ولاړه خو چی سلمان وړاندی گام واخست زبیده او منصور یی مخی ته ورغلل.

زبیدی په شاکی لهجه وویل : تاسو له موږ نه څه خبره پټوی!

سلمان ځواب ورکړ : زما د احتیاط سبب دا نه دی چی پر تا اعتماد نه لرم، کله چی جعفر بیرته راستون شی نو ټوله کیسه به درته وکړی.

: زه د سعید او د هغه د پلار په باب پوښتنه کوم هغوی خو په خیریت دی که نه!

: زما له هغوی سره ملاقات ونشو.

: مگر تا خو ویل چی د سعید له لوری دی عاتکی ته څه پیغام راوری دی؟

: د هغه پیغام د یوه بل سړی په لاس ماته رارسیدلی دی. جعفر به نن یا سبا، راورسیږی، زه یوازی دومره درته ویلی شم چی سعید په غرناطه کی نه دی،هغه چیرته غلی شوی دی، هغه ته په کلی کی د هاشم له لوری خطر ؤ. ځکه هغه دلته را نه غی اوس که هاشم یا د هغه ملگری دلته راشی او له تاسو څخه د سعید په باب پوښتنه وکړی نو تاسو یوازی دومره ورته ووایی چی یوه نا آشنا د هغه له خوا یو پیغام عاتکی ته راوړ او بیرته ولاړ او هغه موږ ته یوازی دومره وویل چی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعید جنوب لوری ته تللی دی.

زبیدی وویل : که هاشم د هغه دښمن وی نو زه بیا دا کله ورته ویلی شم چی سعید کوم لوری ته تللی دی؟

سلمان له لږ فکر وروسته ورته وویل : کیدای شی هغه کوم بل لوری ته تللی وی، او موږ د هغه پلټونکی د الفجاره په لاره برابر کړو او له دوی سره څه مرسته وکړو، زه تاته ټولی خبری نشم کولی. سمدستی همدومره ویل کافی دی چی که تاسو د هغوی د دښمنانو پام الفجاره لوری ته ور واړوی نو لوی خدمت به ترسره کړی.

: ستا باور دی چی هاشم د سعید دښمن شویدی؟

: موږ ته به ډیر زر معلومه شی.

سلمان دا وویل او پر اس یی پښه واړوله، زبیدی د نور څه ویلو حوصله نه درلوده.

سلمان د اس د جلب له نیولو وروسته وویل : منصوره! ته باید پریشانه نشی، امکان لری ستا ماما تا ځان ته ور وغواړی.

: ته بیا راځی؟

: إن شاء الله زه خامخا راځم. خدای پامان!

سلمان دا وویل او اس یی پونده کړ.

*****

عاتکی له اوږدی او یوی غرنی سختی لاری مزله وروسته له هماغه ژور خوږ څخه تیره شوه چی دوهمه څنډه یی د هغه ویجاړی کلا له جنوبی دیوال سره نښتی وه، دی له ځانه سره توره، لینده او غشی را اخستی وو.

کله چی دا له سرك څخه څو گامه لری وه سلمان یی ولید چی زر زر یی شاته کتل او راواوښت، هغه زر د لاس په اشاره ورته وویل : زر راشه!

عاتکی خپل ستومانه اس پونده کړ او د سترگو په رپ کی د هغه ځنگ ته ورغله، سلمان د اس جلب ونیو او گړندی د کلا د ماتی دروازی له لاری دننه ننوتل.

عاتکی په ویره تری وپوښتل : څه وشول، ستا اس چیرته دی؟

سلمان د کلا په بله گوښه کی ودرید وبی ویل: څو تنه سپاره دی لوری ته را روان دی. ما په وړاندی غونډی ولیدل چی ښکته راکوز شول، تاسو زر هغه برج ته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ورسوی.

عاتکه له اس څخه پلی شوه او په منډه د برج زینو ته ورسیده سلمان د هغی اس په نژدی یوه کوټه کی له خپل اس سره وتاړه له خپلی کڅوړی څخه یی تومانچه را وایستله او په منډه د برج د زینی په لوری ولاړ، عاتکی له یوی دریځی څخه سر ایستلی ؤ او لاندی یی کتل. د سلمان د پښو د ترپهار له اوریدو سره یی پام ور واوښت ویی ویل : د هغوی شمیر اته تنه دی، پله ته نژدی شویدی، امکان لری د کلا د لټون هڅه وکړی.

سلمان وویل : تاسو اندیښنه مه کوی، که د دوی تر شا کوم لښکر نه وی نو دا شپږ، اته تنه موږ ته څه خطر نشی جوړولی، عاتکی له ترکش څخه غیشی راویوست په لینده کی یی کیښود، ویی ویل : زما یوازی دا اندیښنه ده چی که په دوی کی کوم یو بهر پاتی شو نو د تیښتی زمینه به ورته برابره شی.

: ته فکر مه کوه! موږ به له دی برج څخه لاره پری بند کړو. خو زه ویریږم چی ته بی سببه غشی ونه چلوی!

عاتکی له دریځی څخه لاندی وکتل ویی ویل : ته بی غمه اوسه، لږ څنډ وروسته سپاره چی له پله پوری وتل د دوی له سترګو پناه شول، عاتکی د برج د بل دیوال دریځی ته منډه واخستله، هلته یی د کمره کنډو ته کتل.

سپاره نژدی دوه سوه ګزه وړاندی بیا راښکاره شول، سلمان په اندیښنه کی عاتکی ته وویل : ته شاته شه چی ودی نه وینی.

عاتکه یو ګام شاته شوه هغه ته یی وکتل او ویی ویل:

ښایی دا هماغه وی!

: هماغه څوك؟

عمیر او د هغه ملګری!

: که عمیر له هغوی سره وی نو زما باور دی چی دوی د سعید په لټون ستاسو کلی ته روان دی.

تر لږ څنډه دواړو په چوپه خوله یو بل ته کتل او چی بیا د اسونو د پښو ترپهار ورنژدی شو نو عاتکه دریځی ته ورنژدی شوه یو ځل یی پر سرك نظر وغورځاوه، ناڅاپه یی له کڅوری غیشی راویوست او په لښدنه کی یی کیښود، خو په هماغه مهال چی دی سر له دریځی بهر یوست او پر غشی یی نخښه نیوله سلمان دا تر مټ ونیوله او شاته یی کش کړه، عاتکی د بی وسی او غوسی په حالت کی هغه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وکتل سمدستی یی له بهر څخه واوریدل چی دوړاندی تلونه دا غوره نه ده چی لومړی دغه کلا ولټوو؟

دوهم ځواب ورکړ: هغه دومره احمق نه دی، که هغوی دی لوری ته راغلی وی نو له خپل کلی پرته به بل ځای ایسار نه شی، بلکی زما خو دا گومان دی چی هغوی به له خپل کلی څخه په میلونو، میلونو لری تللی وی.

عاتکی د سلمان لاس وځنډه او بلی کړکی ته یی ځان ورنژدی کاوه خو هغه زر ترمټ ونیوه او د زینی لوری ته یی بوتله، عاتکه د هغه په اوسپنیزو پنجو کی بی وسه پاتی شوه.

سپاره تیر شول، سلمان له لږ ځنډ وروسته وویل : وبخښی ما داسی احساس کړه چی ته به رښتیا غشی وولی، تا خپل سر له دریځی نه ور ایستلی ؤ، او دا هسی یو تصادف ؤ چی په هغه مهال هغوی کوم یوه دی خواته نه راکتل.

عاتکی ځواب ورکړ: زه یوازی پردی خبره افسوس کوم چی عمیر د دوی په مخکی روان ؤ او چی هغه زما د غشی دم ته برابر شو تا می لاس ونیو.

د عاتکی سترگی له اوښکو ډکی شوی.

: عتبه ورسره ؤ؟

عاتکی د هو په دود سر ورته وخوځاوه او له دی سره یی اوښکی له سترگو وبهیدی.

سلمان وویل : د سعید د ژغورلو مسئله له عتبه څخه د انتقام نه مهمه ده، که نه نو ستا دا هیله اوس هم زه پوره کولای شم، اوس به دوی کلا ته نه راځی، زه وړپسی ورځم، ته د احتیاط لپاره څو دقیقی ودریږه، بیا وخوځیږه!

عاتکی وویل : نه! پر هغوی پسی ستا ورتلو ته اړتیا نشته.

هغوی تر لږ ځنډه په چوپتیا د کلا انگړ ته کتل او بیا راښکته شول.

سلمان وویل : ته دلته ودریږه زه اوس بیرته راځم!

عاتکه ودریده او هغه په بیړه له کلا راووت، لږ ځنډ وروسته چی هغه بیرته ورغی نو عاتکه یی ولیده چی د یوی چوتری ترڅنگ له دوو قبرونو سره ولاړه وه او لاسونه یی په دعا لپه نیولی وو، د چوتری شاوخوا زیات قبرونه وو، سلمان چی نژدی ورغی هغه هم لاس په دعا اوچت کړل. د فاتحی له لوستلو وروسته سلمان وویل : راځه اوس به هغوی ښه وړاندی تللی وی.

: تاته معلومه ده چی دلته زما مور او پلار ښخ دی؟ عاتکی له هغه سره په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلو کی وویل.

: هوکی! الله تعالی دی د هغوی قبرونه د خپل رحمت په ګلانو کی پټ کړی، حامد بن زهره ماته د دی کلا د تباهی او ستا د پلار د شهادت کیسه کړی وه.

لږ څنډ وروسته هغوی پر اسونو سپاره له کلانه راووتل.

د ویالی له پله نه چی تیر شول سلمان ناڅاپه د اس جلب راکش کړ او عاتکی ته یی وویل : زه اوس د منصور په باب په تشویش کی یم، که ما هغه له ځانه سره راوستلی وای نو ډیر به ښه وو.

عاتکی ځواب ورکړ: ماته هم د عمیر په لیدو هغه را په یاد شو، خو ته غم مه کوه عمیر زموږ په کلی کی د حامد بن زهره پر لمسی د لاس اوچتولو جرئت نشی کولی.

: مګر زه داسی احساسوم چی هغه باید هلته نه وای پاتی شوی، له سعید سره تر مشوری وروسته که دا پریکړه وشوه چی هغه باید له کوره راوباسو نو زه به بیرته زر ورپسی راشم.

: نه، نه! هلته چی ورسیدو کوم بل بندوبست به وکړو، ستا دوهم ځلی دلته راتلل سهی نه دی.

سلمان له څه فکر وروسته وویل : زه به د احتیاط له مخی د تانه دوه دری سوه ګامه وړاندی ځم، که کوم ځای زه ناڅاپه له سرکه لری شوم نو معنی یی دا ده چی په مخکی خطر دی او ته باید شاوخوا د کوم کمره او یا ونو تر شا پټه شی او د وضعی انتظار وکړی. کلی ته چی نژدی شوو نیغ د سرك پرځای په ښی لاس ته په کښتونو کی د کور د شا دروازی له لاری کور ته د ننوتلو هڅه وکړو.

* * * * *

نوره لاره دوی ته څه ستونزه پیښه نه شوه، کله چی دوی د کور د شا دروازی ته نژدی شول اسما او مسعود بهر ته راووتل او د دوی د ور رسیدو په انتظار شول، اسما ور وړاندی شوه سلمان ته یی وویل : ما چی لری ته ولیدی ومی پیژندلی، زه له سهار راسی پریام ناسته وم.

بیا یی زړه نا زړه عاتکی ته وکتل ویی ویل : راځه مورجانه می ستا هم ډیر انتظار کوی، که لږ دمخه زارسیدلی وای نو د تپی شوی کاکا جان سره به مو خبری هم کړی وی، مورجانه وایی چی اوس هغه ته بیا خوب ورغی، خو هغه به ډیر زر روغ شی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاتکی د هغی لاس ونیو کورته ننوته، او لږ څنډ وروسته د سعید چپرکت ته ولاړه وه او اوښکی یی پاکولی.

بدریی هغی ته په وار وار تسلی ورکوله:

له همت څخه کار واخله، إن شاء الله روغ به شی، تاسو کښینی! هیله ده زر را په خود شی، اوس یی یو ساعت وړاندی خبری کولی او پردی خبره پریشانه ؤ چی ما په تا پسی احوال لیږلی دی. خو بیا یی هم سترگی پر دروازه نښتی وی، زما اندیښنه ده لکه چی تا دلته پر راتگ ډیر لوی خطر قبول کړی دی، خو ما دا احساس کړه چی راتگ دی تر زر څله علاج غوره او ضروری دی. موږ به هڅه وکړو چی د ده په باب ډاډ ترلاسه کړو او تا بیرته واستوو.

نه، نه! عاتکی په دردناکه لهجه وویل : د خدای «ج» په خاطر داسی مه وایی چی زه دی د حامد بن زهره قاتلین بیا ووینم، او بیا هغی په زوره زوره وژړل.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتول

عمیراو د هغه ملګری د سعید دوی له کوره لږ لری ودریدل عمیر له اس څخه پلی شو او عتبه ته یی وویل : تاسو همدلته ودریږی! زه به یی اوس دلته درك معلوم کړم تاسو ته به خبر درکړم. زه به هم درسره ولاړ شم، عتبه له اس نه پلی شو ویی ویل.

دوه تنو نورو د دوی د اسونو جلبونه ونیول اول لږ څنډ وروسته هغوی د کور انګړ ته ننوتل.

عمیر چیغی کړی : سعیده! سعیده!

د کور له ښی اړخه دوه تنه نورکسان راښکاره شول له هغوی نه یو په منډه ورغی او ویی ویل : هغه دلته نشته. په دی څنډ کی منصور او زبیده هم د مینځ له کوټی راووتل او په برنډه کی ودریدل، په اندیښنه یی عمیر او د هغه انډیوال ته کتل، عمیر ور وړاندی شو ویی ویل : ماته معلومه ده چی سعید دننه دی ما یو مهم پیغام ور رسول غوښتل.

زبیدی ځواب ورکړ: هغه دننه نشته تاسو یی لیدای شی. عمیر بی له دی چی څه ووایی دننه ننوت او یو پر بل پسی یی د تیټ پوړ د کوټو له لټولو وروسته پرزینو پاس وخوت او د کور ګوټ ګوټ یی ښه ولټول، په دی موده کی عتبه په چوپه خوله د زبیدی ټول حرکات او د ځیری حالت څاره، عمیر چی د کور له لټولو څخه وزګار شو زبیدی ته یی وویل: کوم لوری ته تللی دی؟

هغی وویل : زه دروغ نه وایم سعید یی له پلار سره چی غرناطی ته تللی تر اوسه یو هم بیرته نه دی راستون شوی خو د عمیر له ځیری داسی ښکاریدله چی تر اوسه یی تسلی نه ده شوی، بالاخره عتبه وویل : عمیره! دلته د وخت ضایع کولو هیڅ ګټه نشته، راځه!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عمیر زړه نا زړه زبیدی ته وکتل بیا یی له منصور څخه وپوښتل : منصوره! تا دی هم ماما دلته نه دی لیدلی؟ هغه ځواب ورکړ: نه!

خو عمیر زر د عتبه خواته ورغی او بیا دواړه له کوره ووتل، لږ وړاندی دواړه ودریدل او یو بل ته یی وکتل.

عتبه وویل : چی نوکران می ولیدل وپوهیدم چی سعید دلته نشته، تاته د کور لټولو ضرورت نه ؤ. بیا هم هغی ښځی چی موږ ولیدو وویریدله.

عمیر وویل : که ته ماته د څه سختی کولو اجازه راکړی نو زه به هر څه درته پری ووایم.

عتبه ځواب ورکړ: اوس نه چی کله د سختی وخت راغی بیا به د ایسارنه کړم، که سعید دلته راغلی وای نو د حامد بن زهره په باره کی د خبر په اړه به د دی کور وضع او فضا خامخا بدله وای.

عمیر وپوښتل : ستا په خیال موږ اوس باید څه وکړو؟

: زما په گومان موږ باید همدلته پاتی شو، که سعید غرناطی ته نه دی رسیدلی نو کیدای شی کوم وخت دلته راشی، دا هم امکان لری چی هغه تپی وی او د خپل کور پرځای یی په کوم بل کلی کی پناه اخستی وی، په هر حال زما باور دی چی په هغه صورت کی هم د خپل ځان په باب خبر کورته ورکوی ترڅو چی د هغه وراره دلته شته هغه له دی سیمی څخه لری نشی تلای. ځکه خو دا ضروری ده چی موږ دی کور ته د تلو راتلو څارنه وکړو.

عمیر وویل : راځی تاسو زموږ په کور کی استراحت وکړی، زه له هماغه ځایه خپل نوکران د دی ځای د پهری لپاره را استوم. هو رښتیا ستا خو پردی باور دی چی لومړی وزیر خو به زما پلار جان دی خواته زر نه را پریږدی؟

زه تر اوسه دا خطر احساسوم چی که هغه ناڅاپه دلته راورسید نو زه به له سخت جنجال سره مخ شم.

عتبه وویل : ما څو ځله دا ویلی دی چی په اوسنیو حالاتو کی هغه د لومړی وزیر له کوره نشی راوتلی، که زما دا باور نه وای نو دی کلی ته به می د راتلو جرئت هیڅکله نه ؤ کړی. ستا پلار تا بخښلی شی خو پر ما به هیڅکله هم رحم ونه کړی، کله چی موږ د سعید او د هغه د ملگرو له خوا ډاډه شو بیا به لومړی وزیر ته ستا د پلار پوهول گران نه وی چی موږ څه وکړل، د اولس او هیواد د خیر لپاره مو وکړل، اوس له دی ځایه ولاړ شه، ترڅو ستا کسان دلته نه وی رارسیدلی زموږ یو تن به دلته غلی کور څاری.

لږ ځنډ وروسته دوی پر اسونو پښی واړولی او د عمیر د کور په لور ولاړل.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * * * *

عمیر چی کورته ورسید له یوه غیر معمولی حالت سره مخ شو، د صحن دروازه خلاصه وه، شا او خواته یو نوکر هم نه ؤ، یوازی د کلی ځو تنه د دوی د دروازی تر څنګ ناست وو، هغوی په بیړه راپاڅیدل او وړاندی راغلل خو عمیر تری وپوښتل: زموږ کسان چیرته تللی دی؟

یوه بوډا د اس جلب ونیو ویی ویل : معلومه نه ده چیرته تللی دی سهار ما ستاسو دوه نوکران ولیدل چی پر اسونو سپاره ووتل له هغی وروسته ښایی نور نوکران هم چیرته تللی وی، اوس ستاسو خادمی هم هغوی لټول.

عمیر پریشانه شو عتبه ته یی وکتل او بیا په منډه دننه ننوت.

پنځه دقیقی وروسته بیرته راووت او طبیلی ته د اسونو له بیولو وروسته یی عتبه د میلمنو حجری ته بوت.

عتبه وپوښتل : عمیره! څه خبره ده ته ډیر اندیښمن معلومیږی؟

هغه په غمجنه لهجه ځواب ورکړ: عاتکه په کور کی نشته، هغه سهار وختی له کوره وتلی ده، اوس زما یقین راغی چی سعید تپی دی، او شاوخوا چیرته غلی شوی دی.

: عاتکه د نصیر لور!

: هوکی! زما پخواهم دا اندیښنه وه چی که سعید دی خواته راغلی وی عاتکی ته به خامخا احوال ورکوی.

عمیر ځو ځلی له عتبه سره سرسری د خپلی تره دلور یادونه کړی وه خو دا یی نه وو ورته ویلی چی د هغی له سعید سره دلچسپی ده، هغه د خپل ذهنی خفګان د پټولو هڅه وکړه ویی ویل : امکان لری چی په کلی کی د کومی ملګری کره تللی وی؟

: هغه سهار د سپارلی په پلمه له کوره وتلی ده او تر اوسه بیرته نه ده راستنه شوی.

له بهر نه کوم استازی ورته راغلی ؤ؟

: نه! مګر سهار چی لږ څنډ له کوره وتلی وه دایی ویلی وو چی زه د سعید دوی کره ځم. له هغی وروسته بیرته راغله او پر آس سپره شوی او کوم بل ځای ته ولاړه د کلی خلکو ته یوازی دومره معلومه شوی چی هغی د جنوب لاره نیولی وه، تاسو دلته ودریږی زه ځم!

: ته چیرته ځی؟

: زه د سعید دوی کره ځم، زما باور دی چی هلته به د دی ملاقات له سعید

Scanned by CamScanner

سره شوی وی او هغه به دا ورته ویلی وی چې په پلانی ځای کې به دې انتظار کوم.

: ته به اوس هلته څه وکړې؟

: زه به د هغوی له خدمتګاری او وراره څخه دا زر معلومه کړم چې هغوی چیرته ولاړل که ماتری ځرمن وویسته هم صرفه نه پرې کوم.

: ته ډاډه کېنېنه!

:عمیر په حیرانی هغه ته وکتل ویې ویل : زه ډاډه کېښېنم؟

: هوکې! ته اوس بهر ته نشې تلای!

: مګر زه نه پوهېږم چې ته څه کول غواړې؟

عتبه په ډاډمنه لهجه ځواب ورکړ: د عقل په هیڅ خبره به اوس ستا سر خلاص نشي، اوس ته دا فکر نشې کولی چې د حامد بن زهره د لمسی کورته روان یې او د هغه په یوه وړوکې کړېزه به د کلي خلك ټول وربانډې راټول شي، ته پردې هم نه پوهېږې چې که ته هلته د سعید هستوګن ځای معلوم کړې هم د دې کلي د خلکو له مرستې پرته نشې ورتلای، او بیا عاتکه هم له هغه سره ده، نو په دې سیمه کې به داسې څوك نه وي چې هغه ته د پورته کتلو جرئت وکړي.

: خو زه په هر قیمت چې وي غواړم عاتکه بیرته راولم.

: اوس ته هغه بیرته نشې راوستلای، خو زه یې بیرته راوستلای شم.

کېښېنه او په ډاډه زړه زما خبرې واوره!

عمیر بې سیکه پریوه کرسۍ کیناست او عتبه یې په مخ کې کیناست ویې ویل:

زموږ وروستنی هڅه باید دا وي چې د سعید وراره ونیسو او ویې تښتوو.

له هغه وروسته دا پیغام را استولی شو چې که مو عاتکه موږ ته راونه سپارله نوستا وراره به سینتهاڼی ته واستوو، بیا به وګورې چې هغوی دواړه څه وړ زموږ په ګیر راځي، خو د هغه هلك د نیولو لپاره دغه وخت مناسب نه دی، موږ به د شپې لخوا د هغوی پر کور ورځو او تر څو شپه راځي ستا مسئولیت دا دی چې دوه تنه اعتمادي کسان دې هلته پهره وکړي، که نه نو زما نوکر به درسره مرسته وکړي، خو ته باید له کوره لرې اوسې او شا و خوا د کلي څوك باید دا شك ونه کړي چې ته د څه پروګرام لپاره راغلی یې، اوس ته تلای شې زه لږ خوب کوم، خو دا په باد لره چې که دې زما د هدایت څخه یوه ذره هومره سرغړونه وکړه نو سر له نن څخه به د دواړو لارې بیلې وي.

عمیر وویل . ستا تجویز سهی دی خو زما په زړه کې دا اندیښنه تر اوسه پاتې ده چې که پلار جان راشي او زه سیری نو موږ به ډېر خطرناك حالت سره مخ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه په موجودیت کی به د منصور په کور برید ته بیا د یوه لښکر ضرورت وی او د کلی یو سړی به هم زموږ ملګرتیاونه کړی.

زما سره یوازی د ځان په باب اندیښنه نشته بلکی ستا ژغورل به هم ماته محال شی، ځکه خو تاسو زما خبره ومنی د منصور نیول او له دی ځایه تښتیدل به څو لحظي ونیسی.

عتبه په غوسه شو ویی ویل : زه به ترڅو ځلی تاته تسلی درکوم چی ستا پلار دلته نه راځی، ما نه غوښتل چی ته اندیښمن شی خو اوس ښایی دا ضروری وی چی درته ووایم چی هغه بالکل د تګ راتګ نه دی او تر ډیرو ورځو پوری ستا د مخامخ کیدو سوال نه پیدا کیږی. که ته نوره تسلی غواړی نو دا ده چی هغه یی د یوه طبیب کورته رسولی دی او طبیب ته یی دا هدایت کړی دی چی ته به دا حال چاته نه وایی. له دی کار څخه چی وزګار شوی ته د زړه له تله د هغه خدمت کولی شی او امکان لری چی څو ورځی وروسته د هغه د غوسی په سړولو بریالی شی. خو تر کومه چی ماته احوال راغلی دا دی چی په راتلونکی کی به ستاسو نرمنځ د ناندریو او غوسی وار را نه شی، تقدیر د هغه د خبرو څوأك تری اخستی دی.

عمیر تر لږ څنډه په حیرانی هغه ته کتل بیا یی وویل : مګر زه خو له تا سره یوځای وم دغه خبر تاته کله راغی!

سهار وختی له مانیرنه یو استازی راغلی ؤ، ته هغه مهال ویده وی او ما د دی پروګرام د ارځښت په خاطر ستا راپاڅول مناسب ونه بلل، ته خوبه پردی خفه نه وی؟

عمیر ځواب ورکړ: تاته دا ګومان څه وخت پیدا شو چی زه به د یوه ناروغ سړی د کنځلو داوریدو په خاطر ستا ملګرتیا پریښودو ته تیار یم! ستا دا ګومان غلط دی چی زه له هغه څخه ویریږم، زما سره یوازی دا اندیښنه وه چی هغه زموږ پریشانی زیاتی نه کړی، دا اوس زه دننه کور ته تللی وم، داسی می احساسوله چی زه ښایی د پلار په ژوند کی بیا دلته رانشم. او ښایی په مرګ هم هغه په میراث کی ما له ناسکه ورونو سره شریك نه کړی، خو زما پردی خبره هیڅ خفګان نشته. ما ژمنه کړی وه چی خپله برخه مسئولیتونه به خامخا ترسره کوم.

عتبه وویل : ته به د خپلو مسئولیتونو له ترسره کولو وروسته تاوان ونه کړی.

ستا ناسکه ورونه به ستا له رضا پرته له سینتافی څخه راستانه نشی، زه د دی خبری ذمه واری اخلم، کله چی د جګړی خطر لری شی نو فردینند ستا د ډیر لوی انعام حقدار وګڼی او زما به دا هڅه وی چی زما دوست په دی سیمه کی تر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تولو لوی سردار وی، خو زما دا اندیښنه ده چی ستا یوه هیله به هیڅکله هم ترسره نه شی، ماته هغه نجلی ډیره سرتمبه ښکاری که هغه د سعید لپاره د خپل ظالم تره څخه بغاوت کولی شی او خپل کور او کهول پریښودلای شی نواوس به په آسانی ستا گیر ته رانشی.

عمیر وویل : زما سره د هغی د کرکی سبب سعید دی، کله چی موږ د هغه کیسه ختمه کړو د عاتکی لاری ته راوستل بیا گران نه دی.

عتبه وویل : مگر مخکی تا هیڅکله هم نه وو ویلی چی هغه نجلی تاته دومره مهمه ده؟

: ما تل دا فکر کاوه چی یوه ورځ به تاته د خپل ژوند تر تولو لویه هیله بیانوم، او ته به ما مایوسه نه کړی.

عتبه وویل : زما باور دی چی د سعید او د هغه د وراره د ژغورنی په خاطر به هغه تر لویی نه لویی قربانی ته تیاره شی. خو که ته دا غواړی چی کومه ورځ د هغی کرکه لری شی نو کیدای شی تر څه وخته پوری ته له صبر او حوصلی څخه کار واخلی. که هغه ډیره بد دماغه وی نو امکان لری چی د لاری راوستلو لپاره یی موږ د کلیسا د احتساب له اداری څخه مرسته وغواړو، او بیا یوه ورځ تا د هغی د ژغورونکی په حیث ورمخی ته کړو، که ته په دی مسئله کی زما مرسته غواړی نو زه له تا څخه دا ژمنه اخستل غواړم چی ته به په هره خبره کی زما په مشوره او هدایت عمل کوی.

عمیر ځواب ورکړ: زما لخوا به یوه ذره غفلت هم نه وی، دعاتکی تر لاسه کول زما د مرگ او ژوند سوال دی.

عتبه هغه ته په ځیر ځیر وکتل او بیا یی ناڅاپه مخ واړاوه.

* * * * *

نژدی نیمه شپه زبیدی داسی احساس کړه لکه څوك چی د کوټی دروازه ورټکوی، هغه وپسیده راجگه شوه او کیناسته، د کوټی په یوه کونج کی ډیوه بلیده، منصور دی ته نژدی په درانه خوب ویده ؤ، راجگه شوه، په گوته یی د ډیوی ایری لری کړی، تیل یی پکی واچول او د دروازی تك تك یی خپل خیال وباله او بیرته پر بستره وغځیده. څو شیبی وروسته بیا چا دروازه وټکوله، زبیدی په ویریدلی لهجه وپوښتل : څوك یی؟

په ځواب کی د نوکر غږ اوچت شو: زه یم دروازه خلاصه کړی زر کوی. یوه سړی د سعید پیغام راوړی دی.زبیدی وره ته منډه ور واخسته خو چی زنځیر ته یی لاس ور و رل څه یی په خیال کی ور وگرځیدل او لاس یی ودرید.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویی پوښتل : هغه څه وایی؟

نوکر ځواب ورکړ: هغه دا وایی چی د سعید حالت خراب دی او هغه منصور ورغوښتی دی.

: سعید چیرته دی؟ او له دی سره سم یی دروازه خلاصه کړه. یوه سړی ناڅاپه د دی ورمیږ کلك کړ او شاته یی تیل وهله ویی ویل : تاته به اوس معلومه شی چی سعید چیرته دی؟

د سترګو په رپ کی د نوکر نه علاوه دری نور کسان کوټی ته ورننوتل او زبیدی په حیرانی عمیر او د هغه ملګرو ته کتل.

عمیر د توری څوکه د هغی تر سترګو لاندی تیره کړه ویی ویل : که تا ډیر لږ دشور او زوږ هڅه وکړه پر سرغوځولو به دی لږ ډیل ونه کړم. اوس ووایه عاتکه او سعید چیرته دی؟

دوهم سړی هغه خوشی کړه خو دی د عمیر د ځواب پرځای نوکر ته په سپك او له خفګان څخه ډك نظر کتل، د هغه پر مخ د نویو سوکونو خاپونه وو او له پزی څخه یی وینی روانی وی.

هغه زبیدی ته وکتل او سر یی کښته واچاوه ویی ویل :

: زه بی ګناه یم، دوی راته وویل چی که دروازه راته خلاصه نکړی کور ته به اور واچوو.

عمیر وغورید ویی ویل : دی خپل ملګری ته بوزی او دواړه کلك وتړی که کوم یوه شور ماشور جګاوه ویی وژنی!

خپلو ملګرو ته ووایی چی اسونه دننه راولی او تر څو چی موږ له دوی نه وزګار شوی نه وو یو سړی له انګړ نه بهر ودریږی، دوو تنونوکر ونیو او بهر ته یی کش کړ.

زبیدی وویل : عمیره! د خدای څخه وویریږه، دا د حامد بن زهره د لور کور دی، د خپلی کورنی عزت او وقار وساته.

عمیر چیغی کړی : زما د کورنی د رسوایی سبب ته یی، ووایه عاتکه چیرته ده؟

: عاتکه؟!

عمیر هغه پر مخ پر څیپړه ووهله او ویی ویل : ته ماته دوکه نشی راکولی، ماته معلومه ده چی سعید دلته راغلی و او عاتکه ورسره تللی ده.

: نه په خدای «ج» سوګند که به سعید دلته راغلی وی!

عتبه وویل : عمیره! وخت مه ضایع کوه، ته دغه هلك درسره واخله له دی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو سره زه پوهیږم چی څه وکړم!

عمیر په بیړه بستری خواته ورغی او منصور یی وخوځاوه، منصور له ویری چیغی وکړی خو عمیر یی په لاس خوله ورپټه کړه او ورته ویی ویل : که دی شور گډ کړ مری به دی غوڅه کړم، ووایه ماما دی چیرته دی؟ زبیدی عمیر له گریوانه ونیو او چیغی یی کړی : د خدای «ج» په خاطر دد ته څه مه وایه، دد ته د سعید په باب هیڅ معلومات نشته.

عمیر په پوره زور یوه څپیړه ورکړه او هغه یوی خواته لری وغورځیده، منصور په غوسه راپورته شو او پر عمیر یی ور توپ کړل، خو عتبه هغه تر ورمیږ ونیوه او تیله یی ورکړه چی له دیوال سره وجنگید او راوغورځید، هغه د بیا جگیدو هڅه وکړه خو عمیر ور وړاندی شو پر تتر یی په لغته وواهه او هغه ولوید او بی سده شو. عتبه وویل : دی په اوږه کړه بهر ته یی بوزه.

عمیر منصور ورسره واخست او له کوټی څخه وت چی زبیده یی مخی ته ودریده عتبه د توری څوکه د هغی پرسینه ورکیښوده او ویی ویل:

بوډی! که ددی هلك ژوند درته گران وی نو چوپه اوسه اوس د دد د ژوند ژغورلو یوازی یوه لاره دد، ته سعید ته دا پیغام واستوه چی عاتکه یی کور ته ورسوی او ځان حکومت ته وسپاره!

زبیدی سلگی وکړی ویی ویل : ماته نه دد معلومه چی سعید ستاسو څه گناه کړی، خو هغه کور ته نه دی راغلی او زه د عاتکی په اړه هم هیڅ خبره نه یم.

عتبه وویل : امکان لری تر اوسه ته له هغوی نه خبره نه وی، خو زموږ باور دی چی سعید دلته نژدی شا او خوا چیرته غلی شوی دی، که ژوندی پاتی شو نو خپل وراره ته خامخا راځی، ته زموږ له لوری دا پیغام ورکولی شی چی که هغه زموږ پرخلاف د خلکو د پارولو هڅه وکړه نو د خپل وراره مړی به هم ونه گوری، موږ د هغه دښمنان نه یو خو زموږ په نظر د غرناطی د نوری بربادی د مخه نیولو وروستی لاره همدغه دد چی شر خوښوونکو ته له سره د جگړی د اور بلولو فرصت برابر نه شی، تاته له دی د زیات څه ویلو ضرورت نشته، ستاسو نوکران تر سهاره باید په کوټو کی بند وی، او له هغه وروسته یی چی ته خلاصوی دا تسلی باید ورکړی چی هغوی باید زموږ په باب چوپه خوله وی، که موږ بیا دلته راغلو هیڅوك به ژوندی پرینږدو.

زبیده بی اختیاره د عتبه پر پښو ور پریوته:

د خدای «ج» لپاره هغه پریږدی! زه وعده کوم چی ستاسو حکم عملی کړم، زه سوگند کوم، خو عتبه له کوټی څخه بهر ووت.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

*****

لږ څنډ وروسته هغوی له کور نه لږ لری وو عتبه عمیر ته ویل : ته اوس آرام خپل کور ته ولاړ شه، زه به دا هلك له ځانه سره بوزم، که عاتکه دلته شا او خوا وی نو ډیر زر به بیرته راشی. که هغه بیا رانغله هم بیله څنډه به راته معلومه شی چی هغه چیرته ده.

بیا یی یو بل ملگری ته مخ ور واړاوه او ویی ویل :

ضحاکه! زه تاته ډیر مهم مسئولیت سپارم، دغه خلك به د منصور د ژغورنی په خاطر خامخا د عاتکی د بیرته راوستلو هڅه وکړی، ځکه ته باید ټوله شپه کور ته نژدی ویښ وی، او پهره وکړی، که څوك له دی کوره ووتل نو ته ورپسی شه، هغه چی د کلی کوم کور ته ولاړ شی هلته پر عاتکه برسیره ښایی څو نور باغیان هم وی.

ته باید له کور نه لږ لری انتظار وکړی، که کومه نجلی له هغه کوره راووته باید پوه نه شی چی څوك یی تعقیبوی، هغه به یا په منډه دی کورته ځان رارسوی او له دی ځایه به نیغه خپل کور ته ځی او یا به له هماغه ځایه سیده خپل کور ته ځی، د نورو خلکو د نیولو لپاره موږ ته د بیړی ضرورت نشته، موږ به د حالاتو سره سم گام اوچتوو.

عمیر وویل : ایا دا به غوره نه وی چی له کلی څخه څو نور نوکران هم له ده سره وی، او چی کله د عاتکی د پناه اخستلو د کور درك معلوم شی نو هغوی پاتی شپه هلته پهره وکړی.

عتبه ځواب ورکړ: ته یوازی یو سړی د ضحاك د لاربښوونی لپاره را استولی شی او د هغه کار به یوازی دا وی چی هغه غلی په ضحاك پسی شی او د ضرورت پر وخت تاته خبر درکړی.

نور خلك دیوازی له کلی نه وتلی لاری وڅاری، زه خپل دری کسان درته پریږدم او ځم، دوی به د کلی نه بهر ته تللیو لارو په ترلو کی ستاسو د نوکرانو ملاتړ کوی، خو تاسو ته په هیڅ صورت کی هم پر کوم کور د یرغل اجازه نشته، که نه نو تاسو به د کلی د ټولو خلکو مقابله کوی، په دی صورت کی ښایی له عاتکی هم لاس پری مینځی، که د عاتکی له راتلو وروسته کوم بل چا له کلی د وتلو او تیښتی هڅه ونکړه نو د هغی سبب دا کیدای شی چی هغه تپی دی او موږ چی کله وغواړو نیولی یی شو. هغه وخت ډیر لری نه دی چی ته د دی کلی پر ټولو خلکو لاس واچوی.

زه سمدستی دغه هلك د غرناطی پرځای «ویگا» ته خپل کلی ته رسول مناسب

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بولم، او سمدستی زه په دی کلی کی د عاتکی اوسیدل هم مناسب نه بولم، که هغه راغله ته یی زموږ کلی ته راوله، موږ به بیا له ډیرو اندیښنو څخه په امان شو، اوس که ته تر لږ ځنډه چوپ شی زه ضحاك ته څو نوری لاربښوونی هم ضروری بولم دایی وویل او بیا یی بیرته ضحاك ته مخ ور واړاوه:

ته زما خبری په غور واوره، دا حتمی نه ده چی عاتکه او نور ملگری به یی په همدی کلی کی غلی شوی وی، یو کس به د احتیاط لپاره ستا له اس سره له کندی پوری غاړی ته وی، که د دی کلی له کوم کور څخه څوك پر اس سپاره راووتل نو مطلب یی دا دی چی هغوی لری روان دی، ځکه به یوازی په هغه پسی ورځی چی شکمن نه شی، که هغه د سیمی په کوم بل کلی کی چیرته وگرځید نو ته کور په نخښه کړه او ماته ځان رارسوه. دا هم امکان لری چی ته د دی کلی د پیغام وړونکی سپاره په تعقیب آن غرناطی ته ولاړ شی او هغوی په غرناطه کی چیرته غلی شوی وی، په هغه صورت کی بیا ته کور په نخښه کړه او نیغ کوتوال ته ورشه.

واخله! هغه له خپلی گوتی یوه گوته راو ایستله هغه ته یی ونیوله ویی ویل: کوتوال ډیر احتیاط کاره دی، له کومی ورځی چی د هغه څو تنه د غرناطی پر لاره وژل شویدی پر هر سړی د آزادی پالو گومان کوی، که د هغه پردی خبره باور نه کیده چی ته زما په هدایت ورغلی یی نو دا گوته ور وښیه بیا به ستا سره هر ډول مرسته وکړی.

لږ ځنډ وروسته عتبه او دری سپاره چی له ځانه سره یی غوره کړی وو له هغه ځایه وخوځیدل، یوه سپور خپلی مخی ته منصور پر اس اچولی ؤ.

هغه په نیمه بی هوښی کی د دوی خبری اوریدلی وی او چی لږ مزل وروسته دوی سرك پریښود ښی لوری ته یی په یوه تنگه مخ ځوری سفر پیل کړ هغه پوره وا په خود شوی ؤ. خو له ویری یی د نیغ کیناستلو او یا له چا سره د خبرو جرئت ونکړ.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جعفر راتگ او د دریم کس پیغام

سعید په نیم بې هوښې حالت کې د عاتکې غږ واورید، هغه څو شیبې دا یو خوب گاڼه او بې حرکته پروت ؤ.

عاتکې په وار وار له بدریې څخه پوښتل : دې ولې تر اوسه په هوش رانغې؟ او بدریې به دې ته داسې تسلي ورکوله: ته غم مه کوه دغه دارو به اوس ډیر زر إن شاء الله اغیزه پرې وکړي، خو له ده سره په خبرو کې باید ډیر پام وکړو.

عاتکې وویل : زه له دې خبرې ویریږم چې که هغه ما دلته ووینې خفه نه شي! کله چې دې د کور د احوال پوښتنه وکړې نو زه به دا څنگه ترې پټه کړم چې موږ د حامد بن زهره قاتلان په لاره کې ولیدل، آیا داسې نشي کیدای چې تاسو یو حوك له کلي نه د منصور دوی کره واستوی او د هغوی احوال راوړي، زما باور دې چې دې په هوښ راشي نو زما څه یې لومړنې پوښتنه د منصور په باب وي.

سلمان وویل : که ولید جعفر ته دا ویلې وي چې سعید دلته دې نو هغه به له غرناطې څخه نیغ دلته راشي، موږ به یې د منصور دوی د احوال لپاره واستوو، که نه نو زه پخپله پسې ورځم.

عاتکې وویل : که عمیر په کومېده اراده تللې وي، نو له هغه سره د مقابلې همدا یوه لاره ده چې له کلیوالو څخه مرسته وغواړو، او دا کار تر هر چا زیات ماته آسانه دې. عمیر یو لیونې سړې دې او د هغه له ظلم نه د منصور د ژغورلو لپاره زه د خپل کاکا په پښو کې پریوتو ته تیاره یم، زما په خاطر د هغه یو ویښته هم باید بیځایه نشي، زه د بیرته ستنیدو څخه دمخه یوازې دا تسلي کول غواړم چې سعید به روغ شي؟

عاتکې ډیر په زحمت خپلې سلگۍ راتم کړې او بدریې هغې ته تسلي ورکوله: زما خورې! له همت څخه کار واخله، که ته دلته نه وای راغلې هم څه فرق یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه کاوه، د حامد بن زهره د قاتلانو لپاره د سعید موندل اوس د مرگ او ژوند سوال جوړ شوی، إن شاء الله موږ ته به ډیر زر دا معلومه شی چی هغوی هلته تللی دی څه یی وکړل، او موږ باید د دوی په مقابل کی څه وکړو، اوس ته یوازی دعا کولی شی.

سعید پوره په هوښ راغلی ؤ، خو څو دقیقی یی خپلو خدمتگارانو ته د کتو توان نه درلود، بیا یی یو ځل سترگی له رپولو وروسته وغړولی او دوی ټول چوپ شول. د سعید سترگی د عاتکی پر څیره میخ شوی او په کتو کی یی بی شمیر پوښتنی اوښتی.

بدریه په بیړه ورغله پر تندی یی لاس ورکیښود ویی ویل : وروره، د عاتکی په اړه اندیښنه مه کوه! ستا وضعه ښه نه وه ما پیغام ور واستاوه او راومی غوښته، ستا دی ته اړتیا وه، سعید هڅه وکړه چی پورته شی خو سر یی ورباندی وڅرخید او بیرته یی بی سیکه پر بالښت سر ورکیښود، بیا په خوب کی وبوگنیده: داسی می گنله لکه خوب چی وینم، کاشکی عاتکه مو نه وای راغوښتی، په دی حالت کی موږ له یو بل سره هیڅ مرسته نشو کولی، بیا یی څو شیبی ترخوله بی معنی غږونه ووتل او بالاخره بی سده شو.

بدریی او سلمان په ډیر زحمت دوا پری وخوره، چی بیا لږ را په خود شو یوه شیبه یی خپلو خدمت کوونکو ته وکتل او بیا یی سترگی پټی کړی، لږ ځنډ وروسته په درانه خوب ویده شو.

* * * * *

دوه ساعته وروسته سلمان د میلمنو حجری ته تللی ؤ او بدریی په بله کوټه کی د مازدیگر لمونځ ادا کړ، چی جگیده اسما چی له عاتکی او سعید سره وه په منډه ورغله ورته ویی ویل : مور جانی! هغه بیا را په خود شو او له عاتکی خاله سره خبری کوی، هغه له دی نه خفه ښکاری، ما ورته وویل چی خاله پخوا هم ډیر ژړلی دی، اوس یی لږ دوښ ناست دی. میلمه به لمونځ ادا کړی وی هغه راولم؟

بدریی د هغی لاس ونیو ویی ویل : نه ته دوی پریږده چی خبری وکړی، د میلمه د پریشانه کولو ضرورت نشته، ورشه هغه ته یوازی دومره ووایه چی اوس د ښی وضعه ښه ده.

یو ساعت وروسته بدریه په خپله کوټه کی ناسته وه چی یوه دردناکه چیغه یی واوریده، په منډه له اسما سره د سعید کوټی ته ورغله، خو هغه بی سده شوی ؤ،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او عاتکه ورته ناسته وه په زوره زوره یی ژړل.

بدریی په ویره تری وپوښتل : څه وشول؟

عاتکی ډیر په زحمت خپلی سلګۍ راتم کړی ویی ویل : دی بالکل روغ ترسترګو کیده، خو ناڅاپه د عمیر او عتبه یادونه راغله هغه لکه چی ماسپښین په نیم بیهوشی حالت کی زموږ خبری اوریدلی وی، اوس یی پرلپسی په همغه باره کی رانه پوښتنی کولی، د هغه ایسارول راته له وسه بهر وو او تولی خبری می ورته وکړی، او چی د هاشم کاکا د غداری خبره می ورته وکړه نو په یوه خیز راپورته شو او بیا ناڅاپه بیرته بی سده پریوت.

بدریی وویل : ما ګومان کاوه چی له تا سره به په تسلی خبری اتری د ده وضعه ښه کړی، خو سمدستی تا باید د عمیر او عتبه په باب څه نه وای ویلی، اوس که دی را په خود شی نو ډیر به ناکرار وی ځکه خو باید بیا د خوب دوا ورکړم، اسما لوری، ته ورشه په بیړه میلمه راوله!

* * * * *

سعید پاتی شپه را په خود نه شو، د هغه پالونکی د ماسختن لمانځه په وخت په یوه کونج کی کیناستل او ورو ورو یی خبری کولی چی مسعود کوټی ته ورننوت ویی ویل : له غرناطی څخه یو سړی راغلی او وایی چی زه د سعید نوکر یم او ولید رالیږلی یم.

عاتکی په بیړه تری وپوښتل : د نوم پوښتنه دی تری ونه کړه؟

: نوم یی جعفر دی!

: هغه یوازی دی؟

: هوکی!

سلمان جګ شو نوکر ته یی وویل : زه یی یو ځل ګوره!

عاتکه خفه شوه ویی ویل : ته ودریږه تش لاس بهر ته مه وزه، امکان لری هغه بل څوك وی.

: تاسو زما په باب اندیښنه مه کوی، که هغه جعفر نه وی نو دا به ورته معلومه نه شی چی زه څوك یم. سلمان بیا د دروازی په لور روان نوکر ته اشاره وکړه او ورپسی روان شو.

عاتکه او بدریه لږ ځنډ چوپی وی چی جعفر له سلمان سره کوټی ته ورننوت د سعید د کټ ترڅنګ کیناست او تر لږ شیبی پوری یی سترګی اوښلنی شوی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدریی هغه ته تسلی ورکړه ویی ویل : د سعید وضعه ښه ده، إن شاء الله ډیر زر به روغ شی. اوس یی راپاځول مناسب نه دی.

جعفر خو شیبی په حیرانی عاتکی ته کتل بیا یی وویل : مگر ته...؟

عاتکی د خواب پر ځای بدریی ته وکتل هغی وویل : دا ما راغوښتی وه، سلمان وپوښتل : ته ولید دلته را واستولی؟

: هوکی! سهار د هغه نوکر د سرای مالك ته راغلی ؤ، هغه دا پیغام راکړی ؤ چی له سهاره زما په انتظار دی او څه ضروری خبره راته لری.

هغه د سرای مالك هم راغوښتی ؤ. هغه د خپل کور پر ځای له کوم دوست کره دی، ماته یی د ټولو پیښو له کیسی وروسته دا امر وکړ چی سلمان ته کوم مهم پیغام لیږم لږ ځنډ په غرناطه کی ایسار شه، بیا هغه یو لیك راکړ او ویی ویل چی له عبدالمنان سره زما پلار ته ورشه د سعید لپاره دوا واخله او بیرته راشه همدلته زما انتظار کوه.

زه ابو نصر ته ورغلم، هغه چی لیك ولوست خو دوله دوایی راکړه او دا ټینگار یی وکړ چی که تر سبا پوری د سعید حالت ښه نه شو ماته خبر راکړی، که حالاتو اجازه راکړه نو پخپله به ورشم، یا به می له شاگردانو څخه څوك ور واستوم، واخلی په دی کڅوړه کی هغه له دواگانو سره یو لیك هم ایښی دی.

سلمان کڅوړه بدریی ته ونیوه هغی په بیړه لیك پرانیست او په لوستلو یی بوخته شوه.

جعفر له جیبه دوهم لیك راوکیښ سلمان ته یی وړاندی کړ او ویی ویل:

واخله! دا هغه لیك دی چی ما یی ټوله ورځ په انتظار تیره کړه، سلمان په بیړه لیك پرانیست او په لوستلو یی مصروف شو د لیك مضمون داسی ؤ:

گرانه وروره!

زه هغه دریم کس یم چی په تیاره شپه کی می له ملگرو څخه بیل شوم، ستا سره می لیدل ډیر ضروری دی، ځکه زما انتظار وکړه، زه به له یوه مهم کار څخه تر وزگاریدو وروسته ستا سره د لیدو هڅه وکړم. امکان لری ته غرناطی ته راشی، هغه زلمی چی د هغه په منځگړیتوب زموږ پته پیژندگلوی شوی په کوم کار پسی تللی دی او تر څو ورځو پوری به تاسو ته درنشی. خو ته باید پریشانه نشی، زه دلته یو بل دوست پیژنم د هغه په مرسته به له تا سره د اړیکو هڅه وکړم. سمدستی دی ته له هستوگنځی څخه مه راوزه، که تاسو په غرناطه کی خپلو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستانو ته کوم ضروری پیغام را استول غوښتل نو إن شاء الله ډیر زر به تاته زموږ یو اعتمادی استازی درشی. و السلام، دریم کس.

سلمان جعفر ته وکتل تری ویی پوښتل : ته دا قاصد پیژنی چی څوك دی؟

: نه!

:ته پوهیږی چی د دی لیك لیکونکی څوك دی:

: نه! ما هغه نه دی لیدلی، او له ولید سره هم زما دوهم ځلی ملاقات نه دی شوی، سرای ته چی بیرته راستون شوم تر ماښامه می انتظار وکړ، په دی موده کی دوه ځله عبدالمنان په ولید پسی ورغی او چی بیرته به راغی راته ویل به یي چی، د کوم سړی پیغام چی باید ته ورسوی هغه چیرته تللی دی، ولید د هغه انتظار کوی او ته به هم په هر حالت د هغه انتظار وکړی، بیا د ماښام لمانځه نه وروسته یوه نوکر دغه لیك راوړ او ویی ویل چی ولید د څه کار لپاره بهر ته روان دی ځکه دلته نشی راتلای، عبدالمنان ویل چی د ښار د نورو ځوانانو په څیر یی ښایی ولید هم د غرنیو قبایلو د مشرانو لپاره استولی وی.

سلمان وویل :

ولید به د حامد بن زهره د شهادت کیسه درته کړی وی؟ د جعفر سترګي راډکی شوی ویی ویل : هوکی!

: هغه به تاته دا هم ویلی وی چی عام خلك باید له دی کیسی نه خبر نه شی؟

: هوکی! که هغه ماته د چوپ پاتی کیدو نه وای ویلی نو ما به د غرناطی په کوڅو کی چیغی وهلی وای.

سلمان وویل : ته باید د ولید په لارښوونه عمل وکړی اوس ته بیله څنډه خپل کور ته د ځان رسولو هڅه وکړه او په منصور پام کوه، هغه باید په هیڅ حالت کی هم له کوره بهر ونه وزی.

جعفر اندیښمن شو ویی پوښتل : هغه ته څه خطر دی؟

: هوکی! عمیر او ملګری یی کلی ته رسیدلی دی، زه ویریږم چی د سعید ددرك معلومولو په خاطر په هغه څه جبر ونکړی، کورته د نیغ ننوتلو پرځای یو ځل څوك واستوه چی هغوی ستا د ورتګ په انتظار غلی نه وی.

جعفر په غوسه وویل : د هاشم زوی زموږ په کور کی دننه پل نشی ایښودلای، زه به یی غوښی وشکوم، خو تاته څه وړ معلومه شوه چی عمیر کلی ته رسیدلی دی؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان لنډ لنډ پیښی ورته بیان کړی. جعفر تر لږ ځنډه په چوپه خوله هغه ته کتل: بیا یی وویل : په دی حال کی زه باید زر تر زره کور ته ځان ورسوم.

بدریی وویل : که دی په کلی کی څه خطر احساس کړ، نو منصور دلته راوله.

جعفر ځواب ورکړ: زما باور دی چی که عمیر څه جبر پری وکړ کلیوال به ترسره پری تیر شی.

عاتکی وویل : بیا هم ته باید ډیر پام وکړی.

تاسو چورت مه وهی، زه چی کلی ته ورسیږم وضعه به داسی جوړه کړم چی عمیر ته هلته د تم کیدو امکانات نه وی.

سلمان وویل : کله چی هغوی په دی پوه شی چی عاتکه په کور کی نشته پوچوکارونو ته لاس اچولی شی، خو ته باید په هیڅ صورت کی هم احساساتی نه شی دوی باید ونه پوهیږی چی ته د حامد بن زهره په شهادت خبر شوی یی او پر ده شکمن یی، اوس ورځه، که زما له سعید سره پاتی کیدل ضروری نه وای نو له تا سره به یوځای تللی وم.

جعفر وویل : نه ! ولید ماته په وار وار دا ټینګار کړه چی ته باید همدلته پاتی شی، که خدای مه کړه کوم وخت ستا د مرستی ضرورت شی نو زه به درته پیغام واستوم.

سلمان وویل : راځه زه دی بهر ته رسوم.

جعفر خو شیبی په بی حسی سعید ته کتل او بیا یی اوښکی پاکولی له کوټې ووت.

لږ ځنډ وروسته هغه پر خپل اس پښه اړولی وه او سلمان ته یی ویل : که له ما سره د منصور غم نه وای نو یوه شیبه به هم له سعید څخه نه وای لری شوی. زه له تا څخه نوه ژمنه اخلم، چی تر څو د سعید په اړه نه یی ډاډه شوی ته یی ملګری مه پریږده، که تا دا احساس کړه چی حالت یی د اندیښنی وړ دی نو ماته پیغام را واستوه.

سلمان هغه ته د تسلی په دود وویل : زه وعده کوم، خو ته باید دومره اندیښمن نه وی، إن شاء الله سعید به ډیر زر بیرته روغ شی.

: خو هغه تر اوسه بی سده دی؟

: دا د دارو اغیزه ده، په موجوده حالت کی هغه ته خوب ډیر ضروری دی.

: بیا هم زما په ګومان د ابو نصر په هدایت باید عمل وشی. زما پوره باور دی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی کومی دواگانی هغه را استولی دی ډیری به ورته گټوری وی.

: ته غم مه کوه، سلمان ورته وویل:

جعفر هغه ته یو شیبه وکتل او بیا یی اس پونده کړ.

* * * * *

راتلونکی سهار عاتکه د سعید له بستری سره نژدی په چوکی ناسته وه ا بیمی یی ایستل، بدریه کوټی ته ورننوته او.

وړاندی ورغله د سعید په نبض یی لاس کیښود او بیا یی وویل : ما درته وویل چی ته خوب ته ضرورت لری. اوس ته ولاړه شه په بله کوټه کی ویده شه، تا ده ته دوا ورکړی ده؟

: هوکی!

: مگر زه حیرانه یم چی دومره ځنډ ولی را په خود نه شو؟

عاتکی ځواب ورکړ: ما چی دوهم ځل دوا ورځښله را په خود شو او تر ډیره وخته یی له ما سره خبری کولی، بیا د شپی په دریمی برخی کی هغه په لړزه شو، ما غوښتل تا راویښه کړم خو هغه زه منع کړم، بدریی په اندیښنه وویل : تا باید زه راویښه کړی وای، تر اوسه یی تبه نه ده شکیدلی، اوس ته جگه شه په بله کوټه کی ویده شه.

عاتکی ځواب ورکړ: اوس ماته خوب نه راځی.

: زما خوری! سبا خوب ته اړتیا ده، ولاړه شه!

بدریی په ډیره مینه ورته وویل.

عاتکه جگه شوه بلی کوټی ته ولاړه او بدریی بیا د سعید نبض وکوت او پر کرسی کیناستله، څو دقیقی وروسته بوډا نوکر ورو ورو ور وتکولو او بیا دننه ورغی ویی ویل : میلمه وایی که اجازه وی زه سعید وینم.

بدریی زر ټیکری پر سر راسم کړ ویی ویل : هغه زر راوله.

نوکر ولاړ او لږ ځنډ وروسته سلمان کوټی ته ورننوت.

: مهربانی وکړی! بدریی وویل : بیا یی زیاته کړه : سعید د شپی بیا را په خود شوی ؤ، ظاهراً یی وضعه ښه معلومیږی خو زه یی د تبی په باب اندیښمنه یم.

سلمان د سعید د نبض له کتلو وروسته په کرسی کیناست او ویی ویل : که یی مناسبه بولی زه به غرناطی ته ولاړ شم ډاکتر به راولم.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: نه که یی ډاکتر ته ضرورت شو ستا پر ځای به بل څوك واستوم. هغوی خبری کولی چی مسعود په منډه کوټی ته ورننوت ویی ویل : صیب! جعفر بیرته راغی.

سلمان خفه شو بدریی ته یی وکتل او بیا یی مسعود ته وویل : هغه چیرته دی، دلته یی راوله!

مسعود بهر ته ووت او عاتکه له بلی کوټی راووته ویی پوښتل: جعفر راغی؟!

بدریی ځواب ورکړ: هوکی! مگر ته باید ویده شوی وای.

: زه د منصور په باب پوښتنه کوم خدای «ج» دی وکړی چی هغه کوم ښه خبر راوړی وی.

بیا یی سیکه بدریی ته نژدی کیناستله.

*****

لږ څنډ وروسته جعفر له مسعود سره یوځای کوټی ته ورننوت او له څیری یی ښکاریده چی کوم ښه خبر یی نه دی راوړی. هغه په ډیر زحمت خپلی سلگی تمی کړی او ویی ویل:

صیب! کورته زما تر ور رسیدو دمخه هغوی منصور نیولی ؤ او کوم لوری ته یی ورسره بیولی ؤ.

سلمان له ځایه اوچت شو ویی ویل: چا؟

: عمیر او د هغه ملگرو، هغوی زما میرمن ته دا گواښونه هم کړی وو چی که عاتکه زر کورته راستنه نه شوه نو بدل به یی له منصور نه اخلی.

د سلمان په پوښتنه جعفر زر زر کیسه ورته تیره کړه.

سلمان بیا وپوښتل : هغوی کومی خواته تللی دی؟

: ماته معلوم نه دی، ما پر سرك نه دی لیدلی.

: تا د عمیر له کوره معلومه نه کړه؟

: نه! امکان لری هغوی له هغه ځایه تللی وی، ما په دوی پسی د ورتلو پرځای دا ضروری وبلله چی تاسو ته خبر درکړم.

عاتکی چی دا واوریدل سر یی کلك ونیو بیا یی وویل : د دی ټول مصیبت سبب زه یم خو زه دا نه خوښوم چی زما په سبب د سعید وراره ته څه تکلیف ورسیږی.

زه همدا اوس بیرته تلو ته تیاره یم.

له دی سره یی په سترگو کی اوښکی راوخوټیدی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان وویل : پردی خبرو به وروسته فکر وکړو، سمدستی ما پریږدی چی له جعفر نه پوره معلومات ترلاسه کړم، مسعوده ته زر تر زره زما اس تیار کړه.

مسعود له کوټی څخه ووت او سلمان له جعفر څخه وپوښتل : ته سیده دلته راغلی یی؟

: هوکی!

: په لاره کی خو به دی څوك نه وی لیدلی چی په تا پسی وی؟

جعفر وویل : زه چی له کوره راووتم د خوږ بلی غاړی څخه یو سپور راپسی شو.

سلمان په غوسه وویل : تا چی د منصور په اړه واوریدل بیا دی هم دا په خیال کی در ونه ګرځیدل چی ستا تګ راتګ به څارل کیږی؟ که د هغوی کوم جاسوس په تا پسی را روان وی نو تا خو دی کلی او کور ته د هغه لارښونه وکړه.

جعفر وویل : د شپی په وروستی برخه کی ما هغه ونه لیدای شو چی څوك دی، زموږ په منځ کی ډیره فاصله وه، بیا چی زه کلی ته را نژدی شوم شکمن شوم اس می ودراوه او په فکر کی شوم.

سلمان وویل : هغه تردی کلی درسره راغلی او ته دومره احمق یی چی نیغ دلته راغلی!

: جعفر وویل : صیب! له ما څخه اشتباه خامخا شوی ده خو ته لږ په ډاډ زما خبره واوره! امکان لری بیا می دومره احمق ونه بولی.

کلی ته چی را نژدی شوم پر دی باوری شوم چی هغه په ما پسی دی ځکه چی جومات ته نژدی شوم له اس څخه پلی شوم. اس می په ونه پوری وتاړه او جومات ته ننوتم، له نیکه مرغه د سهار اذان وشو او څو تنه لمونځ کوونکی راټول شوی وو، ما د جومات له غولی څخه د دیوال له څنګه سرك ته وکتل هغه سپور لږ لری ولاړ ؤ، زما باور ؤ چی هغه زه جومات ته د ننوتلو په وخت کی لیدلی یم او ترڅو زما اس د سرك تر څنګ وی دی به ډاډه وی چی زه په جومات کی یم، ځکه خو زه له شا څخه پر دیوال راواوښتم او له جومات څخه راووتم.

له یوه اوږده چکر وروسته می ځان دلته رارسولی دی. زما باور دی چی تر څو خلك له لمانځه څخه وزګار نه شی او بهر راونه وزی هغه به دا ګومان نه کوی چی زه په جومات کی نه یم او بل لوری ته تللی یم.

سلمان لږ ډاډه شو ویی ویل : اوس ته ورځه همدغسی جومات ته ننوزه او له

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازی څخه ووځه او غرناطی ته مخه کړه، زه به په لاره کی درسره ملګری شم، ستا له څه حرکت څخه باید دا معلومه نه شی چی ته پر هغه شکمن شوی یی.

جعفر وویل : که تاسو څنډ وکړی نو زه به په غرناطه کی په همغه سرای کی ستاسو انتظار کوم.

: ته عادی مزل کوه، زه به نه څنډیږم.

ورځه اوس بیړه کوه!

جعفر په منډه له کوټی څخه ووت.

بدریی وویل : ته څه کول غواړی؟

سلمان ځواب ورکړ: زه تاسو ته د دی زمینه برابرول غواړم چی سعید له دی ځایه وباسی کوم بل ځای ته یی ورسوی، دی کلی ته نژدی کوم بل ځای شته چی تر دی زیات خوندی او په امن وی؟

بدریی ځواب ورکړ: د شیخ ابو یعقوب کلی له دی ځایه یوازی دوه نیم میله لری دی، هغه څلور ورځی له موږ نه وړاندی خپل کور ته راغلی دی. که زه هغه ته خبر ورکړم نو په خوښی به سعید ته په پناه ورکولو راضی شی. خو په داسی حال کی د سعید وړل خطرناك دی.

: که هغه جاسوس یوازی وی نو دلته سملستی سعید ته څه خطر نشته، زه به په لاره کی ورسره ټکر شم، خو بیا هم سعید او عاتکه هر وخت باید له دی ځایه وتلو ته چمتو وی... هغه کلی کوم لوری ته دی؟

بدریی ځواب ورکړ: ختیځ لوری ته زموږ د کور سره نژدی لاره تیره شوی ده، خو دا لاره ډیره سخته ده، یوه اوږده خو هواره لاره زموږ له کلی څخه دوه میله لری له سرکه بیله شوی ده او په تنګه دره کی د ابو یعقوب تر کلی پوری رسیدلی ده، خو په هغه لاره د خلکو تګ راتګ وی ځکه خو که ضرورت شو نو سعید باید په غرنی لاره هغه کلی ته ورسوو.

سلمان وویل : که تاسو پر شیخ ابو یعقوب اعتماد کولی شی نو دلته یی راوغواړی!

بدریی ځواب ورکړ: هغه زما د میړه ډیر ښه اندیوال ؤ. هره دوهمه درېمه ورځ زموږ د احوال د پوښتنی لپاره راځی!

عاتکی وویل : که کور ته زما په بیرته ستنیدو سره د سعید او منصور د سرونو خیر وی نو زه تیاره یم. سعید هم پردی ډیر ناکرار ؤ چی زه ولی دلته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلی یم.

سلمان ځواب ورکړ: سعید دا نه خوښوی چی تا هغه لوټمارو ته وسپاری، د هغوی لاسونه د حامد بن زهره په وینو رنګ دی، تاسو په خپله قربانی منصور نشی راژغورلی، اوس د خبرو وخت نه دی که نه نو ستا پر دی قانع کول راته ګران نه دی چی که ته د هغوی په لاس ورغلی نو لاسونه به یی د سعید شارګونو ته ورسیږی.

سلمان د دروازی په لوری ولاړ او بیا یی بدریی ته مخ راواړاوه ویی ویل:

تاسو پر دوی پام کوی.

: تاسو د دوی غم مه کوی خو...!

سلمان زر بهر راووت او بدریی خپله خبره پوره نکړای شوه.

* * * * *

له کلی نه نږدی دوه میله لری له جعفر سره دوهم سپور ولیدل شو، هغوی په عادی رفتار مزل کاوه، لږ ځنډ وروسته سلمان هغوی ته نږدی ور ورسید او د خپل اس جلب یی راکش کړ، له جعفر سره روان سپور یو زلمی ژ چی په یوه شین وزمه رنګ اس سپور و، سلمان خپل اس د هغه له اس سره نژدی کړ تری ویی پوښتل :

دغه سرك غرناطی ته تللی دی؟

: هوکی! هغه په بی پروایی ځواب ورکړ او د اس رفتار یی لږ ګړندی کړ.

سلمان بیا وپوښتل : غرناطه له دی ځایه څومره لری ده؟

نا آشنا ځواب ورکړ: غرناطه هغه مخامخ ښکاری، ته له کوم ځایه راغلی یی؟

سلمان ځواب ورکړ: زه له ډیر لری ځایه راغلی یم، ته هم غرناطی ته روان یی؟

ځوان د ځواب پر ځای اس پونده کړ او ځوګامه وړاندی شو.

جعفر په خپ غږ وویل : دا هماغه دی!

: ماته معلومه ده خو دا ځای د حملی لپاره مناسب نه دی، څو تنه دی لوری ته را روان دی او لکه چی په هغوی پسی یوه ګاډی هم را روانه ده، تر څو هغوی وړاندی نه دی تیر شوی ته ډاډه راسره روان اوسه زموږ له خبرو نه باید دا ښکاره نه شی چی دواړه سره پیژنو.

هغه وړاندی روان وو، د شین وزمه اس سپور اوس اندیښمن و او په وار وار یی شاته پسی راکتل، تر څه وخته دیرش څلویښت ګامه فاصله د دواړو ترمنځ پاتی وه، بیا نا آشنا تګ ورو کړ او چی سلمان ورنژدی شو په زوره یی جعفر ته وویل:

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ډیر له لری راغلی یم، ما چی تر دی وړاندی غرناطه لیدلی وه هغه وخت زه ډیر کوچنی وم، دوهم ځلی ترڅو ساعته زیات ماته د ایساریدو فرصت په لاس رانغی، د غرناطی وضعه دومره خرابه وه چی کاکا می سمدستی له هغه ځایه د تلو امر راته و کړ، اوس ماته دا معلومه نه ده چی د هغه به څه حال وی؟ له جگړی وروسته د هغه هیڅ احوال نه دی راغلی.

مخکینی سپاره بیله دی چی ده ته وگوری دا خبری اوریدی، لږ چی نور وړاندی ولاړل دری تنه چی یو یی په کچره سپور و په مخه ورغلل او تری تیر شول. بیا سلمان څو دقیقی پر هغوی پسی د گاډی انتظار وکړ، د گاډی خاوند چی پنځلس شل گامه ور نژدی شو دواړه لاسونه یی اوچت کړل. دا عمشان ؤ، خو سلمان د دی پرځای چی هغه ته پام وکړی خپل اس یی پونده کړ، د شین وزمه اس خاوند په بیړه وغوښتل چی ځان یوی خواته کړی خو سلمان ناڅاپه پری ور تېټ شو او یو لاس یی د هغه تر ملا راوځرخاوه هغه یی له زین څخه راپورته کړ او لاندی یی وغورځاوه. له دی سره سلمان په بل لاس د اس جلب راکش کړ خو گړندی اس څو گامه وړاندی تیر شو او بیا ودرید.

غورځیدلی زلمی څو شیبی بی حرکته پروت ؤ، بیا زر راپورته شو او توره یی وکښله، سلمان هم بیرته راوگرځید او له اس څخه پلی شو د هغه مخی ته راغی، په دی ځنډ کی جعفر هم له اس څخه پلی شو او توره یی را ایستلی وه، خو سلمان ورته وویل :

جعفره! ته شاته شه او زموږ اسونه ونیسه. نا آشنا په ډیره تیزی حمله وکړه، خو سلمان پر خپله توره د هغه حمله ودروله، بیا د هغوی توری سره ټکر شوی. سلمان څو دقیقی دفاع کافی وبلله، خو بیا یی یو پر بل پسی څو حملی وکړی او مقابل لوری یی په شا تلو ته اړ ویست، لږ ځنډ وروسته هغوی له سرك نه لاندی کیوتلی وو، نا آشنا زلمی ناڅاپه پل بدل کړ او د ځوابی حملی هڅه یی وکړه خو په سلمان یی داو ونه چلیده او یو ځل بیا مات شو او پر شا ولاړ، چی بیا د اوبو په یوه وړوکی ډنډ کی وغورځید ورسره سم د سلمان د توری څوکه د هغه پر خیټه ولگیده. هغه ورته وویل : جگ شه! زه یو ځل بیا موقع درکوم.

نا آشنا وپوښتل : ته حوك یی؟

: اوس به درته معلوم شی راجگ شه؟نا آشنا توره یوی خواته وغورځوله او له کندی څخه راوچت شو دواړه لاسونه یی اوچت کړل ویی ویل : زه خپله ماته منم!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان وپوښتل : ملګری دی چیرته دی؟

:زما ملګری ؟

: هوکی! ستا ملګری! سلمان په درانه غږ وویل او بیا وړاندی ورغی د هغه پر مړی یی توره ورکیښوده. هغه په ویریدلی لهجه ځواب ورکړ: صیب! له ما سره هیڅوك نشته، زه یوازی غرناطی ته تلم او دغه سړی می په لاره کی ملګری شو.

سلمان وویل : ته دا خوښوی چی همدغه وړوکی کنده دی قبر شی؟

: مګر زما ګناه څه ده؟

: ستا ګناه دا ده چی د حامد بن زهره له وژونکو څخه یی، تاسو یو معصوم ماشوم تښتولی دی. او اوس ته د عتبه او عمیر په امر د هغه په نوکر پسی راغلی یی. ستا هیڅ خبره له مانه پټه نه ده، ستا ملګرو د منصور له تښتولو څخه وروسته دا امر تاته کړی چی راشه غلی د دی کور څارنه کوه او که د شپی څوك تری راووتل ورپسی ورشه او دا معلوم کړه چی هغه چیرته ځی؟ ځکه چی یو د شریف سړی زوی چیرته غلی شوی دی او د دښمن جاسوسان د هغه د نیولو هڅه کوی.

نا آشنا د ځواب پرځای په حیرانی سلمان ته کتل.

سلمان مخ واړاوه او عثمان ته یی وکتل چی د هغه اس یی رانیولی ؤ او دوی ته نژدی ورغلی ؤ، هغه وویل : جعفره! ماته د دی سړی د خولی چوله کولو په خاطر یوازیتوب ته ضرورت دی، ته یی سمدستی لاس او پښی وتړه، بیا یی بندی ته پر ګاډی د سپریدو امر وکړ او هغه هم سمدستی ومانه، جعفر یوه رسی را خلاصه کړه د هغه لاس او پښی یی وتړل او پر خوله یی یوه توټه ورننویستله.

سلمان پر خپل اس سپور شو او عثمان دواړه نور اسونه پر ګاډی له شانه پسی وتړل او بیا یی سلمان ته وویل:

: صیب زه تاته څه وایم!

: ووایه!

عثمان د هغه د اس جلب ونیوله ګاډی څخه څوګامه لری ولاړل ویی ویل : زه عبدالمنان د تپی د پوښتنی په خاطر را استولی یم. هغه دا هم راته وویل چی ولید په یوه مهم کار پسی تللی دی، خو هغه سړی چی تاته یی لیك را استولی ؤ ډیر زر به له تا سره د ملاقات هڅه وکړی، د ډاکتر په باب هغه وویل چی سمدستی له غرناطی څخه د هغه بهر ته وتل خطرناك دی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حکومت جاسوسان ډیر ځك دی، خو که هغه تاسو راغواړی نو نن یا سبا ته به یی ورته راواستوو.

سلمان وویل : ډیر ښه اوس ته زر ځان کلی ته رسوه موږ به په گاډی کی واښه درواچوو او تا به بیرته واستوو. امکان لری چی پر وښو برسیره یو یا دوه تنه هم درسره بوزی.

ته خو ډاډه یی چی په دروازه کی به دی گاډی نه تلاشی کوی؟

: که څوك تر وښو لاندی غلی شوی وی نو پهره داران یی نه تلاشی کوی، خو که تاسو څه خطر احساسوی نو د دی بندوبست کیدای شی چی په دروازه ډیر اعتمادی کسان زموږ هرکلی وکړی او کوم پهره دار گاډی ته د راکتو جرئت هم ونه کړی.

: ستا دا مطلب دی چی ترتلو د مخه ته ډاکټر عبدالمنان ته پیغام استولی شی چی په دروازه کی له پهره دارانو څخه د خوندی کیدو په خاطر د هغه د مرستی ضرورت دی؟

: عثمان موسکی شو، موږ یوه داسی سړی ته پیغام استولی شو چی د ضرورت په وخت کی د غرناطی هری دروازی ته ستاسو هرکلی ته په سلگونو تنه استولی شی.

: هغه څوك دی؟

: آغا ویل چی هغه دریم سړی دی چی استازی یی هر وخت هغه ته ستا پیغام ور رسولی شی.

: خو هغه استازی یی څوك دی؟

: صیب! هغه استازی په هوا کی الوزی، تا زما په گاډی کې د کوترو یو کپس ونه لید، ما څلور کوتری درته راوړی دی، او آغا چی دغه کپس ماته سپاره را ته ویی ویل:

دا د دریم سړی سوغات دی، او ته د ډیر سخت ضرورت پر وخت کار تری اخستلی شی. که سعید ته کوم خطر وی نو یوازی یوه کوتره والوزوی. هغه به له پیغام پرته وپوهیږی چی د سعید مرستی ته اړتیا ده، نوری کوتری وروسته درته په کاریدای شی، تاته به د سړی د استولو ضرورت نه کیږی.

: ډیر ښه اوس زر کلی ته د ځان رسولو هڅه وکړه، له هغه ځایه په گاډی کی واښه بار کړه موږ به بیرته درسره راځو، په لاره کی به په کوم مناسب ځای کی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جعفر دغه سړی کوز کړی او زموږ انتظار به کوی.

عثمان وویل : ما هم دا فکر کاوه چی کلی ته د هغه بیول خطرناك دی، د کلی خلك چی هغه ووینی پری راټول به شی، له دی ځایه لږ لری د کروند گرو څو څپړې تر اوسه پوری تشنی دی، ته دی هلته غلی کولی شی.

هغه لوری ته د خلکو تگ راتگ هم زیات نه دی.

عثمان دا وویل او په گاډی کی کیناست، نژدی له نیم میل مزله وروسته عثمان گاډی کینې لوری ته وگرځوله او بیا نیم میل نور په کنډه کپره لاره له مزله وروسته پنځلس شل خامو کورونو ته ورسیدل.

عثمان له لاری څخه نژدی پنځوس گامه لری د کلی د وروستی کور په مخ کی گاډی ودروله.

جعفر زر راکوز شو بندی یی په اوږه کړ او دننه یی یووړ، عثمان دواړه اسونه له بگی نه خلاص کړل او په غولی کی یی دننه وتړل، لږ ځنډ وروسته عثمان او سلمان بیرته تللی وو او جعفر په یوه کوټه کی پر بندی پهره کوله.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عاتکی پریکړه

مسعود چی د سلمان اس ولید چی حویلی ته ورننوت ورمنډه یی کړل او د اس جلب یی ونیو، هغه غوښتل څه ووایی خو سلمان خبروته پری نښود او له اس نه راکوز شو ویی ویل:

: زه زر بیرته روان یم، د اس څخه د زین اخستلو ته ضرورت نشته، ته اس وتړه بهر پر سرك ودریږه، تر لږ څنډه به هغه فلك چی کلی ته په وښو پسی راځی را ورسیږی، ته د هغه گاډی هم دننه راوله او د هغه لپاره سمدستی وابنه برابر کړه، زه د یوه ضروری کار لپاره له هغه سره ځم.

مسعود پوښتنه وکړه: ته چی په کوم سړی پسی ورغلی هغه څه شو؟

: ته د هغه غم مه کوه هغه زموږ په ولکه کی دی، اوس د تپی وضعه څنگه ده؟

مسعود ځواب ورکړ: لږ څنډ وړاندی هغه ډیر ناکراره ؤ، خو اوس ویده دی.

سلمان په بیړه د کور د هستوگنی کوټو ته ولاړ، اسما په انگړ کی ناسته وه، هغه زر راجگه شوه او چیغی یی کړی: مورجانی! مورجانی کاکا جان راغی. بدریه د منځ له کوټی راووتله او سلمان یی دننه ورسره بوت، په پراخه کوټه کی یو عمر خوړلی سړی پر کرسی ناست ؤ چی پر سپین ژیرتوب برسیره زیات روغ او ځواکمن معلومیده.

بدریی وویل : دا شیخ ابو یعقوب دی.

ابو یعقوب جگ شو او سلمان وړاندی ورغی لاس یی ورکړ، بدریی وویل:

ما ستا له تلو وروسته د ده د رابللو اراده کوله خو ده پخپله تشریف راوړ، ته ډیر زر بیرته راغلی، د هغه سړی په باب څه معلومات وشول؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان ځواب ورکړ: هغه رښتیا هم د قاتلانو جاسوس ؤ، خو اوس موږ ته څه خطر نشی جوړیدای، هغه ټپی دی او ما دلته نژدی جعفر ته لاس او پښی تړلی پریښی.

د بدریی او ابو یعقوب د پوښتنو په ځواب کی سلمان ټوله کیسه ورته تیره کړه.

بدریی وویل : د یعقوب کاکا هم دا نظر دی چی په دی حالاتو کی د ددوی کلی د سعید لپاره ډیر مناسب دی.

ده خپل کلی ته پیغام استولی دی، له هغه ځایه به څو تنه راشی، او إن شاء الله چی ماښام شی سعید به له غرنی لاری هلته ورسوو. خو زه اوس له یوی بلی اندیښنی سره مخ یم، عاتکه خپل کورته تللی ده.

: څه وخت؟ سلمان په حیرانی هغی ته وکتل او ویی پوښتل.

: لږ ځنډ وړاندی، ستا له تلو څخه نژدی نیم ساعت وروسته سعید را په خود شو، چی سترګی یی وغړولی لومړنی پوښتنه یی دا وه چی تر اوسه پوری جعفر د منصور په اړه کوم احوال نه دی را استولی؟

موږ د هغه دپام غلطولو هڅه وکړه خو عاتکی ته د اوښکو ایسارول ممکن نه وو، هغه څو شیبی موږ ته په چوپه خوله کتل بیا یی چیغی پیل کړی:

تاسو له مانه څه خبره پټوی، ما لومړی هغه ته د ډاډ ورکولو هڅه وکړه چی تاسو «سلمان» هم په منصور پسی تللی یاست. او موږ ته به ډیر زر یو ډاډمن احوال راشی، او بیا چی موږ ته د یوی خبری د پټولو امکان نه ؤ نو په ویره ویره مو د هغوی پر کور حمله او د منصور د تښتولو پیښه ورته یاده کړه، هغه تر لږ ځنډه د بی وسی په حالت کی موږ ته کتل، بیا ناڅاپه راپورته شو او له کوټی څخه یی د وتلو هڅه وکړه خو دروازی ته نژدی ولوید، مسعود هغه راپورته کړ او په بستره یی واچاوه، په ډیر زحمت ما د خوب دوا پری وڅښله او تر لږ وخته د لاس او پښی وهلو او غړمبیدو وروسته ویده شو.

: بیا څه وشول؟

سلمان په سوالیه نظر بدریی ته کتل، عاتکی چی د هغه دا حالت ولید ناڅاپه یی د بیرته ستنیدو پریکړه وکړه، هغی پخوا هم څو ځله ماته وویل چی که هغو ظالمانو منصور ته څه زحمت ورکړ نو سعید به ما بالکل ونه بخښی او زه به د هغه له قیده را خلاصولو په خاطر تر سر هم تیره شم.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغی د ایسارولو ډیری هڅې وکړې، خو اراده یی کلکه وه، هغی ویل چی که زه کور ته ولاړه نه شم د منصور او سعید دواړو ژوند په خطر کی دی، زما له عمیر څخه د څه خیر تمه نشته خو د خپل تره نه اوس هم تمه لرم چی هغه به د حامد بن زهره د زوی او لمسی د ژغورنی په اړه زما غوښتنه رد نه کړی، که نه نو زه به په کلی کی یو توپان راپورته کړم.

سلمان وویل : هغه یوه زړوره نجلی ده، او زه پوهیږم چی د منصور د تښتولو نه وروسته د دی په ضمیر کوم بوج ؤ له هغه نه یی د ځان ژغورلو په خاطر ځان پخپله قربانی ته ورکړ، خو هغه ته دا ولی په خیال کی ورنغلل چی کور ته ولاړه شی نو دا پوښتنه به تری کیږی چی ته چیرته وی؟ او بیا به هغوی نیغ دلته راځی.

بدریی ځواب ورکړ: له هغی سره د دی خطر احساس ؤ خو ویل یی چی زه به په اور کی ځان واچوم مگر د سعید درك به ورنکړم، د هغوی د غلطولو لپاره د دی په ذهن کی ډیر تدبیرونه وو، هغی ماته دا وویل چی زه به نیغه د خپل کور پر ځای ماښام مهال د جنوب له لوری کلی ته ننوځم، او کله چی دوی رانه پوښتنه وکړی نو ځواب به ورکړم چی ماته د سعید د کوم ملگری په لاس دا احوال راغی چی د هغه پلار یی وژلی دی او دی د خپل ځان د ژغورلو لپاره چیرته لری روان دی، اوس د یوه تپی ملگری په سبب په یوه غار کی پټ دی، هغه پر هاشم کاکا او عمیر شکمن ؤ ځکه خپل کور ته رانغی، زه یی د ځای معلومولو لپاره تللی وم، هلته څو نور مجاهدین هم د دوی مرستی ته ورغلی وو، اوس زه په ډاډه زړه بیرته راستنه شوم چی دوی به څو میله نور تللی وی او له خطر څخه یی ځانونه ایستلی دی.

سلمان وویل : خدای «ج» د وکړی چی د هغی دا پلان کامیاب وی، خو زما اندیښنه ده چی هغه هلته په تلو اشتباه وکړه، هغه به عمیر تیر باسی او ښایی خپل کاکا هم دوکه کړای شی خو عتبه ماته خطرناك سړی ښکاری، که هغه لږ شك وکړی نو پر منصور به د تکلیف اخطار ورکړی او دا به رښتیا ویلو ته مجبوره کړی.

ابو یعقوب چی تر اوسه پوری چوپ ؤ او خبری یی اوریدلی وویل : تاسو ډاډه اوسی، زه هاشم ډیر ښه پیژنم، او د قبایلی مشرانو له خوا هغه ته د دی پیغام ذمه واری اخلم چی دوی ته دسیسی معلومی شوی دی او د حامد بن زهره پر لمسی به

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ظلم ونه زغمی، خو اوس سمدستی مسئله دا ده چی سعید زر تر زره له دی ځایه وباسو.

سلمان وویل : پخوا زما هم دا نظر ؤ چی دی باید سمدستی ستاسو ځای ته ورسوو. خو اوس تقدیر یو بل سبب پیدا کړ، لږ ځنډ وروسته به له دی ځایه د وینو یوه ګاډی روانیږی. موږ سعید په هغی کی غرناطی ته رسولی شو، هغه ته به خامخا زحمت وی خو دغه سفر به ستاسو د کلی د غرنیو لارو نه ډیر آسانه وی.

ما د سعید په نوکر پسی راغلی جاسوس هم غرناطی ته بیول غوښتل خو هغه به اوس ستا سره بندی وی، اس یی باید همدا اوس درسره بوزی او چیرته یی غلی کړی.

بدریی وویل : که سعید یو ځل غرناطی ته ورسیږی نو هلته به هیڅ خطر ورته نه وی، هلته به په زرګونو آزادی غوښتونکی پرده ځان قربانولو ته تیار وی خو که په دروازه کی یی ګاډی ولټوله بیا به څنګه کیږی؟

سلمان ځواب ورکړ:

د دی خبری بندوبست شوی دی، آزادی غوښتونکو ته به تر لږ ځنډه د هغه د روانیدو خبر ور ورسیږی. او هغه خلك به په دروازه کی زموږ هرکلی ته راغلی وی چی پهره داران د هغوی په وړاندی ګاډی ته د نیغ کتو جرئت نه لری.

سلمان ځواب ورکړ: دریم سړی د ګاډی د خاوند په لاس څلور کوتری را استولی دی، ماته یوازی د یوی رقعی لیکل ضروری دی خو د عاتکی په اړه زه اوس هم ډیر پریشانه یم، که ماته دا معلومه وای چی تر ماښام به دا چیرته وی نو ما به اوس جعفر ور استولی ؤ، او دا احوال به می ور کاوه چی کورته ولاړه نه شی هلته یی تګ خطرناك دی.

بدریی وویل : نه! هغی پردی ډیر ټینګار کاوه چی ترڅو زه له تاسو سره احوال ونه نیسم څوك دی په ما پسی د راتلو هڅه نه کوی، ستاسو په باب هغی ویل چی د سعید او منصور څخه پرته ستاسو مرسته هم زه خپله ذمه واری او مسئولیت ګڼم زه به غدارانو ته داسی ور فهموم چی یو مجاهد له حامد بن زهره سره راغلی ؤ هغه هم له سعید سره د جنوب په لوری تللی دی چی د غدارانو پام په بل لوری واوړی.

ابو یعقوب وویل : اوس ستا په اړه بدریی خبره وکړه او د اوسنیو حالاتو په پام کی نیولو سره خپل کور ته د عاتکی له ستنیدو وروسته ښایی د هغو خلکو تر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعید هم زیات ستا په باب اندیښنه وی، ځکه خو ته باید زیات پام وکړی، زما خو تنه به د ښار تر دروازی ستا په مخکی او وروسته بدرگه درسره روان وی دخطر په وخت کی به ستاساتنه کوی.

انشاءالله په غرناطه کی به ډیر زرزموږ ملاقات وشی.

بدریی وویل : زه به په کومی لاری دعاتکی احوال واخلم که کومه ضروری خبره وه نودابو نصر په واسطه به تاسوته احوال در کړم، امکان لری پخپله غرناطی ته درشم، ماچی سعید ته کومه دوا ور کړی ده هغه به تردیره پری په هوښ رانشی، بیا هم تاسو داحتیاط لپاره یو څه دوا گانی درسره یوسی.

بوډا نو کرکوتی ته راننوت اودکوترو کپس یی دسلمان په مخکی کیښود ویی ویل:

دگاډی خاوند راغی ، مسعود هغه ته وانبه راتولوی سلمان اسما ته وویل چی قلم اوکاغذ ورته را وړی بیا پر کرسی کیناست او به بیړه یی خو کرښی ولیکلی، ترهغی وروسته یی له کپس نه یوه کوتره را وایستله او په نری تاریی لیك دهغی پرپښه وتاړه بدریی ته یی وویل:

نوری کوتری به له تاسره وی ، زه به جعفر بیرته راواستوم، خو هغه سمدستی کورته دتلو پر ځای باید یوه ورځ وروسته ولاړ شی، ظاهراً ددی خبری امکان هیڅ نشته چی عمیر دمنصور له تښتولو وروسته په خپل کور کی دپاتی کیدو جرئت وکړی بیا هم ترڅه ځنډه دجعفر دلته پاتی کیدل ضروری دی. بیا که له هغوی نه څوك هلته وو هم دی به ووایی چی نیغ له غرناطی څخه را غلی یم هلته چی دسعید څه دوستان ماولیدل له دی څخه خبر نه وو چی هغه چیرته دی.

ته له هغو کوترو څخه یوه ده ته ور کړه اوزما له خوا داهدایت ورته وکړه چی دعاتکی احوال واخلی او بیا موږ ته احوال راواستوی، زه به یی له دریم کس څخه خبر اخلم.

سلمان چی له کوره بهرته ر اووت لیك وړونکی کوتره یی والوزوله ،کوتره په هواکی ترکوریو چکرراوگرځیدله اوبیا نیغه دغرناطی په لوری والوته.

سلمان چی بیرته راغی دابو یعقوب په مخکی کیناست. ویی ویل : جعفر به دلته تربیا راتگ دمخه ستادیوه تن په ملگرتیا بندی ستاسوکلی ته ورسوی، ماغوښتل له هغه نه څو خبری معلومی کړم.

خو هغه به په آسانه درازونو را سپړلوته چمتو نشی، ځکه خو ما هغه جعفر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وسپاره اوتری راغلم هغه ویل چی زه دداسی خلکو په چاره پوهیږم، په لاره کی به زه دهغه له چلن څخه ځان خبر کړم، که نه نو بیا به هغه زه ستارحم اومهربانی ته حواله کوم.

بوډا نوکریا کوټې ته را غی اوابو یعقوب ته یی خبر ور کړ چی ستا له کلی څخه شپږ کسه سپاره راورسیدل اولس تنه نور په هغوی پسی پلی راروان دی.

ابو یعقوب خلکو ته دهدایت ور کولو لپاره بهرته ورووت اوسلمان څودقیقی له بدریی سره ترخبرو اترو وروسته جگ شو ویی ویل:

زه هم یوځل کوچوان گورم اوراځم.

یوساعت وروسته له وښو ډکه گاډی دهستو گنی د کوټو مخی ته دریدلی وه، سعید یی په درانه خوب ویده پکی څملاوه او په وښو کی یی پټ کړ.

بدریه اواسما په دروازه کی ولاړی وی کله چی گاډی روانه شوه سلمان هغوی ته نژدی ورغی دواړه لاسونه یی داسما پرسرکیښودل هغی سرځوړند کړاو په سلگیو شوه، بیا لږ راتکیه شوه ویی ویل:

ته خو به بیرته راځی که نه اوس به زموږ سپی دشپی مهال هم تاته نه غپیږی.

بدریی وویل : لوری ! ته دژړا پر ځای ده ته باید دعا وکړی.

سلمان چی بدریی ته وکتل دهغی په ستر گو کی هم اوښکی ځلیدی، هغه پر خپل زړه له زغم څخه وتلی بوږ احساس کړ بدریی اسما ته پام ور واړاوه ویی ویل:

اسما! ددی هیواد هرسر ته د سلامتی په خاطر دخپلو معصومو خویندو اولونو ددعا گانو اړتیا ده ستاسو دکور سپی له یوه نااشنا میلمه سره بلدیدای شی خو کاشکی دهغو بی وسه انسانانو چاره له ماسره وای چی ټول اولس بهرنیولیوانو ته په مخ کی غورځوی.

بیا یی په ډیر زحمت خپلی اوښکی راایساری کړی اوبدریی ته یی وکتل:

زه نه پوهیږم چی تاسو به بیا چیرته او په څه ور حالاتو کی ولیدای شم، خو که الله تعالی زه د خپل نیمگړی کار د بشپړولو لپاره ژوندی پریښودم نو تل به په دی خبره ویاړم چی له تاسو سره د پیژندگلوی او لیدو نیکمرغی را په برخه شوی وه، ما د الحمرا د لیدو ډیره مینه درلوده، خو اوس دغه کور ماته له هغی نه زیات له دبدبی ډک ښکاری.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به تل دا دعا کوم چی د اندلس له افق څخه د مرگ تیاری لیری شی، خو که خدای «ج» مه کړه غلامی زموږ برخه گرځیدلی وی نو بیا به دا خیال ما ډیر خوروی چی هغه ښځه چی په څیره کی یی داولس د تیرو عظمتونو داستانونه لیکل شوی وو د مرگ په تیارو کی سرگردانه ده.

بدریی په غمجنه لهجه ځواب ورکړ:

د اولس د لونو د عزت او ذلت مسأله د اولس د زامنو په غیرت او همت پوری اړه لری، بیا هم که د ورکیدو او مرگ لاره غوره کوونکی ولس یوه بی وسه ښځه د عزت ورگنهی نو له تا څخه مننه کوم او زه داسی احساسوم چی دا زموږ وروستی لیدل نه دی.

سلمان د نوکر له لاسه د اس جلب واخست او خدای «ج» پامان یی وویل پری سپور شو، له کوره تر راوتو وروسته د دغی ساده، له وقار او حیا څخه ډکی ښځی څو انځورونه د ده تر سترگو کیدل او ده ته هر انځور تر بل زیات په زړه پوری او جذاب ښکاریدو.

له هغی سره د سلمان لومړی ځل لیدل په داسی حالت کی شوی وو چی که هغه د غیر معمولی شخصیت خاونده نه وای هم نو د یوی ښځی د ایثار او خلوص او د یوی ځوانی کونډی صبر او زغم او د یوه تپی په خدمت کی د دی خلوص او خواخوږی او بالاخره له یوه نا آشنا مسافر سره د مخامخ کیدو پر وخت د دی اعتماد او جرئت بس ؤ چی دی ئی تر اغیزی لاندی راغلی وای.

بیا په لومړی ځل چی هغی له ده سره په کوم جرئت خبری وکړی دی یوازی تر اغیزی لاندی رانه غی بلکی رعب یی پری ولوید، خو بیا هم بدریی چی په خپل ښځینه حسن او جمال او خپله بی پروایی د ده د روح په تل کی د ژوند د کتاب په څیر کومی اغیزی پریښودي د هغی سهی احساس ده ته هغه مهال وشو چی کله یی رخصت تری اخست.

*****

له کلی لږ لری هغه له عثمان سره مخ شو، بیا یی ناڅاپه دا احساس کړه چی له بدریی څخه ډیر پړاوه لری شوی دی او وړاندی هر گام د حامد بن زهره اروا ده ته د نویو هدفونو په لوری غږ کوی، دی به د مرگ تر شیبی پوری د عاتکی په څیر د زرگونو نجونو، د منصور په څیر زرگونو ماشومانو کریږی اوری، دی له یوه زړه وړونکی خوبه راویښیده او د ژوند د ترخو حقیقتونو سره مخ کیده.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشیخ ابویعقوب کسان له دوی نه لړلرې وړاندی وروسته ورسره روان ووهغه به کله کله کوچوان ته دگاډی درولو امرکاوه اوتروبنولاندی دتپی زگیروی ته به یی غوږنیوه اوخپل داډ به یی کاوه.

دسرك دکومی دوه لاری نه لپوړاندی چی ده بندی اوجعفر پریښی وو هلته ابو یعقوب دده انتظار کاوه ده ته یی وویل: مابندی ستاله ملگری سره واستاوه،پخپله به هم زروروپسی ځان رسوم، دالاره زموږکلی ته تللی ده ته یی ښه په یاد لره ،غوښتل می درته ووایم چی دهغه ناآ شناسری نوم ضحاك دی او د ورور نوم یی یونس دی.

جعفروویل چی ماپه ډیرزحمت دامعلومات تری واخستل اووروسته بیا هغه بی سده شو،مگرزه تردی غوره لاری پیژنم، ان شا ءالله ترسباپوری به غرناطی ته پوره معلومات درواستوم.

له ابو نصر سره لیدل

پاتی لاره دوی بیله څه پیښی ووهله،له دروازی څخه یو میل لری یی د عبدالمنان یو نوکر ولید چی پرخره سپورؤ،هغوی چی نژدی ورغلل گاډی یی ودروله عثمان له هغه سره څوخبری وکړی اوبیا یی مخ راوگرځاوه اوسلمان ته یی چی څوگامه وروسته ور روان و غږوکړ،هغه اس ور وزغلاوه اودسترگوپه رپ کی ور ورسید،خدمتگار په ادب سلام وکړاوویی ویل:

صیب ! زه آغاستالپاره رالیږلی یم چی دریم سړی ته ستا پیغام رسیدلی، خودځینو مهمو کارونو په سبب تراوسه ستاله هغه سره لیدل ممکن نه دی، دغر ناطی په دروازه کی به پهره داران ستاسو د درولو هڅه نه کوی اوتاسو به په پوره داډ ښارته ننوځئ، تاسوله درشل څخه وړاندی کینږ لوری ته په دوهمه کوڅه ننوزی،هلته به جمیل پخپله ستاسو دلارښوونی لپاره موجود وی ، آغا ویل چی هغه تاسو ښه پیژنی، گاډی به په تاسو پسی راځی اوزه به هم له هغوی سره وم. سلمان وویل: ستاداطمینان دی چی پهره داربه دگاډی تالاشی نه اخلی؟

:تاسی داده اوسی پهره داران زیات له موږ سره دی دکومو کسانو چی افسران داعتماد وړنه دی، هغوی به گاډی ته نژدی هم راپرینښودل شی، اودضرورت په وخت کی به هغوی پخپلو کی لاس اوگریوان شی،شاوخوا به زموږرضاکاران هم وی خوداهسی داحتیاط لپاره که نه نو هیڅ خطراوویره نشته،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما عثمان ته ویلی دی چی گاډی باید چیرته بوزی، آغا ته دا معلومه نه وه چی ځینی نور کسان هم له تا سره راغلی دی، خو اوس تاته د هغوی د وړاندی بیولو اړتیا نشته.

سلمان ځواب ورکړ: دوی به تر لږ ځایه راسره ځی او بیا به بیرته راوګرځی، زه سمدستی په تاپسی یم او چی دروازی ته نژدی شم نو ستاسو څخه به مخکی شم.

نوکر وویل : آغا دا هم وویل چی کله د کوڅی په مخکی جمیل ووینی داسی به ښیی چی نه ورسره پیژنی، هغه به په چوپه خوله ستا په مخ کی روان وی.

* * * * *

لږ ځنډ وروسته ښار ته د ننوتلو په وخت کی سلمان داسی احساسوله چی د ده د ملګریو زیاتره تدبیرونه بی ځایه او غیر ضروری وو، له دروازی نه وړاندی د سرك په شاوخوا کی زیات خلك د کورونو نه بهر راوتلی وو او د حکومت پرخلاف یی ناری وهلی، د کوڅی په مخه کی یی چی جمیل ولیدونو وړاندی روان شو، بیا هم سلمان دګاډی په باب سخته اندیښنه درلوده شاته به یی پسی کتل، چی نژدی دوه سوه ګامه وړاندی ولاړل جمیل ته یی نژدی اس ودراوه او ورو یی وپوښتل : وروره! هغه ګاډی چیرته ورکه شوه!

هغه په ډاډ ځواب ورکړ: صیب! ته غم مه کوه زموږ په یوه لاره تګ مناسب نه ؤ، کوچوان ته لارښوونه شوی وه چی ګاډی په لومړی کوڅه وګرځوی، هغه به اوس زموږ مخی ته راووزی، د تپی وضعه څنګه ده؟

: هغه مو د بی هوښی په حالت کی راوړی دی.

لږ لری دوه ځوانان او یو نوی زلمکی ولاړ وو، جمیل په تلو تلو کی هغوی ته اشاره وکړه او هغوی هم ورسره ملګری شول، څو دقیقی وروسته سلمان شاته مخ واړاوه ویی لیدل چی اته، لس تنه له شاوخوا کورونو څخه راووتل او پر دوی پسی روان شول. وړاندی په یوه چوك کی جمیل ښی لاس کوڅی ته د سلمان پام ور واړاوه ویی ویل:

ته اوس ګاډی لیدای شی، خو موږ ورسره تلای نه شو، ما یوازی ستا تسلی کول غوښتل اوس دی له اس څخه پلی شه.

سلمان له اسه راکوز شو، جمیل کم عمره هلك ته وویل:

ته د ده اس درسره بوزه، میلمه به له ما سره پلی درځی. هلك پر اس سپور شو او پونده یی ورکړه، په دی ځنډ کی د وښو ګاډی چوك ته را رسیدلی وه، د سرای

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم نوکر چی له عثمان سره را روان ؤ د سلمان په لیدو ودرید، جمیل په بیړه وویل : اوس ستا له عثمان سره تلو ته ضرورت نشته، ته دی بیرته سرای ته ورځه، که کوم د بهر سړی د عثمان پوښتنه کوله نو ورته ووایه چی د تولو وښو بیه په دروازه کی یوه سړی ادا کړی ده او عثمان د هغه کور ته واښه رسوی، د پهره دارانو خو د کوم یوه په تا شك را نه غی؟

ملازم یوی او بلی خوا ته وکتل بیا یی وویل چی له موږ سره عجیبه پیښه وشوه، که زما آغا عثمان ته دمخه هدایت نه وای کړی نو تولـه لوبه به خرابه شوی وه، یو پهره دار له عثمان څخه د مفته وښو په اخستلو عادت و، په دروازی کی هغه د وښو د گیډی اوچتولو هڅه وکړه، او عثمان دومره په زوره پری چیغی کړی چی هغه یی وارخطا کړ او شاته شو، افسر را وړاندی شو او د عثمان د چیغو او کوکارو په اړه یی تری وپوښتل زه وویریدم چی د غدارانو کوم جاسوس ته به د وښو د پلټلو پلمه په لاس ورشی خو عثمان یوه هوښیاری وکړه، هغه زر خپله لهجه بدله کړه، ویی ویل : هیڅ خبره نشته صیب! دی زما پخوانی یار دی، ما ده ته هم د وښو د یوی گیډی راوړو وعده ورکړی وه، خو کوم سپور چی همدا اوس تیر شو هغه په لاره کی د تولو وښو بیه راکړه هغه راته وویل چی که دی په لاره کی یو ډکی هم چاته تری ورکړ نو ورمیږ به دی غوڅ کړم، پر دی بیا افسر پهره دار ورتړلود خدای شکر دی چی موږ تری راخلاص شوو او راغلو که نه نو زما حالت داسی ؤ چی له کوڅی نه راتیر شوم هم له ویری لړزیدم. چی که هغوی د وښو گیډی اوچته کړی وای نو هر څه به یی لیدلی وو، په خدای «ج» سوگند هغه هلك ډیر هوښیار دی په توله لاره یی په کړس کړس خندل.

په دی لنډ کی گاډی وړاندی تیره شوی وه، جمیل لږ وړاندی ولاړ او بیا ښی لاس ته یوی تنگی کوڅی ته وگرځید، سلمان چوپه خوله ورپسی روان ؤ، څو نوری کوڅی یی چی شاته پریښودی یوی پراخی کوڅی ته ووتل او د یوه کور مخی ته نژدی شول، عثمان یی ولید چی له تشی گاډی سره له کوره راووت، هغه په خوله د څه ویلو پر ځای د لاس اشاره وکړه او وړاندی تیر شو او سلمان له خپل لارښود سره کورته ننوت.

په پراخ انگړ کی پر عبدالمنان برسیره یو بوډا سړی او هغه هلك چی د سلمان اس یی راوستلی ؤ ولاړ وو، په یوه کونج کی واښه انبار وو، څلورو نوکرانو واښه گیډی گیډی را اخستل او طبیلی ته نژدی یی په یوه خونه کی ځای پر ځای کول،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخامخ یوه دوه پوړه ودانی وه، او کیڼ لوری ته په یوه لوړه چوتره څو نوری کوټې وی.

عمر خوړلی سړی ور وړاندی شو سلمان ته یی لاس ورکړ، عبدالمنان هغه سلمان ته ور وپیژاند ویی ویل : دا قاضی عبید الله دی او دی یی زوی ابو الحسن دی.

ستا ملګرو سمدستی ستا د کوربه توب مسئولیت دوی ته سپارلی دی او سعید به هم له دوی سره وی، د ده په باب همدومره ویل کافی دی چی د ابو الحسن بل ورور چی لس کاله تری مشر ؤ له حامد بن زهره سره په وروستی سفر کی ملګری ؤ. د حملی په ورځ موږ له سیند څخه دری مړی راوایستل، په هغو کی یو د ده د زوی، بل د اویس او دریم د یوه نا آشنا سړی ؤ.

څرنګه چی سمدستی پریکړه وشوه چی دغه پیښه باید له عام اولس څخه پټه پاتی وی ځکه رضا کارانو هغوی غرناطی ته د راوړو پرځای همالته د ویالی شاو خوا غلی کړل او بله شپه یی د ویجاړ کلی په هدیره کی خاورو ته وسپارل.

ده خپل زوی په خپلو لاسو په لحد کی کیښود او چی بیرته راغی له خپلو دیرو نژدی خپلوانو پرته یی هیچا ته هم نه دی ویلی چی پر ده څومره لوی غم تیر شوی دی.

رضاکارانو نور مړی ونه موندلای شول، د هغوی په باب دا ګومان دی چی هغه به په سیند کی بهیدلی او سمُندر ته به رسیدلی وی، او دا هم امکان لری چی غدارانو نصرانیانو ته خبر ورکړی وی او هغوی له سیند څخه ایستلی وی.

سلمان سر ښکته اچولی ؤ او ولاړ ؤ، بالاخره یی بوډا ته غیږ ورکړه او ویی ویل:

الله دی همت درکړی، او بیا یی سترګی له اوښکو ډکی شوی. بیا یی څو شیبی وروسته جمیل ته وکتل په ژړه غونی آواز یی وویل: ولید دا راته ونه ویل چی اویس هم له دوی سره ؤ.

جمیل وویل : دا نیکمرغی باید زما په برخه شوی وای خو هغه تر ما زیات نیکمرغه ؤ. ماته یی په وروستی وخت کی دا حکم راکړ چی زه باید د ولید په غیاب کی دلته پاتی شم، د حامد بن زهره دا نظر ؤ چی په قبایلو کی د کار لپاره یو ښه خطیب ته اړتیا لری، او په ځوانانو کی اویس ډیر ښه خطیب ؤ، ځکه خو یی ماته د پاتی کیدو امر وکړ.

سلمان له عبدالمنان څخه وپوښتل : د طبیب بندوبست شوی دی؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: هوکی! ابو نصر دننه هغه گوری.

: د ولید په سبب خو به دا خطر نه وی چی جاسوسان په هغه پسی وی؟

عبدالمنان ځواب ورکړ: یوازی دغه کور داسی دی چی ابو نصر بی ویری ورته راتلای شی او چاته دا نشی معلومیدای چی هغه په خپل کور کی دی که نه، د هغه د کور بام د دی کور له بام سره جوخت دی.

عبید الله وویل : اوس تاسو دننه ولاړ شی، ابو نصر ویل چی تر ډیره وخته به بوخت وی.

لږ څنډ وروسته دوی د هستوگنی په یوه کوټه کی ناست وو، عبیدالله سلمان ته ویل : دا زما نیکمرغی ده چی تاسو دلته تشریف راوړی دی، زما په کور کی چاته دا معلومات نشته چی ته څوك یی، نوکرانو ته به دا وویل شی چی ته له الفجاره څخه راغلی یی او ما له هغه وخته راسی پیژنی چی زه د اسونو د سوداگری په اړه هلته تلم او کله کله به هلته له تاسو کره اوسیدم.

پرون تاسو زما د احوال اخستلو لپاره غرناطی ته راغلی یاست او ما د څو ورځو لپاره دلته ایسار کړی یی. په اوسنیو حالاتو کی د حکومت یو جاسوس هم ستا د احوال په خاطر الفجاره ته نشی تلای، تا چی څوك پیژنی هغوی پر ما ډیر ټینگار کړی دی چی تاسو سملستی له کوم نا آشنا سره خبری مه کوی، دلته چی کوم خلك راځی په هغوي کی کوم یو د حکومت جاسوس هم کیدای شی. ځکه خو ما ستا د هستوگنی بندوبست د میلمه د حجری پرځای دننه په کور کی کړی دی.

سلمان په اندیښنه جمیل او عبدالمنان ته کتل بیا یی وویل: ولید تر اوسه پوری رانه غی؟

عثمان ځواب ورکړ: نه! امکان لری هغه دوی ورځی نور هم بهر پاتی شی.

سلمان وپوښتل : ستاسو کوم ملگری چی عثمان ته لیك ورکړی ؤ له هغه سره به زما لیدل څه وخت وی؟

عبدالمنان ځواب ورکړ: تا ته به وخت پر وخت د هغه احوال په څه طریقه رارسیږی، کله چی وضعه اجازه ورکړی خبری به دی هم ورسره وشی.

: خو وضعه داسی ده چی زه باید زر تر زره ورسره وگورم.

عبدالمنان جمیل ته کتل او ویې وویل:

هغه او د هغه نورو زیاتو ملگرو ته ستا د اندیښنو معلومات شته دی، په عامو حالاتوکی زه هم باید دلته نه وای او عبدالمنان هم ډیر نور کارونه درلودل،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه موږ ته دا احوال کړی ؤ چی له موږ پرته ښایی نور څوك ستا تسلی ونکړای شي، هغه د حامد بن زهره لمسی ته زیات خفه دی، د عمیر او د هغه د ملګرو لټون دوام لری، که هغوی غرناطی ته را رسیدلی وی موږ ته به همدا اوس معلومه شی، بیا به هم هغه داسی کوم ګام اوچت نه کړی چی د کم عمره هلك سرته خطر وی. ستا د پیغام په رارسیدو هغه د هغه نجلی په باب هم زیات اندیښمن شو، ځکه خو نور هم دا ضروری شوی ده چی راتلونکی هر ګام باید په ډیر پام واخستل شی، زموږ د بری ټول راز به په دی کی وی چی کومو د قبایلو مشرانو ته موږ دلته د راتلو بلنه ورکړی ده هغوی تر کوم حده زموږ ملاتړ کوی، د غرناطی اولس د خپلو وګړنی او ټولنیزو خطرو مقابلی ته څومره زړ راویښیدای شی او بیا حکومت تر کومه حده د اولس د احتساب له ځواك څخه ویریږی؟

که موږ د دی خبری عملی ثبوت وړاندی کړای شو چی اولس د بهرنیو دښمنانو په مقابل کی د سر قربانی ته چمتو دی نو دننه غداران به زر وپوهیږی چی وروستی وخت یی را رسیدلی دی او دوی به له فرډیناند څخه د خپلی غداری د انعام وصولولو پرځای د غرناطی په هره څلور لاری کی راځړیدلی وی.

دوی به بیا د اولس یوه واړه کس ته هم د برندو کتو جرئت ونکړی، د خپلی آزادی او بقا لپاره د یوی پریکنده جګړی څخه دمخه به زموږ تر ټولو لویه او مهمه مساله دا وی چی زموږ ترکان وروڼه به په څومره وخت کی زموږ مرستی ته راورسیږی او ته به څو ورځی د هغوی لپاره ایسار وی چی ښایی موږ دوی ته د خپلو مشرانو د یو هیأت استولو ضرورت احساس کړو.

تر لږ څنډ نورو خبرو اترو وروسته چی کله دوی د ماښام لمانځه لپاره جګ شول نو طبیب کوټی ته ورغی او په لمانځه ورسره شریك شو، له لمانځه څخه چی وزګار شول هغه سلمان ته لاس ورکړ ویی ویل: زما نوم ابو نصر دی، إن شاء الله ستا د دوست ژوند به له خطره وساتل شی، زه غواړم له تانه ډیری پوښتنی وکړم، خو ممکن نن شپه د دی پوښتنو فرصت نه وی، تر څو ناروغ را په خود کی شوی نه وی زه باید ورسره واوسم، إن شاء الله سبا ته به سره ګورو، بیا هغه عبید الله ته وویل : تاسو په ډوډی کی زما انتظار مه کوی، ما د ورځی ناوخته ډوډی خوړلی او اوس می اشتها نشته.

*****

ابو نصر بلی کوټی ته ولاړ سلمان له لږ څنډ وروسته له عبدالمنان څخه پوښتنه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه : تاته د هاشم په باب څه معلومات وشو؟

: نه! موږ ته د هغه په باب د ښې پلټنې فرصت نه دی برابر شوی، نن د ځینو لوریو څخه دومره معلومه شوی ده چې د حامد بن زهره له راتلو څخه دمخه هاشم د لومړی وزیر مانۍ ته د ننوتو په وخت کې لیدل شوی دی، د حکومت یوه مامور هغه د محل تر دروازې پورې را رسولی ؤ، له هغې وروسته دی بیا چا نه دی لیدلی، په همغه ورځ او راتلونکې شپه د ابو القاسم په مانۍ کې څو غدارانو له هغه سره لیدلی وو، کیدای شی هاشم له کومې ډلې سره وتلی وی، په هغه ورځ کوتوال هم زیات بوخت ؤ هغه د شپې هم یو ځل ابو القاسم ته وراغلی ؤ.

سلمان لږ فکر وکړ بیا یې وویل : زما پوره باور دی چې که د یوې دقیقې لپاره هم له لومړی وزیر سره خبرې وکړم دا به ترې معلومه کړم چې هاشم چیرته دی؟

جمیل وویل : له لوی وزیر سره د خبرو لپاره نور خلك شته، ستا ملګری تاته د خطر قبلولو اجازه نه درکوی.

سلمان وویل : دوهم کس کوتوال دی چې زما سره د دې په اړه پوره ثبوت شته چې هغه له ابو القاسم سره په هره دسیسه کې شریك دی.

جمیل وویل : دا ټولو ته معلومه ده چې ابو القاسم هر ډول ذلیل کارونه پر هغه کوی، خو تر اوسه د هغه په مخکې هم د څه جرم د ثبوتونو وړاندې کولو وخت نه دی راغلی.

سلمان وویل : زه له تا څخه بل کار اخستل غواړم لومړی دا چې ته د داسې پولیس د کور درك معلوم کړه چې یحیی نومیده، له هغې وروسته به د حامد بن زهره پر قاتلانو د لاس اوچتول درته ډیر آسانه شی، زه د غرناطې له پریښودو څخه دمخه خپلې مهمې ذمه واری پوره کول غواړم.

جمیل وویل : موږ ته د هغه د کور درك معلومول ګران نه دی، په پولیسو کې زموږ زیات ملګری شته په هغوی کې چاته دا کار سپارل کیدای شی.

سلمان وویل : د منصور د میندلو لپاره موږ ته د عمیر او عتبه د تګ راتګ نه خبریدل ضروری دی. إن شاء الله زه به ډیر زر درته ووایم چې هغوی چیرته دی؟ یوازې دا ضروری ده چې ماته کوم پیغام راځی هغه ماته سمدستی راشی. که ابو یعقوب له نیول شوی سړی څخه درازونو په راویستلو بریالی شو امکان لری هغه پخپله دلته راشی، هغه به له سرای څخه زما درك معلوم کړی، او تاسو یې بیله ځنډه ماته راولی او یا ما هلته وبولی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالمنان وویل : زه د دی ټولو خبرو مسئولیت پخپله اخلم، که په څه سبب زه پخپله رانه غلم، عثمان به درته راورسیږی اوس ماته اجازه راکړی.

جمیل وویل : زه هم بیرته ځم، زموږ ملګری به د دی اوریدو ته ناکراره وی چی تاسو په خیر غرناطی ته ورسیدی. عبیدالله هڅه وکړه چی هغوی ډوډی ته را ایسار کړی، خو عبدالمنان جګ شو ویی ویل : نه تاسو موږ ته اجازه راکړی، تر اوسه به په سرای کی ماته زیات احوالونه راغلی وی، جمیل هم ډیر کارونه لری، زموږ هیله ده چی زموږ عزتمن میلمه به پر دسترخوان زموږ نشتوالی نه احساسوی.

عبیدالله د دوی د رخصتولو لپار د بهر ته راوتلو هڅه وکړه خو د عبدالمنان پر ټینګار پاتی شو.

لږ څنډ وروسته سلمان د خپل کوربه او د هغه له زوی سره پر دسترخوان ناست ؤ ډوډی یی خوړله او د غرناطی د تازه حالاتو په اړه یی خبری اوریدی، د ده اندیښنه شیبه په شیبه زیاتیدله.

* * * * *

له نیمایی شپی نه یو ساعت دمخه په بستره هغه ناکراره پروت ؤ او لټ پر لټ اوښت، طبیب په خپو پښو دننه ورغی او هغه زر راپورته شو کیناست.

ابو نصر وویل : ته پریوزه! زه د دی لپاره راغلم چی ویل می که ویښ وی د ناروغ په باب بشپړ ډاډ درکړم، إن شاء الله سهار به ما دلته ووینی، زما یو کس به د ناروغ د خدمت لپاره پاتی شی او که ضرورت شو ما هم هر وخت راغوښتلی شی.

سلمان وویل : که تاسو ډیر نه وی ستومانه نو لږ کښینی! اوس چی ما د غرناطی په اړه کومی خبری واوریدی ډیری د اندیښنی وړ دی، کوم سړی چی ماته تسلی راکولای شوه له هغه سره می سمدستی د لیدو امکان نشته، که زه پر دی ډاډه وای چی د غرناطی اولس را روانو مصیبتونو ته د څه مودی لپاره ایساریدلی شی نوزه به دومره اندیښمن نه وای.

ابونصر بستری ته نژدی کیناست ویی ویل : ستا د خیال ساتلو په خاطر ټوله شپه خبری درسره کولی شم، ولیدستا په باب ماته ډیر څه ویلی دی، خو زه ویریږم چی زما په خبرو به ستا اندیښنی لږ نه شی، د غرناطی وضعه ډیره په تیزی سره خرابیږی، د حامد بن زهره په راتلو چی کومی ټولنیزی ولولی راپاریدلی وی هغه اوس بیرته سړی شوی دی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خومره چی آزادی غوښتونکو هڅه وکړه چی د هغه د وژلو خبره پټه کړی هومره حکومت د اولس په زړونو کی د شکونو را پیداکولو لپاره هڅی کوی چی له روانی وضعی څخه مایوس او خفه شوی او چیرته غلی شوی دی. هغه چی د غرناطی د کومو اغیزمنو خلکو د ملاتړ له هیلو سره بیرته راغلی ؤ په هغوی کی زیاتره د اولس د زیاتی بربادی لپاره د هغه ملاتړ ته چمتو نه شول.

سلمان وویل : ما دا خبری اوریدلی دی او پردی پوهیدلی یم چی کومو غدارانو چی له فردیناند سره خپله راتلونکی تړلی ده هغوی به په اولس کی د مایوسی او بی همتی د احساس راپیدا کولو لپاره له هری حربی څخه کار واخلی، خو زما پر دی سر نه خلاصیږی چی د غرناطې اولس د حامد بن زهره په باب داسی خبری څنګه اوریدای شی؟

ابو نصر وویل : کومو خلکو چی د حامد بن زهره په وینا کی د خلکو د احساساتو او ولولو جوش ولید هغوی دا تصور هم نشو کولای چی اوس به کوم غدار له کوره بهر ته د راوتلو جرئت وکړی، خو د غرناطی تازه وضعه داسی ده ی پر دی تړخه حقیقت باید اعتراف وکړو چی دښمن تر موږ څو چنده زیات چالاك ؤ، دوی ته د خپلی لاری تهول خنډونه معلوم وو او د ډیری مودی راهیسی یی د دغو خنډونو د لری کولو لپاره تیاری نیوه، د غرناطی او سینتافی ترمنځ د سوداګری لاره پرانستل موږ ته د فردیناند له تهولو جنګی چالونو څخه زیات خطرناك شول.

زه په هغه غونډه کی وم چی ابو القاسم دا اعلان پکی وکړ چی دغه ورځ د غرناطی د لوږی او قحطی وروستی ورځ ده، په راتلونکی کی به په غرناطه کی د لوږی او قحطی نوم او نښه نه وی، فردیناند زما دا غوښتنه منلی ده چی د غرناطی د اولس د ستونزو د حل په خاطر له سینتافی سره باید د سوداګری لاره خلاصه شی، ځکه خو به سبا ته له لمر څرك سره سم تر ماښامه ستاسو سوداګر د فردیناند له پړاو څخه غلی او نور ضروری سامان راوړی.

څو شیبی د دغه ناڅاپی اعلان له اوریدو سره اوریدونکو پر خپلو غوږونو باور نشو کولی، او ما داسی احساسوله چی د خوب په حالت کی دغه اعلان اورم.

کله چی بیا ابو القاسم دا اعلان کاوه چی سر له سبا څخه به تاسو سینتافی د یوه دښمن د مرکز په څیر نه د یوه سخي ګاونډی د منډیی په حیث وګوری او د غرناطی هغه خلك به چی له میاشتو میاشتو یی په مړه ګیده ډوډی نه ده خوړلی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ډیره ارزانه بیه د ژوند ضروری څیزونه وپیری. چی بیا د خلکو د خولی نعری پورته شوی.

بیا ابو القاسم د خپلو فعالیتونو یادونه کوله ویی ویل : ما له فردیناند سره د دی غوښتنو د منلو په خاطر دری ځله ولیدل او د هغه راضی کول عادی خبره نه وه!

د دی خبرو نتیجه او اغیزه دا وه چی د ده ډیر بد غلیم هم دی ډیر د تدبیر او عقل خاوند وباله او هوښیاری یی ستایله، زه پخپله له هغو کسانو څخه یو وم چی سبا ته یی کور ته ورغلم او مبارکی می ورکړه او زه به تل پر دی پښیمانه وم. خو هغه ورځ دا چا ویلای شو چی ابو القاسم خلکو ته د غنمو د کومی منډیی لاره ورښیی، هغه به څو ورځی وروسته موږ ته د فردیناند د وسله تونو نو څخه زیاته خطرناکه وی. له غرناطی څخه چی کوم سوداگر له هغه ځایه غله واخلی او را یی وړی په هغوی کی به ډیر داسی وی چی د خپل ضمیر معامله به یی کړی وی او بیرته به راستنیږی او له هغوی سره به د دښمن جاسوسان هم غرناطی ته په راننوتلو بریالی شی.

زموږ گومان دی چی د حامد بن زهره له راتلو څخه دمخه غرناطی ته په سلگونو جاسوسان راغلی وو، په هغوی کی زیاتره یهودیان دی چی د مسلمانانو په جامه کی د کارکولو هدایت ورکړ شوی دی، هغوی له ځانه سره ډیره زیاته شتمنی هم راوړی وه او بی ضمیره خلکو د خپلو کورونو دروازی ورته خلاصی کړی، د حامد بن زهره تر راتگه د هغوی فعالیتونه پټ وو خو اوس هغوی ناڅاپه رابرالا شوی دی.

له غرناطی څخه د حامد بن زهره له وتلو نه یوه ورځ وروسته حکومت د څو ساعتونو لپاره د سپتمبر د لاری په تړلو مجبور شو. یوازی هغه خلك ملته تلای شوای چی د پولیسو مرسته به ورسره کیدله، خو ماسپښین مهال یی دروازی خلاصی کړی او ځای ځای یی د پولیسو په مرسته د امن پوستی جوړی کړی، اوس داسی وضعه ده چی د اولس اتحاد ورو ورو ماتیږی، حکومت د دی پوره هڅه کوی چی خلك سره په مخالفو ډلو وویشی، د دښمن جاسوسان او زموږ تش په نامه علماء چی د هغوی په اشارو ناڅی د پولیسو په امنیتی پهرو کی ویناوی کوی، امن خوښوونکی د خلکو د ویرولو لپاره د کسبی وژونکو څخه کار اخلي.

حکومت د اوربند له ټینگیدو وروسته د پوځ د شمیر، راکمولو هڅی پیل کړی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د پولیسو شمیر ورځ په ورځ زیاتیږی.

ابو القاسم چی د پوځ په څیر په پولیسو کی له کومو افسرانو څخه ویریده په هغوی کی ځینی برغمل استول شوی دی او پاتی یی یو یو برطرف کیږی.

پخوانی کوتوال د سینتافی د لاری خلاصولو مخالفت کړی ؤ، ځکه خو یی د هغه پر ځای یو داسی څوك کوتوال ټاکلی دی چی ډیر بی ضمیره او بی همته دی او د صدر اعظم د خوشحالولو لپاره هره گناه کولی شی.

د حکومت په هڅو د غرناطی خلك په دری ډلو ویشل کیږی او د دښمن جاسوسان د عربو، بربریانو او د افریقا او هسپانیی پر مسلمانانو بد رد وایی.

دوهمه ډله د افریقایی سارایانو په پلوی خبری کوی او نورو ته کنځلی کوی، دریمی ډلی د هسپانوی مسلمانانو قیادت اخستی او مقامی عیسایان او یهودیان یی ملاتړ کوی، دغه خلك تر اوسه د اولس له ویری عامو ځایونو ته نه ځی یوازی په ځلور لارو او بازارونو کی غونډی جوړوی او پولیس د هغوی امنیت نیسی.

د هغوی د جرئت اندازه له دی څخه لگولی شی چی لس ورځی پخوا حکومت د یوی داسی سیمی د جومات خطیب وواژه چی زیاتره اوسیدونکی یی هسپانوی مسلمانان وو. دغه خطیب هم له دوی څخه یو ؤ. عربو او افریقایانو هم د هغه همغسی قدر کاوه، خو حکومت له هغه نه پر دی خبره خفه ؤ چی هغه د اوربند پرخلاف ویناگانی کولی، او لنډ مهالی سوله یی د دایمی غلامی مقدمه بلله، یوه شپه هغه د ماسختن له لمانځه وروسته کور ته را روان ؤ چی کوم نا معلوم سړی وواژه.

سبا ته څو د نفوذ خاوندانو د جومات د امامت ذمه واری یوه داسی چاته وسپارله چی د دی منصب لپاره بالکل نوی ؤ. زموږ خلکو دغسی خلك کلك څارل، خو د یوه وړوکی جومات نوی امام ته د چا پام نه شو او له جومات څخه بهر د هغه فعالیتونه چاته معلوم نه وو، خو تیره شپه هغه په یوه پراخ میدان کی په یوه ډیره لویه غونډه کی پخپله اصلی څیره زاځرگند شو، ظاهراً دا د ځایی مسلمانانو غونډه وه خو یهودیان او نصرانیان هم زیات پکی وو. نیمی شپی ته نژدی د هغی سیمی یو طبیب چی زما شاگرد پاتی شوی ؤ د هغه خطیب له خبرو اوریدو وروسته نیغ ماته راغی او ویی ویل:

د خدای لپاره د حامد بن زهره ملگری خبر کړه چی پر موږ په دی نژدی وختونو کی د خدای «ج» عذاب نازلیدونکی دی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا چی هغه د غونډی د جریان کیسه راته وکړه زما پخپله وضعه داسی شوه چی پاتی شپه په بستره کی لټ پر لټ اوښتم، که کوم بل چا د هغه غدار د وینا په باب راته ویلی وای نو باور به می نه و شوی چی د غرناطی اولس په دغه گرځیدلی ورځ کی هم داسی خبری اوریدای شی، په خاص ډول په داسی وخت کی چی د حامد بن زهره غږ یی لا په غوږونو کی کړنگیږی، هغه غدار خطیب هسپانوی مسلمانانو ته په خطاب کی ویلی وو:

عرب او افریقایان پردی خلك دی، هغوی یوازی د حکم چلولو مینی دلته راوستی دی، اوس اته سوه کاله پردی ځمکه له حکومت کولو وروسته دوی ته دا خطر دی چی کله د دوی برلاسی پای ته ورسیږی نو دلته به یی اوسیدل گران شی، د هغوی وروستی امید دا دی چی که جگړه بیا پیل کړی نو د افریقا مسلمان هیوادونه او ترکان به یی ملاتړ ته راشی، بیا که دوی له څلور واړه لوریو څخه مایوسه شی نو :ا امید واری به ورسره وی چی په کومو لارو دلته راغلی وو په همغو لارو بیرته تلای شی، خو موږ دلته پیدا شوی وو او همدلته به مرو.

موږ د دی خاوری زامن یو چی د ساتنی لپاره یی «را درك» توره اوچته کړی وه او له اته سوه کاله غلامی وروسته فردیناند آزاده کړه، پر مسلمانی برسیره پر دی هیواد کی له زیاترو سره زموږ نسلی اړیکی ونه شلیدی.

طارق بن زیاد او موسی بن نصیر تیری کوونکی وو، د هغوی بری د عربو او افریقایانو بری ؤ، او د «رادرك» ماته زموږ ماته وه.

زه عربو او بربریانو «افریقایانو» ته دا مشوره ورکوم، چی که هغوی دلته اوسیږی نو باید د دی هیواد له اکثریت سره په امن د اوسیدو او گاونډیتوب اداب زده کړی، که نه نو هغوی ته د مراکش، مصر او شام لاری خلاصی دی.

موږ د ابو عبدالله او ابو القاسم مننه کوو چی د امن خوښی ثبوت یی وړاندی کړ او د اندلس د مسلمانانو د زیاتی بربادی مخنیوی یی وکړ.

موږ د فردیناند او ملکی ازابیلا څخه هم مننه کوو چی د عیسویانو او مسلمانانو ترمنځ د کرکی پخوانی دیوالونه یی راوغورځول او پر موږ یی د بشپړ بری ترلاسه کولو سره سره له خپلو عیسوی رعایاؤ څخه زیات امتیازات راکړی.

سلمان وویل : ما فکر نشو کولی چی د غرناطی خلك داسی خبری هم اوریدای شی.

: د غرناطی د اولس زیات اکثریت اوس هم پر دی خبره اتفاق لری چی موږ هر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خڅومره زر د خپلی بقا جگړی ته میدان ته راووزو همدومره زموږ لپاره غوره ده، د غرناطی د اولس جرئت به د قبایلو حوصلی اوچتی کړی، خو په موږ کی یوه ډله داسی هم ده چی دا احساسوی چی هغه افسران چی زموږ د پوځ جوهر پیژندل کیدل د دښمن په جیل کی دی، ځکه خو موږ باید د جگړی له پیل څخه پخوا د هغوی د راخلاصولو څه تدبیر ونیسو، لږ تر لږه د اوربند په دوران کی باید داسی گام اوچت نه شی چی فردیناند ته د هغوی د ایسارولو پلمه په لاس ورشی.

سلمان وویل :

فردیناند ته د هغوی د ایسارولو لپاره د کومی پلمی اړتیا نشته، هغه به د غرناطی له نیولو پرته هغوی په هیڅ صورت هم بیرته را پری نږدی. او له هغی وروسته هم زما اندیښنه ده چی له کومو خلکو څخه چی د ابو القاسم څخه د تحقیق او پوښتنی ویره ده هغوی به په هیڅ صورت هم بیرته را نشی، زه حیران یم د کومو غازیانو پالنه چی د موسی بن ابی غسان غوندی حقیقت خوښوونکی سپاهی کړی وی هغوی په دی دسیسه کی ولی راغلل؟

د هغوی پردی خبره ولی باور شو چی کله د غرناطی خلك د غذایی موادو څخه ځانونه پوره کړی نو فردیناند به یی د خپلو پوځونو سره د مقابلی لپاره بیرته واستوی.

ابو نصر ځواب ورکړ:

په پوځ کی دننه کومو لویو لویو منصبدارانو چی د ابو القاسم دوکی پیژندلی هغوی د اوربند له تړون سره جوخت برطرف کړای شول، او هغه غوندی چالاك سړی ته دا اسانه وه چی ځوانانو ته دوکه ورکړی چی که تاسو غواړی چی د اوربند له مودی پای ته رسیدو وروسته بیا جگړه وکړی نو همدا اوس غذایی مواد ذخیره کړی او همدایی یوازینی لاره ده، او دا کار هغه مهال امکان لری چی د یرغملو په باب د فردیناند شرط ومنل شی.

دا زموږ دومره لویه بدمرغی ده چی په هغه مهال کی حامد بن زهره غوندی ستر شخصیت په غرناطه کی نه ؤ ابو القاسم د سولی غوښتونکو سره جوړ جاړی وکړ، نه یوازی دا چی د غرناطی څو ډیری د نفوذ خاوندانی کورنی یی د ځان پلوی کړی؛ بلکی د پوځ زیات شمیر ځوان افسران یی هم د ځان ملاتړی کړل.

له اوس څخه هغه د مخالفت اندیښنه نه درلوده، د سینتهافی د لاری په خلاصولو سره ده ډیر هوښیار او باتدبیره خلك هم پردی فکر کولو ته مجبور کړل

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی فردیناند د ده په لاسو کی دی او په کومه آسانی چی هغه خلك د لوړی له مرگه وژغورل همدغسی به په اسانی سره زموږ سړی د دښمن له جیل څخه راوژغوری.

په دی دسیسو کی د هغو یهودیانو د ماغونو هم کار کاوه چی په غرناطه کی دننه یی د دښمن د لومړی لیکی د سړیو کار کاوه، زه ستا له دی خبری سره موافق یم چی فردیناند به په هیڅ حالت کی هم د خپلو هدفونو له ترسره کولو پرته جنگی بندیان خوشی نکړی.

ابو القاسم هره دوهمه او دریمه ورځ د یرغملو د لیږلو په پلمه سینتافی ته ځی او په ښار کی داسی جار وهل کیږی چی هلته هغه بندیان ډیر آرام او په مزو کی دی خو زموږ د مشرانو دا گومان دی چی تر اوسه هغه له بندیانو سره هیڅ لیدلی هم نه دی. اوس د پوځ د افسرانو خوشباوری لری شوی ده او هغه پردی خبره ویریږی چی کله د هغوی سترگی پری ولگیږی نو بوتی به یی وشکوی.

ابو نصر له لږ او ډیر ونورو خبرو وروسته ولاړ او د سلمان حالت داسی ؤ چی نوره شپه خوب ورنغی.

هغه په وار وار په خپل زړه کی ویل، ای زما پروردگاره! زه څه کولی شم؟ داولس د گناهونو بار یوازی اولس اوچتولی شی، زه یو تن یم، ماته یوازی دومره بری را په برخه کړه چی د خپل محدود عقل او ځواك سره سم خپله برخه ذمه واری ترسره کړم.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عمیر مشغولیت

د منصور له تښتولو وروسته عمیر ته دا خبر ضروری ؤ جعفر کلی ته راغی او بیرته غرناطی ته روان شوی دی او ضحاك وریسی دی. خو سبا ته هغه سخت خفه ؤ چی که عاتکه ناڅاپه کور ته راشی شور گډ کړی نو دی به ځنگه ورسره مخامخ کیږی.

ځکه خو ده لومړی د هغو نوکرانو څخه ځان بیغمه کاوه چی د ده د ناسکه مور «میری» په ځیر یی په هره معامله کی د عاتکی پلوی کوله، چی سهار شو دوو تنو ته یی امر وکړ چی سملستی «لانجران» ته روان شی د عاتکی ماما ته ورشی او د دی درك معلوم کړی، دریم نوکر یی د گاونډیو اتو تنو سره د جنوب ختیځ هغو لری کلیو ته واستول چی هلته د دوی نور خپلوان اوسیدل. په کور کی یوازی یو داسی خدمتگار پاتی شو چی د ده پری بشپړ اعتماد ؤ.

د خپلی میری د ویرولو لپاره یی همدومره ویل بس وو چی : پلار جان به ډیر زر له غرناطی څخه بیرته راستون شی، که هغه شکمن شو چی عاتکه ستا په مشوره چیرته تللی ده نو هغه به دی هیڅ ونه بخښی.

له دی وروسته د هغی دا حالت ؤ چی د خپلی بی گناهی د ثابتولو لپاره یی څو ځلی اوښکی تویی کړی وی، تر ماسپښین پوری زیات خلك د غرناطی د احوال په خاطر ده ته راغلل خو د عمیر په لاربښوونه خدمتگار هغوی ته بهر ځواب ورکړ چی آغا مریض دی او بشپړ استراحت ته اړتیا لری.

تر قضا ماسپښین پوری عمیر د عاتکی په انتظار کی ؤ د هغه وضعه داسی وه چی د خفگان په حالت کی به کله خپلو ملگرو ته د میلمنو حجری ته ورغی او کله به یی د ننه په کور کی په برنډه یا کوټو کی قدم واهه.

ماښام مهال هغه خپلو ملگرو ته د اسونو د تیارولو هدایت وکړ، پخپله پر بام

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخوت یوی او بلی خواته یی وکتل، ناڅاپه یی د جنوب ختیځ په غونډیو کی پر یوه سپاره نظر ولګید، تر لږ ځنډه یی په ځیر ځیر ورکتل، بیا ناڅاپه د ده په رګونو کی وینه توده شوه، سپور تر اوسه پوری نیم میل لری ؤ، بیا هم د ده زړه ګواهی ورکوله چی هغه عاتکه ده، څو دقیقی یی نور په ځیر ځیر په هغه لوری له کتلو څخه وروسته په بیړه د سلمی کوټی ته راغی او ویی ویل : موری مبارك دی شه عاتکه بیرته راغله، خو ترڅو زه د دی دماغ سم نه کړم ته د ځان وربنودلو هڅه مه کوه، ځکه خو ته پاس کوټی ته ولاړه شه او غلی هلته کښینه!

د غه ګجلی او خدمتګاره هم هلته درسره بوزه، که ستا له طرفه لږ اشتباه وشوه نو خبره به خرابه شی، راځه زر کوه!

سلمی د خپلی خدمتګاری او خالدی سره زینی پلو ولاړه، عمیر په دوی پسی د پاس پورتر دروازی پوری ورغی، سلما چی کوټی ته ننوتله ناڅاپه یی مخ راوګرځاوه او ویی ویل:

عمیره! زه ویریږم چی که دی څه توندی خبری ورسره وکړی نو خبره به ډیره وړاندی ولاړه شی.

: موری! ته غم مه کوه دا ددی لومړی حماقت دی او زه یوازی دا تسلی غواړم چی بیا به له کوره دوتلو جرئت نه کوی. عمیر دا وویل او له بهر څخه یی دروازه ورپسی زنځیر کړه.

سلما چیغی کړی : عمیره! عمیره! ودریږه زما خبره واوره!

هغه ځواب ورکړ: که ته نه غواړی چی ټول کلی دلته راټول شی نو شور مه کوه!

سلمی نرمه شوه ویی ویل : زویه! زه یوازی پردی ویریږم چی هغه په خبره ونه پاریږی.

: ته فکر مه کوه، که ستا له خوا د هغی حوصله اوچته نه شی زه به یی د پارولو هڅه ونه کړم.

عمیر دا وویل او بیا ګړندی په زینو کی ښکته شو هغه نوکر ته وویل : عاتکه را روانه ده خو دننه تر راتلو پوری هغی ته باید دا معلومه نه شی چی موږ یی دلته په انتظار کی یو، که هغی د پوښتنی هڅه وکړه پردی یی ایساره کړه چی زه له نورو نوکرانو سره ستا په لټون کی مشغول وم، دا ضروری ده چی پردی پسی بل څوك له درشل څخه دننه رانشی. ځکه خو د دی له راتلو وروسته دروازه زنځیر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه، زما یو ملګری به د میلمنو په حجره کی ستا سره د مرستی لپاره چمتو وی، بیا دی په منډه د میلمنو حجری ته ولاړ یوه شیبه وروسته له دوو تنو نورو سره د هستوګنی د کوټو په لور روان ؤ.

* * * * *

لږ ځنډ وروسته عمیر د ډیری اندیښنی په حالت کی د عاتکی په انتظار ؤ، هغه باید تر اوسه پوری کور ته راغلی وای، خو ماښام شوی ؤ لا د هغی د راتګ نښه هم نه وه، د کور په منځ یوه کوټه کی د ډیوی له بلولو وروسته به کله هغه راووت او په برنډه کی به یی قدم واهه او کله به د کوټی دننه په کرسی کیناست.

بالاخره هغه له کور څخه بهر داس د پښو ترپهار واوریدل، په بیړه راووت، عاتکه چی په درشل ورننوته له اس څخه پلی شوه او دی په منډه بیرته کوټی ته ننوت.

عاتکه د برندی په مخکی یوه شیبه ودریده او بیا زړه نازړه کوټې ته ورننوته چی په عمیر یی سترګی ولګیدی ویی ویل : کاکا ناوی چیرته ده؟

عمیر چی د دی څیری ته وکتل د لومړی ځل لپاره یی په کور کی د برلاسی احساس وکړ په بی پروایی یی ځواب ورکړ:

خالدی له کلی څخه بهر کوم سپور کلی خواته راروان ولید هغوی دواړه بیا ستا په لټه پسی ووتی، که ته نیغه کورته راغلی وای په مخه به درغلی وای. زما په ګومان ته د منصور دوی کره وځنډیږی!

ناڅاپه د عاتکی څیره له غوسی تکه سره وځلیده او ویی ویل: زه په دی ټمه هلته تللی وم چی ښایی د حامد بن زهره د قاتلانو د هغه پر لمسی رحم راغلی وی.

: ته څه وایی؟ عمیر په وارخطایی له کرسی نه جګ شو زیاته یی کړه؛ آیا حامد بن زهره چا وژلی دی؟

عاتکی وویل : که دی اوس هنداره مخ ته ونیسی ځواب به پخپله واوری، زه یوازی دا پوښتنه درڅخه کوم چی منصور چیرته دی؟ په یاد ولره چی دروغ ویل دی هیڅ ګټه نه لری، که تا ماته ډاډ رانکړای شو نو تر سبا پوری به د کلی د هر ماشوم او بوډا پر خوله همدا پوښتنه وی.

عمیر وویل : تاته دا سعید ویلی دی چی د هغه پلار وژل شوی دی.

: هوکی! ته دی خپلو ملګرو ته دا خبر ورکولی شی چی هغوی پر خپلو ګناهونو پردی اچولو کی نه شی بریالی کیدای، سعید ژوندی دی او ستاسو له ولکی څخه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیر لری تللی دی، سملستی هغه ته دا نه ده معلومه چی د پلار قاتل یی څوك دی، هغوی د شپی پر مخ نقابونه راخپاره کړی وو خو په غرناطه کی دننه او بهر داسی خلك شته چی ستاسو او ستاسو د ملګرو هیڅ خبره تری پټه نه ده، که هغوی سعید ته د قاتلانو په باب څه ویلی وای نو هغه پردی سربیره چی تپی ؤ په بدله اخستلو کی به یی یوه شیبه هم ځنډ نه ؤ زغملی، خو د هغه ملګری داسی ګنی چی د حامد بن زهره له مرګه وروسته د هغه زوی ته اړتیا ده، هغوی به دی غرناطی ته د بیا راوستلو لپاره د مناسب فرصت په انتظار وی او پردی بیا فکر کول ستا کار دی چی د اولس د غدارانو د ورمیږونو او د وطندوستو غازیانو د تورو په منځ کی به څومره فاصله وی.

د عمیر رنګ تك ژیړ شو هغه تر لږ ځنډه په حیرانی عاتکی ته کتل، بیا یی پر ځان د قابو کیدو هڅه وکړه ویی ویل:

عاتکی ! ما ته نه ده معلومه چی حامد بن زهره کله او چیرته وژل شوی دی، او زه ډاډ درکوم چی منصور ته هیڅ خطر نشته، ما د جعفر له میرمنی سره ژمنه کړی وه چی ته کله راستنه شی نو هغه به روغ رمټ بیرته کورته راستون کړای شی، زه اوس هم پر همغه وعده ولاړ یم.

: ته په ډیرو خبرو خبر نه یی، خو زه پر ډیرو پوهیږم، ځکه خو که نه غواړی چی تر سبا پوری دغه کورایرې او خاوری شی نو په دی کې دې خیر دی چی د منصور په بیا راوستلو کی یوه شیبه ځنډ مه کوه.

: زه د منصور دښمن نه یم، دا ټول ستا په سبب وشول، ستا لټول د کورنی د عزت سوال ؤ، د خدای «ج» لپاره اوس کښینه او په ډاډه زړه زما پوښتنو ته ځواب راکړه، تا د حامد بن زهره د وژنی آوازه او پر ما بی سببه د هغی د تور لګولو ضرورت ولی احساس کړ؟

د عاتکی د زغم او صبر ځواك پای ته ورسید، هغی په زوره وویل : زه پردی شرمیږم چی د کاکا زوی می یی، ته چی د لیوانو له کومی ډلی سره ملګری شوی یی د هغو لارښوونکی زما د مور او پلار قاتل دی، د هغه اصلی نوم طلحه نه بلکی عتبه دی، زه چی څومره د خپل پلار او مور قاتل پیژنم همدومره د حامد بن زهره قاتلان هم پیژنم، ځکه خو ته منصور ته د تکلیف رسولو او یا د سعید د لټولو پرځای د ځان غم کوه.

د عمیر حالت هغه زخمی ځناور ته ورته ؤ چی پر خپل ښکاری وروستی حملی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته تیاری نیسی، هغه وویل:

عاتکی! ډیری خبری داسی وی چی پر خوله یی راوړل خطرناك وی، ترکومه چی په ما پوری اړه لری زه ستا هره خبره زغملی شم، خو که تا د کلی د نورو خلکو په مخکی هم داسی بی احتیاطی کړی وی نو یوازی زما لپاره نه بلکی د ځان لپاره دی هم لوی خطر پیدا کړی دی.

عاتکی وویل : زه په دی ټمه کور ته راغلی یم چی ته به کورته د منصور د راوستلو وعده ترسره کړی او بیا به خلکو ته زما د څه ویلو اړتیا پاتی نه شی.

: ته دا وعده کوی چی ته به بیا ما د یوه دښمن په حیث نه گوری!؟

: زه یوازی دا وعده کولی شم چی چاته به ستا په باب څه نه وایم، خو زما یو شرط دی.

: څه شرط؟

: دا به راته وایی چی زما د پلار او مور قاتل چیرته دی؟

: په خدای «ج» سوگند چی ماته ستا د پلار او مور قاتل نه دی معلوم.

: کیدای شی چی پخوا درته معلوم نه وی خو اوس ما درته وښود.

: هغه دلته نشته.

: که زما د کورنی غیرت مړ شوی وی نو زه به یی د دنیا تر وروستی کونجه ولټوم، تاته معلومه ده چی انسان د یوی گناه د پټولو لپاره د څو نورو جرمونو په کولو مجبوریږی.

ماته معلومه ده چی ثا د حامد بن زهره د وژلو د پټولو په خاطر د سعید د وژلو هڅه کوله، خو اوس د هغه یو وینښته ضایع کولی نشی.

عمیر وویل : فرض کړه چی پرکومو خلکو تا د حامد بن زهره د وژلو تور لگولی دی په هغوی کی ځینی دلته موجود وی او ستا خبری یی اوریدلی وی او دا پریکړه یی کړی وی چی ستا دلته اوسیدل سهی نه دی. عاتکه پریشانه شوه یوی او بلی خواته یی وکتل او بیا گړندی د بهر دروازی په لور ولاړه خو عمیر زر تر مټ ونیوه، له دی سره سم ښی او کین لوری ته دروازی خلاصی شوی او دوه تنه دننه ورغلل.

عاتکی په بل لاس خنجر راوایست او چیغه یی کړه:

غداره! خاینه! خو یو تن په بیړه د هغی مړوند ونیو او دوهم یو دروند څادر پری وروغوځاوه، عاتکه په ترپکو شوه، چیغی او کوکاری یی وکړی خو زر د هغوی په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنجو کی یی وسه او یی سیکه شوه.

عمیر هغه په غولی وغورځوله او په خوله کی یی دسمال ورکړ بیا یی یوه ریتاره و ایستله او خوله یی پری وتړله، د هغه نورو ملګرو زر زر د هغی لاس او پښی په پریو وتړل.

پنځه دقیقی وروسته عمیر عاتکه اوچته کړه له کوټی راووت د هغه ملګری له برنډی سره له اسونو سره ولاړ وو ده عاتکه پر یوه اس واچوله او وروسته دی پری سپور شو، بیا یی خپلو ملګرو ته وویل:

اوس موږ باید په بیړه له دی ځایه ووزو، سمدستی دغه نجلی‌ږوازی پر اس نشو سپرولی، خو چی لږ لیری ولاړ شو بیا به کوم خطر نه وی ځکه خو د دی اس هم درسره بوزی.

سلمی د پاسنی پوړ له کوټی نه چیغی کړی: عمیره! عمیره! دا څه پیښه ده؟ ته چیرته ځی!

: زه د عاتکی د درك معلومولو لپاره ځم!

: مګر اوس ما د هغی غږ اوریده.

: تا وهم کړی دی، زه د پاس دروازی د خلاصولو لپاره نوکر در استوم دا یی وویل او اس ته یی پونده ورکړه.

لږ څنډ وروسته هغه له کلی څخه وتلی ؤ او خلك د شپی په تیاره کی له کورونو څخه راوتل، له یو بل څخه یی پوښتل : دا څوك وو، او اوس چیرته روان دی؟ خو د دوی تګ دومره ګرندی ؤ چی چاته یی د لاری نیولو او څه خبرو فرصت ورنکړ.

له کلی نه چی یو میل لری ولاړل په یوه نری‌غرنی‌لاره ورسم شول، پر عاتکی د غوسی پرځای د بی وسی احساس زورور کیده او له عمیر څخه یی د ژغورنی په لارو چارو فکر کاوه. ناڅاپه عمیر اس ودراوه او تری کوز شو ویی ویل:

زه ستا په تکلیف پوه یم خو دا یوه مجبوری وه، اوس که ته له هوښیاری څخه کار واخلی نو پاتی لاره به په آرامه مزل وکړو.

اوس به تاته زما هره خبره بده درلګیږی خو سبا ته ښایی ته پخپله دا احساس کړی چی زه دی دښمن نه یم.

بیا هغه د عاتکی د پښو پری غوڅ کړ بیا یی د دی د اس جلب یوه سپاره ته ورکړ او امر یی ورته وکړ چی له دی سره یوځای درومه او بیرته پر خپل اس سپور شو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاتکه چی یوازی پر اس سپره شوه د بدنی درد او تکلیف سره له روحی او ذهنی تکلیف څخه هم تر څه حده خلاصه شوه، بیا هم د دی لاس اوس هم تړلی او په خوله کی یی توکر ورتړلی ؤ.

*****

د عبید الله په کور کی تر دوو ورځو سلمان د منصور په باب څه خبر وانه وریدل، د بدریی له لوری هم کوم پیغام رانه غی، هغه دوه ځله ابو الحسن د عبدالمنان د درك معلومولو لپاره واستاوه، خو هغه هم په خپل سرای کی نه ؤ، هغه یوازی پر دی ډاډه ؤ چی د سعید تبه شکیدلی وه او وضعه یی ورځ په ورځ ښه کیده.

د سلمان زیات وخت د ده په خدمت کی تیریده خو څومره به چی ده تسلی ورکوله هومره به هغه خپل ضمیر ملامت کاوه چی تش الفاظ د هغه د زړه بار نشی کمولی، د منصور په باب ده په وار وار همدا ویل چی د هغه لټون دوام لری، امکان لری تر اوسه کورته راستون شوی وی، او نن یا سبا به موږته له کلی څخه خبر راشی، خو هغه د عاتکی د اټکل نه لری پریکړی په باب د څه ویلو جرئت نه کاوه او د خبرو په وخت کی هغه سعید ته د داسی ښودلو هڅه کوله چی هغه د بدریی په کور کی خوندی او آرامه ده.

سعید د عاتکی او منصور په باب د څه نا آرامی ښودلو پرځای په چوپه خوله د سلمان خبری اوریدی او په څه ژور فکر کی به ډوب شو، هغه ډیر کمزوری او ډنګر شوی ؤ. او طبیب چی هر سهار او ماښام د هغه د لیدو لپاره راتلو د هغه خدمت کوونکو ته یی په کلکه دا ټینګار کاوه چی د غرناطی په باب کوم خطرناك خبر ورته ونه وایی، ځکه خو به چی کله هغه له عبید الله، د هغه له زوی یا له کوم نوکر څخه څه پوښتنه کوله نو هغوی به د ده د تسلی په خاطر د غرناطی د خلکو د احساساتو او د غرنیو قبایلو د امیدوارونکو پیغامونو خبری ورته کولی.

*****

دریمه شپه سلمان له سعید سره ناست ؤ، ابو الحسن له طبیب سره کوټی ته ورننوت او ویی ویل: پلار جان می تاسو بللی یاست.

سلمان جګ شو په هغه پسی روان شو کله چی له کوټی ووت ابو الحسن په ټیټ غږ ورته وویل : ته دی خپلی کوټی ته تشریف یوسه.

سلمان زر خپلی کوټی ته ننوت، هلته د عبیدالله پرځای ولید د ده په انتظار

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژ.

سلمان لاس ورکړ او ویې ویل : د خدای «ج» شکر دی چې راغلی، زه ډیر اندیښمن وم، زما له عبدالمنان او جمیل څخه دا ګمه نه وه چې دومره غفلت به وکړي.

ولید ځواب ورکړ: ستا ملګری ستا له احساساتو څخه بې پروا نه دی، هغوی ته معلومه ده چې ستا پر زړه څه تیریږي، همدغه سبب دی چې زه کله غرناطې ته راورسیدم، هغوی امر راته وکړ چې ستا خدمت ته حاضر شم.

: دلته خو به دی په راتګ کې څه خطر نه وی؟

: نه! غدارانو ته معلومه ده چې زه یوازې نه یم.

: تاته معلومه ده چې د سعید وراره یې تښتولی دی؟

: هوکې! ماته دا ټول معلوم دی، ما د عاتکې په باب هم اوریدلی دی، ما غوښتل له تا سره د خبرو نه وړاندې سعید ته ډاډ ورکړم، خو پلار جان مې سمدستي مناسب ونه بلل او د هغه له لیدو څخه یې ایسار کړم، هغه وایي چې تا ووینې خو پوښتنې به وکړي خو سمدستي د هغه وضعه داسې نه ده چې د بهر احوال ورته ورکړای شي.

سلمان وویل : تاته معلومه ده چې ما هغه ته په وار وار په دروغو تسلي ورکړې ده، او اوس حالت داسې دی چې زه یې اوس مخې ته په ورتلو پښیمانی احساسوم.

دلته ما دری ورځې وایستلې خو ماته دا هم معلومات ونه شو چې قاتل منصور چیرته بیولی دی، ما یو داسې څوك پریښې او راغلی یم چې ډیر څه تری معلومیدای شوای، زما پردی باور ژ چې یو څه پیغام به خامخا راشي او په غرناطه کې به ستا ملګری هغه احوال ماته راوړي، خو چې مایوس شوم د کوربه زوی مې په عبدالمنان پسې واستاوه، خو هغه هم په سرای کې نه ژ، اوس ما سر له سبا څخه پخپله د منصور ذ لټون اراده کړې ده، ماته په دې کار کې یوازې د یوه ملګری ضرورت دی.

موږ تاته زر تنه درکولی شو خو د هغوی لومړنی مسئولیت به ستا ساتنه وی، ته زما پر خبره خپه نه شې، زه تاته د دې لپاره راغلی یم چې درته ووایم چې ملګری دی د منصور په باب ډیر اندیښمن دی، که دوی سمدستي تاته څه احوال درنکړ نو سبب یې دا ژ چې په غرناطه کې ستا دوستان نه غواړي تا په خطر کې

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغورځوی.

: د څه احوال؟

ولید له جیبه دوه توتی کاغذونه راوکښل او سلمان ته یی ونیول ویی ویل : دغه دواړه احوالونه له لږ ځنډ وروسته رارسیدلی دی، د بدریی لیك پیژنم، ته یی هم ولوله.

سلمان یو پر بل پسی دواړه لیکونه ولوستل.

«د ضحاك خوله چوله شوی ده، د هغه ورور یونس هم د عتبه خدمتگار دی، په ویگا کی درنده لوری ته تلونکی سرك پر سر یو لوی بڼ دی په هغه کی یو کور دی چی د جگړی په وروستیو شپو ورځو کی زما د پلار قاتل قبضه کړی ؤ، د شاوخوا نورو باغونو څلور دیوالونه دومره اوچت نه دی، هغوی منصور هلته بیولی دی، تاسو په غرناطه کی خپلو ملگرو ته ووایی چی تر ټولو دمخه یونس پیدا کړی، د هغه دا یقین دی چی د ده په لټولو پسی به ویگا ته خامخا راشی او ستاسو ملگری به له هغه نه زیات معلومات ترلاسه کړی.

سلمان سمدستی دوهم لیك خلاص کړ د هغه مضمون داسی ؤ:

ما کوتره الوزولی وه چی جعفر راغی، هغه دا خبر راوړ چی عمیر تیره شپه عاتکه هم ورسره تښتولی ده، په اوسنی وضعه کی هغه غرناطې ته نشی تلای، همدغه اټکل دی چی عاتکه به یی هم منصور ته ور وستلی وی، خو زه هیله کوم چی تاسو دغه معامله هغو خلکو ته پریږدی چی د ویگا له وضعی څخه خبر دی.

سلمان د ډیر خفگان په حالت کی ولید ته وکتل او هغه ورته وویل : اوس ته پوهیدای شی چی تاته یی ولی احوال درنکړ، د هغوی موندل د غرناطی د خلکو مسئولیت دی، تاته د څه خطر زغملو اجازه نشی درکول کیدای.

سلمان وپوښتل : دا لیکونه چاته لاس ته ورغلی وو؟

: دریم کس تهٔ ولید ځواب ورکړ، بیا یی زیاته کړه:

ما نن دیرش تنه د قبایلو مشران راسره راوستی دی او له خو نورو سردارانو سره د لیدو لپاره د یوه هیأت سره می بیرته د تلو نیت ؤ خو دریم کس حکم راته وکړ چی زه تا ووینم او بیا ولاړ شم، هغه تاته دا تسلی درکول غواړی چی موږ منصور او عاتکی له حاله بی خبره او غافل نه یو.

سلمان لږ فکر وکړ بیا یی وویل: هغوی د عتبه له هستوگنځی څخه د ضحاك د ورور درك معلوم کړی دی؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: هوکی! مگر هلته یوازی دوه تنه نوکران وو، هغوی ویل چی یونس دلته نه دی راغلی.

: ته د عتبه کور راښودلی شی؟

: نه ستا تگ هلته مناسب نه دی، زه د دی خبری ذمه واری اخلم چی که د ضحاك ورور راغی نو بیرته به تلو ته پری نښودل شی.

سلمان وویل : ولیده! دغه وضعه زما له زغم څخه وتلی ده، کله چی سعید وینم او په هغه او دغه خبره داد ورکوم نو خپل ضمیر می ملامتوی، زه تاته دا نشم ویلی چی د منصور او عاتکی په خاطر د خپل ټولنیز مسئولیت څخه مخ واړوی، خو د هغوی په څیر زه هم یو فرد یم، که زه په خپله ښرښند نه د حامد بن زهره د لمسی او یا د یوه مجاهد د لور عزت وساتلای شم نو دا سودا به راته گرانه نه وی.

که تاسو د ترکانو د سمندری قواو د امیر لپاره کوم هیأت لیږی نو هغه زما څخه پرته هم استولی شی، زه د دی هیأت مشر ته معرفی خط ورکولی شم او دا هم ورته ویلی شم چی هغه په کومه نیته په کوم ځای کی د کښتی د راتلو انتظار وکړی.

ولید وویل : د جیل پر بدلون د بندیانو په وضعه کی بدلون نه راځی نن منصور او عاتکه د دښمن په بند کی دی، که یی سبا ته تاسو له ویگا څخه غرناطی ته راولی او څو ورځی یا څو هفتی وروسته غرناطه بیرته د دښمن په لاس کیوزی نو پردی به ستا څه داد حاصل شی. د منصور په څیر په لکونو هلکان او د عاتکی په څیر په لکونو لونی به په نیول شویو سیمو کی د دښمن د ظلمونو سره مخ وی.

سلمان وویل : کاشکی ما په لکونو ځله ساه ورکړی وای او د هر منصور او د هری عاتکی لپاره یو یو ځل مړ وای، د ولید سترگی راډکی شوی او تر لږ ځنډه یی هغه ته کتل، بیا یی وویل : گوره زموږ هیله ده چی زر تر زره ته له دی ځایه روان شی خو دوی ورځی به خامخا نور انتظار کوی، کوم سړی چی دلته ستا په انتظار ټینگار کوی هغه اوس په غرناطه کی په کوم ځای کی د قبایلو له مشرانو سره په مشورو بوخت دی، امکان لری نن یا سبا څه پریکړه وکړی او سبا ته تاته وویلی شی چی تر څه وخته تلای شی.

: ستا باور دی چی کوم سرداران چی له تا سره راغلی دی له غدارانو څخه به څه خطر ورته پیښ نه شی؟

: نه! ترڅو حکومت ته دا معلومه نه شی چی موږ څه کول غواړو هغوی تر هغی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوری څه لانجه او جنجال نه خوښوی او زموږ هڅه دا ده چی تر ورروستی وخته زموږ ارادی چاته معلومی نه شی. د قبایلی مشرانو د غولولو لپاره د حکومت غداران هم بوخت دی، ځکه خو ډیرو اعتمادی کسانو ته دا ویل کیږی چی موږ به څه وخت او چیرته خپل کار پیلوو.

: تاته دا معلومات شته؟

: هوکی! موږ د تیاری لپاره چی څومره کولی شو فرصت ترلاسه کول غواړو، ځکه خو زموږ د مشرانو دا پریکړه ده چی د اوربند د مهال تر پای ته رسیدو پوری له ډیر احتیاط څخه کار واخلی او یوازی یوه یا دوی ورځی پخوا باید په ټول اندلس کی جګړه پیل شی.

: ستاسو دا باور دی چی په غرناطه کی دننه او بهرنی دښمنان به تاسو ته د څه تیاری فرصت درکړی او د حکومت د هڅو په نتیجه کی چی په ښار کی دننه کوم فسادونه پیل شوی دی هغه به تر څو ورځو پوری د بشپړی کورنۍ جګړې بڼه غوره نکړی؟

ولید لږ په فکر کی ډوب شو بیا یی ځواب ورکړ: موږ ته تر ټولو لوی خطر همدغه دی او موږ له دی خطر څخه د خلکو د خبرولو پوره هڅی کوو، بیا هم زه ستا د دی پوښتنی په باب ډاډمن ځواب نشم درکولی چی زموږ هڅی به تر کومه حده بریالی شی.

که موږ ناڅاپه په غرناطه کی د کورنی جګړی خطر احساس کړ، نو د اولس د پام اړولو په خاطر موږ باید سمدستی د جګړی ډګر ته راووزو، خو زموږ دغه هڅه به هم هغه وخت نتیجه ورکوی چی پیل قبایل وکړی او ورسره جوخت زموږ بهرنی مرستندوی که سمدستی پر ساحلی برخو حمله ونکړای شی نو لږ تر لږه زموږ دومره ملاتړ وکړای شی چی زموږ خلکو مورال ورسره اوچت شی، همدغه مسأله ده چی ستا مرستی ته په کی اړ یو.

سلمان وویل : مګر تاته دا معلومه ده چی زه د سمندری قواو له امیر څخه د څه پریکړی له صلاحیت سره یوځای نه یم راغلی. زما هدف د حامد بن زهره رارسول وو، اوس زه هغوی ستاسو له وضعی څخه خبرولای شم، کیدای شی زما غوښتنه هغه څه اقدام ته اړ کړی خو زه له تاسو سره وعده نشم کولی.

: که ستا کښتۍ له لری پر څنډو ډزی وکړی هم ډیری ښی او اوږد مهالی اغیزی به ولری، زموږ مشران ګومان کوی چی تقدیر بی له کوم سببه ته دلته نه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یی را استولی.

تاته معلومه ده چی سیلاب اخستی انسان ته د خاشاکو تکیه هم غنیمت وی، زموږ د ملگرو دا خیال دی چی کله قبایلی مشران دلته راټول شی نو تا به د هغوی په وړاندی د وینا کولو لپاره ور وغواړی له هغی وروسته به ته زموږ له یوه هیأت سره روان شی، څو تنه چی ستا خبری او ملاقات ورسره ضروری دی تر اوسه پوری دلته نه دی را رسیدلی خو زموږ هڅه ده چی تاسو ته به تر دوو ورځو زیات دلته د پاتی کیدو ضرورت پیښ نه شی.

د سعید په باب پلار جان ډاډه دی چی تر څو ورځو پوری به د تگ راتگ شی، بیا به په یوه مناسب وخت هغه د البسین په جامع جومات کی په منبر ودریږی چی له هغه ځایه یی پلار وروستی وینا کړی وه، زما باور دی چی د پلار د شهادت کیسه خلك د زوی له خولی واوری نو غداران به دا احساس کړی چی د حساب ورځ یی زا رسیدلی ده.

سلمان وویل:

ولیده زه یوه خبره درته کوم.

: ووایه!

: زه دا نه درنه پوښتم چی هغه دریم کس څوك دی؟

خو زه غواړم هغه ووینم، له هغه سره زما څو خبری ضروری دی.

: ستا دا هیله به ډیر زر پوره شی، او زه دا هم درته ویلی شم چی هغه د «بنو سراج» له کورنی څخه دی، مور یی د سلطان د مور د خاله لور او د الحمرا د ناظم لور ده، د جگړی په وروستیو شپو کی د پنځو زرو تنو قوماندہ ور سپارل شوی وه، خو د موسی بن ابی غسان له شهادت څخه وروسته د نورو څو وتلیو مشرانو په څیر دی هم له پوځ څخه ووت، ظاهراً اوس هغه له سیاسی او پوځی معاملو څخه بیل دی خو د ده ارځښت کم نه شو، په غرناطه کی ډیر لر کسان د ده له پټو مصروفیتونو څخه خبر دی، زه هم یوازی پردی پوهیدم چی د یوه با نفوذه سړی په واسطه زموږ اړیکی له پوځ سره ټینگی شوی دی، خو له غرناطی څخه د حامد بن زهره له روانیدو څخه لږ دمخه ماته دا معلومات نه ؤ چی هغه سړی له موږ سره روانیږی او نوم یی یوسف دی.

طبیب ابو نصر له ابو الحسن سره کوتی ته ورننوت، دوی دواړه د احترام لپاره ودریدل، هغه ولید ته وویل : زویه! نن د سعید وضعه ډیره ښه ده، او د دی امید

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی چی که د خدای «ج» رضا وه نور به په وار وار دلته زما د راتلو ضرورت نه وی.

ولید وویل : پلار جانه! که ته اجازه راکړی نو زه به کور ته د تلو پرځای له همدی ځایه بهر ته ووزم، پر ما ډیره ناوخته شوه او ملګری می انتظار کوی.

ابو الحسن وویل : زه به ګاډی درته تیاره کړم.

: نه، نه! زه له دی ځایه پلی ځم.

هغوی بهر ته ووتل او له ولید سره یی خدای پامانی وکړه لږ ځنډ وروسته سلمان، عبیدالله او زوی یی په بام طبیب ته رخصت ورکاوه، د ابو نصر او ګاونډیو کورونو ترمنځ کوم دوه نیم ګزه لوړ دیوال و چی یوځای یی نړولی ؤ او د تګ راتګ لاره یی په کی جوړه کړی وه، سلمان د لومړی ځل لپاره د هغه د رخصتولو لپاره بام ته راختلی ؤ، ابو نصر هغه ته وویل : که کله درته ضرورت شو ته بی له ځنډه په همدی لاره زما کره راتلای شی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه راز څرګندیدل

راتلونکی سهار چی سلمان د سعید د پوښتنی لپاره د هغه کوټی ته ورننوت نو هغه د بستری پرځای په کرسی ناست و او له ابو الحسن سره یی خبری کولی، سلمان یی چی ولید د جګیدو هڅه یی وکړه خو دی زر ور وړاندی شو او هغه ته یی تکیه ورکړه، ورو یی پر بستره څملاوه ویی ویل: تر اوسه ستا استراحت ته اړتیا ده.

سعید د موسکی کیدو هڅه وکړه ویی ویل : د شپی ابونصر ویل چی ته به زر د ګرځیدو راګرځیدو وړ شی، نن می لومړی ځل له څه تکیی پرته په کوټه کی د ګرځیدو هڅه وکړه، ابو الحسن په زوره پر کرسی کینولم، که نه نو ښایی زه ستا تر کوټی درغلی وای.

: إن شاء الله ته به ډیر زر روغ شی، خو تر اوسه پوری باید ته د ګرځیدو راګرځیدو په باب د طبیب هدایت په پام کی ونیسی.

ناڅاپه عبدالمنان له یوه نوکر سره په دروازه کی راښکاره شو او بیا ژر یوی خواته شو.

سلمان جګ شو بهر ته وتلو ته چمتو شو ویی ویل : زه اوس بیرته راځم. او بیا یی د عبدالمنان لاس ونیو او هغه یی خپلی کوټې ته ورسره بوتلو په یوه ساه یی څو پوښتنی تری وکړی:

ما پر ولید ټینګار وکړ چی سهار تا یا عثمان ماته را واستوی تا دومره څنګه ولی وکړ؟ هغه کور څومره لری دی؟ تر اوسه د ضحاك په لټه څوك راغلی دی که نه؟

عبدالمنان وویل : تاسو ډاډه کښینی، ما ډیر مهم خبر درته راوړی دی، یو سپور وختی سهار د عبته کور ته رسیدلی هغه اوس زموږ په ولکه کی دی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: تاته معلومات شته چی هغه څوك دی؟

: د ضحاك ورور دی.

: تاسو د عتبه نور نوکران هم نیولی دی؟

: نه د هغوی د نیولو ضرورت نه ؤ.

: که هغه ژوندی وی او تاسو د عتبه د کوره یو تن راوستلی وی نو دا باید ورته معلومه وی چی دا خبره له عتبه څخه پټه نه پاتی کیږی، ستاسو د کړو وړو نتیجه به دا وی چی هغه به نور هم پام کوی او زموږ لپاره به د منصور درك لګول او یا د عاتکی راخلاصول ناممکن کړی، ځکه خو ما غوښتل چی زه پخپله هلته باید تللی وای.

عبدالمنان په ډاډ ځواب ورکړ: د عتبه په کور کی یوازی دوه تنه نوکران وو هغوی د ضحاك د ورور له نیولو څخه خبر نه دی، کله چی ته ټوله کیسه واوری نو ډاډه به شی. د ضحاك ورور یونس د شپی په وروستی برخه کی هلته راغی، د عتبه نوکران دننه ویده وو، بهرنی دروازه تړلی وه، هغه له اس څخه پلی شو لومړی یی دروازه وتکوله بیا یی په پوره زور دروازه تیله کړه او چیغی یی وکړی خو دننه څخه یی څه ځواب وانه وریدل، ما یوه بل ملګری ته زر دا هدایت ورکړ چی شاوخوا رضاکاران خبر کړی پخپله له عثمان سره کوڅی ته ووتم، د یونس پام می ځان پلو ته واړاوه ومی ویل:

ګوره ورورہ شور او زوږ هیڅ ګټه نه لری، ستا ملګری به د لمر له راختو دمخه راویښ نه شی، که د دروازی خلاصول ضروری وی نو دغه هلك له دیوال څخه اوښتلی شی، هغه زما څخه مننه وکړه عثمان د ده په اوږو ودرید او پر دیوال وخوت، دننه کوز شو دروازه یی خلاصه کړه هغه زر دننه ننوت او په دومره زور یی د نوکرانو د کوټی دروازه ورټیله کړه چی هغوی په چیغو او فریاد بهر ته راووتل، د هغوی د رتلو او ګواښونو څخه وروسته د ده لومړنی پوښتنه د ضحاك په باب وه، هغوی ځواب ورکړ چی ستا ورور له آغا سره یوځای وتلی دی او بیا مو نه دی لیدلی

لږ ځنډ نور له هغوی سره په خبرو اترو کی موږ ته معلومه شوه چی هغه کوتوال ته د کوم مهم پیغام لپاره ورځی او بیا به بیرته راګرځی، موږ له هغه ځایه لری شوو او څو دقیقی وروسته چی هغه د کوڅی یوه سرته ورسید هغه وخت یی د خطر احساس وکړ چی د څلورو تنو رضاکارانو توری په یوه وخت د هغه په ګیډه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پوښتیو ولګیدی، یوه ځوان د هغه غاړی ته کمند وراچولی ؤ او عثمان د ده د اس جلب نیولی ؤ، اوس هغه زموږ په لاس کی بندی دی.

سلمان زر راپورته شو ویی ویل : راځه چی ځو.

: چیرته؟

: زه دغه سړی لیدل غواړم.

: نه ته سملستی هلته نه‌شی تلای، زما هدف تاته دا ډاډ درکول وو چی موږ له خپلو مسئولیتونو څخه غافل نه یو، ماته ولید دا ویلی وو چی ته ډیر پریشانه یی، ځکه خو زه سهار وختی باید ستا خدمت ته راغلی وای خو هغه دا ټینګار هم کړی چی لږ تر لږه به دوی ورځی نور هم ته انتظار کوی، هغه تاته د یوسف په باب خبره کړی ده، او ته باید د هغه په ذهانت او مسئولیت پیژندنه اعتماد ولری.

ما دا ټولی پیښی هغه ته په لیك کی ولیکلی او وامی ستولی او زما باور دی چی هغه فارغ شی دی مسألی ته به پام وکړی، سملستی هغه ډیر مصروف دی، که تاسو په دی مسئله کی څه هدایت راکوی نو زه به ډیر ګړندی عمل پری وکړم. ستا مقصد له دی پرته بل څه کیدای شی چی موږ د ضحاك ورور مرستی ته اړ کړو، او دا کار ماته مشکل نه ښکاری چی هغه به د خپل ورور د ځان ژغورنی په خاطر د عمیر او عتبه غوندی خلکو وژلو ته هم چمتو شی.

سلمان پوښتنه وکړه : تاسو هغه ته ویلی چی ضحاك زموږ په لاس کی بندی دی؟

: هوکی! ما هغه ته دا هم ویلی دی چی که ته زموږ سره مرسته وکړی نو د ورور ژوند دی ژغورل کیدای شی. په عامو حالاتو کی هغه ښایی زما پر خبره باور نه وای کړی خو چی کله عثمان د ضحاك د څیری، جامو او قد او د اس نخښی ورته وویلی نو د ده رنګ وتښتید او چیغی یی کړی:

د خدای «ج» لپاره ما ضحاك ته ورولی، زه یوازی هغه ژوندی لیدل غواړم، بیا به زه ستاسو هری خبری منلو ته چمتو یم.

ما ځواب ورکړ چی:

ضحاك دلته نشته، زموږ اندیښنه وه چی عتبه او د هغه ملګری به یی د خپلو ګناهونو د پټولو په خاطر ووژنی ځکه هغه موږ داسی ځای ته رسولی دی چی د عتبه او نورو جنایتکارانو له ولکی لری وی، که ته زموږ سره مرسته وکړی نو د هغوی د کسات څخه ستا او ستا د بوډا پلار د ژغورلو ذمه واری هم اخلو، که نه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دا امکان نه لری چی ته هغه بیا ووینی.

هغه تر لږ ځنډه په فکرونو کی ډوب شو بیا یی پوښتنه وکړه: تاسو په څه خبره کی زما مرسته غواړی؟

ما لږ په تونده لهجه ورته وویل : احمقه! ته په هر څه پوهیږی، ته د فردیناند د هغه جاسوس خدمتگار یی چی په ویگا کی یی یو کشر هلك او یوه عزتمنده نجلی بندی کړی دی، ستا ورور موږ ته هر څه ویلی دی او هغه پر دی پوهیدلی دی چی د هغو دوو بندیانو د یو یو ویښته په بدل کی به په سلگونو کسان ووژل شی، د فردیناند جاسوس به په قسطله او یا ارغون کی پناه واخستلی شی خو تاته به په اندلس کی په هیڅ گوټ کی هم د امن ځای نه وی.

هغه وویل : په خدای سوگند چی هغوی کله هغه ماشوم راوست زما ورور ورسره نه و، او د هغی ځوانی نجلی په راوستلو کی هم د هغه لاس نه ؤ، هغه یوه نا اشنا او د هغه دری نوکرانو راوستل، نجلی او هلك یی په پاسنی پوړ کی په جلا جلا کوټو کی واچول او هغه نا آشنا سړی چی د عتبه د دوست په نامه مو نه پیژاند یوه ورځ یی په حجره کی تیره کړه سبا ته یی زولنی ور واچولی او په یوه زیر زمینی کوټه کی یی واچاوه.

زما خور چی د هغوی په کور کی کار کوی د دی سبب دا باله چی عتبه سهار سینټافی ته ولاړ او د کور ښځو او نوکرانو ته یی دا امر وکړ چی د بندیانو سخته څارنه وکړی او چاته له هغوی سره د خبرو اجازه مه ورکوی.

میلمه دری څلور څله نجلی ته د ورتلو هڅه وکړه خو نوکرانو هغه ایسار کړ، ماسپښین مهال هغه یو ځل بیا هڅه وکړه او نوکرانو ته یی دا گواښ وکړ چی کله مو اغا بیرته راشی نو ځرمن به مو وباسی، زه په دی کور کی بندی نه یم میلمه یم او نجلی زما د کاکا لور ده، زه یی یوازی د احوال پوښتنه کوم.

د عتبه مور او خور د ده خبری واوریدلی او هغه ته یی د پاس تلو اجازه ورکړه، بیا چی کله هغه کوټی ته ورننوت نو نجلی لومړی هغه ته ډیکه ورکړه بهر یی ویوست او بیا یی کرسی راپورته کړه او پر سر یی د وهلو هڅه وکړه، د هغه د کاکا زوی کرسی تری واخستله او دواړه لاسونه یی ونیول، زما خور او د کور دری ښځو له بهر څخه دغه ننداره کوله، هغه ویل : عاتکی! د خدای «ج» لپاره زما خبره واوره، او هغی به په ډیر زور چیغی وهلی : بی غیرته! دا زما د پلار او مور د قاتل کور دی، زما له مخی لری شه، زه له تا سره تر خبرو مرگ غوره بولم.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چی هغوی جگړه کوله، په بله کوټه کی نژدی هغه هلك د دروازی د ماتولو هڅه کوله، بیا ناڅاپه عتبه راورسید او څو دقیقی وروسته د هغه نوکرانو هغه میلمه زیر زمینی ته کشولو.

سلمان پوښتنه وکړه : تاسو له هغه نه پوښتنه وکړه چی کوتوال ته هغه څه پیغام راوړی ؤ؟

عبدالمنان له خپل جیب څخه دوه کاغذونه راواخستل هغه ته یی ونیول او ویی ویل:

موږ لومړی د هغه تلاشی واخستله او دغه کاغذونه ورسره راووتل، یو د حکومت ځانګړی اجازه لیك دی چی درلودونکی یی هر وخت کولی شی له ښار څخه ووزی او دروازه ورته خلاصه وی، او دا د هغه لیك نقل دی چی د بندی په وینا عتبه کوتوال ته را استولی دی، ته یی پخپله ولوله.

سلمان زر زر لیك ولوست چی مفهوم یی داسی ؤ: تاسو سمدستی صدر اعظم ته ورشی او ورته ووایی چی فردیناند له پرون راسی د خپل احوال د ځواب په انتظار دی، تاسو باید سمدستی سینټافی ته ولاړ شی، اوس له باغیانو څخه زموږ هیڅ خبره پټه نه ده، او هغوی د کوم کلك انتقامی حرکت لپاره د مناسب فرصت په انتظار دی.

سمدستی د غرناطی د راتلونکی پریکړه زموږ په لاس کی ده، خو باغیانو ته زیات مهلت ورکول به سخت خطرناك وی، موږ سعید پیدا نکړای شو، هغه غالباً په غرونو کی پناه اخستی ده او ښایی ملګری یی هم هلته ورغلی وی، خو که لوی وزیر پر وخت څه ګام اوچت کړی هغوی به موږ ته د څه اندیښنی سبب نه شی.

سلمان خفه شو ویی ویل : تاسو خپلو مشرانو ته د دی لیك احوال ورکړی دی؟

: هوکی! تر اوسه به د دی لیك خبر یوسف ته هم رسیدلی وی، خو موږ د هغه معلومات نشو اضافه کولی، ځکه چی ابو القاسم سینټافی ته روان شوی دی.

: څه وخت؟

: نژدی یو ساعت وړاندی، زه چی تاته راتلم په لاره کی خبر شوم چی د غدارانو زیات شمیر مشران له هغه سره د خدای پامانی لپاره په دروازه کی ولاړ وو او د هغه ډنډورچی ځای ځای دا اعلانونه کول چی لوی وزیر د نورو اسانتیاو د ترلاسه کولو لپاره سینټافی ته روان شو، ځکه خو د هغه د بری لپاره دعاګانی وکړی، تاسو باید پریشانه نه شی، هغه څو ځلی سینټافی ته تللی، موږ د هغه په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

باب هیڅ خوشباوری نه لرو بیا هم دا امید لرو چی ترڅو د اولس په باب پوره ډاډه نشی د کوم خطرناك گام اوچتولو جرئت ونه کړی، اوس ماته اجازه راکړه.

سلمان په پریکنده ډول وویل : زه له تا سره ځم.

: چیرته؟

: یونس ته.

عبدالمنان پریشانه شو ویی ویل: مگر ما گومان کاوه چی اوس به ستا ډاډ حاصل شوی وی.

سلمان وویل : که د عاتکی خبره تر عمیر پوری محدوده وای نو ما به دا گنله چی هغه یی د کاکا لور ده، او دی به د بی غیرتی او بی حیایی له یوه حد نه وړاندی نه ځی خو اوس دا د کور د یوه سپی ځخه د ځان ژغورنی په هڅه کی د ځنگل د یو خونړی لیوه په پنجو کی لویدلی، عتبه یوازی د قسطلی یو جاسوس نه بلکی د عاتکی د پلار قاتل هم دی، اوس به هغه پر بلو سکروتو ولاړه وی او د خپلو ورونو غیرت ته چیغی وهی او زه خپل غوږونه نشم بندولی، هغی زه د حامد بن زهره د ځان ژغورلو په خاطر غرناطی ته را استولی وم، هغی د حامد د تپی زوی د خدمت په خاطر د کور پریښودلو خطر قبول کړی ؤ او اوس د حامد بن زهره د لمسی د ژوند ژغورلو په خاطر د خپل پلار د قاتل منگولو ته لویدلی ده.

په خدای «ج» سوگند! زه دا په داسی حال کی نشم پریښودلای، نن ښایی زه د دی مرسته وکړای شم، خو سبا ته که عتبه هغه سینتافی یا کوم بل ځای ته واستوله نو امکان لری چی ځو میاشتی د ځمکی چان کولو وروسته هم ور ونه رسیدای شم.

تاسو یوسف ته ویلی شی چی تاسو د سمندری قواو د امیر حضور ته د هیأت له استولو ځخه پخوا ما دلته حاضر واخلی، که نه نو دغه خلك زما ځخه پرته هم تلای شی، که زه بیرته راستون نه شوم نو دوی امیر البحر ته دا خبر ورکولی شی چی ستا یو ملگری د یوی داسی نجلی پر عزت قربان شوی دی چی هغی ته په لور او خور ویلو به هر ترك ویاړ کوی.

عبدالمنان په چوپه خوله سلمان ته کتل او د سترگو په پرده یی ورو ورو د اوښکو پردی راغوړیدی بیا یی وویل:

زه له تا سره بحث نه کوم، او زما باور دی چی که یوسمنهم دلته وای ستا د ایسارولو هڅه به یی نه وای کړی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځه! زه ستا د بری لپاره دعا کوم، خو ته سملستی باید د عتبه پر نوکر اعتماد ونه کړی، امکان لری ویگا ته په رسیدو د هغه نیت بدل شی.

: دا پریکړه زه هغه وخت کولی شم چی هغه ووینم زما باور دی چی هغه به ماته دوکه رانکړای شی.

: ډیر ښه راځه! سلمان جگ شو او ویی ویل: ودریږه زه می اس تیار کړم.

: نه اوس اس ته ضرورت نشته، زه چی په کومه گاډی کی راغلی یم هغه له دروازی څخه لږ بیرته ولاړه ده، لومړی تاسو له یونس سره ووینی له هغه وروسته که ضرورت ؤ، نو اس به دی هلته را وغواړم.

هغوی له کوره راووتل او نژدی دوه سوه گامه لری په یوه گاډی کی سپاره شول.

*****

گاډی د یوی تنگی کوڅی په مخ کی ودریده او هغوی تری پلی شول او کوڅی ته ننوتل، لږ وړاندی چی ولاړل عبدالمنان د یوه کور دروازه دری ځلی له لږ وقفی وروسته وټکوله او یوه وسله وال ځوان دروازه خلاصه کړه، بیا سلمان په عبدالمنان پسی کور ته ننوت.

یوه دقیقه وروسته هغه د کور په شاتنی برخه کی په یوه کوټه کی د یونس په مخ کی ولاړ ؤ، هغه په غولی پروت ؤ او لاس او پښی یی په پری کلك تړلی وو، له عثمان څخه پرته دوه تنه نور رضاکاران هم نژدی ورسره ناست وو، هغوی جگ شول او ودریدل.

سلمان خو شیبی یونس ته کتل بیا یی وویل:

که ته د ضحاك ورور وی نو دا باید درته معلومه وی چی موږ یوازی اته څاښته نور د بندیانو د راتگ انتظار یو که په دی موده کی هغوی رانه غلل نو سبا دغه مهال ښایی ستا ورور غرغره کړای شی.

یونس په گونگړو ژبه وویل:

د خدای «ج» لپاره په ما رحم وکړی! زه د خپل ورور لپاره سر قربانولی شم خو د بندیانو را ایستل له هغه ځایه به زما په وس کی نه وی، هلته شپږ تنه وسله وال کسان شپه او ورځ پهره کوی او وړاندی د ویگا په پهره کی یو نیم سل تنه پهره داران دی.

زه یوازی هیڅ نشم کولی، که تاسو له ما سره خو تنه واستوی هم پر هغه کور

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حمله امکان نه لری.

: پردی فکر کول زموږ کار دی، موږ یوازی دومره معلومات کوو چی پر تا څومره اعتماد کیدای شی.

: زه د خپل ورور د ژوند ژغورلو په خاطر له خپل ځانه تیریدلو ته حاضریم، خو هلته زما بوډا پلار او د ضحاك میرمن هم ده او هغوی به د عتبه له کسانو څخه خلاص نه شی.

: زه د هغوی د ژغورنی مسئولیت اخلم، موږ به هغوی هم له هغه ځایه راوباسو او کوم داسی ځای ته به یی ورسوو چی هلته هیڅ خطر هم نه وی.

: مگر په غرناطه کی هیڅ ځای هم موږ ته خوندی نه دی.

: ما ته معلومه ده او زه د دی مسئولیت هم اخلم چی د خطر په وخت کی به غرونو ته ورسولی شی. هلته داسی خلك شته چی تاسو ته پناه درکړی او له ما سره د دی خبری احساس هم شته چی ته به خپل سامان او لوښی لرگی پریږدی او ځی به، ځکه خو زه تاته د پنځوس طلایی دینارو وعده د ر کوم.

یونس وویل : که زموږ سره دومره پیسی وای نو د عتبه نوکری به مو نه وای کړی، له باغ سره جوخت چی کوم کور دی هغه هم د عتبه دی، زموږ اصلی بادار د ویگا له رئیسانو څخه یو تن ؤ، د حملی څخه دوی میاشتی دمخه هغه خپل جایداد موږ ته پریښود او هجرت یی وکړ، بیا چی کله عتبه زموږ د آغا په کور او جایداد قبضه وکړه نو ده ته د خو نوکرانو او موږ ته د سر پناٴضرورت ؤ.

سلمان وویل : زه ستاسو په مجبوری پوهیږم، اوس که له اخلاصه ته زموږ سره مرستی ته چمتو وی نو په ډاډه زړه زما پوښتنو ته ځواب راکړه، بیا دی له بندی سره کیناست نورو کسانو ته یی وویل ماته قلم او کاغذ برابر کړی او د ده لاس او پښی خلاص کړی.

له یونس سره تر یو ساعت پوری خبرو وروسته سلمان د «ویگا» کور ته د تلو او راتلو دننه او بهر لارو نقشه وایستله بیا یی عبدالمنان ته وویل : اوس ماته پنځه تکړه ځوانان په کار دی، زه به د بیرته ستنیدو پرځای همدلته واوسم ته عثمان واستوه چی زما اس راولی.

عبدالمنان ځواب ورکړ: صیب! زه شل تنه سربښندویان درته برابرولی شم، خو اوس تاسو ویگا ته نشی تلای.

سلمان ځواب ورکړ: د دی پروگرام لپاره یوازی پنځه تنه بس دی او ما دا نه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی ویلی چی زه به همدا اوس «ویگا» ته روانیږم، که د سینتافی لاره تر لمر لویدو پوری خلاصه وی موږ به د مازیگر له لمانځه وروسته د لویدیځی دروازی څخه ووزو، خو دا ضروری ده چی تر هغه وخته دغه نقشه او زما هدایات زما د ملگرو په ذهن کی ښه کښینی، تاسو هغوی ته د گرندیو اسونو بندوبست هم وکړی.

یوه ځوان وویل : جنابه! زه ستا په وړاندی د دی ادعا نشم کولی چی ښه سپاهی یم خو دغه نقشه می ښه یاده شوه، زه ستا د ملگرو په اړه ویلی شم چی تا به مایوس نه کړی، که تاسو اجازه راکوی زه به هغه مجاهدین راولم او د دی خبری مسئولیت اخلم چی دوی به په هر ازموینښت کی پوره وخیژی او له هغوی سره خپل اسونه هم شته.

سلمان عبدالمنان ته وکتل او هغه وویل : ته پردی ځوان اعتماد کولی شی.

سلمان رضا کار ته وویل : ډیر ښه ته ولاړ شه او زر د بیرته راتلو هڅه وکړه. ځوان جگ شو او بهر ته ووت.

* * * * *

سلمان تر ډیره نقشی ته کتل او په قلم یی پر هغو نوری کرښی ایستلی او د نخښو په لگولو بوخت ؤ، بالاخره یی عبدالمنان ته وویل :

ستا دا باور دی چی موږ ترماښامه بیله څه ځنډه له لویدیځی دروازی څخه تیریدای شو؟

: هوکی! د سینتافی لاره ترماښامه خلاصه وی او که تگ راتگ دوام ولری پهره دار تر څه ځنډه وروسته هم دروازه خلاصه پریږدی. خو کوم خلك چی په گاډی سامان راوړی هغوی معمولاً ترماښام دمخه بیرته رارسیږی. سهار وختی پر دروازه ډیر بیروبار وی، ځکه خو ځینی سوداگر د وخت ۰د تیریدو په خاطر خپل بارونه له ماښامڅخه دمخه اړوی او خپلی گاډی له ماښام څخه دمخه له دروازی څخه بهر ته باسی او شپه بهر تیروی هلته د کوچوانانو لپاره د شپی لخوا د ساز او نڅا محفلونه هم تاوده وی.

سلمان وویل : دا ټولی خبری ما اوریدلی، ته یوازی زما د خبری ځواب راکړه.

: تاته په بهر وتو کی څه ستونزی نشته، زموږ ملگری به هلته نژدی وی، یوازی د دی خبری خطر دی چی کله شپږ تنه وسله وال کسان پر اسونو سپاره له هغه ځایه ووزی نو هغوی به زموږ د دښمنانو او زموږ د حکومت د جاسوسانو له نظره پناه نه شی، بیا به تاته یوه بله ستونزه جوړه شی چی د ویگا په لوری لاره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی د سینتافی له سرك څخه جلا شوی ده هغه دوه میله لری ده، تر هغه ځایه د وررسیدو نه وړاندی د دښمن لومړی پهره په مخه راځی.

: تا څنګه دا خیال کړی دی چی موږ د شپی له سرك پرته سفر نشو کولی؟

موږ به له ماښام څخه دمخه یو یو له دروازی څخه ووزو او دروازی ته نژدی به چیرته له سرك څخه کوز شو او فصلونو ته به ننوزو، له هغی وروسته به یونس زموږ لاربښود وی څنګه یونسه سهی ده؟

: بلکل سهی ده صیب!

سلمان عبدالمنان ته وویل : اوس زه تاته دا ویل غواړم چی موږ به وسله وال نه روانیږو، خنجر له ځان سره ساتلای شو خو د نوری وسلی تیرولو ذمه واری به له دروازی نه هغه کوچوان ته وسپارو چی په ګاډی کی پروښو راوړو برسیره په ډیرو نورو کارونو هم پوهیږی.

عثمان له دروازی سره نژدی ناست ؤ چی د ګاډی نوم یی واورید سترګی یی وځلیدی.

سلمان وموسکل ویی ویل : عثمانه! ته زما په مطلب وپوهیدی؟

: هوکی! خو وابنه له بهر څخه غرناطی ته راوړل کیږی له دی ځایه بهر ته نه وړل کیږی.

سلمان وویل : ته به د «غنمو» د راوړو په پلمه بهر ته ولاړ شی او زموږ وسلی به د تشو بوریو لاندی غلی کړی او رښتیا! ما ته د لس دولس ګزه رسی اړتیا ده، ستا آغا به پرګاډی د سوداګری یو څه سامان هم بار کړی، ته به زموږ ترشا راځی او خپله ګاډی به له نورو څخه لږ لری دروی، موږ به د ننداړچیانو په څیر هلته دلته ګرځو او په مناسب وخت کی به خپلی وسلی واخلو او روانیږو به.

عبدالمنان وویل : زه له عثمان سره یو بل سړی هم استوم هغه به د وسلو غوټه ورسره واخلی او مناسب ځای ته به یی ورسوی.

سلمان وویل : چی موږ له دی کار څخه وزګار شو د شپی مهال به د دروازی د خلاصولو لپاره ستا مرستی ته اړ یو.

: تاسو به ما د هرکلی لپاره حاضر وګوری، او پرما برسیره به هلته ستاسو نور مرستندوی هم وی، له دروازی بهر به هم خو رضاکاران ستاسو انتظار کوی.

سلمان وویل : که له ویګا څخه څوك په موږ پسی راغلل نو امکان لری چی موږ د جنوبی دروازی لوری ته مخه کړو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: زموږ ملګری به هلته هم ستاسو هرکلی ته موجود وی، تاسو پهره دارانو ته یوازی دومره ووایی چی تاسو د هشام ورور یاست، هغوی به سمدستی دروازی خلاصی کړی.

: هشام څوك دی؟

: هغه یو فرضی نوم دی، پهره دارانو ته به د پوځ له خوا دا امر ور واستول شی چی د هشام د ورور او د هغه د نورو ملګرو لپاره دروازه خلاصه کړی.

راځه عثمانه! تر اوسه نور ډیر کارونه دی چی باید سرته یی ورسوو.

عثمان وپوښتل : صیب! ستا اس همدا اوس راولم؟

: نه! هغه تر ماسپښین پوری همالته پریږدی خو له دی څخه وړاندی زما کوربه او د هغه ګاونډی ته دا ویل ضروری دی چی زه په یوه مهم کار مصروف یم خو هغوی ته اوس دا ویل ضروری نه دی چی زه چیرته یم.

عبدالمنان وویل : تاسو فکر مه کوی، هغوی ته د تسلی لپاره به زه په خپله هلته ورشم.

عبدالمنان او عثمان جګ شول او له کوټی ووتل او نژدی یو ساعت وروسته د ویګا د عملیاتو لپاره سلمان خپلو ملګرو ته هدایات ورکول.

ماښام یو یو له دروازی څخه ووتل، سلمان ترټولو دمخه ؤ، په هغه پسی یونس ؤ او وروسته نور، په دروازه کی لا د خلکو تك راتګ دوام درلود، عبدالمنان د پوځ له یوه ځوان افسر سره خبری کولی، سلمان هغوی ولیدل او په بی پروایی تری تیر شو دروازی ته نژدی له آس څخه پلی شو او د خپلو نورو ملګرو انتظار یی کاوه، څو دقیقی وروسته هغوی ټول هلته وروورسیدل.

د عثمان ګاډی تر نورو ګاډیو لږ لرې ولاړه وه، له سرك نه پوری غاړی ته یو ځای څو کسان په لمانځه ولاړ وو دوی هم شاوخوا په ولاړو ونو خپل اسونه وتړل او په لمانځه ور شریك شول.

له لمانځه څخه چی فارغ شول یو رضا کار په عثمان او د سرای په بل نوکر پسی ګاډی لوری ته ورغی او پاتی نور ټول یوه او بله خوا سره تیت شول، سلمان یونس د احتیاط لپاره له ځان سره وساته او یو رضا کار مجاهد په دوی پسی له شانه روان ؤ.

د دروازی په شاوخوا کی د خلکو ګڼه ګوڼه د دوی له هیلی څخه ډیره زیاته وه چی د دوکاندارانو په خیمو او په څپرو کی سملاسی جوړو شوودوکانونو کی بی-

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پروا گرځیدل، د لوړو مقاماتو خاوندان تر چتریو لاندی په آرامو کوچونو کی ناست وو او ډوډی یی خوړه او ځای ځای سازکوونکو ، سندرغاړو او نڅاگرو د دوی د تفریح او سات تیری لپاره د نڅا او سرود مجلسونه تاوده کړی وو.

ناڅاپه چا د سلمان په اوږه لاس کیښود ویی ویل: که زموږ د بی حسی او بی غیرتی سهی اتکل کول غواړی نو په ما پسی راځه! دا عبدالمنان ؤ، سلمان چوپه خوله ورسره روان شو، لږ وړاندی چی ولاړل د خانه بدوشو «کوچیانو» دیره وه، هلته د اور لمبو ته څو ښځو او نارینه ؤ گډ اتن کاوه چی شاوخوا غریب خلك تری راچار پیر وو.

عبدالمنان وویل : د دی کوچیانو نڅا زموږ لپاره نه ده، خو زه بل څه درښودل غواړم.

لږ وړاندی تر یوه پراخ چتر لاندی خلك راټولیدل چی د مخی له کتار څخه دری فتهه لوړ په یوه ستیژ یوی ښکلی نجلی په قسطلی ژبه سندره ویله او زیاترو نندارچیانو بیله دی چی د دی د سندری په مفهوم وپوهیږی پر هغی افرینونه ویل، سندر غاړی د خپلی سندری له پای ته رسولو وروسته دپر دی شاته ورکه شوه، څو شیبی وروسته پنځه نجونی چی له جامو څخه دری مسلمانی او دوی نوری د قسطلی اوسیدونکی ښکاریدلی راووتی او نڅا یی پیل کړه.

سلمان وویل : د خدای لپاره له دی ځایه ځه! زه تر دی زیات څه نشم لیدای.

هغوی له تجیر څخه راووتل بیرته سرك لوری ته راغلل عبدالمنان یوی ونی ته نږدی ودرید یوه او بله خوا یی وکتل او بیا یی سلمان ته وویل:

تا تر اوسه هیڅ نه دی لیدلی، اصلی نندارہ به دری څلور ورځی وروسته پیل شی، د سندغاړو او سرود دغه ډله پرون دلته را رسیدلی ده، په غرناطه کی د داسی خلکو کمی نشته چی د ښار په څلور لارو کی د هغوی د کمالونو د لیدلو په انتظار دی.

همدا اوس یوه جارچی دا اعلان کاوه چی د طلیطلی شهزادگی دلته راروانه ده.

: د طلیطلی شهزادگی! دا څوك ده؟

: هغه یوه سندرغاړی ده او د هغی په اړه دا مشهوره ده چی د طلیطلی د پخوانی یوی کورنی سره اړیکی لری نوم یی لیلی دی او ځینی خلك یوازی د دی د راگ د اوریدو لپاره سینتافی ته تلل، هغوی وایی چی په غږ کی یی جادو ده، زه د جگړی له اوریدو څخه وروسته لومړی ځل دلته راغلی یم او ما دا تصور هم نشو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولی چی دښمن زموږ د اخلاقی برجونو رانړولو لپاره کوم سوری وهلی دی هغه به دومره خطرناك وی.

هغه نخاګری نصرانی یا یهودی وی، خو دغو بدمرغو چی هغوی د مسلمانانو په جامه کی لیدلی پری خوښیدل، اوس ته پوهیدای شی چی په څومره جبهو کی باید وجنګیږی؟

سلمان تر لږ څنډه د درد په حالت هغه ته کتل، بیا یی وویل : زما په ګومان موږ ته نور دلته د ایساریدو ضرورت نشته.

عبدالمنان وویل : ته به لږ نور هم انتظار کوی، تر اوسه ابو القاسم له سینتافی څخه نه دی راستون شوی د هغه تر راتګه د دروازی دننه او بهر د حکومت جاسوسان ښه څك دی، هسی هم تاسو ته لږ وروسته سفر ډیر مناسب دی.

یونس وویل : صیب! ما هم همدا عرض کول غوښتل چی موږ باید تر لږ څنډه دلته ایسار شو، د خدای تعالی لپاره پر ما اعتماد وکړه، اوس ستا بری زموږ لپاره هم د مرګ او ژوند سوال شو. ما دا عرض کاوه چی د دغه کور سانونکی ډیر ظالمان دی، او پر دی خبره ویاړ کوی چی څو تنه بی ګناه خلك یی وژلی دی، که تا هغوی په ناخبری کی راقابو نکړل نو هغوی به د وږیو لیوانو په څیر مقابله وکړی او بیا دا خطر هم شته چی که له هغوی نه کوم یو وتښتید او د پوځ چونی ته ورغی زموږ څخه به یو هم د ژوندی راوتلو موقع ونه وینو، دا هم ضروری ده چی د طبیلی خدمتګار او دوه تنه نوکران هم ونه تښتی.

سلمان وویل : یونسه! که زما پر تا اعتماد نه وای نو له ځانه سره به می نه وای راوستلی، د حامد بن زهره د قاتلانو وروستی شیبی ډیری نزدی دی، خو زه د خپل ضمیر د ډاډ لپاره له تا څخه پوښتم چی په هغو اتو پهره دارانو کی څو تنو د حامد بن زهره په وژلو کی برخه درلوده؟

یونس په اندیښنه ځواب ورکړ: صیبه! زه قسم خورم چی ما د خپل ورور پر کوم جرم د پردی اچولو هڅه نه ده کړی خو هغه له هغو قاتلانو سره نه ؤ تللی، ما څو ځله د هغوی خبری اوریدلی دی چی ویل به یی چی عتبه یوازی له غرناطی څخه موږ ورسره راوستلو، او ضحاك یی په کور کی له نورو نوکرانو سره پریښود او چی کله ټوله شپه پر موږ اوریدل لانده خیشته وو ضحاك په کور کی خوبونه غورول.

سبا ته یی د بل کار لپاره شپږ کسه له ځانه سره بیولی وو او زه له دی څخه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

منکر نه یم چی ضحاك هم په هغوی کی ؤ، نوری خبری تاسو ته پخپله هم معلومی دی، خو که ستاسو ملگری په همدی شپه له غرناطی څخه بهر وژل شوی وی نو په یقین سره ضحاك له هغوی سره نه ؤ.

عبدالمنان وویل : صیب! زما باور دی چی دا ځوان دروغ نه وایی.

: پردی خبره زما هم باور ؤ خو زه پردی ځان پوهول غواړم چی په پاتی نورو کسانو کی څوك زموږ د رحم حقدار دی، یونسه! ته ډاډه اوسه، تا د خپل ورور د گناهونو کفاره ادا کړی ده.

هغوی تر لږ څنډه نوری هم ورو ورو خبری کولی، په دی موده کی د سلمان نور ملگری هم ورو ورو هغوی ته نژدی ورغلل، بیا ناڅاپه د سینتهافی له لوری څلور گړندی پر اسونو سپاره رابنکاره شول، چی دروازی ته رانژدی شول، چیغی یی کړی.

له لاری نه لری شی! لوی وزیر صیب تشریف راوړی! ناڅاپه دروازه خلاصه شوه او وسله وال پلی او سپاره بل کړی مشالونه د سرك یوی او بلی غاړی ته کتار ودریدل.

څو دقیقی وروسته د سینتهافی له لوری د ډیرو اسونو د ښنو ترپهار واوریدل شو او بیا د سترگو په رپ کی پنځلس - شل اسونه گړندی تیر شول، پر هغوی پسی د لوی وزیر گاډی «بگی» وه، او د بگی شاته د وسله والو سپرو یوه بله ډله راروانه وه، لږ څنډ وروسته هغوی ټول دننه تللی وو او عام خلك چی له سرك څخه لری ساتل شوی وو، پر دروازه راټول شول د خوښی نعری یی وهلی.

سلمان او ملگریو یی په ډاډه زړه له ونو څخه خپل اسونه راخلاص کړل او یو یو د هغه باغ په لوری ولاړل چی د عبدالمنان نوکر وسله ساتلی وه او د دوی د ورتلو انتظار یی کاوه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاچا او د هغه وزیر

ښار ته تر ننوتو وروسته د ابو القاسم بگۍ د خپل محل پرځای نیغه الحمرا ته ولاړه اونیم ساعت وروسته هغه د الحمرا ماڼی په یوه کوټه کی د پاچا په مخکی ولاړ و.

: ابو القاسمه! تا ډیر ځنډ وکړ، ابوعبدالله له شکایت څخه په ډکه لهجه وویل:

عالی جنابه! که زه سهار وختی روان شوی وای نو ښایی ماسپښین بیرته رارسیدلی وای، خو د شپی ځینی داسی خبرونه راورسیدل چی تر ډیره وخته ایسار شوم، او بیا سینتافی ته رسیدل او د فردیناند ډاډه کول خو آسانه خبره نه ده.

پاچا په مخه کی یوی کرسۍ ته اشاره وکړه او ویی ویل : کښینه!

کاشکی زه د ده د نه ډاډه کیدو په سبب پوهیدای لومړی تا دا ویل چی موږ د ښار څلور سوه تنه وتلی مشران او افسران د یرغمل په ځیر دوی ته وسپارل او ډاډه مو کړل، بیا دی ویل چی که د اوربند د مودی له پای ته رسیدو دمخه مو د ښار دروازی ورته پرانستلی نو د دوی پاتی اندیښنه به هم لری شی، د خدای «ج» لپاره ووایه! چی ددوی د بدگومانی د لری کولو لپاره نور موږ څه کولی شو؟

د حامد بن زهره څخه وروسته د غرناطی په کڅوړه کی بل کوم داسی غشی پاتی دی چی هغه یی خطرناك گڼی؟

ابو القاسم وویل : عالیجنابه! د هغه ستا په اړه هیڅ بدگومانی نشته، که داسی څه خبره وای نو هغه به د حامد بن زهره په راتلو او د ښار د خلکو د جوش او احساساتو د خبر په اوریدو یوه شیبه هم نه ؤ ایسار شوی.

: نو بیا هغه څه غواری؟ ستا ځیره داسی ښیی چی کوم ښه خبر دی نه دی راوړی.

: اعلیحضرته! له فردیناند سره دا اندیښنه ده چی په غرناطه کی د باغیانو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لارښوونکی موږ د حامد بن زهره د وژلو مسئول بولی او دغه خلك هر وخت کولی شی خلك وپاروی، چی بیا به تاسو ته د اوربند د تړون د شرطونو پوره کول ناممکن کړی.

: د دی چاره له دی پرته بل څه کیدای شی چی د اشرارو د آرام ساتلو په خاطر د فردیناند پوځونه بیله ځنډه غرناطی ته ننوزی!

: تاسو سهی فرمایی! فردیناند هم همدغه غواړی چی د جګړی پلویانو ته باید د سر اوچتولو فرصت ورنکړای شی خو...

: خو څه؟!

: اعلیحضرته! ما دا ویل غوښتل چی فردیناند تاسو له نظره نه شی غورځولی، هغه له ما څخه پوښتل چی تاسو د خپلی راتلونکی په اړه څه پریکړه کړی ده؟

ابو عبدالله د ویری او خفګان په حالت کی چیغی کړی:

ابو القاسمه! د خدای «ج» لپاره صفا صفا خبری کوه!

: اعلیحضرته! تاسو په پوره ډاډ زما خبری و اوری، د فردیناند ستاسو په وفاداری کی شك نشته، خو هغه نه غواړی چی تاسو په کوم نوی ازموینښت کی واچوی.

د هغه اندیښنه ده چی کیدای شی د حامد بن زهره راورونکو کښتیو د هغه د ملاتړ لپاره ډیر نور کسان هم پر ځنډه پلی کړی وی او دغه ترکان یا افریقایان به قبایلو ته د بهرنی ملاتړ امیدونه او وعدی ورکوی او جګړی ته به یی هڅوی.

فردیناند ویل چی که دترکانو جنګی بیړیو د ساحل په کوزه ځنډه یرغل راوړ او ویی نیوله نو په ټولو غرنیو سیمو کی به د جګړی لمبی پورته شی، په داسی صورت کی به د غرناطی د خلکو آرام ساتل ستا د وس خبره نه وی.

ابو عبدالله په وارخطایی وویل: تر اوسه ستا په مطلب نه یم پوهیدلی ما کله دا دعوه کړی ده چی د غرناطی اولس په امن او آرام ساتلی شم، که د فردیناند سر له اوسه زما په نیت شك وی او هغه دا ګومان کوی چی که د غرناطی اولس پاځید نو زه به ورسره ملګری شم نو د خدای «ج» لپاره ووایه چی د هغه د ډاډه کیدو لپاره زه نور څه کولی شم؟

ابو القاسم په ډاډ ځواب ورکړ: فردیناند ستا پر خلوص اعتراف کوی، خو هغه نه غواړی چی که په غرناطه د قیضی په صورت کی د هغه لښکر د چا له مقاومت سره مخ شو د هغی پړه پرتا ولویږی. ته پردی پوهیدای شی که د هغه دری څلور

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنه سرتیری تپیان یا ووژل شی نو د لښکر عکس العمل به یی څومره توند وی. د دوی په پوځ کی د داسی کسانو کمی نشته چی د غرناطی له اولس څخه د تیرو ماتو بدل اخستل غواړی او له تاسره به هم څه نرمی ونه کړی.

فردیناند دا احساسوی چی د جګړی په صورت کی چی څومره ته د خپل رعیت په اړه بی وسه یی هومره به دی د خپل لښکر په مخکی بی وسه وی، ځکه هغه غواړی چی سمدستی ته باید په غرناطه کی ونه اوسی.

ابو عبدالله په ردو ردو هغه ته حیران کتل، په پوره زور یی غوښتل چیغی وکړی خو غږ یی په کومی کی خپ شو ابو القاسم له لږ ځنډ وروسته وویل:

: اعلیحضرته! فردیناند غواړی چی سمدستی تاسو د لیکلی تړون له مخی د خپل جایداد انتظام وکړی، که په غرناطه کی د بغاوت په اړه د ده اندیښنی غلطی ثابتی شوی نو تاسو به بیله ځنډه بیرته راوغواړی او بیله څه ځنډه به د خپلی مرستیالی منصب درته وسپاری.

دا هم کیدای شی چی کومه ورځ هغه د ټول اندلس د واکمنی چاری تاسو ته وسپاری. د جګړی په صورت کی تاسو ښایی څو اونی او یا څو ورځی انتظار وکړی خو چی کله د باغیانو زور اوبه شی او فردیناند پردی ډاډه شی چی تاسو کومه لویه ذمه واری ترسره کولی شی نو ستا تر ټولو وړوکی انعام به دا وی چی د غرناطی حکومت درته وسپارل شی، زما باور دی چی کله تاسو بیرته راشی نو هغه کسان چی نن پرتاسو د غدار تور پوری کوی ستاسو په مخه کی به خپلی لیمی ږدی.

فردیناند ډیر د تدبیر خاوند دی او لری گوری، هغه پردی پوهیږی چی په فتحه شویو سیمو کی په ځانگړی ډول د بی شمیره پوځ د ساتلو پرځای به د یوه مسلمان په مرسته حکومت کول ډیر آسانه وی.

د ابو عبدالله حالت هغه وزی ته ورته ؤ چی پر مری یی چاړه ور ایښودل شوی وی، هغه په پوره زور چیغه وکړه:

ته خاین یی! ته زما دښمن یی!! ته د فردیناند جاسوس یی!!! تاته ښه معلومه ده چی فردیناند به خپله یوه وعده هم پوره نه کړي، زه غرناطه نه پریږدم، زه جګړه کوم، تر وروستی سلگی پوری جګړه کوم، زه به اولس ته دا ووایم چی تا یوازی له ما سره نه بلکی له ټول اولس سره دوکه کړی ده، تا څلور سوه تنه د یرغملو په توگه فردیناند ته وسپارل، ته د حامد بن زهره قاتل یی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابو القاسم په ډاډ ځواب ورکړ: ستا ګومان دی چی د غرناطی خلك به تا په اوږو سپور کړی!

زه به ستا ځرمن وباسم! پهره دارانو! پهره دارانو!!

ابو القاسم وویل : ته زما په وینو د خپلو ګناهونو کفاره نشی ادا کولی.

څلور وسله وال کوټی ته ورننوتل او زړه نازړه یی یو بل ته کتل، ابو عبدالله له ډیرې غوسې لړزیده او چیغی یی کړی: ویی نیسی!

سپاهیان زړه نازړه ور وړاندی شول، خو ناڅاپه د ساتونکی ډلی یو مشر کوټې ته ورننوت او په منډه ورغی د ابو القاسم او سرتیرو ترمنځ ودریده.

ابوالقاسم وویل : لوی پاچا! زه هری سزا ته چمتو یم، خو د خدای «ج» لپاره زما خبره واوره؟ما تاته دا نه ویل چی که تر سبا ماښام پوری زما لخوا فردیناند ته ډاډمن ځواب ورنکړای شی نو بل سهار به هغه پر غرناطه یرغل کوی، او هغه بدنصیبه کسان چی تا فردیناند ته سپارلی دی ټول به لاس تړلی راولی او داسی به یی په مخکینی کتار کی را روان کړی چی دښمن ته د ډال حیثیت ولری.

له دی وروسته بیا ته فکر کولی شی چی د غرناطی خلك به له تا څخه څه ډول د بی ګناهو خلکو د وینو حساب اخلی او که تاسو د هغه د انتقام څخه وژغورل شی هم نو فردیناند به بیا څه ورې سلوك درسره کوی؟

ابو عبدالله د بی وسی په حالت کی سر ځوړند واچاوه او څو شیبی په کوټه کی چوپتیا خپره وه، بیا هغه په لاس اشاره وکړه او سرتیری او افسر یی له کوټې څخه بیرته ووتل.

ابو عبدالله وویل : تاته هر څه معلوم وو او ته له پیله د فردیناند د لاس آله وی.

: اعلیحضرته! موږ دا پریکړه باید تاریخ ته وسپارو چی څوك د لاس اله ؤ؟

ابو عبدالله بی وسه شو وبی ویل: ابو القاسمه! ته ما خپل دوست بللی وی.

: زه اوس هم ستا دوست یم.

: ما تل ستا په مشورو عمل کړی دی خو تا ماته د سهی لاری راښودلو پرځای زما د بربادی سببونه برابر کړل.

: اعلیحضرته! ماته د هسی لارښوونکو انجام معلوم ؤ، تاته د یوه داسی وزیر ضرورت ؤ چی ستا د ضمیر د ډاډه کولو سببونه برابر کړای شی.

: د دی مطلب دا دی چی تا قصداً ماته دوکه راکوله!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: نه جنابه! تا یوازی زما پښغو مشورو عمل کاوه چی ستا دغوښتنو په تائید به وی او زه دا منم چی ما د خپل ضمیر د غږ اوچتولو پرځای ستا د ضمیر د ډاډ بندوبست کړی دی.

: اوس ته ماته د دی احوال لپاره راغلی یی چی زه د خپلی لاری د وروستی ګرنګ پر ځنده دریدلی یم؟

: زه تاته د دی لپاره راغلی یم چی اوس دواړه په یوه کښتۍ کی سپاره یو، او زما وروستی هڅه به دا وی چی دغه کښتۍ ډوبه نه شی.

: او ستا په ګومان دا کښتی یوازی په دی له ډوبیدو څخه ژغورل کیدای شی چی موږ له غرناطی څخه وتل ومنو؟

: جنابه! زه پردی پوهیږم چی دا پریکړه به تاته څومره ګرانه وی خو دا یوه مجبوری ده.

: تا دا پریکړه کړی ده چی زه باید الفجاره ته ولاړ شم.

: اعلیحضرته! یوازی ته پریکړه کولی شی.

: فردیناند درته ویلی دی چی هغه ماته کوم جیل او یا کلا غوره کړی ده؟

ابو القاسم ځواب ورکړ: اعلیحضرته! ما له فردیناند څخه دا لیك اخستی دی چی دی په الفجاره کی کومه سیمه تاته وسپاری نو ته به د یوه واکمن په حیث په کی اوسی او د هغی حاصل به دومره خامخا وی چی ته د بی وسی احساس ونکړی.

: ابو القاسمه! ما ځان ته پخپله ډیره دوکه ورکړه، خو دا دوکه نشم ورکولی چی په الفجاره کی د ځمکی کومه ټوټه داسی هم کیدای شی چی زه په کی ډاډمنه ساه واخستلای شم. د الفجاری یاغی خلك به هلته په خپلو هدیرو کی زما مړی هم پری نږدی.

: عالم پناه! دا خبره ماته پریږده چی د دی سیمی اوسیدونکی به تاسو په سر سترګو کښینوی، هغوی به پری پوه کړای شی چی فردیناند په کومه سیمه ستا حق ومنی هغه به د نصرانیانو له غلامی نه خوندی وی، زما باور دی چی د الفجاره اوسیدونکی به د عیسویانو په لاس د تباه کیدو پر ځای ستا تر سیوری لاندی د امن ژوند غوره کړی.

: هغه خو وعده کړی وه چی ما به تر یوه کاله پوری د ازموینښت لپاره له الحمرا څخه نه ویاسی، اوس ته دا ولی نه وایی چی هغه ماته یو ځل بیا دوکه راکول

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړی.

: عالی مقامه! هغه تاته د دی خبری فرصت درکول غواړی چی ته د الفجاره جنگیالی قومونه آرام کړی او په دی ډول ځان د یوی لویی ذمه واری اهل ثابت کړی. هغه پوهیږی چی غرنی قومونه به په آسانی د ده برلاسی ونه منی، ځکه خو که تا هغوی سمی ته راواړول نو دی به د خپلی متعصبی ملکی او د قسطلی د سردارانو د مخالفت سره سره تاته په اندلس کی د سلطنت د نایب منصب درکړی.

: ته ویلی شی چی فردیناند به څومره ورځی په الفجاره کی د ایساریدو اجازه راکړی؟

: عالیمقامه! ته ډاډه اوسه، فردیناند به پردی اقرار او سوگند کوی چی د الفجاره کومه سیمه تاسو ته درکړای شی پر هغی به ستاسو مالکانه حقوق د تل لپاره وی، او په هیڅ صورت کی به هم نه درڅخه اخستل کیږی، د هغه د لیك په لوستلو به پخپله ستا ډاډ حاصل شی.

: کوم لیك!

: ابو القاسم د خپلی درنی چپنی په جیب کی لاس ننه ویست یو لیك یی راویوست او په دواړو لاسو کی یی ونیوه ابو عبدالله ته یی وړاندی کړ ویی ویل:

واخلی! دا تړون زما د وفاداری او وظیفی پیژندلو وروستی ثبوت دی. د دی مضمون ما پخپله لیکلی او فردیناند زما د یوه ټکی د بدلولو هڅه هم نه ده کړی. د کلیسا مشرانو د قسطلی امیرانو او نورو متعصبو سردارانو ډیر شور او زور واچاوه، ملکه ازابیلا هم خوښه نه وه خو بیا هم د الفاظو په جگړه کی هغوی ستا خدمتگار مات نکړای شو، تاسو پردی لیك د پاچا او ملکی مهرونه لیدلی شی.

ابو عبدالله په خپلو لړزیدلیو لاسونو لیك راپورته کړ او له لږ ځنډ وروسته یی ابو القاسم ته وکتل ویی ویل:

د غرناطی د اولس بدمرغی داوه چی زما ټول کارونه نیمگړی وو، او زما بدمرغی دا ده چی زما د وزیر یو کار هم نیمگړی نه وی.

زه ستا له خیری څخه د دی لیك مفهوم لوستی شم، اوس دا راته ووایه چی کله زه له غرناطی څخه ووزم نو ته به الحمرا ته راځی او که به په خپل کور کی پاتی کیدل خوښوی؟

ابو القاسم د خپلی موسکا د پټولو هڅه وکړه ویی ویل:

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عالیمقامه! کوم حالات چی ستا لپاره نامناسب دی هغه ستا د غلام لپاره هم مناسب نشی کیدای. ما تر وروستی سلگۍ له تا سره د اوسیدو پریکړه کړی ده، فردیناند ستا په گاونډ کی ماته هم یوه وړوکی سیمه رابخښلی ده.

: یو سړی د دوو بادارانو غلام نشی کیدای.

: همدغه سبب و چی ما د غرناطی پریښودو پریکړه وکړه.

: ته به رښتیا له ما سره اوسی؟

: هوکی! زه وعده کوم چی په غرناطه کی خپله برخه مهم کارترسره کړم بیا به ستا په خدمت کی حاضر شم.

ابو عبدالله په وریښمین دسمال کی نغښتی لیك پرانست او په لوستو یی بوخت شو.

بیا یی کاغذ بیرته قات کړ یوی خواته یی کیښود او تر لږ ځنډه یی سر ښکته راچاوه په چورتونو کی ډوب شو، بالاخره یی ابو القاسم ته وویل:

فردیناند دا غواړی چی زه بی له ځنډه الحمرا باید پریږدم، او ته وایی چی د دی لیك مضمون ما تیار کړی دی.

ما له فردیناند سره تر خبرو اترو وروسته دا مضمون ولیکه، ماته معلومه وه چی الحمرا په تاسو گرانه ده، خو ما دا احساس کړه چی په دربار کی د هغو خلکو خوله بندول ضروری ده چی تر اوسه ستا پر اخلاص شکمن دی.

: اوس تا د هغوی خولی بندی کړی؟

: زما باور دی چی کله تاسو له الحمرا څخه ووزی نو د فردیناند په دربار کی به ستاسو د بدغوښتونکو خولی پخپله بندی شی، بیا به موږ د هغی ورځی انتظار کوو چی په غرناطه کی ستا ضرورت احساس کړای شی.

: ته تر اوسه په دی فکر کی یی چی په غرناطه کی به زموږ ضرورت احساس کړای شی؟

: هوکی! زما باور دی چی که موږ د الفجاره جنگیالی قبیلی د لړی مودی لپاره په امن او آرامی وساتلای شوای نو فردیناند او ملکه ازابیلا به زموږ خدمتونه له پامه ونه غورځوی او په داسی حال کی چی په غرناطه کی هر وخت د امنیت د خرابی خطر وی زه همدا مناسبه بولم چی تاسو د ډیرو بدو ذمه واریو څخه د ژغورنی په خاطر له ځنډه پرته له غرناطی څخه ووزی.

: ته ماته دا ډاډ راکولی شی چی د فردیناند نیت به بیرته خراب نه شی او ته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

به کومه ورځ له دی احوال سره نه راځی چی اوس د نور اخلاص د ثبوت ورکولو په خاطر باید له الفجاره څخه هم ووزی؟

: عالیمقامه ! دا چیرته کیدای شی؟

: که موږ غرناطه باید پریږدو نو بیا خو د اوربند د مودی د پای ته رسیدو انتظار ولی ونکړو، آخر فردیناند ولی دومره بیړه کوی؟

: د فردیناند هیڅ بیړه نه ده، خو ستا خبر په دی کی ده چی موږ بیله ځنډه له دی ځایه ووزو، تاسو ته معلومه ده چی د غرناطی باغیانو له کومو قبایلی سردارانو سره سازشونه کول له هغوی څخه څو تنه دلته رارسیدلی دی.

: تا هغوی نیولی نه دی؟

: سمدستی د هغوی نیول امکان نه لری، د غرناطی د خلکو احساسات او جوش تر اوسه نه دی سوړ شوی، او زه دا نه غواړم چی ستا په موجودیت کی د غرناطی وضعه ویجاړه شی، کله چی تاسو الفجاره ته ورسیږی نو فردیناند به پخپله له دوی سره ډغری وهی، تاسو بیا په دی هم پوهیږی چی تر اوسه له پوځ نه موږته زیات خطر دی.

اوس اجازه راکړه تر سهاره باید څو کارونه وکړم.

ابو القاسم جگ شو ودرید ابو عبدالله څو شیبی هغه ته حیران حیران کتل، بیا یی د لاس اشاره ورته وکړه او هغه ځوړند سر له سلام وروسته له کوټی څخه ووت.

له دروازی څخه بهر په برنده کی د الحمرا ناظم ولاړ ؤ، ابو القاسم چی هغه ولید ولړزید بیا یی په اندیښنه وویل:

: ته دلته ولاړ وی؟

: ما ستا انتظار کاوه.

: تا هر څه واوریدل؟

: صیب! زما غوږونه دومره څك نه دی، ناظم په شمیرلیو جملو ورته وویل.

: مگر ته له دروازی سره جوخت ولاړ وی.

: صیب په الحمرا کی دننه ستا ساتنه زما ذمه واری ده او زه ډیر لری ځکه نه ولاړم چی ښایی ستا راته ضرورت شی. چی تاسو کله له الحمرا څخه ووزی نو زما مسئولیت به پای ته ورسیږی.

ابو القاسم وویل: زه ستا څخه مننه کوم، ما یوازی دا ویل غوښتل چی د مانی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناظم باید د داسی خبرو د اوریدو خطر قبول نه کړی چی بیا یی په خپل زړه کی ونه ساتلای شی.

: تاسو ډاډه اوسی! ما د پاچا له کنځلو پرته بله داسی خبره نه ده اوریدلی چی به زړه کی یی ونه ساتلای شم، زه له دروازی څخه بنه لری ولاړ وم.

ابو القاسم له څه ویلو پرته وړاندی ولاړ او نظام له هغه سره ملګری شو، له رنډی څخه لاندی په مرمرو ډبرو فرش لاره څو وسله وال ساتونکی د دوی په مخکی روان شول.

* * * * *

ابو عبدالله تر څه ځنډه پر دیوالونو کښلی ګلونه لیدل بیا یی سر په دواړو لاسو ونیو، په غمجنه لهجه یی وویل: زما غرناطه، زما الحمرا.

او بیا یی لاس سترګو ته ونیول او بی اختیاره په ژړا شو، د شا دروازه خلاصه شوه او مور یی ملکه عایشه خپ خپ کوټی ته ورننوته او دواړه لاس یی د هغه پر سر ورکیښودل. هغه ټکان وخوړ مورته یی وکتل او په ارمانجنه لهجه یی وویل:

موری! ما خپل سر د یوه ښامار په خوله کی ایښی دی.

مور یی ځواب ورکړ: زویه! دا د نن خبره نه ده، تا په هغه ورځ خپل سر د ښامار په خوله کی ورکړی ؤ چی له پلار سره دی خیانت وکړ، او تا یوازی خپل سر نه بلکی ټول قوم دی د ښامار مخی ته وغورځاوه.

: موری! زه د فردیناند په اړه نه د ابوالقاسم په باب درسره غږیږم، هغه ماته دوکه راکړی ده، اوس به موږ په الحمرا کی نه اوسو، د فردیناند وعده هسی یوه دوکه وه.

: ماته معلومه ده.

: تاټولی خبری اوریدلی دی؟

: هوکی! او ماته دا خبری له اټکل څخه لری نه وی.

: موری! اوس زه څه وکړم؟ څه کولی شم؟!

: دا دی باید هغه وخت پوښتلی وای چی تا څه کولی شوای، اوس ته هیڅ هم نه شی کولی او ستا مور هیڅ مشوره نشی درکولی. د اندلس د تاریخ ترټولو شومه ورځ هغه وه چی ستا په زړه کی د واکمنی خیال را پیدا شو.

: نه موری! تر هغی شومه ورځ هغه وه چی زه وزیږیدم، کاشکی تا هغه ورځ زما مری خپه کړی وای.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: زه اعتراف کوم چی اولس ته می یو مار زیږولی ؤ، ته دا ویلی شی زه گناهکاره یم،

: خو زه به دوی ته دا ور وښیم چی ابو القاسم خاین دی، او هغه له موږ سره دوکه وکړه.

: ته په وار وار ټول اولس ته دوکه نشی ورکولی، کله چی ته د اولس مخی ته ورشی نو غوښی به دی وشکوی، دوی به د هغو بی گناهو د وینو حساب درڅخه وغواړی چی تا د میړو او وزو په څیر وگنل او دښمن ته دی وسپارل، ته د مالقی، الحمرا او المیریه د بربادی مسئول یی. لاسونه دی د حامد بن زهره غوندی سپیڅلو سرښندونکو په وینو سره دی.

ابوعبدالله! ته داندلس لپاره مړشوی یی،اوموږ دی اوس راژوندی کولی نه شی.

: موری! که ته امر راته کوی نو زه به همدا اوس د ابو القاسم کور ته ورشم او وبه یی وژنم.

: ای بدنصیبه! تا غرناطه له خاینانو څخه ډکه کړه، اوس به د یوه خاین په وژلو هیڅ ترلاسه نه شی.

: موری! ماته د غرناطی هر سړی خاین ښکاری.

: دا ستا د کر حاصل دی، تا د اندلس په ځمکه د غداری تخم وشینده، اوس دغه فصل پوخ شوی دی.

: موری د خدای لپاره پیغورونه مه راکوه.

: زه به تر ډیری مودی پیغورونه درنکړای شم، خو د اندلس مینځی به تر قیامته پر ما لعنتونه وایی.

ابو عبدالله له پښیمانی سر کښته واچاوه، او تر لږ ځنډه چوپ ؤ، بیا یی په اندیښنه وویل:

مورجانی! زما اوس هم باور نه راځی چی له الحمراء څخه به ووزم، زه داسی گنم لکه خوب چی وینم. د مور په سترگو کی اوښکی ډنډ شوی وبی ویل:

زویه! اوس د خوبونو وختونه تیر شوی دی، اوس به ته یوازی د تیرو وختونو د خوبونو تعبیرونه گوری.

: مورجانی له موږ وروسته به په الحمرا کی څوك اوسیږی؟

: ستا څخه وروسته به الحمرا د هغه قوم د پاچاهانو هستوگنځای وی چی تا د خپل قوم د آزادی او عزت معامله ورسره کړی ده.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ویگا عملیات

سلمان او د هغه ملگرو د یونس په لاربښونه سفر کاوه، بالاخره دوی د ونو یوه گڼ بڼ ته ورسیدل اسونه یی ودرول یونس مخ راوگرځاوه سلمان ته یی وویل:

موږ اوس ډیر لند راغلی یو، ځکه خو نور اسونه وړاندی بیول سهی نه دی. د سلمان په اشاره هغوی ټول له اسونو پلی شول او اسونه یی په ونو پوری وتړل او پر خولو یی ټوکری ور وتړلی چی ونه شنیږی او بیا خپ خپ د بڼ په لور ولاړل.

لږ وړاندی چی ولاړل د دیوال له شانه یی د گزمی کونکو غږونه واوریدل او دوی چوپ ودریدل.

چی کله پهره داران په خبرو خبرو کی تیر شول او د باغ شاپلو ته ولاړل سلمان له دوو تنو سره دیوال ته ورنژدی شو او نور کسان دیوال ته د نژدی ورتلو پرځای ځو گامه لری پاتی شول، بیا یو تن له دیوال سره په ملا خم شو او یونس او سلمان یو پر بل پسی د هغه په اوږه اوچت شول او پردیوال وختل.

اوس د دوی په مخکی هغه وړوکی کور ؤ چی د انگړ دوه دیوالونه یی د باغ له دیوالونو سره نښتی وو، د انگړ نه وړاندی د یوی کوټی له نیم کښی دروازی څخه د ډیوی تته رڼا بهر راوتله، ښی لوری ته د انگړ د دیوال په منځ کی یوه وړوکی دروازه وه چی نژدی یوه څپره هم ورسره ترسترگو کیده، کیڼ لوری ته له کونج څخه څوگامه لری یوه ونه لیدل کیده چی پاڼی یی رژیدلی وی، په تیاره کی چی سلمان څومره لیدی شوای هغه ټول د ده د نقشی سره برابر ؤ چی همدا اوس یی هم په جیب کی وه، ځکه خو هغه بیله ځنډه له یونس سره یوځای پر دیوال وځریده او انگړ ته ورښکته شو.

ه کوټې څخه د چا په ویریدلی لهجه غږ اوچت شو: څوك یی؟ هغه خپ خپ وړاندی ورغی او په کرار غږ یی وویل: پلار جانه زه یم! د خدای «ج» لپاره چوپ

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شه چی تول به ووژلی شو.

سلمان په بیړه رسی له اوږی راښکته کړه او له ونی سره یی نژدی کیښودله او په داده زړه په یونس پسی کوتی ته ورننوت، یو بوډا چی د اندیښنی په حالت کی پر بستره ناست و خپل زوی ته یی کتل، هغه چی له زوی سره یو نا آشنا سړی ولید نور هم وویریده او په وارخطایی یی وویل: ضحاك رانه غی؟

د یونس پر ځای سلمان ځواب ورکړ: ضحاك په یوه ځای کی ستاسو انتظار کوی، تاسو به ډیر زر هغه ته ور ورسول شی. خو په دی شرط چی زما خبره ومنی!

یونس ته دا معلومه ده چی ستاسو یوه وړوکی غلطی د هغه ژوند په خطر کی غورځوی.

یونس وویل: پلار جانه! دی رښتیاوایی، له ضحاك پرته موږ د خپلو ځانونو دژغورلو په خاطرهم باید ددوی خبره ومنو.

بوډا د څه ویلو نه پرته په حیرانی سلمان ته کتل چی یوه ځوانه ښځه له بلی کوټی څخه وربښکاره شوه وړاندی ورغله اوپوښتنه یی وکړه: یونسه څه خبره ده، ضحاك چیرته دی؟ ستا د غږله اوریدو څخه مخکی می خوب لیده چی هغه له آس څخه لویدلی اوتپی شوی وی.

سلمان هغی ته وویل: ستا میړه بلکل روغ دی، خو ستاسو آغا ته داکه معلومه شوه چی هغه چیرته دی نوژوندی به یی پری نږدی.

:آغانن هم رانه غی اومورته یی ویل چی ښایی سبا ته هم رانشی. دخدای «ج» په خاطر ما همدا اوس ضحاك ته وروورسوی!

:ستاد دخاوند د ژغورلو یوازینی لاره دا ده چی موږ یوه درنه نجلی اویوبی گناه هلك له دی ځایه خلاص کړو او راسره بوبی ځو.

:دا امکان نه لری تاته معلومه نه ده چی هلته څومره کلکه پهره دریدلی ده.

:موږ ته هر څه معلوم دی، او موږ د هغوی د را خلاصولو لپاره تول بندو بست کړی دی.

یونس وویل: سمعیی! دا دخبرو وخت نه دی، موږ سمدستی له دی ځایه دوتلو اراده لرو او په څو دقیقو کی باید څوکارونه ترسره کړو، که بندیان همدا نن و نه رسیدل نو موږ ته به د ضحاك ژغورل نا ممکن شی.

سمعیی په اندیښنی وویل:کاشکی د هغوی ژغورل زما په وس کی وای.

یونس پر شونډو گوتی کیښودی ویی ویل:

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمعیی! وروغږیږه، که نه ټول به ووژل شو. ضحاك رك روغ دی اوترسبا پوری به یی پخپلو سترگو ووینی، خو زما گومان ؤ چی ته به اوس له بندیانو سره یی.

:زه ستاپه انتظاروم اوترماښامه څو ځلی راغلم او ستا پوښتنه می وکړه، بیا می د سرخوږ پلمه کړل او کوټی ته راغلم، آغا زما په کورکی نه ؤکه نه د کورخلکو به یی هیڅکله هم اجازه نه وای راکړی، د خدای «ج» لپاره راته ووایه چی ضحاك موږته ولی خبر نه راکوی؟

:هغه نه غوښتل چی تاسوپریشانه شی.

سلمان وویل: یونسه! ته دی ته تسلی ورکړه زه اوس راځم.

د سمعیی سترگی رادکی شوی سلمان ته یی وویل: ته له هغه سره راغلی یی؟ د خدای«ج» لپاره راته ووایه چی هغه چیرته دی؟ هغه ته خوبه کوم خطرنه وی؟

:اوس هغه ته ترټولولوی خطردادی چی ته شورگډ کړی اودکور نوکران اوپهره داران را وینې کړی.

یونسه! که دا له هوښیاری نه کارواخلی نود ضحاك ژوند ژغورل کیدای شی.سلمان دا وویل اوله کوره ووت.

بیایی په انگړکی ونی ته نژدی پړی راواخیست یوسریی په ونه پوری وتاړه اوبل یی ددیوال بل لوری ته و غورځاوه، لږځنډوروسته دوی یوپریل پسی په پړی ختل اوبل لوریته کوزیدل ، چی کله وروستی کس هم انگړته ورښکته شونو سلمان هغوی ترڅپره لاندی په انتظارپریښودل اوپخپله په بیړه کوټی ته ننوت.

سمعیی په ویریدلی غږوویل: یونسه! هغه ځناوردی که تاسوپه بهرنیو پهره دارانو بریالی هم شی د ننه نور پنځه‌تنه بی رحمه قاتلان به درسره مخ کیږی.

سلمان وویل: موږته داهر څه معلوم دی اوله هغو ځناوروسره مقابله نورزموږکاردی ، ته یوازی زموږخبروته ځواب راکړه، اوس له کوره څخه بهرڅو تنه پهره کوی؟

: صیب! دری تنه گزمه کوی، یود دروازی څخه بهر پهره کوی،خو پردی سر بیړه یو د طبیلی سنبالوونکی او دوه تنه نوکران هم له طبیلی سره نژدی په خپلو کوټو کی پراته دی، زه دا ددی لپاره وایم چی ښایی له هغوی نه هم کوم یو اوس وینې وی.

: په طبیله کی څو اسونه دی؟

: سمعیی بوډا ته وکتل او ویی ویل:

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صیب! اوس هلته اته اسونه شته دی.

: تر لږ څنډه به زموږ کار دلته سرته رسیږی او بیا به موږ ته یوازی پنځه اسونه په کار وی. بیا سلمان یونس او نورو ملګرو ته زر زر څو لارښونی وکړی او بهر ته ووت.

د یونس پلار او سمعیی تر نیم ساعته په ناکراری د دوی انتظار کاوه چی بالاخره د طبیلی پاکوونکی او دوه تنه نوکران د ایستلو تورو په سیوری کی کوټی ته ورننوتل.

سمعیی وپوښتل : تاسو ډیر څنډ وکړ زه وویریدم چی چیرته پهره دارانو لیدلی نه یاست:

یونس ځواب ورکړ: پهره داران زموږ د لیدو څخه دمخه بلی دنیا ته رسیدلی ؤ. د چا له خولی څه چیغه هم ونه وتله.

سلمان وویل : دوی دری واړه ښه کلك وتړی او بیړه کوی، اوس د خبرو وخت نه دی.

څو دقیقی وروسته چی هغوی بهر راووتل نو له لری یی د اسونو د پښو ترپهار واورید. یونس چی د سلمان په څیره کی د اندیښنی نخښی ولیدی ویی ویل: دا د ویګا د پوځ د ګزمی ډلګی ده چی د شپی دری وخته یو ځل په ګزمه وزی. ته اندیښنه مه کوه هغه به له دی ځایه لږ وړاندی بیرته وګرځی.

* * * * *

د کور دننه درشل څخه دننه دوو پهره دارانو د مشال رڼا ته د شطرنج لوبه کوله، یوه تن دیوال ته ډډه وهلی وه او خریده، چا برنی دروازه ډیکه کړه ویی ویل: دروازه خلاصه کړی زه یونس یم.

یوه پهره دار له څو شیبی څنډ. وروسته ځواب ورکړ: تاته معلومه ده چی موږ ته د شپی د دروازی خلاصولو اجازه نشته، ته له کومه ځایه راغلی یی؟

زه له سینټافی څخه راغلم، آغا د یوه ضروری پیغام لپاره کورته را استولی یم، او تاسو باید ښه فکر وکړی چی که ما د هغه مور او خور ته احوال ورنکړ نو سبا ته به ستاسو څه حال وی؟

: ته یوازی راغلی یی؟ ضحاك چیرته دی؟!

: هغه باغیانو تپی کړی دی، هغه به څو شپی نور هم په غرناطه کی پاتی شی. زه د هغه له لیدو وروسته سینټافی ته آغا ته ورغلم. اوس دروازه خلاصوی که د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ښځو ته غږ ور وکړم؟

: ښه ودریږه!

څو ثانیی وروسته د زنځیر کړچ کړچ غږ اوچت شو او له دی سره سم د سلمان ملګرو په پوره ځواك دروازی پله تیله کړه او په یوه درز خلاصه شوه.

پهره دار چی دننه دروازه خلاصه کړی وه، څو ګامه لری وغورځیده، سلمان په دوو نورو کسانو باندی حمله وکړه او د سترګو په رپ کی یی په ځمکه ورپولی.

په دی ځنډ کی د سلمان ملګری په درشل ورتول شول. دریم تن چی د دروازی د پلی سره په تکر کی غورځیدلی ؤ ناڅاپه یوه چیغه وکړه او راپورته شو، خو د یوه رضا کار توره یی پر سر ور برابره شوه او بیرته وغورځید.

سلمان د انګړ پله دروازه خلاصه کړه او کور یی وڅاره، بیا یی خپلو ملګریو ته اشاره وکړه او انګړ ته ورننوت، لږ ځنډ وروسته د مانۍ له یوه کونج څخه څو ګامه لری ودرید، او کینۍ لوری ته د یوه پراخ او اوږده دالان په لور ورغی په دالان کی ځای ځای مشالونه بلیدل او په منځ کی یی یوه پراخه زینه پاسنی پوړ ته ختلی وه، دوه پهره داران چی خپلو ملګرو ته یی چیغی وهلی لاندی راکوز شول او سلمان په بیړه یو ګام وړاندی ښی لاس ته د برنډی د یوی ستنی شاته ودرید.

د پهره دارانو په شور ناڅاپه دوی ښځی زینی ته نژدی له یوی کوټی راووتی او د شور د سبب پوښتنه یی کوله.

یوه پهره دار وویل : زه په دروازه کی پوښتنه کوم، تاسو دننه آرام وکړی، او هغه به کوم دیرش ګامه تللی وی چی یو غشی یی پر پوښتیو ښخ شو او هغه پر ځمکه وغورځید.

له دی سره سلمان په منډه ځان د دالان منځ ته ورساوه دوهم پهره دار راوړاندی شو او حمله یی پری وکړه او ترڅو شیبو پوری د تورو په چکاچك کی د ښځو چیغی هم غبرګی پورته کیدی یوه پله ښځه په زینو کی راښکته شوه او چیغی یی وهلی پهره دار غږ پری وکړ: د خدای لپاره! تاسو دننه درځی. خو په دی ځنډ کی د سلمان نور ملګری هلته ور ورسیدل یوه رضا کار چیغی کړی: اوس بهر ستاسو د چیغو اورویدونکی څوك نشته، که خپل ژوند درباندی ګران وی نو چوپی شی!

ښځی له ویری چوپی شوی.

د سلمان رقیب له څو ګوزارونو څخه وروسته په شاتګ پیل کړ او بیا په منډه ولاړ پر زینو وخوت، د زینی تر نیمایی وخوت او بیا یی ناڅاپه مخ راوګرځاوه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حمله یی وکړه، حمله دومره تونده وه چی سلمان څو گامه لاندی راښکته شو، خو د څو گوزارونو څخه وروسته پهره دار بیا تیښته وکړه، سلمان د پاسنی پوړ په برنده کی را لاندی کړ، هغه مخ راوگرځاوه او بیا یی حمله وکړه خو د سلمان په وړاندی یی څه داو ونه چلیده او خپ بیرته په شا روان شو. د برنډی په وروستی څنډه سلمان پر هغه وروستی گوزار وکړ او توره یی د دیو په څیر لوی پهره دار په تټر کی ښخه شوه.

بیا یی زر د دروازی زنځیر خلاص کړ دروازه یی تیله کړه، خو دننه خوا څخه تړلی وه، سلمان غږ وکړ: عاتکی دروازه خلاصه کړه زه د سعید دوست یم.

عاتکی دروازه خلاصه کړه او بهر ته راووتله. په دی څنډ کی یونس هم پاس ور ورسید او منصور یی له بلی کوټی څخه راوایست، هغه په سلگیو ورغی او د سلمان تر پښو یی لاسونه راچاړپیر کړل.

سلمان یی په مینه پرسر لاس راتیر کړ ویی ویل: منصوره! همت وکړه، موږ تا خپل ماماته بیایو، بیا یی یونس ته وویل: ته هغه دری کسان د خپل کور څخه دلته تاکاوی ته راوله، او پلار ته دی ووایه چی پر اسونو زینونه کیږدی، خو ترټولو وړاندی د تاکاوی د دروازی کلی ترلاسه کول ضروری دی.

یونس له غاړی څخه یو زنځیر راویوست سلمان ته یی وویل: صیب! دا د کلی گانو زنځیر له هغه پهره دار سره ؤ چی مړی یی په انگړ کی پروت دی.

سلمان کلی گانی ورسره واخستلی او ویی ویل: ته اوس بیړه کوه او یوه ملگری ته دی ووایه چی په بهرنی دروازه کی ودریږی.

یونس په منډه لاندی ښکته شو او چی سلمان د لومړی حل لپاره په څیر وکتل عاتکی سر کښته اچولی ؤ ولاړه وه.

ده ورته وویل : عاتکی! اوس څه خطر نشته، هغی ورو سر راپورته کړ او بیا هغه احساسات چی د دی د روح تر ژورو پوری څپاندوو په اوښکو بدل شول او تر سترگو یی راوبهیدل.

سلمان یی لاس پر سرورکیښود ویی ویل : عاتکی! سعید مخ په رغیدو دی ما هغه غرناطی ته راوستلی دی.

عاتکی په لړزیدلی غږ وویل: سلمانه، سلمانه! زما احسان کونکیږاو بیا یی بی اختیاره د هغه لاس ونیو او شونډی یی پری کیښودی ویی ویل: ته به له مانه ډیر خفه وی!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: خفه! په څه به درڅخه خفه یم؟

: زه ستا له اجازی پرته کورته تللی وم.

: عاتکی! زه له تا څخه خفه نه یم، زما له یوی غیرتی او زړوری ځجلی څخه همدغه ته وه، اوس راځه په غرناطه کی ټول ستا په انتظار دی.

عاتکه ور وړاندی شوه د لویدلی سپاهی توره یی اوچته کړه او منصور د هغه پر ملا راځریدلی خنجر تری کش کړ.

سلمان وویل :عاتکی راځه تاته به لاندی یوه ښه لینده او له غیشو ډکه کڅوړه هم په لاس درشی، که دی خوښه وه نو زه تومانچه هم درکولی شم.

: نه تومانچه باید له تا سره وی.

دوی لاندی ښکته شول، د سلمان نور ملگری د ښځو په مخکی توره ایستلی ولاړ ؤ او د عتبه مور هغوی ته زاری کولی او ویل یی: ما د ټولو صندوقونو کلی گانی تاسو ته وسپارلی هر څه درسره یوسی خو پر موږ رحم وکړی.

سلمان وویل : موږ د زوی د گناهونو سزا د هغه مور او خور ته نشو ورکولی، خو دا مجبوری ده چی موږ تاسو همداسی خلاص نشو پریښودای. څکه به تر څه څنډه له خپل میلمه سره اوسی.

د عتبه خور چیغی کړی: د خدای «ج» لپاره موږ له بندی سره د یو ځای بندی کولو پرځای په بله کوټه کی واچوی. کوم سړی چی د خپل تره د لور سره داسی سلوك کوی زموږ د مری دخفه کولو څخه به دریغه ونه کړی.

سلمان وویل : که ته ژوندی پاتی کیدل غواړی نو چوپه شه. بندی ته دا معلومه ده چی ستا له زندی کولو وروسته به دی د تا له وینی څښونکی ورور سره مخ کیږی، پردی سربیره به ستاسو دری تنه نوکران هم ستاسو د ساتنی لپاره درسره وی.

* * * * *

لږ څنډ وروسته هغه د کور په بل کونج کی د یوی دروازی په مخکی ولاړ ؤ.

ناڅاپه بهر د پښو غږ اوچت شو او سلمان خپل یوه ملگری ته کلی گانی ورکړی او ویی ویل: هغوی راغلل ته په بیړه دروازه خلاصه کړه.

هغه یو پر بل پسی کولپ ته دری کلی گانی ورواچولی خو پر خلاصولو یی بریالی نه شو، بالاخره یوه کونجی ور ولویده او هغه زر کولپ لری کړ دروازه یی خلاصه کړه، په دی څنډ کی یونس دری واړه بندیان په زغاسته راورسول، سمعیه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خسر سره وه هغی چی د مشال په رڼا کی عاتکه ولیده په منډه ورغله او ترڅنگ یی ودریده.

د سلمان په اشاره دوه ځوانان چی د یوه په لاس کی مشال او له بل سره کلی گانی وی کوتی ته ننوتل او بیایی نورو ملگرو بندیان کوتی ته ورتیل وهل. سلمان خپلو نورو اندیوالانو ته وویل : تاسو بهر ودریږی موږ اوس بیرته راځو خو چی په دهلیز یی پښه کیښوده ناڅاپه یی څه په زړه کی وروگرځیدل او بیرته راوگرځید ویی ویل: یونسه! د ضحاك میرمن د عتبه له کوره تش لاس باید ولاړه نه شی هغه درسره بوزه.

سلمان کوتی ته ورننوت او سمیعی زړه نا زړه عاتکی ته کتل، عاتکی وویل: ورحه سمعیی! زموږ سره وخت لږ دی بیرد کوه.

د اوږدی کوتی په وروستی څنډه کی زینی ښکته تللی وی او چی دوی ورښکته شول د یوه تنگ دهلیز مخی ته پر یوه دروازه کولپ اچول شوی ؤ. کله چی د سلمان ملگری د کولپ خلاصولو هڅه وکړه نو له کوتی څخه د بندی چیغی او کړیکی واوریدل شوی:

عتبه! پوهیږم چی ته می وژنی، خو زه ستا دوست یم، که راته معلومه وای چی ته به دومره په غوسه کیږی نو عاتکی ته به می د ورتلو جرئت نه ؤ کړی. عتبه ما وبخښه!

دروازه خلاصه شوه او سلمان د خپل ملگری څخه مشال واخست دننه یی وکتل ویی ویل: عتبه دلته نشته، او هغه به دا هیڅ کله هم ونه غواړی چی په شپه کی ستا کریږی ښځی پریشانه کړی.

: ته څوك یی؟

سلمان د خواب ورکولو پرځای یوی خواته شو او خپلو ملگریو ته یی اشاره وکړه، هغوی یو پر بل پسی بندیان دننه ورتیل وهل، بیا یی مشال ور وړاندی کړ ویی ویل: عمیره! ته خپل ملگری ښه وگوره! دوی به تر یوی مودی له تاسره یوځای اوسیږی. عمیر ترڅو شیبو پوری د عتبه مور او خور ته په ردو ردو کتل، بیایی چیغی کړی:

که تاسو زما د وژلو لپاره نه یی راغلی نو د خدای «ج» لپاره ووایی چی څوك یاست؟

: عمیره! ته مړ شوی یی او زه په مړی وار نه کوم، خو عاتکه بهر ولاړه ده، که

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغی ستا چیغی واوریدلی او دلته راغله نو کیدای شی پردی مجبور شم چی خپله توره ستا پر مردارو وینو ککړه کړم.

: ته له سعید سره راغلی یی، د خدای «ج» لپاره هغه راوغواړه، که عاتکه هم پر ما رحم نشی کولی نو ورته ووایه چی د عتبه غوندی بی رحمه او ظالم سړی ته می د پریښودو پرځای په خپل لاس ووژنی، زه ناروغ یم، که زما پلار مړ شوی نه وی نو په کوم جیل کی به خامخا ساه ورکوی.

: د غدارانو پای تل همداسی وی.

: زما گناهونه یقیناً د بخښنی وړ نه دی، خو زما پلار خاین نه ؤ، د هغه گناه یوازی دا ده چی د حامد بن زهره د ژوند ژغورلو هڅه یی وکړه، هغه زه د دی ظالمانو له ملگری څخه ایسارولم، خو افسوس چی پرما د تویی دروازی تړلی وی.

: که ستا پلار د غرناطی په جیل کی وی، نو امکان لری چی راخلاص کړای شی، خو ته باید هیڅکله هم دا گومان ونه کړی چی د حامد بن زهره د قاتلانو په اړه به یی فریاد واوریدل شی.

: د دی خبری معلومات یوازی له صدر اعظم، عتبه او کوتوال سره دی چی هغه یی چیرته بندی کړی دی.

زه پوهیږم چی هغه به هم ما ونه بخښی خو که زه پردی ډاډه شم چی زما سره به عتبه او د هغه ټولو اندیوالانوته په یوه ځای د پانسی سزا ورکول کیږی نو په مرگ به هیڅ خپه نه شم.

سلمان شاته شو او ملگریو ته یی اشاره وکړه، یوه رضا کار د دروازی د تړلو هڅه وکړه، خو عمیر یوه پله په دواړو لاسونو ونیوله او په پوره زور یی کش کړه، او بهر ته راووت ویی ویل:

د خدای «ج» لپاره ودریږی! ما درسره بوزی، زه به د غرناطی په ترټولو لویه څلور لاری کی ودریږم او په خپلو نه بخښونکو گناهونو به اعتراف وکړم. زه د خپل مرگ څخه پخوا دا راز افشا کول غواړم چی ابو القاسم هغوی ته د سرپناه کولو څخه دمخه د غرناطی دښمن ته سپارلو پریکړه کړی ده، او له سینتافی څخه په سلگونو جاسوسان غرناطی ته راننوتی دی.

په زینه کی د عاتکی غږ واوریدل شو: ته څه کوی، موږ کله د سعید د پلار قاتل ژوندی پریسودلای شو؟

سلمان چی مخ ورواړاوه ویی لیدل چی عاتکی غشی په لینده کی ایښی او له

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوسې نه لرزیږی..

منصور دوه گامه تری مخکی ؤ، هغه ور وړاندی شو سلمان یی ترمټ ونیو او ویی ویل: ته له مخی لری شه!

سلمان خپلو ملگرو ته اشاره وکړه او هغوی په یوه او بله خوا لری شول، عمیر جگ شو له پښیمانی څخه په ډکه لهجه یی وویل:

عاتکی ودریږه! زه پوهیږم چی د رحم وړ نه یم، زما د ژوند هیڅ ارځښت او قیمت هم نشته، خو زه په دی جیل کی د سپی په مرگ له مړ کیدو څخه ستا په لاس وژل کیدل غوره گنم، د خدای «ج» لپاره له دی ځایه زر د وتلو هڅه وکړه او که د سعید د پلار کوم ملگری درسره مرسته کولی شی نو ورته ووایه چی سمدستی مو له سمندر څخه پوری باسی، که نه نو هغه ورځ لیری نه ده چی دښمن پر غرناطه قبضه وکړی او ستاسو پرمخ د اندلس څخه د وتلو ټولی لاری بندی شی، تاته معلوم، نه ده چی ستا په باب د عتبه ارادی څومره خطرناکی دی، هغه به ستا په لټون پسی اندلس لویشت په لویشت ترپښو لاندی کړی.

عاتکی! پرما د تقدیر وروستی احسان همدا کیدای شی چی ته می په خپل لاس ووژنی، خو د خدای «ج» لپاره له دی ځایه ووزه!

عاتکی د څه ویلو پرځای لیندی برابره کړه او غشی یی ورو ورکش کړ، د هغی لاس ریږدیدل، ناڅاپه سلمان مخی ته ورغی ویی ویل:

عاتکی! چا چی په خپلو لاسو خپلی مری ته د غرغرې پری اچولی وی پر هغی تاته د غشی د ضایع کولو ضرورت نشته، ده ته به د عتبه په لاس مرگ ستا له غشی څخه دردناك وی.

عاتکه راسنبال شوه ویی ویل: د خدای «ج» لپاره ته یوی خواته شه، زما د زړه نا زړه توب سبب دا نه ؤ چی د خپل تره پر خاین زوی می رحم راغی، د حامد بن زهره له وژلو وروسته زموږ ترمنځ د وینی ټولی رشتی غوڅی شوی، ما غوښتل چی له مرگه وړاندی خو شیبی هغه په غور ووینم، خو دغه بدبخته اوس هم گومان کوی چی زه یی د خبرو تر اغیزی لاندی راغلی یم.

سلمان دویم ځلی لری شو، خو پخوا له دی چی عاتکه غشی خوشی کړی منصور په یوه ټوپ ځان ور ورساوه او یو خنجر یی د هغه په زړه کی تر موټی پوری ښخ کړ. له دی سره د عاتکی له لیندی څخه غشی خوشی شو او د هغه تر شاه رگ بوټ وخوت.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عمیر تالونه وخوړل شاته ولاړ او بیا ستونی ستغ وغورځید او لفتی یی ووهلی.
منصور سلگی وهلی او سلمان ته یی وکتل ویی ویل: ما وبخښی خو دا زما فرض ؤ.
سلمان په ډیره مینه د هغه په اوږه لاس کیښود او خپلو ملگریو ته یی اشاره وکړه او هغوی دروازه کولپ کړه.
له کوټی نه چی راووتل سلمان په بیړه د بیرون انگړ په لوری روان شو، سمیعی یوه غوټه په غیږ کی نیولی ولاړه وه، د هغی خسر او یو بل ملگری یی هم څو گامه شاته وو او درانه پیټی یی پر اوږو وو. د دوی وضعه داسی وه چی له لری ښکاریده چی غوټی یی درنی دی، سمیعه هم په یوه ډډه کړه روانه وه، هغی هم خپلی زړی جامی په نویو بدلی کړی وی.
عاتکې چی د مشال په رڼا کی ورته وکتل ویی ویل: ماته خو داسی ښکاریدله چی له کوره کومه بله ښځه راوتلی ده.
هغی ځواب ورکړ: ما فکر وکړ چی د یوی سوالگری په جامو کی که له تاسو سره سفر کوم نو عجیبه به ښکاری، بیا هم ما د دی جامو څخه پرته د کور د ښځو په هیڅ شی لاس نه دی لگولی، د هغوی گاڼه می هم پریښوده، ما خو د عتبه له صندوق څخه یوازی دوی کڅوړی راواخستلی.
لږ څنډ وروسته چی دوی طبیلی ته نژدی ورغلل هلته یوه تن پر اسونو زینونه تړلی او تیار ولاړ ؤ.
سلمان په بیړه د خپل ملگری له لاسه مشال راواخست او په ځمکه یی وغورځاوه او د دوی ترمخ شو چی کله د بهرنی دروازی درشل ته نژدی شول او بیا لږ څنډ وروسته ټول له بهرنی دروازی څخه ووتل پنځه تنه د سلمان ملگری پلی روان شول او لږ څنډ وروسته د ونو هغه ځای ته راورسیدل چی یوه رضاکار له نورو اسونو سره د دوی انتظار کاوه، او بیا ټول پر اسونو سپاره شول او مزله ته یی دوام ورکړ.

* * * * *

د ویگا څخه د راستنیدو په وخت کی د یونس پرخای پخپله سلمان د خپلو اندیوالانو لارښونه کوله، د سینټافی له سرك څخه لږ لری یوه ویجاړ باغ ته نژدی سلمان خپل اس ودراوه او مخ یی ور واړاوه په ورو یی وویل:
تاسو لږ دلته تم شی زه به اوس احوال درته راوړم. یو سړی ناڅاپه د باغ له

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوی څنډی څخه رابنکاره شو اوویی ویل:

صیب! موږدلته یو،خوستاملگری موچی ډیرولیدل اتکل موکاوه چی کوم لښکرراروان دی.

عثمان دبلی ونی له ډډی څخه رابنکاره شو وړاندی ورغی دسلمان داس جلب بی ونیو ویی ویل:

صیب! وړاندی څه خطر نشته خوآغا ویل چی که څوك درپسی راوتلی نه وی نود دروازی تر خلاصیدو پوری همدلته انتظار وکړی.

:هغه تراوسه همدلته دی؟

: صیب ! هغه چی ته رخصت کړی ولاړ اونژدی نیمه شپه بیرته راغی تاسو باغ ته ولاړ شی زد به هغه ته احوال ورکړم،که ضرورت شونو موږله وخته مخکی هم دروازه خلاصولی شو خوغورد داده چی زموږ له خوا دڅه ناکراری احساس چاته پیدا نه شی، تاسوخوپه خیر راغلی که نه!

هوکی ،ته ورځه!

عثمان دسرك په لورگړندی شو اوهغه خلك له اسونوڅخه پلی شول اوبن ته ننو تل، بیا سلمان یونس ته وکتل ویی ویل:

یونسه! اوس تاته ددی ضرورت نشته چی له مؤنسره غرناطی ته ولاړشی، ستاپلار به دخپل زوی لیدوته ناکراروی، عثمان ته دغرناطی څخه بهرهغه کلی معلوم دی چی ستاورور موورسولی دی، که ته سمدستی هلته ورتلل غواړی نو له عثمان پرته خپل یو بل ملگری هم درسره استولی شم، موږچی کوم اسونه دعتبه له طبیلی څخه راوستی دی هغه ښار ته بیول خطرلری، که عتبه ته دااحوال ورغی نوهغه به ستاسو په لټون پسی غرناطه لویشت په لویشت وگوری.

دیونس پرځای یی پلار ځواب ورکړ:

صیب! که ستاسو اجازه وی نو یود شیبه به هم موږدلته ایسار نه شو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ضحاك سفر کولای شوای نو په هغه کلی کی به هم پاتی نه شو.

سلمان وویل:

ته داسی مه گنه چی ستاسو دیوه خوندی ځای ته رسولوله وعدی نه منکریم،زه به په غرناطه کی زیات ایسار نه شم، که تاسو زما انتظار کولی شی نوامکان لری دافریقا تر څنډو پوری مووررسوم، که نه نو په غرونو کی داسی خلك شته چی تاسو ته پناه درکړای شی زموږ ملگری به تاسو له هغوی سره کوم چاته وسپاری.

بوډاوویل: په الفجاره کی زموږ داصلی بادار دقوم زیات خلك اوسیږی د المریه په لاره کی هم دهغوی دکورنی څوکلی شته، پرموږ ستاسو له دی څخه لوی احسان څه کیدای شی چی د دوزخ له اور څخه مووژغورلو اودلته موراوستو.

لږ څنډ وروسته عثمان له خپل بادار اودری نورو کسانو سره ور ورسید اوچی پرختیځ افق دسباسترگه رابریدله دوی له باغ څخه ووتل اودعتبه نوکران یی له عثمان اویوه بل رضاکار سره رخصت کړل.

سلمان عثمان ته وویل: ته به دادواړه اسونه له شیخ ابو یعقوب سره پریږدی او پلی به بیرته راځی.

:صیب ماته معلومه ده چی موږ به ددښمن پر اسونو سپاره بیرته نشو راتلی خوموږ ته دپلی راتگ ضرورت نشته ددی په بدل کی به موږ دوه نوراسونه ترلاسه کړای شو، که ستااجازه وی زه به دی کوربنو خیرت هم معلوم کړم.

داد سلمان دزړه غږ و و یی ویل:

:هوکی! بدریه به دعاتکی او منصور په اړه ډیره اندیښمنه وی ، خوستا رومبنی کاریه ددی خلکو رسول وی ابو یعقوب ته زما له لوری داپیغام ورسوه چی ضحاك زموږ له لوری آزاد دی، موږ ته ددی خلکو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له مرستی پرته دعاتکی اومنصور ژغورل ممکن نه وو، داهم امکان لری چی عاتکه اومنصور کومه ورځ ناڅاپه دهغوی کورته ورشی اوبنایی زه هم په بیرته ستنیدو کی د دوی پرکلی ورشم.

کله چی یونس اودهغه نور ملگری پراسونو سپریدل نو سمعیی دعاتکی لاس ښکل کړ ویی ویل:

خوری! ښایی بیا د دوارو دیدن ونه شی خوزما دژوند هره ساه به ستالپاره د دعاگانو په خوشبویی تازه وی، داژمنه کوم چی ضحاك به هم دژوند تر وروستی سلگی ستا احسان هیر نه کړی.

بیا هغه پراس سپره شوه اوپه خپلو ملگرو پسی روانه شوه

******

سلمان ترلږ ځنډه په هغوی پسی کتل بیا یی عبدالمنان ته وکتل ویی ویل: اوس زه له تاڅخه دښاردوضعی په باب پوښتنه کوم دابو القاسم پرراتگ خوپه ښار کی څه نوی هنگامه جوړه نه شوه؟

:نه . نه! په ښار کی له دی پرته بله فوق العاده خبره نه وه چی ابو القاسم د خپلی مانۍ پرځای الحمرا ته ولاړ بیا لږ ځنډ وروسته چی کله هغه خپل کورته بیرته ستون شو هلته دښار وتلی خاینان دده هرکلی ته راټول شوی وو. دی خلکو له ماښامه ترهغه مهال انتظارکړی و، بیا چی زه نیمه شپه له خپلو ملگریو سره د یوه پټ مجلس څخه وروسته بیرته راتلم نود ووروستی خبر له مخی دابو القاسم په کور کی دهغه دملگروغونډی جریان درلود.دصدراعظم دساتونکی ډلی یوافسر زموږ ملگری دی ، دهغه په مرسته موهلته دراغونډو شویو وطن پلورونکو لست برابر کړی دی، کو ټوال اودحکومت څو نور مهم کسان هم پکی شریك وو.خوپر مانۍ کلکه پهره ولاړه وه، ځکه تراوسه بیا موږ ته معلومه نه شوه چی څه مشوری وشوی ،خوښیا می هم باور دی چی ترسبا پوری به

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅ خبره هم له موږ څخه پته پاتی نه شی.

په خاینانو کی ځینی داسی هم دی چی موږ ډیر څه تری معلومولی شو.

: که کوتوال هلته و نو تاسو ته ددی ضرورت نشته چی په وړوکو وښ پلورونکو پسی منډی واخلی.

:تاسو ډاډه اوسی که ددی ضرورت شونودورمیږله غوڅولو به یی دریغ ونه کړو اوس تاسو پراس سپور شی زموږ نور ډیر ملگری اودپوځ دوه تنه افسران ستاانتظار دی خواوس دروازه خلاصیدونکی ده اوموږ ته ددوی دمرستی ضرورت نشته.

بیا هغه رضاکارانو ته وویل:

تاسو مخکی ولاړ شی خپل سامان په گاډی کی کیږدی،رضاکاران یو یو ولاړل.

څو دقیقی وروسته سلمان، منصور اوعاتکه په عبدالمنان پسی شول، دوی له دروازی څخه نژدی پنځوس گامه لری وو چی په پوځی جامو کی یو ځوان په منډه دوی ته ورغی اولاس یی پورته کړل ویی ویل: تاسو دلږ ځنډ لپاره له سرك څخه لری شی، عبدالمنان پوښتنه وکړه: څه خبره ده؟

.:داندیښنی څه خبره نهشته، پهره دارانو ته حکم شوی چی دحکومت څو کسان سینټافی ته روانیږی ځکه خوعام خلك دلږ وخت لپاره تم کړی.

سلمان د دروازی لوری ته وکتل، وسله والو کسانو پر سرك راټول خلك یوی او بلی خواته لری کول. پنځه دقیقی وروسته دچارگام اسونو دپښو ترپهار واوریدل شو اودستر گو په رپ کی لس تنه سپاره تیر شول.

پوځی افسر وویل: اوس تاسو په ډاډه زړه تلای شی ، عبدالمنان ور وړاندی شو ویی ویل : زما په گومان داهماغه خلك دی چی دشپی دابو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

القاسم دساتونکی ډلگی سره را غلی وو.

خوځوانان له دوی سره ملگری شول ،له دروازی څخه لږ لری دوه سپاره دریدلی وو، یو سپورپلی شو اس یی عبدالمنان ته ورکړ اوهغه پری سپور شو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له بدریی سره بیا لیدل

سعید په داسی حال کی چی نه ویښ ؤ او نه ویده په کوته کی یی د چا د راتلو احساس وکړ، هغه پر لټ واوښت او سترګې یې وغړولې او بیا څو شیبی نه پوهیده چی خوب وینی که ویښ دی.

دروازه خلاصه وه او عاتکه او منصور نژدی ورته ولاړ وو او سترګی یی له اوښکو ډکی وی.

هغه په کمزوری غږ وویل: عاتکی، عاتکی! او بیا جګ شو دواړه لاسونه یی منصور ته ور وغځول.

منصور سلګی وهلی او ورسره تر غاړی وت، ماما جانه! نور موږ ته څه خطر نشته، نور مو له عمیر څخه بدل واخست هغه وژل شوی دی!

د سعید سترګی د عاتکی پر څیره میخ وی، هغی د منصور پر سر لاس راتیر کړ ویی ویل: عاتکی کښینه!

هغه ده ته نژدی پر کرسۍ کیناسته او خپل لړزانده لاس یی د هغه پر تندی ور کیښود.

: زما تبه نشته، عاتکی! زه ډیر مضبوط یم، او اوس خو می پردی باوروراغی چی د خپلی عاتکی په ژوند ماته مرګ د کتلو جرئت نشی کولی.

د سعید پر شونډو موسکا وه، خو سترګی یی په اوښکو ډمجنی وی: عاتکی د خپل ټیکری په پیټکه د هغه اوښکی پری پاکی کړی.

بیا ناڅاپه سعید د هغی ښکلی لاس ونیو او شونډی یی پری کیښودی.

: عاتکی! ما څو ځلی ته په خوب کی ولیدی، اوس هم له سترګو غړولو څخه پخوا زه ستا په ملګری چیرته روان وم. ته دلته څه دول راورسیدی؟ منصور دی چیرته وموند او عمیر څه ډول ووژل شو؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاتکی ځواب ورکړ: سعیده! دا د تقدیر یوه معجزه ده چی ته اوس موږ دلته وینی، موږ د عتبه په جیل کی وو. منصور وویل: ماماجانه! موږ سلمان کاکا د هغه له جیل څخه راخلاص کړو، عتبه په خپل کور کی نه ؤ. که نه نو هغه به یی هم ژوندی نه ؤ پریښی.

: سلمان چیرته دی؟ سعید په اندیښنه وپوښتل.

عاتکی ځواب ورکړ: هغه له موږ سره راغلی ؤ، او ستا له یو نظر لیدو وروسته بلی کوټی ته تللی.

: زه ویریږم چی هغه زما له لیدو پرته ولاړ نشی. زه هغه ته ډیری خبری لرم.

عاتکی وویل: سعیده! داسی کله ګیدای شی چی هغه ستانه له پوره داډ ترلاسه کولو پرته ولاړ شی، هغه ویل چی زه به په مناسب فرصت ورسره خبری وکړم، اوس ته پریوزه.

منصور یوی خواته شو او سعید د عاتکی په ټینګار سر پر بالښت کیښود او ویی ویل:

عاتکی! ستا به باور رانشی خو پرون ماښام ما په انګړ کی دری ځلی چکر وواهه، او اوس زه داسی احساسوم چی د دسیزانوا داتړلوری څوکی «مولای حسن څوکی» پوری منډه وهلی شم.

سعید موسکل خو ناڅاپه یی پر څیره مایوسی خپره شوه ویی ویل:

: عاتکی! ماته توله کیسه واوروه، سلمان عجیب سړی دی ماته یی دا هم ونه ویل چی هغه ستا په لټه پسی ځی. بلکی ماته یی تل دا تسلی راکوله چی ته په خیر او خیریت یی او منصور به ډیز زر کورته راستون شی. عاتکی د خپل نیول کیدو او ژغورل کیدو پیښی ورته واورولی.

سعید له منصور څخه څو پوښتنی وکړی او بیا تر لږ څنډه په ژورو سوچونو کی ډوب شو، بیا یی وویل:

عاتکی! نن زه هغه خبری درسره کوم چی ښایی په عامو حالاتو کی می پرخوله نه وای راغلی.

ماته داسی معلومیږی چی سعید دوه تنه ؤ، یو هغه چی له دی اولس او هیواد سره یی مینه له پلرونوپه میراث وړی وه او هغه ته یی د اندلس لپاره مرګ او ژوند وربښولی وو، چی له وروکتوبه د اندلس یوی غیرتی لور د سترګو په هر ځل کتو کی دا پیغام ورکاوه چی موږ په دی هیواد کی د آزادی ساه ایستلو لپاره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیدا شوی یو. دا زما وطن دی او ته یی ساتونکی! په کومه ځمکه چی زما د پلار او مور وینه تویه شوی ده له همدی ځخه موږ د ژوند د تولو راحتونو او آرامیو ترلاسه کولو حق لرو خو نن زه پوهیږم چی هغه سعید مړ شوی دی بلکی، هغه مهال مړ شو چی د پلار مړی یی په بوه کنډواله کی پروت ؤ.

عاتکی په غمجنه ووېل : نه، نه! سعید داسی خبری مه کوه!

هغه وویل : عاتکی! ما خبری پای ته نه دی رسولی دوهم سعید هغه دی چی د مرگ پر دروازه له تك تك ځخه بیرته راوگرځید او اوس ژوندی پاتی کیدل غواړی. عاتکی! کله چی زه تپی تپی وم او زما د نظر په وړاندی له تیارو پرته هیڅ نه وو. زما په زړه کی د مایوسی، بی وسی او ذلت په دی هستوگنځای کی د ځو ساه کښلو هیله هم ختمه شوی وه چی ناڅاپه می احساس کړه چی ته چیغی راته وهی ته دا راته وایی: سعیده! ته د ځناورو په دی کلی کی ما چاته پریږدی او ځی؟ او بیا ما د بی هوښی په حال کی هم د ژړند لمن ونیوله او چی په هوښ راغلم په وار وار می دا دعا کوله چی کاشکی سلمان د اندلس له پریښودو دمخه زه ووینم او له مرگه وړاندی زه دا هیله تری وکړم چی ته عاتکه درسره بوزه!

د اندلس دغه لور باید د اولس د گناهونو سزا ونه گالی.

عاتکی په ژړه غونی آواز وویل: سعیده! ته څه وایی! تا دا ځنگه سوچ کړی دی چی زه به تا پریږدم او ځم به؟

: زه پوهیدم چی ته به زما خبره ونه منی، خو د سلمان په راتلو زما په زړه کی دا امید را پیدا شوی دی چی خدای «ج» موږ ته مرستندوی را استولی دی او زه چی روغ شم تا به پردی قانع کړم چی په اوسنی وضعه کی ته دلته نشی اوسیدای، کله چی د اندلس له افق ځخه تیاری لری شی نو تا به بیا راوغواړو.

عاتکی! زه پردی اعتراف کوم چی نن زه تر اندلس زیات ستا په باب فکر کوم، د دی لپاره نه چی د اندلس مینه می په زړه کی پای ته رسیدلی ده، بلکی که ته غواړی چی ستا هغه سعیدچی په موسکا یی مرگ قبلولی شوای خپل فرض پوره کړای شی نو د خدای «ج» لپاره زما خبره ومنه!

د سلمان کار په غرناطه کی پای ته رسیدلی دی، اوس که زما وس ورسید نو یوه ورځ به یی به نور دلته را ایسار نه کړم، تیره شپه زما کوربه او ډاکتر د لومړی ځل لپاره د زړه له تله زما سره خبری وکړی، ما چی د هغوی دا خبری واوریدل زړه می گواهی راکوی چی هغه توپان چی پلار جان غوښتل ویی دروی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیر ګرندی زموږ په لور را الوتی دی.

نن د غرناطی اولس یو قوم نه دی بلکی د میړو یوه رمه ده چی لیوان خپل شپانه ګنی، پر موږ عذاب پیل شوی دی، د دی وروستی حجت په هماغه ورځ پوره شوچی پلار جان یی شهید کړ.

عاتکی! ته پوهیږی چی عتبه څوك دی او که خدای «ج» مه کړه دښمن غرناطه ونیسی نو څومره نور عتبه ته ورته کسان به پیدا شی.

لږ فکر وکړه! په هغه وخت کی به ته له څه وړ حالاتو سره لاس او ګریوان وی؟ زه منصور هم له تا سره استوم، نن به له سلمان سره زما خبری پر همدی موضوع وی او زما باور دی چی هغه به زما خبره رد نه کړی.

عاتکه ناڅاپه نرمه شوه ویی ویل: که ته امر راته کوی نو زه په سمندر کی ځان غورځولو ته هم تیاره یم، خو زما او ستا لپاره خطر یو شان دی، او چی څومره ته زما په باب اندیښمن یی همدومره سلمان ستا په اړه پریشانه دی. موږ په هیڅ صورت هم تا یوازی نشو پریښودای. سلمان ویل چی ته به ډیر زر د سفر کولو وړ شی او که ته سمدستی په غرناطه کی د خطر احساس کوی نو موږ دری څلور ورځی بهر هم د پناه لپاره ځای موندلی شو، کله چی ته د سفر وړ شی نو بیا به موږ د غرونو په لوری ولاړ شو او بیا چی کله داسی ځای ته ورسیدو چی زما باور شو چی نور له دښمن څخه تاته څه خطر نشته او ستا پاتی کیدل په اندلس کی ضروری دی، بیا به زه او منصور د افریقا پر ساحل یا د روم د سمندرګی په کوم ټاپوکی ستا انتظار کوو.

: عاتکی! خدای «ج» ته دعا کوه چی سبا ته زه روان شم، زه پوهیږم چی په غرناطه کی زما ایساریدل زما د حان لپاره نه بلکی د خپلو ملګرو لپاره هم خطرناك دی.

سعید جګ شو دروازی پلو ته ولاړ.

عاتکی تری وپوښتل: ته چیرته روان شوی؟

: زه له سلمان سره خبری کوم.

: ته لږ آرام شه، منصوره! ته دننه ورشه خدمتګاره راوله، هغه به دی بلی کوټی ته بوزی

* * * * *

لږ ځنډ وروسته سعید د سلمان کوټی ته ورننوت. له هغه سره هغه وخت پر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمیل پرسیره یو نا اشنا ناست ؤ، هغوی جگ شول، په نوبت یی له سعید سره په غیپو ستری مشی وکړل، جمیل نا اشنا سړی معرفی کړ دی عبدالملك دی د ده کور المریی ته نژدی دی، له هغه ځایه دی د غرناطی د وضعی معلومولو او د خپل پلار د دوستانو د احوال لپاره راغلی دی. د المریه د جګړی په وروستیو شپو کی د ده پلار د جګړی د سالار مرستیال ؤ. په غرناطه کی یوسف او ځینی نور پوځی افسران هغه پیژنی.

سلمان وویل: تر اوسه ته باید له ګرځیدو راګرځیدو ډډه وکړی.

: ورور جانه! زه بلکل روغ یم اوس ډاکتر هم له دی پابندی څخه خلاص کړی یم.

سلمان وویل : ښه کښینه! زه اوس وزګاریږم.

بیا یی پام عبدالملك پلو واړاوه، ستاسو د کلی شمال ته څو سمځی هم وی چی کله کوچیان په کی اوسیدل او لویدیځ پلو یوه وړوکی شرشره په یوه خوړ کی توئیږی او څو میله لاندی له سمندر سره ګډیږی نو تاته د نور څه ویلو ضرورت نشته، ما ستاسو کلی لیدلی دی او هغه ټوله سیمه چی په وړکتوب کی په کی ګرځیدلی یم زما په سترګو کی ګرځی، که ضرورت شو ستا د کور پیدا کول راته آسانه دی. که نه نو دا خبر به خامخا درته ورسیږی، چی ستا ملګری له ما سره په کوم ځای کی لیدای شی، زما لخوا چی کوم سړی تاسو ته درځی هغه به ستاسو په کلی کی نا آشنا نه وی.

: ته د هغه نوم نشی اخستی!

: ته زما او یوسف تر لیدو پوری انتظار وکړه بیا به له تانه هیڅ خبره پټه پاتی نه شی.

سلمان دا وویل بیا یی جمیل ته مخ راواړاوه زیاته یی کړه:

ته دوی ته ووایه چی زه څومره زر له غرناطی څخه وخوځیږم غوره ده او سعید هم زر تر زره له غرناطی باید وویستل شی. که هیأت سره د ده استول ضروری وی نو تر څو چی دی د اوږده سفر توان پیدا نه کړی موږ به ورسره په کوم ځای کی پاتی شو.

سعید وویل: زه په همدی خبره له تا سره مشوری ته راغلی یم، د عاتکی او منصور خبره تر ما څو ځله مهمه ده، عتبه او ملګری به یی د دوی په لټه پسی ځمکه او اسمان ګز کړی، او که غدارانو ناڅاپی دښمن ته د غرناطې دروازی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاصې کړې نو بیا به دوی ته د تیښتی لارې ښندې شي. په دغسی وضعه کی د غرناطی په نسبت په غرنیو کلیو کی دوی څو څو چنده خوندی وی.

سلمان وویل:

سعیده! ته ډاډه اوسه زه به پر کښتی هغه وخت گام ایږدم چی د عاتکی او منصور په باب پوره ډاډه شم، او دا کیدای شی چی په راتلونکو څو ورځو او یا څو ساعتونو کی وضعه دا ایجاب نکړی چی یو ځای سفر وکړو، او عاتکه به له تا څخه دمخه او یا وروسته له دی ځایه روانیږی او بیا دا هم امکان لری چی منصور او عاتکه هم په جلا جلا لارو غوره کولو اړ شی، نن ماسپښین به زه له یوسف سره ووینم، ولید به هم له هغه سره وی که موږ ناڅاپه څه پریکړه وکړه نو تاسو ته به خبر درکړو زه یوازی دا غواړم چی که منصور جدا سفر ته اړ شی او یا یی څو ورځی له تا څخه د جلا کیدو اړتیا حس شی نو ته به اندیښمن کیږی نه.

سعید وموسکل وبی ویل: زما وراره له یوه ازمویښت څخه راوتلی دی اوس زما دا هیله ده چی تاسو یی درسره بوزی، هغه غواړی چی یو مانو شی او زه دا احساسوم چی په راتلونکی کی به ترکانو ته زموږ د مرستی لپاره څو بیړی چلوونکو ته اړتیا وی.

جمیل وویل: صیب! اوس موږ ته اجازه راکړه، ابو الحسن او یا د هغه نوکر به تا ماسپښین مهال د جومات دروازی ته ورسوی، هلته به ستا لپاره گاډی ولاړه وی. او که زه پخپله را نه غلم نو عبدالمنان یا د هغو رضاکارانو څخه به یو څوک درته راواستوو چی د ویگا په عملیاتو کي ستا ملگری وو.

د عبدالملك او جمیل څخه وروسته سعید هم له کوټی راووت او سلمان پر خپله بستره وغځید، لږ څنډ وروسته په درانه خوب ویده شو.

* * * * *

کله چی د سلمان سترگی وغړیدی منصور یی د بستری ترڅنگ ولاړ و د هغه شاته یوه نجلی خپ خپ له کوټې څخه وتله، سلمان د هغی د جامو له یوه څرك څخه زیاته ونه لیده.

هغه راپورته شو کښیناست وبی ویل: راځه منصوره!زما په گومان چی ډیر زیات ویده شوی یم.

: اوس ماسپښین دی، خور جانه او ماما جان دوه ځلی ستا لیدو ته راغلل، عاتکی خور ویل خدای جل جلاله د وکړی چی ستا طبیعت ښه وی.. اوس ډاکتر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم راغلی ؤ. له هغه سره میلمه هم ؤ.

: ما نوکرانو ته ویلی وو چی که چا زما پوښتنه کوله او راغلل نو ما سملستی راویښ کړی.

: عاتکی خور غوښتل راویښ دی کړی خو طبیب ایساره کړه او میلمه هم ویل چی خوب ته یی اړتیا ده.

: میلمه چیرته دی؟

: همدلته دی زه به یی راخبر کړم، او بیا منصور په منډه له کوټی ووت.

یوه نوکر له دروازی څخه وروکتل ویی ویل:

: صیب! ډوډی راوړو!

: هوکی رایی وړه!

نوکر بیرته ستون شو.

سلمان غرناطی ته له راتګ وروسته د لومړی ځل لپاره د لوږی احساس وکړ. هغه د لاس او مخ له مینځلو او د جامو له بدلولو وروسته بیرته په کرسی کیناست.

نوکر د ډوډی پتنوس راوړ او د ده مخی ته یی په یوه میز کیښود ویی ویل:

: صیب! اوس ډیره ناوخته ده، ما سهار د ناشتی لپاره پاڅولی خو ته ویده وی.

سلمان وویل : لکه چی کوم میلمه له ما سره لیدل غوښتل هغه خو به تللی نه وی؟

: نه صیب! میلمه همدلته دی وایی چی ته یو ځل په داډه زړه ډوډی وخوره.

سلمان د عبدالمنان او یا د هغه د کوم استازی نه علاوه د عثمان د راتلو انتظارهم کاوه، زرزر یی ډوډی وخوړه او نوکر ته یی غږ وکړه بیا یی ناڅاپه داسی احساس کړه چی دی لکه چی خوب وینی، بدریی د خپلی لور لاس په لاس کی نیولی و او کوټی ته ورننوته. سلمان څو دقیقی په ردو ردو هغی ته کتل او بیا یی ناڅاپه سترګی ښکته واچولی.

اسما زړه نا زړه وړاندی ورغله ویی ویل: مورجانه می وایی چی تا زموږ لپاره ډیرزحمتونه وګالل.

سلمان په مینه د هغی پر سر لاس راکش کړ بدریی ته یی وویل:

مهربانی وکړی! زما تر اوسه باور نه راځی چی تاسو دلته راغلی یاست، عثمان

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مو ولید؟

: هوکی! خو که هغه موږ نه وای لیدلی هم ما دلته د راتلو کلکه اراده کړی وه.

زما په خیال کی په وار وار دا راگرځیدل چی که تاسو ناڅاپی روان شی نو بیا به مو ونه لیدای شو.

دا کیدای شوای چی وضعی زه ناڅاپی تلو ته مجبور کړی وای خو له تاسو سره له خدای پامانی پرته به ماته د اندلس پریښودل یو لوی ازمویښت ؤ. او بیا به زما سره تر وروستی سلگی دا امید ؤ چی یوه ورځ به خامخا بیرته راځم.

د وی بیا تر لږ ځنډه چوپ وو بیا بدریی دخبرو د موضوع بدلولو لپاره وویل:

زما عاتکی او منصور ته ډیره اندیښنه وه، جعفر هره ورځ ماته راتلو، که ما نه وای ایسار کړی نو پر ویگا به یی له حملی دریغ نه و کړی. نن چی زه دی لوری ته راتلم د ده د ډاډ لپاره می د خپل کلی یو سړی ور واستاوه او هو رښتیا!

بدریی بیا په بیړه لاس جیب ته کړ یو کاغذ او یوه گوته یی چی د وریښمو په دسمال کی نغښتی وو راوایستل سلمان ته یی وړاندی کړل ویی ویل:

عثمان دغه لیك او گوته غوښتل پخپل لاس تاسو ته وسپاری، خو له لږ انتظار وروسته یی دا امانت ماته وسپارل.

سلمان پر لیك لنډ مضمون ولوست ویی ویل:

: تا دا لیك لوستی دی؟

: هوکی ما ویل چی که کوم مهم احوال وی تا باید راویښ کړو، داسی معلومیږی چی د ضحاك په ذهن کی لوی بدلون راغلی دی، ما پر گوته د عتبه نوم هم ولوست.

سلمان له دسمال څخه گوته راوایستله چی ویی لیده ویی ویل: زما په گومان د هغه د خپلی خوښی وړاندیز اصلی سبب د هغه میرمن ده.

: هوکی! عثمان ویل چی کله هغی ولید په ژړا شو او ابو یعقوب ته یی ویل چی د دغسی سړی لپاره زه خپل سر قربانولو ته تیاره یم.

: د دی گوتی په واسطه موږ د کوتوال په غاړه کی پړی اچولی شو.

بدریی په اندیښنه وویل: د خدای «ج» لپاره دکوتوال مسئله هغو خلکو ته پریږده چی هغوی یی تر تا په اسانی راقابو کولی شی، له ماسره وعده وکړی چی تاسو به نور د هغو ملگرو له مشوری پرته هیڅ گام نه اوچتوی چی ته هغوی ته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه لویه تکیه شوی یی.

سلمان وویل: ته فکر مه کوه! نن زما له دریم کس سره ملاقات دی، او وعده کوم چی د هغه د هداياتو پر خلاف به څه گام اوچت نه کړم.

: دریم سړی! زما پوره باور دی چی هغه به تاته غلطه مشوره درنکړی، ته هغه پیژنی چی څوك دی؟

: تر اوسه می ورسره لیدل نه دی شوی خو زه د هغه په باب ډیر معلومات لرم، د هغه نوم یوسف دی او د موسی بن ابی غسان له نومیالیو سالارانو څخه ؤ.

بدریی وموسکل ویی ویل: زما باور و چی له یوسف پرته بل څوك نه دی، هغه د ماما ډیر اندیوال و، او په وړوکتوب کی ما او ولید د هغوی په کور کی لوبیدلی یو. د هغه میرمن زما سره ډیره مینه کوله، د جگړی په وخت کی د هغه یوازینی زوی شهید شو.

هغه څو شیبی چوپه شوه بیا سلمان په غمجنه لهجه وویل: بدریی زه داسی احساسوم چی د تلو وخت می نژدی شوی دی، امکان لری زه په کوم سبب بیرته دلته را نه شم، ما له تا سره ډیر څه ویل غوښتل خو اوس چی زه د خپلو احساساتو د ترجمانی لپاره په کومو الفاظو فکر کولی شم هغه پر یوه لنډه دعا پای ته رسیږی.

بدریی! سلمان د لومړی ځل لپاره د هغی نوم واخست.

: زه الله «ج» ته دعا کوم چی ستا ملگری او ساتندوی شی، او زه کومه ورځ تاته له دی پیغام سره راشم چی د اندلس کښتی د گردابه راووته، د ماضی تیاری لری شوی، او د نوی سهار رڼا په ځلیدو ده.

اسماً وویل: کاکا جانه! که ته ناڅاپی بیرته روان شوی؟ نو زه به دی هره ورځ انتظار کوم او چی بیرته راغلی بیا به دی پری نژدم چی ولاړ شی.

بدریی سلمان ته وکتل په سترگو کی یی اوښکی راغلی ویی ویل: کله کله زه داسی گنم چی ښایی له موږ نه د دعا وختونه تیر شوی دی، ما اوریدلی دی چی د قیامت په ورځ به هیڅوك د بل چا پوښتنه نشی کولی. خویندی به خپل ورونه هم ونه پیژندلی شی، او میندی به د خپلو اولادونو پر کریړو خپل غوږونه کانه کړی، خدای «ج» دی وکړی چی دا عذاب لری شی که نه نو په موږ چی کوم وخت را روان دی دا به له قیامت څخه کم نه وی.

خو پردی برسیره زه دا احساسوم چی کله زموږ په مخ کی د مایوسی له تیارو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرته هیڅ نه وی هم زموږ سترګی به ستا په لټه کی سرګردانی وی، او چی کله د مرګ له ویری زموږ مغزونه جام شی او تیر وختونه د یوه خوب په بڼه شی، بنایی هغه وخت هم زه اسماً ته دا تسلی ورکړم چی یوه ورځ به یو شریف او زړور انسان زموږ احوال واخلی.

ابو نصر کوتی ته ورننوت، دوی ټول په احترام پاڅیدل هغه وړاندی ورغی سلمان ته یی لاس ورکړ ویی ویل:

تاسو مهربانی وکړی! سهار دی د لیدو لپاره راغلی وم، خو ته ویده وی، زه تاته مبارکی وایم، خبر شوم چی یوسف وریللی یی.

: هوکی! زه لږ ځنډ وروسته هغه ته ورځم، او له تا څخه دا پوښتنه کوم چی سعید به تر څه وخته د سفر وړ شی؟

ابو نصر ځواب ورکړ: که کوم معمولی سفر وی نو تر دری څلورو ورځو پوری به پر اس د سپریدو جوګه شی، خو د اوږده سفر لپاره هغه باید څو ورځی نور هم استراحت وکړی، د هغه یوزخم تر اوسه پوری ښه نه دی روغ شوی.

سلمان وویل: زما مطلب دا دی چی که ناڅاپی د دی ضرورت پیښ شی چی دی باید چیرته ولاړ شی نو د مجبوریت په وخت کی به څو میله پر اس سفر ده ته څه تاوان نه کوی؟

: د مجبوری په حالت کی موږ هر ډول خطر باید وزغمو خو که سفر داسی وی چی په هغه کی د اس ځغلولو ته ضرورت نه وی نو هیڅ د اندیښنی خبره نشته، یوازی احتیاط ته ضرورت دی نن د هغه وضعه ښه ده، خو بیا هم هغه تر اوسه ډیر کمزوری دی.

: زموږ هڅه به دا وی چی هغه ډیر آرام وکړی، خو په بدو حالاتو کی به دا مجبوری وی. ځکه زه غواړم چی کومه دوا هغه ته ضروری وی باید د سفر په وخت کی هغه له موږ سره وی.

ابو نصر وویل: د هغه لپاره به د پټی تړلو سامان او د دوا کڅوره تل تیاره وی او په هغی کی به ضروری هدایات هم وی.

سلمان وویل: زه ستا څخه مننه کوم چی زما د زړه بوج دی لږ کړ.

ابو نصر وویل : که له ولید سره ستا ملاقات وشو نو دا تینګار پری وکړه چی هغه ته د بل کوم ډولت پرځای د یوسف کور ترټولو خوندی ځای دی.

ابو الحسن د دروازی له تپک تپک وروسته کوتی ته ورننوت او سلمان ته یی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل:

صیب ! مازدیگر کیدونکی دی، ځکه خوتاسو تیاری نیسی!

ابو نصر وویل: زویه! ته چی له ده سره روانیږی باید زیات پام وکړی:

: پلار جانه ته چورت مه وهه! نیم ساعت وروسته سلمان له یوه رضا کار سره په گاډی کی ناست و.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم کس

گاډی د یوه کور په مخکی ودریده د سلمان ملگری وویل: ته کوز شه او نیغ دننه ولاړ شه، په درشل کی به تاته د ځان معرفی کولو اړتیا نه وی.

سلمان ښکته شو او د کور د انگړ د دروازی په لوری ورغی، ناڅاپه ولید راښکاره شو او ورغی ده ته یی په مینه لاس ورکړ ویی ویل:

راځه! هغه دننه ستا انتظار کوی، لومړی ته له هغه سره وگوره وروسته به موږ بیا سره غږیږو!

دوی بیا له یوه پراخ انگړ څخه چی یوه لوری ته یی دالان او بل ته طبیله ده تیر شول او د کور دننه برخی ته ننوتل.

لږ څنډ وروسته سلمان د لاندینی پوړ په یوه کوټه کی د یوسف په مخکی ولاړ ؤ.

هغه جگ شو لاس یی ورکړ ویی ویل: زه هغه دریم کس یم! بیا یی زیاته کړه: کاشکی زموږ لیدل څو میاشتی وړاندی شوی وای او بیا دواړه غاړه غړی شول.

د یوسف قد تر سلمان لږ لوړ ؤ، د پراخه سینی او غوړیدلی تندی خاوند دغه سړی چی د ږیری تر نیمایی زیات ویښتان یی سپین شوی وو اوس هم د نیغ زلمی په څیر ښکاریده.

د هغه مخ لږ بیضوی او وچ ؤ، ژوری ځلیدونکی سترگی یی د هوښیاری او جرئت ښکارندوی وی.

سلمان یی میز ته نژدی په یوه کرسی له کښینولو وروسته هغه ولید ته وکتل او ویی ویل: اوس ته په میلمستون کی د میلمنو خدمت کوه، دوی به لږ څنډ وروسته راورسیږی او عبدالملك ته ووایه چی خپل کار خلاص کړی دلته دی راشی.

ولید بهر ته ووت او یوسف پر خپله کرسی ناست ؤ سلمان ته یی وکتل ویی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل:

زه افسوس کوم چی زما په سبب ستا ډیر قیمتی وخت ضایع شو.

سلمان ځواب ورکړ: زه پردی پوهیدم چی ته ډیر مصروف یی خو زه پر دی حیران یم چی تازه کور ته راباللی یم او هغه هم په داسی وخت کی چی د حکومت جاسوسان دلته راتلونکی کسان ښه لیدای شی، ما گومان کاوه چی د هری شیبی بدلیدونکو حالاتو به ته نور هم محتاط کړی یی!

یوسف وویل: تازه حالات داسی وایی چی موږ نور د احتیاط له پړاوه تیر شوی یو، ته زما په اړه څه خوشباوری مه کوه، زه د هغه بدنصیبو خلکو له ډلی څخه یم چی په سهی وخت کی غلطی او په غلط وخت کی سهی پریکړی کوی.

کله چی په الحمرا کی د جگړی د اوریند په باب پریکړه کیدله، نو ما تر وروستی شیبی پردی باور درلود چی د موسی بن ابی غسان وینا به بی اغیزی نه پاتی کیږی، او بیا چی کله هغه د غرناطی له مشرانو څخه مایوس شو او د شهادت لاره یی غوره کړه نو ما له پوځ څخه استعفی ورکړه. زه به تر مرگه پردی خبره خفه یم چی تر وروستی شیبی زه ولی له هغه سره ملگری نه شوم.

او بیا چی کله حامد بن زهره ناڅاپه له غرناطی څخه د وتلو پریکړه وکړه، نو زما د شخصی فعالیتونو نتیجه له دی پرته هیڅ نه شوه چی هغه له غرناطی څخه بهر څو میله وړاندی شهید کړای شو.

د سعید د ژغورنی لپاره د قاتلانو پام خپل ځان ته را اړول دومره لویه کارنامه نه ده چی زه پری وویاړم، که ما له هوښیاری څخه کار اخستی وای نو کله چی د هغه پلار د البسین په څلور لاری کی وینا کوله، هغه وخت پوځ باید پردی پوهول شوی وای چی له موسی وروسته حامد ستاسو وروستی هیله ده، او د ده ساتنه ستاسو تر ټولو لوی مسئولیت دی. د هغه د ساتنی لپاره په سلگونو رضاکار هم استول کیدای شوای خو موږ په دی خوشباوری کی راگیر شوو چی که هغه ناڅاپه غلی ووزی نو په غرنیو سیمو کی به څو ورځی د ده فعالیتونه غلی پاتی شی او د غرناطی اولس به د تیاری نیولو فرصت ترلاسه کړی.

کاشکی هغه وخت زموږ څخه چا دا فکر کولی چی دښمن تر موږ زیات ښیدار دی. او کله چی ولید ستا په باب راته وویل ما ډیر امیدونه په تا پوری وتړل، همدغه سبب ؤ چی ما غوښتل ته له هر ډول خطر څخه لری وی.

تیره شپه که ماته پر وخت معلومه شوی وای چی ته د یوه خطرناك پروگرام

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لپاره روانیږی نو خامخا به می ستا د راگرځولو هڅه کوله، خو دا به زما یوه بله اشتباه وه.

سلمان وویل: ته رښتیا وایی! د دی عملیاتو نتیجه زما د هیلی پرخلاف هم کیدای شوای، خو دا توری د تیری زمانی خبری دی، زه دا پوښتنه کوم چی د راتلونکی لپاره دی څه چورت وهلی دی؟

یوسف په غمجنه لهجه ځواب ورکړ: کاشکی له موږ سره د چورت وهلو او پریکړی کولو واك وای، خو زه به تا ډیر پریشانه نه کړم، اوس زموږ لومړنی مسئله دا ده چی تاسو زر تر زره له دی ځایه روان شی.

: د قبایلو کوم مشران چی تاسو غرناطی ته رابللی ؤ هغوی څه پریکړه وکړه؟

: هغوی یوازی په هغه صورت کی پریکړه کولای شی چی د پوځ له لوری څه وعده ورسره وشی، او د پوځ بیا داسی حال دی چی کله د غرناطی اولس ته گوری او کله ابو القاسم خپله وروستی پناه بولی.

: ابو القاسم!

: هوکی! کله چی د یوه اولس ذهنی او جسمانی قوه فلج شی نو بیا د خپل تولنیز ځواك د فعالولو پرځای د کوم هوښیار سړی اشاری ته گوری. ابو القاسم د خپل پخوانی کرکټر سره سره په خلکو کی داسی ذهنیت پیدا کړی دی چی دی د اندلس ترټولو هوښیار سړی دی. او دا د عامو خلکو نه بلکی د ډیرو هوسیارو خلکو رایه هم ده چی اوس یوازی هماغه وروستی دیوال دی چی زموږ او دغه ورانوونکی توپان ترمنځ ولاړ دی له ده پرته زموږ هغه بندیان بیرته نشی راتلای او ده چی د سینتافی لاره خلاصه کړه موږ یی د لوږی له مرگه وژغورلو.

د حامد بن زهره په راتلو د هغه پرخلاف د خفگان یوه څپه راپورته شوه خو اوس دا حالت دی چی کوم خلك هغه پیژنی په هغوی کی هم ډیرداسی خلك دي چی ته به دا تری واوری چی اوس له موږ سره د دښمن د پوځی ځواك د ځواب لپاره بل څوك شته؟

دغه خلك ابو عبدالله ته برالا بدرد وایی خو پر ابو القاسم د انتقاد جرئت نه کوی.

: مگر زما په گومان د قبایلو غازیان د ابو القاسم په اړه خوشباوری نه کوی!

یوسف ځواب ورکړ: د قبایلو دیرش تنه سرداران غرناطی ته را رسیدلی دي او د هغوی زیاتره له موږ سره موافق دی خو ابو القاسم هم له هغوی څخه غافل نه ؤ،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم خو تنه سرداران دلته راوغوښتل او د آزادی غوښتونکو د اغیزی کمولو هڅی یی پیل کړی، دا زموږ یوه بله اشتباه وه چی موږ د قبایلو د مشرانو د غوندی لپاره د غرناطی پرځای د غرنیو سیمو څخه کوم ځای ولی غوره نه کړ، هغوی مو دلته راوبلل او غدارانو ته مو دا فرصت برابر کړ چی د هغوی په زړونو کی بدگومانی راپیدا کړی.

ورمه شپه د حکومت جاسوسانو د الفجاره څلور تنه ساده زړی سرداران په دوکه ابو القاسم ته وروستلی وو، د هغوی نیتونه بد نه وو هغوی خپلو ملگرو ته دا ویلی وو او تللی وو چی موږ به ابو القاسم نیغی لاری ته راوگرځوو، خو د دی لیدو کتو نتیجه دا شوه چی هغوی بیرته راغلل خو نور ملگری یی هم دوه زړی کړل.

د هغه منطق تل دا وی چی زه د خپل اولس دښمن کله کیدای شم! تاسو دا ولی گنلی چی کله تاسو د جگړی لپاره تیار شی نو زه به مو را ایسار کړم، خو د کوم گام اوچتولو څخه دمخه تاسو د پوره حقیقت په رڼا کی باید د خپل بری امکانات وڅیړی.

زما دوسته! یوسف له خو شیبو څند څخه زیاته کړه:

نن زه د توپان لومړنی څپی احساسوم ځکه خو می د غرناطی له مشرانو او خو تنو قبایلی سردارانو سره نیغ په نیغه د خبرو اترو ضرورت ولید، زما زړه گواهی راکوی چی غداران به زموږ داتکل څخه وړاندی د غرناطی د قسمت پریکړه وکړی، له هغوی څخه خو تنه دلته راغلی دی او خو تنه نور به تر لږ څنډه راشی.

له دغه خلکو سره به زما خبری ډیری لنډی وی، لومړی زما دا هیله وه چی هغوی په غرناطه کی راټول شی خو اوس زما دا هڅه ده چی دوی زر تر زره خپلو سیمو ته ولاړ شی ما په همدی تمه ته دلته را ایسار کړی چی ته د ترکانو لخوا دوی ته څه امیدوارونکی خبرورکړی. خو حکومت دومره ځك دی چی اوس په کومه غونډه کی ستا گډون مناسب نه گنم. ما چی غوښتل کومی خبری ته وکړی هغه به زه په خپله کوم.

له نیکه مرغه د المریی یو هوښیار او زړور سپاهی دلته رارسیدلی دی او ما هغه تاته ددی لپاره در واستاوه چی تاسو یو له بل سره ښه بلد شی، هغه زموږ د سمندری پوځ د تجربه کارو افسرانو یوه ډله په خپله سیمه کی راغونډه کړی او ستا سره یی د استولو ذمه واری قبوله کړی ده، له دی ځایه چی خو کسان

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانیږی هغوی به په مختلفو لارو ځان رسوی. عبدالملك په بله کوټه کی ناست دی د هغوی لپاره ضروری لاربښونی لیکی، له هغی وروسته به له تا سره تفصیلی خبری کوی.

سلمان لږ په خفگان وویل: مگر! تاسو د سعید په اړه څه فکر کړی دی؟

یوسف په ډاډ ځواب ورکړ: وروره! ته چی اوس له کومو جنجالونو سره مخ یی زه تری بی خبره نه یم. زه پوهیږم چی ته سعید، عاتکه او د حامد بن زهره لمسی دلته نشی پریښودلای، هغوی ته دلته واقعاً خطر دی. خو سعید تر اوسه د سفر وړ نه دی.

سلمان وویل : مگر زما په گومان هغه له غرناطی پرته په بل هر ځای کی په امن دی، که هغه په بیړه واستول شی نو په لاره کی کیدای شی هغه ته ډیر خوندی پناه ځای پیدا شی.

یوسف وویل : ریره دا نه ده چی هغه ته د پناه ځای پیدا شی، بلکی له هیأت سره باید بهر ته واستول شی. اوس موږ په غرناطه کی له هغه څخه د څه کار اخستلو موقع له لاسه ورکړی ده، خو په هیأت کی د غرناطی د خلکو د ترجمان په حیث هغه اغیزمن رول درلودلی شی. ما له ولید او عبدالملك سره پر دی خبری کړی دی، زما رایه هم دا ده چی ته له ده سره د یو ځای سفر په ځای ساحل ته نژدی د هغه د رسیدو انتظار وکړی، موږ به هڅه وکړو چی هغه زر تر زره تاسو سره یوځای شی.

سلمان وویل: که تاسو د هغه د ساتنی مسئولیت اخلی نو زما په تلو کی باید ځنډ ونه شی.

یوسف وویل: زه به د هیأت غړی تاته دروپیژنم بیا به پریکړه وکړم! بیا یی یوه ژوره ساه واخسته وبی ویل:

وروره! زما زړه گواهی راکوی چی ډیر زر به یو بد خبر واورم.

له تیرو دوو ورځو راهیسی می کور ته د یو قدم ور اخستلو فرصت نه دی موندلی، له خپلو پوځی اندیوالانو او ځینو سردارانو سره په پټو خبرو اترو مصروف یم.

ماته یوه دوست وویل چی ته په یوه خطرناك پروگام وتلی یی، ځکه ټوله شپه راباندی په شوگیرو تیره شوه، که می سهار له څو مهمو کسانو سره ملاقات نه وای نو د عبیدالله کورته به می د جمیل او عبدالملك د درلیږلو پرځای پخپله

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

درتلم. اوس چی کورته راغلم راته معلومه شوه چی زما په غیاب کی له الحمرا څخه دوه پیغامونه راغلی دی.

سهار د شاهی ماڼی د ناظم پیغام راغلی ؤ او زما میرمن هلته تللی وه، هغی پیغام را استولی دی چی زه کله کور ته راورسیږم باید سمدستی الحمرا ته ورشم د پاچا موږ له ما سره لیدل غواړی په ژوند کی می دا لومړی ځل دی چی هغه ته په ورتلو د ویری احساس کوم، که هغه زما میرمن، د خپلی مور په واسطه الحمرا ته نه وای وریللی او لیك یی نه وای ورکړی ماته یی پخپله نیغ په نیغه امر کړی وای چی ورشم نو دومره به پریشانه نه وم.

اوس زه هلته له تلو پخوا دا ډاډ ترلاسه کول غواړم چی که زه وځنډیږم یا په څه سبب هلته پاتی شم نو زما ملگری به خپله دنده او مسئولیت سرته رسوی ځکه ما خپلی میرمنی ته دا ځواب ولیکه او ورمی کړ چی تر ماښامه به زه درشم.

* * * * *

عبدالملك کوټی ته ورننوت او د یوسف په مخکی یی څو کاغذونه کیښودل وبی ویل:

صیب! ما د غرناطی څخه تر المریی پوری د دری لارو نقشی کښلی دی، تر کومه چی زما ذهن ته راتلل پر هغو ټولو ځایونو می نخښی ایښی دی چی د خطر احساس تری کیږی. او یا له شاو خوا کلیو څخه مرسته ترلاسه کیدای شی.

څلورمه نقشه چی ستا له حکم سره سم می د سلمان لپاره جوړه کړی ده ډیره تفصیلی ده، په هغی کی می د لاړی د ټولو پړاوونو په اړه معلومات لیکلی، پردی سربیره می د لاری په اوږدو کی د مهمو کسانو نومونه هم لیکلی چی د دوی د روانیدو څخه دمخه باید هغوی ته خبر ورکړای شی. یوسف دری نقشی او ورسره کاغذونه ولیدل یوی خواته یی کیښودل بیا یی څلورمه نقشه راواخسته قلم یی راویوست او په هغی کی یی څو نخښی نوری زیاتی کړی او سلمان ته یی وړاندی کړه وبی ویل:

دا نقشه ښه وگوره! کیدای شی ستا دی ته اړتیا پیښه نه شی او له غرناطی څخه وړاندی په دوهم یا دریم پړاو ټول په بوه لاره سره یوځای شی. خو د خطر په صورت کی به دا نقشه درته په کار شی.

دغه لاره اوږده هم ده او سخته هم، خو موږ غواړو چی دښمن یر تا هیڅ شك ونه کړی. او د کومی نه اټکل شوی پیښی په وخت کی مرسته هم ترلاسه کړای

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شی. ستا سره یوځای روانیدونکی به لږ څنډ وروسته دلته راورسیږی. که زه د هغوی په موجودیت کی له الحمرا بیرته راستون شوم نو هغوی ته به نوری لاربښوونی هم وکړم. که نه نو کوم بل تجربه کار افسر به راواستوم.

عبدالملك سلمان ته په خطاب کی وویل: په دی نقشه کی یی یوازی د المریی لاره ښودلی ده، که ته ماته ووایی چی د ساحل له کوم ځای څخه به په کښتی کی سپریږی نو زه به د شاوخوا د لوړو ژورو او ددښمن د پوستو ځایونه او د سمندری څنډو د تاڼو ځایونه هم درته تیار کړای شم.

سلمان وموسکل ویی ویل:

له المریی نه تر مالقی پوری ټوله سمندری سیمه ماته د خپل لاس د کرښو په څیر معلومه ده ، خو که تاسو پر څنډه د دښمن د نویو تاڼو او پهرو ځایونه په نخښه کړی دا به راته په ګټه وی.

ولید کوټی ته ورننوت او ویی ویل:

صیب! هغوی ټول راورسیدل، د «الحمرا» له.احصار څخه یو افسر هم راغلی دی او له تاسره لیدل غواړی، هغه وایی چی ما د قوماندان له خوا یو مهم احوال راوړی دی.

: هغه راوله.

ولید له کوټی ووت غږ یی وکړ: مهربانی وکړی!

* * * * *

څو شیبی وروسته یو پوځی افسر کوټی ته ورننوت او له سلام وروسته یی وویل:

صیب! د قوماندان هیله وه چی د لږ څنډ لپاره کلا «الحمرا» ته تشریف راوړی! هغه ته دا خبر رسیدلی چی د ښار مشران او د قبایلو سپین روبی ستا په کور کی راغونډیږی، خو هغه دا غواړی چی معلومه کړی ته تر څه وخته وزګاریږی چی سرکاری ګاډی درته راواستوو؟

یوسف څو شیبی په اندیښنه نوی راغلی سړی ته کتل بیا یی په زحمت حان راسنبال کړ ویی ویل: زه به هڅه وکړم چی زر تر زره ځان وزګار کړم، خو که کومه خاصه خبره وی ته په څغرده راته ویلی شی، دا زما ملګری دی.

: صیب! زه په دی نه پوهیږم چی هغه به ته د څه لپاره وربللی یی، خو کومه خبره چی ما اوریدلی ده دا ده چی لوی وزیر به ډیر زر له خپل محل څخه کلا

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

«الحمرا» ته راکډه شی، پاچا د هغه د سمدستی هستوګنی لپاره د یوه کور د وزګارولو امر کړی دی. پردی سربیره یی له کلا «الحمرا» څخه د پوځ یوه بله ډلګی هم د هغه د کور د ساتنی لپاره ور استولی ده . داسی ښکاری چی نن هغه څه خطر احساس کړی دی، هغه دوه ځله له سلطان سره ملاقات هم کړی دی. په لومړی ځل کښه کی د غرناطی هغه مهم مشران او علما هم په الحمرا کی وو چی د ابو القاسم په اشاره ناڅی، خو په دوهم ځل یوازی د سلطان مور ورسره وه.

یوسف وویل: زه پردی خبرو خبر یم، زما لپاره یوازی دا نوی خبره ده چی ابو القاسم کلا «الحمرا» ته کډه وړی.

لږ ځنډ دمخه د ښارپرکوتوال برسیره څو نور چارواکی هم د ده د نوی هستوګنځی د لیدو لپاره راغلی وو. زموږ قوماندان له هغوی نه دده ددې ناڅاپی کډی د سبب پوښتنه وکړه کوتوال وویل چی اوس به هره شیبه پاچا د لوی وزیر مشورو ته او پوځ د هغه هداياتو ته اړتیا لری.

یوسف سلمان ته وکتل او په غمجنه لهجه یی وویل: زما اندیښنی سهی شوی، ابو القاسم خامخا کوم خطرناك ګام اوچت کړی دی..

بیا یی د قوماندان استازی ته وویل: ته سمدستی بیرته ولاړ شه، هغه ته ووایه چی ډیر زر به کلا ته درشم، نه رښتیا ته ودریږه زه یوه پاڼه درته لیکم چی ور یی کړی. یوسف په بیړه قلم راواخست او څو کرښی یی ولیکلی کاغذ یی قات کړ هغه استازی ته یی ورکړ ویی ویل: دا هغه ته ورکړه!

ولید وویل: صیب! زه داسی احساسوم چی موږ به له وخته وړاندی په څه ګام اوچتولو مجبور شو، د کور څخه بهر زموږ ملګری ډیر پریشانه دی، اوس ماته یوه رضاکار وویل چی په شاوخوا سر کونو پولیس ګزمی کوی.

د قوماندان استازی وویل: صیب! پولیس ډیر وارخطا ښکاری! ما له درشل څخه لږ وړاندی د کوتوال له مرستیال سره څو تنه ولیدل ګاډی یی ودروله ښه یی ولټوله بیا یی هم په وار وار پوښتل چی زه چیرته ځم او چی ما ورته وویل چی زه د خپل پخوانی مشر سلام ته ځم هغوی د یوی مسخره موسکا سره خواب راکړ چی ته ډیر بی وخته راغلی یی دننه دومره کسان راټول شوی دی چی تاته به په اسانی د سلام کولو فرصت په لاس ورنشی.

:تاته! هغه موسکل؟... او تایی د غاښونو ماتولو هڅه ونه کړه! د غرناطی پر سپاهیانو څه شوی دی، اوس درڅه او د ګاډی پردی دی راخوشی کړه له دی ځایه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

روان شه، که د کوتوال مرستیال چیرته تللی نه وی امکان لری بیا ورسره مخ شی.
افسر وویل: صیب! که تاسو ما د قوماندان له سزا څخه ژغوری نو زما دوهم ملاقات به داسی وی چی تر ډیره وخته به یی په یاد وی.
د پوځی افسر له رخصتولو څخه وروسته یوسف جگ شو سلمان ته یی وویل: ته زما سره راځه!

هغه ورپسی ورغی او دواړه یوی بلی کوټی ته ننوتل. دغه کوټه د یوه وړوکی وسله تون په څیر وه، په دیوالونو توری، ډالونه، خنجرونه، نیزی، تومانچی او نوری وسلی راځړیدلی، یوسف د یوه صندوق کولپ خلاص کړ. وی ویل: کیدای شی د دی ځای د اضطراری حالاتو په سبب تاته له دی ځایه د وتلو په خاطر پوځی جامو ته ضرورت شی. د سمدستی اړتیا لپاره ته له دی ځایه مناسبه وسله هم درسره اخستلی شی، اوس ته همدلته کښېنه او زما تر راتگه انتظار وکړه زه به په حجره کی له میلمنو سره خبری وکړم او الحمرا ته به ولاړ شم، إن شاء الله چی زر به بیرته راستون شم. او هو رښتیا! ترمابنامه به د هیأت غړی چی زیاتره یی پخوانی د پوځ منصبداران دی زیاتره راورسیږی.

* * * * *

لږ څنډ وروسته یوسف په لویه حجره کی د قبایلو له سردارانو او د غرناطی له سپین رویو سره خبری کولی.
د غونډی زیاترو خلکو هغه د لومړی ځل لپاره په یوه غونډه کی لیده او ډیر داسی هم وو چی د ده د پټو فعالیتونو په اړه په څه خبر نه وو، د غرناطی اولس په دی گرځیدلی او بده ورځ هم د بنی وینا او خطبی لیوال وو، په ځانگړی ډول په داسی ورځو کی چی د دوی د برخلیك پریکړه کیدله دوی د موسی بن ابی غسان د یوه نومیالی ملگری څخه د ډیری له جوشه ډکی او احساساتی وینا هیله درلوده، خو د یوسف حالت هغه سړی ته ورته و چی هره شیبه د یوی پیښی په انتظار وی.
هغه د څه مقدمی پرته په غمجنه لهجه وویل:
ورونو! د احتیاط غوښتنه دا وه چی زه تر څه وخته نور هم داولس د یوه نومورکی رضاکار په توگه خپل خدمت ته دوام ورکړم، او چی کله زه پردی ډاډه شم چی له هڅو څخه می څه بنی نتیجی راپیدا کیدای شی. او زما د اولس له

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظره پټ اوسیدو ته اړتیا پاتی نه شی نو زه به د البسین په څلور لارې کې ودریږم او دا اعلان به وکړم چی د اولس زامنو !که تاسود ژوند او شهادت نه پرته بله درېمه لاره نه وی غوره کړی نو د موسی بن ابی غسان ملګری به مو مایوس نه کړی، ما د تاسو له ځینو ښاغلیو سره خبری کړی دی او تر پرون پوری زما زیاته هڅه دا وه چی د قبایلو مشران د جګړی په باب د وروستی پریکړی له کولو وړاندی باید ولاړ نشی، خو نن وضعه داسی ده چی زه یی د یوی ورځی لپاره د ایسارولو مشوره نشم ورکولی، د دی لپاره نه چی ما یا زما ملګرو خپله ماته منلی ده، غلامی،ذلت او رسوایی د هغو خلکو برخلیك نشی کیدای چی د حق لپاره یی مړه کیدل او ژوندی پاتی کیدل زده کړی دی، موږ به جنګیږو تر هغه وخته به جنګیږو چی زموږ په رګونو کی د وینو وروستی څاڅکی وینی هم وبهیږی.

خو اوس ښایی غرناطه زموږ هستوګنځای نه وی، موږ به په غرونو کی نوی هستوګنځای پیدا کوو، په کوټه کی ترلوځنده چوپتیا شوه، بیا د پوځ یوه پخوانی منصبدار وویل:

صیب! که تاته کومه داسی خبره معلومه وی چی مور پری خبر نه وو نو زموږ صبر مه ازمویه، موږ په هره شیبه د بد خبر اوریدو روږدی شوی یو. همدا اوس له حصار څخه د پوځ یو افسر ستا لیدو ته راغلی ؤ او ما چی هغه له ولید سره یوځای ولید له بګی څخه راکوز شو او دننه راغی وپوهیدم چي موږ له کومی نوی اندیښنی سره مخ کیدونکی یو.

یوسف ځواب ورکړ: زما هدف دا نه دی چی تاسو پریشانه شی، اوس په الحمرا او پوځی قرارګاه کی څوك راته متنظر دی. او هلته زما هغه ملګری په څه خبره خفه دی چی د شپی په یوازیتوب کی د وطن د غدارانو څخه پټ د راتلونکی جګړی نقشی جوړوی. کیدای شی چی ما له نوی خبر څخه غلط تعبیر کړی وی او زما اندیښنی غلطی وی ځکه خو تاسو ته د سهی ځواب درکولو په خاطر زما ورتګ

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته ضروری دی. او زه د دی مسئولیت اخلم چی که کومه نوی خبره راته معلومه شوه یا می کوم سمدستی خطر احساس کړ نو تاسو ته به خامخا احوال درکوم.

زموږ رضاکاران به کور په کور دروازی وټکوی، خو د قبایلو د مشرانو په باب زما همدا رایه ده چی سمدستی له دی ځایه ولاړ شی او خپل غازیان چمتو کړی. وخت ډیر گرندی روان دی، د غرناطی دننه دښمنان هر وخت داسی وضعه جوړولی شی چی د غرناطی مجاهدین کور او کلی پریږدی او په غرونو کی پناه واخلی. اوس زموږ درانه میلمانه بیله څه خنډ او ستونزو تلای شی، له رضاکارو غازیانو پرته پوځ هم د دوی د ساتنی ذمه واری اخستلی شی. غداران به دوی ته د پورته کتو جرئت هم ونه کړی. خو یوه دوی ورځی وروسته به څه کیږی پردی هیڅوك څه نشی ویلای که زموږ درانه میلمانه زما له خبری سره سلاوی نو زه تری غوښتنه کوم چی سهار ته له خیره روان شی.

د اندراش یوه غرنی سردار وویل: صیب!

موږ ټول درسره موافق یو، اوس چی د غرناطی اولس له کومو خطرونو سره مخ دی موږ ته دا نوی نه دی. زموږ د خاینو چارواکو وروستی پریکړه دا کیدای شی چی ناڅاپی د دښمن لپاره د ښار دروازی خلاصی کړی، خو موږ غواړو پردی وپوهیږو چی که خدای مه کړه زموږ دغه اندیښنی او اټکلونه سهی شول نو د پوځ عکس العمل به څه وی؟

یوسف ځواب ورکړ: که د غرناطی اولس دا پریکړه وکړه چی د غلامی تر ژوند د شهادت مرگ غوره دی نو د پوځ زیاته برخه په هر حال د دوی ملاتړ کوی، او د غرناطی د خلکو مورال به په هغه صورت کی اوچت وی چی قبایل ډگر ته راووزی.

د غرناطی یوه بوډا عالم وویل: په اوسنی حالت کی غرنی قبایل په هغه صورت کی سر پورته کولی شی چی له دوی سره د بهرنی ملاتړ امید وی، د هغوی استازی له تلو مخکی پردی پوهیدل غواړی چی د جگړی ډیلولو په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صورت کی به تر څه وخته د ترکانو د جنگی بیړیو انتظار کوی؟

یوسف لږ سوچ وکړ بیا یی ځواب ورکړ: زه د خپلو شخصی معلوماتو له مخی په پوره باور ویلای شم چی له ترکانو سره د اسلامی نړۍ په اړه پوره د مسئولیت احساس دی او اندلس د اسلامی نړۍ څخه بیل نه گنې، خو هغوی پردی هم پوهیږی چی په اندلس کی د اسلام د دښمنانو پرخلاف د کوم اغیزمن گام اوچتولو څخه وړاندی د دوی شا باید مزبوته او خوندی وی ځکه خو د روم په سمندرگی کی د ایتالیا، جینوا او وینس پر جنگی بیړیو پریکنده گوزارونه ضروری گنی، تاسو ته معلومه ده چی که د روم په سمندرگی کی د ترکانو جنگی کښتی نه وای نو له مصر څخه تر مراکش پوری به یوه اسلامی هیواد هم د ازادی ساه نه وه اخستی. زما باور دی چی ترکان او افریقایان به ډیر زر د روم په سمندرگی کی دومره ځواکمن شی چی د دښمن هره ساحلی کلا به زموږ د توپونو تر دم لاندی راشی. او بیا به د اندلس مسلمانانو ته د دی ضرورت نه وی چی هغوی ته ورغږ کړی.

زموږ له لوری د څو مسئولو کسانو یو هیأت د روم په سمندرگی کی د ترکانو د سمندری قواو امیر ته ورغلی دی، او یو داسی مجاهد د هغوی لاربښونه کوی چی حامد بن زهره یی د اندلس په څنډو پلی کړی او د دښمن دوی جنگی بیړۍ یی ویجاړې کړی وی.

یوه تن وویل: مگر موږ ته خو یی دا ویلی وو چی ډیر زر به هغه مجاهد چی له حامد بن زهره سره راغلی ؤ په یوه غونډه کی کوم مهم خبر واوروی!

یوسف ځواب ورکړ: ښاغلیو! د دی لپاره چی هغه د اندلس له څنډو څخه د وتلو فرصت ترلاسه کړی موږ خپلو داخلی او بهرنیو دښمنانو ته داسی ذهنیت ورکړ چی هغه په غرناطه کی چیرته غلی دی، اوس زه تاسو ته دا زیری اورولی شم چی تیره شپه د ساحل له کومی گوښی څخه هغه په خپله کښتی کی سپور شویدی زه د هغه له خوا تاسو ته دا زیری هم درکوم چی په کومه ورځ تاسو د

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد اعلان وکړی د هغو نه څو ورځې وروسته به تاسو دا خبر واوری چی د ترکانو جنگی بیړیو په ساحل کی د دښمن په کومه مهمه پوځی تانه ډزی کړی، خو اوس د وطن خلکو ته دا احساس ورکول ستاسو ذمه واری ده چی اولسونه د خپلی بقا او آزادی جگړی د بهرنی ملاتړ په امید نه کوی، دا هغه سپیڅلی فریضه ده چی په هر حالت کی یی باید دوی پوره کړی.

ترکان او د افریقا خلك به خامخا ستاسو مرستی ته رارسیږی خو کاشکی چی ما له تاسو سره له دی ډاډ سره خدای پامانی کولی شوای چی د اولس غداران به ستاسود پښو له تکیه کیدو نه وړاندی دښمن ته دغرناطی دروازی نه خلاصوی، زه اوس له تاسو څخه اجازه غواړم، که په پوځی قرارگاه او یا الحمرا کی کومه نوی خبره راته معلومه شوه نو زه به ستاسو د سمدستی خبرولو هڅه کوم.

بیا یی ولید ته مخ واړاوه ویی ویل: اوس د عزتمندو میلمنو رخصتول ستا په غاړه دی. یوسف زر بهر ته ووت او بیا یی بگی گړندی روانه شود.

* * * * *

له دی پیښو دمخه د یوسف د کور په مخکی د کوتوال مرستیال له یوی نه اتکل کیدونکی پیښی سره مخ شو، هغه له دروازی څخه څو گامه لری هر تلونکی او راتلونکی ډیر په ځیر ځارلو، اوه تنه وسله وال کسان چی دوه کسه یی پر اسونو سپاره وو ده ته نژدی ولاړ وو، او ده پر خپل گومان یوه ډیره مهمه ذمه واری سرته رسوله.

یوه افسر خپل اس بگی ته ورنژدی کړ او ویی ویل:

صیب! دا ځای موږ ته مناسب نه دی، یوسف غوندی سړی باید پردی پوه نه شی چی وسله وال کسان یی پر کور پهره کوی، کوتوال موږ ته لارښونه کړی وه چی هغه ته یوازی د یوسف په کور کی د راغونډو شویو کسانو د لست ضرورت دی او دا کار زموږ جاسوسان کولی شی.

: زه پوهیږم! هغه په بی پروایی ځواب ورکړ، خو کوتوال ته تر اوسه دا خبر نه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی رسیدلی چی زموږ لاس ته یو لوی ښکار راتلونکی دی، هغه پردی څوك چی د خبر سره سم نه د غرناطی دی او نه د کومی غرنی قبیلی سردار دی، خامخا د هغو جاسوسانو څخه کوم څوك دی چی له حامد بن زهره سره یوځای دلته راغلی ؤ. ناڅاپه د یوسف د کور څخه د هغه افسر بگی رابښکاره شوه چی د قرارگاه د قوماندان پیغام یی راوړی ؤ. خو څرنگه چی د بگی پردې تیښتی شوی وی او د کوتوال د مرستیال کسانو دا ونه لیدل چی دننه څوك دی ځکه وړاندی ورغلل او گاډی یی ودروله.

کوچوان په غوسه وویل: ته زما بگی نه شی درولی که د سر خیر غواړی نو له مخی لری شه! که نه نو دا گستاخی به درته گرانه پریوزی.

د کوچوان جرئت د نورو خلکو پام وروارواوه او د سترگو په رپ کی هلته ډیر کسان راټول شول.

د کوتوال مرستیال له خپلی بگی څخه راکوز شو وړاندی ورغی او ویی ویل: گوری تاسو شور مه کوی، موږ یوازی دا غواړو چی ووینو د بگی دننه څوك دی؟ بیا یی د دروازی پرده لری کړه دننه یی وکتل، پوځی افسر په دروند غږ وویل:

تاسو دومره بی شرمه شوی چی اوس د پوځ عزت هم درڅخه خوندی نه دی. تا دوه ځله زما د گاډی د درولو هڅه وکړه.

: صیب! د دی بی ادبی بخښنه غواړو! د بگی پردی لویدلی وی، ځکه مو ونه لیدل چی دننه تاسو یاست! یوځی افسر د هغه خبره بشپړیدو ته پری نښوده او پرپزه یی په زوره په سوك وواهه او په زوره یی وویل: کوچوانه درځه!

کوچوان اسونو ته مترکه ور واچوله د کوتوال د مرستیال ملگری له وارخطایی یوی او بلی خواته شول او بگی د سترگو په رپ کی لری ولاړه.

د کوتوال نایب چی پر خوله یو اوسپنیز سوك وخوړ او وغورځید د خپلو ملگرو په مرسته راپاڅید او زگیروی یی کاوه. یو تن له اس څخه پلی شو د هغه خوله یی په دسمال پاکوله ویی ویل: صیب! که ستاسو امر وی چی ورپسی ورشو!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نائب کوتوال په شرمیدلی لهجه وویل: اوس توکی مه کوی!

بیا یی خپلی جامی له خاورو وخنډلی او گاډی ته ور وخوت ویی ویل: کوچوانه د کوتوال په لور درځه! یو سپاهی ور وړاندی شو ویی ویل:

صیب! زموږ لپاره څه حکم دی؟

: تاسو هم زما له مخی نه ورك شی!

د سترگو په رپ کی د هغه بگی له هوا سره خبری کولی، او نیم ساعت وروسته یی د کوتوال په مخکی فریاد کاوه، د هغه دی ته هم پام نه شو چی دوه تنه نور هم ناست دی. ده وویل:

صیب! اوس اوبه له سره اوبنتی دی، هغه د کلا د ساتونکی خاص سړی و، له یوسف سره یی ولیدل او بیرته راروان ؤ، زما پزه یی ماته کړه.

کوتوال په ډاډ ځواب ورکړ: زه دی وینم، ستا د خپل مظلومیت د ښودلو لپاره دی ته اړتیا نشته چی خپلی په وینو ککړی جامی دی راوړی، خو زه دا پوښتنه درنه کوم چی تا په لویه لاره کی د پوځ له یوه افسر سره ولی د جنجال هڅه وکړه؟ او دا گومان دی ولی کاوه چی د خلکو په زړونو کی د پوځ احترام پای ته رسیدلی دی؟

: صیب! ما له هغه سره د جنجال هڅه نه ده کړی، ما یوازی د بگی دننه سر ورلری کړ.

کوتوال وویل: امکان لری هغه ته زما د مرستیال پرځای کوم عادی سړی بللی وی!

: صیب! هغه ما ډیر ښه پیژنی، کله چی هغه د یوسف کورته تلو ما ودرواه او څو خبری می هم ورسره وکړی، هغه وخت هغه هیڅ په غوسه نه شو.

: ستا مطلب دا دی چی تا د پوځ یو افسر دوهم ځلی درولی دی، په دی صورت کی که هغه ستا ټول غاښونه مات کړی وای هم زه به حیران نه وم.

: ښاغلیه! دوهم ځلی چی کله سپاهیانو د ده د گاډی درولو هڅه وکړه د گاډی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردی غورځیدلی وی. او هغوی ته دا نه ښکاریده چی دننه څوك دی؟

: زه د پوځ خلکو ته دا حکم نه شم کولی چی له بگیو نه دی پردی لری کوی چی ستا پاتی غاښونه روغ پاتی شی.

: ښاغلیه! ماته دا معلومه وه چی د یوسف په کور کی د قبایلو مشران راغونډیږی.

: او ته پخپله هلته ورغلی او پهره دی پری کوله؟

: نه صیب! زما د څك کیدو سبب دا و چی د گزمی په وخت کی ماته خبر راغی چی یو نا آشنا د یوه با نفوذه سړی له کوره په بگۍ کی سپور شو او له هغه وروسته په همغه بنه او جامه یو ناپیژندوی زموږ جاسوسانو لیدلی ؤ چی د یوسف کورته ورغلی ؤ، بیا ما څو کسان هغه کور ته واستول او پخپله د یوسف د کور په لور ولاړم. زما په گومان دا د هماغو جاسوسانو څخه یو دی چی موږ یی له څو ورځو را په دی خوا په لټه کی یو، د کور د خاوند زوی تر بگی پوری ورسره راغلی ؤ او د هغه په باب زه په ډاډ سره ویلای شم چی حکومت یی بدایسی.

کوتوال جدی شو ویی ویل: اوس په پوره ډاډ ماته ټول جریان واوروه!

کله چی مرستیال ټولی پیښی په تفصیل سره وزته ور اوړولی نو کوتوال وویل: اوس ته ورځه او د یوسف دکور پر ځای د عبید الله کورته زیات پام کوه، په هر صورت موږ له ښه ډاډ پرته څه اقدام نشو کولی خو که د هغه د هستوگنی ځای معلوم شی موږ یی هر وخت نیولی شو. د یوسف د کور په شاوخوا کی له چا سره ته باید څه جنجال ونه کړی،په هغه بل ځای کی هم ستا مسئولیت تر اوسه پوری یوازی د سهی معلوماتو ټولول دی.

د کوتوال مرستیال نورو کسانو ته په فاتحانه انداز وکتل او له کوټی څخه ووت.

دوی دقیقی وروسته د کوتوال نوکر کوټی ته ورننوت له سلام وروسته یی یو لیك ور وړاندی کړ، کوتوال چی لیك پرانیست د عتبه لیك یی وپیژاند هغه لیکلی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو:

زه د یو له باور نه اوچت خبر په اوریدو له سینتهافی څخه خپل کور ته راغلم، د شپی زما په غیر حاضری کی څو کسانو چڅ اسونو د پښو نخښی یی غرناطی ته تللی دی زما په کور حمله کړی وه او زما باور دی چی دغه خلك له سعید سره راغلی وو.

ته پوهیږی چی زه دوی ورځی ښار ته نشم ننوتلی ځکه خو ته د سعید د هستوګنی ځای معلوم کړه، دا هم کیدای شی چی هغه ښار ته له ننوتلو څخه وبریدلی وی او خپل کلی خواته تللی وی، زه به د اندلس تر وروستی څنډی په هغه پسی ورشم. که ته ماسپښین مهال د لویدیځی دروازی څخه بهر کوم دوه میله لری د سینتهافی په سرك زما انتظار وکړی زموږ د لیدو امکان دی، امکان لری تر هغه وخته ماته نور معلومات هم په لاس راشی.

کوتوال په غوسه شو ویی ویل: دا لیك چا او څه وخت راوړی دی؟

: صیب! هغه ماسپښین مهال راغلی ؤ.

· او تاسو ماښام ماته دا لیك راکوی!

: صیب! زه دری ځلی دلته راغلم خو هر ځل دا راته وویل شول چی تاسو له دفتر څخه بهر په کوم مهم کار مصروف یاست.

: احمقه! تا دا لیك کوم مسئول افسر ته ولی نه سپاره؟ زه به څرمن درنه وباسم.

: صیب! استازی ټینګار کاوه چی زه دا لیك له تا پرته بل چاته ور نه کړم.

کوتوال وویل: ته همدا اوس کورته ولاړ شه او که له کوم ځایه کوم بل احوال راغلی ؤ ماته سمدستی خبر راکړه.

نوکر وویل: صیب! ته نن ډوډی ته هم کور ته را نه غلی، باداره صاحبه ډیره اندیښمنه وه!

: هغی ته ووایه چی زه ډیر مصروف یم اوس وخه!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوسف له بگی څخه راکوز شو د قوماندان د هستوگنی ځای ته یی مخه کړه، ناڅاپه یو ځوان گړندی مخی ته ورته راغی او ویی ویل: صیب! قوماندان شاهی مانی ته تللی دی او دا پیغام یی تاسو ته پریښی چی سیده لویی ملکی ته تشریف یوسی.

یوسف په بیړه راوگرځید او په بگی کی سپور شو. څو دقیقی وروسته هغه د محل په یوه کوټه کی د خپل خسر او د الحمرا د ناظم په مخکی ولاړ و. بوډا سړی چی دی ولید ویی ویل:

زویه! ته ډیر ناوخته شوی، لوی ملکی دی څو ځله پوښتنه وکړه، دلته ته زما د لټون پرځای باید نیغ د هغی لیدو ته ورغلی وای.

یوسف وویل: خو زه غواړم پردی ځان وپوهوم چی هغی زه د څه لپاره ورغوښتی یم! د کلا ساتونکی هم دا پیغام را استولی ؤ خو هغه هم په خپل ځای نه ؤ.

: هغه دلته دی او په څه کار ډیر مصروف دی.اوس ته نور ډیر وخت مه تیروه، ملکی ته ورشه تا ته به د هری پوښتنی ځواب په لاس درشی، زه یوازی دا مشوره درکول غواړم چی هغه تا خپل زوی گڼی او د هغی له تا څخه دا تمه ده چی د مصیبت په وخت کی به د دوی ملگرتیا نه پریږدی اوس ورځه! په لاره کی به خواجه سرا درته په انتظار وی.

د لویی ملکی تر تولو لوی مصیبت د هغی زوی دی زه د ابو الحسن د کونډی هر خدمت ته چمتو یم خو د ابو عبدالله د مور خوشحالول زما له وسله وتلی خبره دد.

یوسف دا وویل او له کوټی ووت

لږ ځنډ وروسته هغه د محل د خواجه سرا په لارښونه یوی لویی کوټی ته ننوت، د ابو عبدالله مور چی په مړاوی څیره کی یی د اندلس د تاریخ د وروستی باب سرلیک کښل شوی و په دالان کی ناسته وه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوسف به ادب سلام پری واچاوه او له دی نه خوګامه لری ودرید، ملکی خو شیبی په چوبه خوله هغه ته کتل، بیا یی په لاس اشاره وکړه او هغه بیا وړاندی ورغی پر یوه کرسی کیناست.

ملکی له لږ خند وروسته وویل:

د خدای «ج» شکر دی چی ته راغلی! کله چی د انسان وروستی وخت راشی نو هیله لری چی د هغه خپل خپنی دوستان نژدی ورته ناست وی، خو ستا د لیدو لپاره زه په خو نورو سببونو ناکراره وم. سهار ما غوښتل د الحمرا د ناظم په لاس یو احوال در واستوم، خو دا داسی معامله وه چی د هغه نیغ په نیغه له تا سره د خبرو حوصله نه وه، او ما د خسر او زوم د اړیکو نزاکت احساس کړ دلته می ستا د راغوښتلو اړتیا حس کړه، خو ته په کور کی نه وی او میرمنی ته دی معلومه نه وه چی چیرته یی.

اوس زه د ابو عبدالله د مور په حیث نه بلکی د سلطان ابو الحسن د ملکی په حیث خو خبری درسره کوم. یوسف بوډی ملکی ته وکتل او بیا یی د اوښکو پردی د لیدو په مخه کی وغوړیدی.

: زویه! ملکی په ژړه غونی غږ زیاته کړه: که ماته ستا د مصروفیتونو لږ او ډیر معلومات نه وای هم زه پردی بوهیدم چی په دی ورځو کی به ستا په زړه کی څه تیریږی.

ما په زړه کی ستا لپاره دعاګانی کولی، اوله دی ټولو مایوسیو سره می زړه ته دا دوکه ورکوله چی ښایی ډوبیدونکی کښتی کله له کوم ساحل سره ولګیږی.

خو اوس زه غواړم تاته ووایم چی موږ ته له الحمرا څخه د وتلو لپاره بوازی دوی ورځی مهلت راکړل شوی دی، او دریم سهار به هغه لمر چی اته پیړی پخوا یی د اسلام غازیان لیدل چی په جبل الطارق یی پښه کیښوده د اندلس وروستی پاچا په داسی حال کی وینی چی له غرناطی څخه رخصتیږی او بیا ښایی په دی ځمکه د تل لپاره زموږ پخوانی کنډ والی پر هغه مور لعنتونه وړایی چی ابو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالله یی زیږولی و.

یوسفه! زه څومره بدنصیبه یم!

, ملکی ډیری په زحمت خپلی سلگۍ را ایساری کړی او د یوسف هم دا همت نه وُ چی دی ته یی کتلی وای. هغه سر خُوړند اچولی ؤ د هغو ورځو تصور یی کاوه چی د ابو الحسن ملکه به د کلا په برج کی ولاړه وه جهاد ته پر تلونکو او بریالی بیرته راستنیدونکو به یی گلونه ورشیندل. ملکی د ځان راقابوکولو هڅه وکړه ویی ویل:

زموږ له روانیدو څخه به لږ ځنډ وروسته د دښمن پوځ غرناطی ته ننوزی، موږ ته یی د خپلو شخصی خدمتگارانو څخه پرته د پوځ د پنځه زره تنو د بیولو اجازه راکړی ده، خو... ملکی بیا یو کاغذ اوچت کړ یوسف ته یی ورکړ او بیا یی څو شیبی وروسته وویل: دا د هغو پنځوس کسانو لست دی چی د هغوی په باب دا شرط ایښودل شوی دی چی په دوی کی کوم کسان که له موږ سره تلل غواړی دوی باید زموږ له تلو څخه لږ تر لږه دوی ورځی باید دلته پاتی شی، په دی کی د کلا د ساتونکی نه علاوه ته خپل نوم هم لوستی شی.

ابو القاسم سهار له ابو عبدالله سره لیدلی دی او هغه یی پر دی قانع کړی دی چی د غرناطی د پوځ او اولس د آرام ساتلو لپاره ضروری ده چی دغه د نفوذ خاوندان همدلته پاتی وی. خو له هغه وروسته چی کله سلطان له ما سره ولیدل نو ماته پردی پوهیدل گران نه وو چی ابو القاسم دغه پنځوس کسه چی زیاتره یی د پوځ پخوانی افسران دی د ځان لپاره څومره خطرناك بولی، او کله چی د دښمن پوځ پر غرناطه قبضه وکړی نو له دوی سره به څه وړ سلوك کوی.

ځکه خو زما په ټینگار ابو عبدالله له خپل وزیر سره بیا وکتل زه په دی ملاقات کی موجود وم، هغه ډیری پلمی او دلیلونه راوړل، خو زما دی گواښ کار وکړ چی که تا د دوی له خوښی پرته دلته د یو تن د پاتی کیدو هڅه وکړه نو زه به دا مسئله پوځ ته وړاندی کړم، او تاته به له دی ځایه د تلو له اجازی څخه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمخه هغه پنځوس کسان هم خبر کړای شی چی دغاړی لپاره غړوندی ورته تیاریږی.

بیا ابو القاسم دا وویل چی دا هسی یو احتیاط و که تا له دې څخه کومه بله نتیجه اخستی وی نو زه دا وراندیز بیرته اخلم.

هغه زموږ دا غوښتنه هم منلی ده چی د لښکر څخه هغه پنځه زره تنه چی له موږ سره درومی موږ به یی غوره کوو، پردی سربیره کوم کسان چی غرناطه پریږدی او غواړی کوم بل ځای ته ولاړ شی له هغوی سره به هم هیڅوك څه تیری نه کوی.

زما دا امید نشته چی.ته به له ابو عبدالله سره اوسیدل خوښ کړی خو دا ضرور وایم چی ته باید په غرناطه کی پاتی نشی. زه پوهیږم چی ته به تر وروستی مهاله ماته ونه منی. خو یو سپاهی باید د توری له پورته کولو څخه دمخه باید په پهو ودریږی. په اوسنی حالت کی چی د ابو القاسم پلویان د دښمن لومړنی د حملی گروپ جوړ شوی دی ستا د مقاومت یوازینی نتیجه دا کیدای شی چی له دښمن سره د ټکر نه پخوا باید د خپلمنځی جگړی خطر قبول کړی.

بیا کله چی د فردیناند لښکر د توری په زور ښار ته ننوزی نو دلته به د مالقه او الحمه تاریخ په څو چنده تریخ او دروند تکرار شی. که زما په مخکی دا خطرونه نه وای نو ما به تیره شپه له خپل زوی سره د ابو القاسم د خبرو اوریدو وروسته هغه ضرور وژلی وای.

یوسفه! ستا پردی پوهول ضروری نه بولم چی د اولس د لونو به څه حالت شی؟ زه پوهیدم چی د اولس مشران د قبایلی مشرانو سره سلا مشوری کوی او ماته دا خبر هم را رسیدلی دی چی کله د کلا د ساتونکی ایلچی تاته درغلی ؤ هغوی ستا په کور کی راټولیدل خو اوس هغوی ته د دی ویلو ضرورت دی چی تاسو باید د توپان له راتلو څخه دمخه له دی ځایه ووزی، اوس د آزادی د جگړی لپاره باید تاسو غرناطی څخه لری نوی مورچلونه جوړ کړی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوسف ځواب ورکړ: ما دا خبره احساسوله او ما هغه مشرانو ته همدا مشوره ورکړه او راغلم چی هغوی دی سهار له غرناطی څخه وخوځیږی.

ملکی وویل:

سبا ته به د پوځ څو ډلگی او زموږ د خدمتکارانو د کورنیو څو قافلی له دی ځایه روانیږی او د ناظم هیله ده چی د ده د کور له نورو غړو سره ستا میرمن هم روانه شی. که ستا اجازه وی نو چی کور ته ولاړ شی هغی ته د تیاریدو لارښونه وکړه.

ته خپلو ملگریو ته هم احوال واستوه هغوی که سبا ته نه وی بله ورځ له بلی قافلی سره تلای شی، ته که مناسبه بولی دوی ورځی ایسار شه که نه له دوی سره یوځای روان شه.

یوسف وویل: په داسی حالاتو کی ماته له دی پرته بله چاره نشته چی میرمن می له قافلی سره واستوم. او د ځینو ملگریو په اړه هم زه دا ضروری بولم چی هغوی باید سمدستی له دی ځایه ځانونه وکاږی، که هغوی ما په څه سبب د شپی روان نکړای شول نو سهار به له قافلی سره روان شی، د ځان په اړه به زه له څو دوستانو سره له مشوری وروسته څه پریکړه وکړم. زه هغوی ته داسی احساس نه ورکوم چی زه له خطره تښتیدم. اوس ماته اجازه راکړه.

: ودریږه! ملکی لاسونه وپرکول.

د بلی کوټې نه یوه وینځه راووتله دی ورته وویل:

د یوسف میرمن دننه راواستوه؟

څو شیبی وروسته د یوسف میرمن دننه ورننوته او چی د خپل میړه مخ ته یی وکتل اوښکی یی په سترگو کی ډنډ شوی.

د ابو اعبدالله مور وویل: لوری! ستا اوښکی د غرناطی تقدیر نشی بدلولی، ته اوس کورته ولاړه شه او د سفر تیاری ونیسه، تاته د یوسف په اړه د دومره اندیښنی ضرورت نه و.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: مگر ... هغی په ژړه غونی آواز وویل:

که هغه دلته د پاتی کیدو پریکړه کړی وی نو زه دی نشم پریښودلای.

: لوری زه د دی ذمه واری اخلم چی یوسف به دلته نه پاتی کیږی ما له ده سره خبری کړی دی، د هغه پردی پوهول ضروری نه دی چی دوی ورځی وروسته به دلته اوسیدل څومره گران وی، ته دی اوس زر کورته ځان رسوه یوسف به تر لږ څنډه همدلته پاتی شی.

وفاداری میرمن د اجازی په دود یوسف ته وکتل هغه وویل:

معلومه نه ده چی زه به دلته څومره پاتی شم ته ولاړه شه. ما په کور کی ولید او څو تنه نور کښینولی دی، هغوی ته دا ووایه چی تر لږ څنډه زما انتظار وکړی.

د یوسف میرمن ور وړاندی شوه د ملکی لاس یی ښکل کړل او بیا یی په هیله من نظر خپل میړه ته وکتل او له کوټې څخه ووته.

ملکی یوسف ته وویل: ما چی ته د کوم کار لپاره ایسار کړی یی هغه په پوځ پوری اړه لری، د کلا ساتونکی زموږ سره په تلو راضی دی او د پوځ څو تنه افسران د هغوی د لست په جوړولو بوخت دی چی موږ یی له ځان سره بیایو، هغوی په دی اړه ستا مشوری ضروری بولی.

یوسف ځواب ورکړ: زه به ستا حکم عملی کړم، خو که پوځ ته دا پریکړه معلومه شوی وی نو دهغوی پردی پوهولو ته ضرورت نشته چی د کوم هیواد پاچاهی پای ته ورسیږی نو پوځ یی هم شریږی. اوس زه په کومه خوله دوی ته څه مشوره ورکړم؟

ملکی ځواب ورکړ: زه یوازی دا غواړم کوم خلك چی په خپله خوښه زموږ ملگرتیا گوی د هغوی په غوره کولو کی باید ډیر پام وشی، لږ تر لږه په افسرانو کی باید داسی څوك نه وی چی پر هغوی د فردیناند د جاسوسی گومان کیدای شی. زه په دی پوهیږم چی زموږ ملاتړ کوونکی به زیاتره هغه خلك وی چی کور او کورنی یی له غرناطی څخه بهر دی او مقامی خلك خو به پخوا له دی چی د ابو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالله په خاطر جلا وطنه شی سل ځله به سوچ کوی. خو زه دا ضروری بولم چی ته د پوځ کومو لویو افسرانو چی هغوی ته سمدستی خطر احساسوی د هغوی نومونه باید د غرناطی دپریښودونکو په لست کی شامل کړای شی.

که زما سره دا احساس نه وای چی زموږ نه وروسته به ډیر خلك له غرناطی څخه بهر د پناه اخستلو په هڅو مجبور شی نو ما به له ځانه د پنځو زرو تنو د بیولو غوښتنه نه کوله.

هغه سیمه چی دښمن زما زوی ته په نظر کی نیولی د هغی د اداری لپاره پنځه سوه تنه هم بس دی، او زه د خپل زوی د ټولی خوشباوری او ځان تیر ایستلو سره سره پردی پوهیږم چی زموږ هستوګنه به عارضی وی، د توپان یوه بله څپه به موږ د اندلس څخه پورته کړی او د افریقا څنډو ته به مو ورسوی له هغی وروسته که خدای «ج» د دی بد نصیبه اولس فریاد واورید نو امکان لری چی یوه نه یوه ورځ به غرنی قبایل د بهرنی کوم کومك په امید راپاڅی او هغوی به ستا د ملګرو څخه کوم لاربنود پیدا کړی.

یوسفه ! زه پخپله هم د سلطان ابو الحسن د کوم نومیالی سالار په مخکی د دی خبری جرئت نشم کولی چی اوس دی د فردیناند د یوه وړوکی باج ورکوونکی خدمتګاری ومنی.

زما وروستی هڅه دا ده چی پرکومو غازیانو، دغه بدمرغه اولس خپله راتلونکی تړلی شی هغوی باید په غرناطه کی پاتی نشی. اوس ورځه! هغوی ستا انتظار کوی او زه د دی خبری مسئولیت اخلم چی ابو عبدالله به ستا په کار کی څه لاسوهنه نه کوی.

لږ څنډ وروسته یوسف پر خپل زړه له یوه له زغم څخه اوچت بار سره د دوو وسله والو کسانو په لاربنوونه د الحمرا د هغی کوټی په لوری روان ؤ چی هلته د کلا قوماندان او د هغه ملګری راټول وو. بیا هم د سلمان، سعید، عاتکی او منصور له غرناطی څخه زر تر زره دوتلو په اړه دده ناکراری یو څه کمه شوی وه.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تروریمی مسافر

د یوسف له روانیدو څخه لږ څنډ وروسته د سمندری قواو پنځه تنه پخوانی افسران د هغه کورته راورسیدل او نژدی تر یوه ساعت پورې یې له سلمان او عبدالملك سره د خپل سفر په باب ضروری خبری پای ته ورسولی. اوس دوی له الحمرا څخه د یوسف د راستنیدو په انتظار وو.

ناڅاپه عبدالمنان او جمیل ویریدلی کوټی ته ورننوتل، او عبدالمنان ساه نیولی سلمان ته وویل: د خدای «ج» احسان دی چی ته بیرته نه وی ستون شوی، د عبید الله د کور په شاوخوا کی د حکومت خلك پهره کوی.

سلمان په وارخطایی جگ شو ویی ویل: هغوی ته د سعید په باب معلومات شوی دی؟

عبدالمنان ځواب ورکړ: نه! سعید ته څه خطر نشته، پولیس ستا په بنه او څیره د چا لټون کوی، زما باور دی چی د حکومت کوم جاسوس ته له ابو الحسن سره لیدلی یی چی د دوی له کوره راوتلی یی او درپسی شوی دی. پولیسو ته ستا نه پرته د هغه کوچوان بنه او حیره هم معلومه ده چی ته ورسره سپور شوی وی.

ولید پوښتنه وکړه: تاته چا وویل.

: ماته د پولیسو یو افسر وویل چی د خپلو نورو یو شمیر ملگرو په څیر پټ زموږ سره ملگری دی. هغه له پخوا څخه د ابو الحسن د مشر ورور دوست و او

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د کور ترڅنګ اوسیږی، هغه ماته دا وویل چی د کوتوال نایب ته د ابو الحسن له کوره د وتلی پردی په باب دوه خبرونه ورغلی دی، لومړی دا چی هغه په سرك جومات ته نژدی په بګی کی سپور شوی ؤ، او دوهم دا چی هغه له بګی څخه پلی شو د یوسف کورته ننوت. هلته دښار ځینی خلك او قبایلی مشران راغونډیدل.

د کوتوال مرستیال په ښار کی د ګزمی په وخت کی دا معلومات ترلاسه کړی وو اوبیا پخپله همالته ورغلی ؤ.هلته دی له یوی نه اټکل کیدونکی پیښی سره مخ شو،هغه دکوم پوځی افسرګاډی درولی وه او غوښتل یی تلاشی یی واخلی چی...

سلمان وارخطا شو ویی ویل: ته د ټولی کیسی اورولو نه پرته په دوو جملو کی نشی ویلای چی اوس وضعه څه ډول ده؟

عبدالمنان ځواب ورکړ: صیب! اوس وضعه داسی ده چی د پولیسو اته، لس تنه د عبید الله د کور په شاوخوا کی په ساده جامو کی پهری کوی، او هغوی په کوڅه کی له هر چا څخه چی تیریږی د یوه نا آشنا سړی په اړه پوښتنه کوی. هغه دوست چی ماته یی دا خبر راکړ د کوتوال او د هغه د مرستیال خبری اوریدلی دی هغه دا اندیښنه ښکاروله چی د هغوی په کوم سړی د ترکانو د جاسوس شك دی. زه ویریدم چی تاسو بیرته هلته نه وی راستون شوی. ځکه می جمیل او نور ملګری خبر کړل او بیا می ستا د دفاع لپاره د څو رضاکارانو له استولو وروسته زه له جمیل سره د ولید دوی کورته ورغلم خو د ولید پلار ته دمخه د پولیسو د تګ راتګ او ګزمی احوال رسیدلی ؤ. هغه د احتیاط لپاره سعید او د هغه ملګری خپل کورته ورسره بیولی وو. بیا چی ما کله هغه ته دا وویل چی پولیس سعید نه بلکی ستاسو په نیولو او لټون پسی راوتلی دی نو هغه په بیړه خپله بګی تیاره کړه او موږ ته یی دلته د راتلو حکم وکړ.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان وپوښتل : د پولیسو کوم چا له ابو الحسن سره هم خبره کړی ده؟

: نه ! تر اوسه پولیسو د عبید الله د کور دروازی ټکولو جرئت نه دی کړی، او د نورو خلکو په څیر ابو الحسن هم د ولید د پلار کورته راغلی دی. هغوی ټولو ټینګار کاوه چی ته بیله ځنډه له غرناطی څخه ووزه او پر لاره په کوم خوندی ځای کی غلی شه او د خپلو ملګرو د راتلو انتظار کوه، هغوی چی مناسب فرصت پیدا کړی تاته به ځان درورسوی.

ما په لاره کی دا بندوبست کړی او راغلی یم چی څو سپاره د ښار له دروازی څخه بهر ځانونه ورسوی، هغوی به تر یوه پړاوه ستا سره ملګری وی او له دی تسلی وروسته به راستنیږی چی د غرنیو قبیلو کوم مشر ستا د ساتنی لپاره مناسب بندوبست وکړی، ماتاته اس رانه وستلای شو، خو اوس له دی ځایه تاته یو ښه اس برابریدای شی عثمان یا د دی کور کوم بل نوکر به یی د ښار نه بهر ورسوی. موږ به تا په بګی کی بوزو.

د څو شیبو لپاره د سلمان د پریکړی قوت ځواب ورکړ، هغه د اندیښنی په حالت کی کله عبدالمنان او کله نورو خلکو ته کتل.

عبدالمنان له خپل جیبه یو کاغذ راویوست او سلمان ته یی وړاندی کړ ویی ویل:

وبخښی! ما د اندیښنی په وجه دا لیک تاته درونه ښودلای شو. سلمان کاغذ پرانست ویی لوست، د بدریی یو لنډ پیغام ؤ او د کړوړو لیکونه معلومیده چی دغه څو کرښې یې په ډیره بیړه لیکلی:

د تروږمی مسافره!

که زه تاته د څه ویلو حق لرم نو زما ړومبی او وروستی هیله دا ده چی تاسو د ماما جان خبره ومنی! او زما باور دی چی په دی مسئله کی سعید او یوسف کاکا

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم له ماما سره همنظره دی چی ته باید بی له ځنډه نور له غرناطی څخه ووزی.

تاته خدای پامان ویل ماته په هر حالت کی ډیر گران دی، خو که خدای مه کړه ته غدارانو ونیولی نو دا به یوازی زما لپاره نه بلکی د سعید او عاتکی لپاره هم له زغم نه وتلی صدمه وی. د خدای لپاره زما خبره ومنه!

په دی دنیا کی خو داسی څوك هم باید وی چی له سترگو ډیر لری وی هم د ژوند یوه هیله پری تړلی وی. کـه وخت اجـازه راکـولای نو زمـا دا لیك به ډیر اوږدوای خو په هر حال... ستا دوستانو ته بگی تیاره ده، ماما جان ماته ناری وهی او زه به تل تاته ناری وهم، خدای دی مل شه سلمانه!

«بدریه»

سلمان تر لږ ځنډه پردی گډو وډو کرښو د اوښکو هغو وچو شویو څاڅکو ته کتل بیا یی ژوره ساه واخسته او لیك یی ولید ته ور اوږد کړ.

ولید د لیك له لوستلو وروسته بیرته هغه ته ورکړ ویی ویل: زه له بدریی سره همنظره یم، خو یوسف کاکا تر اوسه بیرته نه دی راگرځیدلی او موږ د هغه له مشوری پرته هیڅ گام نشو اخستی. له بده مرغه دا وخت داسی دی چی موږ په آسانی سره په الحمرا کی هغه ته احوال هم نشو استولی

په همدی کی دوی بهر د بگی د عرابو غږ واورید، سلمان وویل: لکه چی هغه راغی!

تولو دروازی لوری ته وکتل او ولید جگ شو له کوټی څخه ووت.

بگی ودریده او څو شیبی وروسته د ولید او د یوسف د میرمنی د خبرو اترو غږ اوچت شو:

کاکا جان درسره رانه غی؟

: نه! هغه اوس د یوه ضروری کار لپاره په الحمرا کی پاتی دی او بنایی تر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنډه پاتې شی، خو د عزتمندو میلمنو لپاره هغه دا پیغام را استولی دی چی د ده انتظار وکړی.

: کاکا ناویی! ته یو څه اندیښمنه ښکاری! هغه ته خو به هلته څه خطر نه وی؟

: نه! هغی په غمجنه لهجه وویل: لږ تر لږه تر دوو نورو ورځو پوری هغه ته خطر نشته.

: دوی ورځی! د ولید غږ په ستونی کی خپ شو او سلمان او نور ملگری یی د پریشانی په حالت کی له کوټی څخه برندی ته ور ووتل.

د یوسف میرمن هغه ولید ور وړاندی شوه او په لړزیدلی غږ یی وویل:

ما باید د خپل خاوند میلمانه پریشانه کړی نه وای، خو دا داسی خبره ده چی زړه می غواړی د خپل کور پر بام وخیژم او چیغی کړم چی: د غرناطی د برخلیك پریکړه شوی ده. دوی ورځی وروسته به سلطان ابو عبدالله الحمرا پریږدی او له هغی وروسته به د دښمن پوځونه غرناطی ته ننوزی، زما میړه په دی وضعه کی هم د څه معجزی منتظر ؤ، خو اوس بیایی د معجزو وخت تیر شوی وی.

هغه اوښکی پاکولی او د کور د پاسنی پوړ د زینو په لوری ولاړه، سلمان او ملگري یی تر څه ځنډه حیران دریان ولاړ وو او یو بل ته یی کتل. بالاخره ولید وړاندی ورغی او خپلی سلگۍ یی ایساری کړی وبی ویل:

: تاسو دننه تشریف یوسی! زه به الحمرا ته ورشم او د دی احوال د ور رسولو هڅه به وکړم. خو په دی ځنډ کی د سلمان د دفاع شعور پوره راویښ شوی ؤ، هغه په یوه پریکنده لهجه وویل:

نه! که هغه په الحمرا کی په خپله رضا پاتی وی نو ددی یوازی یو مطلب کیدای شی چی هغه د کومی مهمی ذمه واری سره مخ شویدی. لږ تر لږه به زه په داسی وخت کی دی د خپلو ذمه واریو په ترسره کولو کی پریشانه نکړم.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالملك وویل: زما هم همدا مشوره ده، چی په دی وضعه کی ته باید نور یوه شیبه وخت هم ضایع نه کړی، کله چی راشی نو موږ به ورته ووایو چی له غرناطی څخه ستا وتل ضروری وو. امکان لری له هغه سره تر خبرو وروسته موږ په تا پسی درشو که نه نو سبا ته خو به خامخا در پسی روان شو.

سلمان ولید ته وویل:

ولیده ته که له بی بی څخه اجازه واخلی زما د هغی له بگی پرته څلور د سپارلی اسونه هم په کار دی. بگی به بهر له سرك څخه بیرته راشی او بیا به یی اسونه هم وروسته بیرته ورته راواستوو.

ولید ځواب ورکړ: د بی بی د اجازی ضرورت نشته، زما سره د دی پوره صلاحیت دی چی ستا څه شی ته ضرورت وی هغه درته وسپارم، زه همدا اوس اسونه تیاروم او ولید له کوټی څخه بهر ته ووت.

سلمان جمیل ته وویل: ته بهر ته ورشه معلومات وکړه چی که شاوخوا رضاکار وی څلور تنه تری راوغواړه هغوی به هغه فالتو اسونه بهر ته ورسره بوزی.

بناغلیه! د دی سیمی سربښندونکو ته لاربښونه شوی ده چی تر څو د یوسف هدایت نه وی له خپلو ځایونو څخه باید لری نه شی زه به یی همدا اوس راوغواړم.

جمیل دا وویل: او بهر ته ووت.

عبدالمنان چی تر اوسه پوری چوپ ولاړ ؤ سلمان ته یی وویل: بناغلیه ماته څه امر کوی؟

سلمان وړاندی ورغی په مینه یی د هغه پر مټ لاس کیښود ویی ویل: دوستانو ته څوك امر نه کوی غوښتنه تری کوی، او ته یو داسی دوست یی چی د غوښتنی ضرورت هم درته نشته، ته له ما سره بهر راځه!

بیا یی نورو کسانو ته وویل: تاسو دننه کښینی زه له تاسو څخه له خدای

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پامانی پرته نه ځم.

* * * * *

لږ ځنډ وروسته سلمان له درشل څخه راووت عبدالمنان ته یی وویل: عثمان له تا سره راغلی ؤ؟

: هوکی! هغه د ابو نصر د کوچوان سره ناست دی.

سلمان وویل: دا عجیبه خبره ده چی کله ماته د یوه هوښیار ملگری اړتیا احساس شی نو دغه زلمی هلك را ورسیږی.

: عثمان ته تر دی لوی انعام څه کیدای شی چی تاسو یی یو با کماله هلك بولی.

هغه داسی گڼی چی ته به یی درسره بیایی او ما وعده هم ورکړی وه د هغه د سمندر او بیړیو له لیدو سره ډیره مینه ده.

: تا د ځان په باب څه فکر کړی دی؟

عبدالمنان ځواب ورکړ: کله چی محشر جوړ شی نو ما غوندی خلك یوازی لیدای شی فکر نشی کولی.

که ما ستا د ارادو او عزایمو ملگرتیا کولای شوای نو ځواب می باید همدا وای چی زه هم ستا سره تلل غواړم خو د غرناطی له سقوط سره به زما ارادی او هدفونه هم ختم شی او زه به یوازی د ژوند د ساه گانو پوره کولو لپاره ژوندی یم.

سلمان وویل: په هر صورت تاته د فکر کولو څه وخت شته که دی په خیالونو کی څه بدلون راغی نو یوسف به تاته په ساحل کی هغه ځای در وښیی چی زما کښتی به هلته نژدی چیرته لنگر اچولی وی. او په هغه کښتی کی به ستا لپاره ډیر ځای وی.

دوی په خبرو کی طبیلی ته نژدی ورسیدل هلته نوکران پر اسونو د زینونو په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړلو بوخت وو، ولید بهر ولاړ ؤ هغه سلمان ته وکتل ویی ویل:

: صیب! اسونه به اوس چمتو شی او ترڅو دقیقو پوری به رضاکاران هم دلته راورسیږی.

ولیده! تا دا پوښتنه ونه کړه چی زه فالتو اسونه د څه لپاره بیایم؟

: صیب! ماته د پوښتنی ضرورت نشته. زه پوهیږم چی ته د سعید او د هغه د ملګرو څخه پرته نشی تلای خو پردی می سر نه خلاصیږی چی زموږ د بګی پر موجودیت برسیره ته بله بګی ولی درسره بیایی؟

: تاته به دا هم معلومه شی ته اوس ورځه! د یوسف له وسلتون څخه دوی لیندی غشی، دوی تومانچی او باروت درسره راوړه.

ولید وویل: ښاغلیه! ته که زموږ کره روان یی نو هلته هم پوره وسله موجوده ده.

:زه یوازی احتیاط کوم، کیدای شی موږ ته ستاسو تر کوره ددی ضرورت شی.

سلمان څو ګامه وړاندی ورغی او عثمان ته یی ناری کړی، هغه له بګی نه توپ وواهه او نژدی ورغی سلمان ورته وویل: ستا د کښتی لیدو ته هوس دی؟

عثمان لومړی خپل آغا او بیا سلمان ته وکتل ویی ویل: که آغا اجازه راکوی نوزه له تاسره د تلو اراده لرم، د هغه په سترګو کی اوښکی ځلیدلی.

سلمان عبدالمنان ته په وویل:

اوس تاته دلته د ایساریدو ضرورت نشته.

ته د ابو نصر په بګی کی سپور شه د هغه کور ته ولاړ شه هغه ته ووایه چی عاتکه، منصور او سعید له ما سره د تلو لپاره سفر ته چمتو کړی. او کله چی زما بګی دروازی ته نژدی ورغله تاسو سمدستی دروازه خلاصه کړی، د ښار تر دروازی پوری تاسو هم باید راسره ولاړ شی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما به په عادی وضعه کی د جنوب ختیځ په لور مخه کړی وه خو سعید لا استراحت ته اړتیا لری موږ به بگی د هغه تر کلی پوری بوزو او له هغه ځایه به رضا کاران هم بیرته راستانه شی، د سعید دوی له کلی څخه موږ ته د مرستی لپاره ډیر کسان پیدا کیږی.

دوهمه بگی به له لاری څخه بیرته راواستوو.

عبدالمنان وویل: شیخ ابو یعقوب عثمان ته یو ډیر ښه اس ورکړی دی، ستا سره د تگ لپاره ده ته پر ښه اس برسیره د ښو جامو هم ضرورت دی، ځکه خو که ستا اجازه وی نو زه به په لاره کی په سرای کی د ده جامی وربدلی کړم او په لویه دروازه کی به ستا انتظار کوی.

سلمان وویل:

هوکی ! عثمانه ته له ده سره تلای شی خو که ته په تیاری کی ځنډ ونکړی نو یو بل کار هم درسره کولی شی.

عثمان ځواب ورکړ: ښاغلیه! څومره ځنډ چی زما په جامو بدلولو کی وزی په دی ځنډ کی به زما پراس زین وتړی تاسو امر وکړی!

: ته نیغ ابو یعقوب ته ورشه هغه ته دا احوال ورکړه چی سرك ته بیرته راشه موږ لږ ځنډ وروسته در روانیږو سمدستی له موږ سره همدا اراده ده چی بگی له سرك څخه لږ لری بوزو، ځکه خو هغه باید څو تنه سپاره راواستوی چی که په لاره کی څه خطر وی موږ ته دمخه احوال راکړی. دا هم امکان لری چی موږ د سرك لاره پریږدو او د ابو یعقوب د کلی په لور مخه کړو، تا به په لاره کی یو ویجاړ کور لیدلی وی چی په مخکی یی مخ څوړی سرك د باران اوبو د ویالی په څیر ژور کړی وی؟

عثمان ځواب ورکړ: صیب! تاسو امر وکړی زه په پټو سترگو هم هلته رسیدای

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شم.

: کوم رضاکار چی له دروازی څخه بهر ته وتلی هغه ته ووایه چی د کور شاته غلی ودریږه!

سلمان دا وویل او بیا یی عبدالمنان ته مخ راواړلوه ده ته خو به له ښاره په وتلو کی څه ستونزه نه وی؟

: نه صیب! تاسو ډاډه اوسی، موږ هلته پوره بندوبست کړی او راغلی یو، راځه عثمانه!

هغه په منډه بگی ته ورغی او په کی سپور شو.

* * * * *

د غرناطی کوتوال پر بستره غځیدلی ؤ او د ورځی په پیښو یی فکر کاوه، ناڅاپه چا دروازه وټکوله. دی له غوسی جگ شو ویی ویل: څوك یی؟ نوکر دروازه خلاصه کړه او دننه راغی یوه گوته یی ده ته وښودله ویی ویل:

صیب! یو څوك په دروازه کی بهر ولاړ دی له تا سره د لیدو هیله لری، هغه د نبلسی په تړگه دا گوته راواستوله.

کوتوال د ډیوی په رڼا کی گوتی ته وکتل ویی ویل: هغه بهر ولاړ دی... تا ولی دننه رانه وست؟

: صیب! په دی وخت کی ستا له اجازی پرته پهره دار ویریده، او هغه د دروازی د څنگ له کړکی څخه د دغه گوتی د ورکولو په وخت کی د خپل نامه له ویلو څخه ډډه کوله. هغه یوازی دا ویل چی دغه نخښه یوسه، زما ډیره بیړه ده او یو ضروری احوال ورکوم او بیرته ځم.

: هغه خره د عتبه غږ هم ونه پیژاند! کوتوال دا وویل او بیا یی بیرته پښی په پښو کړی یوه درنه کمپله یی په اوږو واچوله له کوټی څخه ووت.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ځنډ وروسته پهره دار د هغه گواښونه او کنځلی اوریدلی او د بهرنی دروازی په خلاصولو بوخت شو. کوتوال په بیړه بهر ووت خو په همدی ځنډ کی بهر پر سرك ولاړه بگی روانه شوه.

: ودریږه! ودریږه! کوچوانه بگی ودروه، هغه ډیر گړندی منلوی پسی وهلی، چاغ کوتوال سیلیده او گاډی ته یی ځان ورساوه دننه یی ور وکتل ویی ویل: عتبه! په خدای «ج» سوگند ستا پیغام ماته ډیر ناوخته...

هغه خپله خبره پوره نکړای شوه، د سترگو په رپ کی د هغه ورمیږ د سلمان اوسپنیزو پنجو ته لویدلی ؤ، ولید د هغه متی ونیولی او دننه یی گاډی ته ننه یوست. بگی بیا گړندی شوه، جمیل خپل خنجر د هغه په سینی ورکیښود او زور یی پری راوړ د هغه لږ او ډیر همت هم ځواب ورکړ. سلمان د هغه پر ورمیږ فشار کم کړ او ورته ویی ویل:

گوره! که دی د شور هخه وکړه نو پخوا له دی چی غږ دی اوچت شی ورمیږ به دی بوټ مات شی. موږ به د خنجر اویا تومانچی په استعمال دغه ښکلی بگی ستا په وینو ککړه نه کړو.

کوتوال وتوخیده او په ډیر زحمت یی وویل: زه پوهیږم چی ستاسو له خوښی پرته زما غږ تر ستونی نشی راوتلای خو تاسو څوك یاست، او څه غواړی؟ زه به ستاسو هره خبره ومنم؟

سلمان له شا څخه د بگی پرده لری کړه څو شیبی یی سرك لوری ته وکتل بیا یی کوتوال ته وویل: ته هوښیار سړی ښکاری، زما لومړنی حکم دا دی چی که د پولیسو کوم سړی دی بگی ته درانژدی کیدو هڅه وکړه ته له لیری غږ پری وکړه او تری ایسار یی کړه که ضرورت ؤ له بگی دی سر ورته راوباسه او ورته وایه چی ته دی له دوستانو سره چیرته روان یی. خو ستا د غږ په اوریدو باید څوك دا

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

احساس نکړی چی ته له ویری او یا مجبوری زموږ امر منلو ته مجبور یی.

ستا دا اشتباه به یوازی ترتا پوری محدوده پاتی نه شی. باید دا درته ووایم چی اوس زموږ ملگرو ستا کوږ کلابند کړی دی که هغوی ته څه وخت دا خبر ور ورسید چی زموږ په بگی پسی څوك را روان دی نو هغوی به ستا د کور یو تن هم ژوندی پری نږدی.

: صیب! پر ما ورحمیږی! زه وعده کوم چی هیڅ غلطی به نه رانه کیږی.

سلمان جگ شو له دروازی څخه یی سر ویوست غږ یی وکړ: کوچوانه بگی آرامه بیایه!

بیابیرته پر خپل ځای کیناست ویی ویل:

إن شاء الله موږ به تا ته د څه غلطی کولو فرصت درنکړو. اوس راشه او ډاډه زما ترڅنگ کښینه!

جمیله ته یی لاسونه او پښی وتره، خو ډیر باید په زحمت نشی.

کوتوال بیله دی چی څه پلمی او دلیل ووایی په پټه خوله امر ته غاړه کیښوده سلمان له لږ څنډ وروسته تومانچه را وایستله د هغه پر ککره یی ورکیښوده ویی ویل:

زه له تا څخه یوه بله پوښتنه کوم! که دی لږ دروغ وویل هم نو ستا په سر کی د یوه سوری کولو وروسته به زه یوازی پردی خپه وم چی لږ باروت می مصرف شول.

صیب! هغه په ریږدیدلی غږ وویل: زه به دروغ ونه وایم.

سلمان وویل: عتبه چیرته دی؟

: صیب! هغه به په ویگا کی وی.

: تا هغه ته څه پیغام ورکړی ؤ؟

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: هغه ماسپښین مهال له ښار څخه بهر له ماسره لیدل غوښتل خو د هغه احوال ماته څو ساعته وروسته راورسید.

: ستا باور دی چی هغه ښار ته نه دی راغلی؟

: صیب! زما پوره باور دی، که هغه دلته په راتګ د خطر احساس نه کولای نو زه به یی لیدو ته له ښاره بهر ته نه ورغوښتم.

: خو د هغه د نخښی په لیدو چی ته څومره په ګرمی او ناکراری راووتی له دی څخه داسی ښکاری چی ته یی په انتظار وی.

: صیب! ما داسی وګڼل چی که هغه له خطره بی پروا شوی وی او راغلی وی نو خامخا به کومه خبره وی.

: تاته معلومه نه ده چی هغه به په څه له تاسره لیدل؟

: صیب! هغه په خپل لیك کی یوازی دومره لیکلی وو چی د هغه په کور کی یوه له اټکل نه لری پیښه شوی ده.

: ډیر ښه اوس ته چوپ اوسه، او د دی خبری خیال ساته چی ستا په کور کی هم څه پیښه ونشی.

* * * * *

لس دقیقی وروسته د ابو نصر د کور د شانداری کلا دروازه خلاصه شوه، بګی دننه ننوته او نوکرانو زر بیرته دروازه‌پوری کړه. بیا پنځه دقیقی وروسته دروازه بیا خلاصه شوه او دوی بګی یوه پر بله پسی بهر ته ووتی، پر لومړنی بګی‌چی د یوسف له کوره راغلی وه یوی خواته سعید، عاتکی او منصور ته مخامخ د سلمان په څنګ کی کوتوال ناست ؤ. پر هغوی پسی په بله بګی کی ولید، جمیل او عبدالمنان سپاره وو. هغه شیبی څومره زر تیری شوی چی کله د تروږمیو مسافر له خپلو دوستانو او ملګریو څخه خدای پامانی اخسته، هغه داستان څومره اوږد ؤ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی یوازی د خدای «ج» پامان په الفاظو پای ته ورسید! او بیا هغه چوپتیا چی کله سلمان یوه پښه په بگۍ کې کیښوده بدریی ته یی د وروستی ځل لپاره سترگې ور واړولی د ژوند د ځومره نغمو او خوبونو ځومره جزیرې یی په خپله غیږه کی رانغښتی وي؟

بدریی! بدریی! بدریی! هغه په خیال کی ناری وهلی، هغه د گرندیو اسونو د پښو په ترپهار او د بگۍ د عرابو په کړچهار کی هم د هغې سلگۍ اوریدلی، بیا یی داسی احساس کړه چی سعید غږ ورته کوی ټکان یی وخوړ، د خوب او خیال نړۍ یی له سترگو څخه پناه شوه.

سعید وویل: ورورجانه! له بناره بهر اسونه دی نو بگۍ باید بیرته راواستوو، زه نور بالکل روغ یم او ستاسو سره پر اسونو په سفر کی به هیڅ په زحمت نه شم.

ولید او جمیل باید زر تر زره د یوسف کور ته ورشی، زه نه غواړم چی زموږ په سبب دی زموږ دوستان د دی بگیو له امله په اندیښنه کی شی.

سلمان ځواب ورکړ: زما په گومان خو چی تر کومه ځایه سرك تللی تا ته به په گاډۍ کی سفر کول ښه وی، خو که ته د اس د سپارلی تکلیف زغملی شی نو موږ به له ډیرو ستونزو څخه وژغورل شو.

: ورورہ! نن زه داسی نه احساسوم چی زه کله ناروغ وم. نن می په کور کی تر لږ څنډه د غشو ویشتلو تمرین هم وکړ، او ډاډه شوم چی په منډه کی له اس څخه هم ما پرغشی نخښه ویشتلای شوه.

: ما ستا لپاره دوی لیندی او دوی تمانچی هم راوړی دی. زه پردی ډاډه نه وم چی تاسو به د عبید الله له کوره زما سامان هم درسره راوړی.

سعید وویل: د دی سړی په باب دی څه فکر کړی دی؟

: دغه سړی اوس په دومره خبرو پوهیدلی دی چی موږ یی د ژوندی پریښودو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خطر نشو قبلولی موږ به له ښاره بهر په دی اړه څه پریکړه وکړو.

کوتوال وویل:

د خدای «ج» لپاره پر ما رحم وکړی!

: چوپ! سلمان په درانده غږ ورته وویل ستا له خولی چی د رحم لفظ وزی د حامد بن زهره روح به څوریږی.

کوتوال په ویریدلی لهجه وویل: صیب! د حامد بن زهره له قاتلانو سره زما هیڅ اړیکی نشته، زه د هغوی ټولو نومونه دربښودلی شم او پر خدای «ج» سوګند زه به هیڅ دروغ ونه وایم.

سلمان وویل: په نړۍ کی پر هر بدکرداره سړی یو داسی مهال راځی چی هغه ته په دروغو ویلو کی هیڅ ګټه نه ښکاری، خو ته زما تر اټکل هم زیات بد خصلته یی. ته یحییٰ پیژنی هغه ستا په پولیسو کی کار کاوه؟

: هوکی! مګر هغه اوس بی درکه دی!

: که هغه ستا په مخکی حاضر شی نو ته به له هغه سره سترګی پر سترګو کړی او دا به وویلی شی چی د حامد بن زهره له وژونکو سره ستا هیڅ اړیکی نشته؟

د کوتوال تر سترګو لاندی یو ځل بیا د مرګ تیاری خپری شوی، لږ ځنډ وروسته د بګی تګ وروشو سلمان بهر ته وکتل ویی لیدل دوهمه بګی د دروازی په مخ کی ولاړه وه، عبدالمنان لاندی ورکوز شوی ؤ په ډاډ یی د څو پهره دارانو په منځ کی له یوه افسر سره خبری کولی او دوو نورو کسانو دروازه خلاصوله.

څو شیبی وروسته عبدالمنان پر بګی سپور شو او هغه افسر په منډه د سلمان دوی بګی ته راغی او ویی ویل:

صیب! تاسو په ډاډه زړه تلای شی! اوس به تاسو د دروازی شاوخوا هیڅ کوم

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پولیس هم ونه گوری.

زموږ په خیر دوی ته هم دا خبر ورغلی دی چی دوی ورځی وروستـه به نه د غرناطی پاچاهی وی او نه به یی پوځ او پولیس وی، ستاسو ملگری پر سرك درته انتظار دی خو تاسو دښمن ته پام کوی. سلمان له دروازی څخه سر بهر راویوست هغه ته یی لاس ورکړ او بیا بگی روانه شوه.

بگی د سرك په مخ خوږ ودریدی او رضاکاران د ږنگ کور له کنډوالو راښکاره شول پر دوی راتول شول، سلمان کوتوال ته ډیکه ورکړه او لاندی یی وغورځاوه او پخپله له بگی څخه راووت. په دی ځنډ کی د بلی بگی سپاره هم راکوز شوی وو، عثمان چی خپل کمال ښودلو ته سخت ناکراره ؤ را وړاندی شو ویی ویل:

زه نیم ساعت مخکی د ابو یعقوب له کلی څخه راگرځیدلی یم، هغه ویل چی زما سړی به د راتلونکی کلی د خلکو له خبرولو وروسته ستاسو سره ملگری شی او د سعید دوی تر کوره به ورسره ملگری وی.

بل سړی وویل: صیب! موږ ستاسو لپاره اسونه همدلته راوستلی دی. سلمان ولیـد ته وویل: د بحیی اروا په دی ویجاړ کور کی د کـوتوال انتظار کـوی دی همالته ورولی، جمیل په خنجر د هغه د پښو رسی پریکړه، دوو تنو تر متو ونیو او پورته یی کړ ولید په توره وزغلاوه.

کوتوال چی تر اوسه پوری د نامعلومو امیدونو په تکیه ؤ خپل وروستی وخت یی چی ولید په چیغو شو: د خدای «ج» لپاره! په ما رحم وکړی زه ستاسو ملاتړ ته چمتو یم، زه د حامد بن زهره د تولو قاتلانو نومونه درښودلای شم.

تاسو د ابو القاسم په وروستی خیانت تر اوسه خبر نه یاست. د خدای «ج» لپاره. زما خبره واوری. بله ورځ به د دښمن پوځ غرناطی ته ننوزی، ما خوشی کړی. زه به غنیمه لاس ترلی تاسو ته راولم، ما وبخښی پرما رحم وکړی!!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوټوال پښې د بدن د وزن اوچتولو څخه بې وسه وې او پښې یې په ځمکه کشولې، بیا د رنګ کور له یوې تیارې کوټې څخه د هغه وروستی کریغه واوریدل شوه، او بیا په فضا کې بشپړه چوپتیا خپره شوه.

سلمان عبدالمنان ته وویل: اوس تاسو بیرته پر بګیو ولاړ شی، او موږ ته یې چې اسونه راوستل دغه رضاکاران هم درسره بوزی، بیا یې خپلو ملګرو ته وویل: تاسو سمدستی پر اسونو سپاره شی، زه او عثمان به له تاسو څخه پنځوس شپیته ګامه وړاندې وو، ظاهراً کوم خطر نشته خو بیا هم احتیاط ضروری دی. پنځه دقیقې وروسته د اسونو او بګیو سپرویو د بل مخالف لوری ته خپل سفر پیل کړ.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعقیب

کله چی دوی له سرك څخه د شیخ ابو یعقوب د کلی په لوری ورگرځیدلی لاری ته ورسیدل نو مخامخ یی د اسونو دپښو ترپهار واورید.

عثمان وویل: صیب! داسی ښکاری چی د ابو یعقوب د کلی خلك لکه چی موږ له څه خطر څخه خبروی!

سلمان وویل:

ته په بیړه شاته ورشه ورته ووایه چی له سرکه یوی خواته شی.

عثمان خپل اس راوگرځاوه، د سترگو په رپ کی سپاره سلمان ته راورسیدل او چیغی یی کړی:

ود ړیږی! ودریږی چی وړاندی تاسو ته خطر دی!

عثمان ته دغه غږ آشنا معلومیده او ویی ویل:

یونسه څه خبره ده؟

: صیب! ستاسو دښمنان وړاندی کلی ته راورسیدل، بیا یی دوهم سپاره ته مخ واړاوه ویی ویل:

ته بیرته ولاړ شه خپلو ملگریو ته خبر ورکړه چی زه له دوی سره ولاړم.

کله چی هغه د اس جلب راوگرځاوه یونس سلمان ته وویل:

صیب! د ابو یعقوب د کلی په لور وروگرځی، موږ به هڅه وکړو چی د عتبه کسان هر څومره زیات ایسار کړای شو، بیړه کوی چی له سرك څخه لری ولاړو زه به بیا ټول حال درته بیان کړم.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان خپلو ملګرو ته غږ وکړ او هغوی اسونه وزغلول او نژدی ورغلل، بیا هغه ورته وویل: موږ باید لاره بدله کړو، تاسو په موږ پسی راځی!

لږ ځنډ وروسته دوی له سرك څخه لری د ویجاړ کلی د کنډوالو ترشا ولاړ وو او یونس سلمان ته کیسه کوله.

: موږ د ابو یعقوب له کلی څخه په بله لار د بل کلی په لوری راغلو کله چی کلی ته رانژدی شوو دوه تنه په مخه راغلل چی ابو یعقوب ته یی دا احوال ورسوو چی د وسله والو سپرو یوه ډله د دوی کلی ته ورغلی ده، او پاتی شپه هم التـه غواړی تیره کړی.

هغوی د کلی په یوه ویجاړ کور قبضه کړی ده او په کی اړولی یی دی، له هغوی نه د څو پوښتنو څخه وروسته موږ ته معلومه شوه چی دغه کسان د جنوب له لوری راغلی، دی او ماښام مهال د سپرو یوه بله لویه ډله چی دلویدیځ لوری راښکاره شوه خلکو ولیده چی د خوړله پله څخه له تیریدو وروسته د ویجاړی شوی کلا په لوری ولاړه ځکه خو د کلی د خلکو دا اندیښنه ده چی د ډاکه مارانو یوه لویه ډله د دی سیمی د لوټ لپاره راغلی ده. له دی وروسته موږ بیا د کلی پر سر راوځرخیدو سرك ته چی رانژدی شوو د اسونو د پښو ترپهار او شنهار مو واورید او موږ د احتیاط لپاره یوه باغ ته ننوتو، بیا مو څو تنه سپاره ولیدل چی کرار کرار د غرناطی په لور روان وو، ستاسو سمدستی خبرول ضروری وو خو ضحاك دا اندیښنه وښوده چی که موږ د هغوی په مخکی د تیښتی هڅه وکړو نو راپسی راځی ځکه خو موږ هغوی مخی ته پریښودل او بیا چی سرك ته راورسیدو گړندی مو اسونه چارگام وزغلول، هغوی ښایی موږ خپل ملګری بللی وو د تښتیدو پرځای ودریدل ځکه خو د سترگو په رپ کی موږ له هغوی څخه دری کسان پرسرك راوغورځول او بیا مود سرك کیڼ لوری ته په فصل کی ترلږځنډه نور کسان وزغلول بو یی ضحاك په نیزه وواهه او راویی غورځاوه، کله چی موږ بیرته سرك ته راستانه شوو یوه تن د قسطله خلکو په ژبه خپلو ملګریو ته څه ویل،

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زموږ پوره باور وو چی دوی د عتبه خلك دی.

خو افسوس چی موږ دوه نور کسان ونه وژل، اوس به هغوی په کلی کی خپل نور ملگری خبر کړی، له ضحاك سره د شیخ ابو یعقوب د کلی پنځه تنه نور شته هغوی به ستاسی له دی ځایه د وتلو لپاره چی هر څومره ممکن وی هومره لاره بنده ساتی، ضحاك یو تن ماته را استولی ؤ ویلی یی وو چی دښمن به زموږ پر مړیو تیریږی بیا به ستاسو لوری ته درځی.

سلمان سعید ته وویل: سعیده ته له عاتکی او منصور سره سمدستی روانیږه، د ابو یعقوب په کلی کی زموږ انتظار کوه، عثمان به تاسو ته لاره درښیی. سعید زړه نا زړه کله سلمان او کله عاتکی ته کتل. سلمان بیا په دروند غږ وویل:

ورځه سیعده! زما خبره ومنه، او عاتکی! ته په څه فکر کی یی! دلته کومه کلا نشته او تاته د دی ثابتول ضروری نه دی چی ته یوه زړوره نجلی یی. کله چی زما د غشیو کڅوړه تشه شی نو زه به تا په جگړه کی د گډون څخه نه منع کوم. تر لږ ځنډه به ضحاك او د هغه ملگری دلته راورسیږی او زما باور دی چی عتبه او د هغه کسان به یی تعقیبوی. بیا به له هغوی سره د مقابلی لپاره ستا تر مرستی ماته دا ضروری وی چی ته د هغه لاس ته نه ورځی، د خدای «ج» لپاره ولاړه شه، ستا د دی زړه نازړه کیدو په سبب به خلك بیځایه مړه شی.

هغوی اسونه پونده کړل.

سلمان خپلو ملگرو ته پام راواړاوه:

ملگریو! خپل اسونه شاوخوا رنگو کورونو ته بوزی، امکان لری د دشمن شمیر زموږ څخه ډیر زیات وی ځکه خو ستاسو بری پردی خبره پوری تړلی دی چی کوم غیشی مو تش ولاړ نشی. کوم کور چی لاری ته ډیر نژدی وی د هغی بام ته وخیژی. د غیشو له اوږدلو څخه دمخه زما د نښانچی د غږ انتظار وکړی.

بونسه! ته سرت ته ورشه د خپل ورور او نورو ملگریو انتظار کوه او هغوی دلته راوله، زه ویریږم چی هغوی پردی گومان وړاندی تیر نشی چی موږ د ابو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعقوب د کلی لوری ته خوځیدلی بو او موږ ته د زیات فرصت په خاطر په بل لوری کی د دښمن د زیات بوخت ساتلوضرورت دی. اوس چی موږ څومره زر له دښمن سره مقابله وکړه هومره به په پاتی سفر کی زموږ ستونزی لری وی. ځکه خو اوس باید زموږ هڅه دا وی چی د عتبه کسان په تاسو پسی دلته راشی او دا ضروری ده چی تاسو زموږ تر شا د دریدو پرځای د کلی د وروستی کور ترشا پوری ولاړ شی.

: صیب زه وپوهیدم! د هغوی د دلته راوستلو لپاره که تر هماغه کلی پوری زموږ ،ورتگ ته اړتیا وه هم دریغه به ونکړو. یونس دا وویل او اس یی پونده کړ، دوی تر لسو دقیقو پوری د هغوی د راتلو انتظار وکړ بالاخره یونس له شپږو کسانو سره بیرته راورسید او له دی سره سم سلمان وړ پسی د نورو اسونو د پښو ترپهار واورید.

بالاخره اوه تنه سپاره راښکاره شول او د کلی تر وروستی کور پوری ولاړل پر دوی پسی د گڼو اسونو د پښو ترپهار رانژدی شو او بیا شل پنځه ویشت تنه سپاره چی د دوی د غشو دم ته راورسیدل د سلمان د تومانچی غږ اوچت شو او بیا پر هغوی د غشو باران جوړ شو. هغوی په بربری، هسپانوی او عربی ژبو فریادونه اوچت کړل. د مخی سپرو د بیرته گرځیدو هڅه کوله د هغوی اسونه په تیاره کی د خپلو ملگریو له اسونو سره ټکر شول، څو سپرو د وارخطایی په حالت کی د وړاندی وتلو هڅه وکړه چی پر هغوی د کلی په پای کی غلیو شویو سپرو غشی واورول. څو کسان روغ پاتی شول او ووتل خو په تیاره کی د هغوی د شمیر معلومول گران وو.

په دوو دقیقو کی دغه جگړه پای ته ورسیده سلمان ډاډه راپورته شو او خپلو ملگریو ته یی وویل: د مړیو د شمیرلو ضرورت نشته بوازی ټپیان پرځای کړی. بوه تن چی خپل اس یی تر جلب رانیولی ؤ سلمان ته په مخکی ودرید ویی ویل: ښاغلیه زه ضحاک یم. څو سپرو د وړاندی وتلو هڅه وکړه، په هغو کی موږ

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دری تنه راوغورځول خو زما په گومان په هغو کی هم یو تن تپی ؤ، که ستا اجازه وی زه د احتیاط لپاره وړاندی ولاړ شم.

سلمان ځواب ورکړ: زموږ ملگری به د ابو یعقوب کلی ته رسیدلی وی، ځکه خو موږ د یوه یا دوو تنو په باب باید څه اندیښنه ونه لرو، هغوی به خامخا په لاره کی په یوه او بله خوا د تیښتی هڅه وکړی.

په دی کی هغه یو پر بل پسی دوه د تومانچی ډزونه واوریدل او سلمان په بیړه پر اس سپور شو ویی ویل: ضحاکه ته له ماسره راتلی شی او نور کسان دی دلته خپل کار پای ته ورسوی او په ډاډه زړه په موږ پسی راځی، دا ډزی زموږ د ملگریو کارنامه معلومیږی او زه ویریږم چی هغوی په بدگومانی کی پر موږ غشی ونه چلوی. بیا هغه گام پر گام عثمان ته ناری وهلی او وړاندی روان وو.

لږ وړاندی چی ولاړل د عثمان غږ یی واورید:

صیب! موږ دلته یو، او بیا د سترگو په رپ کی دوی د عاتکی او عثمان په مخکی د یوی خاورینی غونډۍ ترڅنگ ولاړ وو، دواړه مړی دوی ته نژدی په خاورو پراته وو تر څو شیبو پوری ټول چوپ وو.

عاتکی په لږ ویریدلی لهجه وویل: ورورجانه! ته به موږ احمق وبولی، خو موږ له تا پرته چیرته تلای شو؟ موږ کله ډاډه کیدای شوای چی راتلونکی سهار به تردی تیاری شپی زیات تیاره او ویروونکی نه وی؟

او بیا ما د محمد بن زهره زوی او لمسی ته دا څه ډول وربښودلی شوای چی هغوی دی خپل احسان کوونکی د انتظار پرځای د هغه حکم عملی کړی، د غرناطی لور په خپل ژوند کی د لومړی ځل لپاره په زوره زوره ژړیدله.

سلمان په ژړه غونی آواز وویل:

عاتکی! زه تا احمقه نشم بللی! کاشکی پردی اوښکو د دی بدنصیبه اولس د کړو وړو داغونه مینځل کیدای شوای، سعیده! زه له تا څخه هم نشم خفه کیدای، خو ته زما د ناکراری په سبب پوهیږی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعید وویل: وروره! موږ ته د ابو یعقوب کلی ته رسیدل او په لاره کی غلی کیدل یو شان وو، موږ د غونډی شاته ولاړ و او ښایی په دی کی به هم کوم مصلحت ؤ، منصور له وړاندی تلو څخه انکار کاوه، د هغو دوو سپرو د پښو غږ مو چی واورید اسونه مو عثمان ته وسپارل او لاری ته نژدی د ډبرو شاته غلی وو د تومانچی له ډزو نه وړاندی موږ ته د دی تسلی ضروری وه چی هغوی زموږ خلك نه وی، بیا له دوی نه یو تن چی غالباً پخوا ټپی شوی ؤ له اس نه پلی شو او په قسطله یی ژبه یی له خپل ملگری څخه څه غوښتل، هغه موږ ته دومره لنډ ؤ چی په ډبره مو هم راغورځولی شوای.

سلمان وویل: سعیده موږ یو لوی بری گټلی دی. او زموږ د دی بری یو سبب دغه ځوان دی. بیا یی خپل ملگری ته وویل:

ضحاکه زه ستا مننه کوم خو زما دومره تمه نه وه.ضحاك ځواب ورکړ: صیب! دا زما فرض و یو سړی بد کیدای شی خو ستا غوندی داحسان کوونکی ناشکری نشی کولی.

: خو اوس زه ستا پوروړی شوم.

: صیب! که ته وغواړی نو دا پور هم ادا کولی شی.

یوازی زما یوه وړوکی غوښتنه ومنی!

: هغه وړوکی غوښتنه څه ده؟

: صیب! زه، یونس او زما میرمن غواړو له تاسره ولاړ شو.

: تاته معلومه ده چی موږ چیرته ځو؟

: صیب! ماته د دی ضرورت نشته.

: او ستا پلار!

: صیب! دا د هغه هیله ده چی موږ له تاسره ولاړ شو.

: مگر هغه د ابو یعقوب په کلی کی نشی اوسیدای.

: صیب! هغه به په غرونو کی د خپل مالك له عزیزانو سره پناه واخلی، که هغه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر وږ وای نو راسره بیولی به مو ؤ.

: ډیره ښه ده، زه ستاسو یوه هیله هم نشم ردولی، ته ولاړ شه خپلی میرمنی ته دی ووایه چی تیاره شی، عثمانه ته هم ورسره ولاړ شه او شیخ ابو یعقوب ته زما دا پیغام ورکړه چی موږ غواړو د شپی له پای ته رسیدو مخکی یو پړاو مزل ووهو، زموږ څخه سمدستی خطر لری شوی دی او اوس له موږ سره د رضاکارانو د وړاندی تک ضرورت نشته.

* * * * *

کله چی د سلمان نور ملګری راورسیدل دوی ټول د ابو یعقوب د کلی په لور وخوځیدل، او بیا لږ ځنډ وروسته ابو یعقوب پخپله له څو کسانو سره له کلی څخه بهر د دوی هرکلی ته راوتلی ؤ.

سلمان له اس څخه پلی شو ابو یعقوب ته یی لاس ورکړ، او د غرناطی رضاکارانو ته یی وویل:

اوس به موږ سعید کلی ته دبیولو پرځای له همدی ځایه نیغه د غرونو لاره غوره کړو ځکه تاسو له همدی ځایه بیرته ستانه شی او زر تر زره غرناطی ته د رسیدو هڅه وکړی.

او کوم کسان چی په بګی کی زموږ سره راغلی وو هغوی ته دا ووایی چی اوس موږ په بله لاره ځو. کوم کسان چی په موږ پسی راځی هغوی به د شیخ ابو یعقوب څخه زموږ د بل پړاو معلومات واخلی، نور وخت مه تیروئ! هغوی خدای پامان وویل او د اسونو جلبونه یی وګرځول، دوی تر لږ ځنډه د شپی په تیاره کی د هغوی د اسونو د پښو ترپهار اوریده. ابو یعقوب د سلمان پر اوږه لاس ورکیښود ویی ویل:

بچیه حُسینی میلمانه داسی وی چی د خدای پامان [illegible] ورته ډیر تکلیف غواړی. خو زه له تاسره څو دقیقی هم خبری نشم کولی، ما ستا د احوال له راتلو سره سم یو تن مخکی استولی چی د مخکی کلیو خلک خبر کړی، له ضحاک او

(c) ketabton.com: The Digital Library

یونس پرته به له کلی څخه څلور تنه نور هم له تاسره ولاړ شی. وړاندی د غره پیچومی ډیر سخت دی او تاسو باید ډیر په احتیاط پری ولاړ شی، زما د سعید د روغتیا په باب ډیره اندیښنه وه خو دا یوه مجبوری ده، په راتلونکی پړاو کی به تاسو ته د پوره ارام موقع په لاس درشی او إن شاء الله له هغه وړاندی به هم د هیڅ کور په دروازه کی هم د حامد بن زهره زوی او د نصیر لور ته د دوهم غږ کولو ضرورت نه وی سلمان له بوډا سردار سره خدای «ج» پامانی وکړه او پر اس سپور شو.

* * * * *

عتبه او د هغه ملگری دویجاړی کلا په انگړ کی اور ته شاوخوا ناست وو چی ناڅاپه د برج له کونج څخه غږ راغی: صیب! یو سپور راروان دی.

: هغه را پریږده چی راشی!

څو شیبی وروسته سپور دننه راغی او په لوړ غږ یی وویل: صیب! زموږ خلك له هغه کلی څخه چیرته تللی دی او ما هغه پاتی دری سپاره وړاندی واستول.

: تا د کلی له خلکو څخه معلومات وکړ؟

: صیب! د کلی خلك دومره ویریدلی وو چی چا بهرته د راوتلو او زموږ سره د خبرو جرئت ونکړ.

: دا کله کیدای شی! ما هغوی ته په کلکه دا هدایت کړی ؤ چی پر سرك د گزمی لپاره له شپږو اوو کسو څخه زیاتو ته ضرورت نشته.

یوه تن وویل: هغوی به په کوم ویجاړ کور کی ننوتلی او ویده شوی وی!

سپاره وویل: ستا په گومان ستا نه پرته ټول په دنیا احمقان دی؟ زه په یوه یوه کور راوگرځیدم او چیغی می ووهلی.

یوه بل تن په قسطله یی ژبه وویل: ایا دا ضروری ده چی کوم کسان تاسو لهوی هغه دی په همدی لاری راغلی وی؟

غسه به وارخطایی وویل: ما تاته ویلی دی چی تر اوسه به په غرناطه کی هر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

گوټ ته دا خبر رسیدلی وی چی زموږ پوځونه ښار ته ننوتونکی دی. او له هغی وروسته به هغه کسان چی زما په کور یی د چپاو جرئت کړی ؤ یوه شیبه هم هلته د پاتی کیدو جرئت ونه کړی.

: مگر د غرناطی څخه د تیښتی نوری لاری هم شته!

: که هغوی سمڈستی د تیښتی هڅه کړی وی نو د شپی لخوا دوی د خپل کلی نه پرته بل لوری ته نشی تلای.

: په داسی حال کی دا غوره نه وه چی موږ د هغوی کلی نیولی وای؟

که ته د دی کار ذمه واری په خوښی قبلوی زه تیار یم چی اجازه درکړم، خو هلته به د هغه په یوه غږ د شاوخوا کلیو په سلگونو کسان راټول شی.

هوکی! دوی ورځی وروسته به دا ټوله سیمه زموږ رحم او کرم ته پاتی وی او زه به تا هغه وخت د هغه کلی د سردار په کور کی پریږدم، اوس غلی شه!

عتبه د خفگان په حالت کی قدم وهل پیل کړل. یو ساعت وروسته یو بل سپور چی چیغی یی وهلی هلته ور ورسید، او بیا عتبه چی خپلو ملگریو ته د سفر د تیاری حکم ورکاوه په ډیره وارخطایی د هغه کیسه اوریده:

: صیب! موږ ته دا معلومات نه ؤ چی دغه ټوله سیمه له دښمنانو ډکه ده، هغوی زموږ زیات ملگری ووژل، او زما څخه پرته یوازی دری یا څلورو کسانو ژوندی ځانونه وژغورلای شوای.

عتبه د غوسی په حالت کی خپلی شونډی وچیچلی او ویی ویل: پر تاسو په هغه کلی کی حمله وشوه؟

: نه هغوی له کلی نه لږ بهر پر موږ حمله وکړه.

: احمقه داسی کله کیدای شی چی هغوی ټولو دی کلی پریښی وی او تللی دی وی؟

: نه صیب! موږ ستاسو د امر سره سم د گزمی لپاره د سپرو یوه ډلگی واستوله، خو د دښمن یوی ډلی چی له کلی څخه بهر یی مورچل نیولی ؤ پر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی حمله وکړه او څلور کسان یی تری ووژل. دوه تنه نور بیرته راوګرځیدل او موږ ته یی احوال راکړ چی د حمله کوونکو شمیر له اوو اتو کسانو څخه زیات نه ؤ. بیا موږ په هغوی پسی ورغلو، بیا دوی موږ په ځان پسی هماغه ځای ته ور وستلو چی اوس هلته د مړیو ډیری جوړی دی.

ما د دښمن له منګولو څخه یوازی دوه تنه ولیدل چی د لویدیځ لوری ته ووتل، له هغوی څخه یو سپور چی تپی ؤ له ما سره راروان ؤ. له سرك څخه لږ لری هغه له اس څخه ولوید، تاته سمدستی احوال ضروری ؤ خو د ځنکدن په حالت کی د هغه پریښودل راته ممکن نه وو. ما هغه پر خپل اس را واچاوه لږ لری می د ونو منځ ته ورساوه او په دی امید هلته تم شوم چی که کوم ملګری بل دی لوری ته راووزی او زه تپی هغه ته وسپارم او پخپله ستاسو خدمت ته راشم، خو چی کله ما د دوهم ځل لپاره غوښتل هغه پر اس را واچوم احساس می کړه چی یخ شوی دی له هغه وروسته زه دی لوری ته را روان شوم او ما له لری د دښمن د اسونو د پښو ترپهار اوریده.

عتبه وپوښتل: د شپی تاته څه معلوم شو چی هغوی د دښمن خلك دی.

هغه لږ په ترخه لهجه ځواب ورکړ: صیب!

زموږ ملګری خو بیرته نشی ژوندی کیدای او د اسونو د پښو له غږ څخه ماته دا اندازه لګول ګران نه و چی د هغوی وژونکی د غرناطی په لور روان دی.

: ته چی بیرته راتلی څوك دی ولیدل؟

: نه! زه د سرك لوری ته د تلو پرځای له یوی اوږدی دوری وروسته د ویالی په بله ډډه راتیر شوم.

هغوی ترڅو شیبو په چوپه خوله یو بل ته کتل بالاخره عتبه وویل:

ما تاسو ته د هر سړی سر ۳۰ دوګت «د هسپانیی د هغه وخت د سکی نوم» وعده درکړی وه اوس زه هر یوه ته د شپیته دوګته وعده کوم، زما باور دی کوم کسان چی موږ یی په لټه کی یو بیرته نه دی ستانه شوی، کیدای شی چی هغوی

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ له رارسیدو دمخه د دی ځایه وړاندی تیر شوی وی.

* * * * *

د لمر ختو په وخت کی سلمان او د هغه ملګري له بوی غرنی سختی لاری څخه تیریدل. د دوی شاته د سترګو ترڅاره د غرونو او درو هسکی تیتی دری تر ګردونو لاندی ډوبی وی، ستومانه اسونو ورو ورو ګامونه اخستل، سپاره د ډیری یخنی له امله ریږدیدل سعید د خپل اس پر زین سر څوړنداچولی ؤ، سلمان شاته وروکتل هغه ته یی وکتل ویی ویل: سعیده ته خوبه روغ یی؟

سعید سر راپورته کړ ویی ویل: بالکل روغ رمټ یم، سلمان بل لوری ته پام واړاوه ویی ویل: ضحاکه! لاره ډیره خرابه ده ته پلی شه د ده د اس جلب ونیسه.

ضحاك په بیړه پلی شو د اس واګی یی یونس ته ورکړی او وړاندی ورغی د سعید اس یی تر جلب ونیو.

سمعیه د عاتکی تر شا را روانه وه، هغی اس راوړاندی کړ ویی ویل. ګوره! یخنی ډیره زیاته ده، ته زما شال هم درواخله!

هغی د سفر په وخت د دوهم ځل لپاره دا وړاندیز وکړ.

عاتکی ځواب ورکړ: نه سمعیی! ته دی خپل شال له ځانه سره وساته ماته د دوو اړتیا نشته. لږ وړاندی چی ولاړل په ګرځندی کی راوګرځیدل او لاره بوی تنګی دری ته مخ په ځور شوی وه، او یو ساعت وروسته د سارایی شپنو او بزګرانو له کلی څخه بهر خو کسانو دوی ته هرکلی وایه.

د کلی مشر ته دوه ساعته دمخه د دوی د ورتګ خبر ور رسیدلی ؤ. د ډیری یخنی او ستومانی څخه د سعید وضعه خرابه وه، له اس څخه چی پلی شول د خپل میلمه د کور په لور د تلو په وخت کی یی پښی لړزیدلی، سلمان ورغی تکیه یی ورکړه ویی ویل:

سعیده! زموږ د سفر ستونزمنه لاره پای ته رسیدلی ده، اوس به په دی کلی کی مه د آرام لپاره ښه زیات وخت ولری، که د خدای رضا وه بیا به له دی ځایه سفر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوو.

د کلی رئیس وویل: د حامد بن زهره زوی کوم یو دی؟

: هغه همدی دی، خو تر اوسه پوری ښه نه دی روغ شوی، سلمان سعید ته اشاره وکړه، بوډا سړی په بیړه وړاندی ورغی سعید ته ورترغاړی ووت.

لږ څنډ وروسته عاتکی او سمعیی د کور له ښځو سره ډوډی خوړله او په بله کوټه کی په یوه لوی دسترخوان پر نورو میلمنو علاوه د کلی څو کسان هم ناست وو.

منصور چی ترټولو زیات تازه تر نظره کیدو له خپل ماما سره په ځنګ کی ناست ؤ، د ډوډی نه چی وزګار شول کور به خپلو ملګریو ته وویل: میلمانه ډیر ستړی دی آرام ته یی پریږدی! هغوی پر وچو وښو د غوړیدلی پوزی پرسر بستری وغوړولی او سعید په یوه بستره د پریوتو په وخت کی سلمان ته وویل: له لږ استراحت وروسته به زه دمه شم له هغی وروسته غواړم چی د شپی تر رارسیدو څو میله نور هم مزل وکړو.

رئیس وویل: اوس ته باید ښه زیات استراحت وکړی، دلته تاته هیڅ خطر نشته.

زموږ کسان د کلی نه بهر په ټولو لارو پهری کوی پر آسمان وریځی راخوری دی، امکان لری چی نن باران یا واوره پیل شی.

سلمان د ابو یعقوب له کلی نه راغلیو ملګرو ته وکتل ویی ویل: تاسو هم ترماسپښین پوری آرام وکړی او وروسته بیا له دی ځایه بیرته ستانه شی.

یوه تن ځواب ورکړ: زموږ سردار به د دی خبر اوریدو ته ناکرار وی چی تاسو په خیر تردی ځایه راوزسیدی، ځکه خو موږ ته همدا اوس اجازه راکړی!

سلمان د هغوی د رخصتولو لپاره له رئیس سره بهر ته راووت چی ضحاك او یونس هم ورسره ملګری شول، او بیا چی لږ څنډ وروسته د ابو یعقوب کسان پر اسونو سپاره شول ضحاك د کلی مشر ته وویل: صیب! موږ به بهر د نوکرانو سره

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاتی شو.

سلمان وویل: ضحاکه! دغه کوته زموږ تولو لپاره بس ده.

هغه ځواب ورکړ: نه صیب! زه دا گستاخی نشم کولای او له موږ څخه بیا د یو چا ویښ پاتی کیدل هم ضروری دی.

د کلی مشر دی د کلی له یوه تن سره بهر ته واستاوه، لږ څنډ وروسته چی سلمان بیرته راوگرځید نو سعید او عثمان هم په درانده خوب ویده وو.

منصور وویل: کاکاجانه! طبیب ماما جان ته له خوب څخه مخکی د یوی دوا د خوړلو ټینگار کاوه، د دوا کڅوړه د عاتکی خاله سره ده زه یی تری راوړم؟

: نه! اوس د هغوی راویښول مناسب نه دی او ته هم ویده شه!

سلمان دا وویل او پریوت، منصور هغه ته نژدی په بله بستره څملاست ویی ویل: کاکا جانه! ما اسماً ته وویل چی زه لوی شم نو ته به بیړی راکوی او زه به یوه ورځ غرناطی ته راشم!؟

هغی ویل چی که نصرانیان موږ ونیسی او بوموزی نو ته به څه وکړی؟

ما وعده ورسره وکړه چی زه به د کاکا جان په څیر یو ډیر لوی ماهو شم او د دښمن تولی کښتی به ویجاړی کړم. خو هغی ژړل او د هغی د مورجانی په سترگو کی هم اوښکی ډنډ شوی وی، عاتکی خاله ویل چی د اسماً مورجانه یوه پرښته ده، هغی د سعید ماما ژوند ژغورلی دی.

کاکا جانه! په غرناطه کی خو به هغوی ته څه خطر نه وی؟ د سلمان په زړه یوه څړیکه راغله او په ژړغونی غږ یی ځواب ورکړ: زما باور دی چی ته به یوه ورځ ډیر لوی کښتی چلوونکی شی، او اسماً به درباندی ویاړی! خو اوس ویده شه.

منصور چوپ شو، سلمان تر څه څنډه په ناکراری کې اړخ په اړخ اوښت بالآخره خوب ورغی. په بله کوته کی سمعیه له عاتکی سره په خواکی پرته وه او دواړو ورو ورو خبری کولی سمعیی، ویل: خوری! پښی دی چاپی کړم؟

: نه سمعیی ته آرامه ویده شه. زموږ راتلونکی سفر به ډیر سخت وی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

: په خدای «ج» سوګند که ما ستاسو په سبب دا احساس کړی وی چی څومره مزل مو وکړ.

تاته معلومه ده چی کله ضحاك دا خبر راوړ چی موږ به له تاسو سره یوځای سفر کوو نو ما د کور بنځو ته څه وویل:

: تا څه ورته وویل؟

: ما ورته وویل چی زه د خپلی شهزادگی د وینځی په دود ځم.

عاتکی په زړه گوزار وخوړ په زحمت یی وویل:

سمعیی تا هغوی ته باید ویلی وای چی د اندلس په یوی لور د خپل وطن ځمکه تنگه شوه او زه د هغی د تسلی لپاره ورسره ځم.

سمعیی د نور څه ویلو حوصله نه درلوده.

* * * * *

سلمان چی له درانه خوبه راویښ شو نو بهر یی د باران وریدو غږ واورید، سعید او منصور تر اوسه ویده وو، دی ور وړاندی شو د سعید په تندی یی لاس کیښود د هغه بدن لږ تود ؤ، بیا یی هم چی هغه په ارام خوب ویده ولید ډاډه شو چی د باران په سبب به نوره ورځ او راتلونکی شپه هم آرام پاتی شی. او که واوره اوریدل پیل شی نو د ده لږ او ډیره نوره اندیښنه به هم لری شی.

د کوټی څخه راووت یوه نوکر ته یی د اوداسه لپاره د اوبو راوړو وویل او لږ څنډ وروسته له اوداسه وروسته بیرته کوټی ته راغی او مازدیگر په لمانځه ودرید، له لمانځه وروسته بیرته راغی او په بستره وغځید.

سعید په اړخ واوښت سترگی یی وغړولی او په بیړه را اوچت شو کیناست ویی ویل:

لکه چی ډیر زیات ویده وم، زه دی ولی راویښ نه کړم؟ موږ باید تر ماښام وړاندی څو میله نور هم وړاندی تللی وای.

سلمان وویل: سعیده ته آرام ویده شه، بهر باران وریږی او امکان لری واوره هم

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیل شی، ستا صحت څنګه دی؟

: زما ستومانی لری شوی ده او اوس به په واوره او باران کی هم څو ساعته مزل ماته هیڅ زحمت نه وی.

سلمان وویل: مګر ما بی سببه نه غوښتل چی ته په تکلیف شی. مخامخ دروازه خلاصه شوه عاتکه وړاندی راغله د سعید په لاس کی یی د دوا یوه پوړی ورکړه ویی ویل: ما ته ناڅاپه دوا رایاده شوه، خو ته ویده شوی وی، ډاکتر په ټینګار ویلی وو چی دغه دوایی باید قضا نه کړی. زه اوس شیدی راوړم، دایی وویل او بیرته ووته.

لږ څنډ وروسته هغه بیا کوټی ته راننوته او سعید ته یی د تودو شیدو پیاله ورکړه، د دوا له خوړلو وروسته ده لا شیدی څښلی چی د کلی رئیس بله دروازه ټک ټک کړه.

سلمان چی دروازه خلاصه کړه نو بوډا سړی په ولاړه ولاړه وویل:

زه د دی لپاره راغلم چی درته ووایم چی په دی موسم کی تاسو سفر نشی کولی، سبا ته که موسم ښه ؤ نو زه مو د ایسارولو هڅه نه کوم خو نن تاسو په هیڅ صورت هم وړاندی نشی تلای.

سلمان وویل: ستا څخه مننه، خو موږ پخوا دا پریکړه کړی وه، بوډا سردار بیرته ستون شو. او سعید سلمان ته وویل:

زه په وار وار داسی احساسوم چی له مرګه تښتم،

: نه سعیده! تقدیر زموږ مرستندوی دی، زما باور دی چی تاته نور هیڅ خطر نشته.

سعید ځواب ورکړ: کله چی په یوه اولس تباهی نازلیږی نو د کوم یوه کس ژوندی پاتی کیدل هیڅ معنی نه لری.

هغوی تر لږ څنډه یو بل ته کتل، او چوپ وو، بیا سلمان وویل:

سعیده! څو شیبی وړاندی زما په خیال کی هم نه راګرځیدل چی د څو کسانو

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

گناه به ټول اولس د مرگ دروازی ته ورسوی.

سعید ځواب ورکړ: دا څو کسان زموږ د ډله ایزی گناه سزا ده، د هری لاری یو وروستی منزل وی، موږ چی له پیړیو پیړیو په کومه لاره روان وو د هغی وروستی منزل او پړاو له دی پرته بل نشو کیدای.پر موږ په ناخبری کی ناڅاپی دا مصیبت نه دی را نازل شوی بلکی یو، یو گام وړاندی تللی یو او دی پړاو ته رارسیدلی یو. موږ د دی اور لپاره پخپلو لاسونو خس راټول کړی دی. په اندلس کی زموږ د لوړتیا او ځوړتیا داستان اته پیړی غځیدلی دی، موږ ته معلومه ده چی کله په نیغه لاره روان وو پروردگار څه وړ وپاللو، او چی کله مو د ټولنیزو غوښتنو څخه مخ واړاوه نو څومره قیامتونه راباندی راکوز شول، کله چی موږ یو اولس وو، یو بیرغ او یو مرکز مو درلود د جبل الطارق څخه د اندلس تر وروستی څنډی موږ په هر ډگر د الله د نصرت او لورینی معجزی لیدلی، خو...!

کوم ښاخونه چی د یوی لویی ونی څخه غوځ شی، هغه بالاخره توند او گړندی ټوپان ورسره والوزوی او وړی یی، د کومی ودانی تاداوونه چی وراسته شی او درزونه وکړی د هغی د راغوځیدو لپاره یوازی د زلزلی یوی جټکی ته اړتیا وی.

زموږ د یووالی یوازینی بنسټ دین ؤ او موږ پوهیدو چی څومره زموږ عقیدوی بنیاد کمزوری کیږی هومره به مو ږ تیت پرك او د یوه مرکز نه لرونکی وو، قرطبه زموږ سیاسی او نظامی مرکز ؤ، او موږ له هغی ورځی د بربادی په لور روان شوو چی موږ دغه ستر ملی حصار د قبیلوی او نژادی عصبیتونو د جگړی په مرکز بدل کړ. ماته ستا په مخ کی د هغو ورځو د داستان تکرارولو ضرورت نشته چی د عربو بچیانو له خپل کلی کور څخه په زرگونو میله لری پردی پوهیدو برسیره قومی جاهلی عصبیتونه را ژوندی کړل چی له اندلس پرته دوی د پناه لپاره بل ځای نه لری، او تاسو د هغو وختونو له تاریخ څخه هم خبر یاست چی عرب افریقایی او هسپانوی مسلمانان یو له بل سره په جگړه وو.

پر موږ د تیت او پرك کیدو او اختلاف یوځلی داسی دوران هم راغی چی په

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی هیواد کی دری خلافتونه جوړ شول، له هغی وروسته ملوك الطوایفی د اولس په هډوکو د عیش او مستی مانۍ جوړولی، موږ لیدل چی په شمال کی د عیسوی ریاستونو په یووالی کی د کلیسا هغه قوت رامنځته کیږی چی لومړی او وروستی هدف یی د اندلس مسلمانان دی، خو زموږ برخلیك د هغو طالع ازمویونکو په لاس کی ؤ چی د هغوی په نظر اندلس یو هیواد نه بلکی یو ښکار ځای ؤ. چی دوی په ځو برخو ویشلی ؤ. بیا په هغو وړو وړو ښکارځایونو کی د بهر هغه لوی ځیرونکی ښکاریان ننوتی وو چی غاښونه یی ډیر تیره وو، ځکه خو هغوی شاته تګ غوره کړ.

بیا د دوو پیړیو له سیاسی، پوځی، ذهنی او اخلاقی شاتګ وروسته غرناطه زموږ وروستی مورچل او د دفاع او پناه ځای شو، خو د ماضی تیارو موږ دلته هم پرینښودو، موږ خپل پروردګار ته دا شکایت نشو کولی چی په دی ګرځیدلی ورځ کی هم که کله موږ په نیغه لاره قدم پورته کړی نو هغه د څه انعام وړ نه یو بللی.

سعید تر دی ځایه راورسید او بیا چپ شو، او سلمان تر ډیره هغه ته کتل، هغه داسی احساسوله چی د حامد بن زهره روح ناڅاپه د دغه چوپی خولی خاوند انسان بدن ته ننوتی دی.

* * * * *

د شپی په وروستی برخه کی اورښت تم شو، او لږ څنډ وروسته هغوی روان شول.

د کلی دری کسان پر اسونو او څلور نور پلی له دوی سره روان شول، د کلی سردار سعید ته پر یو تود پوستین بخښلو برسیره د خپلو میلمنو لپاره د سهار ډوډی هم یوه سپاره ته ورکړه.

نژدی یو میل وړاندی د بل غره پیچومی پیل شو د دوی اسونو ورو ورو ګامونه اخستل، پلیو کسانو د سعید او منصور د اسونو جلبونه نیولی وو، له نژدی دوه ساعته مزله وروسته دوی یوه داسی ځای ته ورسیدل چی یوه ژور خوړ دوه غرونه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره بیلول، او لاره د لوړیدو سره ورو ورو نری کیدله، پیچومی ډیر سخت ؤ، هره شیبه ژور خوړ ته د کوم اس د ورښوئیدو خطر ؤ، نژدی یو میل په دی لاره له سفر وروسته دژور خوړ سور پنځوس فتهه پاتی شو او مخامخ لږ وړاندی د رسیو هغه پل برالا ښکاریده، وړاندی لاره لږ څه پراخه وه او د خوړ د اوبو غږ اوریدل کیده، پله ته نژدی چی ورسیدل سلمان له خپل لار بلد څخه وپوښتل:

اوس هغه کلی څومره لری دی؟

: صیب! تاسو چی له غره نه واوړی لږ ښکته به کوز شی، وړاندی لاره سمه ده، که پر هغه پله ستاسو اسونه تیریدای شوای نو بیا تاسو ته درو مره اوږدی لاری غوڅولو ضرورت نه ؤ. د کندې پوری غاړی ته دری څلور میله وړاندی هغه کلی راځی چی تاسو به سبا ته ور ورسیږی.

له دری میله مزله وروسته چی سلمان د کندې د وروستی څنډې پرسر د غره څوکی ته نژدی د سپرو یو تت څرك ولید نوخپلو ملګریو ته یی د اسونو د بیرته ګرځولو امر وکړ. لږ څنډ وروسته دوی بیرته د رسیو پله ته راوګرځیدل، سلمان له اس څخه پلی شو ویی ویل: سعیده! ته اس دلته یریږده پر پله پوری وزه، ما د غره څوکی ته نژدی څو سپاره ولیدل، که هغوی دی خواته راغلل نو ډیر ژر به راته معلومه شی چی هغوی څوك دی او څه غواړی.

په هر صورت تر څو زه غږ در ونه کړم ستا هلته چوپ او غلی اوسیدل ضروری دی، عثمانه! ته هم له دوی سره ولاړ شه! او عاتکی! ښایی په ژوند کی د لومړی او وروستی ځل لپاره تاته هم دا امر کوم! سعید د پله په لوری ورغی ویی ویل: عاتکی راځه! د غرناطی لور د بی وسی په حالت کی سلمان ته وکتل او منصور یی تر لاس ونیو او په هغه پسی روانه شوه، څو شیبی وروسته سمعیه او عثمان هم په هغوی پسی پر پله تیریدل.

د شاته کلی یو ځوان سلمان ته ورنژدی شو او ویی ویل:

صیب! د کندی پوری غاړی ته د هغه کمره نه لږ وړاندی یو غار دی که ستا

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجازه وی نو ستاسو ملګری به زه هلته ورسوم.

: څومره لری دی؟ سلمان زر وپوښتل، ځوان وړاندی یوی لوړی اوږی ته اشاره وکړه ځواب یی ورکړ: صیب! هغه ګرنګ ته بالکل نژدی، د ګنو بوټو په سبب یی له دی ځایه تاته لاره نه ښکاری، ستا ملګری چی هلته غلی شی دښمن به یی ونه وینی.

سلمان وویل: ډیر ښه ته هغوی زر هلته بوځه او بیرته دلته د راتلو پرځای کلی ته احوال ورسوه، إن شاء الله موږ به څو ساعته د دښمن پام خپل لور ته راواړوو، پر سعید ټینګار وکړه چی له سمځی څخه د راوتلو هڅه ونه کړی. ځوان په متډه پر پله تیر شو او د سترګو په رپ کی د سعید له ملګریو سره یوځای شو.

سلمان د کلی نورو کسانو ته مخ واړاوه ویی ویل: اوس تاسو دوه تنه اسونه شاته لږ لری بوزی! اسونه په تنګه دره یوی او بلی خواته تښتیدای نشی، ځکه خو یی یو تن له مخی او بل له شانه ایسارولای شی، نور له ماسره راځی.

*****

بیا سلمان، یونس او د کلی څلور نور کسان له پله څخه وړاندی تیر شول پر غره وختل او له لاری څخه دیرش څلویښت فټه لری د بوټو او ډبرو شاته غلی شول، ضحاك له دوی نه لږ وړاندی تیر شو او نژدی پنځوس متره پاس په یوه کمره پریوت، تر یوه ساعته پوری هلته چوپه چوپتیا وه، بیا ضحاك له پاسه یوه ډبره راوغورځوله او ویی ویل: هغوی راروان دی.

لس دقیقی وروسته دوی د اسونو د پښو ترپار اوریده او بیا د سترګو په رپ کی هغوی د دوی د غشو دم ته برابر شول، څلور تنه ټپیان وغورځیدل، دوو ټپیانو پر خپلو نورو ملګرو پسی اسونه وروګرځول، یو سپور وارخطا شو اس یی وښوئیده او لاندی کنډې ته وغورځیده له دی وروسته نورو سپرو د وړاندی تلو همت ونه کړ، دوی لږ لری ولاړل او په زوره زوره یی چیغی وهلی.

ضحاك چیغی کړی:

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صیب! دوی د کندی بل لوری ته مخونه اړولی او څه اشاری کوی!

سلمان د کندی بری غاړی ته وکتل او یوه شیبه یی وینی په رګونو کی وچی شوی، د کمره بنی لوری ته په څه فاصله کی څوکسان په بوتو کی غلی غلی راکوزیدل، دی هم له غره راکوز شو او په پوره زور یی چیغی وهلی د پله پوری غاړی ته ځی! د پله پوری غاړی ته ځی! د سترګو په رپ کی هغه لاندی کوز شو او د پله په لور یی منډی وهلی، بیا یی د تومانچی د ډز غږ واورید، او چی څو دقیقی وروسته پر پله تیریده ویی لیدل چی څلور کسان چی له غره راکوزیدل بیرته یی ولیدل چی پر غره د ختلو هڅه کوی.

سلمان له هغوی نه یو په غشی وویشت او ړا ویی غورځاوه، نور دری کسان یی خپلو ملګریو ته پریښودل او تری راوګرځید په عاتکه او سعید پسی یی چیغی وهلی.

سمعیی له بوتو سر راویوست او ویی ویل: هغوی دی خواته دی هلته ګوره! هغوی تول په عتبه پسی دی.

سلمان پورته وکتل عتبه نژدی شل ګزه پاس پر غره د ختلو هڅه کوله او سعید پر هغه پسی ؤ.

بیا لږ لاندی منصور او عثمان وو، سلمان ته دا اټکل ګران نه و چی سعید او عتبه دواړه تپی دی هغه تر بوتو او ډبرو توپونه ووهل او وراندی تلو چیغی یی وهلی: عاتکی! عاتکی!!

سمعیی چیغی کړی: عاتکه دلته ده تپی ده!

سلمان یو نظر پر عاتکه واچاوه، هغه د یوه بوټی تر خوا پرته وه او جامی یی په وینو تکی سری وی، د یوی شیبی لپاره د سلمان پر سترګو تیاره راغله او بیا د لیونتوب په حالت کی پر غره وروخوت د هغه تر زړه کوکی وتلی خو شونډی یی ګنډلی وی.

د کمره څخه نژدی څلویښت ګزه پاس نور د هغوی همت ځواب ورکړی ؤ، ډیر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زحمت یی یو یو گام اخست، سلمان چیغی کړی:

عتبه! عتبه!! ته نور خلاصون نه لری، عثمانه ته منصور ښکته درسره بوزه، او بیا دی پخپله گړندی پورته وخوت او سعید ته یی چیغی وهلی:

سعیده! ودریږه! زه راغلم عتبه نور نشی تښتیدای، ته لاندی راځه!

خو سعید څه ځواب ورنکړ او په خپل ټول توان یی هڅه کوله چی پر غره وخیژی.

سلمان لانژدی پنځه گزه لاندی ؤ چی سعید عتبه تر پښه راونیو، هغه پښی ته جتکه ورکړه او غوښتل یی ځان د سعید له منگولو خلاص کړی په دی ټیل ماټیل کی د عتبه لاس له ډبری خطا شول او بیا د سترگو په رپ کی دواړه پنځوس شپیته گزه لاندی پریوتل.

لږ څنډ وروسته سلمان د سعید مړی د عاتکی ترڅنگ کیښود، د هغه پر مټ د توری دری زخمونه له پخوا څخه وو او اوس له گړنگ نه د لویدو په سبب د هغه هیڅ هډوکی هم روغ نه و پاته شوی. عاتکی اوس هم سلگی وهلی، د هغی په ټټر کی خنجر او په پوښتیو کی یو غشی ښخ وو، چی د سعید مړی‌یی ولید سترگی یی پټی کړی.

سلمان نژدی ورته کیناست او په نبض یی لاس کیښود، عاتکی سترگی وغړولی، په ډوبیدونکی غږ یی وویل: زه پوهیدم چی دی به ژوندی بیرته راستون نه شی، سعید له ما پرته ژوندی نشوای پاتی کیدای، اوس به موږ څوك تعقیب نکړای شی، او چاته به زموږ د بار اوچتولو ضرورت هم نه وی، دی د موسکی کیدو هڅه کوله خو په سترگو کی یی اوښکی ځلیدلی، عتبه خو به تښتیدلی نه وی؟ زما د تومانچی نښه پرځای ولگیده خو ظالم ډیر سخت سری دی.

: هغه مړ شوی دی عاتکی! ما هغه ډیر ښه ولید او راغلم، د هغه پر غوږ ستا د غشی نخښه اوس هم شته.

: سلمانه! زما وروره! هغی د سلمان لاس ونیو ویی ویل: ته ولی دومره ښه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی یی؟

سعید ویل چی نور ماته د سلمان د نیکیو د بار اوچتول گران دی، بیا یی په بل لاس د سعید بی حرکته لاس ونیو:

سعیده! ته اوس خپل دوست ته ویلی شی چی زه د ژوند له هر بار څخه خلاص شوی یم، د هغی نظر بیا د منصور په څیره بنخ پاتی شو، سمعیی هغه په خپلو پښو کی کلك نیولی ؤ.

څو شیبی وروسته دی بیا سلمان ته وکتل: ورورجانه! اوس په دی دنیا له تا پرته د منصور هیڅوك هم نشته، څومره چی ژر کیدای شی تاسو له دی ځایه ځانونه وباسی، موږ همدلته بنخ کړی، سلمان چوپ ؤ له سترگو یی اوښکی بهیدلی، عاتکی څو ځلی بنده بنده ساه واخسته او بیا یی وویل: تاته خو معلومه ده چی زما وروستی هیله څه ده؟

سلمان په دردناکه لهجه وویل: عاتکی! زه به ستا هره هیله پوره کړم.

: زه غواړم چی کله د ترکانو جنگی بیړی راشی، نو زما اروایی د اندلس پر ځنډو هرکلی ته راشی. او بدریه !

ستا لپاره د گلونو امیل په لاس کی ولاړه وی. هغه یوه ستره میرمن ده، له وقاره ډکه او سپیڅلی!ته خو به هغه هیروی نه؟

سلمان په ریږیدونکی غږ ځواب ورکړ:

نه، هیڅکله هم نه!

د کمزوری په سبب د عاتکی غږ ورو ورو خپ کیده، هغی تر څه وخته سترگې پټې کړی او بی حسه پرته وه، بیا ناڅاپه وتوخیده، سترگی یی وغړولی او له دی سره یی تر خولی د وینو داره ووتله او سر یی د سعید پر سر ورکیښود.

سعیده! سعیده!! زه درسره یم. سعیده، سعیده!!! بیا یی سلگی ووهلی او غږ یی د تل لپاره چوپ شو.

عاتکی! عاتکی!!

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان په بی وسی او وارخطایی د هغه نبض کوت خو د تروریمی دشپی دواړو مسافرو خپله خپل سفر پای ته رسولی ؤ.

هغه جگ شو خپله چپنه یی ځیری کړه او د هغوی په یخو بدنونو یی وغوړوله او د تیارو په پنډو پردو کې دوب شول.

* * * * *

د سیرانویدا په لمنو کی خپرو رڼاگانود تیاره شپی له راتگ څخه دمخه خپلی لمنی نغښتی، خو هغه په خپلو ژورو چورتونو کی ډوب ؤ، د ماضی او حال له کړکیو یی کتل، چی پر غوړو یی یو آشنا غږ ولگید:

آغا! آغا!

سلمان داسی احساس کړه لکه څوك یی چی له خوبه راویښوی، چی را بیدار شو ؤیی لیدل چی عثمان یی خوځوی، وگوره دوه مړی!!

: هغوی له کوم لوری راغلل؟

په دردمنه لهجه یی له عثمان څخه وپوښتل: عثمان خپلی اوښکی پاکې کړی ځواب یی ورکړ:

صیب! ماته معلومات نشته زه د غار دننه وم، او هغوی موږ په یوه کونج کی کښینولی وو. بیا هغه ناڅاپه د غار خولی ته راغلل، د منصور خاله او ماما غشی پری واورول، له هغی وروسته هغوی په بوټو کی غلی شاته ولاړل، خو عاتکی خاله د منصور ماما ته وویل: چی زما د پلار قاتل ژوندی نشی تلای، او هغه غشی ویشتل بهر ته راووته.

بیا عتبه خپلو ملگریو ته د حملی امر وکړ، د منصور ماما لینده وغورځوله توره یی راواخستله او پر هغوی یی حمله وکړه، دغه دواړه کسان هغه ووژل، خو پخپله هم ډیر بد ټپی شو، پر عتبه د منصور د ترور د تومانچی گولی ولگیده، خو هغه د بوټو له شانه غشی وویشتل، بل سړی په خنجر ووهله او ویی غورځوله، زه او منصور هم له غار څخه راووتو او د عاتکی خاله قاتل مو په غیشو سوری

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوری کړ، له دی دوو کسانو څخه هم یوه تپی د بیا اوچتیدو هڅه کوله، خو سمعیی پر سر پر ډبره وویشت او ویی واژه، بیا عتبه چی د عاتکی ترور پر تومانچه زخمی شوی ؤ ناڅاپه جگ شو او د تیښتی هڅه یی وکړه، خو د منصور ماما چی ډیر په وینو تك سور شوی ؤ ورپسی شو.

سلمان تر لږ ځنډه چوپ ؤ، بیا یی منصور راپورته کړ او په غیږ کی یی تینگ کړ او هغه سیلاب چی تر اوسه د ده په سترگو کی تم ؤ ناڅاپه وبهیده، لږ ځنډ وروسته د نژدی کلی څخه دیرش څلویښت کسان هلته ور ورسیدل او ماسپښین مهال د سعید او عاتکی پر قبرونو خاوری واړول شوی.

او چی لمر په لویدیځو غرونو کی پناه شو، دوی شهیدانو ته د وروستی دعا او اوښکو له نذرانی وروسته پر اسونو پښی واړولی.

* * * * *

دوهمه ورځ دوی د سیرانویدا له واورینو څوکو څخه لږ لاره چپه کړه او په هغو غرونو کی یی سفر ته دوام ورکړ چی لمنی یی د سمندر له ځنډو سره نښتی وی.

یوه ورځ وروسته ماسپښین مهال له سمندر څخه اته میله لری یي عبدالملك او د هغه ملگری ولیدل چی یوه کلی ته ننوتل، سلمان ته بیا معلومه شوه چی د ابو یعقوب په کلی کی یی دوی ته د انتظار پرځای هر یو په جلا جلا لارو هلته رارسیدلی وو. عبدالملك په دی موده کی په پنځلس، شل ساحلی سیمو کی د دښمن د بیړیو د تگ راتگ په باب پر معلوماتو برسیره د شاو خوا سیمو څخه پر خپل سر پنځه ویشت تنه بیړی چلونکی هم راټول کړی وو، دغو ځوانانو ډیر په تودو احساساتو له سلمان سره ستړی مشی وکړل او د هغه لاسونه یی ښکل کړل.

د ډوډی له خوړلو وروسته عبدالملك یوازی له سلمان سره خبری کولی ویی ویل:

موږ به زیات نه زیات تر دری ورځو پوری د خپلی کښتی د راتلو انتظار کوو، ته له څو اعتمادی کسانو سره لرگی او د وښو وری درسره واخله او ختیځ لوری ته یی له کلی نه لږ لری یوسه. هلته یی په لوړو لوړو غونډیو څلور ځایه لږ لږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږده او اور ورواچوه، لومړی اور د شپی د لومړی برخی له تیریدو وروسته بیرته باید مـــړ شی. دوهم باید د دوهمی برخی او دریم د دریمی او څلورم د شـــپی د وروستی برخی په پای کی باید مړ شی.

دوهمه شپه باید د اور بلولو او مړ کولو ترتیب بدل شی، خو دغه اور باید په داسی برخه کی نه وی چی د سمندر له څنډی څخه ولیدل شی. إن شاء الله دریمه شپه که موسم خراب نه ؤ او یا بل څه سبب نه وی نو د نیمی شپی او وروستی برخی ترمنځ به زموږ کښتی څنډی ته راورسیږی. دغه ټوله هفته به زموږ دوی کښتی په سمندر کې گزمې کوی.

* * * * *

عثمان په منډه راغی او ویی ویل: صیب! له جمیل سره دوه تنه نور سپاره را روان دی. هغه جگ شو بهر راووت ویی لیدل چی جمیل او دوه تنه نور ملگری یی د کلی د رئیس د کور په مخکی له اسونو پلی کیدل.

سلمان وویل: ماگومان کاوه چی ته به له یوسف سره اوسی.

: موږ ته هغه ټینگار کاوه چی کله لومړنی قافله الفجاره ته ورسیږی نو موږ به په دوهمه لاره ښځی او ماشومان راسره ملگری کړو او تاسو ته به ځانونه رارسوو، اوس پنځه تنه ښځی، یوولس ماشومان او اوه کسه نور هم په موږ پسی راروان دی.

: ولید درسره را نه غی؟

: نه! هغه به خپل مور او پلار او نور دوستان په بله قافله کی الفجاره ته له رسولو وروسته پریکړه کوی، هوکی د یوسف میرمن راسره راغلی ده.

سلمان وپوښتل: هغوی به څه وخت راورسیږی؟

: صیب! إن شاء الله بله ورځ تر سهاره به راورسیږی، موږ ویریدو چی ستاسو کښتی زموږ د رارسیدو څخه دمخه ولاړه نشی، ځکه خو ستاسو د خبرولو لپاره گړندی راغلو.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان وویل: اوس د هغوی دلته راتلو ته ضرورت نشته، ته همدا اوس بیرته ولاړ شه! زما له خوا دا احوال ورکړه چی په لاره کی څنډی ته نژدی چیرته په یوه خوندی ځای کی ایسار شی، او سر له سبا دی د غونډیو پر سرونو اورونه بلوی، زموږ سره وخت ډیر لږ دی، ځکه خو باید ساحل ته نژدی وی، اوس ته ورځه او د خپلو ستومانه اسونو پرځای زموږ اسونه درسره بوزی، هغه لږ څه تازه دمه دی.

لږ څنډ وروسته جمیل روان شوی ؤ.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیرته ستنیدل

دریمه ورځ نیمه شپه یوې جنګی بیړۍ له ساحل څخه لږ لرې لنګر غورځولی ولاړه وه او یوه وړوکی کښتۍ د سلمان دوی د راوستلو لپاره څنډې ته وخوځیده.

یو ساعت وروسته د کښتی افسرانو او ماڼو ګانو د خوشالی په نعرو د خپل کپتان او د هغه د ملګرو د راتګ هرکلی کاوه.

سلمان تر لږ څنډه په چوپه خوله خپلو سربښندویانو ته کتل او دغه چوپتیا هغه وخت ماته شوه چی د ده مرستیال وپوښتل:

صیب ! تاسو له غرناطی څخه څه خبر راوړی دی؟

د سلمان له زړه یوه څړیکه اوچته شوه او د خبرو د موضوع د بدلولو لپاره یی منصور ته اشاره وکړه ویی ویل:

زما دوستانو! زه چی تاسو ته کوم مهم خبر اورول غواړم دا دی چی ماته د کوم لوی شخصیت غرناطی ته د رسولو امر شوی ؤ د هغه لمسی له تاسو څخه د کښتی چلولو د زده کولو په اراده راغلی دی. زه هیله کوم چی دی به تاسو نا امیده نه کړی، او دغه عزتمن کسان! چی تاسو یی له ما سره وینی، د غرناطی د اولس لخوا د سمندری قواو امیر ته کوم مهم پیغام وړی.

د غرناطی یوه بله وړوکی قافله چی څو عزتمندی ښځی او ماشومان په کی شامل دی له دی ځایه څو میله لری زموږ انتظار کوی، زه دا غواړم چی د کښتی یوه برخه ښځو او ماشومانو ته ځانګړی شی او نوره برخه نورو میلمنو ته، او د دوی د استراحت او آرام هم پوره خیال وساتلی شی.

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پوهیږم چی تاسو به د غرناطی د وضعی په اړه زیات ناکرار وی، خو ستومانه مسافر په کښتی کی چی سپاره شی آرام ته اړتیا لری اوس چی تاسو له دوی څخه څه وپوښتی نو د اوښکو پرته به څه ځواب وانه وری، او ښایی زما وضعه هم له دوی څخه بدله نه وی.

اوس زه د تاریخ د یوی ډیری ستری غمیزی ټول تفصیلات نشم اورولی، یوازی دومره ویلی شم چی غرناطه دښمن ونیوه، سلمان چی دا وویل غږ یی کښیناست، او د هغه ملگریو د عزم او ارادی خاوند لاربښود ته کتل، چا د نور څه پوښتلو جرئت ونکړای شو.

سلمان خپل مرستیال ته څو لاربښوونی وکړی او بیا یی د کښتی پر مخ قدم وهل پیل کړل، کښتی د پراخ سمندر پر سینه د څنډی سره جوخت د لویدیځ په لور وخوځیده او دری ساعته وروسته ماښوگانو بیا لنگرونه غورځول، لږ څنډ وروسته د مسافرو د راوړو لپاره دوی وړی کښتی څنډی ته روانې شوی.

* * * * *

د لمر څرك په وخت کی سلمان له ساحل څخه څو میله لری د کښتی د غولي له پنجرو سره ولاړ ؤ د جنوب د غرونو په لوری یی کتل چی شاته یی په میلونو لری په یوه ویرانه کی د عاتکی او سعید قبرونه پریښی وو. په تیرو څو شپو کی هغه ویښه او خوب کی څو څله پر هغو قبرونو راگرځیدلی ؤ، څومره اوښکی هغه له خپلو ملگرو څخه پټی وبهولی! بیا د هغو ویرانو څخه وړاندی د غرناطی له وقاره ډکی ماڼی له گڼی گونی ډك بازارونه او کوڅی هغه لیدلی ، د اندلس د تاریخ څومره رڼاگانی او تیاری وی چی یوه یوه د ده د سترگو مخی ته راتله.

هغه د ساحل له هغه ډبرینو گړنگونو څخه لری د اندلس د غازیانو هغه قافلی هم لیدلی چی د لارو په گردونو او دوړو کی یی د اسلام د بچیانو د تیرو وختونو عظمتونه پټ وو.

او بیا ده د همغو شیبو تصور کاوه، چی کله د فردیناند پوځونه غرناطی ته

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننوتل...

دې د طارق او عبدالرحمن د لونو چیغې او فریادونه اوریدل، دې د غرناطې د هغو بوډاګانو او ځوانانو د ذلت او رسوایی زړه بوږنوونکی ننداری لیدلی شوای چې د رحم او بخښنې ټولې دروازې پرې تړل شوې وې. او بیا دې د هغو غدارانو کړس کړس خنداګانې هم اوریدلې چې له یوې مودې را په دې خوا یې د دښمن د هرکلی تیاری کاوه. د اندلس د عظمته ډکه ماضی او دغمونکی حال ټول داستانونه دې ته یو خوب او خیال ښکاریدل.

او بیا لکه کوم ډوبیدونکی انسان چې خس ته لاس اچوی هغه ته بدریه ور په یاد شوه، ځو شیبې د هغه حالت هغه مسافر ته ورته ؤ چې د شپې په تیاره کې په یوه بې سر او پایه دښته کې له سرګردانی وروسته ناڅاپه د سهار ستوری ووینی او د هغه په غوږونو کې تر ډیره د عاتکې وروستی الفاظ کړنګیدل:

«زه غواړم چې د ترکانو جنګی بیړۍ راشی زما اروا یې د اندلس پر څنډو هرکلی وکړی، او بدریه، ستا لپاره د ګلانو امیل په لاس کې ولاړه وی، هغه یوه ستره میرمن ده، له وقاره ډکه او لویه، ته خو به هغه هیروی نه؟!»

د هغه زړه بې ترتیبه ودرزیدو، بدریی! بدریی! زه تا چیرته هیرولی شم؟ او بیا هغه د خپل ژوند د دوو تیارو شپو تصور کاوه. یوه هغه شپه وه چې کله یې د لومړی ځل لپاره د بدریی په کور کې پښه کیښوده، او بله هغه چې د ابو نصر په کور کې یې خدای پامانی ورسره کوله. د دغو دوو شپو ترمنځ څومره پیښې وې چې اوس د ماضی داستان ترې جوړ شوی ؤ.

سلمان تر ډیره له خپل شاوخوا څخه ناخبره ؤ، او بیا چا ورو د هغه په اوږه لاس کیښود ویې ویل: سلمانه! هغه ټکان وخوړ او د بدریی غږ یې د اروا تر تل پورې ورسید.

هغه مخ راواړاوه ویې کتل او د دواړو د کتو ترمنځ د اوښکو پردی ودریدی. اسماً د هغې شاته ولاړه وه، سلمان هغه زر راپورته کړه او په غیږ کې یې

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

واخستله.

هغی په سلګیو تری وپوښتل: کاکا جانه! منصور چیرته دی؟

زما لوری! هغه ویده دی، دایی وویل او بیا سلمان بدریی ته وکتل ویی ویل: تاته معلومه ده چی پر موږ څه تیر شول؟

هغی سر پر اثبات وخوځاوه ویی ویل: ماته په کښتی کی د سپریدو په وخت کی عثمان توله کیسه وکړه. هغه تر لږ ځنډه چوپ ؤ د دواړو نمجنو سترګو د جنوب په غرونو کی څه لتول. بیا عثمان احوال ورکړ:

صبیب ! یوه ښځه ستا سره لیدل غواړی. وایی چی ما کوم ضروری احوال ورته راوړی دی.

بدریی وویل: هغه ښایی خالده ترور وی، زه هم له هغی سره ځم.

: خالده ترور!

: د یوسف میرمن!

بیا دوی د کښتی یوی کوټی ته ورغلل چی هلته یوه معمره او له وقاره ډکه میرمن د دوی د ورتلو په انتظار وه.

خالدی وویل: هغه پر ما ټینګار کړی ؤ چی دا لیك پخپله تاته درکړم. واخله!

سلمان لیك پرانیست او په لوستلو یی بوخت شو. یوسف لیکلی وو:

زما ملګریه! تردی وړاندی چی زما لیك ته ولولی ابو عبدالله په د غرناطی کنجیانی فردیناند ته سپارلی وی. او تردی وروسته به موږ هیڅ وطن ونه لرو.

د غرناطی بچیان به په دواړو لاسونو مخونه وهی او ژاړی به، د دین عالمان به خپلی سپینی ږیری په اوښکو لمدوی او د اندلس لونې به خپل د سر ویښتان شکوی.

ما لیدلی چی کله توپان راځی مارغان ناڅاپه چوپ شی، همدغه حالت نن د غرناطی د اولس دی، نن هغه خلك هم ګونګ او چوپ ولیدل چی د سینتافی د لاری په پرانستلو یی د خوښی نعری وهلی، نن د غرناطی هر سری له بل څخه

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا پوښتی چی: اوس به څه کیږی؟ زه به هم له وروستی قافلی سره ووزم، هغه زړه بوړنوونکی منظری به ونه لیدای شم چی په تصور یی زما اروا ولړزیږی.

ماته معلومه نه ده چی کوم خلك له ما سره درومی هغوی به په خپل هدف کی څومره کامیاب شی، خو بوه خبره معلومه ده چی ژر یا وروسته د هغوی بیرته راګرځیدل هیڅ فرق نه کوی. او که ته دلته له رارسیدو سره سم بیرته ستون شوی وای هم هیڅ فرق به نه ؤ راغلی. اوس غرناطه زموږ له لاسو وتلی ده. او له دی وروسته زموږ ټولی هیلی په غرنیو جنګیالیو قبایلو پوری تړلی دی، ځکه خو زه ستا ملګرو ته دا پیغام رسول ضروری بولم چی تر څو وخت بیا یو ځل وانه وړی او قبایل منظم نشی او په ټولنیز پاڅون او مبارزه لاس پوری نکړی تر هغه وخته دی دوی همالته له تاسو سره پاتی شی.

زما دوسته!

پر موږ یو داسی وخت هم راتلونکی دی چی د اندلس د مجبورو او ځپل شویو مسلمانانو لپاره د هجرت څخه پرته بله لاره نه وی. په هغه صورت کی که موږ ته د هجرت لاری خلاصی وی هم دا به ستاسو بوه لویه کارنامه وی.

سمدستی زه اندلس نشم پریښودلای، ځکه خو مراکش ته زما د میرمن د رسولو بندوبست وکړی. هلته د هغی خپلوان شته، پاتی نور خلك به هم په مراکش او یا الجزایر کی خپل خپلوان پیدا کړی. د زمانی په توپانونو کی موږ ته کله کله دا هم په فکر کی نه راځی چی د ژوند څومره راحتونه چی موږ د وخت د بی رحمه لاسو څخه اخستی شوای.

زما دوسته!

له ولید سره تر لیدو وروسته زه حیران شوم چی تا بدریه په غرناطه کی پریښی او ولاړی! آیا ماته د دی ویلو ضرورت ؤ چی د راتلونکو سیلیو سره د مقابلی لپاره تاسو یو د بل تکیی ته اړتیا لری!

« یوسف »

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمان لیك ولوست بیا یی بدریی ته په لاس کی ورکړ، څو شیبی د هغی په مخکی سری او سپینی څپی راوګرځیدی بیا یی په سترګو کې اوښکې راغلی.

الحمد لله ختم شو
د ۱۳۷۸ کال د غوایی ۱۲مه
یکشنبه د شپی اته نیمی بجی
الفاروق بلډنګ د سهار ورځپانی دفتر

Scanned by CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن چاپ شوی آثار

* د جهاد زمزمې — د شعری غونډ
* د وینو پیغام
* د تیارو په تل کې — د لنډو کیسو مجموعه
* میړونه او ګړنګونه — منځنی داستان
* د جهاد او پاڅون په اړه څو رسالې
* شاهین — «ژباړه چاپ»
* محمد بن قاسم — «ژباړه چاپ»
* وروستی مورچل — «ژباړه چاپ»
* د غازی داستان — «ژباړه چاپ»
* د تروریمی مسافر — همدغه اثر
* وروستی جګړه — (ژباړه چاپ)
* د مرګ کاروا — (لیکنه) چاپ ته
* له تکبیره تر فریاده — (کالمونه) چاپ

او...

Scanned by CamScanner

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library